

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam. Ministerių
Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

Ministerių Kabineto sudarymo aktai.

Nr. 410.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Kaunas,
1920 m. birželio mėn. 19 d.
Steigiamojo Seimo
Pirmininkas
Nr. 559.

Ponui Dr. Kaziui Griniui.
Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos
Valstybės Konstitucijos 8 § a p. ir 9 §,
kviečiu Tamstą eiti Ministerio Pirmininko
pareigas ir pavedu Tamstai sudaryti Mini-
sterių Kabineta.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo
Pirmininkas.

Sutinku
D-ras K. Grinius.

Nr. 411.

Aukštai Gerbiamas Tamsta.

Tamsta savo raštu Nr. 125 š. m. birželio 19 d.
esi man pavedęs sudaryti Ministerių Kabineta.

Šiuo turiu garbės pristatyti Tamstai patvirtinti
mano sudarytąjį Ministerių Kabineta šitokioj sudėty:

1. Ministeris Pirmininkas D-ras Kazys Grinius,
2. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris ir
einąs Susisiekimo Ministerio pareigas Ernestas Galva-
nauskis,
3. Vidaus Reikalų Ministeris Rapolas Skipitis,
4. Užsienio Reikalų Ministeris D-ras Juozas
Purickis,
5. Švietimo Ministeris Kazys Bizauskas,
6. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris
Jonas Aleksa,
7. Teisingumo Ministeris Vincas Karoblis,
8. Krašto Apsaugos Ministeris pulkininkas leiten-
antas Konstantinas Žukas,
9. Žydų reikalams Ministeris be portfelio Maksas
Soloveičikas ir
10. Gudų reikalams Ministeris be portfelio Domi-
nikas Siemaška.

Einančiam Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkui

D-ras K. Grinius.

Kaunas,
1920 m. birželio mėn. 19 d.

Nr. 412.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Kaunas,
1920 m. birželio m. 19 d.
STEIGIAMOJO SEIMO
PIRMININKAS.
Nr. 560.

Ponui Doktorui Kaziui Griniui.

Aš einąs Respublikos Prezidento pareigas, Stei-
giamojo Seimo Pirmininkas, vaduodamasis Laikinosios
Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § a p. ir 9 §,
šiuo tvirtinu Tamstos sudarytąjį Ministerių Kabineta
šioje sudėtyje:

Ministeris Pirmininkas D-ras Kazys Grinius,
Finansų, Prekybos ir Pramonės Minist. ir einąs Susi-
siekimo Minist. pareigas Ernestas Galvanauskis,
Vidaus Reikalų Ministeris Rapolas Skipitis,
Užsienio Reikalų Ministeris D-ras Juozas Purickis,
Švietimo Ministeris Kazys Bizauskas,
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris Jonas Aleksa,
Teisingumo Ministeris Vincas Karoblis,
Krašto Apsaugos Ministeris pulkininkas leitenantas
Konstantinas Žukas,
Žydų reikalams Ministeris be portfelio Maksas Solo-
veičikas ir
Gudų reikalams Ministeris be portfelio Dominikas
Siemaška.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Nr. 413.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Kaunas,
1920 m. birželio m. 19 d.
STEIGIAMOJO SEIMO
PIRMININKAS.
Nr. 560/a.

Į s a k y m a s.

Pradedant Nr. 38, „Laikinosios Vyriausybės Ži-
nios“ vadinamos „Vyriausybės Žiniomis“, tęsiant to-
liau laikraščio ir atskirų spausdinamų jame įstatymų,
įsakymų ir kitų Vyriausybės žinių numeraciją.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam. Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

414.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo priimtą įstatymą:

Įstatymas

žemei perleisti, įgyti ir įkeisti.

§ 1. Žemės savininkams, turintiems daugiau 70 dešimtinių (140 margų), be valdžios leidimo draudžiama įkeisti, parduoti, dovanoti ar kitokiu keliu perleisti žemę dalimis ar visais ūkiais, išskiriant įgyjamą paveldėjimo keliu.

Pastaba. Išimtytys daromos tais atsitikimais, kada įkeistioji prieš 1914 m. rugpjūčio 1 d. žemę teismo keliu licituojama.

§ 2. Leidimai parduoti ir įkeisti iš 1 § minėtų žemės plotų gali būti duodami tik ūkio įsikūrimo ar pagerinimo tikslais. Žemę įkeisti ar parduoti gali būti leidžiama tik ligi dešimties valdomojo žemės ploto 0/0, bet ne daugiau 100 deš.

I pastaba. Žemę parduota ar įkeista Laikinios Vyriausybės leidimais lig šio įstatymo paskelbimo dienos, yra priskaitoma prie 10% ploto.

II pastaba. Įkeičiant nurodytą žemės plotą, reikia tiksliai nužymėti, kuri žemės dalis įkeičiama.

III. pastaba. Pirmoj eilėj žemę turi būti parduodama to dvaro darbininkams ir artčiausia dvaro gyvenantiems bežemiams ir mažžemiams.

§ 3. Leidimus perleisti, įgyti ir įkeisti 1 ir 2 §§ minėtų žemės plotų teikia komisija, susidedanti po vieną atstovą iš Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų, Finansų, Vidaus Reikalų ir Teisingumo Ministerijų ir veikianti prie Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos, kurioj pirmininkauja pastarosios Ministerijos atstovas.

§ 4. 1 ir 2 §§ einant, negali būti duodami leidimai parduoti, perleisti ar įkeisti tai žemei, kuri yra Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos žiniomis ginčijama, kaip iš valstiečių atimta ir prie dvarų žemės priskirta.

§ 5. Įgyti iš 1 § nurodytų ūkių žemę galima tik bežemiams ir mažžemiams žemės darbininkams, bet tik tiek, kad su pirkėjo turimąja nuosavybėje žeme įgyjami žemę drauge sudarytų ne daugiau 20 dešimtinių.

Pastaba. Kada parduodamoji žemė sudaro tokį ūkio vienetą, kurio suskaldymas pakenktų racionalingam žemės naudojimui, tai 3 § minėtoji valdžios atstovų komisija turi teisės leisti daugiau žemės įgyti, negu šio įstatymo nustatyta.

§ 6. Nuomojamasai ligi 20 dešimtinių žemės plotas gali būti parduodamas tik tam pačiam nuomininkui. Jam atsakius pirkti ar nuomot, ta žemę gali būti parduodama kitam.

Pastaba. Nusustatčius nuomininkui pirkėjui su pardavėju, kainą parduodamai žemei nustato komisija, susidedanti iš dviejų vietos savivaldybių ir vieno Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovų.

§ 7. Parduodamoji žemė negali būti skirstoma rėžiais, bet racionalingų viensėdžių formoj.

§ 8. Visi žemės pardavimo ir įkeitimo aktai, padaryti šiam įstatymui apleiti, yra neteisėti ir laikomi nesamais, o nusikalte prieš šį įstatymą yra baudžiami kalėti nuo 2 mėnesių ligi 1 metų arba pinigine bauda nuo 3.000 ligi 50.000 auksinų.

Ieškotoju tokiose bylose, be akto dalyvių, yra Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris ar jo įgaliojusiai asmuo.

§ 9. Šiam įstatymui įėjus galion, 1920 m. vasario 3 d. įstatymas žemei pirkti ir įkeisti savo galios nustoja. Šis įstatymas, Steigiamojo Seimo apsvarstytas ir priimtas, yra pildytinas kaip Valstybės įstatymas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. birželio m, 28 d.

415.

Naujokų šaukimo instrukcijų § 18 pakeitimas.

Naujokų šaukimo instrukcijų § 18 (Žiūrėk Laikinios Vyr. Žinios 1919 m. Nr. 15) šiuo pakeičiamas.

§ 18-a) Visiems priimtiems kariuomenės naujokams Priėmimo komisija įsako pasiimti su savimi rūbus, avalinę, 3 komplektus skalbinių (marškinių ir kelnių) ir reikmenis patalinei.

b) Rūbai ir avalinė privalo būti stiprūs dėvėjimui ne mažiau kaip viename mėnesiui ligi bus išgauti valdiški rūbai. Du komplektai skalbinių turi būti visai gerų.

c) Už dėvėjimą savo rūbų, avalinės, skalbinių ir reikmenų patalinei, ligi bus išduoti valdiški, Valdžia moka gyvais pinigais pamėnesiui pagal žemiau dedamą lentelę.

d) Jei naujokų atneši daiktai kariuomenės dalių komisijų bus pripažinti kariuomenei tinkami vartoti, žemiau nurodytoms kainoms atatikis ir naujokai sutiks tuos daiktus parduoti, už tuos daiktus kariuomenės dalys, į kurias bus paskirti naujokai, moka gyvais pinigais pagal žemiau dedamą lentelę.

Pirkti iš naujokų daiktai laikomi valdiškais.

LENTELĖ

Apmokėjimui naujokams už dėvėjimą savo rūbų, avalinės ir už reikmenis patalinei, taip pat perkant tuos daiktus nuo naujoku.

Eiliniai Nr.		Už dėvėjimą mėnesiui		Perk. nuo nauj. daikt. užmok.		Pastaba.
		Auks.	sk.	Auks.	sk.	
1	Už kepurę	—	50			
2	„ šinelį	10	—			
3	„ kelnės viršutinės	5	—			
4	„ frenčą	5	—			
5	„ batus	12	—			
6	„ marškinius	2	50	33		
7	„ apatines kelnes	2	50	28		
8	„ autus	—	50	6		užporą
9	„ antklodę	1	—			
10	„ užvalkalus	—	50	10		
11	„ rankšluosčius	—	20			
12	„ pirštines (žiemos laiku)	—	50	4		užporą
13	„ šieniką (naminio aud.)	—	57	29	25	
14	„ paklodę	1	—	41	50	
15	„ kailinius (žiemos laiku)	3	—			

R. Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Pulkininkas Leitenantas Žukas
Krašto Apsaugos Ministeris.

416.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. gegužės mėn. 27 d. Nr. 64.

Susisiekimo Ministerijos ypatingiems reikalams 1 rūšies valdininką inž. Tada Šulcą paskirti Inspekcijos inžinierium ypatingiems reikalams nuo š. m. gegužės 14 d., paliekant jį laikinai eiti Kauno Vandens Kelių rajono viršininko pareigas.

1920 m. gegužės mėn. 27 d. Nr. 66

Einant Ministerijos reorganizacijos įstatymu, paskelbtu mano įsakymu Nr. 65 iš š. m. gegužės 27 d. skiriu:

Ministerijos Reikalų Vedėją inž. Skripkų — Bendrųjų Reikalų Departamento Direktorium, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d

Ministerijos Kanceliarijos Vedėją J. Stelmoką — valdininku ypatingiems reikalams 1 rūš., skaitant nuo gegužės 15 d.

Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Technikos skyriaus Vedėją J. Dučinską — Technikos Tarnybos Viršininku, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Kanceliarijos Vedėją J. Auguną — Administracijos skyriaus Vedėju, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos e. p. buhalterio Feliksą Petravičių — Valdybos buhalteriu 1 rūš., skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Plentų, Vandens kelių ir Uostų Valdybos Viršininką inž. Simoliūną — Plentų ir Vandens Kelių Direktorium, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Plentų skyriaus Vedėją inž. K. Vasiliauską — Plentų Techninio skyriaus Vedėju, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Plentų Skyriaus ypatingų įgaliojimų inžinierių V. Michnevičių — Vyresniuojų inžinieriu, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Inžinierių Ypatingiems reikalams E. Kurganavičių — inžinieriu ypatingiems reikalams Vandens Kelių srityje, skaitant naują algą nuo š. m. vasario 28 d.

Plentų, Vandens Kelių Valdybos Kanceliarijos Vedėją Baltrų Dumbri — Administracijos skyriaus Vedėju, skaitant naują algą nuo š. m. sausio 1 d.

Einant patvirtintu š. m. balandžio 27 d. ir gegužės 14 d. naujų algų normų įstatymu, išmokėti Susisiekimo Ministerijos tarnautojams skirtumą tarp senos ir naujai nustatytos algos sulig mano patvirtintu tam tyčia Valdybų pristatytu sąrašu, kitiems gi tarnautojams — sulig atitinkamais V-bų Direktorijų patvirtintais sąrašais.

V. Čarneckis
Susisiekimo Ministeris.

417.

Teisingumo Ministerio įsakymai.

1920 m. gegužės mėn. 12 d. Nr. 69.

Pristatyti Ponui Valstybės Prezidentui: paskirti Mykolą Romerį Kauno Apygardos Teismo Nariu — nuo 1920 m. liepos mėn. 1 d.

1920 m. gegužės mėn. 14 d. Nr. 70.

Išrinktąjį Steigiamojo Seimo nariu Kalėjimų Departamento Direktorijų Antaną Tumėną, jam prašant, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. gegužės mėn. 14 d.

Pavesti Pirmojo Departamento Direktoriumi Aleksandrui Milčinskiui laikinai eiti Kalėjimų Departamento Direktoriaus pareigas.

1920 m. gegužės mėn. 14 d. Nr. 71.

Išrinktąjį Steigiamojo Seimo nariu Kedainių apskrities, Kedainių nuovados Taikos Teisėją Bronislovą Cirtautą, jam prašant, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. gegužės mėn. 15 d.

Pavesti Kedainių apskrities Kedainių nuovados Teismo Tardytojui Stasiui Gineikai laikinai eiti Kedainių apskrities Kedainių nuovados Taikos Teisėjo pareigas.

1920 m. gegužės mėn. 18 d. Nr. 72.

Naumiesčio Notarui Juozui Zubrickui mirus, paskirti Naumiesčio Notarų Joną Kriaučiūną, — nuo š. m. gegužės mėn. 20 d.

1920 m. gegužės mėn. 22 d. Nr. 78.

Išrinktąjį Steigiamojo Seimo Nariu Kauno apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėją Antaną Milčią, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. gegužės mėn. 15 d.

1920 m. gegužės m. 27 d. Nr. 79.

Paskirti Igną Paškevičių Panevėžio apskrities Kupiškio nuovados Teismo Tardytojui, — nuo š. m. birželio 1 d.

1920 m. gegužės mėn. 27 d. Nr. 80.

Paskirti Teisingumo Ministerijos Ypatingiems reikalams valdininką I-os rūšies Vilhelmą Burkevičių Teisingumo Ministerijos Vyresniuojų ypatingiems reikalams valdininku, — nuo š. m. birželio mėn. 1 d. palikus jį eiti lig šiol eitas pareigas.

1920 m. birželio m. 4 d. Nr. 84.

Pavesti Kedainių apskrities Grinkiškio nuovados Taikos Teisėjui Kastantinui Krestnikovui eiti tuo tarpu ir Kedainių apskrities, Kedainių nuovados Taikos Teisėjo pareigas.

Pavesti Kedainių apskrities Kedainių nuovados Teismo Tardytojui Stasiui Gineikai eiti tuo tarpu ir Kedainių apskrities Grinkiškio nuovados Teismo Tardytojo pareigas.

L. Noreika
Teisingumo Ministeris.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

418.

Lietuvos Vyriausybės įsakymas.

Remdamasis Ypatingų Valstybės Apsaugos Įstatų § 1 šiuo skelbiu visą iš lenkų okupacijos atvaduotą Lietuvos dalį karo stovyje esant.

Nuo šio įsakymo paskelbimo dienos atvaduotoje Lietuvos dalyje veikia Ypatingi Valstybės Apsaugos Įstatai.

A. Stulginskis

Einas Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Žukas

Krašto Apsaugos Ministeris ir einas
Vyriausiojo Kariuomenės Vado pareigas.

Kaunas,

1920 m. liepos mėn. 13 d.

419.

Respublikos Prezidentas skelbia šį Steigiamojo Seimo priimtą įstatymą:

Dvarų darbininkų atstatymo įstatymas.

1 §. Dvarų darbininkai ordinarininkai, buvusieji dvaruose darbininkais ordinarininkais 1920 m. balandžio mėn. 20 d. ir vėliau, turi teisės palikti juose darbininkais ordinarininkais.

2 §. Visi kiti dvarų darbininkai gali pasilikti savo vietose ligi 1921 m. balandžio mėn. 23 d. šiomis sąlygomis:

a) naudojasi butu,

b) dvaras duoda tokios pat žemės ir tokio pat dydžio, kaip kitiems darbininkams ordinarininkams, taip pat ir inventorius jai išdirbti,

c) dvaras duoda teisės kiekvienam darbininkui tiek gyvulių laikyti, kiek kitiems ordinarininkams, ir duoda jų gyvuliams pašaro ir ganiavos vienos rūšies su kitais to dvaro ordinarininkais,

d) darbininkas gauna kuro, kiek skiriama to dvaro ordinarininkams, taip pat ir arklius jam susivežti,

e) darbininkas, jo žmona ir vaikai ligi 10 metų, o lankantieji mokyklą ligi 14 metų ir tie šeimos nariai, kurie del ligos ar senatvės negali sau duonos pelnyti, gauna kasdien po vieną svarą rugių.

I pastaba. Rugiai atiduodami kas mėnuo.

II pastaba. Šis paragrafas netaikomas tiems darbininkams, kurie yra nevedžiai arba našliai be šeimos, t. y. be brolių, seserų ligi 14 metų arba senų negalinčių dirbti tėvų.

3 §. Paliktas 2 § sąlygomis darbininkas privalo atidirbti kas mėnuo: už butą—1 d., už kurą — 2 d., už ganyklą ir pašarą gyvuliams — 2 d., už žemę — 2 d., už kiekvieną gaunamą grūdų pūdą vasaros, rudens ir pavasario metu — 2 d., žiemą — 3 d.

I pastaba. Darbininkas atidirba dirbamas dienas kas mėnuo; dvarininkas praneša darbininkui apie jas savaitė anksčiau.

II pastaba. Metų dalis susideda iš 3 mėnesių, laikant žiemą nuo gruodžio mėnesio 1 dienos.

4 §. Dvaro darbininkai dirbdami praradę sveikatą dėl nelaimingų atsitikimų, ne dėl savo kaltės, arba negalėdami dėl senatvės toliau darbo dirbti naudojami dovanai 2 § nurodytomis sąlygomis ligi 1921 m. balandžio m. 23 d. iš tų dvarų, kame jie sveikatos neteko, neatsižvelgiant į jų šeimos padėtį.

I pastaba. Dvarų darbininkų našlės arba žmonos, kurių vyrai šiuo karo metu nežinia kur dingę, dovanai naudojami gyvenamuose dvaruose 2 § sąlygomis, išskyrus dienas už javus, jei jų vyresnysis vaikas turi ne daugiau kaip 14 metų.

II pastaba. Šis paragrafas neatima iš darbininko teisės gauti atlyginimą už sveikatos praradimą einant bendrais civiliniais įstatymais.

5 §. Dvaro darbininkai ordinarininkai gali būti anksčiau šiuo įstatymu nustatyto laiko iš dvaro pašalinti: a) atsisakius jiems atlikti darbo sutartį, išskiriant jo šeimos narių mirtį, jo ir jo šeimos narių ligą ir nelaimingus atsitikimus,

b) teismo nuteisti kalėjimu už kriminalinį nusikaltimą.

6 §. Darbininkai, palikti dvaro 2 § sąlygomis, del neatlikimo 3 § nustatytų darbo dienų netenka minėtų 2 § sąlygų, bet iš buto pašalinami tik teismo nuteisti kalėti už kriminalinį nusikaltimą atskiri asmenys, bet ne jų šeimos.

I pastaba. Paliktas bute darbininkas nepaleidžiamas nuo atidirbimo skiriamų už butą darbo dienų.

II pastaba. Dvarininko noras perkelti darbininką iš vienos darbo rūšies į kitą negali būti priežastis darbininkui pašalinti.

7 §. Teismo nusprendimai apie darbininko pašalinimą iš dvaro, einant 5 ir 6 §, negali būti skubiai vykdomi.

8 §. Įstatymą vykdo Darbo ir Socialės Apsaugos inspektorius. Skundai ant Darbo ir Socialės Apsaugos inspektoriaus sprendimų yra teismo rišami.

9 §. Dvaro valdytojas už nesilaikymą šio įstatymo baudžiamas teismo keliu ligi 10.000 auksinų.

10 §. Nuo šio įstatymo paskelbimo dienos įstatymai apie darbininkų ordinarininkų pašalinimą iš 1919 m. spalio mėn. 2 d., jo papildymai iš 1919 m. lapkričio mėn. 14 d. ir iš 1920 m. balandžio mėn. 20 d. nustoja veikę.

Šis įstatymas, Steigiamojo Seimo apsvaistytas ir priimtas, yra pildytinas kaip Valstybės įstatymas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1920 m. liepos mėn. 13 d.

420.

Respublikos Prezidentas skelbia šį Steigiamojo Seimo priimtą pasų įstatų pakeitimą:

Pasų įstatų 17 § pakeitimo įstatymas.

Pasų įstatų 17 § pakeičiamas šiaip:

Pasai reikia išsiimti ligi 1920 metų lapkričio mėnesio 1 dienos. Nuo tos dienos visi kitokie pasai ir liudymai nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1920 m. liepos mėn. 13 d.

421.

I s a k y m a s.

Krašto Apsaugos Ministerį Pulkininką - Leitenantą Konstantiną Žuką skiriu l. e. Vyriausiojo Kariuomenės Vado pareigas nuo š. m. liepos mėn. 7 d.

A. Stulginskis

E. Valstybės Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1920 m. liepos mėn. 6 d.

422.

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia žiuos Steigiamojo Seimo raštines priimtus etatus:

Steigiamojo Seimo raštinės etatai.

Vienam mėnesiui.

	Asmeniui	Iš viso.
1. Raštinės Direktorius	2.200	2.200
2. Protokolinkų biuro vedėjas	1.500	1.500
3. 4 protokolinkai	1.400	5.600
4. Raštinės sekretoris	1.400	1.400
5. Bugalteris	1.400	1.400
6. Raštinės sekretoriaus padėjėjas	1.200	1.200
7. Rūmų prievaizdas ir kasininkas (su butu, kuru ir šviesa)	1.200	1.200
8. Raštinės skyriaus vedėjas ir knygininkas	1.200	1.200
9. 2 raštinės skyriaus vedėjai	1.000	2.000
10. Registratoris	1.000	1.000
11. 2 antstoliai	1.000	2.000
12. 3 dektilografės	1.000	3.000
13. 2 dektilografės	850	1.700
14. 1-os rūšies kanceliarininkas	850	850
15. Kurjeris	700	700
16. Sveicaras } su butu, kuru ir	700	700
17. 3 sargai } šviesa (150 auks.)	700	2.100
18. Kiemsargis	600	600
19. Vaikas pasientyns	400	400
	Iš viso 20.300	30.750

(trisdešimt tūkstančių septyni šimtai penkiasdešimt auksinų).

Pastaba. Nustačius etatus aukštesnius negu centralinėse valdžios įstaigose, Steigiamojo Seimo raštinės tarnautojams už darbą virš normos atskirai neatlyginama.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 7 d.

423.

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo Skundų ir Tardymo Komisijos priimtą Statutą:

Steigiamojo Seimo Skundų ir Tardymo Komisijos Statutas.

1 §. Steigiamasis Seimas sudaro iš savo narių skundų ir tardymo Komisiją.

2 §. Komisija priima skundas ir veda tardymus del civilinės ir karinės valdžios įstaigų ir jų atstovų neteisėtų darbų.

3 §. Visos valdžios ir visuomenės įstaigos ar jų atstovai, neiškiriant ir teismo organų, privalo teikti Komisijai ir jos nariams reikalingų žinių, duoti pažinti aktus ir pildyti Komisijos ir jos narių reikalavimus.

4 §. Komisija arba jos narys, vedantis tardymą, gali kviesti išklausymui liudytojus, daryti vietoje daiktų apžiūrą, pasiimti reikalingus tardymui daiktus ir dokumentus: tais atvejais laikosi nustatytų teismo tardytojams baudžiamųjų bylų sprendimo tvarkos taisyklių.

5 §. Apie surinktąją tardymo keliu medžiagą Komisija svarbesniuose atsiutikimuose praneša Seimo plenumui; turinčią teismo tardytojams atliktųjų aktų galia medžiagą, jei ras reikalingu, perduoda Valstybės Gynėjui del patraukimo nusikaltusių atsakomybėn.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 7 d.

424.

Teisingumo Ministerijos aplinkraštis Nr. 21.

Teismų piniginių knygų vedimas.

I N S T R U K C I J A.

§ 1. Į Teismų pinigines knygas, Valstybės Kontrolės patvirtintas, turi būti įrašomos kiekvieną dieną visos be išimties Teismų pajamos, išskyrus asignuojamas Teisingumo Ministerijos orderiais sumas (žiūr. aplinkr. Nr. 17) ir Teismų įmokėsnių knygose išvardintus įmokėsnius (žiūr. instrukc. Nr. 16), tiek įnešamos išdan Valstybės naudai ar Teismo depozitan, tiek duodamos arba siunčiamos kam, būtent:

- a) kaucijos (įkaitai);
- b) pridėti prie bylų pinigai (ne išrodomieji daiktai), pav. milicijos atsiųsti su protokolais;
- c) piniginės baudos, Teismo paskirtos už neatvykimą Teisman liudininkų ir t. t.
- d) skelbimo įmokėsniai (bylose apie testamentų tvirtinimą, įpėdinių šaukimą, įgaliojimų panaikinimą ir tt.);
- e) bylos darymo rinkliavos (Civ. Proc. 857 — 867 str.);
- f) už Teismų atliekamą notaro darbą;
- g) bylų dalyviams atiduoti (bylose apie namų ir butų nuomą ir kit.), ir
- h) visi kiti bylų įmokėsniai, neišvardintieji Teismų įmokėsnių knygose.

Teismo depozitan įnešami visi tie gaunami Teisme pinigai, kuriuos reikės Teismo nutarimu arba grąžinti savininkams, ar duoti kuriai istaigai arba asmeniui, ar įnešti Valstybės naudai, bet ligi išsprendžiant bylą arba ligi tam tikro Taismo nutarimo reikia neliečiamai laikyti.

§ 2. Visos įrašomos piniginėse knygose pajamos, surinktos nuo 1920 m. sausio mėn. 1 d., turi būti

perkeltos iš laikinai vedamų Teismuose knygų į naujas pinigines knygas, Valstybės Kontrolės patvirtintas, įstojusių bylų ir gautųjų pajamų eile. Pakeisti duoti laikinieji kvitai naujais ne būtinais reikalinga. Kur apie pinigų gavimą yra duotas laikinasis kvitas ir nauju kvitu nepakeistas, neatkirptame piniginių knygų kvite turi būti pažymėta: „duotas laikinasis kvitas“.

§ 3. Visose piniginių knygų skiltyse turi būti įrašomos visos reikalaujamos žinios: pajamos — gaudant pinigus (tik bylos Nr. žymimas vėliau, bylą registruojant), o išlaidos — įnešant pinigus išdinėti arba išsiunčiant ar duodant juos.

§ 4. Pinigines knygas veda teismo sekretorius, nuolat Teismo pirmininko ar Taikos Teisėjo žiūrimas.

§ 5. Apie kiekvieną pinigų gavimą duodamas nemokamas kvitas, numeruojamas eiliniu numeriu tos įstaigos, kuri jį duoda. Ta numeracija vedama skyrium nuo kitų knygų (Teismų įmokėsimams) numeracijos.

§ 6. Pinigai įrašomi į pinigines knygas tuoj juos gavus, ir tuoj išrašomas ir išduodamas kvitas. Priėmus pinigus ir davus apie tai kvitą, reikia ant prašymo, protokolo arba kitų raštų ar dokumentų aiškiai matomoje vietoje pažymėti: kada, kiek pinigų ir kuriam reikalui gauta ir duotojo kvito numeris.

§ 7. Duodamuose kvituose žymima: a) kvito eilės Nr., b) pinigų priėmimo data (metai, mėnuo, diena), c) iš ko pinigai gauti (vardas ir pavardė), d) kurioje byloje arba kuriam reikalui pinigai gauti, e) kiek pinigų gauta — žodžiais ir skaitmenimis (skatikai vien skaitmenimis). Pasirašo kvitą Teismo pirmininkas,

Taikos Teisėjas, Teismo Tardytojas ar Teismo Sekretorius, pridedant atspaudą.

8. Kiekvieniems trimis mėnesiams pasibaigus, 4 sykius į metus: 1 dieną balandžio, liepos, spalio ir sausio mėn. — Teismai daro iš piniginių knygų apyskaitas — ištraukas, gale šios instrukcijos nurodytu pavyzdžiu, ir bendra tvarka (Teis. Min. instrukcijos Nr. 16 §§ 3 ir 4) siunčia jas Ministerijon. Apyskaitas už sausio — kovo mėn. ir balandžio — birželio mėnesius 1920 m. Teismai prisiunčia skubos keliu, gavę šią instrukciją.

§ 9. Paragrafe 8 reikalaujamos apyskaitos bus Teisingumo M-jos tvarkomos, tikrinamos, pravedamos per knygas ir siunčiamos į Valstybės Kontrolę kaip oficialiniai dokumentai.

§ 10. Įnešant pinigus išdan, prilaikoma tvarkos, nustatytos Teis. M-jos instrukcijos Nr. 16 §§ 7 ir 8.

§ 11. Teismų piniginės knygos skiriamos vieniems metams. Metams baigiantis, Teismai gauna iš Teisingumo M-jos stojantiems kitiems metams naujas pinigines knygas.

§ 12. Visi įrašai piniginėse knygose turi būti aiškūs ir neturėti pataisų, trynimų, skutimų ir kit. Įsibrovusios klaidos leidžiama taisyti tik raudonu rašalu su pastabomis ir parašais atstovaujančiųjų įstai-gai asmenų.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaune, 1920 m. liepos mėn. 1 d.

_____ įstaigos pavadinimas.
iš piniginių knygų už 1920 metų _____ mėnesius

I Š T R A U K A

PAJAMOS				I Š L A I D O S													
				Įnešta Valstybės Išdan								Išsiųsta ar išduota				Viso	
				Teismo depozitan				Valstybės naudai									
				Viso		Suma		Kada	Iždo kvito Nr.	Suma		Kada	Iždo kvito Nr.	Suma			
Anks.	Skat.	Anks.	Skat.	Anks.	Skat.	Anks.	Skat.			Anks.	Skat.						
Kaucijų																	
Piniginių baudų																	
Skelbimo įmokėsnių																	
Bylos darymo rinkliavų																	
Už Notaro darbą																	
Bylų dalyviams atiduoti																	
Milicijos atsiųsta																	
Viso																	

1920 m. _____ m. _____ d.

Nr. _____

A. V.

Parašas

425.

Laikinių taisyklių kariškiams žemei duoti papildymas.

Remiantis 20 § įstatymo kariškiams žeme aprūpinti papildymo 1920 m. gegužės m. 10 d.: 6 § Laikinių taisyklių kariškiams žemei duoti kovo m. 10 d. 1920 m. papildomas ir 8 § minėtų taisyklių keičiamas sekančiai:

§ 6 papiidomas žodžiais: „Pastaba. Žemės Ūkio inspektoriai (įgaliotiniai) praneša reikalingas žinias apie pavestas kariškiams žemes Apskričių ir Valsčių Valdyboms ir Rinkliavų Departamentui“.

§ 8 keičiamas sekančiai: „Apskritis Laikinių Žemės Tvarkymo Komisijų sprendimus (minėtus šių taisyklių § 3), protokolus (§ 5 — e), raštus ir pasižadėjimus (6) ir kitus reikalingus raštus ir žinias Žemės Ūkio Inspektorius arba įgaliotinis neatidėliojant pristato Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamentui.“

Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamentas, galutinai paaiškėjęs sąlygoms suteikimo žemės, vykdo bylą sulig tvarka 121—123 § įstatymo apie Žemės Tvarkomuosius Darbus ir praneša reikalingas žinias atitinkamoms Apskričių ir Valsčių Valdyboms ir Rinkliavų D-tui“.

Aleksa

Ž. Ū. ir V. T. Ministeris.

Kaunas,

1920 m. birželio mėn. 28 d.

426.

Mokesnio įmokėjimo taisyklių už žemės tvarkymo ir matavimo darbus papildymas.

Mokesnio įmokėjimo taisyklių už žemės tvarkymo ir matavimo darbus Sausio mėn. 5 d. 1920 m. § 9 papildomas šiuo būdu:

9. Prašymai, pristatytieji su tokiais pažymėjimais, peržiūrimi Komisijos prie Žemės Tvarkymo ir Matavimo D-to, į kurią įeina šie asmenys: Valstybės Kontrolės Atstovas, Žemės Ūkio ir Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamentų Direktoriai ir Savivaldybių D-to Atstovas. Pirmininkauja Žemės Tvarkymo ir Matavimo Departamento Direktorius. Komisija sprendžia ar nuo nustatyto mokesnio visai atleisti, ar jį sumažinti, ar prašymą atmesti, ar nustatytą mokesnį atidėti po atlikimo matavimo darbų, bet ne daugiau kaip 5 metams.

Pastaba: Atsitikimuose, kai mokesnis atidėtas, Žemės Tvarkymo ir Matavimo D-tas praneša vykdymui savo laiku K-jos nutarimą Rinkliavų Departamentui.

Aleksa

Ž. Ū. ir V. T. Ministeris.

Kaunas,

1920 m. liepos mėn. 6 d.

427.

Teisingumo Ministerio įsakymai.

1920 m. birželio m. 9 d. Nr. 90.

Einant Ministerių Kabineto 1920 m. gegužės mėn. 31 d. nutarimu skiriu Vyriausiojo Tribunolo Narį Au-

gustiną Janulaitį būti Teisingumo Ministerijos atstovu ir vienkart pirmininkauti Komisijoje įstatymo projektui paruošti dėl padarytų su vokiečių okupacine valdžia Kontraktų ir nupirkto iš vokiečių okupacinės valdžios ar jos valdininkų ar kariškių įvairaus turto.

1920 m. birželio mėn. 16 d. Nr. 93.

Kedainių apskrities Grinkiškio nuovados Teismo Tardytoją Karolį Ciglerį, komandiruotą į Ežerėnus laikinai eiti Ežerėnų apskrities Teismo Tardytojo pareigas, paskirti Ežerėnų apskrities Teismo Tardytoju, — nuo š. m. Birželio mėn. 16 d.

L. Noreika

Teisingumo Ministeris.

428.

Užsienio Reikalų Ministerio įsakymai.

1920 m. birželio m. 14 d. Nr. 100.

Lietuvos Atstovybės Londone patarėjas K. Bizauskas, jam pačiam prašant, paliuosuojamas nuo pareigų ėjimo nuo š. m. gegužės mėn. 16 d.

1920 m. birželio m. 17 d. Nr. 101.

Priskirtasai prie Ministerijos Lietuvos Įgaliotinis Odesoj p. A. Lisauskas, jam pačiam prašant, paliuosuojamas iš Užsienio Reikalų Ministerijos tarnybos nuo š. m. gegužės m. 1 dienos.

Prof. A. Voldemaras

Užsienio Reikalų Ministeris.

429.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Valdytojo įsakymai.

1920 m. balandžio mėn. 29 d. Nr. 91.

Joną Čaržauską skiriu Bendrųjų Reikalų Departamento Vice-Direktorium nuo 1920 m. balandžio m. 1 d. su alga mėnesiui 1.800 auksinų.

1920 m. gegužės mėn. 28 d. Nr. 154.

Laikiniai einantį Miškų Departamento 1-jo skyriaus vedėjo pareigas Martyną Mejerį tvirtinu Miškų Departamento Vice-Direktorium nuo 1920 m. gegužės mėn. 10 d. su alga mėnesiui 1.800 auksinų.

1920 m. birželio mėn. 4 d. Nr. 159.

Ypat. Reik. Vald. Petruškevičių Kazį skiriu agronomu specialistu Žemės Ūkio Departamente nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1.400 auks.

1920 m. birželio mėn. 4 d. Nr. 160.

Žemės Ūkio Skyriaus valdininką Paulionį Jeronimą skiriu I-os eilės valdininku ypat. reikalams Žemės Ūkio Departamente nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1.200 auks.

1920 m. birželio mėn. 4 d. Nr. 161.

Jasudavičių Mykolą skiriu II-os eilės valdininku ypat. reikalams Žemės Ūkio Departamente nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1.000 auks.

1920 m. birželio mėn. 4 d. Nr. 162.

Žemės Ūkio Departamento valdininką Kaziliūną Povilą skiriu Dvarų Dalies Vedėju Ž. Ū. Departamente nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1.200 auks.

J. Tūbelis

Ž. Ū. ir V. T. Ministerijos Valdytojas.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

430.

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo priimtą įstatymą.

Įstatymas karo stoviui įvesti.

Einant Laikinosios Konstitucijos 16 § 1 past., skelbiama visoje Lietuvoje karo stovis.

Nuo šio įstatymo vietose gavimo dienos konstitucinės garantijos sustabdomos ir įvedama mirties bausmė.

Karo stovį vykdančiam, įsakoma tvirtai laikytis Ypatinių Valstybės Apsaugos Įstatų.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 23 d.

431.

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo priimtą įstatymo pakeitimą:

Įstatymo Tiekimo ir Maitinimo Ministerijai Likviduoti Pakeitimas.

§ 10. Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos darbams ir reikalams likviduoti sudaroma Likvidacijos Komisija susidedanti iš:

1. dviejų atstovų Ministerių Kabineto skiriamų,
2. Krašto Apsaugos Ministerijos atstovo,
3. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos atstovo ir
4. atstovo Valstybės Kontrolės jos pačios nuostatais.

Likvidacijos Komisijos Pirmininkas yra Krašto Apsaugos Ministerijos Intendantūros skyriaus viršininkas ir visa Likvidacijos Komisija dirba Krašto Apsaugos Ministerijos žinioje ir naudojasi savo darbui Krašto Apsaugos Ministerijos aparatu.

§ 11. Likvidacijos Komisija nustato likvidacijos tvarką, svarsto ir priima patiektą likvidacijos darbą ir materialines ir pinigines apyskaitas. Samatos, etatai ir svarbesnieji klausimai duodami tvirtinti per Krašto Apsaugos Ministeriją.

Paaiškinimams ir nurodymams duoti Likvidacijos Komisijon gali būti kviečiami buvusieji Tiekimo ir Maitinimo Ministerijos tarnautojai ir kiti žmonės, kurie, važiuodami Kaunan, naudojasi bendrais kelpinigių ir dienpinigių pagrindais.

§ 12 išleidžiamas.

Šis įstatymo pakeitimas, Steigiamojo Seimo apsisprendimas ir priimtas, yra pildytinas kaip Valstybės įstatymas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1920 m. liepos mėn. 20 d.

432.

Geležinkelių tarifo papildymas ir pakeitimas.

Geležinkelių tarifo 1 dalies § 6 pastaba pakeičiama šiaip:

„Karo metu ir atskiri kariškiai (karininkai, karavaldininkai, kareiviai ir laiškai samdomi Krašto Apsaugos Ministerijos tarnautojai) tarnybos reikalais ir perkelti juos į kitą tarnybos vietą su jų šeimomis ir manta vežami tam tikrais įsakymais“.

I dalies § 6 papildomas II pastaba:

„Leidimus (įsakymus) kariškiams keliauti geležinkelais duoda Krašto Apsaugos Ministerija ar jos dalys, kurie kasoje pakeičiami geležinkelių bilietais. Tuos leidimus karininkas pristato kartu su apyskaita, kaip pateisinamus dokumentus“.

II dalies § 6 ir I pastaba panaikinami; § 6 II pastaba tampa § 6.

D-ras K. Grinius

Ministeris pirmininkas.

Grinkevičius

E. Susisiekimo Ministerio p.

Stasys Lozoraitis

L. e. Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjo p.

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 19 d.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

433.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo priimtą įstatymą:

Privatinių ūkių nuomai normuoti įstatymo kovo mėn. 31 d. 1920 m. ir jo papildymo iš balandžio mėn. 22 d. 1920 metų pakeitimui leidžiamas šis įstatymas:

1 §. Dirbamoji prieš karą žemė, kuri valdytojų nedirbama stovi dirvonais ir del kurios nebus padaryta nuomos sutarčių ligi 1920 metų balandžio mėn. 23 d., privalo būti išnuomuojama pirmo eilės bežemiams ir mažžemiams ne mažiau kaip 3 metams, jų gi nesant kitiems nemokamai su sąlyga, kad jie atsisakys iš visų valstybės uždedamų ant žemės priedermių.

2 §. Žemės valdytojams šio įstatymo 1 § nepildant, jų valdomoji žemė priverstinai išnuomojama komisijos ir Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovo ir 2 vietos savivaldybės atstovų, nurodyta Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos tvarka.

3 §. Nuomininkų, kurie nuomuoja ne daugiau kaip 50 deš. žemės, ir kurių sutarties laikas yra išsėjęs arba kurie neturi padarę sutarties raštu, jei jie pildo sutarties sąlygas ir nori nuomoti žemę toliau, žemės savininkas neturi teisės pašalinti; nuomos sutarties laikas turi būti pailginamas ne mažiau kaip 3 metams, bet nuomos aukštis ir kitos sąlygos gali būti keičiamos.

4 §. Minėta 3 § sutarties sąlygų nepildymą konstatuoja komisija nurodytos 2 § sudėties. Ta pat komisija nuomininkui arba žemės valdytojui (3 §) prašant nustato nuomos aukštį ir kitas nuomos sąlygas.

5 §. Sulaikomas pildymas Lietuvos teismų sprendimų, kuriais 3 § palieštieji dvarų žemės nuomininkai (t. y. kurie nuomuoja ne daugiau kaip 50 deš.) turėtų būti iškelti iš ligi šiol nuomotųjų ūkių, išskiriant atsitikimus, kad minėtieji teismo sprendimai pagrindžiami laikinuoju įstatymu apie Lietuvos Pilietybę. Tie nuomininkai, kurie kalbamaisiais teismo sprendimais jau iškelti, turi teisės į senąsias vietas grįžti, jei jie sutinka pildyti 3 ir 4 § š-uose minėtas sąlygas ir į jų anksčiau nuomotuosius ūkius nėra įsikraustę kiti nuomininkai ar pusininkai.

Pastaba: Šis § neličia tų dvarų žemės nuomininkų, kurie turi nuosavos žemės ne mažiau 20 deš.

6 §. Šis įstatymas liečia žemės valdytojų, turinčių iš viso ne mažiau kaip 100 deš. bendro žemės ploto.

7 §. Šiam įstatymui vykdyti nustato taisykles sutartinai Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris drauge su Vidaus Reikalų Ministeriu, laikantis 1919 metų lapkričio mėn. 30 d. „Privatinių Ūkių nuomos įstatymo“ dėsnių.

A. Stulginskas

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas,

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 27 d.

434.

Tremtinių grąžinimo sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos.

Lietuva iš vienos pusės ir Rusija iš antrosios, norėdamos juo greičiau išlyginti didžiojo pasaulio karo nelaimės ir leisti abiejų šalių tremtiniais, kurie buvo atplėšti nuo jų gimtųjų židinių, tuoju sugrįžti į jų tėviškes, nelaukiant kada bus padaryta taikos sutartis tarp abiejų susitariančių šalių, ir tuo būdu geisdamos padėti abiem tautom nusistatyti savitarpie taikius gerų kaimynų santykius,

sutiko tam tikslui padaryti tremtinių grąžinimo sutartį ir savo įgaliotiniais paskyrė:

Demokratinė Lietuvos Respublika:

Tomą Naruševičių
Simoną Rozenbaumą
Juožą Vailokaitį ir
Petrą Klimą,

Rusijos Socialistinė Tarybų Federacijos Respublika:

Adolfą Joffe, Abraomo sūnų.

Įgaliotiniai, viens kitam pateikę savo įgaliojimus, atrado juos sustatytus tinkama forma ir susitarė dėl šių dalykų:

STRAIPNIS 1.

Abiejų susitariančių šalių tremtiniai, kurie nori sugrįžti savo tėvynėn, turi būti sugrąžinti, kiek galima, trumpiausiu laiku.

STRAIPSNIS 2.

Tremtiniais yra skaitomi asmenys, kurie pirmiau yra gyvenę vienos susitariančios šalies teritorijoje, o dabar yra antrosios šalies teritorijoje, ir kurie 1914—1917 metų pasaulinio karo laiku patys apleido priešininko užimtas arba gresiamas sritis arba kurie buvo ištremti iš tų sričių Rusijos karo arba civilinės valdžios įsakymu.

Pastebėjimas 1. Tremtinių skaičiuje lyginai eina pasaulinio karo imtiniai, kurie pirmiau gyveno vienos susitariančios šalies teritorijoje ir šios sutarties pasirašymo metu yra atsiradę antrosios šalies teritorijoje.

Pastebėjimas 2. Asmenys ne lietuvių kilmės, kurie yra tarnavę caro valdžiai karo bei civiliniais valdininkais, negali būti laikomi tremtiniais.

STRAIPSNIS 3.

Grąžinimo tvarka ir sąlygos yra nustatomos šio straipsnio priede.

Priedas: 1. Į perduodamuosius punktus tremtiniai gabenami ešelonais ir atskirais vagonais.
2. Gabenamų tremtinių skaičių savaitėje nustato ir perduodamuosius punktus pažymi atitinkamieji susitariančių šalių organai.

3. Tremtiniai atiduodami ir priimami perduodamuosiuose punktuose vardinais sąrašais.
4. Tremtinius ir jų turtą kiekviena susitariančioji šalis savo teritorijos sienose apsiima vežti savo lėšomis.
5. Rusijos valdžia tomis pat sąlygomis duoda tranzitą Lietuvos tremtiniams, grąžinantiems iš atsidalijusių Rusijos pakraščių.

STRAIPSNIS 4.

Grąžinamiems tremtiniams duodama teisė, einant esamais įstatymais, likviduoti savo turtą arba paimti jį su savim vaduojantis taisyklėmis bagažui vežti, pridėtomis prie šio straipsnio.

Priedas: Taisyklės tremtinių bagažui vežti:

I. Grįždami savo tėvynėn, tremtiniai gali pasilmti jiems priklausanti turtą.

II. Šeimynos galva ir bešeimyniai asmenys gali imtis bagažo, neskaitant rankinio, ne daugiau kaip 8 pūdus, kiekvienas šeimynos narys ne daugiau kaip 5 pūdus ir vaikai, nesuėję 10 metų, ne daugiau kaip 2 pūdus. Rankiname bagaže tarp kitų daiktų tremtiniams leidžiama išsivežti užsienin šie daiktai:

1. Dėvimų drapanų ir skalbinių: Drapanų ir avalinės kiekvieno pavadinimo ne daugiau kaip dvejetą arba dvi porų (kailinius tik vienus) ir skalbinių ne daugiau kaip 6-iems kartams mainyti vienam asmeniui.

2. Reikalingų kelionėje daiktų tiek, kiek paprastai vartojama keliaujant kaip antai: priegavių, antklodžių, paklodžių, arbatinukų ir kt.

Pastebėjimas: Specialinio darbo asmenims, kaip antai: gydytojams, dailininkams, mokytojams, technikams, amatininkams ir kitiems leidžiama išsivežti daiktai, reikalingi jų profesijos darbui, kaip antai: įrankiai, knygos ir kiti jų specialybės įnagai.

III. Tremtiniams neleidžiama išsivežti:

1) Spaudiniai, aktai, dokumentai, fotografijos ir kitos rūšies poperiai, ant kurių nėra pažymėta, jog jie yra atatinkamųjų įstaigų perveždėti.

2) Ginklai, amunicijos dalykai ir karo žiūronai.

3) Manufaktūros, odos, šikšnos, galanterijos ir kiti dirbiniai, jei jie skiriami prekybai, o ne asmeniniam suvartojimui.

4) Maisto daugiau per 30 svarų kiekvienam žmogui, tame skaičiuje daugiau per 12 svarų miltų arba duonos, 6 svarų mėsos produktų, 3 svarų pieno produktų ir 10 svarų kitų valgomųjų daiktų, tame skaičiuje cukraus daugiau per 1 svarą ir arbatos $\frac{1}{4}$ svaro.

5) Naminiai gyvuliai ir naminiai paukščiai.

Pastebėjimas: Tremtiniams, kurie važiuos ne geležinkelio, leidžiama išsivežti gyvulių ir naminių paukščių tiek, kiek jų buvo atsivežta evakuacijos metu.

6) Automobilai, motociklai, dviračiai, karios, visokios rūšies vežimai ir rogės.

Pastebėjimas: Karietoms, vežimams ir rogėms pritaikomas 5 punkto pastebėjimas.

7) Neapdirbti brangieji metalai, neaptaisyti brangieji akmenys, auksiniai ir sidabriniai pinigai.

8) Aukso ir platinos daiktai svarumo daugiau per 16 zolotnikų kiekvienas, aukso ir platinos dirbi-

niai, jei bendrai paimti sveria daugiau per 16 zolotnikų vienam asmeniui ir sidabro dirbiniai, jei jie sveria daugiau kaip vieną svarą vienam asmeniui.

Pastebėjimas: Aukso arba sidabro laikrodžiai, jungtinių žiedai, sidabriniai portsigarai, moteriški portmonė leidžiama išsivežti kiekvienam suaugusiam asmeniui po vieną egzempliorių, ir jų svarumas neįskaitomas į šio punkto nustatytą normą.

9) Dirbiniai iš brangiųjų akmenų (deimanto, briliantų, safirų, izumrudų, rubinų), taip pat ir žemčiūgai, kurie sveria daugiau kaip vieną karatą.

10) Visokios rūšies mašinos ir mašinų dalys, fizikos aparatai, chirurgijos įrankiai ir muzikos instrumentai, išskiriant paminėtusius pastaboje prie šio straipsnio II-ojo priedo.

Pastebėjimas: Siuvamų mašinų leidžiama išsivežti po vieną vienai šeimynai. Taip pat leidžiama išvežti muzikos instrumentai muzikantams mėgėjams, jei bus išrodyta, jog jie juos atsivežė evakuacijos metu.

11) Tabako dirbiniai (papirosų daugiau per 500 arba $\frac{1}{2}$ svaro tabako kiekvienam suaugusiam asmeniui, vyresniam negu 18 metų).

12) Prausiamo muilo daugiau kaip vienas gabalas kiekvienam asmeniui ir skalbiamojo daugiau kaip svaras kiekvienai šeimynai.

13) Rusijos popieriniai pinigai, neatsižvelgiant kokio jie yra išleidimo, jei kiekvienas asmuo jų vežasi daugiau kaip 20000 rublių. Išsivežti didesnė, negu minėtoji, suma leidžiama tik turint atatinkamųjų organų sutikimą.

14) Ne Rusijos pinigai, jei nebus gauta išsivežti tam tikro leidimo iš atatinkamųjų organų.

15) Visoki procentiniai ir dividendų poperiai, užstatomieji laktai ir kuponai, taip pat vekseliai, transporto kvitai, varrantai ir draudžiamieji polisai, išėmus tuos, kuriems išvežti bus gautas atatinkamųjų organų leidimas.

16) Daiktai, turintieji vertybės meno arba senumo atžvilgiu, jei nebus gauta jų išvežimui leidimo iš atatinkamųjų susitariančių šalių organų.

STRAIPSNIS 5.

Klausimas dėl likusio tremtinių turto turi būti sunormuotas taikos sutartyje tarp Lietuvos ir Rusijos.

STRAIPSNIS 6.

Pirmąja eile gabenami tremtiniai, kurių šeimynų nariai yra antrosios šalies teritorijoje. Einant šia sąlyga, tremtiniai pradedami grąžinti iš rajonų, kurie yra jiems nepatogiausi maisto, butų ir kitų gyvenimo sąlygų atžvilgiu.

Pastebėjimas: Tremtiniai, kurie gyveno Lenkų kariuomenės apimtose Lietuvos dalyse, bus grąžinami tik atvadavus tas dalis iš okupacijos.

STRAIPSNIS 7.

Padėti šiai sutarčiai vykdyti tiek taisyklingų sąrašų sudarymo atžvilgiu, tiek rįšant kitus kylančius grąžinimo klausimus susitariančios šalys paskiria savo įgaliotinius. Jų būstinės ir skaičius iš kiekvienos šalies nustatomi atskirais abiejų šalių sutarimais.

STRAIPSNIS 8.

Ši sutartis neratifikuojama ir įgyja galios tuojau ją pasirašius. Autentiniais tekstaais skaitomi abu tekstu lietuvių ir rusų. Tatai patvirtindami abiejų šalių įgaliotiniai šią sutartį pasirašė. Originalo du egzemplioriai.

Maskvoje,
1920 m. birželio mėn. 30 d.

Pasirašė:
T. Naruševičius.
P. Klimas.
S. Rozenbaumas.
J. Vailokaitis.

Pasirašė:
A. Joffe.

435.

Įsakymo apie Centralinį Valstybės knygyną papildymas.

1. Centralinis Valstybės Knygynas steigia reikalui esant savo skyrius.
2. Centralinio Valstybės Knygyno skyriai vadinasi vietos centraliniais knygynais, pvzd. Mariampolės Centralinis Knygynas, Šiaulių Centralinis Knygynas ir t. t.
3. Vietos Centraliniai Knygynai turi tikslu sukoncentruoti vietoje esančias knygas, apsaugoti žūstančias, parūpinti naujų ir vietos mokykloms įvairioms įstaigoms ir šiaip visuomenei suteikti galimybės tomis knygomis naudotis.
4. Prie vietos Centralinių Knygynų gali būti skaityklos.
5. Vietos Centralinių Knygynų samatą ir tarnautojus tvirtina Švietimo Ministerija.
6. Vietos savivaldybių Švietimo Kultūros Komisija: a) rūpinasi knygynų ūkio reikalais, duoda butą, kurą, šviesą ir tarną, b) prstato Centralinio Knygyno Valdybai kandidatus patvirtinti Vietos Centralinio Knygyno vedėjais.
7. Vietos Centraliniai Knygynai tvarkomi prilaikant Valstybės Centralinio Knygyno nustatytos sistemos, kaip antai: laisvas knygų pastatymas, kartotekos, formatų vienodumas ir t. t. Apie knygų tvarką ir naudojimąsi knygomis ir skaityklomis Vedėjai gauna nurodymų iš Valstybės Centralinio Knygyno.
8. Vietos Centraliniai Knygynai naudojami Valstybės Centralinio Knygyno dublikatais.

Dras K. Grinius
Ministeris Pamininkas.

K. Bizauskas
Švietimo Ministeris.

Kaunas,
1920 m. liepos mėn. 19 d.

436.

Valstybės Kontrolierio įsakymai.

1920 m. birželio 26 d. Nr. 210.

Vyresnįjį Revizorių Adolfą Paulavičią paskirti Bendrosios Revizijos Departamento sekančios Revizijos Skyriaus Vedėju nuo š. m. birželio 25 dienos.

1920 m. birželio 26 d. Nr. 211.

Vyresnįjį Revizorių Stasį Krukauską paskirti Bendrosios Revizijos Departamento priruošiamosios Revizijos Skyriaus Vedėju nuo š. m. birželio 25 dienos.

1920 m. birželio 30 d. Nr. 212.

Buhalterijos vedėją Leoną Žukauską, jam pačiam prašant, paliuosuoti nuo užimamos vietos nuo š. m. birželio 30 dienos.

1920 m. liepos mėn. 2 d. Nr. 218.

Išrinktąjį Steigiamojo Seimo nariu V. Revizorių K. Lekiauską atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo nuo š. m. gegužės mėn. 15 dienos.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolieris.

437.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Valdytojo įsakymai.

1920 m. birželio mėn. 4 d. Nr. 163.

Ypat. Reik. valdininką prie Ž. Ū. Departamento Mykolą Velykį skiru Buvusių Bankų Žemių Dalies Vedėju nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1400 auks.

1920 m. birželio mėn. 4 d. Nr. 168.

Valdininką Švietimo Skyriaus Špokevičių Julijoną, skiru Švietimo Dalies Vedėju nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1400 auks.

1920 metų birželio mėn. 4 d. Nr. 173.

Ypat. reik. valdininką Liudkevičių Edvardą skiru Ekonomijos Skyriaus Sėklų Kontrolės Stoties Vedėju nuo 1920 m. gegužės mėn. 1 d. su alga mėn. 1400 auks.

1920 m. birželio mėn. 17 d. Nr. 186.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotinio Kedainių apskrityje padėjęją Antaną Žeromskį skaityti pasiluosavusiu iš tarnybos nuo 1920 m. gegužės mėn. 15 d. dėl išrinkimo atstovu į Steigiamąjį Seimą.

1920 m. birželio mėn. 19 d. Nr. 204.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos valdymą perduodu naujai patvirtintam Ministeriui Jonui Aleksai.

J. Tūbelis

Ž. Ū. ir V. T. Ministerijos Valdytojas.

438.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. liepos mėn. 3 d. Nr. 72.

Inžinierių Joną Kiškiną priskirti prie Susisiekimo Ministerijos Gelžkelių Valdybos ir pavesti jam laikinai eiti Kelio Tarnybos Centralizacijos Skyriaus Vedėju pareigas nuo š. m. birželio 7 d.

1920 m. liepos mėn. 3 d. Nr. 73.

Susisiekimo Ministerijos ypatingiems reikalams inžinierių Tada Šulcą l. e. p. Kauno Vandens Kelių Rajono Viršininko, sulig jo prašymo paliuosuoti nuo pildymo einamų pareigų nuo š. m. liepos mėn. 1 d. Plentų ir Vandens Kelių Direktoriui inžinieriui J. Šimoliūnui Kauno Vandens Kelių Rajono Viršininko laikinai eiti pareigas.

Galvanauskis
E. p. Susisiekimo Ministerio.

439.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos įsakymai.

1920 m. birželio 1 d. Nr. 555.

Taupomąją Valstybės Kasą Nr. 12 laikyti prie Utenos išdinės suorganizuota ir pradėjusia veikti nuo š. m. gegužės mėn. 11 dienos.

1920 m. birželio 9 d. Nr. 573.

Slavikų pereinamąjį punktą laikyti suorganizuotu ir pradėjusiu veikti nuo š. m. birželio 8 dienos.

1920 m. birželio 9 d. Nr. 574.

Paleikių pereinamojo punkto Viršininką Albertą Kremerį skiriu nuo š. m. birželio 8 dien. Slavikų pereinamojo punkto viršininku.

Galvanauskis

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

1920 m. liepos mėn. 21 d. Nr. 723.

Kretingos rajono linų supirkinėjimui įgaliotinį-agentą, Motiejų Poželą, paliuosuoti, kaipo netinkamai pildžiusį pavestas jam pareigas, nuo š. m. liepos mėn. 20 dienos.

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį Dobkevičius.

440.

Teisingumo Ministerijos Įsakymai.

1920 m. birželio mėn. 21 d. Nr. 96.

Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėją Rapolą Skipitį, e. p. Valstybės Prezidento Steigiamojo Seimo Pirtmininko šių 1920 metų birželio mėn. 18 d. aktu patvirtintąjį Vidaus Reikalų Ministeriu, — paleisti nuo pavestų jam Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo pareigų ėjimo, — nuo š. m. birželio mėn. 19 d.

Pavesti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėjui Aleksandrui Žilinskiui laikinai eiti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo pareigas.

1920 m. birželio mėn. 25 d. Nr. 101.

Einant Laikinojo Lietuvos Notariato sutvarkymo įstatymo 7 str. ir naujais Teisingumo Ministerijos šių 1920 m. gegužės mėn. 14 patvirtintaisiais etatais, — šiuo steigiu Kaune antrąją Notaro Kantorą; antruoju Kauno Notaru skiriu Kazį Škėmą, — nuo š. m. liepos mėn. 1 d.

1920 m. liepos mėn. 20 d. Nr. 112.

Einant Laikinojo Lietuvos Teismų ir jų darbo sutvarkymo įstatymo 7 str. 2-ąją pastabą, — Kretingos apskritį teismo ir tardymo atžvilgiu naujai padalinti į dvi nuovadas: Kretingos ir Salantų. Kretingos nuovadon priskiriama valsčiai: Andriejavo, Gargždų, Kulikų, Kartenos, Kretingos val. su Kretingos miestu, Veviržėnų ir Palangos; Salantų nuovadon priskiriami valsčiai: Darbėnų, Salantų, Platelių, Skuodo ir Mosėdžio.

1920 m. liepos mėn. 20 d. Nr. 113.

Einant «Žemės Reformos Komisijos darbams Taisyklių» 3 str., paskirti Kauno Apygardos Teismo Narį Juozą Budrecką minėtojon Komisijon Teisingumo Ministerijos atstovu.

1920 m. liepos mėn. 20 d. Nr. 117.

Maskvos sutarties 1920 m. liepos 10 d. protokolui, dėl tremtinių ir politinių suimtųjų apsomainymo vykinti — skiriu Vyresnįjį Ypatingiems reikalams Valdininką Vilhelmą Burkevičių.

1920 m. liepos mėn. 24 d. Nr. 122.

Paskirti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėją Oskarą Biklerį Teisingumo Ministerijos atstovo Komisijon lenkų darbams Lendvarave ištirti. Vienkart įgalioti jį apžiūrėti Trakų kalėjimą, ištirti jo stovį ir patikrinti kalinių laikymo teisėtumą.

1920 m. liepos mėn. 27 d. Nr. 124.

Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėją Anatolijų Klečkovskį, jam prašant, atleisti jį nuo pavestųjų jam pareigų ėjimo, nuo š. m. rugpiūčio mėn. 1 d.

1920 m. liepos mėn. 27 d. Nr. 125.

Mariampolės apskrities Mariampolės nuovados Taikos Teisėją Antaną Krasauską, jam prašant, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo;

Paskirti Mariampolės I-sios nuovados Teismo Tardytoją Joną Kučinską Mariampolės apskrities Mariampolės nuovados Taikos Teisėju;

Pavesti Mariampolės apskrities II-sios nuovados Teismo Tardytojui Edvardui Zaliauskui eiti tuo tarpu ir Mariampolės apskrities I-sios nuovados Teismo Tardytojo pareigas.

Visus nuo š. m. rugpiūčio mėn. 1 d.

1920 m. liepos mėn. 27 d. Nr. 126.

Suvalkų Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėją Vincą Putramentą, jam prašant, atleisti jį nuo pavestųjų jam pareigų ėjimo, nuo š. m. rugpiūčio mėn. 1 dien.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Skelbimai.

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio 14 d. yra įregistruoti Sąjungos tarnautojų įvairių įstaigų Šiaulių srities įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 21).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 8 d. yra įregistruoti Žydų vaikų kolonijoms steigti draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 45).

Šakių Apskrities Viršininkas skelbia kad š. m. birželio 5 d. tapo įregistruoti Žemosios Panemunės «Jaunimo lavinimosi» kuopos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 62).

Šakių Apskrities Viršininkas skelbia kad š. m. birželio 25 dieną tapo įregistruoti «Šakių Krikščionių labdaringos draugijos» įstatai (Draug. rejestro Nr. 64).

Trakų Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 3 d. yra įregistruoti Kaišėdorių miestelių ir artimiausios apylinkės Ugniagesių Draugijos įstatai.

Telšių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 29 d. tapo įregistruoti «Telšių miesto butų nuomininkų Sąjungos» įstatai (Draugijų rejestro N. 4).

Telšių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 29 d. tapo įregistruoti Žemaičių švietimo Draugijos «Minija» įstatai (Draugijų rejestro Nr. 5).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

441.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėnesio 2 dieną priimtą įstatymą:

Įstatymo apie pašto tarifą susižinoti krašte ir su užsieniu

(1920 m. vasario 29 d. L. V. Ž. 21 Nr.)

Pakeitimas.

Įstatymo apie pašto tarifą susižinoti krašte ir su užsieniu p. 14 pakeičiamas šiaip:

Už visų perijodinių leidinių siuntinėjimą, imama 10% nuo kiekvieno leidinio prenumeratos kainos, bet mėnesiui už 1 egz. ne mažiau kaip:

		Galutinis svarumas gramų	Ska- tikų
Nuo perijodinio leidinio, išseinan- čio	1 kartą per dieną	50	100
	1 " " savaite	50	30
	3 kartus " "	50	40
	1 kartą per mėnesį	100	20
	2 kartus " "	100	30

Pertekliams mokama už kiekvienus 15 gr. po 3 skat.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 9 d.

442.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėnesio 6 dieną priimtą įstatymą:

Teismų mokesnių įstatymas.

1 §. Civilinio Proceso įstatymų 200, 201 ir pastaba prie 200⁴ str. str. ir 1903 m. įstatymų apie žyminį mokesnį 63 str. 2 p. raidė b. panaikinama.

2 §. Civilinio Proceso įstatymų 200¹, 200², 200³, 200⁴, 200⁵, 104, 124², 848, 849, 857, 860, 861 str. str. reikia skaityti taip:

200¹. Civilinio bylose Taikos Teisėjai ima [Valstybės Iždą:

a) teismo mokesnį ir

b) žyminį mokesnį,

einant taisyklėmis, nurodytomis Civilinio Proceso įstatymų 200² — 200¹⁰ str. str.

200². Teismo mokesnio už kiekvieno ieškinio prašymą, patiektą Taikos Teisėjui žodžiu ar raštu, už kiekvieną priešingąjį ieškinį, atsiliepimą dėl padarytojo už akių sprendimo ir apeliacinį skundą imama

po vieną auksiną nuo kiekvienų dvidešimties auksinų ieškomosios ar ginčijamosios sumos, už trečiųjų bylos asmenų prašymą leisti dalyvauti byloje po vieną auksiną nuo kiekvienų dvidešimties auksinų ieškinio kainos pirmoje instancijoje ar apeliacinio skundo kainos antroje instancijoje. Nepilnus dvidešimt auksinų skaityti pilnais. Neįkainimamos bylose Taikos Teisėjas, sprendimą darydamas, skiria teismo mokesnio ne daugiau penkių šimtų auksinų.

200³. Žyminis mokesnis ginčo ir neginčijamos bylose imama, einant Civilinio Proceso įstatymų 844 str. Žodžiu pareikštasis prašymas laikomas vienu lapu.

200⁴. Teismo mokesnio ir žyminio mokesnio (200², 200³ str. str.) neimama:

1) bylose, kuriose ieškinys ne didesnis kaip du šimtu auksinų;

2) bylose, kuriose ieškinys išsina iš kriminalinio nusikaltimo ir nagrinėjama kartu su kriminaline byla (5 str.), ir

3) bylose, kurias iškelia valdžia ar įstaigos, Civilinio Proceso įstatymų 879 str. numatytose.

200⁵. Suteikusi melagingų žinių apie savo neturtą baudžiamajam, einant Baudžiamojo Statuto 161 str. 3 p.

104. Liudytojui skiriamas atlyginimas, einant Civilinio Proceso įstatymų 861 str.

124². Žinovams atlyginama, einant Civilinio Proceso įstatymų 860 ir 862 str. str.

848. Už kiekvieną ieškinio prašymą imama teismo mokesnio po vieną auksiną nuo kiekvienų dvidešimties auksinų ieškomosios sumos; tokiu pat mokesniu apmokama priešingasai ieškinys, trečiųjų bylos asmenų prašymai leisti įžengti bylon, atsiliepimas prieš padarytąjį už akių sprendimą ir apeliaciniai skundai. Nepilnus dvidešimt auksinų laikyti pilnais.

849. Bylose su neįkaininamuoju ieškiniu Apygardos Teismas, sprendimą darydamas, skiria teismo mokesnį ne didesnį, kaip tris tūkstančius auksinų.

857. Negalėdamas nurodyti gyvenamosios atsakytojo vietos, ieškotojas patiekia teismui reikalingą atsakytojui pakviesti per publikaciją pinigų sumą.

860. Atlyginimą žinovams už duotąją nuomonę jų pareikalavimu skiria teismas nuo dvidešimties auksinų ligi septynsdešimt auksinų, einant Civilinio Proceso įstatymų 529 ir 530 str. str., neskaitant atlyginimo už padarytas prie tyrimo išlaidas.

861. Atlyginimas liudytojams už jų atsitraukimą nuo darbų skiriama, einant Civilinio Proceso įstatymų 407 ir 408 str., nuo dešimties auksinų ligi keturiasdešimt auksinų, atsižvelgiant į darbo dienos kainą ir kitas vietos sąlygas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 9 d.

443.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį, Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiučio mėn. 9 d. priimtą laikinųjų akcizės mokesnių įstatų papildymą ir pakeitimą:

Laikiniųjų akcizės mokesnių įstatų papildymas ir pakeitimas.

Laikiniams akcizės mokesnių įstatams papildyti ir pakeisti nustatoma:

1 §. Už spiritą, degtinę ir jų dirbinius akcizės mokesnio imama po 1.000 auksinų nuo gryno spirito viedro, arba po 81 auksiną 30 sk. nuo gryno spirito literio, arba po 10 auksinų už kiekvieną laipsnį gryno spirito.

2 §. Spiritas medicinos reikalamis, parduodamas vaistinėms, ligoninėms ir įstaigoms, kurios gamina Galeno preparatus, taip pat mokslo įstaigoms, apmokamas 50% numazinta akcizė, t. y. po 5 auksinus už laipsnį.

3 §. Už spiritą, duodamą degtinės dirbtuvėms specialiniams gėrimams gaminti: nektarui, džinui, likieriui, konjakui, romui ir t. t., mokamas papildomasis akcizės mokesnis, uždedant banderolės ant indų su tokiais gėrimais, bet ne mažiau kaip po 2 auksinu už duotąjį dirbtuvei spirito laipsnį.

4 §. Banderolės kainos nustatomos, žiūrint indų didumo, būtent:

ligi 1 literio įtalpos indui	8 auksinai
" 1/2 " " "	4 " "
" 1/4 " " "	2 " "

5 §. Už tabako gaminius tiek krašte, tiek užsienyje pagamintus, akcizės mokesnis mokamas dedamomis ant dėžių ar pakelių banderolėmis, kurių kainos nustatomos prie šio įstatymo pridėtų tabako dirbinių ir jų pardavimo kainų tarifų.

6 §. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris turi teisės nustatyti šio įstatymo įvedimo tvarką ir keisti tabako dirbinių kainas, žiūrint valiutos kurso ir kitų rinkos sąlygų kitėjimo.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiučio mėn. 10 d.

Priedas prie 5 §.

Tabako dirbinių ir jų pardavimo kainų prie §5 tarifas.

Tabako dirbinių ir jų rūšių Banderolės Pardavimo kainavadinimas. kaina na su banderole.

Rūkomasis tabakas aukščiausios rūšies

1 svaras	48 auks.	} Laisvos
1/2 svaro	24 "	
1/4 "	12 "	
1/8 "	6 "	

I-os rūšies

1 svaras	40 auks.	96 auks.
1/2 svaro	20 "	48 "
1/4 "	10 "	24 "
1/8 "	5 "	12 "

II-os rūšies

1/2 svaro	16 auks.	36 auks.
1/4 "	8 "	18 "
1/8 "	4 "	9 "

Tabako dirbinių ir jų rūšių Banderolės Pardavimo kainavadinimas. kaina na su banderole.

III-os rūšies

1/4 svaro	6 auks.	14 "
1/8 "	3 "	7 "

Rūkomoji ir uostomoji machorka

1/4 svaro	3 auks.	10 auks.
1/8 "	1,50 "	5 "

Sigaretės (papirosai be munštukų) aukščiausios rūšies (1000 sveria ne daugiau kaip 2 1/2 svar. gryno tabako).

Už 100 sigarečių	13 auks.	} Laisvos
" 25 "	3.25 "	
" 20 "	2.60 "	
" 10 "	1.30 "	

I-os rūšies

Už 20 sigarečių	2.20 auks.	7 auks.
" 10 "	1.10 "	3.50 "

II-os rūšies

Už 20 sigarečių	1.80 auks.	6 auks.
" 10 "	0.90 "	3 "

III-os rūšies

Už 20 sigarečių	1.40 auks.	5 auks.
" 10 "	0.70 "	2.50 "

Machorkos

Už 20 sigarečių	0.80 auks.	3 auks.
" 10 sigarečių	0.40 "	1.50 "

Papirosai su munštukais aukščiausios rūšies (1000 sveria ne daugiau kaip 1 3/4 sv. gryno tabako)

Už 100 sigarečių	9.40 auks.	} Laisvos
" 25 "	2.35 "	
" 20 "	1.88 "	
" 10 "	0.94 "	

I-os rūšies

Už 20 sigarečių	1.60 auks.	6.50 auks.
" 10 "	0.80 "	3.50 "

II-os rūšies

Už 20 sigarečių	1.35 "	5.50 auks.
" 10 "	0.68 "	3.00 "

III-os rūšies

Už 20 sigarečių	1.04 auks.	4.50 auks.
" 10 "	0.52 "	2.50 "

Machorkas

Už 20 sigarečių	0.64 auks.	3.00 auks.
" 10 "	0.32 "	1.50 "

Pastaba. Užsienio tabakas ir tabako dirbiniai, nežiūrint tabako rūšies, iš kurio jie pagaminti, apmokant akcizę sulyginami su vietos aukščiausios rūšies dirbiniais.

A Stulginskis
E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiučio mėn. 10 d.

444

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėnesio 9 d. priimtą laikinųjų akcizės mokesnių įstatų papildymą:

Laikinių akcizės mokesnių įstatų papildymas.

7 §. Laikiniai akcizės mokesnių įstatai papildomi § 29: „už gaminamus pardavinėti vietos (ne užsienio) vaisvynius (stiprumo ne daugiau kaip 12%) akcizės mokesnis imama dedamomis ant indų su vaisvyniais banderolėmis šia kaina:

banderolei ligi $\frac{1}{4}$ literio įtalpos indui	1.25	auks.
„ „ $\frac{1}{2}$ „ „ „	2.50	„
„ „ 1 „ „ „	5.00	„

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 10 d.

445.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo trečiuoju skaitymu 1920 metų liepos mėnesio 26 dienos priimtą įstatymą:

Įstatymas 1919-1920 metų rekvizicijų liekanoms išieškoti.

1 §. Neatiduotosios 1919/1920 metų rekvizicijų liekanos išieškomos prievartos keliu.

2 §. Imant rekvizicijų liekanas, leidžiama vienus dalykus, kurių ūkis pakankamai neturi, pakeisti kitais, esamais tame ūkyje rekvizuojamais produktais, bet laikantis Krašto Apsaugos Ministerijos Intendantūros Skyriaus instrukcijų. Mainų pagrindui imamos rekvizicijos kainos.

3 §. Už prievartą paimtas arba pristatytas 1919-1920 metų rekvizicijų liekanas iki 1920 metų spalio 1 dienos duodami orderiai visa rekvizicine kaina.

4 §. Už prievartą paimtas arba pristatytas 1919-1920 metų rekvizicijų liekanas po 1920 metų spalio mėnesio 1 dienos valdžia išmoka tik 50% rekvizicinės kainos, o 50% numušama kaip pabauda.

Pastaba. Rekvizicijų įstatymo 1920 metų sausio 10 dienos 32 ir 33 punktai, rekvizicijų liekanas išieškant, netaikomi.

5 §. 3 ir 4 § § pasakytuoju laiku 1919/1920 metų rekvizicijų liekanos gali būti priimanos ir ne natūra, bet pinigais rinkos kaina, atsiskaitant šiuo būdu: rekvizicijų statytojas sumoka į valstybės iždinę visą rekvizuojamųjų dalykų vertę rinkos kaina ir gauna orderį rekvizicijos kaina, kuriame reikale iš bendros sumos turi būti išskaityti atitinkamieji pabaudos % %, kaip 4 § pasakyta.

6 §. Imant 5 § rekvizicijos pinigais turi būti prilaikoma 1920 m. gegužės mėnesio rinkos kainų apskritų. Tas kainas nustato komitetas, susidedas po vieną atstovą iš apskrities ir miesto valdybų, vietos Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotinio ir vietos Intendantūros skyriaus viršininko.

7 §. Vykdamas šį įstatymą, 6 § minėtas komitetas gali savo nuožiūra visai ir dalinai atleisti nuo 1919/1920 metų rekvizicijų tuos ūkius, kuriems 1920 m. sausio 10 dienos rekvizicijų įstatymu arba atitinkamu Intendantūros Skyriaus aplinkraščiu neteisingai buvo paskirta rekvizicijos norma.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 3 d.

446.

Į s a k y m a s.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. Finansų, Prekybos ir Pramonės Vice - Ministerį N. Rachmilevičių, jam pačiam prašant, paleidžiu iš jo užimamos vietos.

A. Stulginskis

Einąs Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 6 d.

447.

Susisiekimo Ministerio įsakymas.

1920 m. rugpiūčio 7 d. Nr. 80.

Ministerių Kabinetai š. m. rugpiūčio 4 d. leidus Komisiją iš Gelžkelių Valdybos ūkio Tarnybos Viršininko inž. V. Bielskio ir prikamandiruoju iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos prie Gelžkelių Valdybos inž. Česlovo Biteneko š. m. rugpiūčio 8 d. siųsti užsienin į Vokietiją, Prancūziją ir Angliją užpirkimui mašinų, įrankių ir medžiagos Susisiekimo Ministerijos reikalams.

Grinkevičius

L. e. p. Susisiekimo Ministerio.

448.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

1920 liepos mėn. 19 d. Nr. 713.

Valstybės iždinę Ežerėnuose skaityti suorganizuota ir pradėjusia veikti nuo š. m. liepos 16 dienos.

Dobkevičius

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

449.

Teisingumo Ministerijos įsakymai.

1920 m. liepos mėn. 6 d. Nr. 106.

Paskirti:

a) Alytaus apskrities Alytaus II-sios nuovados Teismo Tardytoją Juozą Brazinską — Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju;

b) Šakių apskrities Šakių nuovados Teismo Tardytoją Viktorą Kalėdą — Alytaus apskrities Alytaus II-sios nuovados Teismo Tardytoju ir pavesti jam tuo tarpu eiti ir Alytaus apskrities Alytaus I-sios nuovados ir Merkinės nuovados Teismo Tardytojo pareigas;

c) Teismo Kandidatą Stasį Bardauską — Šakių apskrities Šakių nuovados Teismo Tardytoją ir pavesti jam tuo tarpu eiti ir Šakių apskrities Naumiesčio nuovados Teismo Tardytojo pareigas, — visus nuo š. m. liepos mėn. 16 d.

1920 m. liepos mėn. 10 d. Nr. 108.

Paskirti Vinčą Kalnietį Teisingumo Ministerijos Antrojo Departamento Direktorių, — nuo š. m. liepos mėn. 16 d.

1920 m. liepos mėn. 10 d. Nr. 109.

Paskirti Kauno Apygardos Teismo Narį Kazį Oleką Teisingumo Ministerijos nuolatinį atstovą Komisijon teikimui leidimų žemei perleisti, įgyti ir įkeisti („Istatymas žemei perleisti, įgyti ir įkeisti“ § 3, „Vyriausybės Žinių“, Nr. 39).

1920 m. liepos mėn. 12 d. Nr. 110.

Paskirti Aleksandrą Lavišą Kėdainių apskrities Grinikiškio nuovados Teismo Tardytoją, — nuo š. m. liepos mėn. 12 d.

1920 m. liepos mėn. 31 d. Nr. 128

Teisingumo Ministerijos Juriskonsultą Joną Rešotkiną, skiriamąjį Vidaus Reikalų Ministerijos Juriskonsultu, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 d.

1920 m. rugpjūčio mėn. 3 d. Nr. 131.

Trakų apskrities Kaišiadorių nuovados Taikos Teisėją Antaną Liorentą, jam prašant, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. rugpjūčio mėn. 11 d.

Paskirti Viktorą Jančauską Trakų apskrities Kaišiadorių nuovados Taikos Teisėju ir pavesti jam tuo tarpu eiti ir Trakų apskrities Trakų nuovados Taikos Teisėjo pareigas, — nuo dienos, kada defacto pradės eiti pavestas jam pareigas.

Laikinais Trakų apskrities Kaišiadorių ir Trakų nuovadų Taikos Teisėjo pareigas pavedama eiti Trakų apskrities Kaišiadorių nuovados Teismo Tardytojui Smanui Marčiulioniniui, — nuo š. m. rugpjūčio mėn. 11 d.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

450.

Ministerio be portfelio Žydų Reikalams įsakymai.

1920 m. gegužės mėn. 14 d. Nr. 54.

Žydų Reikalų Ministerijos Ekonomijos Reikalų Patarėją D-rą Samuilą Goldbergą paskirti nuo š. m. gegužės mėn. 15 d. Ekonomijos Skyriaus Viršininku-specialistu.

1920 m. gegužės mėn. 14 d. Nr. 55.

Žydų Reikalų Ministerijos Provincijos Skyriaus Vedėją Leibą Šapiro paskirti nuo š. m. gegužės mėn. 15 d. Tautos Savivaldybių Skyriaus Viršininku.

1920 m. gegužės mėn. 14 d. Nr. 56.

Žydų Reikalų Ministerijos Spaudos Skyriaus Vedėją D-rą Nataną Feinbergą paskirti nuo š. m. gegužės mėn. 15 d. Spaudos Skyriaus Viršininku.

1920 m. liepos mėn. 9 d. Nr. 70.

D-rą Maksą Švabę paskirti nuo š. m. liepos mėn. 9 d. Žydų Reikalų Ministerijos Mokyklų Skyriaus viršininku-specialistu.

1920 m. liepos mėn. 15 d. Nr. 71.

Paleisti Aroną Makauską nuo jo užimanamos vietos kaip Žydų Reikalų Ministerijos Informacijos Skyriaus Vedėją nuo š. m. rugpjūčio 1 d.

M. Soloveičikas
Žydų Reikalų Ministeris

Skelbimai.

Kaune—Laisvės Aleja Nr. 57 1920 m. rugpjūčio 3 d. įsteigtas bankas firma: „Lietuvos Komercijos Bankas“.

Į Valdybą įrinkti:

Ponas Dr. Mikalojus Soloveičikas, pirmininku,
„ Povilas Medemas,
„ Povilas Hoffmanas.

Tarybą sudaro:

Ponas R. A. Tillmanns—pirmininkas,
„ A. S. Soloveičikas—pirmininko pavaduotojas,
„ Dr. Kurt Tillmanns,
„ Dr. Leonty Soloveičikas,
„ Igaliotinis G. Michelsonas,
„ Sulim Volfas.

Telšių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 29 d. tapo įregistruoti „Sėpti neturtin-giams Telšių mokyklų mokiniams „Draugijos“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 6).

Telšių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 17 d. tapo įregistruoti „Sv. Vincento Lab-darių Draugijos“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 7).

Rokiškio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 1 d. tapo įregistruota Žydų lygos kul-tūrinės sąjungos Rokiškio miesto skyrius (Draugijų rejestro Nr. 17).

Vilkaviškio Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. birželio mėn. 5. d. tapo naujai įregistruota „Su-valkų rėdybos Žemės Ukio Darbininkų Profesinė Są-junga“ (Dr-jų rejestro Nr. 16).

Panevėžio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. birželio 24 d. tapo įregistruoti Sporto Sąjungos „Svei-kata“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 67).

Marijampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gegužės m. 27 d. yra įregistruoti Mariampo-lės miesto butų samdytojų sąjungos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 41).

Marijampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. liepos m. 5 d. yra įregistruoti Lietuvių kata-likų Moterų Draugijos „Prienų skyriaus“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 46).

Marijampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. birželio m. 5 d. yra įregistruoti Darbininkų Krikščionių sąjungos „Ašmintos skyriaus“ įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 44).

Marijampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. birželio m. 3 d. yra įregistruotas Lietuvių Katalikų Jaunuomenės Sąjungos „Pavasaris“ skyrius Prienų mieste. (Dr-jų rejestro Nr. 42).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam. Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

451.

Instrukcija žemės valstybinio mokesnio įstatymui.

(Nr. 352—L. V. Ž. Nr. 31) vykdyti.

1 str. Žemės valstybinio mokesnio apdedamos visos žemės, išskyrus išimtis, numatytas 1—2 §§ įstatymo.

2 str. Nustatyti žemės mokesniui Apskrities Mokesnių Komisija visą žemės plotą skirsto valsčiais į keturias rūšis, t. y. kiekvienas valsčius pilnu savo plotu priskiriamas prie vienos iš žemiau nurodytų 4 rūšių.

3 str. Skirstant, žemės mokesnio atžvilgiu, valsčius į 4 rūšis, reikia turėti omeny, kad vieno valsčiaus žemės ūkiams nustatomas vienodas mokesnio vienetas, kaip nurodyta § 5 įstatymo.

Taip: 1) valsčiuje, priskirtame prie I rūšies—privalo mokėti valstybinio žemės mokesnio už kiekvieną dešimtinę po 15,5 auks., už gektarą — 14 auks., už margą — 8 auks.

2) valsčiuje, priskirtame prie II (antros) rūšies — už kiekvieną dešimtinę—po 13, 6 auks., gektarą — 11, 4 auks., margą—6, 8 auks.

3) valsčiuje, priskirtame prie III rūšies — už kiekvieną dešimtinę po 9, 8 auks., gektarą — 8, 8 auks., margą—5 auks.

4) valsčiuje, priskirtame prie IV rūšies—už kiekvieną dešimtinę—po 5, 9 auks., gektarą—5, 3 auks. margą—3 auks.

4 str. Vis viena prie kokios rūšies valsčius yra priskirtas, ežerų plotai apmokami žemės mokesniu IV rūšimi, taip pat ir visos žemės, apaugusios miškais, arba krūmais ir skynimais, išskyrus plotus, visiškai atleidžiamus nuo mokesnio einant 2 § (pp d ir e) įstatymo.

5 str. Apskrities Mokesnių Komisija, remiantis 9 § įstatymo, turi teisės atskirų ūkių žemę, jų savininkams ar naudotojams prašant, skirti ir prie žemesnės rūšies, einant nustatytais įstatymo 4 § dėsniais.

Pastaba: Išskirti žemę iš aukštesnės rūšies į žemesniąją gali prašyti kaip atskiri asmens, taip ir visu kaimu, smulkiai motyvuodami savo prašymus.

6 str. Gavus nurodytu įstatymo 9 § laiku minėtus šios Instrukcijos 5 str. prašymus, Mokesnių Komisija privalo skubiausiai patikrinti ir pranešti prašytojams savo nutarimą iškeltu klausimu.

Ištyrusi ūkio padėtį ir atradusi sąlygų, kurioms esant, žemės mokesnis negali būti sumokėtas, Mokesnių Komisija paduotą jai prašymą su savo motyvuotu nutarimu ir nuomone siunčia galutinam išrišimui Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui.

7 str. Kiekvienas ūkio savininkas ar naudotojas privalo įmokėti Valstybės Išdinėn žemės mokesnio tiek, kiek jam pareina mokėti, atsižvelgiant į valdomąjį ar naudojamąjį žemės plotą ir jos rūšį pagal paskirstymą, einant šios instrukcijos str. 3—6.

8 str. Nei apskričių nei valsčių savivaldybės neturi teisės laisvai, savo nuožiūra, valstybinį žemės mo-

kesnį skirstyti tarp atskirų apskrities ar valsčiaus gyventojų (ūkių savininkų ar naudotojų).

9 str. Žemės mokesnis laikomas įmokėtu, kai pinigai yra įnešti Valstybės Išdinėn.

10 str. Už įnešimą mokesnių Valstybės Išdinėn paskirtu laiku ir reikalingoj sumoj atsako kiekvienas ūkio savininkas ar naudotojas.

Bet pageidaujama, kad atskirų sodžių ir kaimų gyventojai išrinktų iš savo tarpo patikimą asmenį, kuris, surinkęs iš savo to sodžiaus pinigus žemės mokesniui, įneštų tuos pinigus į Valstybės Išdinę, prie bendro vieno sąrašo visų tokio sodžiaus ar kaimo ūkininkų.

Tokiais atsitikimais Valstybės Išdinė duoda įnešiam pinigus vieną bendrą kvitą, kuris pristatomas vietos seniūnui (šaltyšui), kad pristatytų valsčiaus Valdybai su antruoju egzempliorium tokio sąrašo, prie kurio buvo įnešti pinigai Išdinėn.

Pastaba: Už įgaliotą išrinkti pinigus ir įnešti į Valstybės Išdinę asmenį atsako įgalioto asmens rinkėjai.

Įnešusieji už savo žemę mokesnį į Valstybės Išdinę atskirai — gauna savo vardu ir atskirą kvitą, kurį pristato valsčiaus Valdybai pažymėti sąrašuose mokesnio užsimokėjimą.

11 str. Paslėpę dalį savo žemės arba miško ploto mokesniui sumažinti arba atsivaduoti nuo mokesnio — Mokesnių Inspektorius ar jo padėjėjų baudžiami einant įstatymo 13 §.

12 str. Valsčių savivaldybės, einant savivaldybių įstatymo 14 § p. b., rūpinasi, kad valstybiniai mokesniai būtų paskirtu laiku įmokėti Valstybės Išdinėn. Tuo tikslu jos skelbia vietos gyventojams apie laiką užsimokėjimo ir padeda suorganizuoti patį rinkimą pinigų ir įnešimą Išdinėn paskirtu laiku, sudaryti atskirų sodžių, kaimų ir miestų miestelių žemės savininkų ar naudotojų sąrašus, kuriais mokesniai surenkami ir įnešami Išdinėn.

Paskiau, patikrinus užsimokėjimą mokesnių, savivaldybės per mėnesį laiko, pasibaigus terminams, praneša apie visus neužsimokėjusius vietos Mokesnių Inspektoriumi, kurio nurodymais mokesniai išieškomi priverstiniu būdu (įstatymo apie valstybės mokesnių imamąją tvarką 25 §).

13 str. Mokesnių Inspektorius, pavestas jo žiniai srities, veda valsčiaus sąrašus visų žemės savininkų ar naudotojų ir atskirai sąrašus nubaustųjų einant įstatymo 13 §.

Galvanauskis

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Tulauskas

Rinkliavų Departamento Direktorius.

Kaunas

1920 m. rugpiūčio 14 d.

Paskirstymas Lietuvos žemės plotų val- sčiais į rūšis žemės mokesnio atžvilgiu.

	Pavadinimai apskričių ir valsčių	Prie kurios rūšies priskiriamas valsč.
--	-------------------------------------	---

1. Alytaus apskritis.

1	Alovės valsčius . . .	III	trečios
2	Alytaus " . . .	II	antros
3	Antnemunio " . . .	II	"
4	Jezno " . . .	II	"
5	Krokalauckio " . . .	II	"
6	Liškevos " . . .	III	trečios
7	Metelių " . . .	II	antros
8	Mirolavo " . . .	II	"
9	Nemuniūnų " . . .	II	"
10	Nemunaičio " . . .	III	trečios
11	Pūnios " . . .	II	antros
12	Seirijų " . . .	II	"
13	Simno " . . .	II	"
14	Udrijos " . . .	II	"
15	Alytaus miestas . . .	III	trečios

2. Biržų (Pasvalio) apsk.

1	Biržų valsčius . . .	II	antros
2	Budbergo " . . .	II	"
3	Daujėnų " . . .	II	"
4	Joniškėlio " . . .	I	pirmos
5	Krinčino " . . .	II	antros
6	Nemunėlio Radviliškio " . . .	III	trečios
7	Pabiržės " . . .	II	antros
8	Papilio " . . .	III	trečios
9	Pasvalio " . . .	I	pirmos
10	Pumpėnų " . . .	II	antros
11	Pašaloto valsčius . . .	II	"
12	Saločių " . . .	I	pirmos
13	Vabalninko " . . .	II	antros
14	Vaškų " . . .	I	pirmos
15	Žemės " . . .	I	"
16	Biržų miestas . . .	II	antros

3. Kauno apskritis.

1	Babtų valsčius . . .	II	antros
2	Čekiškės " . . .	II	"
3	Garliavos " . . .	II	"
4	Janavos " . . .	II	"
5	Lapių " . . .	II	"
6	Pakuonio " . . .	I	pirmos
7	Panemunės " . . .	II	antros
8	Pažaislio " . . .	II	"
9	Raudondvario " . . .	II	"
10	Rumšiškių " . . .	II	"
11	Seredžiaus " . . .	I	pirmos
12	Turžėnų " . . .	III	trečios
13	Veliuonos " . . .	II	antros
14	Vendžiogalos " . . .	II	"
15	Vilkijos " . . .	II	"
16	Zapyškio " . . .	III	trečios

4. Kedainių apskritis

1	Ariogalos valsčius . . .	II	antros
2	Baisogalos " . . .	II	"
3	Dotnavos " . . .	II	"
4	Grinkiškio " . . .	II	"
5	Gudžiūnų " . . .	II	"
6	Josvainių " . . .	II	"
7	Kedainių valsčius ir miestas	I	pirmos
8	Krakių valsčius . . .	II	antros
9	Pašušvio " . . .	II	antros

10	Pernaravos " . . .	II	antros
11	Šurvilėškių " . . .	I	pirmos
12	Šėtos " . . .	II	antros
13	Žemio " . . .	II	"

5. Kretingos apskritis.

1	Andrėjavo valsčius . . .	II	antros
2	Darbėnų " . . .	II	"
3	Gargždų " . . .	II	"
4	Kartenos " . . .	II	"
5	Kretingos " . . .	II	"
6	Kūlių " . . .	II	"
7	Mosėdžio " . . .	II	"
8	Platelių " . . .	III	trečios
9	Salantų " . . .	II	antros
10	Skuodo " . . .	II	"
11	Veviržėnų " . . .	II	"

6. Mažeikių apskritis.

1	Akmenės valsčius . . .	III	trečios
2	Ilakių " . . .	II	antros
3	Laižuvos " . . .	II	"
4	Mažeikių " . . .	II	"
5	Sedos " . . .	II	"
6	Tirkšlių " . . .	III	trečios
7	Vėgerių " . . .	II	antros
8	Viekšnių " . . .	II	"
9	Židikų " . . .	II	"

7. Mariampolės apskri- tis.

1	Antanavos valsčius . . .	II	antros
2	Ašmintos " . . .	II	"
3	Balbieriškio " . . .	II	"
4	Gudelių I " . . .	III	trečios
5	" II " . . .	II	antros
6	Janavo " . . .	II	"
7	Javaravo " . . .	II	"
8	Kalvarijos " . . .	II	"
9	Klebiškio " . . .	III	trečios
10	Krosnos " . . .	II	antros
11	Kvetišio " . . .	I	pirmos
12	Liubavo " . . .	III	trečios
13	Liudvinavo " . . .	II	antros
14	Mikališkio " . . .	III	trečios
15	Padovinio " . . .	II	antros
16	Raudenio " . . .	II	"
17	Sasnavos " . . .	II	"
18	Šunskų " . . .	I	pirmos
19	Veiverių " . . .	II	antros
20	Višakio Rūdos " . . .	III	trečios

Panevėžio apskritis.

1	Andrioniškio valsčius . . .	II	antros
2	Krekenavos " . . .	I	pirmos
3	Kupiškio " . . .	I	"
4	Miežiškių " . . .	II	antros
5	Naujamiestio " . . .	I	pirmos
6	Panevėžio Velžio " . . .	II	antros
7	Piniavos " . . .	II	"
8	Raguvo " . . .	I	pirmos
9	Ramygalos " . . .	I	"
10	Razalimo " . . .	I	"
11	Smilgių " . . .	I	"
12	Subačiaus " . . .	I	"
13	Šeduvo " . . .	I	"
14	Šimonių " . . .	II	antros
15	Troškūnų " . . .	II	"
16	Vadoklių " . . .	I	pirmos
17	Viešintų " . . .	II	antros
18	Panevėžio miestas . . .	I	pirmos

9. Raseinių apskritis.

1	Betygalos valsčius . . .	II	antros
2	Girkainio " . . .	II	"
3	Jurbarko " . . .	I	pirmos
4	Kelmės " . . .	II	antros
5	Kražių " . . .	II	"
6	Nemakščių " . . .	II	"
7	Raudonės " . . .	I	pirmos
8	Raseinių " . . .	I	"
9	Silavos " . . .	II	antros
10	Šimkaičių " . . .	II	"
11	Tytavėnų " . . .	III	trečios
12	Viduklės " . . .	II	antros

10. Rokiškio apskritis.

1	Abelių valsčius . . .	II	antros
2	Aknystos " . . .	II	"
3	Juodupės " . . .	II	"
4	Jūzintų " . . .	II	"
5	Kamajų " . . .	II	"
6	Kriaunų " . . .	II	"
7	Pandėlio " . . .	I	pirmos
8	Panemunio " . . .	I	"
9	Panemunėlio " . . .	II	antros
10	Rokiškio " . . .	II	"
11	Skapiškio " . . .	II	"
12	Svedasų " . . .	II	"
13	Rokiškio miestas . . .	I	pirmos

11. Seinų apskritis

1	Budvėdžio valsčius . . .	III	trečios
2	Kapčiamiesčio " . . .	IV	ketvirtos
3	Kučių " . . .	III	trečios
4	Lazdijų " . . .	III	"
5	Leipalingio " . . .	IV	ketvirtos
6	Punsko " . . .	III	trečios
7	Rudaminos " . . .	III	"
8	Šventėrių " . . .	III	"
9	Veisėjų " . . .	IV	kėtvirtos

Šakių apskritis.

1	Barzdų valsčius . . .	I	pirmos
2	Bublių " . . .	I	"
3	Gelgaudiškio " . . .	I	"
4	Griškabudžio " . . .	I	"
5	Jankų " . . .	III	trečios
6	Kidulių " . . .	I	pirmos
7	Lekėčių " . . .	III	trečios
8	Lukšių " . . .	II	antros
9	Paežerėlių " . . .	II	"
10	Plokščių " . . .	I	pirmos
11	Sintautų " . . .	I	"
12	Slavikų " . . .	I	"
13	Šakių " . . .	I	"
14	Žvirgždaičių " . . .	II	antros
15	Naumiesčio miestas . . .	I	pirmos

13. Šiaulių apskritis

1	Gasčiūnų valsčius . . .	I	pirmos
2	Gruzdžių " . . .	II	antros
3	Joniškio " . . .	I	pirmos
4	Klovainių " . . .	II	antros
5	Kurtuvėnų " . . .	III	trečios
6	Kuršėnų " . . .	II	antros
7	Kriukų " . . .	I	pirmos
8	Kruopių " . . .	II	antros
9	Linkuvos " . . .	I	pirmos
10	Lygumų " . . .	I	"
11	Meškučių " . . .	II	antros
12	Pakruojaus " . . .	I	pirmos
13	Papilės " . . .	II	antros

14	Pašvitinio valsčius . . .	I	pirmos
15	Pašiaušio " . . .	III	trečios
16	Radviliškio " . . .	III	"
17	Raudėnų " . . .	III	"
18	Skaisgirio " . . .	I	pirmos
19	Staciūnų " . . .	II	antros
20	Šaukėnų " . . .	II	"
21	Šiaulių " . . .	II	"
22	Šiaulėnų " . . .	III	trečios
23	Triškių " . . .	II	antros
24	Užvenčio " . . .	II	"
25	Vaiguvos " . . .	II	"
26	Žagarės " . . .	I	pirmos

14. Tauragės apskritis.

1	Batakių valsčius . . .	I	pirmos
2	Eržvilko " . . .	I	"
3	Gaurės " . . .	I	"
4	Kaltinėnų " . . .	II	antros
5	Kvedarnos " . . .	I	pirmos
6	Laukuvos " . . .	II	antros
7	Naumiesčio " . . .	I	pirmos
8	Sartininkų-Žigaičių valsčius	I	"
9	Škaudvilės valsčius . . .	II	antros
10	Šilalės " . . .	I	pirmos
11	Svėkšnos " . . .	I	"
12	Tauragės " . . .	I	"
13	Vainuto " . . .	I	"

15. Telšių apskritis.

1	Kalvarijos valsčius . . .	II	antros
2	Alsėdžių " . . .	II	"
3	Gargždų " . . .	II	"
4	Luokės " . . .	II	"
5	Nevarėnų " . . .	III	trečios
6	Plungės " . . .	II	antros
7	Rietavo " . . .	II	"
8	Telšių " . . .	II	"
9	Tverių " . . .	II	"
10	Varnių " . . .	II	"
11	Žarėnų " . . .	II	"

16. Trakų apskritis.

1	Kaišiadorių valsčius . . .	II	antros
2	Kėtaviškio " . . .	II	"
3	Kruonio " . . .	II	"
4	Žaslių " . . .	III	trečios
5	Žemarių " . . .	II	antros

17. Ukmergės apskritis.

1	Deltuvos valsčius . . .	I	pirmos
2	Kavarsko " . . .	I	"
3	Kurklių " . . .	I	"
4	Pagirių " . . .	I	"
5	Pabaisko " . . .	I	"
6	Panaterių " . . .	II	antros
7	Siesikų " . . .	I	pirmos
8	Taujėnų " . . .	I	"
9	Traupės " . . .	I	"
10	Ukmergės " . . .	I	"
11	Veprių " . . .	II	antros
12	Žemaitkiemio " . . .	I	pirmos

18. Vilkaviškio apskritis.

1	Alvito valsčius . . .	I	pirmos
2	Bartininkų " . . .	II	antros
3	Gižų " . . .	I	pirmos
4	Graziškių " . . .	II	antros
5	Kaupiškio " . . .	I	pirmos
6	Keturvalakių " . . .	I	"
7	Kybartų " . . .	I	"
8	Lankeliškių " . . .	I	"

9	Paežerių valsčius . . .	I	pirmos
10	Pajevonio " . . .	II	antros
11	Pilviškių " . . .	II	"
12	Vikaviškio val. ir miestas	I	pirmos
13	Žaliosios valsčius . . .	I	"
14	Virbalio miestas . . .	I	"
19. Ežerėnų apskritis.			
1	Antalieptės valsčius . .	III	trečios
2	Antazavės " . . .	III	"
3	Dusetų " . . .	III	"
4	Degučių " . . .	IV	ketvirtos
5	Imbrado " . . .	III	trečios
6	Salakų " . . .	IV	ketvirtos
7	Smalvų " . . .	III	trečios
8	Ežerėnų miestas . . .	IV	ketvirtos
20. Utenos apskritis.			
1	Anykščių valsčius . . .	I	pirmos
2	Daugailių " . . .	III	trečios
3	Dabikių " . . .	I	pirmos
4	Leliūnų " . . .	III	trečios
5	Skiemonių " . . .	II	antros
6	Utenos " . . .	II	"
7	Užpalių " . . .	I	pirmos
8	Vyžonų " . . .	II	antros

Rinkliavų Departamento Direktorius
Tulauskas.

Tvirtinu:

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris
Galvanauskis.

1920 m. rugpiūčio m. 14 d.

453.

Įsakymo del privatiųjų dvarų naudojimo papildymas.

§ 1.

Prekybos ir Pramonės įstaigos, kurios nieko nepriziūrimos laikinai nesant jų savininkui, arba įgalio-tiniui, arba globėjui, arba kitam asmeniui, teisėtai at-stojančiam savininką, laikinai globojamos ir priziūri-mos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos ligi jos bus savininko arba jo teisėto atstovo perimtos.

§ 2.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija sau-goja privatinę nuosavybę einant bendromis paliktų be priežiūros turtų globojimo taisyklėmis.

§ 3.

1 § minėtus turtus administruoja Finansų, Preky-bos ir Pramonės Ministerijos Prekybos ir Pramonės Departamentas tiesioginiai arba atidavęs trumpo laiko nuomai, ligi turtas bus savininko arba jo teisėto at-stovo perimtas, žiūrint savininko interesus.

Pastaba: Trumpo laiko nuomos terminas nurodytas privatiųjų ūkių nuomos įstatymo § 2-me.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

J. Dobkevičius
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerj-

Tadas Petkevičius
Ministerių Kabineto Reikalų Vedėjas.

Kaunas, 1920 m. liepos mėn. 28 d.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

454.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 11 dieną priimtą įstatymą:

Žemės reformos įvedamasai įstatymas miškams, pelkėms, vandenims ir privilegijuotai įgytoms žemėms nusavinti.

1 §.

Lietuvos Respublikos naudai nusavinama privatiems asmenims priklausančieji:

- a) miškai ir kirtimai, jei jie didesni negu 25 deš.;
- b) pelkės ir durpynai;
- c) atvirieji, neišdžiūstantys vandenys su upių srovės vieta ir ežerai;
- d) žemės gelmių turtai ir mineralinių vandenų šaltiniai ir jų eksploatacijai reikalingas žemės paviršiaus plotas.

Pastaba. Nurodytųjų a, b, c punktuose turimų nusavinimas neličia, jei jie priklauso miestams, miesteliams ir sodžiams arba savininkams, kurie iš viso turi ne daugiau kaip 70 deš. arba 140 margų žemės, arba darbo bendrovėms, kurios turi ir naudoja minimus turtus savo narių gyvenimo reikalamams, išskyrus pelkes, kada jų džiūvinimas reikalingas žemės melioracijai ar gyventojų sveikatai.

2 §.

Majoratai ir lėnų teisėmis valdomieji dvarai, taip pat Rusijos caro ar jo valdžios atskiriems asmenims ar įstaigoms Lietuvoje dovanotieji dvarai, žemės ir kitas nejudomas turtas, lygiai instrukciniai ir rusų valdžios palengvintomis sąlygomis įgytieji dvarai su visų jiems priklausomų turtų ir inventorių, skelbiami Lietuvos Respublikos nuosavybe ir buvusieji jų valdytojai jokio atlyginimo negauna.

Pastaba I. Turimosios prie nusavinamųjų miškų žemės plotų, vandenų ir pelkių, prigulėjusiųjų nurodytiems 1 ir 2 §§ savininkams, vietos gyventojų servituto ir kitos naudojimo teisės palieka neliestos.

Pastaba II. Vykdamas šis § imami visi dvarai ir ūkiai, kurie yra valdomi sulig įstatymo apie majoratus Vakarų krašte (Rusų ist. X t. 1 d. §§ 304, 494—512, 969, 1181—1183, 1214—1217 ir 1263) ir taisyklėmis, nustatytomis Rusijos valdžios įsakymais apie majoratus buvusios Lenkijos gubern. iš 1835 m. spalio 4/16 d. ir 1842 m. gruodžio 6 d. Rusų Ist. Rink. VIII t. I d. (prie I-jo str. priedas ir I pastaba), 1864 m. lapkričio m. 27 d. ir 1865 m. gruodžio 14/26 d. pat. 1871 m. liepos 1/13 d., arba yra įgyti naudojantis privilegijomis, kilusiomis iš įstatymų: 1864 m. kovo 5 d. 1864 m. kovo 23 d. 1863 m. liepos 23 d., 1867 m. kovo 24 d. arba naudojantis paskolomis, sulig ist. 1864 m. rugpiūčio 10 d. iš atat. kredito draugijos, o vėliau specialinio bajorų banko skyriaus, einant 1894 m. birželio 6 d. taisyklėmis, taip pat paliuosuotus nuo pošlūnų, sulig

V t. 843 § 3 p., įgyjant turtą iš varžytynių iki 1901 m. ir visus tuos ūkius, kurie, būdami didesni kaip 60 deš., buvo įgyti iš varžytynių periode nuo 1901 ligi 1905 m.

3 §.

Einant šio įstatymo 1-uoju ir 2-uoju §§, skaitosi paimta žemė ar kitas turtas tada, kada tam tikru raštu, paminint vietą, rūšį ir plotą atatinkamų vyriausybės įstaigų viešai paskelbiama ir patsai raštas įteikiamas ligi tol buvusiam valdytojui, arba savininkui. Kol tokio rašto savininkas arba valdytojas nėra gavęs, tol jis laikomas šeimininku ir atsakomu už visą tvarką ir ūkio pilnumą, eina visas pareigas ir naudojasi visomis lig šiol turimomis teisėmis, išskiriant perleidimo, įkeitimo ir nuomavimo teisės, kuri nuo šio įstatymo paskelbimo dienos priklauso Lietuvos Respublikai arba jos šiam reikalui teisę atstovaujama įstaigai.

4 §.

Šį įstatymą vykdo Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

5 §.

Šiam įstatymui įėjus galion, laikinasis įstatymas dėl miškų ir privilegijuotai įgytų dvarų keitimo, išleistas 1920 m. gegužės mėn. 28 d. nustoja savo galios.

A. Stulginskis

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 14 d.

455.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 9 d. priimtą įstatymą:

Namų, butų ir kambarių samdymo miestuose ir miesteliuose įstatymas.

1 §. Miestuose ir miesteliuose leidžiama kelti nuomos kainą gyvenamiesiems ir valstybės bei visuomenės įstaigų butams ir namams ne aukščiau, kaip tris kartus už tas kainas, kurios buvo 1914 metų balandžio 23 dieną, laikant rusų rublį lygų dviem auksinam (osto markėm).

2 §. Nustatyti nuomos kainas pavedama vietos Savivaldybių Taryboms. Tos kainos negali viršyti nurodyto 1 § maksimumo.

3 §. Savivaldybių Tarybos nustato nuomos maksimumą arba vieną visam miestui ar miesteliui arba skyriumi kiekvienai miesto daliai, rajonui ar gatvei, žiūrint vietos gyvenimo sąlygų. Toms sąlygoms pakitejus, Taryba gali pakeisti pirmiau nustatytą maksimumą kitu.

4 §. Tiems namams, kur negalima nustatyti, kokia nuomos kaina buvo 1914 m. balandžio mėn. 23 d., imama kaina, palyginus su atatinkamų namų nuoma toje pačioje gatvėje ar tam pačiam miesto rajone.

5 §. Nuomos kaina už kambarius, guolius ir kampus nustatoma sulig jų didumu ir proporcingai buto ar namų nuomos kainai. Už baldus ir patarnavimą pridedama ne daugiau kaip 50% nuomos.

Pastaba: Viešbučių numeriams kainas nustato Miestu Tarybos; Miestų Tarybų nustatytosios kainos turi būti iškabinamos viešbutyje.

6 §. Ginčus dėl nuomos kainos kiekvienu atskiru 4 ir 5 § š atsitikimu sprendžia Butų Skyrius.

7 §. Būtinai reikalingas buto remontas neduoda jo savininkui teisės kelti nuomos aukščiau nustatytojo maksimumo.

Savininkui atsisakius daryti remontą, kurio reikalingumas bus Butų Skyriaus patikrintas, remontą daro pats nuomininkas ir išlaidas padengia pasilaikydamas iš nuomos kas mėnuo ne daugiau kaip pusę mėnesinės nuomos, ir sulaukytų pinigų vietoje pristato savininkui išlaidų pateisinamuosius dokumentus.

Jei nuomininkas ne per savo kaltę bus priverstas išikraustyti iš nuomojamojo buto, tai remonto išlaidų liekanas savininkas privalo jam grąžinti.

8 §. Nuomos terminui išėjus nuomininkas turi teisės atnaujinti nuomą tam pačiam laikui ir tomis pačiomis sąlygomis, tik nuomos kainą gali keisti, jei bus pakitę jos maksimumas, kaip pasakyta 3 §.

Pastaba: Nuomininkas negali pasinaudoti 8 § tik tada, kad nuomojamas butas taps reikalingas pačiam savininkui. Tą reikalingumą sprendžia Butų Skyrius.

9 §. Savininkas turi teisės reikalauti iškelti nuomininką iš nuomojamojo buto nuomos terminui išėjus arba reikalauti sutraukti nuomos sutartį nuomos terminui nepasibaigus šiais atsitikimais: a) jei nuomininkas nepildo nuomos sutarties sąlygų, b) jei nuomininkas nemoka nuomos mokesnio daugiau kaip mėnesį, suėjus mokamajam laikui, c) jei nuomininkas nelaiko sanitarijos, gaisrinių, piliečių apsaugos taisyklių ir privalomųjų įsakymų, d) jei nuomininkas naudoja nuomojamąjį butą ne tam reikalui, kuriam buvo išnuomojęs.

10 §. Nuomos sutartys, kuriose sulygoti kaina bus kitokia, kaip nustatytas šiuo įstatymu maksimumas, gali būti laužomos toje dalyje, kuria nustatyta nuomos kaina, vistiek ar tos sutartys bus padarytos prieš šio įstatymo paskelbimą, ar jį paskelbus. Jau sumokėtoji suma virš nuomos maksimumo negrąžinama.

11 §. Neužimtus butus registruoja Butų Skyrius. Namų savininkai praneša Butų Skyriui apie neužimtus butus per tris dienas nuo tos dienos, kai senasis nuomininkas bus išsikraustęs. Išnuomavęs butą, namų savininkas praneša apie tai Butų Skyriui ne vėliau rytojais.

Pastaba: Per dvi savaiti nuo šio įstatymo paskelbimo namų savininkai privalo pranešti apie neužimtus butus Miesto Valdybai.

12 §. Namų savininkas, nepadaręs ko reikalauja 11 §, yra baudžiamas pinigais ligi 50% buto metinės nuomos maksimumo. Baudą deda Butų Skyrius savivaldybės naudai; ji išieškoma tokiu pat būdu, kaip ir valstybės mokesčiai.

13 §. Neužimtą butą nuomininkas turi teisės gauti nuomon priverstinai per Butų Skyrių.

14 §. Savivaldybių Tarybos privalo per mėnesį nuo šio įstatymo paskelbimo nustatyti miestuose ir miesteliuose nuomos kainų maksimumą (2 ir 3 §§) ir suorganizuoti Butų Skyrius (15 §). Ligi bus Tarybų nustatytas nuomos maksimumas, juo yra tas, kuris parodytas 1 §.

15 §. Butų Skyriaus Pirmininku yra vienas Miesto Tarybos narys, jos pačios skiriamas, o Skyriaus narius ne mažiau kaip du renka Savivaldybės Taryba taip, kad namų savininkai ir nuomininkai turėtų tame Skyriuje atstovų lygiomis (neskaitant pirmininko).

16 §. Prašymai ar pareiškimai, duodami Butų Skyriui raštu ar žodžiu, išskyrus neužimtų butų registracijos reikalui (11 §) ir sužinojimus apie neužimtus butus, yra apmokami dviem auksiniais žyminio mokesnio. Tokiuo pat žyminiu mokesniu apmokami ir Butų Skyriaus atsakymai į tuos prašymus.

17 §. Už kiekvieną savo veiksmą Butų Skyrius ima iš prašytojų atlyginimą tam tikra vietos savivaldybės nustatyta taksa. Tas atlyginimas krinta ant pralaimėjusiojo ginčą Butų Skyriuje ir eina savivaldybės naudai.

18 §. Ši įstatymą paskelbus, 1919 m. rugsėjo mėn. 10 d. «Įsakymas apie butų kambarių ir namų samdymo kainų normavimą miestuose ir miesteliuose» ir lapkričio mėn. 2 d. paaiškinimas (L. V. Ž. Nr. 12 ir Nr. 15) nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio m. 14 d.

456.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 13 d. priimtą įstatymą:

Naujokų šaukimo įstatymas.

Šiuo skelbiama šaukimas visų vyrų, Lietuvos piliečių, gimusių 1894, 1895 ir 1901 metais.

Krašto Apsaugos Ministeris nustato šaukimo laiką ir vykdo naujokų šaukimo įstatymą.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius.
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio m. 14 d.

457.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 13 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas dėl Steigiamojo Seimo Seniūnų Sueigos teisės prižiūrėti įstatymo vykdymo.

Steigiamojo Seimo plenumo posėdžių pertraukos metu įstatymo vykdymo priežiūra, išskyrus interpeliacijos teisę, pavedama Steigiamojo Seimo Seniūnų sueigai.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio m. 14 d.

Laikinosios Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė. Administracija: D. Totorių g. 14.

458.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 metų rugpiūčio mėn. 14 d. priimtą įstatų pakeitimą:

Laikiniųjų naujokų šaukimo įstatų 15 ir 16 §§ pakeitimas.

(Iš 1919 metų rugšėjo mėn. 27 d. L. V. Ž. 13 Nr.)

15 § punktai a, b, c pakeičiami šitaip:

Atleidžiami nuo kareiviavimo šie:

a) Vienturčiai, tinkami darbui sūnūs, kurių tėvai turi virš 55 metų amžiaus arba dėl silpnos sveikatos netinka darbui, arba jei motina našlė ir jaunesnysis brolis neturi 16-kos metų.

b) Vyriausiasai, tinkamas darbui brolis, esant broliams ir seserims našlaičiams, jei jaunesnysis brolis neturi 16 metų.

c) Vienintėlis, tinkamas darbui anūkas, senelių, neturinčių tinkamų darbui sūnų ar anūkų, kuriems būtų suėję 16 metų.

16 § pakeičiamas šitaip:

Tinkamais darbu dirbti šeimose laikomi vyrai nuo 16 ligi 55 metų, išskiriant:

a) visiškai netinkamus darbui dėl sužeidimo, ligos arba kitokių priežasčių;

b) tarnaujancius kariuomenė.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 20 d.

459.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 14 d. priimtą įstatymą:

Valstybės Išdo Paskolos Lakštai (serijos).

1) Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija įgaliojama vienų metų bėgyje nuo įstatymo paskelbimo dienos leisti Valstybės Išdo Paskolos Lakštus, nešančius 4, 8%, kurie laiduojami visu Lietuvos Valstybės turtu.

Pastaba. Ši paskola neapmokama 5% rinkliava Valstybės naudai.

2) Valstybės Išdo Paskolos Lakštai leidžiami serijomis keturiems metams. Visų serijų suma neviršija 100 milijonų aukšinių; kiekvienos serijos bendrą sumą, leidimo tvarką, kupiuras ir formas nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

3) Valstybės Išdo Paskolos Lakštų nuošimčiai apmokami Valstybės išdinėse, pristačius patį Lakštą su nenukirptu mokamuoju kuponu.

4) Valstybės Išdo Paskolos Lakštai pirm apmokėjimo datos priimami išdinėse, valstybinius mokes-

nus mokant, sulig jų pažymėtos vertybės ir pripuolančio nuošimčio; Paskolos Lakštai priimami, kaip užstatai.

Pastaba. Valstybės išdinės, parduodamos Paskolos Lakštus, einamąjį mėnesį skaito pilnu mėnesiu, o priimdamos tuos Lakštus, valstybiniais mokesniais, einamojo kupono nuošimtį skaičiuoja už pilnus praėjusius mėnesius.

5) Valstybės Išdo Paskolos Lakštai apmokami, išėjus keturiems metams nuo jų išleidimo dienos. Jei tokie Lakštai nebūtų gražinti valstybės išdinėms per dešimt metų nuo pažymėtos jų apmokėjimui dienos, jie nustoja vertybės ir daugiau neapmokami.

6) Paskolos Lakštų savininkai gali pasidėti juos valstybės išdinėse saugojimui dovanai, neapmokant pareiškimų žyminiu mokesniu.

7) Valstybės Išdo Paskolos Lakštų išleidimo reikalams leidžiama Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Valstybės Lėšų Departamento sąmaton sumoje 1.000.000 aukšinių kreditas.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 20 d.

460.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 2 dieną priimtą įstatymą:

ĮSTATYMAS

apie atlyginimą už vežimą privatiniais ir valdžios garlaiviais kariškių, karo krovinių ir bagažo.

1 §. Už vežimą karininkų, karo valdininkų ir kareivių, turinčių atatinkamus Krašto Apsaugos Ministerijos dokumentus, privatiniais ir valdžios garlaiviais nustatoma 50% bilietų kainos, nustatytos privatiniais žmonėms, nežiūrint kurioj klasėj kariškis važiuoja.

2 §. Vaziuojant kariškiams tarnybos reikalais, nustatyta 1 § mokesnį moka Krašto Apsaugos Ministerija, laivų savininkams pristačius sąskaitas. Sąskaitos pristatomos Krašto Apsaugos Ministerijai per atatinkamas Susisiekimo Ministerijos įstaigas.

3 §. Už vežimą karo krovinių ir bagažo, vežamų atatinkamais dokumentais, moka Krašto Apsaugos Ministerija 75% kainos, nustatytos už privatinų krovinių bei bagažo vežimą. Už karo krovinių ir bagažo vežimą atlyginima tvarka, nustatytąją 2 šių taisyklių §.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 16 d.

461.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos pranešimas.

Spalių m. 2 d. 1919 metų Finansų Ministerija buvo skelbusi, kad Vokietijos valdžia išimanti iš apyvartos emisijos spalių 20 d. 1918 m. 50 markių vertės banknotes. Tos banknotės ligi spalių mėn. 20 d. šių metų keičiamos tikrai Vokiečių Valstybės Banko Berlyne.

Paskutinį kartą primename visiems, kas turėtų metų emisijos banknotes, kad ligi 1-ai dienai rugsėjo šių metų jas pristatytų valstybės išdėmams iškeitimui. Po 1 rugsėjo tie pinigai išdėmų nebus priiminėjami.

Tų banknotių žymės yra tokios: pagindrinė spalva balta; gerosios pusės du trečdaliu iš dešinės apibrėžti keturkampiu, kuriame kaip paveikslas rėmuose ant šviesiai rudo tinkliuko parašyta gotiškėmis, spausdintomis raidėmis:

Reichsbanknote
Fünfig
Mark

zahlt die Reichsbankhauptkasse in Berlin gegen diese Banknoten dem Einlieferer. Vom 1 März 1919 ab kann diese Banknote aufgerufen un unter Umtausch gegen andre gesetzliche Zahlungsmittel eingesogen werden. Berlin, den 20 Oktober 1918. Reichsbankdirektorium.

Raidė «F» žodyje «Fünfig» yra labai ilga ir panaši į «S» skersai perbrauktą. Rėmai ir raidės yra tamsiai rudos spalvos. Likusiame trečdalyje iš kairės ant to paties šviesiai rudo tinkliuko, yra kitas, žalios spalvos, pailgos formos, tinkliukas, ant kurio, per pat vidurį, raudonomis raidėmis atspausdintas banknotės numeris; palei rėmą parašyta dvi eilutės smulkaus rašto. Atkalioji pusė dalijasi į tris beveik lygias dalis—dvi iš kraštų vienodos, o vidurinė kitokia; viduryje baltomis raidėmis skaitmenimis parašyta «50», iš abiejų skaitmenio pusių dvi prašvaistės, rėmų kampuose—keturios, o iš viso šešios prašvaistės.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija išimdamą Lietuvoje tuos pinigus iš apyvartos, kviečia visus, kas tokius turi, neatidėliojant įnešti Valstybės išdėmėna, kur kam patogiau, būtent: Kaune, Duonelaičio g. Nr. 50, Alytuje, Kedainiuose, Kretingoje, Marijampolėje, Mažeikiuose, Pasvaly, Panevėžy Raseiniuose, Rokišky, Šiauliuose, Šakiuose, Tauragėje, Telšiuose, Ukmergėje, Utenoje, Vilkavišky, Seinuose, Trakų-Kaišėdoryse ir Ežerėnuose.

Viršminėtos rūšies pinigų priėmimo išdėmė išduos kvitą, pažymėdamą jame priimtų pinigų numerius ir jų kiekybę. Kvitą turi būti patvirtintas: 2-m parašais—išdėminko ir bugalterio ir išdėmės antspaudu.

Surinktieji pinigai bus pakeisti Vokietijoje kitais ir gražinti pristačiusiems kvitus jų savininkams. Taigi reikalinga saugoti, kad gautas iš išdėmės kvitas nebūtų pamestas.

Jokio atlyginimo už pinigų keitimą Valstybė neima.

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį Dobkevičius.

Valstybės Lėšų Departamento
Direktorius Dulskis.

462.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. rugpiūčio mėn. 11 d. priimtą įstatymą:

Steigiamojo Seimo narių teisės.

1 §. Steigiamojo Seimo nario asmens neliečia karo stovio piliečių laisvės varžantieji įstatymai ir įsakymai.

2 §. Steigiamojo Seimo narys gali lankyti visas valstybės ir savivaldybės įstaigas, kad susipažintų su jų darbų tvarka ir reikalauti iš tų įstaigų žinių.

3 §. Steigiamojo Seimo narį galima traukti tieson del jo pareikštos Steigiamajam Seime nuomonės, Steigiamajam Seimui sutikus.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 16 d.

463.

Teisingumo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugpiūčio mėn. 13 d. Nr. 140.

Pakeičiant Teisingumo Ministerijos Aplinkraštį Nr. 14 ir Teisingumo Ministerijos įsakymus 1920 m. sausio mėn. 26 dien. Nr. Nr. 15 ir 16, Seinų apskrities padalinimas į dvi Taikos Teisėjų ir Teismo Tardytojų nuovadas: Seinų ir Lazdijų,—nuo šios dienos panaikindamas. Seinų apskritis Teismo ir Tardymo atžvilgiu sudaro dabar vieną nuovadą. Seinų apskrities Taikos Teisėjų skiriamas Kajatonas Kaunas ir jam pavedama laikinai eiti ir Seinų apskrities Teismo Tardytojo pareigas.

1920 m. rugpiūčio mėn. 13 d. Nr. 142.

Komandiruoti Vyresnįjį Ypatingiems Reikalams Valdininką Vilhelmą Burkevičių į Švenčionis įvykinti š. m. rugpiūčio mėn. 15 d. su Rusijos Valdžios atstovais Lietuvos ir Rusijos piliečių apskaitimą, einant Maskvos sutartimi 1920 m. liepos mėn. 10 d.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

464.

Teisingumo Ministerijos Aplinkraštis Nr. 22.

1920 m. liepos mėn. 2 d. Steigiamasis Seimas, išklauses Ministerijų Kabineto sumanymą pridėti prie Laikinosios Konstitucijos § 16 III-ąją pastabą: «Kol bus išleisti įstatymai piliečių laisvei ir neliečiamybei laiduoti, Konstitucijos garantijos vykdomos, einant lig šios Konstitucijos veikusias įstatymais»,—randa, kad Ministerijų Kabineto siūlomąjį Konstitucijos papildymą turi savyje Konstitucijos § 3 ir I-oji prie Konstitucijos § 16 pastaba.

Šį Steigiamojo Seimo nutarimą pranešu visų Teisingumo Ministerijos įstaigų bei organų žiniai ir vykdydumui.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaune, 1920 m. rugpiūčio mėn. 7 d.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė. Administracija: D. Totorių g. 14.

465.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo trečiuoju skaitymu 1920 m. liepos mėn. 26 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas kariškiams žeme aprūpinti.

1 §. Kariškiai, Lietuvos piliečiai, bežemiai ir mažžemiai, kurie savo noru arba Lietuvos Vyriausybės šaukiami, stoja Lietuvos kariuomenėn ginti Lietuvos nepriklausomybės ir, gindami ją nuo priešininkų, nebuvę teismo baudžiami ir ištikimai ištarnavo kariuomenėje lig karo pabaigos ir demobilizacijos, turi pirmenybę prieš visus kitus gauti žemės iš Valstybės.

Pastaba 1. Žemės negauna kariškiai, kurie buvo teismo nuteisti už kriminalinius ar tėvynės išdavimo nusikaltimus, kuriuos seka teisių susiaurinimas Baudž. Statuto 29 ir 30 §§, taip pat tie kariškiai, kurie nemoka žemės ūkio darbų dirbti ir turi kitų gyvenimo šaltinių.

Pastaba 2. Tie kariškiai, kurie ištikimai kariuomenėje yra tarnavę ir dėl sužeidimo arba sveikatos nustojimo yra iš jos visai atleisti, lygiai kaip ištikimai tarnavusiųjų ir nukautųjų ar šiaip mirusiųjų kariškių šeimos, taip pat atitarnavusieji pasikirtą kariuomenėje laiką kariškiai, nors jie iš kariuomenės dar būtų ir neatleisti, žemės gauna pirmą kitų kariškių.

2 §. Nurodytoji pirmajame šio įstatymo straipsnyje kariškių teisė, mirus jiems karo lauke arba kitur, einant savo pareigas, pereina vaikams ir žmonai, o jų nesant — tėvams.

3 §. Mažžemis yra tas, kurio paties nuosavybėje yra ne daugiau kaip 10 deš. arba tėvų nuosavybėje ne daugiau kaip 6 deš., skaitant kiekvienam vaikui, bet kad iš viso sudarytų ne daugiau kaip 20 dešimtinių.

4 §. Šiam reikalui imama:

a) Iš esamos Vyriausybės žinioje visų rūšių Valstybės žemės;

b) iš priverčiamai imamų iš privatinų savininkų, turinčių nuo 300 deš. lig 800 deš. iki 15%, o iš turinčių daugiau kaip 800 deš. iki 30%.

Pastaba. Žemė iš privatinų savininkų imama su jos dydžiu atatinamu gyvų ir negyvų inventorium, sėklos ir kitos mantos skaičium.

5 §. Jei, einant Kariškiams Žeme Aprūpinti Įstatymo 4 ir 9 §§, pasitaiko gretimųjų kaimų ar šiaip žemės savininkų įterptųjų žemių ar prorėžių ir jei su jų savininkais nesiseka geruoju susitarti, reikalui esant, gali būti ta žemė imama priverstinai. Tais atsitikimais, vieton parceliacijos tikslams imamos žemės iš prorėžių, savininkams atatinamoje vietoje suteikiama atatinamos vertybės žemės plotas.

6 §. Žemei priverstinai imti iš privatinų savininkų yra sudaroma kiekvienoje apskrityje komisija iš taikos teisėjo, apskrities savivaldybės nario ir Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovo, pirminkaujant taikos teisėjui.

7 §. Kaip Valstybė atsiteis paimtųjų žemių savininkams, ir kuriomis sąlygomis šio įstatymo žeme aprūpintieji karo žmonės pataps jos savininkais — nulems Steigiamasis Seimas.

8 §. Komisijų šiam reikalui nužiūrėtoji žemė kiekvienu žygiu paimama nusprendus Vyriausiajai Komisijai Kariškiams Žeme Aprūpinti, kuri turi susidėti iš Žemės ūkio ir Valstybės Turtų, Vidaus Reikalų, Krašto Apsaugos ir Teisingumo Ministerių, Teisingumo Ministeriui pirmininkaujant. Vyriausios Komisijos nusprendimai galutini.

9 §. Vienam kariškiui duodama žemės tokia sąlyga, kad jo nuosavybėje būtų iš viso prie daikto:

a) 1-os rūšies nuo 8—12 deš.

b) 2-os „ „ 12—16 „

c) 3-os „ „ 16—20 „

10 §. Kiekvienam tokiam besikuriančiam ūkiui Valstybės lėšomis yra duodama vieno karto pašalpa ligi 100 kelmų nuo 6 ligi 9 verškų drūtumo ir sėkla ligi 30 pūdų žieminių ir 50 pūdų vasarinių javų.

11 §. Aprūpinus žeme vietos kariškius, gali gauti žemės ir vietos bežemiai ir mažžemiai, pirmoj eilėj tie mažžemiai, kurių laukas prie skirstomo dvaro lauko prieina ir tie to paties dvaro darbininkai, kurie yra vedę, turi vaikų ir seniau tame dvare gyvena. Tokie mažžemiai ir bežemiai gali gauti ligi 20 deš. žemės sulig 7, 12 ir 13 §§ taip, kad su jų anksčiau valdomąja žeme būtų ne daugiau kaip 20 deš.

Pastaba. Prie mažžemių ir bežemių nekariškių 10 § netaikomas.

12 §. Gautoji žemė negali būti kitam perduota ar kitokiu būdu perleista be Vyriausybės sutikimo. Tokiais atsitikimais Vyriausybė turi teisės atgal atsiimti žemę, atlygindama trobesių pastatymo ir padarytųjų žemės pagerinimų išlaidas.

13 §. Išnuomoti leidžiama tik Vyriausybės žinia šiais atsitikimais:

a) mirus šeimos galvai ar jam ilgiau susirgus ir esant dar nesuaugusiems vaikams,

b) pašaukus šeimos galvą į kariuomenę ar rinkimų keliu, einant jam visuomenės arba Valstybės pareigas, dėl kurių pačiam negalima ūkininkauti.

Pastaba. Gavusis žemės pirmaisiais ar antraisiais metais su Apskrities Žemės ūkio Komisijos leidimu gali gautąją žemę išnuomoti.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

466.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 metų rugpiūčio mėn. 14 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Atlyginimo už darbą Švietimo Ministerijos aukštesniųjų ir pradedamųjų mokyklų mokytojams įstatymo pakeitimas.

Atlyginimo už darbą Švietimo Ministerijos pradedamųjų mokyklų mokytojams 4 § pakeičiamas šiaip: Pradedamųjų mokyklų mokytojams nustatoma šios algos:

I kategorijos mokytojams po 800 auksinų, II kategorijos po 650 auksinų kas mėnuo.

Pastaba. Padidintos algos mokamos nuo 1920 m. rugsėjo mėnesio 1 d.

Leidžiama Švietimo Ministerijai papildomasis kreditas 702.400 auksinų § IV str. 2.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 20 d.

467.

Į S A K Y M A S.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d“ ir Teisingumo Ministerio iš š. m. rugpiūčio mėn. 17 d. pristatymu Nr. 5659—skiriu Julijų Rimšą Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėju, nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 19 d.

468.

Teisingumo Ministerijos Aplinkraštis Nr. 23.

Pakeičiant Teisingumo Ministerijos Aplinkraščio Nr. 12 §§ 1 ir 5, visos Teisingumo Ministerijos įstaigos bei organai, kad gautų savo laiku iš Ministerijos orderiais avansų algoms išmokėti ir algas už einamąjį mėnesį, privalo atsiųsti į Ministeriją algų lapus ir reikalavimus ne vėliau kaip 15 d. kiekvieno mėnesio.

Teismo Tardytojai gauti kameros ir raštinės išlaidoms siunčia į Ministeriją reikalavimus Aplinkraščio Nr. 12 § 2 nurodytuoju laiku.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. rugpiūčio mėn. 20 d.

469.

Teisingumo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugpiūčio mėn. 6 d. Nr. 136.

Paskirti Joną Koską Ukmergės apskrities Ukmergės II-sios nuovados Taikos Teisėju,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.; Taikos Teisėjo buveine skiriamas Sirvintų miest.

1920 m. rugpiūčio mėn. 6 d. Nr. 137.

Paskirti Praną Vailokaitį Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 14 d. Nr. 143.

Paskirti Augustiną Staselį Ežerėnų, Notaru—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 14 d. Nr. 144.

Naumiesčio Notarą Joną Kriaučiūną atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo.

Pavesti Naumiesčio Notaro Sekretoriui Steponui Lapušinskiui laikinai eiti Naumiesčio Notaro pareigas,—abu nuo š. m. rugpiūčio mėn. 14 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 14 d. Nr. 145.

Paskirti:

a) Leoną Naiman-Murzą-Oleškevičių-Kričinskį Teisingumo Ministerijos Ypatingiems Reikalams Valdininku I-sios eilės;

b) Kastantiną Guzman-Mirzą-Sulkevičių Teisingumo Ministerijos Ypatingiems Reikalams Valdininku I-sios eilės, —

abu nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 16 d. Nr. 146.

Pristatyti Ponui Respublikos Prezidentui paskirti Julijų Rimšą—Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėju,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.

Ligi Julijus Rimša bus paskirtas, pavesti jam eiti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo pareigas,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 17 d. Nr. 148.

Paskirti Alytaus apskrities Alytaus II-sios nuovados Taikos Teisėją Vinčą Kudirką—Naumiesčio Notaru. Paskirti Antaną Židžiūną Alytaus apskrities Alytaus II-sios nuovados Taikos Teisėju,—

abu nuo š. m. rugsėjo mėn. 1 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 20 d. Nr. 150.

Paskirti Prisiekusį Advokatą Valentimą Ditmaną Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 20 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 21 d. Nr. 151.

Paskirti Vilhelmą Grosą Suvalkų nuovados Taikos Teisėju, nuo š. m. rugpiūčio mėn. 20 d. ir pavesti jam laikinai eiti ir Suvalkų nuovados Teismo Tardytojo pareigas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

470.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugpiūčio 9 d. Nr. 81.

Sugrįžus man iš kelionės iš užsienio, Vice-Ministeriui inž. Grinkevičiui, kuris mane tuo laiku pavadavo, pavedu grįžti pildyti tiesiogines savo pareigas.

1920 m. rugpiūčio 16 d. Nr. 82.

Bendrųjų Reikalų D-to Direktorį inž. Juozą Skripų patenkinimui jo prašymo iš š. m. liepos mėn. 1 d. paliuosuoti nuo užimamos vietos nuo š. m. rugpiūčio 15 d.

1920 m. rugpiūčio 17 d. Nr. 84.

Laikinai eiti Bendrųjų Reikalų Departamento Direktoriaus pareigas pavedu Ministerijos bugalteriui Vincui Dulaičiui nuo š. mėnesio 18 d.

Galvanauskis
E. Susisiekimo Ministerio p.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

471.

Įsakymas.

Vaduodamasis Ministerio Pirmininko pristatymu p. Igną Jonyną skiriu eiti pareigas Vyriausiojo Įgaliotinio iš okupacijos atvaduotiems kraštams.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo m. 7 d.

472.

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d“ ir Teisingumo Ministerio raštu iš š. m. rugsėjo 10 dienos Nr. 6425 perkeliu Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėją Julijų Rimšą Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėju, — nuo š. m. rugsėjo 9 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo mėn. 11 d.

473.

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d“ ir Teisingumo Ministerio raštu iš š. m. rugsėjo 10 dienos Nr. 6427 skiriu:

a) Teisingumo Ministerijos Antrojo Departamento Direktorių Vincą Kalnietį Vilniaus Apygardos Teismo Pirmininku,

b) Prisiekusį Advokatą Praną Bračulį Vilniaus Apygardos Teismo Nariu, — abudu nuo š. m. rugsėjo mėnesio 9 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo mėn. 11 d.

474.

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d“ ir Teisingumo Ministerio raštais iš š. m. rugsėjo mėn. 10 dienos Nr. Nr. 6424,

6426 perkeliu Kauno Apygardos Teismo Narius Bernardą Fridmaną ir Mykolą Romerį Vilniaus Apygardos Teismo Nariais, — abudu nuo š. m. rugsėjo mėn. 9 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo mėn. 11 d.

475.

Įsakymas.

Einant Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. „d“ ir Teisingumo Ministerijos iš š. m. rugpiučio mėn. 23 dienos Nr. 5884 pranešimu, skiriu Kauno miesto Civilinio Skyriaus Taikos Teisėją Bole-slovą Masiulį Kauno Apygardos Teismo Nariu, — nuo š. m. rugpiučio mėn. 23 d.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. rugpiučio mėn. 24 d.

476.

Priverstinis įsakymas.

Gyventojų tarpe platinasi įvairūs tušti gandai, kurstantieji juos ir platinantieji paniką. Gaila, kad šių gandų šaltiniai būna kartais ir kariškiai.

Visur knibžda šnipai ir mūsų priešai, kurie stengiasi gauti reikalingų jiems žinių ir įdiegti nusiminimo bei nepasitikėjimo sąžiningų Lietuvos piliečių širdyse. Bet jie klysta. Tik šiaudadūšiai gali būti jiems gera medžiaga.

Sąžiningose Lietuvos piliečių širdyse užtektinai yra Tėvynės meilės, kad visomis savo jėgomis padėtų iškentėjusiai tėvynei kovoje su jos priešais.

Kad visai užkirsti kelią platinantiems tuštiems gandams ir sėkmingai kovoti su priešų šnipais, draudžiu:

1) Visas kalbas karo tema visose visuomenės įstaigose, restoranuose, kavinėse, kinematografuose, gelžkelių ir miesto konkių vagonuose, garlaiviuose.

2) Visus pranešimus žodžiu ir raštu apie mūsų ir priešų kariuomenės žygiavimą.

Nepildančius šio mano įsakymo atiduosiu karo teismui.

Krašto Apsaugos Ministeris ir

Vyriausias Kariuomenės Vadas

Pulkininkas - Leitenantas Žukas.

Generalinio Štabo Viršininkas

Generalinio Štabo Pulkininkas Klesčinskas.

Kaunas 1920 m. rugsėjo 3 d.

477.

Valstybės Kontrolierio įsakymas.

1920 m. rugpiūčio mėn. 17 d. Nr. 254.

Kazį Lekecką priskirti prie Krašto Apsaugos Revizijos Departamento ir pavesti jam eiti Vyresniojo Revizoriaus pareigas nuo š. m. rugpiūčio 11 dienos su alga 1.600 auksinų mėnesiui.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolieris.

478.

Užsienių Reikalų Ministerijos į s a k y m a s.

1920 m. rugsėjo mėn. 3 d. Nr. 111.

Pilietis Juozas Sruoga skiriamas Užsienių Reikalų Ministerijos Sekretoriu nuo š. m. birželio 30 d.

P. Klimas
Vice - Ministeris.

479.

Teisingumo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugpiūčio mėn. 21 d., Nr. 152.

Paskirti Teismo Kandidatą Stasį Šabanavičių eiti Seinų apskrities Teismo Tardytojo pareigas,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 23 d.

1920 m. rugpiūčio m. 25 d. Nr. 155.

Kauno miesto Civilinio Skyriaus Taikos Teisėją Boleslovą Masiulį, e. p. Respublikos Prezidento Steigiamojo Seimo Pirmininko šių metų rugpiūčio mėn. 24 d. įsakymu paskirtąjį Kauno Apygardos Teismo Nariu nuo š. m. rugpiūčio 23 d., atleisti jį nuo pavestų jam Taikos Teisėjo pareigų ėjimo,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 23 d.

Paskirti Teismo Kandidatą Martyną Klibą eiti Kauno miesto Civilinio Skyriaus Taikos Teisėjo pareigas,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 23 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 25 d. Nr. 156.

Paskirti Teismo Kandidatą Jurgį Dargį eiti Kauno apskrities Civilinio Skyriaus Taikos Teisėjo pareigas,—nuo š. m. rugpiūčio mėn. 23 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 25 d. Nr. 158.

Mariampolės Kalėjimo Viršininką Juozą Senkų paskirti Kauno sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko Padėjėju.

Paskirti Kauno sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko Padėjėją Simoną Jankauską Mariampolės Kalėjimo Viršininku,—abu nuo šių m. rugsėjo mėn. 1 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 25 d. Nr. 159.

Panevėžio Kalėjimo Viršininką Stanislovą Grinevičių atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo.

Paskirti Kajetoną Jasinskį Panevėžio Kalėjimo Viršininku,—abu nuo š. m. rugsėjo mėn. 1 d.

1920 m. rugpiūčio mėn. 27 d. Nr. 163.

Paskirti Kauno sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko Padėjėją Juozą Gabrių Vilniaus sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko Padėjėju nuo š. m. rugpiūčio mėn. 27 d. ir pavesti jam laikinai eiti Vilniaus sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko pareigas.

1920 m. rugpiūčio mėn. 31 d. Nr. 165.

Tauragės apskrities Tauragės nuovados Teismo Tardytoją Edgarą Šulcą, jam prašant, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo.

Paskirti Teismo Kandidatą Juozą Rutkauską eiti Tauragės apskrities Tauragės nuovados Teismo Tardytojo pareigas,—abu nuo š. m. rugsėjo mėn. 1 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 1 d. Nr. 166.

Paskirti Kauno Apygardos Teismo Narį Boleslovą Masiulį Teisingumo Ministerijos nuolatiniu atstovu prie Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos sudaromajon Komisijon perimti, einant š. m. rugpiūčio mėn. 14 d. įstatymu, valdžios valdyman majoratiniams, instrukciniams ir kitiems palengvintomis sąlygomis įgytiems dvarams.

1920 m. rugsėjo mėn. 9 d. Nr. 172.

Paskirti Vilniaus miesto Taikos Teisėjais: Kauno Apygardos Teismo Tardytoją svarbesniosioms byloms Akselių Getlingą, Teisingumo Ministerijos Vyresnįjį Ypatingsiems Reikalams Valdininką Vilhelmą Burkevičių ir Kastantiną Koškadamovą,—visus nuo š. m. rugsėjo mėn. 9 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 9 d. Nr. 173.

Pavesti Vilniaus miesto Taikos Teisėjui Vilhelmui Burkevičiui laikinai eiti ir Vilniaus apskrities Taikos Teisėjo pareigas.

1920 m. rugsėjo mėn. 9 d. Nr. 174.

Paskirti Vilniaus miesto Teismo Tardytojais: Teisingumo Ministerijos Ypatingsiems Reikalams Valdininkus 1-sios eilės — Leoną Naiman-Murza-Oleškevičių - Kričinskį ir Kastantiną Guzman - Mirza-Sulkevičių,—abu nuo š. m. rugsėjo mėn. 9 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 9 d. Nr. 175.

Paskirti Teismo Kandidatą Petrą Vaičiūną eiti Vilniaus apskrities Teismo Tardytojo pareigas,—nuo š. m. rugsėjo mėn. 9 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 9 d. Nr. 176.

Paskirti Možę Gluskiną Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju,—nuo š. m. rugsėjo mėn. 9 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 10 d. Nr. 178.

Paskirti Joną Kapustinskį Švenčionių apskrities Teismo Tardytoju,—nuo š. m. rugsėjo mėn. 10 d., ir jam pavedama laikinai eiti ir Švenčionių apskrities Taikos Teisėjo pareigas.

1920 m. rugsėjo mėn. 10 d. Nr. 179.

Kauno Apygardos Teismo Valstybės gynėjo Padėjėją Juozą Brazinską perkelti Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju,—nuo š. m. rugsėjo mėn. 13 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 180.

Paskirti Julijoną Ščensnolevičių Vilniaus miesto Teismo Tardytoju,—nuo š. m. rugsėjo mėn. 11 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 13 d. Nr. 181.

Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėją Julijų Rimšą, e. p. Respublikos Prezidento Steigiamojo Seimo Pirmininko šių 1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. aktu patvirtintą Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėju,—paleisti nuo pavestų jam Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo pareigų ėjimo.

Pavesti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėjui Aleksandriui Žilinskiui eiti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo pareigas,—nuo š. m. rugsėjo mėn. 13 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 13 d. Nr. 182.

Mažeikių apskrities Sėdos nuovados Taikos Teisėją Borisą Heincę perkelti Švenčionių apskrities Taikos Teisėju.

Paskirti Antaną Macevičių Mažeikių apskrities Sėdos nuovados Taikos Teisėju,—abu nuo š. m. rugsėjo mėn. 16 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 13 d. Nr. 183.

Teismo Kandidatą Martyną Klibą, paskirtą eiti Kauno miesto Civilinio Skyriaus Taikos Teisėjo pareigas,—paskirti eiti Vilniaus apskrities Taikos Teisėjo pareigas.

Paskirti Teisingumo Ministerijos Kalėjų Departamento Sekretorių Adomą Godliauską Kauno miesto Civilinio Skyriaus Taikos Teisėju,—abu nuo š. m. rugsėjo mėn. 14 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 13 d. Nr. 186.

Pavesti Vilniaus Apygardos Teismo Pirmininkui Vincui Kalniečiui vyriausiąją priežiūrą Teismo Rūmų Vilniuje Jurgio gatvėje, Nr. 36, minėtųjų Rūmų administracijos ir tarnautojų.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

480.

Valstybės Lėšų Departamento įspėjimas.

[Valstybės Lėšų Departamentą dažnai kreipiasi piliečiai, prašydami iškeisti arba patarti, koku būdu atsiimti pagal Amerikoje išduotų įvairių bankų ir agentų čekų, draftų, kvitų ir t.t. pasiųstus iš Amerikos jų vardu pinigus.

Departamentas daro visokių pastangų palengvinti piliečiams atsiimti kalbamuosius pinigus, bet ne visuomet tai pavyksta greitai atlikti. Kai kuriuos kvitus prisiėina siųsti Lietuvos Misijai Amerikoje, prašant ištirti, į kur pinigai pasiųsti. Piliečiai nesulaukdami ilgą laiką pasiųstų pinigų rugoja ant Valdžios.

Turėdamas tai omenyje, Departamentas laiko reikalinga paaiškinti visuomenei, kad Lietuvos Valstybės Išdas garantuoja ir atsako tikrai už tuos pinigus, kurie pasiųsti iš Amerikos Lietuvon per Lietuvos Misiją Amerikoje. Todel pataria visiems, Lietuvoje gyvenantiems ir laukiantiems iš Amerikos pinigų piliečiams tuojau pranešti laišku į Ameriką, kad pinigus siųstų vien per Lietuvos Misiją Amerikoje (257 West 71 st. Street, New York).

Už pasiųstus gi per privatus bankus arba agentus Lietuvos Valstybės Išdas jokios atsakomybės ant savęs neima ir už pinigų gavimą negarantuoja.

Dulskis
Valstybės Lėšų Departamento
Direktorius.

481.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymai.

1920 m. rugsėjo m. 6 d. Nr. 929.

Mykolą Naumaną skiriu nuo š. m. rugsėjo 1 dienos Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos II-os rūšies ypatingiems reikalams valdininku.

1920 m. rugsėjo mėn. 10 d. N 940.

Trakų Iždinės I. e. III-os rūšies iždininko pareigas, Jurgį Milančių, sulig jo prašymu, paliuosuoti pavestas jam pareigasėjus nuo š. m. rugsėjo 1. d.

1920 m. rugsėjo mėn 10 d. Nr. 945.

Gustavą Feterauską skiriu prie Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos ir nuo š. m. rugsėjo 10 dienos pavedu jam Centralinio Statistikos Biuro Direktorius pareigas eiti.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 947.

Rackių, Pilipavo, Ežerėnų, Ilaukės, Turmonto II-os rūšies mitinės ir Pastovų, Bakalarzevo ir Braslavo pereinamosius punktus skaityti suorganizuotais ir pradėjusiais veikti nuo š. m. rugpiūčio 15 dienos.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 948.

Virbalio muitinės sekretoriaus padėjėją Kazį Marčiulionį skiriu nuo š. m. rugpiūčio 15 dienos Pastovų pereinamojo punkto Viršininku.

Galvanauskis
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

482.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugpiūčio mėn. 19 d. Nr. 86

Sugrįžusį savo laiku iš atostogų Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Direktorį inž. B. Tomaševičių skaityti stojusiu pildyti savo tarnybines pareigas nuo š. m. rugpiūčio 19 d.

Inž. Sruogai, kuris pavadavo inž. Tomaševičių, pavedama grįžti pildyti tiesiogines Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos Vice-Direktoriaus pareigas.

1920 m. rugpiūčio mėn. 23 d. Nr. 88.

Stikdamas su Paštų, Telegrafų ir Telefonų Direktorius pristatymu Nr. 13683 iš š. m. rugpiūčio m. 23 d. pil. Juozą Aneliūną skiriu Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos ypatingiems reikalams valdininku I rūšies, su alga 1400 auk. mėnesiui nuo š. m. rugpiūčio 1 dienos.

1920 rugsėjo mėn. 3 d. Nr. 90.

Inžinierį-technologą Joną Sabaliauską priskirti prie Susisiekimo Ministerijos Gelžkelių Valdybos ir pavesti jam eiti Vyresniojo Traukimo tarnybos revizoriaus pareigas nuo š. m. rugsėjo mėn. 2 d. su alga 1800 auk. mėnesiui.

1920 m. rugsėjo mėn. 4 d. Nr. 92

Inžinierį Vincą Sviatopolką-Mirskį paskirti Susisiekimo Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamento Technikos Skyriaus Viršininku ir laikinai komandiruoti į Gelžkelių Valdybos Ūkio Tarnybą, nuo š. m. rugpiūčio mėn. 28 d. su alga 1600 auk. mėnesiui.

Galvanauskis
E. Susisiekimo Ministerio p.

Skelbimai.

Raseinių Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1919 m. gruodžio mėn. 15 d. tapo įregistruoti Raseinių Sodžiaus-Ūkininkystės ir Gyvulių Veisimo Draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 61).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Ukrių Bibliotekos Draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 10).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Šv. Juozapo Darbininkų Draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 11).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Varpo draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 12).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Lopšelio draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 13).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Šv. Žitos Tarnaičių Draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 14).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti kultūros švietimo „Laisvės Kibirkštėlės“ draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 15).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Šiaulių srities žemės ūkio darbininkų profesinės sąjungos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 16).

Šiaulių Miesto ir Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 27 d. yra įregistruoti Kauno Skyriaus žydų kultūrinės sąjungos skyrius Radviliškį (Dr-jų rejestro Nr. 17).

Rokiškio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 30 d. tapo įregistruotas Lietuvos Žydų „Sionistų“ Draugijos Abelių Skyrius (Draugijų rejestro Nr. 21).

Ežerėnų apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 31 d. yra įregistruoti Antazavės Jaunimo Draugijos „Ryto“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 1).

Ežerėnų apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 19 d. yra įregistruoti Ežerėnų Švietimo Kultūros Draugijos „Akstino“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 5).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 15 d. tapo įregistruoti Evangelikų Jaunimo kuopelės įstatai (Draugijų rejestro Nr. 17).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio 17 d. tapo įregistruoti Lietuvių Krikščionių „Žiburio“ draugijos Centro Valdybos Mariampolėje įstatai (Draugijų rejestro Nr. 29).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 27 d. tapo įregistruoti „Lietuvių Valsčių Sąjungos“ Išlandžių kaimo, Krosnos valsč. skyriaus įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 32).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio m. 27 d. yra įregistruoti „Lietuvių Valsčių Sąjungos“ Višakio Rūdos skyriaus įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 33).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 31 d. tapo įregistruoti „Ūkininkų Draugijos Sąjungos“, Sasnavos skyriaus įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 39).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 23 d. yra įregistruoti Mariampolės miesto namų Savininkų Draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 45).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 12 d. yra įregistruoti „Vokiečių Draugijos Mariampolėje įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 47).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 12 d. yra įregistruoti „Prienų žydų jaunomenės kultūros sąjungos“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 48).

Rokiškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos m. 13 d. tapo įregistruotas Kauno Žydų Lygos Kultūrinės Sąjungos Abelių skyrius. (Draugijų rejestro Nr. 19).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Baisogalos Lauko darbininkų profesinės Sąjungos“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 20).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Kedainių miesto žydų amatininkų ir smulkių pramoninkų sąjungos“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 22).

Šakių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio 14 d. yra įregistruoti Barzdų apilinkės ir valsčiaus jaunimo draugijos „Rūta“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 69).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 8 d. yra įregistruoti Lietuvos Darbo Federacijos ir Krikščionių darbininkų sąjungos statutai (Dr-jų rejestro Nr. 44).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 8 d. yra įregistruoti Kauno Vokiečių Mokyklų draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 46).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 17 d. yra įregistruotas „Informacinis lenkų biuras“ (Dr-jų rejestro Nr. 47).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 10 d. yra įregistruoti „Medžio-tojų klubo“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 52).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 10 d. yra įregistruoti Lietuvos Vokiečių partijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 53).

Panevėžio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. sausio m. 22 d. tapo įregistruoti „Panevėžio Lenkų vaikų prieglaudos draugijos“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 10).

Panevėžio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 23 d. tapo įregistruoti Šimonių Žemės Ūkio Gaminamosios Bendrovės įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 74).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 27 d. tapo įregistruoti Tverų Gaisrininkų Draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 8).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 17. d. tapo įregistruotas Ekonominės bei Politinės Lietuvos Žemdirbių Sąjungos Kalvarijos Skyrius (Draugijų rejestro Nr. 35).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 31 d. tapo įregistruotas Ūkininkų Sąjungos, Gudelių II valsč. Skyrius (Draugijų rejestro Nr. 40).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 9 d. tapo įregistruoti Lietuvos Žydų darbininkams šelpti Kauno draugijos Mariampolės skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 49).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 3 d. yra įregistruoti „Šv. Vincento à Paulio pavargėliams šelpti draugijos“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 50).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 10 d. yra įregistruoti „Janavos Rymo katalikų labdaringos draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 51).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 28 d. yra įregistruoti „Miškų pramoninkų ir prekėjų sąjungos Lietuvoj“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 54).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 28 d. yra įregistruoti „Kareivių prietelių draugijos“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 57).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam. Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

483.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. spalio mėn. 20 d. priimtą, piliečių, išėjusių mokslą ne mažiau 4 kl. mokyklų, šaukimo ir mobilizacijos įstatymą:

Piliečių, išėjusių mokslą ne mažiau 4 kl. mokyklų, šaukimo ir mobilizacijos įstatymas.

1 §. Šaukiama ir mobilizuojama:

1 p. Piliečiai, išėjusieji mokslą ne mažiau 4 klasių (gimnazijų, miesto ir kitų mokyklų), gimusieji 1892, 1893 ir 1901 metais.

2 p. Visi atleistieji sulig Laikinosios Vyriausybės įstatymo iš 1919 m. gegužės 26 dienos.

Pastaba. Ministerių Kabinetai duodama teisės atleisti nuo šaukimo ir mobilizacijos nepakeičiamą tarnautojų rūši.

2 §. Į šaukiamuosius ir mobilizuojamuosius šiuo įstatymu asmenis netaikomi Laikinių Naujokų Įstatų 15 ir 16 paragrafai Vyriausybės Žinios Nr. Nr. 13 ir 46).

Pastaba. Į dvasinių seminarų auklėtinius, matininkų kursų mokinius ir užsienio aukštųjų mokyklų studentus nuo 5 semestro, faktinai einančius mokslą, šis paragrafas netaikomas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 21 d.

484.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. spalio mėnesio 13 dieną priimtą mobilizacijos įstatymą:

Veterinarijos, zootechnikos ir agronomijos personalo kovai su galvijų maru mobilizacijos įstatymas.

1 §.

Kovai su galvijų maru skelbiama veterinarijos gydytojų, feldšerių, zootechnikos ir agronomijos žinovų mobilizacija iki 60 metų amžiaus.

Pastaba. Šis įstatymas liečia tiksliai tuos veterinarijos gydytojus ir feldšerius iki 45 metų amžiaus, kurie lig paskelbimo šio įstatymo dienos nebus dar faktinai mobilizuoti Krašto Apsaugos Ministerijos, einant Laikinosios Vyriausybės įstatymu 1919 metų balandžio mėn.

2 §.

Šį įstatymą vykina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija Ministerių Kabineto nustatyta tvarka.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 18 d.

485.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. spalio mėnesio 15 dieną priimtą puskarininkių mobilizaciją:

Puskarininkių mobilizacija.

1 §. Mobilizuojami visi rikiuotės ir nerikiuotės puskarininkiai (podpraporščiki, feldfelbeliai, vyresnieji ir jaunesnieji unteroficeriai), tarnavusieji Lietuvos ar kitų šalių armijose, gimusieji 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899 ir 1900 metais.

2 §. Visi jie privalo stoti pas savo apskričių komendantus, ne vėliau 10 dienų nuo šio įstatymo paskelbimo.

3 §. Mobilizuotieji puskarininkiai ir jų šeimynos užlaikymą gauna lygiai su puskarininkiais — savanoriais (einant puskarininkių savanorių įstatymo iš 1920 m. balandžio mėn. 12 d. 4 punktu).

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 21 d.

486.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. spalio mėnesio 15 dieną priimtą arklių mobilizacijos įstatymą:

Arklių Mobilizacijos Įstatymas.

Krašto Apsaugos Ministerijai leidžiama mobilizuoti, prisilaikant bendrųjų dėsnių Rekvizicijos įstatymo (Vyr. Žinios Nr. 19) iki 2000 arklių.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 21 d.

487.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. spalio mėnesio 15 dieną priimtą pakeitimą ir papildymą:

Ypatingų Valstybės Apsaugos Įstatų § 8 pakeitimas ir papildymas.

1 p. šiaip pakeičiamas:

«pašalinti kiton vieton arba imti į koncentracijos stovyklas asmenis, kurių pasilikimas vietoje yra pavojingas visuomenės tvarkai arba kariuomenei».

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 21 d.

488.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įsakymas.

Miškų perėmimo klausimu.

Einant Žemės Reformos įvedamuoju įstatymu miškams, pelkėms, vandenims ir privilegijuotai įgytoms žemėm nusavinti, įsakau privatinius miškus nusavinant laikytis šių taisyklių:

§ 1. Lietuvos Respublikos sienose priklausantieji privatiniai žmonės didesni, kaip 25 dešimtinių (50 margų, arba 27, 17 hektarų), miško plotai su miško kirtimais ir mišku laikoma žeme perimti Miškų Departamento valdymui ir tvarkymui.

I pastaba. Miškų yra vadinami miškų veislių medžiais ir krūmais apaugę žemės plotai ir kirtimai juose ar kelmynai bei žemės, miškų ūkiui paskirtos.

II pastaba. Neimami Miškų Departamento valdymui miškai ir kirtimai, jei jie priklauso miestams, miesteliams, sodžiams arba savininkams, kurie turi iš viso ne daugiau kaip 70 dešimtinių žemės, taip pat darbo bendrovėms, kurios turi ir sunaudoja tuos miškus savo narių gyvenimo reikalam.

§ 2. Perėmimo laikas prasideda nuo Miškų Departamento arba miškams perimti Komisijos buvusiam savininkui arba jo įgaliotiniui įsakymo paskelbimo dienos ir baigiasi Miškams perimti Komisijos tam tikro akto surašymo diena.

§ 3. Miškams perimti sudaromos tam tikros Miškams perimti Komisijos šioj sudėtyj: pirmininkas vietinis Miškų Urėdas arba Miškų Departamento tam reikalui paskirtas įgaliotinis, apskrities viršininkas arba jo pavaduotojas, apskrities ir atatinamo valsčiaus savivaldybės po vieną atstovą ir buvusio savininko arba jo įgaliotinio.

I pastaba. Komisija yra teisėta, jei joje dalyvauja Miškų Urėdas arba tam tikras Miškų Departamento atstovas ir nemažiau kaip du Komisijos nariai.

II pastaba. Reikalui esant, Komisijos Pirmininkas gali kviešti žinovus ir patarėjus.

§ 4. Miškams perimti Komisijos Pirmininkas buvusiam miško savininkui praneša apie miško apžvalgą dieną ir vietą.

§ 5. Darant miško perėmimo apžvalgą Miškams perimti Komisija kartu suima miškų planus, aprašymus ir dokumentus, išvardija juos perėmimo akte ir drauge su juo pristato Miškų Departamentui.

Pastaba: Nesant § 5 nurodytų dokumentų ar nepribuvus į paskirtą vietą buvusiam miško savininkui arba jo įgaliotiniui, miško perėmimas nesusabdomas.

§ 6. Miškų parėmimo akte įrašoma:

a) miškų aprašymas einant Miškų Departamento išleista anketa arba tas aprašymas pridedamas skyrium prie aktų su narių parašais; b) Komisijos narių atskiros nuomonės ir pastebėjimai; c) servitutų aprašymai ir jų teisių laikytojų reikalavimai bei dokumentai ar jų nuorašai; d) parduotojo miško plotai, prikergiant, prie aktų šiuo reikalu reikalingus paaiškinimus ir nurodant Miškų Departamento išduotus kirsti leidimus (žiūrėk § 9); e) kitos reikalingos žinios.

§ 7. Miškų dabartiniai valdytojai ir sargyba pasilieka senose vietose ir saugoja miškus vaduodamiesi Laikinosios Vyriausybės Įsakynu 1919 metų vasario mėn. 4 dienos.

§ 8. Minėti § 7 žmonės Miškams perimti Komisijai gali raštu pareikšti apie norą Miškų Departamen-

te tarnauti. Minėtus pareiškimus Miškams perimti Komisija su perėmimo aktu ir kitais dokumentais pristato Miškų Departamento nuožiūrai. Komisijos Pirmininkas gali aukščiau minėtiems prašytojams pavesti mišką saugoti ir jo ūkį vesti.

Pastaba: Nesant minėtų § 8 pareiškimų Miškams perimti Komisijos Pirmininkas laikinai paskiria miškų prižiūrėtojus iš kitų asmenų ir apie tai tuojau praneša Miškų Departamentui.

§ 9. Miškams perimti Komisijos Pirmininkas kartu su aktu praneša Miškų Departamentui, kurių metų yra kirtimai, kiek miško jau iškirsta arba kertama ir kam, kiek, iš kurių metų sąmatos reikia tuojau skirti medžių kirsti.

§ 10. Privatinių savininkų miškams tvarkyti, kurie tuojau negali būti perimti Miškų Departamento žinion, tvarka nustatoma skyrium šio įsakymo papildyme.

§ 11. Šį įsakymą Miškų Departamentas vykdo neatidėliojant.

J. Aleksa
Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų
Ministeris.

P. Matulionis
Miškų Departamento Direktorius.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 14 d.

489.

Aplinkraštis Nr. 104/10.

Ligi įstatymų keliu nebus išrištas bendras klausimas apie metrikų knygų vedimą, nustatoma dėl žydų metrikų knygų ši tvarka:

1. Metrikų knygas rašyti žydų pilietinės padėties aktams veda Žydų Bendruomenių Tarybos. Jos išduoda ir ištraukas iš tų knygų.

2. Metrikų knygos vedamos lietuvių ir žydų kalbomis dviejuose ekzemploriuose nustatytu pavyzdžiu. Vienas ekzempliorius laikomas bendruomenės Taryboje, antras persiunčiamas kiekvieno sausio mėnesio 1 d. Žydų Reikalų Ministeriui.

3. Pereitų metų metrikų knygos, kurios yra žinioj asmenų, vedusių jas ligi šiol, turi būti perduotos atatinkamoms bendruomenių Taryboms, kurios nutraukdamos įrašinėjamą į seno pavyzdžio knygas, tęsia jį toliau naujo pavyzdžio knygose.

Pastaba: Bendruomenių Taryboms ir Žydų Reikalų Ministeriui, žiūrint kam priklauso, turi būti taip pat perduotos visos senosios metrikų knygos, kur jos tik būtų.

4. Pilietinės padėties aktų sustatymas, jei pirmo turi būti, einant įstatymų reikalavimu, atlikta žydų tikybos apeiga, daromas pritačius rabino pažymėjimą apie tokios apeigos atlikimą.

5. Bendruomenių Tarybose tarnaujantieji asmenys, nusikaltusieji einant savo pareigas, atsako kaip asmenys, esantieji valstybinėj tarnyboje.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

M. Soloveičikas
Ministeris be portfelio Žydų Reikalams.

Kaunas, 1920 m., spalio mėn. 1 d.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

490.

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 metų spalio mėnesio 22 dieną priimtą nepaprastą Valstybės lėšų paskolą krašto gynimo reikalams:

Nepaprasta Valstybės lėšų paskola krašto gynimo reikalams.

1 §. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija įgaliojama užtraukti nepaprastą Valstybės lėšų paskolą Lietuvos Respublikos gynimo reikalams ligi vieno šimto milijonų (100.000.000) auksinių, mokant iš kalno 3,6%.

I pastaba. Palūkanos skaitomos už pilnus mėnesius, pradedant nuo kito mėnesio pirmos dienos po įmokėjimo.

II pastaba. Ši paskola atleidžiama nuo bet kokių Valstybinių mokesnių.

2 §. Paskolos pasirašymas priimama visose Lietuvos Valstybės lėšų įdėse. Pasirašiusieji paskolą ir įmokėjusieji gauna iš lėšų įdės Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Valstybės lėšų Departamento Direktorio, lėšų įdės lėšų ir bugalterio parašais ir lėšų įdės antspaudu patvirtintą vardinį kvitą.

I pastaba. Norintieji gali gauti ir nevardinį kvitą.

II pastaba. Norintieji perduoti ar perduoti vardinį kvitą kitam žmogui pažymi tai kitoje kvito pusėje ir savo parašu tą pažymėjimą patvirtina.

3 §. Paskolos kvitai priimami užstatais visose Valstybės įstaigose.

4 §. Paskolos kvitų apmokėjimas prasideda 1923 m. gruodžio mėn. pirmą dieną tose lėšų įdėse, kurių jie išduoti; kitose lėšų įdėse kvitai gali būti apmokami tik susižinojus su ta lėšų įdė, kuri juos išdavė. Nepristatytieji ligi 1933 m. gruodžio mėnesio pirmos dienos kvitai nustoja vertybės ir neapmokami.

5 §. Nepaprastos Valstybės lėšų paskolos Respublikos gynimo reikalams kvitai visose Valstybės lėšų įdėse norintiems saugojami dovanai. Pareiškimai žyminiu mokesniu neapmokami.

6 §. 1921 metų gegužės mėn. pirmą dieną visai paskolai traukiama 5.200 premijų sumoje 2.000.000 auksinių šiuo būdu:

2.000 premijų po	100 auksinių
2.000 „ „	200 „
1.000 „ „	500 „
150 „ „	1.000 „
20 „ „	5.000 „
15 „ „	10.000 „
12 „ „	25.000 „
2 „ „	50.000 „
1 „ „	100.000 „

Iš viso 5.200 premijų už 2.000.000 auksinių.

7 §. Kiekvienai paskolintai Valstybės lėšai 50 auk. sudaro premijai išleisti vieną numerį. Tie numeriai žymimi greta kvito Nr.

8 §. Paskolai vykdyti tvarką, kvitų formas, šiam įstatymui vykdyti taisykles, premijų traukimą, jų išmokėjimo laiką ir tvarką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija.

9 §. Šiai paskolai vykdyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai lėšų Departamentui leidžiamas 1.500.000 auksinių kreditas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas.
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 25 d.

491.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 metų spalio mėnesio 22 dieną priimtą Mažąjo Seimo sudarymo įstatymą:

Mažąjo Seimo sudarymo įstatymas.

Steigiamajam Seimui darant nuo šios dienos sesijos pertrauką, veikia šis įstatymas.

1 §. Šios pertraukos laikui sudaromas Mažasis Seimas

2 §. Mažasis Seimas sudaromas iš Steigiamojo Seimo Pirmininko ir šešių Steigiamojo Seimo renkamų narių.

Pastaba. Mažąjo Seimo nariams pavaduoti renkami iš Steigiamojo Seimo narių 6 kandidatai.

3 §. Mažasis Seimas leidžia einamuosius įstatymus, tvirtina kreditus ir prižiūri įstatymų vykinimo.

4 §. Ministerių Kabinetas ir Valstybės Kontrolieris Steigiamojo Seimo pertraukos metu atsako už savo darbus prieš Mažąjį Seimą, šiam išreiškus nepasitikėjimą, atsistatydina.

5 §. Steigiamojo Seimo sesiją sušaukia Steigiamojo Seimo Pirmininkas savo nuožiūra arba Mažajam Seimui ar 1/4 Steigiamojo Seimo narių pareikalavus.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 25 d.

492.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įsakymo miškų pirkimo klausimu pildymas.

(Miškų tvarkymo klausimu, kurie tuoju negali būti perimti Miškų Departamento valdyman).

§ 1.

Buvusieji miškų savininkai, ligi jų lig šiol valdomieji miškai bus perimti Miškų Departamento valdyman, laikinai gali likti miškų šeimininkais žemiau nurodytomis sąlygomis (žiūr. Žemės Reformos įvedamojo įstatymo 3 §):

a) Prižiūri ir saugoja miškus, bendra tvarka veda miškų ūkį, atlieka valstybinius ir savivaldybių mokesnius (žemės valstybinio mokesnio įstatymo 1920 m. gegužės 14 d. ir valstybinio mokesnio nuo parduodamojo miško įstatymo 1920 m. gegužės mėn 14 d.) bei kitas pareigas; be to, Valstybės naudai sumoka tam tikrą progresyvinę nuo pajamų rinkliavą, nurodytą § 2.

b) Turi teisės, sulig Miškų Departamento leidimu ir nustatyta tam reikalui tvarka, naudotis miškų savo ūkio reikalams ir pardavinėti vietos gyventojų reikalams ir, juos patenkinus, tam tikra tvarka į šalį.

Pastaba I: Miškų Departamentas turi teisės duoti miškų šeimininkams leidimus kirsti ne daugiau metinio normalaus kirtimo, imant dėmėn ir karometu iškirsto miško dydį.

Pastaba II: Nurodyti šio paragrafo raide b pardavimai į šalį, patenkinus vietos gyventojų reikalus, gali būti atliekami tik iš varžytynių ir įsiteisėja Miškų Departamento ar tam tyčia įgalotos įstaigos pardavimą užtvirtinus.

§ 2.

Pirmojo paragrafo punkte a minėta rinkliava nustatoma nuo visų pajamų brutto už parduotą bei šiaip sunaudotą mišką, tame skaičiuje ir už sausmedį, šakas ir t. t., bet išskaitant iš tų pajamų valstybinius bei savivaldybių už miško žemę mokesčius. Rinkliava išskaičiuojama progresyviu būdu sulig žemiau parduotos lentelės.

Prie metinės pajamų sumos lig	5.000 auks. rinkl.	4%
" " " " nuo	5.001 auks.	
" " " " lig	10.000 " rinkl.	6%
" " " " nuo	10.001 " "	
" " " " lig	20.000 " rinkl.	8%
" " " " nuo	20.001 " "	
" " " " lig	30.000 " rinkl.	10%
" " " " nuo	30.001 " "	
" " " " lig	40.000 " rinkl.	12%
" " " " nuo	40.001 " "	
" " " " lig	60.000 " rinkl.	14%
" " " " nuo	60.001 " "	
" " " " lig	80.000 " rinkl.	16%
" " " " nuo	80.001 " "	
" " " " lig	100.000 " rinkl.	18%
" " " " nuo virš.	100.000 a. " "	20%

2. Parduodant mišką į šalį sulig 1 paragr. pastabos II nuo pajamų nuošimtis nustatomas — 60% (šešiasdešimt).

Pastaba I: Ši rinkliava, kaip nurodyta paragr. 1, raidė a, mokama virš valstybinių mokesnių nuo miško ploto ir nuo parduodamo miško.

Pastaba II: Šiam mokesčiui smulkesnes taisykles išdirba Miškų Departamentas.

§ 3.

Buvusieji miškų savininkai, kurie turi teisės ir nori likti laikiniais, sulig aukščiau išdėstyty sąlygų, miškų šeimininkais, privalo ne vėliau kaip š. m. lapkričio 15 d. paduoti savo rajono Miškų Urėdui apie tai pareiškimą, pristatant kartu apie mišką reikalingas žinias ir paduodant raštu pasižadėjimą pildyti nustatytas miškų šeimininkams privoles.

§ 4.

Buvusieji miškų savininkai, sulig 3 paragr., padavusieji pareiškimą apie norą likti miškų šeimininkais, gauna iš Miškų Departamento raštą apie jo tam reikalui sutikimą. Taip pat jei per 20 dienų nuo pareiškimą padavimo dienos Miškų Departamentas nieko į tat neatsako, tai reiškia, kad Departamentas sutinka pripažinti prašytoją miškų šeimininku.

§ 5.

Miškai, kurių savininkai lig lapkričio mėn. 15 dienos nepaduos 3 § nurodyto pareiškimą, neatidėliojant palimami Miškų Departamento valdyman.

Miškų šeimininkai, kurie nepildo miškams naudoti bei apsaugoti nustatytos bendros tvarkos bei priimtų prievolių, Miškų Departamento sprendimu gali būti pašalinami nuo miškų valdymo ir iš jų ieškomi nuostoliai.

§ 6.

Minėto 3 § pasižadėjimo pavyzdžiai Miškų Departamento išsiuntinėjami Miškų Inspektoriams bei Miškų Urėdams, ir jiems duodami nurodymai, kokių apie miškus žinių reikalauti iš buv. miškų savininkų.

§ 7.

Šis įsakymas leidžiamas einant 4-tu § „Žemės Reformos įvedamojo įstatymo miškams, pelkėms, vandenims ir privileguotai įgytoms žemėms nusavinti“ 1920 metų rugpiūčio 14 dienos.

J. Aleksa

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

P. Matulionis

Miškų Departamento Direktorius.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 14 d.

493.

Skelbimas dėl prekybos suvaržymo.

Remdamasis „Įstatymo apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose“ § 1 šiuo skelbiu, kad liuosa prekyba sustabdoma šiuose valsčiuose:

Šakių apskr. Kidulių, Slavikų, Sintautų, Bublelių, Žvirgždaičių, Gelgaudiškio ir Šakių.

Vilkaviškio apskr. Žaliosios, Kibartų, Kaupiškių, Alvito, Pajevonio, Vištyčio, Gražiškių ir Bartininkų.

Mariampolės apskr. Kalvarijos (ir Kalvarijos mieste), Jonavos, Krosnos, Liubavo, Raudenio.

Seinų apskr. Visuose apskrities valsčiuose.

Alytaus apskr. Miroslavo, Seirijų, Liškavos, Druskininkų, Merkinės, Marcinkonių, Varėnos, Nemunaičio, Alovės, Daugų, Nedzingės, Kaniavos, Perlojaus, Pivašiūnų.

Gardino apskr. Visuose apskrities valsčiuose.

Lydos apskr. Visuose apskrities valsčiuose.

Trakų apskr. Onušės, Dusmenų, Valkininko.
Vilniaus apskr. Mastų, Rudninkų, Salčininkėlių,
Binėkainių, Medininkų, Varnėnų, Bistrytės.

Ašmenos apskr. Visuose apskrities valsčiuose.

Švenčionių apskr. Peršaukščių, Svirių, Semetavo,
Kobilninko, Kamajų, Lintupio, Adušišio, Ceikinės, Me-
lagėnų, Tverėčiaus, Daugeliškio, Kiemeliškio, Aleksan-
dravo, Jasevskos.

Ežerėnų apskr. Rimšės, Vidžių, Drukšės, Apsos,
Braslavo, Kalkūnų, Kurcumo, Alukstos, Šventienų, La-
šų, Paupinės, Pliuskų.

Rokiškio apskr. Pandėlio, Panemunio, Karbiškių,
Juodupio, Rokiškio, Aknystos ir Abelių.

Pasvalio-Biržų apskr. Žeimės, Vaškų, Saločių, Bud-
bergo, Nemunėlio-Radviliškio, Papilio, Biržų ir Pabiržės.

Šiaulių apskr. Žagarės, Skaisgirio, Joniškio ir Kriukų.

Mažeikių apskr. Ilakių, Židikų, Liackavos, Mažeikių,
Laižuvos, Vegerių.

Kretingos apskr. Veviržėnų, Gargždų, Kretingos,
Darbėnų ir Skuodo.

Tauragės apskr. Eržvilko, Gaurės, Tauragės, Sarti-
ninkų, Žygaičių, Vainuto, Naumiesčio ir Švėksnos.

Raseinių apskr. Jurbarko valsč.

Mano 1919 m. gruodžio mėn. 28 d. skelbimas
(žiūr. 1919 m. 28—VII Lietuvos Nr. 280) šiuo atšau-
kiamas.

P. Kerpė
už Vidaus Reikalų Ministerį.

R. Dulskis.
Bendr. Reik. ir Tikyb. D-to Direktoris.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 5 d.

494.

I s a k y m a s.

Vaduodamasis Teisingumo Ministerio š. m. spa-
lių mėnesio 2 dieną pristatymu Nr. 7168 ir Laikino-
sios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § «d» p. Sta-
nislavą Narutavičių skiriu Kauno Apygardos
Teismo Nariu nuo š. m. spalio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas,
1920 m. spalio mėn. 2 d.

495.

Teisingumo Ministerijos įsakymai.

1920 m. rugsėjo mėn. 14 d. Nr. 187.

Paskirti Vilniaus Apygardos Teismo Pirmininką
Vinčą Kalnietį Teisingumo Ministerijos atstovu į Vy-
riausiojo Vyriausybės Įgaliojimo Vilniaus Apygardai
Tarybą.

1920 m. rugsėjo mėn. 16 d. Nr. 189.

Šiaulių kalėjimo Viršininką Vladą Kumpį, jam pra-
šant, atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo.

Paskirti:

a) Raseinių apskrities arešto namų Viršininką Ma-
rijoną Romoslauskį — Šiaulių Kalėjimo Viršininku;

b) Raseinių apskrities arešto namų raštininką Praną
Bertulį einančiu Raseinių apskrities arešto namų Virši-
ninko pareigas, — visus nuo š. m. rugsėjo mėn. 20 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 18 d. Nr. 192.

Paskirti Petrą Vereščinskį Vilniaus Notaru nuo
dienos, kada jisai faktinai pradės eiti pavestas jam pa-
reigas.

1920 m. rugsėjo mėn. 22 d. Nr. 194.

Paskirti Vinčą Čėplą Vilniaus miesto Teismo Tar-
dytoju, — nuo š. m. rugsėjo mėn. 22 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 23 d. Nr. 195.

Paskirti Vilniaus miesto Taikos Teisėją Vilhelmą
Burkevičių nariu Komisijos, įstatymo apie draugijas
§ 6 numatytos ir steigiamosios prie Vilniaus miesto
apskrities Viršininko.

1920 m. rugsėjo mėn. 23 d. Nr. 196.

Paskirti Tada Vrubliauską Vilniaus Notaru nuo
dienos, kada jisai faktinai pradės eiti pavestas jam pa-
reigas.

1920 m. rugsėjo mėn. 23 d. Nr. 197.

Paskirti Kostą Razminą Vilniaus sunkiųjų darbų
Kalėjimo Viršininku, — nuo š. m. spalio mėn. 1 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 23 d. Nr. 198.

Paskirti Adolfą Paulavičių Kauno Apygardos
Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju, — nuo š. m. rug-
sėjo mėn. 26 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 23 d. Nr. 199.

Paskirti Juozą Kogonchauską Kauno Apygardos
Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju, — nuo š. m. rug-
sėjo mėn. 23 d.

1920 m. rugsėjo mėn. 24 d. Nr. 200.

Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Pa-
dėjėju Oskarui Bikleriui stojus Steigiamojo Seimo na-
riu (Steigiamojo Seimo Rinkimų Įstatymo 83 str.),
atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m.
rugsėjo mėn. 20 dienos.

1920 m. rugsėjo mėn. 24 d. Nr. 201.

Paskirti Šiaulių apskrities Radviliškio nuovados
Teismo Tardytoją Julijoną Boreišą Kauno Apygardos
Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju, — nuo š. m.
spalio mėn. 1 d.

1920 m. spalio mėn. 4 d. Nr. 207.

Einant Laikinojo Lietuvos Teismų ir jų darbo su-
tvarkymo Įstatymo 7 str. 2-ąją pastabą, — Žemaitkie-
mio valsčių, Teismo ir Tardymo atžvilgiu, priskirti
prie Ukmergės apskrities Ukmergės I-sios nuovados.

1920 m. spalio mėn. 9 d. Nr. 209.

Paskirti Trakų apskrities Kaišiadorių nuovados
Teismo Tardytoją Simaną Marčiulionį Kauno miesto
ir apskrities IV-sios nuovados Teismo Tardytoju;

Paskirti Teismo Kandidatą Emilijoną Kolakauskį
eiti Trakų apskrities Kaišiadorių ir Trakų nuovadų
Teismo Tardytojo pareigas,

abu nuo š. m. spalio mėn. 10 d.

1920 m. spalio mėn. 9 d. Nr. 210.

Einant Laikinojo Lietuvos Teismų ir jų darbo
sutvarkymo įstatymo 7 str. 2-ąją pastabą, — Veprių
valsčių, Teismo ir Tardymo atžvilgiu, priskirti prie
Ukmergės apskrities I-sios nuovados.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 216.

Vilniaus Apygardos Teismo Pirmininką Vinčą
Kalnietį laikinai prikomandiruoti prie Teisingumo Mi-
nisterijos ir pavesti jam eiti Antrojo Departamento
Direktoriaus pareigas, — nuo š. m. spalio mėn. 13 d.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 217.

Vilniaus Apygardos Teismo Narį Bernardą Fridmaną laikinai prikomandiruoti prie Kauno Apygardos Teismo, — nuo š. m. spalio mėn. 13 d.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 218.

Vilniaus miesto Taikos Teisėją Vilhelmą Burkevičių laikinai prikomandiruoti prie Teisingumo Ministerijos ir pavesti eiti Vyresniojo Ypatiesiems Reikalams Valdininko pareigas, — nuo š. m. spalio mėn. 13 d.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 219.

Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėją Julijų Rimšą laikinai prikomandiruoti prie Kauno Apygardos Teismo ir pavesti jam eiti minėtojo Teismo Valstybės Gynėjo pareigas, — nuo š. m. spalio mėn. 13 d.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 220.

Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėją Juozą Brazinską laikinai prikomandiruoti prie Kauno Apygardos Teismo ir pavesti jam eiti minėtojo Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėjo pareigas, — nuo š. m. spalio mėn. 13 d.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 221.

Paskirti Vilniaus sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko Padėjėją Juozą Gabri Kauno sunkiųjų darbų Kalėjimo Viršininko Padėjėju, — nuo š. m. spalio mėn. 11 d.

1920 m. spalio mėn. 18 d. Nr. 225.

Alytaus apskrities Alytaus I-osios nuovados Taikos Teisėją Antaną Marčiulionį, jam prašant, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo.

Paskirti Vilniaus miesto Teismo Tardytoją Julijoną Šcensnolevičių Alytaus apskrities Alytaus I-sios nuovados Taikos Teisėju, —

abu nuo š. m. spalio mėn. 20 d.

1920 m. spalio mėn. 18 d. Nr. 226.

Kalėjimų Inspektorių Kazį Vitukevičių atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. spalio mėn. 19 d.

1920 m. spalio mėn. 20 d. Nr. 227.

Paskirti:

a) Panevėžio apskrities Panevėžio I-sios nuovados Teismo Tardytoją Zigmą Rusteiką Teismo Tardytoju ypatingai svarbioms byloms prie Kauno Apygardos Teismo;

b) Einantį Vilniaus apskrities Teismo Tardytojo pareigas Petrą Vaičiūną Panevėžio apskrities Panevėžio I-sios nuovados Teismo Tardytoju;

c) Vilniaus miesto Taikos Teisėją Akselį Getlingą Teismo Tardytoju svarbesniosioms byloms prie Kauno Apygardos Teismo, —

visus nuo š. m. spalio mėn. 21 d.

1920 m. spalio mėn. 21 d. Nr. 228.

Einantį Vilniaus apskrities Taikos Teisėjo pareigas Martyną Klibą laikinai prikomandiruoti prie Kauno apskrities Kriminalinio Skyriaus Taikos Teismo, — nuo š. m. spalio mėn. 21 d.

1920 m. spalio mėn. 22 d. Nr. 230.

Vilniaus Apygardos Teismo Valstybės Gynėją Padėjėją Mozę Gluskiną, kaip pasiliekančią virš etatų, atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. spalio mėn. 10 d., išmokėjus jam nuo dienos atleidimo atlyginimą mėnesinės algos sumoje.

1920 m. spalio mėn. 22 d. Nr. 231.

Paskirti Kazį Bartoševičių Šiaulių apskrities Radviliškio nuovados Teismo Tardytoju, — nuo š. m. spalio mėn. 22 d.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

496.

Užsienio Reikalų Ministerijos įsakymai.

Dėdelė Antanas skiriamas Lietuvos Telegramų Agentūros (Eltos) vedėju nuo š. m. liepos mėn. 1 d.

Ašmys Jurgis skiriamas Lietuvos Telegramų Agentūros (Eltos) korespondentu nuo š. m. liepos m. 1 dien.

Gustaitytė Teofilė eina nuo š. m. rugpjūčio 1 d. Lietuvos Telegramų Agentūros (Eltos) vidaus telegramų redaktoriaus pareigas.

P. Klimas
Užsienio Reikalų Viceministeris

Kaunas, 1920 m. rugsėjo 1 d.

Skelbimai.

Kretingos Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 8 d. tapo įregistruoti Kretingos miesto Pirklių ir Pramoninkų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 4).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio 17 d. įregistruota Lietuvos Katalikų Mokytojų Sąjunga (Draugijų rejestras Nr. 59).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. 17 d. rugpjūčio mėn. įregistruota Lietuvos Darbo Federacija ir Krikščionių Darbininkų Profesinė Sąjunga (Draugijų rejestras Nr. 58).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 15 d. įregistruota Abolicionistų dr-ja. (Draugijų rejestras Nr. 62).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo 15 d. įregistruota Lietuvos piliečių lavinimosi Sąjungos statutas. (Draugijų rejestras Nr. 63).

Telsių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 18 d. tapo įregistruoti „Telsių visuomenės klubo“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 9).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 24 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų jaunimo Sąjungos „Pavasaris“ Skriaudžių skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 51).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 8 d. tapo įregistruoti Vokiečių draugijos Mariampolėje, Kalvarijos skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 52).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 24 d. tapo įregistruoti Lietuvos žydams darbininkams Šelpti, Kalvarijos skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 53).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

497.

Einaus Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 metų spalio mėnesio 15 d. priimtą įstatymą:

Privatinių savininkų žemių naudojimo įstatymas.

1 §. Žemės ūkiai virš 70 deš. tų privatinių savininkų ir nuomininkų, kurie patys asmeniniai tų ūkių neveda, su visu tiems ūkiams priklausomu kilnojamu ir nekilnojamu turtu imami Valstybės globon.

Pastaba: Šis paragrafas netaikomas tiems ūkių savininkams ir nuomininkams, kurie tarnauja Lietuvos kariuomenėje ir Lietuvos valstybės bei savivaldybių įstaigose.

2 §. Žemės ūkiams sulig 1 § imti Valstybės globon Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos sudaromos Vyresniosios Apskričių Žemės Ūkio Komisijos, į kurias įeina: 1) Teisingumo Ministerijos atstovas, 2) Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovas, 3) Apskrities savivaldybės atstovas ir 4) du atstovai savivaldybės to valsčiaus, kuriame yra imamasis globon ūkis. Pirmininką skiria Žemės Ūkio ir Valstybės turtų ministerija. Komisijos nutarimai teisėti, jeigu Komisijos posėdyje dalyvauja Teisingumo Ministerijos atstovas, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovas, Apskrities savivaldybės atstovas ir bent vienas valsčiaus savivaldybės atstovas.

Žemės Ūkio Komisijų nutarimus dėl priimtųjų globon ūkių savininkai gali mėnesio laiku apskųsti Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai.

3 §. Paimtųjų sulig 1 § žemių nuomavimas vykdomas per žemesniasias Apskričių Žemės Ūkio Komisijas, kurios sudaromos iš: 1) Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovo ir 2) dviejų vietos valsčiaus savivaldybių atstovų, kur išnuomojamas ūkis.

4 §. Minėtų 1 § ūkių žemės išnuomojamos, prisilaikant šios tvarkos:

a) ūkio darbininkams, pradedant nuo seniausiai jame gyvenančiųjų ir turinčiųjų didžiausias šeimas;

b) mažžemiams, kurių nuosavoji žemė susieina su nuomojamąja žeme, prisilaikant 5 § nurodytos normos ir

c) kitiems smulkiems nuomininkams.

Šia tvarka žemė gali būti išnuomojama ir bežemių bei mažžemių susitelkimams (darbininkų komitetams ir kitiems), kurie patys tą žemę dirba. Likusioji žemė, neatsiradus norinčių ją nuomoti, gali būti Valstybės naudojama, pavedama savivaldybėms arba išnuomojama atskiroms žmonėms.

I pastaba. Ūkiai, kurie dėl savo padėties tinka ūkio kultūros reikalam, sulig Žemės Ūkio Komisijos nutarimo, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai patvirtinus, gali būti neskaldomais valstybės naudojami, pavedami savivaldybėms ar išnuomojami į vienas rankas.

II pastaba. Valstybės globojamos žemės, kurios prieina prie miestų ir miestelių ir reikalingos jų augimui, naudojamos tokiomis sąlygomis, kad nevaržytų miesto plėtimosi.

5 §. Žemė gali būti nuomojama tik ligi Žemės Reformos vykinimo toje vietoje su teise nuomininkui pasilikti nuomojamą vietą, Žemės Reformos įstatymu nustatyta tvarka. Naudojant daugiau trijų metų, Žemės Ūkio Komisijai leidus gali statyti trobesius. Ta tvarka vienai šeimai gali būti nuomojama nuo 5 ligi 20 deš. žemės sulig jos rūšies ir padėties, skaitant ir tą žemę, kuria savininkas naudojasi nuosavybės ar nuomos teisėmis.

Jei nuomos laikui išėjus, nuomininkas nuo tos žemės pašalinamas, jam turi būti atlyginta už pastatytus ūkiui reikalingus trobesius ir pagrindinius žemės pagerinimus, padarytus su Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos leidimu.

Pastaba. Dvaruose, kur yra tinkamos ūkiui trobos, aplink jas palieka 70 deš., ant kurių išnuomojant neleidžiama statyti trobų.

6 §. Žiūrint dirbamosios žemės rūšies ir ūkių vietos, nuoma nustatoma nuo pusės iki penkių pūdų rugių dešimtainei, arba pinigais, skaitant nustatytą nuomos skaičių minėtų javų kiekį vietinėmis rinkos kainomis; be to, nuomininkai moka visus valstybės ir savivaldybių žemės uždedamus bendrus mokesnius ir atlieka visas dėl žemės privalomas pareigas.

I pastaba. Dirvonuojanti žemė pirmiems trejiems metams gali būti išnuomojama be nuomos mokesnio vien už valstybinių ir savivaldybių mokesnių mokėjimą ir bendrą dėl žemės pareigų pildymą.

II pastaba. Nuomojamojo dvaro darbininkams ir kitiems bežemiams, neturintiems inventoriaus, pirmiems 3 metams žemė gali būti išnuomojama be nuomos mokesnio, tik už valstybinių ir savivaldybių mokesnius bei kitas pareigas ir su sąlyga tinkamai apdirbti žemę, ir tai turi būti pažymima nuomos sutartyje.

III pastaba. Išnuomojant virš 20 deš. į vienas rankas, nuoma imama ir už dirvonuojančiąją žemę.

IV pastaba. Priemiesčių rajonuose nuoma gali būti imama iki 10 pūdų rugių.

V pastaba. Sodnai ir daržai gali būti išnuomojami iš varžytynių.

7 §. Nuomininkai, gavę žemės nuomoti, šio įstatymo dėsniais einant neturi teisės tų žemių nei nuomoti, nei pavesti naudotis kitiems be atskiro kiekvienam kartui Vyresniosios Žemės Ūkio Komisijos leidimo.

8 §. Paimamas 1 § kilnojamas turtas pirmoj eilėj suvartojamas aprūpinti to dvaro darbininkams, paskui kitų ūkių nuomininkams arba gaunantiems žemę bežemiams ir mažžemiams. Inventorius parduodamas už grynus pinigus arba išpirktinai keliems metams.

Netinkamas smulkiems ūkiams inventorių skiriamas ūkio mašinų naudojamiems punktam, valdžios ir savivaldybių valdomiems ūkiams arba parduodamas iš varžytinių.

I pastaba. Veisliniai gyvuliai turi būti su-naudojami, atsižvelgiant į krašto žemės ūkio kultūros reikalus.

II pastaba. Gaunamos už likviduojamąjį, sulig šio paragrafo, kilnojamąjį turtą sumos įnešamos Valstybės Išdan Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos depozitan iki jų galutinis likimas bus išspręstas bendro žemės reformos įstatymo.

9 §. Iš išnuomojamųjų šiuo įstatymu einant, žemių ir kitų turtų pajamų 50% eina Valstybės. Išdan padengti išlaidoms, surištoms su šio įstatymo vykiniu, kiti 50% įnešami Valstybės Išdan Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos depozitan, lig jų galutinas likimas bus išspręstas bendro žemės reformos įstatymo.

10 §. Visi dvarai, paimti valstybės globon, globojami Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos, einant šio įstatymo dėsniu, iki jų likimas bus išspręstas bendruoju žemės reformos įstatymu.

11 §. Nuo šio įstatymo paskelbimo nustoja veikę įsakymas «Del privatiųjų dvarų naudojimo» 1919 metų sausio mėn. 20 dienos ir «Privatiųjų ūkių nuomos įstatymas» 1919 m. lapkričio mėn. 30 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 30 d.

498.

Steigiamojo Seimo Prezidiumo įsakymai.

Vaduodamasis Steigiamojo Seimo statuto 16 § ir Steigiamojo Seimo Raštinės etatais, Steigiamojo Seimo prezidiumas skiria:

1) Andrių Lissauskį Steigiamojo Seimo Raštinės Direktorium nuo š. m. birželio m. 1 d.

2) Kazį Binkį Steigiamojo Seimo protokolinių biuro vedėju nuo š. m. birželio m. 1 d.

3) Praną Radzevičių Steigiamojo Seimo Raštinės bugalteriu nuo š. m. birželio 5 d.

4) Aldoną Grigaitę, Kazimierą Kudirkaitę, Bernardą Žukauską ir Domą Micutą Steigiamojo Seimo protokoliniškai: Grigaitę nuo š. m. gegužės 15 d., Kudirkaitę nuo š. m. gegužės 18 d., Žukauską nuo š. m. birželio 22 d. ir Micutą nuo š. m. liepos 1 d.

5) Praną Adomaitį Steigiamojo Seimo rūmų užveždėtoju ir kasininku nuo š. m. birželio m. 1 d.

6) Mykolą Šaikuną, laikinaiėjusį nuo š. m. birželio 12 d. Steigiamojo Seimo Raštinės registratoria pareigas, Raštinės sekretorio padėjėju nuo š. m. birželio 16 d.

7) Tomą Zauką Steigiamojo Seimo Raštinės registrotoriu nuo š. m. birželio m. 25 d. ir

8) Joną Žeroną ir Stasį Raudonį Steigiamojo Seimo antstoliais: Žeroną nuo š. m. gegužės 19 d., ir Raudonį nuo š. m. gegužės 20 d.

Kaunas,
1920 m. liepos mėn. 26 d.

Justinas Staugaitis

Steigiamojo Seimo Vice-pirmininkas.

Natkevičius.

Steigiamojo Seimo Sekretoris.

9) Kazį Binkį, protokolinių biuro vedėju ir Kazimierą Kudirkaitę, protokoliniškai, jiems prašant, paliuosuoti nuo pavestų jiems pareigų ėjimo: Binkį nuo š. m. liepos m. 16 d. ir Kudirkaitę nuo š. m. liepos m. 6 d.

10) Paskirti: Birutę Grigaitę protokolinių biuro vedėja nuo š. m. 16 d., Magdalėną Šumnauskaitę protokoliniškai nuo š. m. liepos mėn. 6 d., Magdalėną Černiutę aukštesniosios rūšies daktilogrfe nuo š. m. liepos m. 1 d., Antoniną Vainiunaitę-Kubertavičienę aukštesniosios rūšies daktilogrfe nuo š. m. birželio 1 d., Jadvygą Rizgevičaitę aukštesniosios rūšies daktilogrfe nuo š. m. liepos m. 13 d., Eleonorą Kazakevičaitę raštinės skyriaus vedėja nuo š. m. liepos m. 1 d., Antaną Jankauską raštinės skyriaus vedėju nuo š. m. liepos m. 25 d. ir Praną Tamošaitį raštinės skyriaus vedėju ir knygininku nuo š. m. liepos m. 1 d.

11) Stasį Raudonį, antstolį ir Magdalėną Černiutę, daktilogrfe, jiems prašant, ir protokoliniškai Aldoną Grigaitę, Bernardą Žukauską ir Magdalėną Šumnauskaitę del etatų sumažinimo paliuosuoti nuo pavestų jiems pareigų ėjimo; Raudonį nuo š. m. rugpjūčio m. 1 d., Černiutę nuo š. m. rugpjūčio m. 13 d., ir Grigaitę, Žukauską ir Šumnauskaitę nuo š. m. rugpjūčio m. 16 d.

12) Steigiamojo Seimo Raštinės Direktorį Andrių Lissauskį, jam prašant, paliuosuoti nuo vietos nuo š. m. rugsėjo mėn. 8 d.

13) Eduardas Misevičius, buv. Vidaus Reikalų Ministerijos Pasų Skyriaus Viršininkas, skiriamas Steigiamojo Seimo Raštinės Direktoriu nuo š. m. rugsėjo mėn. 8 d.

14) Petras Meškauskas ir Julius Aperavičius skiriami Steigiamojo Seimo raštininkais: Meškauskas nuo š. m. rugsėjo mėn. 9 d. ir Aperavičius nuo š. m. rugsėjo mėn. 13 d.

A. Stulginskis

Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

P. Dazevičius

Steigiamojo Seimo Sekretoris.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo mėn. 14 d.

15) Elena Oškinaitė skiriama Steigiamojo Seimo raštinės pirmosios rūšies mašiniste nuo š. m. liepos mėn. 20 d.

16) Magdė Šumnauskaitė skiriama Steigiamojo Seimo raštinės registratore nuo š. m. rugsėjo mėn. 15 d.

A. Stulginskis

Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

P. Radzevičius

Steigiamojo Seimo Sekretoris.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo mėn. 14 d.

17) Steigiamojo Seimo raštinės registratoris Tomas Zauka ir skyriaus vedėjai Antanas Jankauskas ir Eleonora Kazakevičaitė, jiems prašant, paliuosuojami nuo vietų: Zauka ir Jankauskas nuo š. m. rugpjūčio mėn. 25 d. ir Kazakevičaitė nuo š. m. rugsėjo mėn. 13 d.

18) Aldona Gaigaitė skiriama Steigiamojo Seimo komisijų protokoliniškai nuo š. m. rugsėjo mėn. 22 d.

19) Artutas Tetmaieris, Rudolfas Cirkvicas, Vincas Šimkus, Juozas Švelnikas, Povilas Beržanskis ir Liūdas Zeikus skiriami Steigiamojo Seimo stenografininkais nuo š. m. rugsėjo mėn. 15 d.

Dr. J. Staugaitis

už Steigiamojo Seimo Pirmininką.

P. Radzevičius

Steigiamojo Seimo Sekretoris.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 6 d.

20) Steigiamojo Seimo raštininkas Julius Aperavičius, jam prašant, paliuosuojamas nuo vietos nuo š. m. spalio mėn. 16 d.

21) Steigiamojo Seimo raštinės skyriaus Vedėjas ir knyglininkas Pranas Tamošaitis, jam prašant, paliuosuosas nuo vietos nuo š. m. spalio mėn. 23 d.

Dr. J. Staugaitis
Steigiamojo Seimo Vice-Pirmininkas.

P. Radzevičius
Steigiamojo Seimo Sekretoris.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 27 d.

499.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymai.

1920 m. rugsėjo 11 d. Nr. 949.

Virbalio muitinės sandėlio užveizdos pagelbininką, Juozą Ostachavičių, skiriu nuo š. m. rugpiučio 15 d. Bakalarzevo pereinamojo punkto viršininku.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 950.

Joniškio muitinės jaunesnįjį valdininką, peržiūrėtoją, Germaną Vagnerį, skiriu nuo š. m. rugsėjo 11 dienos Braslavo pereinamojo punkto viršininku.

1920 m. rugsėjo 11 d. Nr. 952.

Prienų pereinamąjį punktą laikyti panaikintu, o tarnautojus: Viršininką Stasį Naginionį, raštvedį Povilą Stančiką, pasiuntinius Motiejų Žilinską ir Praną Jonaitį, ir milicionierį Praną Janikį, perkeltais nuo š. m. rugpiučio 15 dienos į Račių Muitinę.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 953.

Kalvarijos pereinamąjį punktą laikyti panaikintu, o tarnautojus: Viršininką Juozą Sirutį, raštvedį Karolį Bliumą, pasiuntinius Vincą Sadauską ir Juozą Bartašką, ir milicionierius Jurgį Kalvaitį ir Petrą Stankauską perkeltais nuo š. m. rugpiučio 15 dienos į Filipavo Muitinę.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 954.

Alytaus pereinamąjį punktą laikyti panaikintu, o tarnautojus: Viršininką Zidorių Kemeržiūną, pasiuntinius Andrių Lučinską ir Adolfą Diršę, ir milicionierius Simoną Vadeiką ir Martyną Lučinską perkeltais nuo š. m. rugpiučio 15 dienos į Ežerėnų Muitinę.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 955.

Rokiškio pereinamąjį punktą laikyti panaikintu, o tarnautojus: Viršininką Juozą Pečauską ir pasiuntinį Kazį Aušrotą, perkeltais nuo š. m. rugpiučio 15 dienos į Ilaukės Muitinę.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 956.

Ukmergės pereinamąjį punktą laikyti panaikintu, o tarnautojus: Viršininką Aleksandrą Gedrį, pasiuntinius Adolfą Adomą ir Petrą Paškauską ir milicionierius Mykolą Linkevičių, Stasį Strazdą ir Antaną Kapočių perkeltais nuo š. m. rugpiučio 15 dienos į Turmonto Muitinę.

1920 m. rugsėjo mėn. 11 d. Nr. 957.

Muitinių Departamento I-os rūšies kanceliariją, Vladą Juozapaitį, skiriu nuo š. m. rugpiučio 15 dienos Vištyčio pereinamojo punkto viršininku.

Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris Galvanuskas.

1920 m. rugsėjo mėn. 19 d. Nr. 991.

Išvažiavus Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui Ponui E. Galvanuskui užsienin tarnybos reikais, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriją priėmiau ir einu Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio pareigas.

1920 m. rugsėjo mėn. 19 d. Nr. 992.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriją laikyti iš Kauno į Vilnių perkelta ir pradėjusia veikti nuo š. m. rugsėjo 19 dienos.

1920 m. rugsėjo mėn. 30 d. Nr. 1020.

Valstybės įždinę Vilniuje laikyti suorganizuota ir pradėjusia veikti nuo š. m. rugsėjo 16 dienos (Jurgio g-vė Nr. 3).

1920 m. spalio mėn. 1 d. Nr. 1023.

Steigiamojo Seimo nari, Stasį Digrį, laikyti paliuosuoju pavesas jam pareigas ėjus nuo š. m. gegužės mėn. 16 dienos.

1920 m. spalio mėn. 2 d. Nr. 1031.

Taupomąją Valstybės Kasą Nr. 17 laikyti prie Vilniaus įždinę suorganizuota ir pradėjusia veikti nuo š. m. rugsėjo 24 dienos.

1920 m. spalio mėn. 13 d. Nr. 1065.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriją laikyti iš Vilniaus į Kauną perkelta ir pradėjusia veikti nuo š. m. spalio mėn. 11 dienos.

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį Dobkevičius.

500.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugsėjo mėn. 3 d. Nr. 91.

Inžinier-technologią Julijoną Gravrogą priskirti prie. Susisiekimo M-jos ir pavesti jam eiti technikos mokyklos vedėjo pareigas nuo š. m. rugsėjo mėn. 3 d. su alga 1800 auks. mėnesiui.

1920 m. rugsėjo mėn. 10 d. Nr. 93.

Sutikdamas su Paštu, Telegrafų ir Telefonų Direktorius pristatymu Nr. 14850 iš š. m. rugsėjo mėn. 6 d., Paštu, Telegrafų ir Telefonų Tarybą tvirtinu sekančioje sąsątoje:

1) Paštu, Telegrafų ir Telefonų Direktorius—Tarybos Pirmininkas, 2) Vice-Direktorius—Pirmininko padėjėjas, 3) Administracijos Skyriaus Viršininkas—Tarybos sekretorius ir nariais, 4) Paštu Tarnybos Viršininką 5) Technikos Tarnybos Viršininką, 6) Vyresnįjį Inžinierių, 7) Valdininką ypatingiems reikalams, 8) Sostinės pašto I rūš. įstaigos Viršininką ir 9) Sostinės telegrafo stoties Viršininką.

Galvanuskas
E. Susisiekimo Ministerio p.

1920 m. rugsėjo mėn. 25 d. Nr. 99.

Susisiekimo Ministeriją laikyti iš Kauno atkeltą į Vilnių ir pradėjusia veikti nuo š. m. rugsėjo mėn. 25 d.

1920 m. spalio mėn. 8 d. Nr. 101.

Susisiekimo Ministerijos Vyriausiajam Inspektorui Inž. A. Macejauskui įsakau pasilikti Vilniuje ir eiti Susisiekimo Ministerijos įgalotinio pareigas, nuo š. m. spalio mėn. 8 dienos.

1920 m. spalio mėn. 11 d. Nr. 102.

Susisiekimo Ministeriją laikyti iš Vilniaus atkeltą į Kauną ir pradėjusią veikti nuo š. m. spalio mėn. 11 dienos.

1920 m. spalio mėn. 12 d. Nr. 103.

Susisiekimo Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamento Technikos Skyriaus Viršininką Inž. Vincą Sviatopolką-Mirskį, kaip negrįžusį su Ministerija iš Vilniaus, išbraukti iš skaičiaus M-jos tarnautojų, nuo š. m. spalio mėn. 8 dienos.

1920 m. spalio mėn. 12 d. Nr. 104.

Sutikdamas su Techninės Mokyklos Vedėjo pristatymais Nr. 83 ir 84 š. m. spalio mėn. 14 d. inžinierių-technologą Joną Sabaliauską, inžinierių-elektriką Vladą Pauliukonį, inžinierių Kazį Vasiliauską, inžinierių Kostantą Šakenį ir teisininką Praną Penkaitį, tvirtinu Susisiekimo Ministerijos Techninės Mokyklos mokytojus nuo š. m. spalio mėn. 25 d.

S. Grinkevičius

L. e. Susisiekimo Ministerio p.

501.

Užsienių Reikalų Ministerijos įsakymai.

Nr. 124.

Pilietė Stasė Veitaitė skiriama Užsienių Reikalų Ministerijos ypatingiems reikalams Ilr. valdininke nuo š. m. spalio mėn. 15 d.

Nr. 127.

Informacijos Departamento Direktorius d-ras J. Ere-tas paleidžiamas atostogoms vienam mėnesiui nuo š. m. spalio mėn. 18 d.

Nr. 128.

Informacijos Departamento Direktoriaus pareigas eiti nuo š. m. spalio mėn. 18 d. skiriama p. Jadvyga Tubelienė.

P. Klimas

Užsienių Reikalų Ministerijos Valdytojas
Vice-Ministeris.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn. 20 d.

Skelbimai.

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 24 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos „Pavasaris“ Mariampolės skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 54).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 24 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos „Pavasaris“ Kalvarijos kuopos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 55).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 22 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų Draugijos „Blaivybė“ Skriaudžių skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 56).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 26 d. tapo įregistruoti Kauno Amatininkų Sąjungos Prienų skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 57).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 26 d. tapo įregistruoti Ūkininkų Sąjungos, Papilvio skyriaus įstatai (Draugijų rejestro Nr. 58).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 28 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos „Pavasaris“ Višakio-Rūdos kuopos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 60).

Raseinių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiūčio mėn. 3 d. tapo įregistruoti „Profesinės Sąjungos Laukų Darbininkų Draugijos“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 74).

Raseinių Apskrities Viršininkas skelbia kad š. m. rugsėjo mėn. 1 dieną tapo įregistruoti „Lietuvių Jaunimo lavinimosi ratelio „Banga“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 77).

Raseinių Apskrities Viršininkas skelbia kad š. m. rugsėjo mėn. 1 dieną tapo įregistruoti „Viduklės labdaringos draugijos vargšų-beturčių šelpimui“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 78).

Ukmergės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1919 m. spalio m. 10 d. tapo įregistruoti Dvarų ir Sodžių Lauko Darbininkų profesinės Sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 18).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo 24 d. yra įregistruoti „Draugijos įsteigimo ir užlaikymo žydų gimnazijos“ Šiauliuose įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 28).

Šiaulių miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo m. 24 d. yra įregistruoti „Liaudies klubo“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 23).

Kretingos Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Kretingos apskrities Valdininkų Sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 25).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

502.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. spalio mėnesio 30 dieną priimtą Lietuvos muitinių tarifą:

Lietuvos muitinių tarifas.

Už įvežamas į Lietuvą prekes imama rinkliava jų tikros vertybės laikantis šių taisyklių:

I.

Prekės, leidžiamos be muto rinkliavos:

Javai grūduose, be atskirai išvardintų; bulvės; daržovės; žalia mėsa; žalia žuvis; visokie gyvuliai ir paukščiai, kaip naminiai taip ir laukiniai; įvairios žemės ūkiui trašos; įvairių rūšių žalios neišdirbtos odos, šeriai ir ašutai nedirbtame pavidale; girios prekės nedirbtame pavidale; gyvieji augalai su šaknimis ir čiepai; šienas ir šiaudai; paprasti akmenys nedirbtame pavidale; gumos ir kaučukas nedirbti; metalų ir mineralų naugės; dalgiai, piautuvai, kastuvai, kaponės (matikai); šakės, grėbliai, dalbos (lomai); amato įrankiai ir jų dalys; žemės ūkio padargai; mašinos ir jų dalys; separatoriai ir jų dalys; akmenys angliai; koksas, antracitas, briketas, durpės ir medžių angliai; celiulozas ir kamščių medis; rankraščiai; knygos ir visokie spaudos gaminiai kaip aptaisuose, taip ir be aptaisų, išskyrus kantoros knygas ir blankus; ranka pešti paveikslai ir braižiniai be rėmų, įvairios limfos serumas (skiepiniai, gydymo syvorotkos).

II.

Prekės, leidžiamos sumokėjus muitinių rinkliavos 5% jų tikros vertybės:

Dekstrinas; amylas (krakmolas), iš kurio dirbami klijai; ragai; kanopos, moliniai indai, stiklas langams lapuose, prirengta medžiaga, medžio dirbiniai; įvairios gėrinių malūnams, įvairūs tekėlai ir budės; įvairūs molis, gipsas; cementas; kreida; talkas; kalkė, grafitas, asfaltas; mineraliniai tepalai; paprasti metalai ir jų ligatūros lydinuose, durtuvuose, gabaluose, druožlėse, piuvuose, plytose, lapuose, sklypuose ir štangose, nors jie būtų attraukti kitais paprastais metalais; įvairios mašinos dirbtuvėms ir jų dalys; įvairūs transmisijų diržai, iešmai, bėgiai, kryžiokai; įvairūs skarmalai; nedirbtą vata; vilnos, linai, kanapės, džiutas, stori audiniai iš džiuto ir maišai iš jų, paprastoji druska.

I pastaba. Išvardinti šiame skyriuje paprasti metalai ir jų lydiniai štangose ir sklypuose plonesni kaip 5 milimetrai diametre apmokami rinkliava, kaip dirbiniai iš tų metalų 10%.

II pastaba. Išvardinti šiame skyriuje bėgiai, iešmai, kryžiokai, paprasti metalai ir jų ligatūros fabrikams ir dirbtuvėms, taip pat išimtiniais atsitikimais mašinos dirbtuvėms ir jų dalys gali būti leidžiami be muto rinkliavos, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidus.

III.

Prekės, leidžiamos sumokėjus muto rinkliavos 15% jų tikros vertybės:

Kakao degintas ir maltas, kava ir jos surogatai žaliame, degintame ir maltame pavidale; žvakės ir knatė; įvairios arbatos; įvairūs tubai (vailokai); staliniai ir sieniniai laikrodžiai, konservuotas pienas, duknos (patalai); priegalvės, matracai, šienikai prikimšti.

IV.

Prekės, leidžiamos sumokėjus muto rinkliavos 20% jų tikros vertybės:

Paštetai ir įvairūs konservai, išdirbti visokių rūšių kailiai, nors būtų siūti ir dengti, įvairios išdirbtos odos, skulptūros dirbiniai iš paprasto akmens; dirbiniai iš visokio molio, gipso, cemento kambariams ir sodnams puošti; įvairūs stiklo dirbiniai, celuloido, gintaro, kaulo, rago ir jūrų putos; dirbiniai iš gumos ir kaučuko; įvairūs degtukai; metaliniai, kišeniniai laikrodžiai ir mechanizmai įvairiems laikrodžiams surinkti ir palaidame pavidale; verpalai ir siūlai šilkiniai; įvairūs audiniai iš bovelnos, vilnų, linų ir kanapių (jų skaičiuje aksominiai, pliušiniai ir panašūs), nors būtų ligi 10% šilkais atauti, bet ne siūti; tiulinis, išsiuvinėjimai, neriniai, mežginiai kaip medžiaga, basoniniai ir megsti dirbiniai iš bovelnos, vilnų, linų, kanapių, džiuto, bet nesiūti, nors būtų ligi 10% papuošti šilku; lengvi keleivių automobiliai, motocikletai ir dviračiai; garlaiviai; motorinės valtys ir panašūs laivai mechanine jėga varomi.

I pastaba. Autobusai, prekiniai automobiliai, automobilių stuomai, rėmai su ratais ir platformos apmokami muto 5%.

II pastaba. Vilnoniai audiniai fabrikos reikalams, taip pat ir šilko audiniai malūnų pikliams sijoti su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio žinialeidžiama imant 10% muto rinkliavos.

III pastaba. Už visokius degtukus imama dar ir nustatyta akcizės rinkliava.

V.

Prekės, leidžiamos sumokėjus muto rinkliavos 25% jų tikros vertybės:

Vielinės vynys, ir šriubai medžiams; apelsinos, mandarinai, persikai ir vynuogės; spiritas, degtinė, likeriai ir visokios rūšies vynas, alus ir midus kaip gėrimai, šafranas, cinamonas, vanilė ir šokoladas, saldainiai ir kiti konditerijos dirbiniai; įvairūs tabako dirbiniai (išskyrus tabaką lapuose); dirbiniai iš želvės, perlamoto ir dramblio kaulų; brangūs akmenys nedirbtame ir dirbtame pavidale; Galeno preparatai, vaistai ir chemijos produktai doziruoti, parduodami tam tikrai pakuoti, saldukas (sacharinai); įvairios kosmetikos muilai; įvairios kosmetikos ir parfumerijos prekės; eteriniai ir kvėpantieji aliejai; visokie dirbiniai ir laikrodžiai iš aukso, sidabro ir platinos; įvairi avalinė, įvairūs odos ir jos surogatų dirbiniai (išskyrus transmisijų diržus). Audiniai iš šilko, pusšilko ir įvairūs audiniai iš bovelnos, vilnų, linų ir kanapių, atautų arba papuoštų virš 10%.

šilkui; tiulis, išsiuvinėjimai, neriniai, basonai ir mezginiai iš šilko arba papuošti virš 10% šilko, kaip medžiaga; rūbai, baltiniai ir įvairūs dirbiniai pasiūti arba apsūti iš visokių audinių, basoninių ir megstos medžiagos; vyrams ir moterims skrybėlės, kepurės, moterims ir vaikams galvos papuošimai be jokių priedų; įvairūs skėčiai; įvairūs vaikų žaislai.

I pastaba. Leidžiant spiritą, degtinę, likerius ir visokios rūšies vyną, alų, midų (kaipogėrimus) eterinius ir kvėpiančius aliejus, maišytus su spiritu, tabaką ir dirbinius iš jo, išieškoma dar nustatyta akcizės rinkliava.

II pastaba. Sacharinas visokiame pavidale leidžiamas įvežti, tik gavus tam tikrą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimą ir sumokėjus šiuo punktu nustatytą rinkliavą.

III pastaba. Dirbiniai iš aukso, sidabro privalo būti pasiūti matų, saikų ir svarstyklių Rūmams pažymėti.

VI.

Prekės, leidžiamos sumokėjus maito rinkliavos 10% jų tikros vertybės:

Visos neišvardintos I, II, III, IV, V tarifo skyriuose prekės leidžiamos sumokėjus maito rinkliavos 10% jų tikros vertybės.

Kinematografo filmos apmokamos 150 auks. už pūdą su artimiausiu įpakavimu. Lošiamos kortos po 5 auks. už kaladę iš 32—52 kortų.

VII.

Prekės draudžiamos įvežti:

1) Parakas ir kita sprogstamoji medžiaga; 2) šaunamieji ir duriamieji ginklai ir kiti įvairūs šaunamieji aparatai; 3) šoviniai ir patronai; 4) lazdos su kinžalais, špagomis ir kitais paslėptais ginklais ir durtuvai; 5) margarino produktai; 6) įvairūs tikiybinių jausmų įzeidžiantieji ir pornografijos daiktai; 7) etikėtai, kamščiai, buteliai ir kiti įpakavimo daiktai su užrašais arba su išvaizda užsienio fabriko bei firmos ženklų arba kleimų vežimai be prekių.

Pastaba. Daiktai, išvardinti 1, 2, 3, 4 ir 5 punktuose šio skyriaus gali būti leidžiami, turint kiekvieną kartą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimą, sumokėjus 20% jų tikros vertybės Valstybės įstaigoms gali būti leidžiama įvežti šiuo § draudžiamos prekės be maito rinkliavos su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio leidimu.

VIII.

Šį įstatymą paskelbus, įstatymas „Laikinas Lietuvos Muitinių Tarifas“ (Vyr. Žin. Nr. 6) nustoja savo galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. lapkričio m. 5 d.

503

Einas Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. lapkričio mėn. 4 dieną priimtą „Karo Įstatymų XXII knygos pakeitimą ir papildymą“:

Karo įstatymų XXII knygos pakeitimas ir papildymas.

162 str. papildomas II dalimi:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami:
pirmą kartą:

pinigine bauda išeikvoto turto vertybės didumo ir kalėti vienuotiniame karo kalėjime nuo dviejų ligi keturių mėnesių; jei nusikaltimą yra padaręs jau atlikęs bausmę už tokį nusikaltimą — pinigine bauda išeikvoto turto vertybės didumo ir kalėti sunkių darbų kalėjime nuo ketverių ligi šešerių metų.

163 str. papildomas II dalimi:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami:

pinigine bauda išeikvoto turto vertybės didumo ir kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 4 ligi 20 metų.

163¹ str. papildomas II dalimi:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami:

kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 8 metų ligi gyvos galvos arba mirtimi.

166 str. papildomas II dalimi:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami virš bausmės, nustatytos I dalyje, dar:

pinigine bauda įgyto turto vertybės didumo.

230 str. papildomas II dalimi:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami virš atlyginimo, nustatyto I dalyje dar:

išmetimu iš tarnybos ir kalėti paprastajame kalėjime nuo 2 mėnesių ligi 1 metų 4 mėnesių arba kalėti graso kalėjime nuo 1 ligi 4 metų.

231 str. II dalis pakeičiama:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami:

kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 12 metų ligi gyvos galvos arba mirtimi.

232 str. papildomas VI dalimi:

Padarę karo metu nusikalstamąjį darbą, numatytą šio str. I dalyje, yra baudžiami:

Kalėti graso kalėjime nuo 1 ligi 4 metų;

II dalyje:

kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 4 ligi 8 metų;

III dalyje:

kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 8 ligi 20 metų;

ir IV dalyje:

kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 12 metų ligi gyvos galvos arba mirtimi.

234 str. papildomas II dalimi:

Karo metu nusikaltėliai yra baudžiami:

kalėti sunkių darbų kalėjime nuo 12 metų ligi gyvos galvos arba mirtimi.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. lapkričio mėn. 6 d.

504.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 m. lapkričio mėnesio 3 dieną priimtą „Istatymo apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose“ pakeitimą ir papildymą:

„Istatymo apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose“ pakeitimas ir papildymas.

5 §. I pastaba. Liudymus asmenims kontroliuoti prekių išvežimą išduoda Apskričių Viršininkai arba asmens, Vidaus Reikalų Ministerio įgalioti.

II pastaba. Gavę liudymus asmens, nurodytieji I pastaboje, turi teisės saugoti ir stabdyti prekių įvežimą iš užsienio valstybėn neteisėtu būdu.

6 §. Prekybos suvaržymo zonoje sugautieji bevežant, supirkinėjant ir laikant sandėliuose be leidimo prekes:

a) pirmą kartą baudžiami konfiskacija prekių, pervežimo priemonių ir, be to, prekių savininkai pinigine bauda, lygia 4-riopai paimtųjų prekių vertybei ir kalėjimu nuo 3 mėnesių ligi 1 metų.

Jeigu nebus išaiškinta, kad prekės kitam kam priklausio, savininkas laikomas tas, pas kurį rasta prekės.

b) sugautieji antrą kart, be prekių ir pervežimo priemonių konfiskacijos, baudžiami pinigine bauda 8-riopa paimtųjų prekių vertybei, ir kalėjimu nuo 6 mėnesių ligi 2 metų ir išsiuntimu iš suvaržymo zonos nuo 3 mėnesių ligi 1 metų.

I pastaba. Nusikaltimo padėjėjai baudžiami kalėjimu nuo 2 savaičių ligi 1 metų.

II pastaba. Bauda už neteisėtai įvežamas iš užsienio prekes taikoma, einant bendruoju muitinių įstatymu.

III pastaba. Nubaustųjų pavardės skelbiamos.

7 §. Prekių pervežimo priemonių konfiskacija ir bausmė skiriama administraciniu keliu tam tikros komisijos ir ne vėliau, kaip per 10 dienų.

8 §. Pažymėta 7 § komisija susideda: iš vietos Taikos Teisėjo — pirmininko, savivaldybių atstovo ir Mokesnių Inspektorius — narių. Šios komisijos sprendimams apskųsti apeliacijos instancija sudaroma prie Vidaus Reikalų Ministerijos Komisija sudėtyje: Apygarcos Teismo nario — pirmininko, Vidaus Reikalų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos atstovų — narių. Apeliacija paduodama per 14 dienų.

Šis Komisijos sprendimas galutinas.

Pastaba. Komisija turi teisės uždėti areštą ant nubaustojo turto arba imtis kitų priemonių išieškoti iš jo piniginę baudą, nelaukiant apeliacinės instancijos sprendimo.

9 §. a) 50% konfiskuotųjų prekių ir piniginės baudos eina pagavusio naudai,

b) pervežimo priemonės ir 50% piniginės baudos — Valstybės naudai,

c) 50% konfiskuotųjų prekių — labdarybės reikalams per Vidaus Reikalų Ministeriją.

Pastaba. Sugavusieji neteisėtai įvežamas iš užsienio prekes gauna premiją, einant bendruoju muitinių įstatymu.

12 §. Šį įstatymą paskelbus, „Istatymas apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose“ (Vyr. Žinios Nr. 16) §§ 6, 7, 8 ir 9 nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Min'isteris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. lapkričio m. 6 d.

505.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1920 metų rugsėjo mėnesio 24 d. priimtą įstatymo papildymą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas.

Vyriausios Kariškiams žemę aprūpinti Komisijos sekretoris vedėjas . . . . . 2.000 auks.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Min'isteris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. rugsėjo mėn. 30 d.

506.

Teisingumo Ministerijos aplinkraštis Nr. 25

Ne visos Teisingumo Ministerijos įstaigos bei organai, gavę iš Ministerijos orderiais avansinių sumų, laiku atsiunčia Ministerijai mėnesines apyskaitas-įstraikas iš kasos knygų išdėstytas paragrafais ir straipsniais, laikydamiesi duoto aplinkraštyje Nr. 17 pavyzdžio Nr. 1 (Vyr. Žinių Nr. 33).

Kai kurios įstaigos bei organai siunčia Ministerijai pateisinamuosius dokumentus ne laiku, neapmokėtus žyminiu mokesniu (kaip reikal. Minist. aplinkr. Nr. 17 § 7), neformalinai parašytus (kaip reikal. Minist. aplinkr. Nr. 17 §§ 4, 5 ir 6), nesutvarkytus, nesusiūtus, nesunumeruotus, nesurašytus iš eilės apyskaitos-įstraikos atvirkščiajame šone ir nenurodo orderių numerių ir jų datos.

Teisingumo Ministerija, primindama apie tai visoms įstaigoms bei organams, prašo griežtai laikytis Ministerijos nustatytų sąskaitybės ir atsiskaitymo taisyklių.

V. Karoblis

Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1920 m. spalio mėn 26 d.

507.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. rugsėjo 16 d. Nr. 97.

Sutikdamas su Plentų ir Vandens Kelių Direktoriaus pristatymu š. m. rugsėjo mėn. 14 d. Nr. 2952 Inžinierį Vladą Skardinską skiriu Kauno Vandens Kelių Rajono Viršininku nuo š. m. rugsėjo mėn. 10 dienos su alga 1600 auks. mėnesiui.

1920 m. rugsėjo 20 d. Nr. 98.

Išvažiuodamas į Brikselį dalyvauti Tarptautinėje Finansų Konferencijoje, laikinai eiti Susisiekimo Ministerio pareigas pavedu Susisiekimo Vice - Ministeriui Inž. Grinkevičiui.

1920 m. spalio mėn. 25 d. Nr. 105.

Sugrįžus man iš užsienio kelionės, Vice - Ministeriui inž. Grinkevičiui, kuriam buvo pavesta laikinai eiti Susisiekimo Ministerio pareigas, pavedu grįžti pildyti savo tiesiogines pareigas.

1920 m. spalio mėn. 30 d. Nr. 106.

Gelžkelių Valdybos Traukos tarnybos vyresnįjį revizorių inž. Petrą Narkevičių, kaip ne pilnai atatinantį pavestų jam pareigų ėjimo, paliuosuoti nuo tarnystės, nuo š. m. lapkričio mėn. 1 d., išmokant jam pirmyn algą už 1 mėnesį.

1920 m. spalio mėn. 30 d. Nr. 107.

Inžinierį-elektriką Jeronimą Sliogerį priskirti prie Susisiekimo Ministerijos Gelžkelių Valdybos ir pavesti jam eiti Traukos tarnybos vyresniojo revizoriaus pareigas, nuo š. m. lapkričio mėn. 1 dienos, su alga 1800 auks. mėn.

Galvanauskas

E. Susisiekimo Ministerio p.

1920 m. spalio mėn. 2 d. Nr. 108.

Gelžkelių Valdybos Ūkio Tarnybos Viršininką inž. V. Bielskį ir inž. Č. Biteneką, skaityti iš užsienio sugrįžusius ir stojusius pildyti savo pareigas, pirmąjį nuo š. m. spalio mėn. 14 d., o antrąjį nuo š. m. spalio mėn. 25 d.

1920 m. lapkričio 2 d. Nr. 109.

Inžinierį-technologą Česlovą Biteneką, priskirti prie Susisiekimo Ministerijos Inspekcijos ir pavesti jam laikinai eiti ypatingiems reikalams inžinieriaus pareigas, nuo š. m. rugsėjo mėn. 15 dienos, su alga 1800 auks. mėn.

1920 m. lapkričio 3 d. Nr. 110.

Laikinai einantį Susisiekimo Ministerijos Inspekcijos ypatingiems reikalams inžinieriaus pareigas, inž. Česlovą Biteneką, laikinai komandiruoti į Gelžkelių Valdybos Siaurųjų gelžkelių tarnybą, nuo š. m. lapkričio 3 dienos.

Grinkevičius

Susisiekimo Vice-Ministeris.

508.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

1920 m. spalio mėn. 29 d. Nr. 1171.

Matų, Saikų ir Svarstyklių Rūmų monterį Adolfą Bielevičių, kaip saivaliai išieškojusį valdiškus pinigus ir neatvykusį darban, paliuosuoti pavestas jam pareigas ėjus nuo š. m. spalio mėn. 19 dienos.

Galvanauskas

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

Korektūros paklaidos atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 50-me 492-o straipsnio antraštyje antrojoje eilutėje išspausdinta: „miškų pirkimo klausimu“,—turi būti: „... miškų perėmimo klausimu...“.

Skelbimai.

Vilkaviškio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti „Žydų Dailės Ratelio“ Kybartuose įstatai (Draug. rejestro Nr. 22).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Lietuvos Socialistinės Jaunuomenės Sąjungos „Draugas“ Mariampolės skyr. įstatai (Draugų rejestro Nr. 61).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 28 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų Jaunimo Sąjungos „Pavasaris“ Šilavoto Skyrius (Draugų rejestro Nr. 59).

Kretingos Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio mėn. 25 d. tapo įregistruoti „Bitės“ draugijos įstatai (Draugų rejestro Nr. 24).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių
Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

509.

Lietuvos Taikos Sutartis su Rusija.

Čia pridedamas Lietuvos taikos sutarties su Rusija tekstas, pasirašytas Maskvoje, tukstantis devyni šimtai dvidešimtais metais liepos mėnesio dvyliktą dieną Demokratinės Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotinių iš vienos šalies ir Rusijos Socialistinės Federacinės Tarybų Respublikos Vyriausybės įgaliotinių iš kitos šalies, tų pačių metų rugpjūčio mėnesio šeštą dieną yra ratifikuotas Demokratinės Lietuvos Respublikos Steigiamojo Seimo, einant laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 4, ir šiuo skelbiamas Demokratinės Lietuvos Respublikos įstatymu.

A. Stulginskis

Einas Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Kaunas,
1920 metų rugsėjo mėnesio 9 dieną

Dras. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Lietuvos Taikos Sutartis su Rusija.

LIETUVA iš vienos šalies ir RUSIJA iš antrosios, būdamos tvirtai pasiryžusios telse ir teisingumu pagrįsti patvarlus pamatus ateities savitarpio santykiams, kurie abiem valstybėm ir jų gyventojams suteiktų visą rimties ir gero kaimynų sugyvenimo labą, nusprendė tam tikslui pradėti tarybas ir paskyrė savo įgaliotiniais:

LIETUVOS DEMOKRATINĖ RESPUBLIKA—

Tomą NARUŠEVIČIŲ,
Petra KLIMA,
Simoną ROZENBAUMĄ,
Juozą VAILOKAITĮ ir
Vytautą RAČKAUSKĄ

ir

RUSIJOS FEDERACINĖ SOCIALISTINĖ TARYBŲ RESPUBLIKA—

Adolfą JOFFE, Abraomo sūnų,
Julijoną MARCHLEVSKI, Juozapo sūnų ir
Leonidą OBOLESKI, Leonido sūnų.

Pažymėtieji įgaliotiniai, viens kitam pateikę savo įgaliojimus ir pripažinę juos esant sustatytus tinkama forma ir reikiama tvarka, susitarė dėl šių dalykų:

Мирный Договор между Россией и Литвой.

РОССИЯ с одной стороны и ЛИТВА с другой, руководимые твердым желанием установить на началах права и справедливости прочные основы для будущих отношений, обеспечивающих за обоими государствами и их народами все блага мира и доброго соседства, решили с этой целью вступить в переговоры и для сего назначили своими уполномоченными:

ПРАВИТЕЛЬСТВО РОССИЙСКОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКОЙ ФЕДЕРАТИВНОЙ СОВЕТСКОЙ РЕСПУБЛИКИ—

Адольфа Абрамовича ИОФФЕ,
Юлиана Юзефовича МАРХЛЕВСКОГО и
Леонида Леонидовича ОБОЛЕНСКОГО

и

ПРАВИТЕЛЬСТВО ЛИТОВСКОЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКОЙ РЕСПУБЛИКИ—

Фому Францевича НАРУШЕВИЧИУС,
Петра Бернардовича КЛИМАС,
Симона Яковлевича РОЗЕНБАУМА,
Иосифа Матвеевича ВАЙЛОКАЙТИС и
Витовта Иосифовича РАЧКАУСКАС.

Означенные уполномоченные по взаимном предъявлении своих полномочий, признанных составленными в надлежащей форме и должном порядке, согласились в нижеследующем:

STRAIPSNIS I.

Remdamasi Rusijos Federacinės Socialistinės Tarybų Respublikos paskelbtaja visų tautų teise laisvai apsispręsti ligi joms visiškai atsiskiriant nuo valstybės, kurios sudėtyje jos yra, Rusija be atodarių pripažįsta Lietuvos Valstybės savarankiškumą ir nepriklausomybę su visomis iš tokių pripažinimo einančiomis juridinėmis sėkmėmis ir gera valia visiems amžiams atsisako nuo visų Rusijos suvereniteto teisių, kurių ji yra turėjusi Lietuvių tautos ir jos teritorijos atžvilgiu.

Kad Lietuva buvo kuomet priklausiusi Rusijai, tas faktas neuždeda Lietuvių tautai ir jos teritorijai jokių pareigų Rusijos link.

STRAIPSNIS II.

Valstybės siena tarp Lietuvos ir Rusijos eina:

Prasidėjama nuo tos vietos, kur Gorodnianskos upė įteka į Bobro upę, toľumo 2 varstai į rytus nuo Čarnaliašo kaimo Gorodnianskos upe tarp Chmelnikų-Chmelevkos ir Levkų-Oišos kaimų; nuo ten sausuma į Veselavo kaimo pietų šoną; nuo ten bevardžiū Kamenos upės intaku iki tos vietos, kur tasis intakas įteka į minėtąją Kamenos upę toľumo apie varstą nuo Veselavo kaimo. Toliau Kamenos upės tėkme aukštyn toľumo apie varstą; nuo ten sausuma maždaug valsčiaus valdybos link kaime Nerastnaja ligi pat bevardžio Sidros upės intako vėrsmių; toľiau tuo intaku iki jo santako su Sidra toľumo apie varstą nuo Siderkos kaimo; nuo ten Sidros (Siderkos, Sideriankos) tėkme tarp Šeštakų ir Siderkos kaimų, pro Sidros miestelį, tarp Jurašių ir Ogorodnikų kaimų pro Bemasių kaimą, pro Litvinkos kaimą, tarp Zveranų ir Timanų, iki Lovčikų kaimo; nuo ten sausuma į Valkušų kaimo pietų šoną; nuo ten į Čupranavo kaimo šiaurės šoną; toľiau į aukštumą, kurioj stovi trigonometrinis punktąs (108,0) toľumo apie varstą į pietus nuo Navodielių kaimo; toľiau į Tolčių sodybų šiaurės šoną toľumo maždaug varstas į šiaurę nuo jų; nuo ten į Dubavosios kaimo pietų šoną; toľiau Induros upe, pro Luškių kaimą, pro Induros miestelį, pro Prokapavičių kaimą, pro Bielavo kaimą; toľiau Lašos upe, pro Babrauninkų kaimą ir toľiau šita upe iki jos santako su Svisločim. Toliau Svisločios upe iki jos santakos su Nemunu; nuo ten Nemunu ligi Beržūnos (Berezinos) upės žiočių, Beržūnos, Isočies ir Voložinkos upėmis, Voložino miesto vakarų šonu, Brilkių, Burlokų (Burmokų) ir Polikščiausščiznos kaimų šiaurės šonu; nuo ten į šiaurės rytus Mielašių ir Gintausščiznos (Menžikausščiznos) kaimų rytų šonu toľumo apie varstą nuo jų; toľiau į šiaurės rytus į Cholocho miesto vakarų šoną toľumo apie varstą nuo jo; toľiau Suchanarovščiznos kaimo vakarų šonu toľumo apie varstą nuo jo. Nuo ten siena pasuka į šiaurės rytus į Berezovcų kaimo vakarų šoną toľumo nuo jo apie vieną varstą; toľiau į šiaurės rytus Vaskaučių kaimo vakarų šonu; nuo ten Lialkovščiznos kaimo vakarų šonu toľumo apie vieną varstą nuo jo; nuo ten pasuka į šiaurę, į Kuliausščiznos kaimo vakarų šoną ir nuo ten į šiaurę tarp Drenių ir Žerlokų kaimų; nuo ten į šiaurės vakarus Garavinos kaimo rytų šonu ir Adomavičių kaimo vakarų šonu; toľiau į Mislevičių kaimo rytų šoną; toľiau Buchovščiznos kaimo rytų šonu į Molodečnos stotį, kurią perkerta taip, kad geležinkelio Vilniaus-Molodečnos-Lydos linija lieka Lietuvos teritorijoje, o geležinkelio Vileikos-Molodečnos-Minsko linija Rusijos teritorijoje; nuo ten Buchovkos upe iki jos santako su Uša; ta upe iki Ušos kaimo; nuo ten pasuka į šiaurės rytus ir eina sausuma Slobodkos, Dolgosios, Prentos kaimų vakarų šonu; nuo ten Naročies upe ir prie Čeremščicos kaimo toľumo apie varstą nuo jo pasuka į šiaurę ir eina Bliados ežero rytų šonu; toľumo apie varstą nuo jo eina į šiaurę per Miastros ežerą ir išėjusi iš šio ežero sausuma tarp Pikolčių kaimo iš vakarų šono ir Minčiakų kaimo iš rytų šono; toľiau į šiaurę ir Voločako kaimo vakarų šonu toľumo apie varstą nuo jo; nuo ten į šiaurę per Medžiolo ežerą į Pšegrodo kaimo vaka-

СТАТЬЯ I.

Исходя из провозглашенного Российской Социалистической Федеративной Советской Республикой права всех народов на свободное самоопределение вплоть до полного отделения их от государства, в состав которого они входят,—Россия безоговорочно признает самостоятельность и независимость Литовского Государства со всеми вытекающими из такого признания юридическими последствиями и по доброй воле и на вечные времена отказывается от всех суверенных прав России над Литовским народом и его территорией.

Факт бывшей зависимости Литвы от России не налагает на литовский народ и его территорию никаких обязательств в отношении к России.

СТАТЬЯ II.

Государственная граница между Россией и Литвой проходит:

Начинаясь от места впадения реки Городнянки в реку Бобр в 2-х верстах восточнее дер. Чарныляс по речке Городнянка между деревнями Хмельники и Хмелевка и деревнями Левки и Ольша; отсюда по суходолью по направлению к южной стороне деревни Веселово; отсюда по безымянному притоку речки Каменной до впадения этого притока в вышеозначенную речку Каменную в расстоянии около версты от деревни Веселово. Далее вверх по течению речки Каменной на расстоянии около одной версты; отсюда по суходолью приблизительно в направлении на В. Пр. деревни Нерасная вплоть до верховья безымянного притока речки Сидерка; далее, по этому притоку до его слияния с речкой Сидерка в расстоянии около версты от деревни Сидерка; отсюда по течению речки Сидерка (Сидерянка) между деревнями Шестаки и Сидерка, мимо местечка Сидра, между деревнями Юраши и Огородники, мимо деревни Беляши, мимо деревни Литвинка, между деревнями Зверяны и Тимани, до деревни Ловчики; отсюда по суходолью по направлению к южной окраине деревни Волькуша, отсюда к северной стороне деревни Чуприново; далее на возвышенность с тригонометрическим пунктом 108,0, что в расстоянии около версты к югу от деревни Новодеди; далее по направлению к северной стороне Ок. Толчи в расстоянии приблизительно версты к северу от нее; отсюда по направлению к южной стороне деревни Дубовая, далее по речке Индура, мимо деревни Лужки, мимо местечка Индура, мимо деревни Прокоповичи, мимо деревни Белево, далее по речке Лашанка, мимо деревни Бобровники, и далее по этой речке до впадения ее в речку Свислочь. Далее, по речке Свислочь до впадения ее в реку Неман; отсюда по реке Неману до устья реки Березина, по рекам Березина, Исloch и Воложинка, по западной стороне м. Воложин и по северной стороне дер. Брилки, Бурлаки и Полищовщина; отсюда к северо-востоку по восточной стороне деревень Мелаши и Гинтовщина (Менжиковщина) приблизительно в одной версте от них; далее, к северо-востоку по направлению к западной стороне местечка Холхло в расстоянии приблизительно одной версты от него; далее, по направлению к западной стороне деревни Сухонаровщина в расстоянии около версты от нее. Оттуда граница поворачивает к северо-востоку к западной стороне деревни Березовцы в расстоянии приблизительно одной версты от нее; далее, к северо-востоку по направлению к западной стороне деревни Васюковцы; отсюда по направлению к западной сто-

ru šoną toľumo maždaug vienas varšatas nuo jo; nuo ten į Medžolos upės versmės ir ta upele iki jos santako su Dysna; nuo ten siena eina sausuma į šiaurės rytus į Baravosios kaimo vakarų šoną toľumo maždaug varšatas nuo jo; toliau į šiaurės rytus per Mykoliškių ežerą; toliau Niščiankos upe iki Oziraičių ežero paralelės, į Rapiščios vienasėdžio vakarų šoną, į Zamošies vakarų šoną, Žalvos ežerą, Žalvos upe per Drivėtų ežerą į Ceno (Cno) ir Nespižos ežerą; toliau į šiaurę per Niedriavo ežerą ir nuo šio ežero Drujos upe ligi ji perkerta Kauno gubernijos sieną ir toliau į Dauguvos upe ties Šafranavo palivarku.

роне деревни Ляльковщина в расстоянии приблизительно одной версты от нее; отсюда поворачивает к северу, к западной стороне деревни Кулевщина и отсюда к северу между деревнями Дрени и Жерлаки; отсюда к северо-западу по восточной стороне деревни Гаравина и западной стороне деревни Адамовичи; далее к восточной стороне деревни Мыслеви́чи, далее, по восточной стороне деревни Буховщина, по направлению к станции Молодечно, пересекая железнодорожный узел так, что железнодорожная линия Вильно-Молодечно-Лида остается на литовской территории, а железнодорожная линия Вилейка-Молодечно-Минск—на российской территории; отсюда по речке Буховка до впадения ее в речку Уша; по этой речке Уша до деревни Уша; отсюда поворачивает к северо-востоку и идет по суходолу по западной стороне деревень Слободка, Долгая, Прента; отсюда по речке Нароч и около деревни Черемшица в расстоянии около версты от нее поворачивает к северу и идет по восточной стороне озера Бляда; в расстоянии около одной версты от него проходит к северу через озеро Мясра и по выходе из этого озера по суходолу между деревней Пикольцы с западной стороны и деревни Минчаки с восточной стороны; далее к северу и по западной стороне деревни Волочек приблизительно в одной версте от нее; отсюда к северу через озеро Мадзиол к западной стороне деревни Пшегроде приблизительно в одной версте от нее; отсюда по направлению к истоку речки Мядзелка и по этой речке до впадения ее в реку Дисну; отсюда граница идет по суходолу к северо-востоку в направлении к западной стороне деревни Боровая, приблизительно в расстоянии одной версты от нее; далее к северо-востоку в направлении через озеро Михалишки; далее, по речке Нищенка до параллели оз. Озираицы, на западную окраину З. Репище, на западную окраину Замошь, на оз. Золва, по р. Зольвица, через озеро Дривяты на оз. Цно, о. Неслижа, далее к северу через озеро Недрово и от этого озера по реке Друйка до пересечения ее с границей Ковенской губернии, далее по границе Ковенской губернии и далее на реку Западная Двина у ф. Шафраново.

Pastebėjimas 1: Lietuvos siena su Lenkais ir Lietuvos siena su Latviais bus nustatyta susitarus su šiomis valstybėmis.

Pastebėjimas 2: Valstybės sieną tarp abiejų susitariančių šalių turi gamtoje išvesti ir pasienio ženklus pastatyti tam tikra komisija iš lygaus abiejų šalių atstovų skaičiaus. Vėsdama ir nustatydamą sieną, minėtoji komisija vaduojasi etnografijos ir ekonomijos ypatybėmis, laikydamosi kiek galėdama gamtos teikiamosios sienos; gyvenamieji punktai turi, kiek tai galima, ištisi įeiti vienos kurios valstybės sudėtin. Tais atvejais, kai siena vedama ežerais, upėmis ir perkaisais, ji eina ežerų, upių ir perkaisų viduriu, jei šia sutartimi nėra kitaip sulygta.

Pastebėjimas 3: Šiame straipsnyje siena nubrėžta raudona linija pridėdamajame žemėlapyje.

Jei žemėlapis nesutinka su tekstu, sprendžiamos reikšmės turi tekstas.

Примечание 1: Граница между Литвой и Польшей и между Литвой и Латвией будет установлена по соглашению с этими государствами.

Примечание 2: Государственную границу между обоими договаривающимися сторонами в натуре должна провести и пограничные знаки установить смешанная комиссия с равным числом представителей от обеих сторон. При проведении и установлении границы в натуре упомянутая комиссия руководствуется этнографическими и экономическими признаками, придерживаясь по возможности естественных рубежей, причем населенные пункты, по возможности, должны входить целиком в состав одного государства. В тех случаях, когда граница ведется по озерам, рекам и каналам, она проходит по середине этих озер, рек и каналов, поскольку в настоящем договоре не обусловлено иное.

Примечание 3: Описанная в сей статье граница нанесена красной линией на приложенной при сем карте.

В случае несоответствия между картой и текстом, решающее значение имеет текст.

Pastebėjimas 4: Iš pasienio upių ir ežerų yra draudžiama dirbtinai nuleisti vanduo, jeigu per tą gali nusiūgti vidutinis vandens paviršius.

Toms upėms ir ežerams laivų plaukiojimo ir žvejojimo tvarką ir sąlygas nustato tam tikras sutarimas; žvejojimo būdas tėra leidžiamas tikrai tas, kurs panaikina žuvų apstą.

PRIEDAS.

(Žemėlapis).

STRAIPSNIS III.

Pasienių saugojimo sąlygos, taip pat muitinių ir kiti su tuo surišti klausimai bus sutvarkyti atskiru susitariančių šalių sutarimu po to, kai skiriančios Lietuvą ir Rusiją okupuotosios vietos bus atvaduotos iš okupacijos.

STRAIPSNIS IV.

Abi susitariančios šalys apsiima:

1. Neleisti savo teritorijoje kurtis ir būti vyriausybėms, organizacijoms arba grupėms, kurios statosi sau tikslą ginklu kovoti prieš antrą susitariančią šalį. Taip pat neleisti savo teritorijoje kalbinti ir mobilizuoti žmones į tų vyriausybių, organizacijų arba grupių kariuomenės eiles ir turėti buveinę jų atstovybėms arba valdininkams.

2. Uždrausti toms valstybėms, kurios su antra susitariančia šalimi faktinai yra karo padėtyje, taip pat organizacijoms ir grupėms, kurios statosi sau tikslą ginklu kovoti prieš antrą susitariančią šalį, — vežti į savo uostus ir per savo teritoriją visa tai, kas gali būti sunaudota prieš antrą susitariančią šalį, kaip antai: ginkluotas pajėgas, karo turta, karo technikos ir artilerijos, intendantūros, inženerijos ir oro lakiojamąją medžiagą.

STRAIPSNIS V.

Valstybėms pripažinus nuolatinį Lietuvos neutralitetą, Rusija iš savo šalies apsiima tą neutralitetą saugoti ir dalyvauti garantijose tam neutralitetui išlaikyti.

STRAIPSNIS VI.

Asmens, kurie šios sutarties ratifikavimo dieną gyvena Lietuvos teritorijos sienose ir kurie patys arba jų tėvai nuolatos gyvena Lietuvoje arba buvo įrašyti į sodžių, miestų arba luomų bendruomenės Lietuvos teritorijoje, taip pat asmens, kurie prieš 1914-tus metus išgyveno Lietuvoje ne mažiau kaip paskutinę dešimtį metų, turėdami nuolatinį darbą, išėmus buvusius civilinius bei kariuomenės tarnautojus, kilinio ne iš Lietuvos, su jų šeimynomis, — tuo pačiu pripažįstami Lietuvos Valstybės piliečiais.

Tos pačios kategorijos asmens, kurie šią sutartį ratifikuojant gyvena trečios valstybės teritorijoje, bet nėra tenai naturalizavęsi, lygiu būdu pripažįstami Lietuvos piliečiais.

Tačiau asmens, sukakę 18 metų ir gyveną Lietuvos teritorijoje, turi teisę per vienus metus nuo šios sutarties ratifikavimo dienos pareikšti norį išlaikyti (optuoti) Rusijos pilietybę; jų pilietybė seka jų vaikai, nesukakę 18 metų ir žmona, jeigu tarp vyro ir žmonos nėra kitokio susitarimo

Примечание 4: Искусственный отвод воды на пограничных реках и озерах, влекущий за собой понижение среднего уровня воды в них, — не допускается.

Порядок и условия судоходства и рыболовства на этих реках и озерах устанавливаются особым соглашением, причем рыболовство может производиться только способами, не истощающими рыбных богатств.

ПРИЛОЖЕНИЕ.

(Карта).

СТАТЬЯ III.

Условия пограничной охраны, равно как вопросы таможенные и другие, связанные с этим, будут урегулированы особым соглашением договаривающихся сторон после того, как разделяющие Литву и Россию оккупированные местности будут освобождены от оккупации.

СТАТЬЯ IV.

Обе договаривающиеся стороны обязуются:

1. Не допускать на своей территории образования и пребывания правительств, организаций или групп, ставящих своей целью вооруженную борьбу против другой договаривающейся стороны. Равным образом не допускать в пределах своей территории вербовку и мобилизацию личного состава в ряды армий таковых правительств, организаций или групп и пребывания их представительств или должностных лиц.

2. Воспретить тем государствам, которые находятся фактически в состоянии войны с другой из договаривающихся сторон, а также организациям или группам, которые ставят своей целью вооруженную борьбу с другой договаривающейся стороной, ввозить в свои порты и провозить через свою территорию все то, что может быть использовано против другой договаривающейся стороны, как то: вооруженные силы, военное имущество, военно-технические средства и материалы артиллерийские, интендантские, инженерные и воздухоплавательные.

СТАТЬЯ V.

В случае международного признания постоянного нейтралитета Литвы, Россия со своей стороны обязуется соблюдать этот нейтралитет и участвовать в гарантиях сохранения такого.

СТАТЬЯ VI.

Лица, ко дню ратификации сего договора проживающие в пределах Литвы, кои сами или их родители постоянно проживали в Литве либо были приписаны к сельским городским или сословным обществам на территории Литовского Государства, а равно лица, которые до 1914 года проживали на территории того же Государства не менее 10 последних лет и имели там постоянное занятие, за исключением бывших гражданского и воинского звания чинов, не происходящих из Литвы, и членов их семей, — этим самым признаются гражданами Литовского Государства.

Лица той же категории, проживающие к моменту ратификации сего договора на территории третьего государства, но не натурализованные там, одинаково признаются литовскими гражданами.

Однако, все лица, достигшие 18-летнего возраста и проживающие на территории Литвы, вправе в течение одного года со дня ратифика-

Tokiu pat būdu asmens, kurie gyvena Rusijos teritorijoje ir kuriems yra pritaikomos šio straipsnio pirmos dalies sąlygos, tuo pat laiko tarpu ir tomis pačiomis sąlygomis gali optuoti Lietuvos pilietybę.

Padariusieji optacijos pareiškimą, taip pat tie, kurie seka jų pilietybę, išlaiko savo kilnoiamojo ir nekilnojamojo turto teises, eidami esamais įstatymais tos valstybės, kur jie gyvena, bet privalo per vienus metus nuo savo pareiškimo dienos apieisti jos teritoriją; jie turi teisę visą savo turtą likviduoti arba išsivežti su savim.

Pastebėjimas 1: Asmenims, kurie gyvena Kaukaze ir Azijos Rusijoje, šiame straipsnyje nurodytieji terminai tiek pareiškimui paduoti, tiek išvažiuoti, pratęsimi dar vieniems metams.

Pastebėjimas 2: Optantų teisėmis, šiame straipsnyje pažymėtomis, naudojasi ir tie piliečiai, kurie ligi pasaulinio karo ir jo metu gyveno vienos šalies teritorijoje, o šia sutarti ratifikuojant gyvena antrosios teritorijoje.

Tremtiniai savo turtui, kurio jie negalėjo išsivežti, eidami tremtinių gražinimo 1920 metų birželio 30 dienos sutartimi, turi tų pačių teisių, kurios yra numatytos šiame straipsnyje optantams, bet tik tiek, kiek jie išrodys, kad tas turtas priklauso jiems ir prieš jiems išvažiuojant buvo faktinai jų valdomas.

STRAIPSNIS VII.

Abiejų susitariančių šalių tremtiniai, kurie nori sugrįžti savo tėvynėn, gražinami tėvynėn, kiek galima, trumpiausiu laiku.

Gražinimo tvarka ir sąlygas bendrai nustato susitariančių šalių vyriausybės.

STRAIPSNIS VIII.

Ir viena ir antra susitariančios šalys atsisako nuo bet kokių atsiskaitymų, kurie pareina dėl to, kad Lietuva kuomet buvo priklausiusi buvusiai Rusijos Imperijai, ir pripažįsta, kad visokio vardo valstybės turtas, kuris yra vienos ir antros šalies teritorijoje, sudaro visišką atatinamos valstybės nuosavybę. Jeigu tuo būdu Lietuvai priklausas turtas po 1914 metų rugpiučio 1 dienos yra trečios valstybės išvežtas iš jos teritorijos, tai jo reikalavimo teisė atitenka Lietuvos Valstybei.

Lietuvos Valstybei atitenka visi Rusijos išdo reikalavimai iš turtų, kurie yra Lietuvos Valstybės sienose, taip pat ir visi reikalavimai iš Lietuvos piliečių, bet tik tiek, kiek jie neatlyginami priešpriešiniais atskaitytiniais reikalavimais.

Pastebėjimas: Lietuvos Vyriausybei neatitenka teisė reikalauti iš mažžemių valstiečių jų skolų buvusiam Rusijos Valstiečių Žemės Bankui arba kitiems dabar nacionalizuotiems Rusijos žemės bankams, taip pat ir teisė reikalauti skolų, užtrauktų dvarų žemėms iš buvusio Rusijos Bajorų Žemės

чии сего договора заявить о своем желании сохранить (оптировать) гражданство Российское, причем их гражданству следуют дети моложе 18 лет и жена, если между супругами не состоялось иного соглашения.

Равным образом лица, проживающие на территории России и подходящие под условия первого абзаца сей статьи, в течение того же срока и на тех же самых условиях могут оптировать литовское гражданство.

Сделавшие заявление об оптации, а также те, кто следуют их гражданству, сохраняют свои права на движимое и недвижимое имущество в пределах законов, существующих в том государстве, где они проживают, но обязаны в течение одного года со дня подачи заявления оставить его пределы, причем вправе все свое имущество ликвидировать или вывозить его с собою.

Примечание 1: Для лиц, проживающих на Кавказе, и в Азиатской России, указанные в сей статье сроки как для подачи заявлений, так и для выезда увеличиваются на один год.

Примечание 2: Правами оптантов, указанными в сей статье, пользуются и те граждане, которые до и во время мировой войны проживали на территории одной стороны, а к моменту ратификации сего договора проживают на территории другой.

Беженцы по отношению своего имущества, которого они не могли вывезти на основании договора о реэвакуации беженцев от 30 июня 1920 года, пользуются теми же правами, кои предусмотрены сей статьей для оптантов, но лишь постольку, поскольку они докажут, что это имущество принадлежит им и ко времени реэвакуации находилось в их фактическом владении.

СТАТЬЯ VII.

Беженцы обоих договаривающихся сторон, желающие вернуться на родину, подлежат возвращению на родину по возможности в кратчайший срок.

Порядок и условия реэвакуации устанавливаются по соглашению правительств договаривающихся сторон.

СТАТЬЯ VIII.

Обе договаривающиеся стороны взаимно отказываются от каких бы то ни было расчетов, вытекающих из прежней принадлежности Литвы к бывшей Российской Империи, и признают, что государственное имущество разных наименований, находящееся на территории каждой из них, составляет неотъемлемую собственность соответственного государства. Если же принадлежащее таким образом Литве имущество было после первого августа 1914 года вывезено с ее территории третьим государством, то право требования его переходит к Литовскому Государству.

К Литовскому Государству переходят все требования Российской казны, лежащие на имуществах, находящихся в пределах Литовского государства, а равно и все требования на литовских граждан, но лишь в размере, не погашаемом встречными требованиями, подлежащими зачету.

Примечание: Право требования с малоземельных крестьян их долгов бывшему Российскому Крестьянскому Земельному Банку или другим, ныне национализированным российским земельным банкам, равно как и право требования долгов бывшему Россий-

Banko ir kitų dabar nacionalizuotų Rusijos žemės bankų, kai tos dvarų žemės tenka mažžemiams bei bežemiams valstiečiams, ir toji teisė skaitoma panaikinta.

Dokumentus ir aktus, kurie išrodo šio straipsnio nurodytas teises, Rusijos Vyriausybė perduoda Lietuvos Vyriausybei, kiek jie yra faktinėje Rusijos Vyriausybės žinioje. Jeigu tatai negalės būti išpildyta per metus nuo šios sutarties ratifikavimo dienos, tai tie dokumentai ir aktai pripažįstami žuve.

STRAIPSNIS IX.

1. Rusijos Vyriausybė savo lėšomis sugrąžina Lietuvon ir perduoda Lietuvos Vyriausybei bibliotikas, archyvus, muziejus, dailės kūrinius, mokslo vadovėlius bei įnagius, dokumentus ir kitokį mokyklų, mokslo, valdžios, tikybos, visuomenės ir luomo įstaigų turą, jei pažymėti daiktai buvo išvežti iš Lietuvos pasaulinio 1914—1917 metų karo laiku ir faktinai yra arba atsiras Rusijos Vyriausybės arba visuomenės įstaigų žinioje.

Archyvus, bibliotekas, muziejus, dailės kūrinius ir dokumentus, kurie turi Lietuvai žymios mokslo, dailės arba istorijos reikšmės ir kurie buvo išvežti iš Lietuvos į Rusiją prieš pasaulinį 1914—1917 metų karą Rusijos Vyriausybė sutinka sugrąžinti Lietuvai, kiek tu dalyku išskyrinas nepadarys žymios žalos Rusijos archyvams, bibliotekoms, muziejams, paveikslų galerėjoms kur jie yra sudėti.

To išskyrimo klausimai bus sprendžiami tam tikros mišrios Komisijos, iš lygaus abiejų susitariančių šalių narių skaičiaus.

2. Rusijos Vyriausybė sugrąžina savo lėšomis ir perduoda Lietuvos Vyriausybei visas pasaulinio 1914—1917 metų karo laiku išvežtas iš Lietuvos teismų bei valdžios bylas, teismų bei valdžios archyvus, tame skaičiuje jaunesniųjų ir vyresniųjų notarų archyvus, ipotekos skyrių archyvus, visų tikiybinių vadybų archyvus, matavimo, žemės tvarkymo, mišku, geležinkelio, plentų, paštų-telerafių ir kitų įstaigų archyvus bei planus, Vilniaus Karo Apygardos Štabo topografinio skyriaus planus brėžinius, žemėlapius ir apskritai visą medžiagą, kiek ji liečia Lietuvos Valstybės teritoriją, Valstiečių ir Bajorų Bankų vietinių skyrių archyvus. Valstybės Banko skyrių ir visų kitų kredito, kooperacijos, savitarpinio draudimo įstaigų archyvus, taip pat privatinųjų Lietuvos įstaigų archyvus ir bylas, kiek visi pažymėti daiktai faktinai yra arba atsiras Rusijos Vyriausybės arba Rusijos visuomenės įstaigų žinioje.

3. Rusijos Vyriausybė savo lėšomis sugrąžina ir atiduoda Lietuvos Vyriausybei perduoti, kam priklauso, visokius turto dokumentus, kaip antai, pirkimo ir užstatymo aktus, nuomos sutartis, visokios rūšies piniginius įsivadėjimus ir t. t., tame skaičiuje knygas, poperius ir dokumentus, kurie yra reikalingi atsiskaitymams atlikti, ir apskritai dokumentus, kurie turi reikšmės Lietuvos piliečių turto bei teisės santykiams išsiresti ir kurie yra iš-

skomu Dворянскому Земельному Банку или другим, ныне национализированным российским земельным банкам, лежащих на помещичьих землях, при переходе этих земель к малоземельным или безземельным крестьянам,—к Литовскому Правительству не переходит, но считается уничтоженным.

Документы и акты, удостоверяющие указанные в сей статье права, передаются Российским Правительством Литовскому Правительству, поскольку они находятся в фактическом владении первого. В случае невозможности исполнения этого в годичный со дня ратификации настоящего договора срок, таковые документы и акты признаются утраченными.

СТАТЬЯ IX.

1. Российское Правительство возвращает за свой счет в Литву и передает Литовскому Правительству библиотеки, архивы, музеи, художественные произведения, учебные пособия, документы и прочее имущество учебных заведений, ученых, правительственных, религиозных, общественных и сословных учреждений, поскольку указанные предметы были вывезены из пределов Литвы во время мировой войны 1914—1917 г. г., и фактически находятся или окажутся в ведении правительственных или общественных учреждений России.

Что касается архивов, библиотек, музеев, художественных произведений и документов, имеющих для Литвы существенное научное, художественное или историческое значение и вывезенных из пределов Литвы в Россию до мировой войны 1914—1917 г. г., то Российское Правительство соглашается возвратить таковые в Литву постольку, поскольку выдел их не причинит существенного ущерба Российским архивам, библиотекам, музеям, картинным галереям, в коих они хранятся.

Вопросы, относящиеся к этому выделу, подлежат разрешению особой смешанной комиссии с равным числом членов от обоих договаривающихся сторон.

2. Российское Правительство возвращает за свой счет и передает Литовскому Правительству все вывезенные во время мировой войны 1914—1917 г. г. из пределов Литвы судебные и правительственные дела, судебные и правительственные архивы, в том числе и архивы старших и младших нотариусов, архивы ипотечных отделений, архивы духовных ведомств всех вероисповеданий, архивы и планы межевых, землеустроительных, лесных, железнодорожных, шоссейных, почтово-телеграфных и других учреждений, планы, чертежи, карты и вообще все материалы топографического отдела Виленского Военного Округа, поскольку они относятся к территории Литовского государства; архивы местных отделений Дворянского и Крестьянского Банков, отделений Государственного Банка и всех других кредитных, кооперативных, взаимного страхования учреждений; равным образом архивы и делопроизводство частных учреждений Литвы, поскольку все означенные предметы фактически находятся или окажутся в ведении правительственных или общественных учреждений России.

3. Российское Правительство возвращает за свой счет и передает Литовскому Правительству для передачи по принадлежности всякого рода имущественные документы, как то: купчие и закладные крепости, арендные договоры, всякого рода денежные обязательства и т. д., в том числе книги, бумаги и документы, необходимые для

4. В отношении оплаты находящихся в обращении в пределах Литвы Российских денежных знаков, ценных бумаг, правительственных или гарантированных правительством, а равно и частных, выпущенных обществами и учреждениям

Rusija apsilima pripažinti Lietuvai ir Lietuvos piliečiams visas tas lengvomybes, teises ir privilegijas, kurios tiesioginai ar netiesioginai jos yra arba bus suteiktos kuriai nors trečiai šaliai arba jos piliečiams, draugijoms ir įstajoms.

Jei savininkai pasirodys nebeturį vertybės popierių ir turto dokumentų, tai Rusijos Vyriausybė pareiškia sutinkanti, šį straipsnio punktą vykdydama, pripažinti vertybės ir kt. popierių savininkais tuos, kurie pateiks pakankamų išrodymų, kad jiems priklausan tieji poperiai buvo išvežti karo metu.

STRAIPSNIS XI.

1. Rusijos Vyriausybė sugrąžina Lietuvos Vyriausybei perduoti, kam priklauso, pasaulinio 1914—1917 metų karo laiku išvežtą Lietuvos piliečių turtą arba turtą bendrovių, kompanijų ir akcijų draugijų, kurių akcijų arba pačių dauguma priklausė Lietuvos piliečiams tuo metu, kai buvo Rusijos Vyriausybės išleisti atitinkamieji nacionalizacijos dekretai, kiek tas turtas faktinai yra arba atsiras Rusijos Vyriausybės žinioje.

Pastebėjimas: Tas punktas neličia kapitalų, indėlių ir vertenybių, kurios buvo Valstybės Banke arba privatiniuose bankuose, kredito įstaigose ir taupomose kasose Lietuvos teritorijoje.

2. Kai dėl išvežtų į Rusiją pasaulinio 1914—1915 metų karo laikmečių geležinkelių, telegrafo ir telefono susiekimo priemonių, taip pat kai dėl geležinkelių dirbtuvių įtaisymų, — tai Rusija sutinka atlyginti Lietuvai tokia jų dalį, kuri atitinka vietiniams Lietuvos Valstybės reikams, atskaitant sulg bendru ekonominio gyvenimo tolaus nupuolimu.

Tiksliai nustatyti minėto atlyginimo dydžiui tuojau, šią sutartį ratifikavus, sudaroma mišri komisija iš lygaus abiejų susitariančių šalių narių skaičiaus.

Pastebėjimas: Geležinkelių ir telegrafo bei telefonų susisiekimo priemonės, taip pat geležinkelių dirbtuvių įtaisymai, kurie pareina okupuotai Lietuvos teritorijai, gali būti atlyginami tikrai atvadavus ją iš okupacijos.

3. Straipsniuose VIII, IX, X ir šiame XI nurodytomis sąlygomis vykdyti Rusijos Vyriausybė apsiima Lietuvos Vyriausybei duoti visas reikiamas tam tikslui informacijas ir žinias ir teikti visokios pagalbos suieškoti grąžinamam turtui, archyvams, dokumentams ir kt. Tiksliau sureguliuoti klausimams, kurie kyla dėl tų dalykų, pavedama ypatingai mišriai komisijai iš lygaus abiejų susitariančių šalių narių skaičiaus.

STRAIPSNIS XII.

Rusijos Vyriausybė, turėdama omenyje, kad Lietuva pasaulinio karo metu buvo beveik visa nuniokota ir kad

предприятия коих национализированы Российским Правительством, а также в отношении удовлетворения требований Литовских граждан к Российской казне и к национализированным учреждениям, — Россия обязуется признавать за Литвою и литовскими гражданами все те льготы, права и преимущества, кои прямо или косвенно предоставлены ею или будут предоставлены какой-либо третьей стране или ее гражданам, обществам и учреждениям.

Если ценные бумаги и имущественные документы не окажутся на лицо, то Российское Правительство извъялет согласие при применении сего пункта сей статьи признавать держателями ценных бумаг и пр. тех, кто представит достаточные доказательства о произведенной во время войны эвакуации принадлежащих им бумаг.

СТАТЬЯ XI.

1. Российское Правительство возвращает Литовскому Правительству для передачи по принадлежности эвакуированное во время мировой войны 1914—1917 г. г. имущество Литовских граждан или товариществ, компаний и акционерных обществ, большинство акций или паев которых принадлежало Литовским гражданам к моменту издания Российским Правительством соответствующих декретов о национализации, поскольку эти имущества фактически находятся или окажутся в ведении Российского Правительства.

Примечание: Настоящий пункт не относится к капиталам, вкладам и ценностям, находившимся в отделениях государственного банка или в частных банках, кредитных учреждениях и сберегательных кассах на территории Литвы.

2. В отношении эвакуированных в Россию в период мировой войны 1914—1917 г. г. железнодорожных средств сообщения и телеграфной и телефонной связи, равно как оборудования железнодорожных мастерских — Россия согласна возместить Литве часть таковых в размере, соответствующем местным потребностям Литовского Государства и учитывая общее понижение тонуса экономической жизни.

Для точного установления размера означенного возмещения немедленно после ратификации настоящего договора создается смешанная комиссия из равного числа членов от обоих договаривающихся сторон.

Примечание: Возмещение железнодорожных средств сообщения и телеграфной и телефонной связи и оборудования железнодорожных мастерских, приходящихся на оккупированную территорию Литвы, может начаться только после освобождения ее от оккупации.

3. Для выполнения указанных в ст. ст. VIII, XI, X и сей XI настоящего договора условий Российское Правительство обязуется давать Правительству Литвы все относящиеся сюда справки и сведения и оказывать всякого рода содействие при розыске возвращаемого имущества, архивов, документов и пр. Ближайшее регулирование возникающих по сему предмету вопросов возлагается на особую смешанную комиссию с равным числом членов от обоих договаривающихся сторон.

СТАТЬЯ XII.

Российское Правительство, принимая во внимание, что Литва во время мировой войны была

Lietuvos piliečiai net negali atsistatyti savo ūkio, tarp kita ko savo sugriautų ir sudegintų trobesių dėl Lietuvos girių sunaikinimo pareiškia sutinkanti:

1. Nukelti nuo Lietuvos atsakomybę už Rusijos skolas ir visokius kitokius išžadėjimus, tame skaičiuje už tuos, kurie randas iš popierinių pinigų, išdo ženklų, išžadėjimų, serijų ir Rusijos iždinių liudymų išleidimo, už Rusijos Valstybės vidaus ir užsienių paskolas, už garantijas visokioms įstaigoms bei įmonėms ir už jų laiduotas paskolas ir kt.; visos panašios Rusijos kreditorių pretenzijos, kurių dalis pareitų mokėti Lietuvai, turi būti nukreiptos tikėtai prieš Rusiją.

2. Artimiausiose prie Lietuvos sienų vietose ir, kiek galima, arčiau prie plukdomųjų upių ir geležinkelių duoti Lietuvos Vyriausybei teisę kirsti miško iš šimto tūkstančių dešimtinių ploto, nuolatos pateikiant per dvidešimt metų vieną po kito miško kertamuosius plotus einant Rusijos miškų ūkio planais. Tolimesnės kirtimo sąlygos pavedamos nustatyti mišriai komisijai iš lygaus abiejų susitariančių šalių narių skaičiaus.

3. Išduoti Lietuvos Vyriausybei tris milijonus rublių aukso per pusantro mėnesio nuo šios sutarties ratifikavimo dienos.

STRAIPSNIS XIII.

1. Susitariančios šalys, šią sutartį ratifikavusios, sutinka kiek galima greičiau pradėti tarybas dėl prekybos ir tranzito sutarties.

2. Prekybos sutarties pamatan turi būti padėtas didžiausio palankumo principas.

3. Tranzito sutarties pamatan turi būti padėti šie principai:

a) prekės, kurios eina tranzitu per vienos kurios susitariančios šalies teritoriją, neturi būti apdedamos jokiais muitais nei mokesniais;

b) vežamieji tarifai tranzito prekėms neturi būti aukštesni už vežamuosius tarifus tokioms pat vietinėms prekėms

Pastebėjimas: Ligi nusistatys normalės sąlygos, savitarpiniai Lietuvos ir Rusijos tranzito santykiai yra tvarkomi tais pačiais principais. Kitas tranzito sąlygas normuoja atskiri laikini sutarimai.

4. Lietuvos ir Rusijos prekybos laivynai, vienas ir antras, naudojasi susitariančių šalių uostais vienodomis teisėmis.

5. Mirus vienos susitariančios šalies piliečiui antrosios šalies teritorijoje, pasiilkęs turtas visas perduodamas valstybės, kuriai priklausė palikimo savininkas, konsulo arba atitinkamo atstovo žinion idant jis pasielgtų eidamas savo krašto įstatymais.

STRAIPSNIS XIV.

Šią sutartį ratifikavusios abi susitariančios šalys tuoju sueina į diplomatinius ir konsulinus santykius.

почти целиком разорена и что литовские граждане лишены даже возможности восстановить свои хозяйства, в частности разрушенные и сожженные постройки, вследствие истребления лесов Литвы, из'являет согласие:

1. Освободить Литву от ответственности по долговым и всякого рода иным обязательствам России, в том числе возникшим из выпуска бумажных денег, казначейских знаков, обязательств, серий и свидетельств Российского казначейства по внешним и внутренним займам Российского государства, по гарантиям разным учреждениям и предприятиям и по гарантированным займам таковых и проч. Все подобные претензии кредиторов России в доле, касающейся Литвы, должны быть направлены только против России.

2. В ближайших к границам Литвы местностях и по возможности ближе к сплавным рекам и железным дорогам предоставить Литовскому Правительству право рубки леса на площади ста тысяч десятин с постепенным отводом в течение двадцати лет лесорубочных площадей по планам Российского лесного хозяйства. Определение дальнейших условий рубки предоставляется смешанной комиссии из равного числа членов от обоих договаривающихся сторон.

3. Выдать Литовскому Правительству три миллиона рублей золотом в полуторамесячный срок со дня ратификации сего договора.

СТАТЬЯ XIII.

1. Договаривающиеся стороны согласны начать, возможно скорее после ратификации настоящего договора, переговоры относительно заключения торгового и транзитного договоров.

2. В основу торгового договора должен быть положен принцип наибольшего благоприятствования.

3. В основу транзитного договора должны быть положены нижеследующие принципы:

a) товары, идущие транзитом через территорию одной из договаривающихся сторон, не должны облагаться никакими пошлинами и налогами;

b) фрахтовые тарифы на транзитные товары не должны быть выше фрахтовых тарифов на однородные товары местного назначения.

Примечание: До наступления нормальных условий транзитные взаимоотношения между Россией и Литвой регулируются этими же принципами. Прочие условия транзита нормируются особыми временными соглашениями.

4. Российский и Литовский торговые флоты взаимно пользуются гаванями договаривающихся сторон на равных правах.

5. Оставшееся после смерти граждан одной из договаривающихся сторон на территории другой имущество передается полностью в ведение консульского или соответствующего представителя государства, которому принадлежал наследодатель, до поступления с оным согласно отечественным законам.

СТАТЬЯ XIV.

Дипломатические и консульские сношения между договаривающимися сторонами устанавливаются немедленно после ратификации настоящего договора

Šią sutartį ratifikavusios šalys eis daryti konsulinės konvencijos.

STRAIPSNIS XV.

Ratifikavusios šią sutartį Lietuvos Vyriausybė atleidžia Rusijos piliečiams ir optuojantiems Rusijos pilietybę, o Rusijos Vyriausybė — Lietuvos piliečiams ir optuojantiems Lietuvos pilietybę, tiek civiliniams, tiek kariniams, visų politinių ir disciplininių bylų bausmes. Jeigu tų bylų reikalu dar nėra padaryta nusprendimo, tai jos panaikinamos.

Nesinaudoja amnestija asmens, aukščiau nurodytus nusikaltimus darbus padarę jau šią sutartį ratifikavus.

Asmens, kriminaliu teismu nuteisti už nusikaltimus, kuriems nėra amnestijos, sugrįžta tėvynėn atlikę bausmę. Jei tos rūšies bylų reikalu nebus nusprendimo per metus nuo dienos, kada kaltinamasis buvo pašauktas tieson, tai po to laiko jį perduodamas jo krašto vyriausybei su visa bylos medžiaga.

Tuo pačiu žygiu abi susitariančios šalys atleidžia ir saviems piliečiams bausmes už darbus, padarytus prieš šios sutarties ratifikavimą antrosios šalies naudai.

STRAIPSNIS XVI.

Šią sutartį svarstydamos, abi susitariančios šalys turėjo omenyje tai, kad jos viena su antra niekumet nėra buvusios karo padėtyje ir kad Lietuva, būdama karo žygių rajone pasaulinio 1914—1917 metų karo laiku, ypatingai yra dėl to karo nukentėjusi. Todėl visos šios sutarties sąlygos nieku būdu negali būti precedentu kuriai trečiai šaliai.

Kita vertus, jeigu vienos susitariančios šalies bus duota trečiai šaliai arba jos piliečiams ypatingų lengvynių, teisių ir privilegijų, tai jos be ypatingo susitarimo tenka ir antrajai šaliai arba jos piliečiams.

Pastebėjimas: Tačiau susitariančios šalys nepareikš pretenzijų dėl privilegijų kurių viena susitariančių šalių pateiks trečiai šaliai, susirįšusiai su ja miltų arba kita kuria sąjunga.

STRAIPSNIS XVII.

Viešosios ir privatinės teisės klausimus, kylančius tarp susitariančių šalių piliečių, sprendžia, taip pat kai kuriuos atskirus klausimus, kylančius tarp abiejų valstybių arba tarp valstybių ir antrosios šalies piliečių, reguliuoja ypatinga komisija iš lygaus abiejų šalių narių skaičiaus, kuri yra steigama tuojau šią sutartį ratifikavus ir kurios sąstata, teisės ir pareigos nustato instrukcija, abiejų susitariančių šalių sutarta.

STRAIPSNIS XVIII.

Ši sutartis yra surašyta lietuvių ir rusų kalbomis. Jos aiškinimui abu tekstai yra skaitomi autentiniais.

После ратификации настоящего договора стороны приступят к заключению консульской конвенции.

СТАТЬЯ XV.

После ратификации сего договора Российское Правительство освобождает Литовских граждан и оптирующих Литовское гражданство, а Литовское Правительство — Российских граждан и оптирующих Российское гражданство военного и гражданского званий от наказаний по всем политическим и дисциплинарным делам. Если же приговоры по этим делам еще не состоялись, то производство по ним прекращается.

Не пользуются амнистией лица, совершившие вышеуказанные деяния после ратификации сего договора.

Лица, осужденные уголовным судом за деяния, не подлежащие амнистии, возвращаются на родину после отбытия наказания. Если же приговор по такого рода делам не состоится до истечения одного года со дня привлечения обвиняемого к ответственности, то по истечении сего срока он передается в распоряжение отечественных властей со всем делопроизводством.

Вместе с тем обе договаривающиеся стороны освобождают и собственных граждан от наказаний за деяния, совершенные ими до ратификации настоящего договора, в пользу другой стороны.

СТАТЬЯ XVI.

При обсуждении настоящего договора обе договаривающиеся стороны считались с тем обстоятельством, что они никогда не находились между собою в состоянии войны и что Литва, как район военных действий во время мировой войны 1914—1917 г. г., особенно пострадала от последней. Поэтому все условия настоящего договора ни в коем случае не могут служить прецедентом для какой-либо третьей страны.

С другой стороны, если одною из договаривающихся сторон будут предоставлены третьей стране или ее гражданам особые льготы, права и преимущества, то таковые без особого соглашения распространяются на другую сторону или ее граждан.

Примечание: Договаривающиеся стороны, однако, не заявят притязаний на преимущества, которые одна из них предоставит третьей стране, связанной с ней таможенным или каким-либо другим союзом.

СТАТЬЯ XVII.

Разрешение вопросов публично-правового и частно-правового характера, возникающих между гражданами договаривающихся сторон, а равно регулирование некоторых отдельных вопросов между обоими государствами или между государствами и гражданами другой стороны, производится особой смешанной комиссией с равным числом членов от обеих сторон, учреждаемой немедленно по ратификации настоящего договора, состав, права и обязанности которой устанавливаются инструкцией по соглашению обеих договаривающихся сторон.

СТАТЬЯ XVIII.

Настоящий договор составлен на русском и литовском языках.

При толковании его оба текста считаются аутентичными.

STRAIPSNIS XIX.

Ši sutartis turi būti ratifikuota.

Ratifikuojamais sutarties raštais turi būti susimainyta Maskvoje.

Visur, kur šioje sutartyje minimas sutarties ratifikavimo momentas, reikia suprasti laikas, kai susitariančios šalys susimaino ratifikuojamaisiais raštais.

Visa tatal palludydami abiejų šalių įgalotinėm savo rankomis tą sutartį pasirašė ir savo antspaudais patvirtino.

Originalo du egzemplioriai sustatyti ir pasirašyti Maskvos mieste tūkstantis devyni šimtai dvidešimtų metų liepos mėnesio dvyliką dieną.

T. Naruševičius

A. Иоффе

P. Klimas

S. Rozenbaumas

Ю. Мархлевский

J. Vailokaitis

V. Račkauskas

Л. Оболенский

СТАТЬЯ XIX.

Настоящий договор подлежит ратификации.

Обмен ратификационными грамотами должен произойти в Москве.

Повсюду, где в настоящем договоре упоминается момент ратификации договора, под этим понимается время взаимного обмена ратификационными грамотами.

В удостоверение сего уполномоченные обеих сторон собственноручно подписали настоящий договор и скрепили его своими печатями.

Подлинный в двух экземплярах составлен и подписан в городе Москве июля двенадцатого дня тысяча девятьсот двадцатого года.

A. Иоффе

T. Naruševičius

P. Klimas

Ю. Мархлевский

S. Rozenbaumas

J. Vailokaitis

Л. Оболенский

V. Račkauskas

Vertimas iš rusų kalbos.

Protokolas.

Pasirašiusieji čia susiėjo 1920 metų spalio mėnesio 14 dieną Maskvoje Užsienių Reikalų Liaudies Komisarijate pasikeisti padarytos 1920 metų liepos mėnesio 12 dieną Maskvos mieste tarp Rusijos iš vienos šalies ir Lietuvos iš antrosios Taikos Sutarties ratifikavimo raštais, einant kalbamosios taikos sutarties XIX straipsniu.

Pristačius abiem šalim ratifikavimo raštus, atradus juos visiškoje tvarkoje ir įsitikinus, kad jų turinys yra tas pats, buvo pasikeista ratifikavimo raštais. Tam patvirtinti pasirašiusieji su-
rašė šį protokolą, pasirašė jį ir sutvirtino savo antspaudais.

Originalo padaryta du egzemplioriai.

J. Baltrušaitis

L. Karachan.

Протокол.

Нижеподписавшиеся собрались 14 октября 1920 года в Москве в Народном Комиссариате Иностранных дел для обмена ратификационных грамот Мирного Договора, заключенного 12 июля 1920 года в г. Москве между Россией, с одной стороны, и Литвой с другой, согласно статье XIX вышеуказанного мирного договора.

После того, как грамоты обоими сторонами были предъявлены, найдены в полном порядке и была установлена тождественность их содержания, обмен ратификационных грамот был произведен, в удостоверение чего, нижеподписавшимися был составлен настоящий протокол, подписан и скреплен своими печатями.

Подлинный учинен в двух экземплярах.

Ю. Балтрушайтис

Л. Карахан.

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė. Administracija: D. Totorių g. 14.

510.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. spalio mėn. 27 d. priimtą „Baudžiamojo Statuto papildymo ir pakeitimo“ papildymą (L. V. Ž. Nr. 20, 1920 m.).

„Baudžiamojo Statuto papildymo ir pakeitimo“ papildymas.

(L. V. Ž. Nr. 20, 1920 m.).

Prie § 8 pridedama II dalis:

Ta pačia bausme baudžiamas yra pagrobęs karo metu arba karo stoviui esant, slapta arba atvirai, ir pasisavinęs arba išėkvojęs geležinkelį, telegrafą, telefoną, susisiekimo priemonių, vandens įvadų turtą ar karinę medžiagą ir visa tai, kas paskirta kariuomenei išlaikyti, jei tas nusikalstamas darbas mažintų Valstybės apsigynimo pajėgas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. gruodžio mėn. 21 d.

511.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. spalio mėn. 27 d. priimtą Baudžiamojo Statuto papildymą ir Karo Baudžiamųjų Įstatų 22 knygos 140¹ str. papildymo (L. V. Ž. Nr. 13) panaikinimą.

Baudžiamojo Statuto papildymas ir Karo Baudžiamųjų Įstatų 22 knygos 140¹ str. papildymo (L. V. Ž. Nr. 13) panaikinimas.

- 1) 1921. Karo metu arba karo stoviui esant, visi tie, kurie slepia, neskiriant tėvų ir gimiinių, nestojusius einant mobilizacija į kariuomenę ir pabėgusius iš kariuomenės kariškius, — baudžiami pinigine bauda nuo penkių tūkstančių ligi dvidešimt tūkstančių auksinų arba nuo šešių mėnesių ligi dvejų metų kalėjimo, o patys nestojusieji—nuo dvejų ligi šešerių metų grąsos kalėjimo.

- 2) Karo Baudžiamųjų Įstatų 22 knygos 140¹ str. papildymas (L. V. Ž. Nr. 13) panaikinamas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. gruodžio mėn. 21 d.

512.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. spalio mėn. 27 d. priimtą Baudžiamojo Statuto 619 str. papildymą.

Baudžiamojo Statuto 619 str. papildymas.

619 str. papildomas IV dalimi.

Karo metu nusikaltęs del dalykų, numatytų 162 str. Karo Įstatų XXII kn. baudžiamas:

kalėjimu:

Nusikaltęs del dalykų, numatytų 163 str. Karo Įstatų XXII kn. baudžiamas:

kalėjimu ligi 2 metų;

Nusikaltęs del dalykų, numatytų 163¹ str. Karo Įstatų XXII kn. baudžiamas:

grąsos kalėjimu.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1920 m. gruodžio mėn. 21 d.

513.

Įsakymas.

§ 1.

Visi baldai, kurie yra Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos žinioj, ir kurių savininkai, einant įsakymo 1919 m. lapkričio 30 dienos § 2, nėra pareikalavę juos grąžinti, parduodami — pirmoje eilėje valdžios įstaigoms, kariškiams ir valdininkams, kurie tuos baldus nuomoja. Mokesnis už nupirktus baldus išmokamas per metus lygiomis dalimis kas mėnuo.

§ 2.

Kainoms nustatyti sudaroma komisija iš Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos, Valstybės Kontrolės ir Kauno Miesto Savivaldybės atstovų.

§ 3.

Atsisakius nuomininkui pirkti, baldai parduodami iš varžytynių. Taip pat iš varžytynių parduodami visi kiti baldai, kurie nėra išnuomotai valdininkams ir netinka valdžios įstaigoms.

§ 4.

Gauti už parduotus baldus pinigai įnešami į Valstybės Iždą tam tikra atskira sąskaita, iš kurios išmokami baldų savininkams, išrodžius jiems, kad parduoti baldai buvo jų nuosavybė.

§ 5.

Šiam įsakymui vykdyti Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris leidžia instrukciją.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

J. Aleksa

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1920 m. gruodžio mėn. 30 d.

514.

Teisingumo Ministerijos Aplinkraštis Nr. 27.

Visiems Teismams, Valstybės Gynėjams ir jų Padėjėjams ir Teismo Tardytojams.

Priyrimas rodo, kad del kai kurių valdininkų neteisėtų darbų ir jų piktos valios gali susidaryti dirva žmonių nusistatymui ne tik prieš vietos valdžią, bet ir prieš Vyriausybę. Tik tai Teismo keliu griežtai ir skubiai traukiant atsakomybėn ir baudžiant nusikaltusius valdininkus galima tuomet pakelti žmonių pasitikėjimas valdžia.

Teisingumo Ministerija kreipia į tai visų Teismų ir jų organų dėmesį ir randa reikalo nurodyti, kad bylos del valdininkų nusikalstamųjų darbų privalo būti keliamos, tardomos ir nagrinėjamos, kiek galima, pagreitintu būdu ir pirmoje eilėje.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaune, 1920 m. lapkričio mėn. 26 d.

515.

Teisingumo Ministerijos Aplinkraštis Nr. 28.

Visiems Teismams, Valstybės Gynėjams ir jų Padėjėjams ir Teismo Tardytojams.

Teisingumo Ministerijoje yra žinių, kad kai kurios Teisingumo Ministerijos įstaigos bei organai įvairiais reikalais betarbiai susižirio su Svetimų Valstybių Teismo ir kitomis įstaigomis bei organais, aplenkdamos Teisingumo ir Užsienių Reikalų Ministerijas. Toks susižinojimo būdas yra priešingas Teismų Tvarkomojo Įstatymo 190 str. nustatytam keliui, ir dažnai, užuot pagreitintę susirašinėjimą, dar labiau jį užtęsia ir gali sudaryti nemalonių komplikacijų.

Susižinant su Svetimų Valstybių Atstovybėmis Lietuvoje ir Lietuvos Atstovybėmis užsieniuose taip pat reikia prisilaikyti Teismų Tvarkomojo Įstatymo 190 str. nustatyto kelio, t.y. susižinoti per Teisingumo Ministeriją, kuri kreipsis į Užsienių Reikalų Ministeriją.

Teisingumo Ministerija kreipia į tai visų Teismų ir jų organų dėmesį ir prašo ateiityje, susižinant su Svetimų Valstybių Teismo ir kitomis įstaigomis bei organais, neišskiriant ir Svetimų Valstybių Atstovybių Lietuvoje, taip pat su Lietuvos Atstovybėmis užsieniuose, — griežtai prisilaikyti Teismų Tvarkomojo Įstatymo 190 str. nustatyto kelio, t.y. susižinoti per Teisingumo Ministeriją, kuri kreipsis į Užsienio Reikalų Ministeriją.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaune, 1920 m. gruodžio mėn. 3 d.

516.

Teisingumo Ministerijos įsakymai.

1920 m. spalio mėn. 28 d. Nr. 233.

Teismo Kandidatą Klemensą Arminą, einantį Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėjo pareigas, paskirti Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjo Padėjėju, — nuo š. m. spalio mėn. 18 d.

1920 m. lapkričio mėn. 19 d. Nr. 243.

Paskirti Kazį Morkūną Panevėžio apskrities Panevėžio II-sios nuovados Taikos Teisėju, — nuo š. m. lapkričio mėn. 21 d.

1920 m. lapkričio mėn. 22 d. Nr. 246.

Stojusį savanoriu kariuomenėn Vilniaus miesto Teismo Tardytoją Vincą Čėplą atleisti jį nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. spalio mėn. 16 d.

1920 m. lapkričio mėn. 25 d. Nr. 247.

Ukmergės apskrities Ukmergės II-sios nuovados Taikos Teisėją Jona Koską atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo.

Pavesti Ukmergės apskrities Ukmergės I-sios nuovados Taikos Teisėjui laikinai eiti ir Ukmergės apskrities Ukmergės II-sios nuovados Taikos Teisėjo pareigas, — abu nuo š. m. lapkričio mėn. 14 d.

1920 m. gruodžio mėn. 4 d. Nr. 248.

Švenčionių apskrities Taikos Teismo nuovadą laikinai likviduoti ir minėtosios nuovados Taikos Teisėją Borisą Heinčą atleisti nuo pavestų jam pareigų ėjimo, — nuo š. m. gruodžio mėn. 1 d., išmokėjus jam nuo dienos atleidimo atlyginimą mėnesinės algos sumoje.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

517.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymai.

1920 m. lapkričio 11 d. Nr. 1239.

Mokesnių Inspektorius padėjėją Eduardą Neveauską skiriu nuo š. m. lapkričio 1 d. Alytaus-Seinų Srities Mokesnių Inspektoriu.

1920 m. lapkričio 12 d. Nr. 1266.

Kretingos Muitinės viršininką Mykolą Juknevičių paleisti kaip netinkamai pildžiusį pavestas jam pareigas nuo š. m. lapkričio 20 dienos.

1920 m. lapkričio 12 d. Nr. 1267.

Gargždų Muitinės viršininką Antaną Bardžių perkelti nuo š. m. lapkričio 20 dienos Kretingos muitinės ir pavesti jam tas pat pareigas eiti.

1920 m. lapkričio 12 d. Nr. 1268.

Muitinių Departamento vyresnįjį valdininką peržiūrėtoją Aleksandrą Černiauską skiriu nuo š. m. lapkričio 20 d. Gargždų Muitinės viršininku.

1920 m. lapkričio 12 d. Nr. 1269.

Naumiesčio muitinės jaunesnįjį valdininką peržiūrėtoją Praną Didinską paleisti kaip netinkamai pildžiusį pavestas jam pareigas nuo š. m. lapkričio 20 dienos.

1920 m. lapkričio 12 d. Nr. 1271.

Laikina einantį Virbalio Muitinės valdininko peržiūrėtojo pareigas Cezarą Ščesnavičių skiriu nuo š. m. lapkričio 20 dienos Naumiesčio muitinės viršininku.

1920 m. lapkričio 17 d. Nr. 1296.

L. e. Prekybos Skyriaus Viršininko pareigas Jurgį Štromą skiriu nuo š. m. lapkričio 15 dienos Prekybos Skyriaus Viršininku.

1920 m. gruodžio 10 d. Nr. 1375.

Darbėnų pereinamojo punkto viršininką Konstantiną Petrusevičių perkelti nuo š. m. gruodžio 16 dienos į Inkaklių pereinamąjį punktą ir pavesti jam tas pat pareigas eiti.

1920 m. gruodžio 10 d. Nr. 1376.

Beną Bagdanavičių priskirti prie Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos ir nuo š. m. gruodžio 16 dienos pavesti jam Darbėnų pereinamojo punkto viršininko pareigas eiti.

1920 m. gruodžio 21 d. Nr. 1408.

Kooperacijos Departamento Direktorį Petrą Šalčių, sulig jo prašymu, paleidžiu pavestas jam pareigas ėjus nuo 1921 metų sausio 1 dienos.

Galvanauškas
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

518.

Įsakymas Užsienių Reikalų Ministerijai.

1920 m. lapkričio 27 d. Nr. 136.

Išvažiavus Užsienių Reikalų Vice - Ministeriui P. Klimui su ypatinga delegacija užsienin, jo pavaduotoju skiriu p. Balutį, Politikos Departamento Direktorių, kuris ir pradeda eiti Vice-Ministerio pareigas nuo lapkričio mėn. 27 d.

J. Puryckis
Užsienių Reikalų Ministeris.

519.

Susisiekimo Ministerio įsakymai.

1920 m. lapkričio 16 d. Nr. 112.

Susisiekimo Ministerijos Vyriausiąjį Inspektorių inž. A. Maciejauską, paliktą eiti Susisiekimo Ministerijos įgaliotinio pareigas Vilniuje, skaityti paliuosuoti nuo š. m. spalio mėn. 15 dienos.

1920 m. lapkričio 25 d. Nr. 118.

Laikinais einantį Susisiekimo Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamento Direktorius pareigas Ministerijos Bugalterį Vincą Dulaitį, sulig jo prašymu, paliuosuoti iš tarnystės nuo š. m. gruodžio mėn. 1 d.

1920 m. gruodžio 1 d. Nr. 121.

Inžinierį Aleksandrą Putrimą skiriu Susisiekimo Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamento Direktorium nuo š. m. gruodžio mėnesio 1 dienos, su alga 2000 auks. mėn.

Galvanauskas
E. Susisiekimo Ministerio p.

1920 m. lapkričio 22 d. Nr. 116.

Sutikdamas su Plentų ir Vandens Kelių Valdybos Direktorius perstatymu iš š. m. lapkričio m. 15 d., Kelių inž. Jokūbą Sližį skiriu Plentų Rajono Viršininu nuo š. m. lapkričio 15 d. su alga 1400 auks.

S. Grinkevičius
Susisiekimo Vice-Ministeris.

520.

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, nuo 1920 metų lapkričio mėnesio 1 dienos nustatau už išvežamas iš Lietuvos prekes šią muito rinkliavą:

1. Linų sėmenys	po 150 auks. už 100 klg.
2. Sėmenų aliejus	300 " " 100 "
3. Sėmenų išspaudos	42 " " 100 "
4. Kanapių sėklos	180 " " 100 "
5. Vikiai	42 " " 100 "
6. Peliuškos	54 " " 100 "
7. Dobilai raudoni	210 " " 100 "
8. Dobilai balti ir švedų	150 " " 100 "
9. Motiejukai	120 " " 100 "
10. „Raih—Gras“ sėklos	36 " " 100 "
11. Kminai	54 " " 100 "
12. Rapso sėmenys	50 " " 100 "
13. Grybai džiovinti	120 " " 100 "
14. Kiaušiniai	20 skat. už kiekvieną
15. Naminiai paukščiai:	
žąsys	po 18 auks. už kiekvieną
kalakutai	25 " " "
antys	10 " " "
vištos	7 " " "

16. Vaisiai:			
už žalius obuolius	15 " " 100 klg.		
" " kriaušės	15 " " 100 "		
" džiov. obuolius	50 " " 100 "		
" " kriaušės	50 " " 100 "		
17. Skarmalai ne daugiau kaip 10% vilnonių	po 36 " " 100 "		
18. Už išdirbtą ir neišdirbtą miško medžiagą:			
Už išdirbtą miško medžiagą po 40 auks. už kietmetr.			
" neapdirbtas egles ir pušis	70 " " "		
" " alksnius ir drebulės, popiermedžius, sparus (papier ir grubenholz)	110 " " "		
" guntus	2,5 " " kapą		
" neapdirbtus ažuolus ir kitus drūtmedžius atskirai nepažymėtus	150 " " kietmetr.		
" klepkas	75 " " "		
" eglės žievę	9 " " 100 klg.		
19. Mediniai batai, štiftai	90 " " 100 "		
20. Degtukų šiaudėlės	8 " " 100 "		
21. Šeriai išdirbti	480 " " 100 "		
22. Ašutai	390 " " 100 "		
23. Šerių atmatos	90 " " 100 "		
24. Kietas muilas	250 " " 100 "		
25. Plytos	50 " už kiekvieną 1000		
26. Dokalkos	75 " už kiekvieną 1000		
27. Aguonos	po 150 " " 100 klg.		
28. Konservai iš mėsos liekanų 360 " " 100 "			
29. Teliukų pilveliai ir sūd. žarnos 120 " " 100 "			
30. Galvijų puslės ir galv. pilvai 42 " " 100 "			
31. Lapės kailiai	40 " " kiekvieną		
32. Kiaunės "	50 " " "		
33. Šeško "	10 " " "		
34. Stirnos kailiai	5 " " "		
35. Zuikio "	2 " " "		
36. Vidros "	50 " " "		
37. Barsuko "	10 " " "		
38. Žebenkštės kailiai	4 " " "		
39. Voverės "	1 " " "		
40. Kraliko "	1/2 " " "		
41. Gyvos ožkos	35 " " "		
42. Išdirbtas avies kailis be vilnos	po 240 auks. už 100 klg.		
43. Ožkos išdirbtas kailis "	420 " " 100 "		
44. Ragutų gyvulių oda:			
žalia 180 auks. sausa "	450 " " 100 "		
45. Arklių oda žalia 180 auks. sausa "	450 " " 100 "		
46. Avies kailis žalias 180 auks. sausas	450 " " 100 "		
47. Teliukų kailis žalias 240 a. sausas	600 " " 100 "		
48. Ožkos kailis žalias 240 auk. sausas	600 " " 100 "		

Nuo lapkričio mėnesio 15 dienos muito rinkliava už sėmenis nustatoma po 180 auks. už 100 klg.

Pastaba: Kiaušiniai į užsienį leidžiama vežti ligi 1920 m. gruodžio mėnesio 1 dienos.

Galvanauskis
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

1920 m. lapkričio mėn. 18 d.

Skelbimai.

Akcinės Bendrovės alaus gamyklos ir salyklo Fabrikio „Engelman“ Kaune Valdyba šiuo p. p. Bendrovės Akcionieriams praneša, kad 1921 m. sausio mėn. 30 d. 3 val. dienos įvyks visuotinis nepaprastas Akcionierių susirinkimas Valdybos bute — Kaune, Naujoji Vilniaus g-vė Nr. 4.

Visuotiniam susirinkimui svarstyti bus patiekti šie klausimai:

1. Apskaitų ir balansų 1918 ir 1919 m. m. tvirtinimas.
2. Valdybos pranešimas.
3. Pagrindinio Bendrovės kapitalo, einant įstatų § 73 del jo dalies žuvimo, Akcionieriais papildymas.
4. Akcinio kapitalo į Lietuvos Valstybės valiutą iškeitimas.
5. Pagrindinio kapitalo padidinimas.
6. Valdybos ir Revizijos Komisijos narių perrinkimas.

Jeigu, sausio mėn. 30 d., einant įstatų § 63 del nepristatymo į susirinkimą reikalaujamo skaičiaus Akcijų, visuotinis Akcionierių susirinkimas neįvyktų, tai vasario m. 15 d. 5 val. dien. tame pat bute, tų pačių klausimų rišimui, įvyks visuotinis Akcionierių susirinkimas, kuris einant įstatų § 65, bus laikomas teisėtu ir jo nutarimai bus galutiniai, nežiūrint į kiekybę patiektų Akcionieriais Akcijų.

Akcinės Bendrovės „Engelman“
Valdyba.

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Viliampolės Slabados savanorių gaisrininkų draugijos“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 55).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gruodžio mėn. 2 d. tapo įregistruoti „Farmaceutų sąjungos“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 69).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Kauno darbininkų ir tarnaičių katalikų draugijos „Dievo Motinos Globa“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 56).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gruodžio m. 2 d. tapo įregistruotas pakeistas pavadinimas iš „Informacinio Lenkų biuro“ į „Lenkiškų atstovų Seime biuras“ (draugijų rejestro Nr. 47).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio m. 19 d. tapo įregistruoti Lietuvos profesinės sąjungos biuro įstatai (draugijų rejestro Nr. 68).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio m. 16 d. tapo įregistruoti Lietuvos gelžkelininkų sąjungos įstatai (draugijų rejestro Nr. 64).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio m. 19 d. tapo įregistruoti gimnazistikos ir sporto sąjungos „Makabi“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 65).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio m. 19 d. tapo įregistruoti Šančių namų savininkų bei dvarų ir ūkininkų žemės nuomotojų sąjungos įstatai (draugijų rejestro Nr. 66).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. spalio m. 19 d. tapo įregistruoti įstatai Fondo statymui paminklo Saločių miest., Pasvalio apskrities, vietoje mūšio ir pergalės bermontininkų 1919 metų lapkričio 12 d. (draugijų rejestro Nr. 67).

Biržų - Pasvalio Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Biržų Dailės Draugijos „Muza“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 21).

Panevėžio apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. gruodžio 13 d. tapo įregistruoti Panevėžio „Vienybės“ klubo įstatai (draugijų rejestro Nr. 83).

Vilkaviškio apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio m. 23 d. tapo įregistruoti „Suvalkijos miesto darbininkų profesinės sąjungos“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 25).

Tauragės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. birželio 30 d. tapo įregistruoti Kaltinėnuose „Gyvojo Rožančiaus“ draugijos įstatai (draugijų rejestro Nr. 50).

Tauragės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiučio m. 31 d. tapo įregistruoti Eržvilke „Eržvilko sodžių darbininkų profesinės Sąjungos“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 56).

Tauragės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiučio 31 d. tapo įregistruoti Eržvilke „Eržvilko Artistų ir Dainininkų mylėtojų kuopos „Šviesa“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 57).

Tauragės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. rugpiučio m. 31 d. tapo įregistruoti Skaudvilės „ugniagesių draugijos“ įstatai (draugijų rejestro Nr. 58).

Mariampolės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 27 d. tapo įregistruoti „Lietuvos Vals-tiečių Sąjungos“ Daukšų kuopos įstatai (draugijų rejestro Nr. 30).

Mariampolės apskrities Viršininkas skelbia, ksd š. m. balandžio mėn. 27 d. tapo įregistruoti Vals-tiečių Sąjungos, Veiverių valsč., Panemunio dr. skyriui įstatai (draugijų rejestro Nr. 31).

Mariampolės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 6 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio darbininkų profesinės sąjungos Šunskų skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 62).

Mariampolės apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 6 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio darbininkų profesinės sąjungos Sasnavos skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 63).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų profesinės sąjungos Liudvinavo skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 64).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos Krosnos skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 65).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos Kalvarijos skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 66).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos Ungurinės skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 67).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos Balbieriškio skyr. įstatai (draugijų rejestro Nr. 68).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos, Balbieriškio skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 69).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Lietuvių Evangelininkų Liuteronių Evangelizacijos Draugijos, Gudinės k., Javaravo vals. skyriaus įstatai (draugijų rejestro Nr. 70).

Vyriausybės Žinios

Redakcijos adresas: Kaunas, Duonelaičio g., Banko nam., Ministerių Kabineto Raštinė, Administracija: D. Totorių g. 14.

521.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. gruodžio mėn. 6 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas sąlygoms naudotis telefonų tinklu.

Vienlaikinis mokesnis telefonui ir kitiems jam priklausančioms prietaisams įtaisyti.

1 §. Telefono aparatui pastatyti mieste 300 auks.

2 §. Pastatyti to paties savininko tuose pat namuose prie tos pat centrinės telefono stoties vadoklių kitiems pridedamiesiems telefono aparatams abonentas primoka kiekvienam po . . . . . 100 auks.

3 §. Pastatyti atskiram tuose pat namuose varpeliui prie telefono . . . . . 50 auks.

4 §. Telefono aparatui pastatyti už miesto arba pridedamajam aparatui kituose namuose (nors ir prie tų pačių telefono centrinės stoties vadoklių), be minėto mokesnio, abonentas primoka dar už medžiagą ir darbą, einant tikrąją jų kainą.

Aparatų perkėlimas.

5 §. Už telefono perkėlimą iš vieno namų į kitus abonentas vienkart įmoka . . . . . 150 auks.

6 §. Už aparato perkėlimą tuose pat namuose . . . . . 75 auks.

Mėnesinis abonentų mokesnis.

7 §. Abonentas už naudojimąsi telefonų tinklu vietoje (tame pat mieste) moka mėnesiui . . . . . 60 auks.

8 §. Abonentai, pažymėti 7 §, gyvenantieji už miesto zonos primoka už kiekvieną kilometrą po 5 auks.

9 §. Abonentai neturi teisės leisti pašaliniam žmonėms už mokesnį naudotis telefonu savo namuose. Valstybės ir savivaldybių įstaigoms leidžiama kalbėti tik tarnybos reikais.

10 §. Pridedamojo tuose pačiuose namuose aparato abonentas už naudojimąsi telefono tinklu moka $\frac{1}{3}$ abonto mokesnio.

11 §. Kiekvieno pridedamojo telefonų aparato abonentas kituose namuose, neskaityt 8 § mokesnio, moka už kiekvieną 100 metrų nuo pagrindinio prie tų pačių centrinės telefonų stoties vadoklių aparato, mėnesiui po . . . . . 10 auks.

12 §. Už naudojimąsi tarpiniu aparatu prie tų pačių centrinės telefonų stoties vadoklių kitam rajone . . . . . 30 auks.

13 §. Už naudojimąsi pridedamuoju varpeliu . . . . . 10 auks.

14 §. Už klausymą pridedamaisiais prietaisais (mikrotelefonas ir kit.) . . . . . 10 auks.

Pasikalbėjimai ir kvietimai prie telefono.

15 §. Už pakvietimą prie telefono mieste 3 auks.

16 §. Už pakvietimą prie telefono žmogaus iš užmiesčio už kiekvieną kilometrą . . . . . 3 auks.

17 §. Valdžios stotyse už pasikalbėjimus moka už kiekvienas 3 minutes arba jų dalį mieste 1 auks.

18 §. Už pasikalbėjimus su užmiesčiu moka visi be jokių išimčių, neišskiriant ir abonentų už kiekvienas 3 minutes ligi 50 kilometrų . . . . . 2 auks. nuo 50 ligi 100 klm. . . . . 6 auks. nuo 100 ligi 150 klm. ir t. t. . . . . 9 auks.

Už pasikalbėjimą daugiau 3 minučių nuo 150 klm. ir toliau mokesnis imamas už kiekvieną minutę pagal tolimumą. Už neeilinius, skubius pasikalbėjimus imama 3 kartus daugiau.

Pastaba. Esant eilė kiekvienas vienu kartu turi teisės kalbėti ne daugiau kaip 9 minutes.

19 §. Privatiniai abonentai ir abonto mokesnį ir už pasikalbėjimus telefonais ir atliekamais įstatymais visus telefono darbus apmoka iš anksto. Vyriausybės ir savivaldybių įstaigoms leidžiama abonentinis mokesnis ir už atliktus darbus atlyginti kas 6 mėnesiai.

20 §. Įstatymas apie sąlygas naudotis telefonų tinklu 1920 m. sausio mėn. 10 d. Nr. 270 (Laik. Vyr. Žin. Nr. 22) nustoja galios 1920 m. gruodžio mėn. 31 d.

21 §. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 m. sausio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. sausio mėn. 17 d.

522.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. gruodžio mėn. 21 d. priimtą pakeitimą:

Pasų įstatų 17 § pakeitimas.

(Laik. Vyr. Žinių Nr. 18, 28; Vyr. Žinių Nr. 40).

Pasų įstatų 17 § pakeičiamas šiaip:

Pasai reikia išsiimti ligi 1921 m. gegužės mėn. 1 d. Nuo tos dienos visi kitoki pasai ir asmens liudymai nustoja galios.

I pastaba. Neišsiėmusieji paso ligi 1921 m. gegužės mėn. 1 dienos baudžiami pinigine bauda ligi 50 auksinų.

II pastaba. Atvažiuosieji į Lietuvą po 1921 m. gegužės mėn. 1 d. Lietuvos piliečiai turi tuoj vizuotis milicijoje ir gauna ne ilgiau kaip vienam mėnesiui laikiną liudymą, o paskui pasą šiame įstatyme nustatyta tvarka.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. sausio mėn. 17 d.

523.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. gruodžio mėn. 30 dieną priimtą įstatymo pakeitimą:

Valstybės Izdo Paskolos lakštų (serijų).

(Vyriaus. Žinių Nr. 46 1920 m. rugpjūčio mėn. 14 d.)

Istatymo pakeitimas.

2 § pakeičiamas šiaip:

2 §. Valstybės Izdo Paskolos lakštai leidžiami aštuoniems metams. Visų išleistų lakštų suma nedidesnė šimto milijono auksinių.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris nustato leidimo ir realizavimo tvarką, kupiūras ir formas.

5 § pakeičiamas šiaip:

5 §. Valstybės Izdo Paskolos lakštai apmokami išėjus aštuoniems metams, skaitant nuo 1921 metų sausio 1 dienos, t. y. 1929 metų sausio 1 dieną. Jei lakštai nebūtų gražinti Valstybės Izdinėms per dešimtį metų nuo pažymėtos jų apmokėjimui dienos, jie nustoja vertybės ir neapmokami.

Pastaba. Valstybės Izdas turi teisės Valstybės Izdo Paskolos Lakštus išpirkti, pradėdant nuo 1925 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Kaunas,

D-ras K. Grinius

1921 m. sausio mėn. 17 d.

Ministeris Pirmininkas.

524.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažąjo seimo 1921 m. sausio mėn. 7 d. priimtą įstatymą:

Dienpinigių nustatymo tarnautojams, siunčiamiems kovos su gyvulių maru reikalais, įstatymas.

1 §. Veterinarijos gydytojams, agronomams ir hidrotechnikams, siunčiamiems kovos su gyvulių maru reikalais, moka po 50 auksinių dienpinigių.

2 §. Veterinarijos gydytojų padėjėjams, instruktoriams ir kitam personalui, siunčiamam kovos su gyvulių maru reikalais, mokama po 35 auksinių dienpinigių.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Kaunas,

D-ras K. Grinius

1921 m. sausio mėn. 17 d.

Ministeris Pirmininkas.

525.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį mažąjo Seimo 1920 metų lapkričio mėn. 20 d. priimtą savivaldybių įstatymo pakeitimą:

Savivaldybių įstatymo pakeitimas.

Savivaldybių įstatymo 35 § pastaba šiaip pakeičiama:

Pirmieji po šio įstatymo išleidimo rinkimai Valsčiaus Tarybos narių turi būti atlikti ligi 1919 m. gruodžio mėnesio 15 dienos, o jos veikimas pasibaigia 1921 metų birželio mėnesio 30 d.

73 § pastaba šiaip pakeičiama:

Pirmosios Valsčiaus Valdybos veikimas pasibaigia 1921 metų birželio mėnesio 30 dieną.

114 § pastaba šiaip pakeičiama:

Pirmosios Apskrities Tarybos veikimas pasibaigia 1921 metų birželio mėnesio 30 dieną.

126 § pastaba šiaip pakeičiama:

Pirmosios Apskrities Valdybos veikimas pasibaigia 1921 metų birželio mėnesio 30 dieną.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Kaunas,

D-ras K. Grinius

1921 m. sausio mėn. 11 d.

Ministeris Pirmininkas.

526.

Skelbimas dėl prekybos suvaržymo.

Remdamasis „įstatymo apie laikiną prekybos suvaržymą Lietuvos pasieniuose“ § 1, šiuo skelbiu, kad laisva prekyba sustabdoma šiuose valsčiuose:

Šakių apskr.: Kidulių, Slavikų, Sintautų, Bublelių, Žvirgždaičių, Gelgaudiškio ir Šakių.

Vilkaviškio apskr.: Žaliosios, Kybartų, Kaupiškių, Alvito, Pajevonio, Vištyčio, Gražiškių ir Bartininkų.

Mariampolės apskr.: Kalvarijos (ir Kalvarijos mieste), Jonavos, Krosnos, Liubavo, Raudenio.

Seinų apskr.: visuose apskrityse valsčiuose.

Alytaus apskr.: Druskininkų, Liškevos, Nemunaičio, Merkinės, Marcinkonių, Kaniavos, Nedzingės, Varėnos, Daugų, Pivašiūnų ir Stakliškės.

Trakų apskr.: Vievio, Semeliškio, Aukštadvorio, Onušiškio, Valkininkų ir Žaslių.

Ukmergės apskr.: Želvos, Sešuolių, Balninkų, Žemaitkiemio, Širvintų, Gelvuonių, Pabaisko ir Kurklių.

Utenos apskr.: Skiemonių, Leliūnų, Utenos, Daugailių, Aluntos, Pakalnių, Tauragnų, Malėtų ir Kuktiškės.

Švenčionių apskr.: visuose apskrityse valsčiuose.

Ežerėnų apskr.: visuose apskrityse valsčiuose.

Rokiškio apskr.: Pandėlio, Panemunio, Skapiškio, Juodupės, Rokiškio (ir Rokiškio mieste), Aknystos ir Abelių.

Pasvalio-Biržų apskr.: Žeimės, Vaškų, Saločų, Budbergo, Nemunėlio, Radviliškio, Papilio, Biržų ir Pabiržės.

Šiaulių apskr.: Žagarės, Skaisgirio, Joniškio ir Kriukų.

Mažeikių apskr.: Ilakių, Židikų, Liackavos, Mažeikių, Laižuvos ir Vegerių.

Kretingos apskr.: Veviržėnų, Gargždų, Kretingos, Darbėnų ir Skuodo.

Tauragės apskr.: Eržvilko, Gaurės, Tauragės, Sartininkų, Žygaičių, Vainuto, Naumiesčio ir Švėkšnos.

Raseinių apskr.: Jurbarko valsčiuje.

Šį paskelbus, š. m. spalio mėn. 5 dien. skelbimas (Vyr. Žinių Nr. 50) nustoja galios.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Dulskis

Bendrųjų Reikalų Dep-to Direktorius.

Kaunas,

1920 m. lapkričio 21 d.

527.

Instrukcijos dėl „Sienai peržengti liudymų“ davimo pasienio gyventojams pakeitimas.

Instrukcijos dėl „Sienai peržengti liudymų“ davimo pasienio gyventojams, Laikinosios Vyriausybės Žinioje Nr. 15, § 1 skambantis taip: Pasienio gyventojai yra Lietuvos piliečiai, kurie gyvena greta sienos, ne toliau kaip per 40 kilometrų nuo sienos, pakeičiamas ir naujoje savo redakcijoje skamba taip: Pasienio gyventojai yra Lietuvos piliečiai, kurie gyvena greta sienos, ne toliau, kaip per 10 kilometrų nuo sienos.

Skipitis.

Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas,

1920 m. gruodžio m. 27 d.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
528. Valstybinio apdraudimo įstaigos įstatai	1	533. Lietuvos Atstovybės prie Kvirinalo etatai	5
529. Įstatymo apie algas ir pašalpas kariškiams ir jų šeimoms papildymas	2	534. Algų nustatymo Lietuvos Atstovybės prie Kvirinalo tarnautojams įstatymas	5
530. Lietuvos Atstatymo Komisarjato įstatymas	2	535. Rekvizicijų ir nepaprastų mokesnių įstatymas	5
531. Priedas prie §§ 15 p. a ir p. d iš 16 p. a Laikinių naujokų šaukimo įstatų ir prie Laikinių naujokų šaukimo įstatų 15 ir 16 §§ pakeitimo	3	536. Provizorinė sutartis pašto, telegrafo ir telefono santykiams tarp Lietuvos ir Latvijos	7
532. Medicinos praktikos teisių Lietuvoje įstatymas	4	537. Sutartis įvykusi tarp Lietuvos ir Latvijos Vyriausbių dėl sienų nustatymo	8
		Skelbimai	8

[528]

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Mažojo Seimo 1920 metų gruodžio mėn. 21 dieną priimtus įstatus:

Valstybinio Apdraudimo įstaigos įstatai.

Bendrieji dėsniai.

1 §. Lietuvos Valstybėje steigama apdraudimo įstaiga, kuri yra Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos žinioje.

2 §. Apdraudimo įstaiga vadinama „Lietuvos Valstybinis Apdraudimas“; ji yra savarankis teisinis asmuo, turįs kapitalą, savarankę atsakomybę, teisę daryt sutartis ir ieškot ir atsakyt teisme.

I pastaba. Lietuvos Valstybinis apdraudimas turi savo antspaudą.

II pastaba. Kiekvienos apdraudimo rūšies skyrius turi turėti savo atskirą atskaitomybę.

3 §. Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaiga: 1) veda visus valstybinio apdraudimo reikalus, suima nuo joje apsidraudusiųjų apdraudimo premijas ir išduoda atlyginimus nustatytomis sąlygomis, 2) pareiškia savo nuomonę apie pristatomus patvirtinti įstatus, 3) prižiūri ir kontroliuoja kitas visas Lietuvoje esančias apdraudimo įstaigas.

4 §. Lietuvos Valstybinis Apdraudimas gali priimti kitų apdraudimo įstaigų perdraudimus (reasekuraciją) tik tų rūšių, kurias pats draudžia.

5 §. Įstaiga privalo nustatyti kiekvienos apdraudimo rūšies taisykles ir supažindinti su jomis kiekvieną apdraudėją (asecurator). Išduodamos apdraudimo sutartys (polisuose) minėtos taisyklės privalo būti išspausdintos.

6 §. Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos piniginės operacijos gali būti atliekamos per visas valstybines įstaigas, savivaldybių organus, privatinės įstaigas ir atskirus asmenis, apdraudimo įstaigos valdytoji leidžiant, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai patvirtintomis taisyklėmis.

7 §. Ne mažiau kaip pusė atsargos kapitalo ir rezervų laikoma Valstybės % popieriuose, likusi atsargos kapitalo ir rezervų dalis gali būti laikomi kituose Valstybės laiduotuose % popieriuose arba įdėti į Valstybės įmones arba skolinama nejudinamąjį turtą įkeičiant. Kiti pinigai ir brangenybės gali būti: a) įdėti pareikalavimui ir ilgesniam laikui į Valstybės Banką arba, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai sutikus, į kitas kredito įstaigas; b) laikomi įstaigos kasose;

c) suvartoti reikalingam įstaigai judinamajam ir nejudinamajam turtui įgyti; d) laikomi einamosiose debitorų sąskaitose, vedant apdraudimo operacijas.

Pastaba. Paskolos gali būti išduodamos tik Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai sutikus.

8 §. Daromos Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigoje draudimo sutartys, lygiai kiti apdraudimo raštai, dokumentai ir susirašinėjimai atleidžiami nuo žyminio mokesnio ir kitų valstybinių rinklavių.

9 §. Apdraustas turtas gali būti įkeistas Valdžios, visuomenės arba privatinės kredito įstaigose sulig tų įstaigų įstatais.

10 §. Už visus Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigoj apdraudimus Valstybė atsako visu savo turtu.

11 §. Premijų mokėjimo vietas ir nuostolių atlyginimo būdus nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

12 §. Apdraudžiamos premijos aukštumą Apdraudimo įstaiga nustato tais dėsniais, kad iš apdraudžiamosios premijos sumos galima būtų atlyginti apdraudėjams nustatytieji apdraudimo sutartimi (polisu) įadai ir visos apdraudimo ir valdymo išlaidos ir lėšos, kurios reikia atidėti atsargos kapitalui sudaryti ir papildyti.

13 §. Premijų tarifas, reikalui esant, peržiūrimas ir keičiamas. Naujas premijų tarifas įgyja galios pradėdamas nuo kitų naujų metų.

14 §. Jei išlaidos kuriais metais būtų didesnės už pajamas, tai jos atlyginamos iš atsargos kapitalo.

15 §. Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigą valdo apdraudimo valdytojas, kuris: 1) vadovauja įstaigos operacijoms, prižiūri jų atlikimo teisingumą ir esamų įstaigos žinyboje sumų apsaugojimą, 2) susižino žodžiu ir raštu visais draudimo reikalais, 3) daro draudimo sutartis (polisus) ir išdavinėja draudimo polisus, 4) išmoka priklausančias sulig apdraudimo sutartimis sumas, 5) sustato metinę apyskaitą ir periodines žinias apie apdraudimo operacijų eigą, 6) įsako visų apdraudimo operacijų išlaidų apmokėjimą, 7) prižiūri ir kontroliuoja visas privatinės apdraudimo įstaigas Lietuvoje ir 8) atlieka kitus įstaigos reikalus.

16 §. Apdraudimo valdytojo žinioj yra: jojo pavaduotojas, skyrių vedėjai, inspektoriai, agentai, kaininamosios komisijos ir kiti tarnautojai.

Pastaba. Savivaldybių organams ir kai kuriems Lietuvos Valstybinio apdraudimo įstaigos tarnautojams gali būti skiriamas iš įstaigos lėšų tam tikras atlyginimas už darbą apdraudimo srityje, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio nustatyta tvarka.

17 §. Apdraudimo valdytoją ir jo pavaduotoją skiria Valstybės Prezidentas Finansų Ministeriui pritačius. Atskirų apdraudimo skyrių vedėjus ir inspektorius skiria ir atleidžia Finansų Ministeris valdytojų pritačius. Agentus ir kitus tarnautojus skiria ir atleidžia valdytojas.

18 §. Smulkias taisykles apie valdininkų pareigas ir apie jų darbų tvarką ir darbo vedimą nustato valdytojo instrukcija, Finansų Ministerio tvirtinama.

19 §. Prie Lietuvos Valstyb. Apdraudimo įstatigos valdytojo yra patariamasai organas — Apdraudimo Reikalų Komitetas, kuris susideda iš pirmininko Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos Valdytojo, vieno Vidaus Reikalų Ministerijos atstovo, vieno Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos atstovo ir dviejų draudimo žinovų — Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio pakviestų.

Pastaba. Sprendžiant klausimus, kurie liečia Ministerijas, neturinčias savo nuolatinį atstovą, Apdraudimo Reikalų Komitetas kviečia tų Ministerijų atstovus.

20 §. Apdraudimo Reikalų Komiteto pareigos yra šios:

- a) peržiūrėti metinę apyskaitą,
- b) peržiūrėti premijų tarifus, aptarti premijų mokėjimo vietas ir nuostolių atlyginimo būdus,
- c) svarstyti ir duoti savo nusistatymą paskolų išdavimo, įkeičiant nejudinamąjį turtą ir atsargos bei rezervų kapitalo įdėjimo į Valstybės įmones klausimais,
- d) svarstyti numatytąjį 16 § pastaboje atlyginimo nustatymą,
- e) svarstyt ir duot savo nusistatymus tais klausimais, kuriuos įstaigos valdytojas patieks Komitetui.

21 §. Į savo posėdžius Apdraudimo Reikalų Komiteto Pirmininkas privalo kviešti svarstomųjų klausimų žinovų.

Pastaba. Apdraudimo Reikalų Komiteto posėdžiuose sprendžia tik 19 § įvardintieji Komiteto nariai ir to pat 19 § pastaboje nuziūrėtieji Ministerijų atstovai.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. sausio mėn. 3 d.

[529]

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. gruodžio mėn. 21 dieną priimtą įstatymo pakeitimą:

Įstatymo apie algas ir pašalpas kariškiams ir jų šeimoms papildymas

(L. Vyr. Žinių Nr. 7 1919 m.).

Įstatymo apie algas ir pašalpas kariškiams ir jų šeimoms II p. papildomas šia pastaba:

Karininkai ir karo valdininkai, ištarnavę Lietuvos kariuomenėje mažiau kaip 6 mėnesius ir atleisti iš kariuomenės nesveikatos patikrinimo komisijos sprendimu, pašalpos šeimai negauna.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. sausio mėn. 17 d.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. lapkričio mėnesio 30 d. priimtą įstatymą:

Lietuvos Atstatymo Komisariato įstatymas.

1. Lietuvos planingo ir kultūringo atstatymo reikalams miestuose ir kaimuose steigiamas prie Vidaus Reikalų Ministerijos Lietuvos Atstatymo Komisariatas.

2. Lietuvos Atstatymo Komisariatas:

a) gamina sunaikintiems ar naujai statomiems, ar jau esamiems miestams, miesteliams ar jų dalims ir atskiroms sodyboms racionalius planus; gamina kaimo ūkiui, miestams ir miesteliams, taip pat valstybės ir visuomenės įstaigoms pavyzdžius trobesių, švietimo, kanalizacijos, vandentakio, gatvių ir kelių įtaisyimo, sausinimo ir kitokių statymo projektus;

b) duoda leidimus statyti ir tvirtina statymo planus ir projektus, einant bendrais statymo įstatymais;

c) prižiūri privatinį planų ir projektų vykdymą;

d) teikia instrukcijų ir instruktorių statymo darbams atlikti ir statomajai medžiagai gaminti;

e) ruošia statymui reikalingus įvairių rūšių profesinius statymo darbininkus;

f) kelia visuomenės iniciatyvą racionalaus statymo srity per atitinkamą literatūrą, statymo parodas, statymo informacijų biurą, paskaitas ir kitokių tinkamus būdus;

g) prižiūri ir aprūpina dailės reikalavimus statybos srity;

i) rūpinasi kėlimu pramonės statomajai medžiagai gaminti;

k) tarpininkauja tarp valdžios įstaigų ir reikalingos visuomenės gauti statymui reikalingos medžiagos;

l) dalyvauja valdžios ir visuomenės įstaigų darbe, surištame su Lietuvos atstatymu, jo finansavimu ar jo paruošimu;

m) turi savo žinioj valstybinių ir visuomenės trobesių techninę priežiūrą.

3. Lietuvos Atstatymo Komisariato reikalus veda Atstatymo Komisarai. Jis betarpiškai priklauso Vidaus Reikalų Ministeriui.

4. Spręsti pagrindiniams klausimams atstatymo ir statymo srity ir derinti atskiriems interesuotų ministerijų reikalams — prie Lietuvos Atstatymo Komisariato sudaroma Atstatymo Taryba iš atstovų: Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos, Vidaus Reikalų Ministerijos Savivaldybių Departamento, Sveikatos Departamento ir Atstatymo Komisarai.

Pastaba. Tariant planų ir projektų klausimus, tų vietų savivaldybių atstovui duodama teisės dalyvauti Atstatymo Tarybos posėdy sprendžiamųjų balsu.

5. Atstatymo Tarybos nutarimai turi Atstatymo Komisarui privalomos reikšmės, bet jam paliekama teisė, nesutikus su Atstatymo Tarybos sprendimu, perkelti svarbesniais atsitikimais ginčijamą klausimą per Vidaus Reikalų Ministerį Ministerių Kabinetai nutarti.

6. Atstatymo Taryba, reikalui esant, kviečia į savo posėdį svarstomųjų klausimų dalyko žinovus patariamuoju balsu.

7. Dailės klausimams spręsti prie Lietuvos Atstatymo Komisariato sudaroma dailės komisija iš penkių asmenų, kurių du skiria Vidaus Reikalų Ministeris, tris deleguoja Dailės Technikų Draugija arba atitinkamos mokslo įstaigos, Vidaus Reikalų Ministerio kviečiamos.

8. Dailės Komisijos sprendimui priklauso: bendrieji nurodymai dailės srityje miestus planuojant ir statant, projektų konkurso sprendimai, stiliaus miestų ir įvairių vietų pagražinimo klausimai ir sumanymai ir iš viso estetikos klausimų sprendimas statymo darbe.

9. Atstatymo ir statymo darbui tvarkyti ir prižiūrėti kiekvieno apskrityje ir apskrities teisėmis tvarkoma mieste steigama prie savivaldybių Apskritis Atstatymo Komisija.

10. Apskritis Atstatymo Komisija darbuojasi bendrųjų statymo įstatymų ribose ir

a) vykdo apskrities ribose 2 § įvardintus uždavinius;

b) prižiūri Valsčių Atstatymo Komisijų darbavimąsi.

Pastaba. Santykiams tarp Lietuvos Atstatymo Komisarato ir Apskritis Atstatymo Komisijos reguliuoti ir smulkiai Apskritis Atstatymo Komisijos kompetencijai nustatyti Atstatymo Komisaratas išleisdžia tinkamą instrukciją.

11. Apskritis Atstatymo Komisiją sudaro: Apskritis Valdybos pirmininkas ar miesto viršininkas (burmeisteris), trys nariai, Apskritis ar miesto Tarybos renkami, apskrities gydytojas, miškų urėdas, apskrities technikas. Pirmininkauja Komisijai Apskritis ar Miesto Valdybos pirmininkas.

12. Reikalui esant, Atstatymo Komisija kviečia į posėdį patariamuoju balsu statymo reikalų žinovų.

13. Prižiūrėti visam atstatymo darbui apskrities ribose ar apskrities teisėmis tvarkomuose miestuose jų savivaldybės laiko kvalifikuotą techniką, Atstatymo Komisarato tvirtinamą.

14. Apskritis ar miesto technikas yra Apskritis ir Miesto Valdybos žinioj, priklausydamas Atstatymo Komisarui statymo technikos klausimuose. Apskritis ar miesto technikas apmokamas perpus valdžios, perpus savivaldybės; kandidatų į apskrities ar miesto technikus siūlo Atstatymo Komisija.

15. Statymo reikalais rūpintis valsčiaus ribose kiekviename valsčiuje sudaroma Valsčiaus Atstatymo Komisija iš valsčiaus viršaičio ir dviejų asmenų, renkamų Valsčiaus Tarybos. Valsčiaus Atstatymo Komisijai pirmininkauja viršaitis.

16. Valsčiaus Atstatymo Komisija vykdo valsčiaus ribose 10-tą §, vaduodamasi bendrais statymo įstatymais, Atstatymo Komisarato ir Apskritis Atstatymo Komisijos nurodymais ir instrukcijomis.

Pastaba: Valsčiaus Atstatymo Komisijos kompetencijai į jos santykius su Apskritis Atstatymo Komisija smulkiai nustato instrukcijos kelių Atstatymo Komisarų.

17. Valsčiaus Atstatymo Komisija, reikalui esant, turi teisės kviešti į savo posėdžius statymo darbų žinovų patariamuoju balsu.

18. Krašto Atstatymo Komisaratas darbuojasi Departamento teisėmis.

19. Komisaratas vaduojasi tebeturinčiais galios statybos įstatais, kurie neprieštarauja šiam įstatymui.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. sausio mėn. 25 d.

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Mažojo Seimo 1920 m. gruodžio m. 14 dieną priimtus priedą ir pakeitimą:

**Priedas prie §§ 15 p. a ir p. d ir 16 p. a Lai-
kinųjų naujokų šaukimo įstatų**

(1919 metų rugsėjo mėn. 27 dienos L. V. Ž. Nr. 13)

**ir prie Laičinųjų naujokų šaukimo įstatų 15 ir
16 §§ pakeitimo**

(1920 m. rugpjūčio m. 20 d. V. Ž. Nr. 46).

Sąrašas ligų ir kūno trūkumų, dėl kurių pašauktųjų į kariuomenę naujokų šeimos nariai gali būti pripažinti netinkami darbui.

1) Visos formos neišgydomų centrinių nervų sistemos ir proto ligų.

2) Nuomario liga su dažnais puolimais (ne rečiau, kaip du kartą per savaitę), ištyrus ligoninėje.

3) Abiejų akių regėjimo sumažėjimas žemiau kaip 0,1, jeigu jo negalima pagerinti akiniais.

4) Neišgydomos abiejų akių regėjimo periferijos susiaurėjimas ligi 10°.

5) Visiškas klausos nustojimas abiejose ausyse.

6) Nebyliai.

7) Neužaugėliai (karlikai) mažesni kaip 130 c/m.

8) Neišgydomos ir progresuojančios ligos: diabetes mellitus ir insipidus, anaemia pernicioza, morbus Basedowi ir Adissoni, bendra raumenų progresinė atrofija, arthritus deformans ir panašios.

9) Didelis pataloginis nutukimas.

10) Neoplasmata maligna, išskiriant aprėžtą odos vėžį (Ulcus rodens).

11) Neoplasmata benigna, jeigu jos dėl savo didumo ir užimamos vietos spaudžia svarbius organus ar žymiai kliudo kūno nariams veikti.

12) Elephantiasis.

13) Lepra (Raupai).

14) Myxoedema.

15) Rhinoscleroma.

16) Acromegalia.

17) Vidaus organų echinococcus ir actinomycosis.

18) Organinės nekompensuotos širdies ydos.

19) Vaizdūs chroniniai endokarditai, miokarditai, perikarditai ir kraujo indų aneurizmas.

20) Žymiai įsigalėjęs gerklės ir plaučių tuberkuliozas.

21) Plaučių emphysema su pastoviu dusuliu ir kraujo cirkuliacijos trūkumu.

22) Atrofinis kepenų ctyrrhosis su pilvo vandenine.

23) Hipertrofinis kepenų ctyrrhosis su nepranykstančia geltige.

24) Kepenų akmenų liga su sunkiais klininiais reiškiniais, ištyrus ligoninėje.

25) Chroninė neišgydoma pilvo vandeninė prie tuberkuliozo ir piktųjų neoplazmų.

26) Tulžies, skilvio, žarnų (išskiriant rectum) ir puslės fistulos.

27) Žymiai įsigalėjęs chroninis inkstų uždegimas (Brighto liga) su pabrinkimais ir uremijos reiškiniais.

28) Intersticijinis inkstų uždegimas su dideliu matinimosi susilpnėjimu, pabrinkimais ir uremijos reiškiniais.

29) Pūslės akmenų liga.

30) Neįtaisomas arba didelis nesutūrimas bandžu trūkis (Hernia).

31) Prolapsus recti ir haemorrhoidai, jeigu dėl jų atsitinka didelė anemija ir sulysimas.

32) Sunkios neišgydomos odos ligos, naikinančios ligonio sveikatą.

33) Makaulės kaulų defektai komplikuoti liguistais smegenų arba jų plėvės reiškiniiais.

34) Didelės deformacijos ir chroninės nugarkaulio ir dubens (pelvis) ligos, kliudančios darbui.

35) Susenėję ir pasikartoją sąnarių išnirimai, netikrieji sąnariai (pseudarthrosis) stambųjų kaulų ir kiti svarbūs neišgydomi sąnarių susirgimai.

36) Kojos sutrumpėjimas didesnis kaip 8 c/m.

37) Dideli mazguoti kojų venų išsiplėtimai su pastoviomis odos žaizdomis arba kojų pabrinkimais.

38) Sunkios rūšys pėdų iškrypimų (pes varus, valgus, equinus calcaneus) atsizvelgiant į profesiją.

39) Labai didelis kūnagalių veikimo sumažėjimas dėl neišgydomų susirgimų sąnarių, kaulų arba nervų.

40) Vienos kojos nustojimas ligi kelio.

41) Vienos rankos nustojimas aukščiau riešo.

42) Stoka arba visiškai nevaldymas abiejų nykščių arba ne mažiau kaip 3-jų pirštų vienos rankos dešinės arba keturių pirštų kairės (kairių atbulai), jeigu abiejose atsitikimuose neveikia ir nykščiai arba stoka ne mažiau kaip šešių pirštų abiejų rankų, nykščiams esant sveikiems.

I pastaba. Jei tiriamasis žmogus turi kokią nors ligą ar kūno trūkumą, kuris neatitinka nė vienam šio sąrašo punktui, bet dėl kurių jis yra žymiai nustojęs savo darbingumo, tai komisija turi teisės pripažinti jį negalinčiu būti šeimos maitintoju, tik privalo smulkiai aprašyti ligos reiškinius ir pridėti motyvuotą nuomonę. Šis pažymėjimas siunčiamas Krašto Apsaugos Ministerijos Sanitarijos Skyriui.

II pastaba. Ši ligų sąrašą pritaikydama kiekvieną atskiru atsitikimu, Komisija privalo žiūrėti į tiriamojo žmogaus profesiją ir jo darbo ypatybes.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. sausio mėn. 25 d.

[532]

Einas Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažosio Seimo 1921 m. sausio mėnesio 14 dieną priimtą įstatymą:

Medicinos praktikos teisių Lietuvoje įstatymas.

1 §

Gydytojų medicinos praktikos teises Lietuvoje patikrina Vidaus Reikalų Ministerijos Sveikatos departamentas ir išduoda tam tikrus pažymėjimus eiti medicinos praktikai.

Pastaba. Einantieji medicinos praktiką ir imantieji už tai atlyginimą neturėdami nurodytų šiame § pažymėjimų baudžiami kaip neturintieji teisės verstis gydymo praktika 195-ju Baudžiamojo Statuto straipsniu.

2 §

Medicinos praktikos teisės Lietuvoje pripažįstamos tiems gydytojams, kurie yra išlaikę Lietuvoje valstybinius kvotimus arba atitinka šio įstatymo 3, 5, 6 ir 7-me §§-se nustatytoms sąlygoms.

Pastaba. Medicinos praktikos teisėms įgyti valstybiniais kvotimams daryti Švietimo Ministerio skiriama tam tikta komisija einant 595, 609, 611-ju straipsniu be 2 punkto ir pastabų, 612 be pastabų, 613, 614 be pastabų, 615, 616, 617 ir

priedo prie 617 str. 1—9 punktais (Medicinos įstatų XIII t. Svod Zakonov 1905 m. laidų ir 1906, 1908, 1909 ir 1910 m. priedo).

Švietimo Ministeris kasmet skiria tai komisijai pirmininką ir narius. Švietimo Ministeris nustato Komisijos Pirmininkui ir jos nariams atitinkamą atlyginimą iš sumų tam reikalui priimtos samatos ir iš mokesnio, kurį sumoka kvočiamieji. Mokesnius už kvotimus kasmet nustato Švietimo Ministeris.

3 §

Nelaikant Lietuvoje valstybinių kvotimų, leidžiama verstis medicinos praktika tiems gydytojams, Lietuvos piliečiams, kurie atitinka šioms sąlygoms:

a) jeigu yra gavę diplomus prie Rusų Valstybės Universitetų Medicinos fakultetuose arba jiems lygių įstaigų iki 1917 m. lapkričio mėn. 1 d.

Pastaba. Diplomai gydytojų, išėjusių pilną Rusų Universitetų Medicinos fakultetą arba jiems lygių mokslo įstaigų kursą ligi karo pradžios, kuriais buvo gautas gydytojų laipsnis be kvotimų Aukščiausios Rusų Valdžios įsakymu, turi lygios vertės su aukščiau šiame punkte minėtais diplomais.

b) jeigu yra gavę diplomą buvusių Rusų Universitetų Medicinos fakultetų arba jiems lygių įstaigų, išduotą po 1917 m. lapkričio mėnesio 1 d. ir gali išrodyti, kad diplomą gautas, išėjus visą mokslo programą ir išlaikius valstybinius kvotimus.

c) diplomai gauti po 1917 m. lapkričio 1-osios dienos duoda medicinos praktikos teises, jei gavęs diplomą gali išrodyti, kad jis yra išėjęs ligi karo pradžios 8 semestrus.

d) jeigu yra gavę užsienio universitetų medicinos daktaro diplomus ir yra išlaikę valstybinius kvotimus buvusioje Rusijoje ligi 1917 m. lapkričio m. 1 d.

4 §

Turi teisės laikyti Valstybinius kvotimus ir, išlaikę juos, gauti medicinos praktikos teisę:

a) gydytojai, kurie yra gavę diplomus, minėtus šio įstatymo 3-me §-fe c ir b punktuose, bet neturi reikalaujamų šiuose punktuose išrodymų.

b) medicinos kandidatai, kurie yra gavę bet kurio universiteto medicinos fakulteto arba jiems lygios įstaigos išleidžiamuosius pažymėjimus.

c) gydytojai, kurie turi užsienio universitetų medicinos daktaro diplomus arba gali išrodyti, kad yra išėję visą medicinos mokslo kursą.

Pastaba. Gydytojai, kurie yra gavę užsienio universitetų medicinos daktaro diplomą arba yra baigę medicinos fakultetus Rusų universitetuose arba jiems lygiose įstaigose karo metų, bet negali pristatyti 3-jo §-fo b punkte ar jo pastaboje reikalaujamų išrodymų, atsižūrint į jų nuopelnus medicinos srityje Valstybinių kvotimų komisijos sprendimu gali būti atleisti nuo visų ar dalies valstybinių kvotimų.

5 §

Visi norintieji gauti teises eiti Lietuvoje medicinos praktiką gydytojai privalo mokėti susikalbėti valstybine kalba.

6 §

Lietuvoje leidžiama eiti medicinos praktiką tik tu svertimųjų Valstybių piliečiams gydytojams, kuriose ir Lietuvos piliečiams gydytojams gali būti leidžiama eiti medicinos praktiką.

7 §

Svertimųjų valstybių piliečiai gydytojai gali įgyti Lietuvoje teisės eiti medicinos praktiką tik išlaikę Lietuvoje valstybinius gydytojų kvotimus.

I pastaba. Nuo valstybinių kvotimų gali būt atleisti tik tų valstybių piliečiai gydytojai, kurie ir nuo Lietuvos piliečių gydytojų nereikalaujama valstybinių kvotimų.

II pastaba. Ypatingai svarbiuose atsitikimuose svetimųjų valstybių piliečiams gydytojams gali būt duodami leidimai eiti medicinos praktiką Lietuvoje ir nesilaikant šio įstatymo 5, 6 ir 7-jo §-ų. Šios išimtys gali būti daromos tik valstybinių kvotimų komisijos sprendimu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. sausio mėn. 24 d.

[533]

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Mažojo Seimo 1921 m. sausio mėn. 15 dieną priimtus etatus:

Lietuvos Atstovybės prie Kvirinalo etatai.

Atstovas	1.
Atstovybės Sekretorius	1.
Atstovybės mašinistė	1.
Spaudos Biuro vedėjas	1.
Mašinistė	1.
Tarnas	1.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. sausio mėn. 29 d.

[534]

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1921 metų sausio mėnesio 15 d. priimtą įstatymą:

Algų nustatymo Lietuvos Atstovybės prie Kvirinalo tarnautojams įstatymas.

Atstovas	3.000 lyrų
Atstovybės sekretorius	1.800 "
Atstovybės mašinistė	600 "
Spaudos biuro vedėjas	1.800 "
Mašinistė	600 "
Tarnas	450 "

Pastaba. Lietuvos atstovas prie Kvirinalo be pagrindinės algos gauna po 1.500 lyrų kas mėnuo reprezentacijos reikalams su atsiskaitymu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas. 1921 m. sausio mėn. 29 d.

[535]

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1921 m. sausio mėn. 7 dieną priimtą įstatymą:

Rekvizicijų ir nepaprastų mokesnių įstatymas.

A. Bendrieji rekvizicijos ir nepaprasto mokesnio dėsniai.

1 §. Esant reikalui, gyventojai apdedami natūros rekvizicija ir nepaprastu piniginiu mokesniu.

2 §. Rekvizicijų ir nepaprasto piniginio apdėjimo ir nuėmimo laiką nustato Ministerių Kabinetas.

3 §. Teisė imti žemės ūkio produktų rekvizicijas priklauso Krašto Apsaugos Ministerijai.

Teisė rinkti nepaprastą piniginį mokesnį priklauso Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

4 §. Rekvizicijos ir nepaprastas piniginis mokesnis renkami: kariuomenės, ligoninių, kalėjimų, tremtinių punktų ir nukentėjusiųjų dėl karo gyventojų reikalsams.

5 §. Kuriems būtent reikalams ir kieno naudai imamos rekvizicijos, imamųjų dalykų tiekį, rūši ir kainas nustato Rekvizicijų Taryba (žiūr. 9 ir 26 § §).

6 §. Natūros apdėjimai imami priverčiamos rekvizicijos kelių ir apmokami nustatyta kaina.

7 §. Kada rekvizuojamųjų dalykų rinkos kainos esti mažesnės kaip rekvizicijos kainos, Intendantūros Skyrius, susitaręs su Apskrities Valdyba, ima juos rinkos kainomis.

8 §. Išimties atsitikimais Krašto Apsaugos Ministerijai duodama teisės daryti nepaprastas ir žemės ūkio ir kitų produktų (cukraus, druskos, silkų, pipirų ir t. t.) ir kariuomenei aprūpinti reikalingų daiktų rekvizicijas, kainomis artimomis urmo (didmenų) kainomis.

a. kada šio paragrafo duotąją teisę galima pasinaudoti.

b. kurie daiktai reikalinga rekvizuoti, sprendžia Krašto Apsaugos Ministerija,

c. o kuriomis kainomis jiems mokėti, sprendžia Rekvizicijų Taryba.

B. Rekvizicijos iš žemės ūkio.

9 §. Rekvizuojamųjų dalykų rūši ir tiekį kiekvienai atskirai apskričiai nustato Rekvizicijų Taryba drauge su apskričių ir apskrities teisėmis tvarkomų miestų atstovais ir paskirvietais ekspertais, remdamasi bendra visam kraštui samata ir gautomis iš atitinkamų įstaigų žiniomis apie javų derlių ir žemės plotą.

10 §. Toliau paskirstyti rekvizuojamieji produktai tarp atskirų valsčių pavedama Apskričių Taryboms, dalyvaujant vietinės Rekvizicijų Komisijos nariams patariamuoju balsu.

11 §. Išdėstymą rekvizuojamųjų dalykų kiekyje name valsčiuje tarp seniūnijų ir atskirų ūkių atlieka Valsčių Tarybos.

12 §. Pareikalautų iš kiekvieno valsčiaus dalykų rekviziciją vykdo ir suimtųjų daiktų pristatymą Apskrities Intendantūrai prižiūri Valsčiaus Valdyba, eidama Apskrities Intendantų ir Apskrities Valdybos reikavimais.

13 §. Rekvizicijų paskirstymo pagrindui imamas ūkyje tinkamas naudojimui žemės plotas: sodybos, ariamasis laukas, pievos, ganyklos ir miškai iki 25 deš.

14 §. Nuo visų žemės ūkio produktų rekvizicijų atleidžiami:

a) ūkiai, turį ne daugiau kaip 6 dešimtines (12 margų) naudotinos žemės, nuomuojamieji ūkiai, turį ne daugiau kaip 8 dešimtines (16 margų);

- b) ežerai, didesni kaip $\frac{1}{2}$ deš. (1 margas);
- c) nenaudojamos pelkės ir pustomasis smėlys, didesni kaip $\frac{1}{2}$ deš. (1 margas).

Kiti ūkiai apdedami progresinėmis rekvizicijomis, būtent, ūkiai nuo 6 iki 9 deš. duoda rekvizicijos vienetą (1), nuo 10 iki 19 dešimtinių duoda pusantro vieneto ($\frac{1}{2}$), nuo 20 iki 49 deš. vieną ir tris ketvirtius rekvizicijos vieneto ($\frac{3}{4}$), nuo 50 deš. ir daugiau — 2 rekvizicijos vienetu.

15 §. Gyvulius mėsos rekvizicijai valsciui stato arba supirkimo arba priverstinės rekvizicijos keliu. Ir vienu ir antru atveju skirtumą tarp rinkos ir Valdžios kainų tuoju sumoka žmonėms, iš kurių gyvuliai imami, atatinkami valsciui.

16 §. Reikalingos tam skirtumui išmokėti sumos surenkamos iš privalomų tam reikalui skiriamų mokesčių, kuriuos apskaito kiekvienam valsciui Valscių Tarybos iš naudojamojo žemės ploto.

C. Arklių rekvizicija.

17 §. Reikalui esant, Intendantūros Skyrius, Ministerių Kabinetai nutarus, skelbia sodžiaus ir miestų arklių rekviziciją, tam tikromis, Rekvizicijų Tarybos nustatytais taisyklėmis ir kainomis.

18 §. Savininkams, iš kurių rekvizuojami arkliai, sumokamas skirtumas tarp rinkos ir rekvizicijos kainų. Reikalingos tam skirtumui išmokėti sumos surenkamos iš privalomų tam reikalui skiriamų mokesčių, kuriuos apskaito kiekvienam valsciui ar miestui apskričių ar Miesto Tarybos iš naudojamojo žemės ploto sodžiuose, iš turto ir pelno miestuose.

Jei savivaldybės neišmoka skirtumų, interesuotiems asmenims duodama teisės reikalauti iš savivaldybių jiems priklausomų pinigų teismo keliu.

D. Nepaprastas mokesnis miesto gyventojams Pramonės ir prekybos įstaigoms.

19 §. Tuo metu, kai imamos rekvizicijos iš sodžiaus gyventojų, miesto gyventojai ir visos prekybos ir pramonės įstaigos miestuose ir kaimuose apdedami pinigine karo rinkliava, kurią renka Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Rinkliavų Departamentas bendrai su Rekvizicijų Taryba nustatytais taisyklėmis.

20 §. Pristačius sumokėto nepaprasto piniginio mokesnio kvitą, valstybės išdada grąžina šio mokesnio pusę valstybės % o/o popieriais.

21 §. Bendrai visai Lietuvos Valstybei piniginio karo apdėjimo sumą nustato Rekvizicijų Taryba (žiūr. § 29).

E. Priemonės rekvizicijoms ir karo apdėjimui išieškoti.

22 §. Nusikaltusieji nepaprastų mokesnių ir rekvizicijų įstatymui ar Armijos Intendantų, Apskrities Intendantų ir Mokesčių Inspektorius įsakymams ir apskrities, miestų ir valsčių savivaldybės organų nutarimams rekvizicijų ir nepaprastų mokesnių dalykuose baudžiami bauda pinigais iki penkių tūkstančių auks. einant 23 ir 24 §.

23 §. Baudos iki vieno tūkstančio auksinų pinigais uždedamos galutinai apskrities Rekvizicijų Komisijos nutarimu.

24 §. Bauda daugiau kaip tūkstančio auksinų pinigais dedama tos pačios komisijos, bet turi būti tvirtinama Rekvizicijų Tarybos.

25 §. Iš turto valdytojų, kurie per savo kaltę iki paskirto laiko nepristatė apdėjimo rekvizicijų, šis arba paimamas karo pajėga arba išieškomas licituojant turta.

* Natūros apdėjimai šiuo atveju išieškomi pinigais vidutinėmis vietos rinkos kainomis, kurias nustato Apskrities Valdyba.

F. Įstaigų kompetencijos rekvizicijų dalykuose.

26 §. Svarbesniems principo ir praktikos klausimams ir įvairiems nesusipratimams rekvizicijų dalykuose spręsti sudaroma rekvizicijų taryba, susidedanti iš Finansų, Prekybos ir Pramonės, Vidaus Reikalų, Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos, Teisingumo Ministerijos ir Krašto Apsaugos Ministerijos Intendantūros Skyriaus atstovų, pirmininkaujant Teisingumo Ministerijos atstovui, jį pavaduojant Krašto Apsaugos Ministerijos atstovui.

Pastaba. Susiorganizavus savivaldybių atstovų centrui rekvizicijų taryba kviečia į savo posėdžius du minimojo centro atstovus, sprendžiamuoju balsu.

27 §. Be to, kas pasakyta 5-me, 8, 9, 18, 20, 21 ir 24 §-se, Rekvizicijų Tarybos kompetencijos yra:

- a) leisti taisykles nepaprastiems apdėjimams ir rekvizicijoms, taikinant šį įstatymą gyvenimui, atsižvelgiant į vietos sąlygas,

- b) spręsti galutinai bylas, rekvizicijų dalykuose,

- c) spręsti rekvizicijų normos mažinimo klausimą atskiroms apskritims.

28 §. Intendantūros Skyrius išieško nepaprastus apdėjimus ir rekvizicijas per Apskrities Intendantūrą ir apskrities ir valsčiaus savivaldybių pagalbą, kurios rekvizicijų dalykuose privalo atlikti Armijos Intendantų ir Apskrities Intendantų reikalavimus.

29 §. Visokius nesusipratimus nepaprastų apdėjimų ir rekvizicijų dalykuose savo veikimo srityje, laikdamasi šio įstatymo Rekvizicijų Tarybos ir Armijos Intendantų išleistų taisyklių ir nurodymų sprendžia Apskrities Rekvizicijų Komisija, susidedanti iš vietos Apskrities Intendantų, Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotinio, Mokesčių Inspektoriaus ir dviejų apskrities valdybos atstovų, pirmininkaujant apskrities intendantui, jį pavaduojant mokesčių inspektoriumi.

30 §. Apskričių, miestų ir valsčių savivaldybės organai reguliuoja nepaprastų apdėjimų ir rekvizicijų paskirstymą.

Savivaldybės į šiuos posėdžius kviečia dalyvauti Apskrities Intendantą, Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotinį, Mokesčių Inspektorių patariamuoju balsu.

31 §. Skundai dėl neteisingų rekvizicijų išdėstymo paduodami Apskrities Rekvizicijų Komisijai dviejų savaitių laiku nuo tos dienos, kada paskirstymas yra gautas vietoje.

32 §. Nuo rekvizicijos pareigų visai ar iš dalies atleidžiami vietos savivaldybės įstaigų nuožiūra ypačiai dėl karo nukentėję ir dar neatsigavę žemės ūkio valdytojai ar miesto gyventojai.

33 §. Rekvizicijų įstatymas (1920 m. sausio mėn. 10 d. L. V. Ž. Nr. 1 (19) 1920 m.) šiuo panaikinamas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

[536]

Eiņš Respublikos Prezidento Pareigas Steigamojo Seimo Pirmininkas skelbia šā Steigamojo Seimo 1920 m. rugsėjo mēnesio 20 dienā priimtā provizorinē sutartī pašto, telegrafo ir telefono santykiams tarp Lietuvas ir Latvijas:

Provizorinē sutartis pašto, telegrafo ir telefono santykiams tarp Lietuvas ir Latvijas.

1. Tarp Lietuvas ir Latvijas bus regulārs ir tiesioginis pašto, telegrafo ir telefono korespondenciju mainymāsis. Bus leidziamas telegrafo ir pašto korespondenciju tranzitas.

2. Visame, kas nēra dabartinēs sutarties nužiūrēta, pašto ir telegrafo korespondenciju mainymāsis bus vykdomas einant visuotinos. paštų sąjungos ir visuotinos telegrafų sąjungos sūtārių nurodymāis. Korespondencijose leidziamā vartoti visos Eiropas kalbos.

3. Tiesioginiam mainymuisi ir tranzitui yā priimamos šios pašto siuntinių rūšys: laiškai uždāri ir atvīrieji, paprastieji ir apdraustieji (registruotieji), prekių pavyzdžiai, spaudos dāyķai, reikālių rāštāi ir nējkānintieji pašto pakietāi, kurie sveria nē daugiau, kāp 5 kilogramus.

4. Susitarusioms šalims yā prīvalomi Tarptautinēs Paštų Sąjungos sūtārių nurodymāi, liečiantieji pašto siuntinių svarumā, sudētā ir pranešimo lāpus.

5. Pašto siuntiniai, pažymētieji 3-me skyriuķe, išskyrus pašto pakietus, yā apmokāmi sulig kiekvienos šalies, padāriusios užsieninēs korespondencijos sūtārtā, nustatytųjų mokesnių (taksų). Išsiuntinējimo (ekspedicijos) biuras pažymi centimāis dvīgubā nepilnai apmokētų siuntinių nēpritekliaus sumā. Ši sumā yā imāma iš siuntinio priēmķo (adresaķo), vaduojantis kiekvienos šalies pritaikintā keitimo taksa nustatyties frankāis ir centimāis pašto mokesniams paversti ī savus pinigus.

6. Laikānai nēpriimamos korespondencijos ir pašto pakietāi uždētū mokesniu, siuntimas ekspresu ir gavimo pranešimāi.

7. Kiekvienā susitariančioji Pašto Administraciā savo lēšomis vykdsin siuntinių gabenimā iki sienos arba iki kito bendrā sūtārtimi paskrito apsimainymo biuro.

Laikānai tiesioginių ir tranzito siuntinių apsimainymas bus vykdomas Lietuvių teritorijoj Mažeikiuose, tarp Lietuvių pašto biuro ir Latvių respublikų pašto vagono. Perduodamos telegramos prīvalo būti uždārytos; tranzito korespondencijos bus sudedamos skyrium užplombuotuose maišuose.

8. Pražuvus apdraustāi korespondencijāi, atsakomybē uż tai bus reguliuojāmā, vaduojantis visuotinos Paštų Sąjungos sūtārtimi. Uż pražuvimā, įvykusį prievartos jēgā, susitariančios pašto administrācijas nēpriiimā jokios atsakomybēs.

9. Turintieji galios tarptautinēs sutarties nurodymāi, liečiantieji pašto pakietų perdavimā, bus taikomi visuose dabartinēs sutarties nenumatytuose atsitikimuose.

10. Pašto pakietų laikymas ir išdavimas reguliuojāmā esamāis kiekvienos šalies įstatymāis.

11. Pašto pakietāi prīvalo būti apmokāmi ligi paskyrimo vietos ir turi turėti pridētā muitinēs pareiškimā. Jų turinys turi būti muitinēs be kliūčių priimamas perveždėti.

12. Pašto pakieto persiuntimas, nēpāisant kokio jis svarumo, įkānintas vienu franku. Kiekvienā šalīs

nustāto savo pinigāis sumā, vaduodamāsi priimtā keitimo taksa, skiriāmā pašto siuntiniams.

13. Tranzitiniai pašto pakietāi bus apmokāmi esamomis internacionalinių sūtārių nustatytomis taksomis; tų sūtārių nurodymāis bus vykdomi Pašto Administrācijas savitārpio atsiskaitymāi uż tranzitā frankāis ir centimāis arba jei skolingoji šalīs norēs kreditorēs (skolintojos) šalies pinigāis, skaitant sumā pastarosios šalies pašto mokesnių nustatytā keitimo taksa. Susitariančios Administrācijas praneš viena kitāi 15 dienų anksčiau šios keitimo taksos pakēitimā.

14. Tiesioginių privatinių telegramų perdavimas sūtārtā kalbā yā draudžiamas. Paprastųjų telegramų taksa yā nustatytā 18 centimų uż žodį. Uż skubotas telegramas mokesnis yā trigubas. Laikānai kitokių rūšių telegramos nēpriimamos.

15. Uż Europos kraštų telegramų tranzitā mokesnis yā 7 centimāi žodžiui. Nē Europos kraštams 12 centimų uż žodį.

16. Skolingos uż telegramų tranzitā sumos atskaitomos (išlyginamos) Tarptautinēs Telegramų Sąjungos sūtārties nurodymāis, skaitliuojant kiekį atatinamos šalies pinigāis, vaduojantis tos šalies prīmtā telegrafo tarifams keitimo taksa.

17. Pažymētojon 15 str. tranzito mokesnio sumon nējeina ī mokesnis uż persiuntimā Didžiosios Šiaurēs Telegrafų Kompanijos kabelių jis turi būti apmokamas skyrium.

18. Tarp Rygos ir Kauno bus įsteigtas tiesioginis susisiekimas telefonu. Imāmi mokesniai susidedā iš bendros sumos mokesnių, kuriais kiekvienā šalīs naudojasi pagal tolio iki sienos. Susisiekimai telefonu tarp kitų susitariančių šalių stočių gali būti įsteigti ir mokesniai nustatyti bendru susitarimu.

19. Pažymētasis mokesnis imamas uż kiekvienā 3 minučių arba jų dalies pasikalbējimā. Uż skubotus susisiekimus mokesnis trigubas. Kiekvienas susisiekimas (pasikalbējimas) gali tēstis nē ilgiau kāp 6 minutes, tačiau tas laiko tarpas gali būti pailgintas, kuomet, prašant susisiekimo kitā pusē neatsiliepia.

20. Laikānai nēbus daromā jokių atsiskaitymų uż susisiekimus telefonāis, uż pašto siuntinius ir betarpias telegramas, taip pat uż pašto siuntinių tranzitā, išskiriant pašto paketus. Tačiau įėigu kuri iš susitariančiųjų šalių norētų padāryti atsiskaitymus, tai jie būtų vykdomi pradēdant pirmajā mēnesio dienā po gavimo apie tai pranešimo kitoje susitariančioje Administracijoje. su sąlygā, kad šis pranešimas bus ten gautas bent 10 dienų pirm tos dātos.

21. Susitariančios šalys pranešā viena kitāi 15 dienų pirm vykdinimo:

a) sārāšā dāktų, kurių įvežimas yā specialiniais įstatymāis draudžiamas arba aprēžiamas;

b) keitimo takšā, pažymētājā straipsniuose 5, 12

13 ir 16.

22. Ši sutartis yā padārytā neaprēžtam laikui ir turēs galios kol kuri susitariančiųjų šalių, norinti jā panaikinti, nēpraneš apie tai kitāi šaliai 3 mēnesiai anksčiau.

23. Ši sutartis ratifikuojāmā, perduodant viena kitāi šaliai Ministerių pareiškimus. Ji padārytā dviejuose ekzempliuriuose...

A. Stulginskis

Eiņš Respublikos Prezidento Pareigas Steigamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

[537]

Skelbimai.

Sutartis, įvykusi tarp Lietuvos ir Latvijos Vyriausybių dėl sienų nustatymo.

Čia, pridedamas sutarties įvykusios tarp Lietuvos ir Latvijos Vyriausybių dėl nustatymo sienų tekstas pasirašytas Rygoje tūstantis devyni šimtai dvidešimtais metais rugsėjo mėnesio dvidešimts aštuntą dieną Lietuvos Respublikos Vyriausybės Įgaliotinių iš vienos šalies, Latvijos Respublikos Vyriausybės Įgaliotinių iš antros šalies ir Anglų atstovo pulk. Tallents tų pačių metų spalio mėnesio aštuntą dieną yra ratifikuotas Lietuvos Respublikos Steigiamojo Seimo, einant Laikinios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 4 §.

Kaunas, Tūkstantis devyni šimtai dvidešimtais metais spalio mėnesio devintą dieną.

A. Stulginskis

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

1. Abi Vyriausybės sutinka ginčijamų teritorijų sienos dalių nusprendimą ir tiesiog kylančių iš to nusprendimo klausimų išrišimą pavesti bendrai komisijai, susidedančiai iš dviejų kiekvienos Vyriausybės paskirtų narių ir iš pirmininko, kuris bus Anglų Atstovas arba jam negalint veikti, Anglų pilietis, dėl kurio abi pusės bendrai susitarkins.

2. Kiek tik galima, visi klausimai, šios komisijos šia sutartimi rišami, bus abiejų šalių atstovų sutartinai sprendžiami, nesusitaikius kuriuo nors punktu, pirmininko nusprendimas bus galutinis ir bus abiejų Vyriausybių ištikimai priimtas.

3. Eidami prie nusprendimo, komisija kreips dėmę į etnografinius ir istorinius principus ir kiekvienos šalies Valstybės — politikos interesus (karo strategijos, ekonomijos ir susisiekimų, taip pat ir vietinių gyventojų interesus). Jie gali daryti tokius žingsnius, kurie jiems atrodys reikalingi idant gautų reikalaujamų išrodymų, kad prieitų prie teisingo nusprendimo. Su ta sąlyga, kad rajonuose, kur bus nutarta daryti plebiscitą bus veikama komisijos priimtomis taisyklėmis, idant administracija taip neutralizavus, kad galima būtų išvengti perdidelės by kurios pusės nuveikiamos įtakos tarp gyventojų.

4. Abi Vyriausybės apmokės komisijos išlaidas lygiomis dalimis.

5. Ši sutartis privalo būti abiejų Vyriausybių ratifikuojama per 14 dienų po pasirašymo.

Lietuvos Vyriausybės vardu pasirašė:

1. Naruševičius 2. Zaunius.

Latvijos Vyriausybės vardu pasirašė:

1. Meerovičius 2. Ballodis

Anglų atstovas pasirašė Tallents.

Ryga, rugsėjo mėn. 28 d. 1920 metais.

Centralinio Lietuvos žydų banko kooperacijai remti steigėjai šiuo skelbia, kad jiems prašant ponas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, vaduodamasis X t. I d. 2154 straipsnio pastaba, pailgino banko akcijų pasirašymo laiką dar šešioms mėnesiams — ligi 1921 metų kovo mėnesio 26 d.

Finkelšteinas.

Šiaulių Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 6 d. tapo įregistruoti „Joniškio pavargėlių ir našlaičių globos draugijos“ įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 29).

Šiaulių Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 6 d. tapo įregistruoti „Šiaulių Pliechių Kliubo“ įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 30).

Šiaulių Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 6 d. tapo įregistruoti „Socialistinės Jau-nuomenės Sąjungos „Draugas“ Šiaulių Skyriaus įstatai“. (Dr-jų rejestro Nr. 31).

Šiaulių Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 6 d. tapo įregistruoti „Šiaulių Miesto Darbininkų profesinės Sąjungos“ įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 33).

Panevėžio Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio 13 d. tapo įregistruoti Žydų dramos-muzikos dailės Draugijos įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 84).

Šakių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. sausio 5 dieną tapo įregistruoti Lukšių valsčiaus progresyvių darbininkų kultūros-susisėpimo draugijos įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 77).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 30 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos Antanavo skyrius. (Dr-jų rejestro Nr. 71).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 30 d. tapo įregistruoti Žemės Ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos Veiverių valsč. skyrius. (Dr-jų rejestro Nr. 72).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 23 d. tapo įregistruoti Lietuvos Vokiečių Partijos Kaune Mariampolės Skyriaus įstatai. (Dr-jų rejestro Nr. 73).

Mariampolės Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 7 d. tapo įregistruoti Kauno Žydų Darbininkų Dailės Sąjungos Mariampolės skyrius. (Dr-jų rejestro Nr. 74).

Sakių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. sausio m. 19 dieną tapo įregistruoti „Naumiesčio Draugijos“ Ceire-Cion įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 85).

Šiaulių Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio m. 6 d. tapo įregistruoti „Žingsnio“ draugijos įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 32).

Kretingos Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 13 d. tapo įregistruotas „Kauno Skyriaus žydų kultūrinės Sąjungos“ Kretingos Skyriaus (Draugijų rejestro Nr. 1).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kancelerijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
538. Ligų ir kūno trūkumų sąrašai A, B ir C naujokų imamoms ir kareivių sveikatos tikrinamoms komisijoms vaduotis	1	540. Kovos su galvijų marų (džuma) įstatymas.	4
539. Nuo įvežamųjų Kauno miestan krovinių miesto nau-dai rinkliavos įstatymo pakeitimas	4	541. Įsakymas apie Nepaprastojo Tardymo teisėmis ko-misijos nustojimą veikti	4

— 538 —

Einas Respublikos Prezidento pareigas Steigia-mojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Mažojo Seimo 1920 m. gruodžio mėn. 3 dieną priimtą priedą prie 6 ir 8 §§ Laikinių Naujokų Šaukimo Įstatų 1919 m. rugsėjo 27 d.

Priedas prie 6 ir 8 §§ Laikinių Naujokų Šaukimo Įstatų 1919 m. rugsėjo 27 d.

Iki šiol turėjusieji galios „Ligų ir kūno trūkumų, kurie paľiuosuoja nuo tarnavimo kariuomenėje sulig IX p. kariuomenės šaukimo įstatų sąrašai“, vasario 14 d. 1919 m. Krašto Apsaugos Ministerio patvirtin-tieji, pakeičiami šiais „Ligų ir kūno trūkumų są-rašais A, B ir C naujokų imamoms ir kareivių sveikatos tikrinamoms komisijoms vaduotis“.

Sąrašas A.

Ligos ir kūno trūkumai, dėl kurių pa-leidžiama nuo tarnavimo kariuomenėje.

1. Silpna arba ryškiai nepribrendusi kūno su-dėtis su vaizdžiais menku kaulų ir raumenų išsiplė-tojimu, su siaura krūtine, neproporcingu atskirų kū-no dalių sudėjimu, su sudribusia ir išblykusia oda, padėdės taukų stoka, aiškiai neatafinkamu amžiui kū-no užaugimu. Didelis ir neišgydomas kūno suny-kimas po sunkios ir ilgos ligos arba chroniniu užsi-nuodymo, jei tas sunykimas, ligininė ištyrus, pasi-rodys neišgydomas.

2. Liguistas nutukimas, kliudąs karo tarnybai.

Pastaba. Tokie nutukėliai, kurių vidaus or-ganuose nėra aiškiai liguistų atmainų, tinka neri-kiutei.

3. Adisono liga.

4. Cukrinė liga (diabetes mellitus) ir diabetes insipidus, ištyrus ligininėje.

5. Elephantiasis.

6. Raupsai (lepra).

7. Myxoedema.

8. Aiškus liaukų (lymphoglandula) tuberkuliozas su jų pūliavimu; liaukų sutinimais su aiškiu kūno su-nykimu, ištyrus ligininėje.

9. Leukaemia, pseudoleukaemia, anaemia per-niciosa, haemophilia, ištyrus ligininėje.

10. Gerybiniai navikai (neoplasmata benigna), jei jie spaudžia svarbiausius organus arba kliudo nariams veikti arba kliudo dėvėti kepurę, drabužius, avalinę, nešioti kariškąją našlą (amuniciją).

11. Piktybiniai navikai (neoplasmata maligna) visokių rūšių ir laipsnių.

12. Idiotizmas, įgimtas silpnas protas, ryškiai atsilikęs proto išsiplėtojimas.

13. Proto ligos, vis tiek, kurios rūšies ir kurio laipsnio.

14. Nuomaris, ištyrus ligininėje.

15. Chroninė chorea ir kiti pastovūs mėšlun-giniai (spazminiai) susirgimai, ištyrus ligininėje.

16. Išterijos ir kitų nevrozų sunkios formos, ištyrus ligininėje.

17. Bazedovo liga (exophthalmus ir struma).

18. Visokio laipsnio paralyžius (paralysis et paresis) ir kitoks judesio sutrikimas, pareinąs nuo pastovaus organinių centro arba periferijos nervų sistemos procesų su vaizdžiais objektingais sympto-mais arba atradus tokius simptomus ligininėje.

19. Progresinė raumenų atrofija. Hemiatrophia facialis progressiva ir kitokios degenaracinio pobū-džio raumenų distrofijos rūšys.

20. Neišgydomi neuritai ir neuralgijos, ištyrus ligininėje.

21. Akromegalia.

22. Lupus vulgaris, mycosis fungoides, malus-cum fibrosum multiplex, pemphigus chronicus; sclero-dermia, prurigo, ichtiosis, psoriasis vulgaris uni-versalis ir kitos chroninės neišgydomos arba sun-kiai išgydomos odos ligos.

23. Favus galvos, su nuplikimu didesnės gal-vos dalies, ištyrus ligininėje.

24. Chroninės neišgydomos opos (ulcera) sy-filinės, skorbutinės, tuberkuliozinės ir kitokios kil-mės, ištyrus ligininėje.

25. Randai, turintieji palinkimą virsti opa arba priaugę prie giliau esamų audinių, jei jie kliudo laisvai nariams veikti arba drabužius dėvėti ir ava-linę avėti.

Pastaba. Jei randų daromos kliūtys nėra di-delės, tai šaukiamasis skiriamas į nerikiute.

26. Chroninis reumatizmas, deformuojąs narių uždegimas ir podagra su pastoviomis narių, raume-nų ir sausgyslių atmainomis ir kitokiomis organinės rūšies pasekmėmis, ištyrus ligininėje.

27. Chroninės kaulų, kremzlių, raumenų ir saus-gyslių ligos su jų padariniais, kliudančiais nariams judėti arba dėvėti kepurę, drabužius, avalinę arba pasunkinančiomis kvėpavimą.

28. Įgimtas arba įgytas makaulės kaulų trūku-mas, jei kaulo vietoj yra pasidaręs minkštas randas iš jungiamojo audinio.

29. Neužtenkami blakstienai akiai užmerkti.

30. Chroninis neišgydomas blakstienų kraštų uždegimas su jų pastorėjimu ir plaukų iškritimu; blakstienų išvirtimas su įkyriu korneos arba konjunkt-yvos uždegimu.

Pastaba. Turintieji šių ligų silpnesnę rūšį be korneos ižeidimo, tinka nerikiuotei.

31. Konjunktyvos randai, blakstienų įvirtimas ir plaukų įlinkimas į akį, palaikantieji chroninį korneos arba konjunktyvos uždegimą.

32. Sunki trachoma su didele konjunktyvos infiltracija.

33. Sunkus chroninis konjunktyvitas su labai padidėjusiais speneliais (papillae) arba išaugusiais folikulais ir su pabrinkusia konjunktyva, ištyrus ligoninėje.

34. Blakstienų suaugimas tarp savęs arba su akies obuoliu vienos ar abiejų akių, jei tas suaugimas kliudo matyti arba žymiai kliudo akį vartyti.

35. Ašarų fistula arba pastovus ašarojimas dėl neišgydomos ašarų takų ligos, ištyrus ligoninėje.

36. Pryšakinė stafiloma nors vienos akies.

37. Stoka vienos akies (anophtalmus). Abiejų akių aklumas. Vienos akies aklumas, jei antrosios akies matymas be akinių lygus pusei arba mažesnis negu pusė normingo matymo.

Pastaba. Aklumu vadinama visiškai neregėjimas (visus = 0) arba toks matymo sumažėjimas, kada pirštai suskaitomi ne toliau, kaip per $\frac{1}{2}$ (dalį) metro nuo akies (visus = 0,005).

38. Pastovus abiejų akių matymo sumažėjimas, jei sveikesnioji akis turi mažiau negu pusę normingo matymo (išlyginus atitinkamais stiklais refrakcijos trūkumą).

I pastaba. Jei nurodytas matymo sumažėjimas pareina nuo retinitis pigmentosa ir iškyla aikštėn tik tai menka šviesa vakare, tai vis tiek dėl jo nuo tarnavimo paleidžiama.

II pastaba. Tarnybai rikiuotėje reikalinga turėti dešinės akies matymas ne mažesnis negu pusė normingo (be stiklų).

III pastaba. Refrakcijos anomalijos iki 6 dioptrijų, jei geresnės akies matymas su atitinkamais stiklais yra ne mažesnis už normingą matymą, nekliudo tarnauti kariuomenėje. Turintieji abiejose akyse didesnę negu 6 dioptrijų refrakcijos anomaliją paleidžiami iš kariuomenės.

IV pastaba. Į puskarininkių mokyklą (ir į mokomąją komandą) stojant reikia turėti dešinės akies matymas = 1,0 ir kairės akies matymas didesnis negu 0,5 normingo (be akinių).

39. Matomojo lauko susiaurėjimas abiejose akyse iki 300° del pastovios akies anomalijos.

40. Pastovus akies nervų paralyžius: a) blakstienų (prosis lagophtalmus) ir b) akies obuolio su diplopijos reiškiniiais, ištyrus ligoninėje.

41. Pastovus žvairumas, jei žvairiosios akies kornea, žiūrint stačiai, siekia vieną akies kampą.

Pastaba. Turintieji šią ligą skiriami į nerikiuotę.

42. Smarkus akių drebinimas „nystagmus“.

Pastaba. Nedidelis akių drebinimas nekliudo tarnauti nerikiuotėje, jei matymas abiejų akių yra ne mažesnis negu pusė normingo (išlyginus refrakcijos trūkumą).

43. Abiejų ausies kremblelių (grybelių) stoka arba abiejų ausies takų užaugimas su dideliu klausos susilpnėjimu.

44. Chroninis pūlingas uždegimas cavi tympani su kaulų sunykimu (caries), polypais arba cholesteatoma; b) chroninis pūlingas attici uždegimas, nors ir be komplikacijų.

45. Chroninis pūlingas nekomplikuotas uždegimas abiejų ausų cavi tympani.

46. Pastovus visiškai abiejų ausų kurtumas ir pastovus klausos sumažėjimas mažiau negu 1,5 metro paprastai šnektai, ištyrus ligoninėje.

47. Aiškios pastovios vestibulinės ausies srities ligos, ištyrus ligoninėje.

48. Stipriai dvokiančios slogos (ozaena). Komplikuoti chroniniai pūlingi pridamųjų nosies daubų uždegimai. Rhinoscleroma. Pastovios nosies, burnos ir gerklės ligos, stipriai kliudančios kvėpuoti, ryti ir šnekti.

49. Lūpų, skruostų suaugimas su dantų smegenimis, liežuvio priaugimas arba jo dalies stoka, minkštojo gomurio trūkumas, žandikaulių ligos, jei kuris nors minėtųjų trūkumų žymiai pasunkina kramtymą, ryjimą ir žodžių tarimą. Pūlingas dantų duobelių uždegimas (pyorrhoea) su dantų išklbimu.

50. Liežuvio navikai, neišgydomos opos ir kitokie organiniai trūkumai, kliudantieji jam veikti.

51. Didelis mikčiojimas, sujungtas su stipriais mėšlunginiais trukčiojimais ir sunkia bei neaiškia kalba, ištyrus ligoninėje.

Pastaba. Turintieji šią ligą skiriami į nerikiuotę.

52. Nebylumas surinkus žinias apie nebylį tėviškėje arba ištyrus jį ligoninėje.

53. Pastovi išorinė seilinė fistula.

54. Abiejų šalių ir paprastoji kiškio lūpa, jei plyšys užima visą lūpą ir kartu yra viršutiniojo žandikaulio plyšys, o taip pat kietojo ir minkštojo gomurio (palati duri et palati mollis) plyšiai.

55. Stoka ne mažiau kaip 10 dantų viename žande arba ne mažiau kaip 14 dantų abiejuose žanduose, kartu su bendru kūno sunykimu.

Pastaba. Dantys laikomas nesančiais, jei jis visas iki šaknų nuėstas. Išminties dantys neskaitomi.

56. Pastovus kaklo kreivumas ir jo judėjimo sumažėjimas.

57. Guzuly (struma), kliudąs kaireivinius drabužius dėvėti arba sukelias funkcines ligas, paskutiniu atveju ištyrus ligoninėje.

58. Pastovios kvapinės gerklės ligos, kliudančios kalbėti, ryti ir kvėpuoti.

59. Stemplės (oesophagus) susiaurėjimas arba išsiplėtimas, ištyrus ligoninėje.

60. Raktelių (clavicula) arba šonkaulių sutrumpėjimas arba persikreipimas, kliudantieji kvėpuoti, judėti arba drabužius bei amuniciją nešioti.

61. Aktingas tuberkuliozas, chroninis plaučių ir jų plėvės uždegimas.

62. Chroninis bronchitas su bendru sulysimu, bronchiektazijos ir sunki plaučių emphysema su dusuliu.

63. Asthma bronchialė, pripažinta ištyrus ligoninėje.

64. Organinės širdies, jos plėvės, aortos ir plaučių arterijos ligos.

65. Anevrizmos.

66. Organinės kepenų, blužnies (lien), skilvio, žarnų, inkstų, pilvo ir dubens (pelvis) organų ligos su aiškiu jų veikimo suirimu ir su bendru kūno sunykimu.

67. Trūkiai (hernia) kirkšnio, kulšies baltosios linijos ir kitoki.

I pastaba. Trūkinių vartų, kirkšnių ir kulšies kanalų vienas tik prasipletimas, be išėjimo pro juos vidurių, dar nėra trūkis.

II pastaba. Baltosios linijos trūkiai paleidžiami nuo tarnybos tik tuomet, jei jie nesuvaromi atgal.

68. Visų tiesiosios žarnos (recti) sluoksnių iškirtimas, atsiirinkęs be jokios stangos ir fistula ani ištyrus ligoninėje. Recti ir ani susiaurėjimas.

69. Hemorojo sunkios rūšys su aiškiu kūno sunykimu, ištyrus ligoninėje.

70. Anus praeternaturalis, ekskrementinė fistula.

71. Varpos (penis) praradimas epispadia ir hypospadia, dėl kurių atsiranda nešvarumo; šlapumo pūslės įgimti trūkumai (ectopia, pūslės fistula) ir uretros fistula tarp varpos pašaknės ir jos pusės.

72. Akmeninė šlapumo takų liga, didelis neišgydomas uretros susiaurėjimas, ištyrus ligoninėje.

73. Nuolatinis šlapumo nevaldymas po nugarkaulio traumos arba dėl centrinės nervų sistemos ligos, taip pat ir dėl pūslės ligos, ištyrus ligoninėje.

74. Nors ir vieno pauto (testis) užsilaikymas kirkšnio kanale.

Pastaba. Turintieji šią trūkumą skiriami į nerikiuotę.

75. Vandeninė pauto (testis) ir sėklinio latako liga (hydrops testis et funiculi spermatici), jei ji dėl savo didumo kliudo vaikščioti ir drabužius dėvėti.

76. Sėklinio latako venų didelis mazguotas išsiplėtimas, kliudąs vaikščioti ir drabužius dėvėti.

77. Pauto priedėlio, sėklinio latako ir mašnos (testis, epididymis, funiculi spermatici et scroti) navikai ir kitokios pastovios ligos, sunkios rūšies arba kliudančios vaikščioti ir drabužius dėvėti.

78. Nugarkaulio įgimtos ydos ir chroninės ligos arba žymūs jo formos iškrypimai, dubens (pelvis) iškrypimai ir kitokios jo anomalijos.

79. Plaštakos arba pėdos stoka.

80. Galūnių iškrypimas arba sutrumpėjimas, kliudantį normingai joms veikti arba drabužius dėvėti bei avalinę avėti, būtent: 1) kojos sutrumpėjimas didesnis negu 4,5 cm., 2) toks kojų iškrypimas vidun (genu varum), jog stovint stačiai su suglaustomis pėdomis tarpas tarp kelių yra didesnis negu 18 cm. ir 3) toks kojų iškrypimas į šalį (genu valgum), jog stovint stačiai su suglaustais keliais ir pasuktomis tiesiai į priešakį kelių girkėmis tarpas tarp kulnų yra didesnis negu 13 cm.

81. Didžiųjų narių sumažintas paslankumas ir veiklumas dėl chroninių jų ligų, susenėję ir pasikartoję, išsukimai; nesugiję arba blogai sugiję perlaužimai, kliudąs veikti, arba pasidaręs netikras sąnarys.

82. Pastovi nors ir vieno kūnagalio atrofija su žymiai sunykusiu veiklumu.

83. Stoka dviejų ar daugiau vienos rankos pirštų.

I pastaba. Stoka vienos falangos rankos nykščio yra laikoma viso piršto stoka, o kitiems pirštams piršto stoka laikoma dviejų falangų stoka.

II pastaba. Trūkstantieji kiekvieno piršto kiekvienos rankos arba nykščio vienos rankos skiriami į nerikiuotę.

84. Visiškas sutraukimas arba štyvumas (sustyrimas) daugiau negu vieno bet katros rankos piršto.

Pastaba. Jei sutrauktas arba štyvas (sustyres) tik vienas pirštas, nors ir nykštys, tai skiriamas į nerikiuotę.

85. Katros nors rankos visų pirštų suaugimas tarp savęs.

86. Vienos ar abiejų kojų didelis mazguotas venų išsiskėtimas su opiomis arba su suplonėjusiomis sienelėmis, galinčiomis pratrūkti.

Pastaba. Turintieji šitos ligos vidutinį laipsnį skiriami į nerikiuotę.

87. Didelio laipsnio pėdų iškrypimas į vidų (pes varus), į šalį (pes valgus), į apačią (pes equinus) ir į viršų (pes calcaneus).

Pastaba. Mažo laipsnio pes varus, valgus, equinus ir calcaneus ir visokio laipsnio plokščia pėda (pes planus) nekliudo tarnauti nerikiuotėje.

88. Nykščio arba dviejų kitų kojos pirštų stoka.

Pastaba. Kojų pirštų stoka laikoma, kaip ir rankų pirštų: nykščio vienos falangos stoka, o kitų pirštų—dviejų falangų stoka.

89. Kojų ir rankų liekūs pirštai, pirštų iškrypiamas arba jų nepilnas sutraukimas, jei jie kliudo plaštakai ar pėdai laisvai veikti.

Pastaba. Turintieji šiuos trūkumus skiriami į nerikiuotę.

90. Jei tiriamasis turi kokią nors ligą šitame sąraše nepažymėtą, bet tarnybai kliudančią, arba keletą ligų, dėl kurių kiekvienos skyrium visiškai nuo tarnybos nepaleidžiama, bet jų bendras veikimas daro žmogų tarnybai netinkamą, tai komisija turi teisės, šituo punktu vaduodamasi, paleisti tiriamąjį nuo tarnybos, aiškiai aprašius pažymėjime ligos reiškinius.

Sąrašas B.

Ligos ir kūno trūkumai, su kuriais galima priimti į nerikiuotę.

1. Liguistas nutukimas, jei vidaus organuose nėra aiškiai liguistų atmainų.

2. Randai, priaugę prie giliau esančių audinių, jei jie nelabai kliudo narių veikimui arba drabužių ir avalinės dėvėjimui.

3. Nedidelis blakstienų išvirtimas be įžeidimo korneos.

4. Aklumas vienos akies, jei antrosios akies matymas yra didesnis, negu pusė normingo (be stiklų).

5. Kairės akies matymas ne mažesnis už pusę normingo matymo (išlyginus referakcijos trūkumą), jei dešinės akies matymas yra mažesnis.

6. Miope abiejose akyse didesnė negu 1½ dioptrijos ir astigmatizmas didesnis negu 2 dioptrijos, jei geresnės akies matymas su atatinkamais stiklais yra ne mažesnis negu ½ normingo matymo.

7. Matomojo lauko susiaurėjimas vienoje akyje iki 30° dėl pastovios akies anomalijos.

8. Akies obuolių nervų paralyžius be diplopijos reiškinių ir pastovus žvairumas, jei žvairiosios akies kornea, žiūrint stačiai, siekia vieną akies kampą.

9. Nedidelis akių drebinėjimas (nystagmus), jei matymas gerosios akies yra ne mažesnis negu pusė normingo matymo (išlyginus refrakcijos trūkumą).

10. Vienos ar abiejų ausų kremblelių (grybelių) stoka arba ausų takų užaugimas be žymaus klausos sumažėjimo.

11. Vienos ausies kurtumas be jo uždegimo reiškinių.

12. Pastovus klausos sumažėjimas mažiau negu 5 metrai paprastai šnektai arba 1,5 metro šnekant pašnabždoms.

13. Chroninis pūlingas nekomplikuotas uždegimas cavi tympani vienos ausies.

14. Pastovūs sausi bubnelio defektai, užimantieji ne mažiau kaip pusę jo.

15. Žymi ir pastovi nosies deformacija.

16. Kiškio lūpa su visos lūpos plyšiu.

17. Didelis mikčiojimas, sujungtas su stipriais mėšlunginiais (spazminiais) trukčiojimas ir sunkia bei neaiškia kalba.

18. Recti gleivinės plėvės iškritimas, atsifinkęs su didele stanga.

19. Pauto (testis) užsitraukimas kirkšnio kanale.

20. Rankų ir kojų iškrypimas, kurs neleidžia joms veikti: kojų sutrumpėjimas didesnis negu 1½ cm., bet ne didesnis negu 4½ cm.

21. Vienos rankos nykščio stoka arba po vieną pirštą kiekvienos rankos.

22. Visiškas sutraukimas arba štyvumas vieno rankos piršto, kad ir nykščio.

23. Katros nors rankos nykščio suaugimas su rodomoju pirštu arba dešinės rankos rodomojo su trečiuoju pirštu.

24. Vienos arba abiejų kojų vidutinio laipsnio mazguotas venų išsiplėtimas.

25. Mažo laipsnio pes varus, valgus, equinus ir calcaneus ir visokio laipsnio pes planus.

26. Vieno kojos piršto stoka, ūktai ne nykščio.

27. Kojų ir rankų liekūs pirštai, pirštų iškrypimas arba jų nepilnas sutraukimas ir visokie kiti kojų ir rankų pirštų trūkumai, jei jie vaikščioti ir dirbti nerikiuotėje nekliudo.

Pastaba. Jei tiriamasis turi keletą čia įvardytų trūkumų, kurie kartu visai kliudo jam tarnauti net nerikiuotėje, tai komisija gali jį visai nuo tarnavimo atleisti.

Sąrašas C.

Ligos, dėl kurių kariai gali būti laikinai namo paleidžiami sveikatai pataisyti.

1. Tuberkuliozinis liaukų (lymphoglandulac) sustinimas.

2. Dažnai pasikartojęs narių reumatizmas bei kaulų ir kitų sunėrimo dalių pastovus liguistas reiškiny.

3. Anaemia, hydraemia, didelis sunykimas ir akių bei ausų komplikacijos po ligų (typhus, scorbutus, malaria, dysenteria etc).

4. Dažnai pasikartojęs kvėpuojamųjų organų kataras be sulysimo.

5. Plaučių plėvės uždegimų liekanos ir padariniai be sulysimo.

6. Dažnai pasikartojęs skilvio ir žarnų sugedimas be pastovių organinių reiškinių.

7. Kojos ar rankos kurio nors nario štyvumas po išsisukimo ar sulaužymo, arba po sunėrimo ir kaulų uždegimo, lygiai ne visai sutvirtėję minkštų dalių ir kaulų randai po operacijų.

8. Dažnai pasikartoją funkciniai širdies susirgimai.

9. Jei ligonis serga kuriomis nors kitomis, čia nepažymėtomis ligomis, reikalaujančiomis sveikatai pataisyti ilgesnio laiko, tai Komisija turi teisės sergantį atleisti šiuo punktu.

Pastaba. Sergantieji gali būti šiuo sąrašu paleidžiami namo ne ilgiau kaip metams.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. vasario m. 11 d.

— 539 —

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. vasario mėn. 4 d. priimtą įstatymą:

Kovos su galvijų marų (džuma) įstatymas.

1 §. Kovai su galvijų marų (džuma) Ministerių Kabinetas skiria Vyriausiąjį Įgaliotinį, kuris yra Ministerio Pirmininko žinioje.

2 §. Kovai su galvijų maru (džuma) priemonėms surasti prie Vyriausiojo Įgaliotinio steigama Komisija tokios sudėties: pirmininkas — Vyriausias Įgaliotinis, Vice-pirmininkas — priešmarinės stoties Direktorius ir

nariai: po vieną atstovą nuo Veterinarijos Departamento, Žemės Ūkio Departamento, Krašto Apsaugos Ministerijos ir Vidaus Reikalų Ministerijos.

3 §. Šiam įstatymui vykdyti ir suinteresuotų Ministerijų kovos su galvijų maru (džuma) darbui koordinuoti komisijos išdirbtos taisyklės Vyriausiojo Įgaliotinio paduodamos Ministerių Kabinetai tvirtinti.

4 §. Einant 3 § nurodytomis taisyklėmis Vyriausias Įgaliotinis turi teisės leisti privalomus kovai su galvijų maru (džuma) įsakymus.

Už išleistų kovai su galvijų maru (džuma) privalomų įsakymų nepildymą Vyriausias Įgaliotinis turi teisės administraciniu keliu uždėti ligi 20.000 auks. pinigines baudos arba ligi 5 mėn. kalėjimo, arba abi baudi kartu.

5 §. Įstatymas veikia iki bus pašalintas Lietuvoj galvijų maro (džumos) pavojus, apie ką sprendžia Ministerių Kabinetas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. vasario mėn. 19 d.

— 540 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. sausio mėnesio 25 dieną priimtą įstatymo pakeitimą:

Nuo įvežamųjų Kauno miestan krovinių miesto naudai rinkliavos įstatymo

(gegužės m. 14 d. 1920 m. L. V. Ž. Nr. 31)

pakeitimas.

„Nuo įvežamų Kauno miestan krovinių miesto naudai rinkliavos įstatymo“ 14 § panaikinama.

A. Stulginskis

Einaš Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. vasario m. 11 d.

— 541 —

ĮSAKYMAS.

Nepaprastojo Tardymo teisėmis komisiją, sudarytą ir papildytą įsakymais iš 1920 metų vasario mėn. 28 d. ir kovo mėn. 8 d., šiuo skelbiu nustojusią veikti.

Visos kalbamosios komisijos bylos turi būti atiduotos Respublikos Prezidento Kanceliarijai.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. vasario mėn. 5 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kancelerijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
542. Azarbeidžano Socialistinės Tarybų Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Demokratinės Respublikos Vyriausybės sutartis dėl teisių garantijų tų Respublikų piliečiams, gyvenantiems kitos Respublikos teritorijoje	1	543. Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas prekes	1
		Pranešimai. Įsakymas Kariuomenei 512 ir 514 Nr. Nr.	2
		Skelbimai	2

— 542 —

Azarbeidžano Socialistinės Tarybų Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Demokratinės Respublikos Vyriausybės SUTARTIS

dėl teisių garantijų tų Respublikų piliečiams, gyvenantiems kitos Respublikos teritorijoje.

Azarbeidžano Socialistinės Tarybų Respublikos Vyriausybė, atstovaujama jos Užsienių Reikalų Liaudies Komisarų Mirza-Davuda GUSEINOV iš vienos šalies ir Lietuvos Demokratinės Respublikos Vyriausybė, atstovaujama jos Atstovo Užkaukazio Respublikų Vyriausybės, Pr. DAILIDĖS — iš antrosios, remdamosios abiejų Respublikų pilno nepriklausomybės pripažinimo pagrindų, padarė ir pasirašė 1920 m. rugsėjo mėn. 25 d. Tiflise šią sutartį:

1. Azarbeidžano Socialistinė Tarybų Respublikos Vyriausybė duoda gyvenantiems jos teritorijoje Lietuvos piliečiams tas teisių garantijas, kurias naudoja Lietuvos piliečiai Tarybų Rusijoje, einant Rusijos Socialistinės Federacinės Tarybų Respublikos ir Lietuvos Demokratinės Respublikos š. m. liepos 12 d. sutartimi.
2. Lietuvos Demokratinės Respublikos Vyriausybė duoda tokias pat garantijas gyvenantiems Lietuvos teritorijoje Azarbeidžano Socialistinės Tarybų Respublikos piliečiams.

Ši sutartis su reikiama parašais yra padaryta dviejuose egzemplioriuose, kurių vienas pasilieka pas Azarbeidžano Socialistinės Tarybų Respublikos Užsienių Reikalų Liaudies Komisarą, antras pas Lietuvos Demokratinės Respublikos Atstovą ir įgyja galios tuo jau ją pasirašius.

(Pasirašė) D. GUSEINOV, Azarbeidžano Socialistinės Tarybų Respublikos Liaudies Komisaras, ir

Pr. DAILIDĖ, Lietuvos Demokratinės Respublikos Atstovas Užkaukazio Respublikų Vyriausybės.

1920 m. rugsėjo m. 25 d.
Tiflisas.

— 543 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas prekes.

I.

Vaduojantis Laikinųjų Dėsnų prekėms iš Lietuvos išvežti paragr. 4 1920 m. kovo mėn. 4 dienos mano užtvirtinta už išvežamas iš Lietuvos prekes ši muito rinkliava:

Už sėmenis	po 150 auks. už 100 kilo
„ mėsos konservus ir mėsos	
liekanas	120 „ „ 100 „
skarmalines pakulas	48 „ „ 100 „
kiaušinius	25 sk. „ štuką
žąsies plunksnas	300 auks. „ 100 kilo
vištas	50 „ „ 100 „
plytas	2 sk. „ štuką
dokalkes	3 „ „ „
molinius vamzdžius džovini-	
nimui pelkių didumo 33,02	
cent. $\times 5,175$	3 „ „ „
didesnius vamzdžius	5 „ „ „
kiaulieną be lašinių (palčių)	
ir be taukų	240 auks. „ 100 kilo
kiaulienos mėsą lašiniams ir	
taukais	360 „ „ 100 „
įvairias dešras	300 „ „ 100 „
ragočių mėsą ir avienu (bet	
ne veršieną)	360 „ „ 100 „
gyvą ragotį	180 „ „ 100 „

Ši muito rinkliava įgyja galios nuo dienos užtvirtinimo ir buvusis toms prekėms muitas nustoja galios nuo tos pat dienos.

Dobkevičius

už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

Kaunas,

1921 m. vasario mėn. 19 d.

II.

Vaduodamasis Laikinųjų Dėsnų prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 nuo 1920 metų kovo mėn. 4 dienos nustatoma už išvežamas iš Lietuvos prekes ši muito rinkliava:

Už lapės	kailius	po 3.600 auks. už 100 klgr.
„ kiaunės	„	10.200 „ „ 100 „
„ šeško	„	2.100 „ „ 100 „
„ stirnos	„	300 „ „ 100 „
„ zuikio	„	650 „ „ 100 „
„ vidros	„	3.000 „ „ 100 „
„ barsuko	„	600 „ „ 100 „
„ žebenkšties	„	1.920 „ „ 100 „
„ voveries	„	750 „ „ 100 „
„ kraliko	„	100 „ „ 100 „

Paskelbta muito rinkliava šioms prekėms „Vyriausybės Žiniose“ 1920 m. iš lapkričio mėn. 18 dienos nustoja galios.

Dobkevičius

už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

Kaunas,

1921 m. vasario mėn. 23 d.

Pranešimai.

Įsakymas Kariuomenei 512 Nr.

Kaunas, 1920 m. gruodžio mėn. 23 d.

Rikiuotės skyrius.

1 §.

Visoje Lietuvoje, o labiausia parubežiniuose apskrityuose randasi nemaža civilinių asmenų iš anapus fronto, kurie įvairiomis aplinkybėmis yra patekę į Lietuvos teritoriją be Vidaus Reikalų Ministerijos leidimo. Vieni tokių asmenų patys norėtų grįžti į savo gyvenimo vietas, kitus gi yra reikalas išsiųsti iš apskričių kaip kenksmingus arba neturinčius jokio užsiėmimo.

Šiam reikalui vykdyti nustatoma sekanti tvarka:

1) Asmenys, norintieji grįžti anapus demarkacijos linijos nuolatinio savo gyvenimo vieton, kreipiasi prie vietinio karo komendanto pristatydami vietinės milicijos pažymėjimą tame, kad jie gyvendami apskrityje nėra padarę jokio baudžiamojo prasikaltimo. Karo komendantas patikrinęs dokumentus, nurodančius tikrąją nuolatinio asmens gyvenimo vietą ir aplinkybes, kuriomis asmuo ją apleido, susižinojęs su vietinio Žvalgybos punkto viršininku (jei toks yra), duoda leidimą pereiti demarkacijos liniją. Leidime, be paprastų formalumų, turi būti pažymėta: vardas, pavardė, amžius, nuolatinio gyvenimo vieta anapus demarkacijos linijos, Lietuvon patekimo priežastis, demarkacijos linijos perėjimo vieta ir laikas, ligi kurio turi galios leidimas. Prie leidimo turi būti atvaizdas, o jo nesant, asmens aprašymas, nurodant ūgį, plaukų spalvą, akis, bendrą sudėjimą ir tt. Kariuomenės viršininkai, tokį leidimą gavę, praleidžia asmenį per liniją, o patį leidimą atima ir betarpiu pristato Generalinio Štabo Viršininkui, pažymint demarkacijos linijos perėjimo laiką. Leidimai duodami pereiti demarkacijos linijai nuo Vokiečių sienos ligi Daugpilio, bet jokių būdu negali būti duodami pereiti sienoms su Vokiečiais, Latviais ir Klaipėdos kraštu. Šioms sienoms pereiti reikalingi užsienio pasai.

2) Asmenys, išsiunčiamieji prievarta, pereina demarkacijos liniją arba sieną su sargyba. Sargybinis turi turėti vietinio karo komendanto pažymėjimą, kuriame nurodoma, be paprastų formalumų, išsiunčiamą asmens vardas, pavardė, išsiuntimo priežastis ir demarkacijos linijos vieta, per kurią siunčiama. Karinės dalies viršininkas, tokį komendanto pažymėjimą gavęs, pergabena asmenį per liniją ar sieną, pirmiau padaręs pas jį krata. Pažymėjimą betarpiu pristato Generalinio Štabo Viršininkui nurodant asmens pervedimo laiką, o sargybiniui palydovui išduoda siunčiamą asmens parėmimo kvitą. Karo komendantai išsiunčia taip gi ir milicijos pristatytus išsiuntimui asmenis, duodami pažymėjimus perversi juos per demarkacijos liniją ar sieną.

Užpakalio karo komendantai persiunčiamus per demarkacijos liniją asmenis siunčia faktinam pergabėnimui pafrončio karo komendantams.

Išvažiuojantieji gali be leidimo išvežti tik sau reikalingus daiktus ir maisto ne daugiau kaip dviem die-

nom kiekvienam asmeniui. Savo turtui išvežti reikalingas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimas.

Krašto Apsaugos Ministeris
ir e. Vyriausiojo Kariuomenės Vado pareigas
Pulkininkas Leitenantas Ž u k a s.

Generalinio Štabo Viršininkas
Pulkininkas Kleščinskas.

Įsakymas Kariuomenei 514 Nr.

Kaunas, 1920 m. gruodžio mėn. 31 d.

Rikiuotės Skyrius.

1 §.

Buvęs vasarą tik rajone Vilniaus gyvulių maras dabar jau pasiekė Alytaus, Ukmergės ir Ežerėnų linijos. Kad užkirtus kelią tolimesniai platinimuisi šio baisaus mūsų kraštui pavojaus nustatoma karantino linija, kuri eina nuo Alytaus m. Nemuno upė ligi Darsūniškio per Kruonį ligi Kaišiadorių, iš Kaišiadorių gelžkelio ligi Gaižūnų stoties, iš Gaižūnų perkerta gelžkelią ir eina pagal gelžkelią (1 kilometras toliau nuo gelžkelio) į Skarulius, toliau per Nerį ligi plento, toliau plentu per Ukmergę, Uteną, ligi Ežerėnų.

Griežtai draudžiama kariuomenės dalims į žiemos vakarus nuo nustatytos linijos varyti galvijus, avis, ožkas, vežti odas, ragus, galvijų mėsą, riebalus, vilnas, o taip pat pašarą (šieną, šiaudus, pelus).

Persikeliant į žiemos vakarus kariuomenės dalys visus išteklius viršnurodytų gyvulių ir jų produktų būtinai turi atiduoti vietinei intendantūrai.

Draudžiama taip pat vežti plentu Jonava — Ežerėnai išvardintus gyvulius, jų produktus ir pašarą. Pildymą šio įsakymo atskiromis komandomis prižiūri vietų Karo Komendantai, o kariuomenės dalims Divizijų Vada.

Alytaus, Kauno, Kaišiadorių, Ukmergės, Utenos ir Ežerėnų Karo Komendantams išleisti skubiai įsakymus vietiniams gyventojams, kuriais būtų uždrausta taip gi kaip ir kariuomenei gabenti į žiemos vakarus nuo karantino linijos ir plentų išvardintus gyvulius, jų produktus ir pašarą. Už nepildymą įsakymo bausti sulig Ypatingais Valstybės Apsaugos Įstatais.

Krašto Apsaugos Ministeris
ir e. Vyriausiojo Kariuomenės Vado pareigas
Pulkininkas Leitenantas Ž u k a s.

Generalinio Štabo Viršininkas
Pulkininkas Kleščinskas.

Skelbimai.

Panevėžio Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio 7 dieną tapo įregistruoti „Subačiaus Švietimo ir lavinimos draugijos įstatai“ (Draugijų rejestro Nr. 80).

Šakių apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario 8 dieną tapo įregistruoti „Šakių Apskrities medžiotojų draugijos“ įstatai (Dr-jų rejestro Nr. 86).

Biržų - Pasvalio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 7 d. tapo įregistruoti „Pasvalio srities Žemės ūkio Draugijos“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 30).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

T U R I N Y S:

	Pusl.		Pusl.
544. Baudžiamojo Statuto pakeitimo įstatymas	1	546. Vieno hektaro 1303 kv. metrų Valstybinės žemės	
545. Medicinos Civilinio personalo mobilizacijos įstatymas	1	Žemuose Šančiuose pardavimo įstatymas	1
		547. Bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymas	2

— 544 —

Einaš Respublikos prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 metų vasario mėn. 18 d. priimtą įstatymą:

Baudžiamojo Statuto pakeitimo įstatymas.

1 str. Iš Baudžiamojo statuto 20 str. išmetami žodžiai: „ir šiuo atsitikimu keturios bendrojo kalėjimo dienos laikomos lygios trims vienutinio kalėjimo dienoms“.

2 str. Baudžiamojo statuto 574 str. II dalies, 577 str. II dalies, 581 str. III dalies, 591 str. II dalies ir 611 str. II dalies žodžiai „penkis šimtus rublių“ pakeičiami žodžiais „penkis tūkstančius auksinų“.

3 str. 581 str. III dalies po naujai įvedamų žodžių: „penkis tūkstančius auksinų“ pridėti žodžius „arba pavogtas arklės“.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. kovo mėn. 2 d.

— 545 —

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. vasario mėn. 11 d. priimtą įstatymą:

Medicinos Civilinio personalo mobilizacijos įstatymas.

1 §. Gresiant kraštui epidemijai, Vidaus Reikalų Ministerija skelbia Lietuvą arba jos dalį epidemijos pavojuje esant ir turi teisės mobilizuoti civilinį medicinos personalą kovai su epidemija.

2 §. Mobilizuojami abiejų lyčių gydytojai, felčeriai, gailestingosios seserys, dezinfektoriai, studentai medikai, akušerės, farmaceutai, dantų gydytojai ligi 50 metų amžiaus.

3 §. Mobilizuotaisi medicinos personalas pereina Vidaus Reikalų Ministerijos žinion.

4 §. Sveikatos patikrinimo Komisijos prie Vidaus Reikalų Ministerijos Sveikatos Departamento vaduojasi tam tikru jo išdirbtu ligų ir kūno trūkumų sąrašu.

5 §. Pasislėpusieji nuo mobilizacijos teisimo baudžiami ligi 10.000 auksinų arba kalėjimu ligi 3 mėnesių.

6 §. Mirus mobilizuotajam nuo epidemijos, beeiinant savo pareigas, išmokama nurodytam jo asmeniui iš Vidaus Reikalų Ministerijos Sveikatos Departamen-

to kreditų, einant „įstatymo apie algas ir pašalpas karškiams ir jų šeimoms“ (L. Vyriausybės Žinių Nr. 7) III punktu, išskyrus žodžius: „ir 6 mėn. pašalpa nurodyta II punkte“.

Pastaba: Gydytojai, einantieji gydytojų pareigas, farmaceutai, dantų gydytojai prilyginami prie karininkų; kitoks medicinos personalas prilyginamas prie kareivių.

7 §. Mobilizuotojo perkėlimo išlaidos padengiamos grąžinant kelpinigių ir skiriant dienpinigių nustatyta Vidaus Reikalų Ministerijos tvarka.

8 §. Mobilizuotieji gauna atlyginimą, kaip epidemijos personalas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. kovo mėn. 2 d.

— 546 —

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. vasario mėn. 22 d. priimtą įstatymą.

Vieno hektaro 1303 kv. metrų Valstybinės žemės Žemuose Šančiuose pardavimo įstatymas.

§ 1.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidžiama parduoti Žemuose Šančiuose 1 hektarą 1303 kv. metrų valstybinės žemės šiose sienose:

Pradedant cemento stulpu, kuris yra šių sklypų susijimo punkte: valstybinės žemės sklypo, sklypo, kurs priklauso Ž. Šančių gyventojams ir Sergijui Fansteliui ir yra naudojamas elektros stočiai ir šiaudų fabrikui, aprėžtas šiomis tiesiomis linijomis:

1. P. V. linija: 75° 02' ilgumo 22,2 mtr.

2. Kampas iš dešinės lygus 198° 57' P. V.: 56° 05' — 131,4 mtr (šios linijos gale cemento stulpas).

3. Kampas 97° 34' Š. V.: 41° 28' — 81,5 mtr. Linijos 1, 2 ir 3 yra siena su Sergijaus Fanstelio žeme, kuri naudojama elektros stočiai ir šiaudų fabrikui.

4. Kampas 78° 43' Š. R.: 59° 48' — 57,0 mtr.

5. Kampas 179° 54' Š. R. 59° 54' — 91,9 mtr. (gale šios linijos yra cemento stulpas).

Lioijos 4 ir 5 yra siena su Sergijaus Fanstelio žeme.

6. Kampas 105° 50' P. R.: 45° 54' — 80,5 mtr. valstybinė žemė, kuri priklauso b. Kauno tvirtovei. Paskutinė linija su pirma sudaro kampa lygų 59° 02'.

§ 2.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui, susitarus jam su atitinkamomis įstaigomis, pavedama kalbamo sklypo 1 § nurodytose sienose pardavimo sąlygas nustatyti, einant bendrais valstybės turto pardavimo įstatymais.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 2 d.

— 547 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. vasario mėn. 4 d. priimtą įstatymą:

Bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymas.

1 §. Bendro naudojimos geležinkeliai, plentai, vandens keliai, jų tiltai ir kiti įtvariai, taip pat tiltai per pažymėtas šio įstatymo priede plukdomąsias upes yra žinioj ir laikomi Susisiekimo Ministerijos.

Pastaba. Tiltams per pažymėtas šio įstatymo priede plukdomąsias upes statyti ir taisyti vietos savivaldybės duoda reikalingų vežiojimo priemonių.

2 §. Bendro naudojimos vieškeliai, paprastieji keliai, jų tiltai ir kiti įtvariai, kurie nepažymėti 1 §, yra žinioj ir laikomi savivaldybių priverstinu darbu ar kitu būdu.

I pastaba. Ministerių Kabinetai duodama teisės paimti Susisiekimo Ministerijos žinion ir laikyti iš skaičiaus šiame paragrafe pažymėtųjų valstybinės reikšmės vieškelius ir jų tiltus. Šiems vieškeliams ir tiltams laikyti vietos savivaldybės duoda reikalingų dirbamų jėgų ir vežiojimo priemonių.

II pastaba. Valstybės žinioj esantieji žemės ūkiai ir miškai nuo pildymo šiame paragrafe nurodytųjų pareigų neatleidžiami.

3 §. Miško medžiaga keliams ir jų įtvarams taisyti ar statyti duodama iš valstybinių miškų skolintinai Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos nustatyta taksa, atsilyginant gaunamais už tuos miškus savivaldybių mokesniais.

4 §. Molis, žvyras, smėlis, akmuo ir kita reikalinga keliams ir jų įtvarams taisyti medžiaga, imama iš valstybinių ir privatiųjų žemių Apskritis Tarybos nustatytais ir Vidaus Reikalų Ministerijos su Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija susitarus patvirtintomis kainomis.

5 §. Techninis aparatas vieškeliams ir paprastiems keliams laikyti priklauso savivaldybėms ir jų apmokamas.

6 §. Taisyklės vieškeliams ir paprastiems keliams taisyti nustato ir jų vykdymą prižiūri Vidaus Reikalų Ministerija.

7 §. „Laikinas įstatymas apie svarbesnius vieškelius ir gruntinius kelių“ iš 1919 metų spalio mėnesio 8 dienos (Laik. Vyr. Žinios Nr. 13) panaikintas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 2 d.

Bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymo priedas.

Steigiamojo Seimo priimta 1921 m. vasario mėn. 15 d.

Upių vardai	Plukdymo vieta
I. Nemuno upynas	
Nemunas	Merkinė—Prūsų siena.
Nemuno įtakos	
Veršnia	Aukštadvaris—Nemunas.
Strėva	Spindžių ežeras—Nemunas.
Neris	Čiobiškis—Nemunas.
Šventoji	Užpaliai—Neris.
Nevėžis	Lapinavas—Nemunas.
Dubisa	Šventosios žiotis—Nemunas.
Mituva	Gedžiūnai—Nemunas.
Šešupė	Pilvės žiotis—Prūsų siena.
Jūra	Aitros žiotis—Mažosios Lietuvos siena.
Minija	Žarėnai—Mažosios Lietuvos siena.
Jūros įtaka	
Šešuva	Upės žiotis—Jūra
II. Ventos upynas	
Venta	Kuršėnai—Lietuvos siena.
Ventos įtakos	
Vadaksta	Vegeriai—Venta.
Varduva	Domijos žiotis—Venta.
Virvita	Biržėnų dvaras—Venta.
III. Lielupės upynas	
Lielupės upynas	
Muša	Rajūnai—Lietuvos siena.
Nemunėlis	Višunkos (Višupkos) žiotis—Latvijos siena.
Nemunėlio įtaka	
Apaščia	Reviejės žiotis—Nemunėlis.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 2 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 60 auks., pusmečiui 30 auks., vienas numeris 3 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių Nr. 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Puls.
548. Vidaus Reikalų Ministerijos etatai	1	550. Valstybinio šiaudų fabriko Žemuose Šančiuose par-	
549. Švietimo Ministerijos etatų papildymas ir pakei-	3	davimo įstatymas	4
timas		551. Terminologijos Komisijos sudarymo įsakymas	4
		Skelbimai	4

— 548 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. vasario mėn. 22 dieną priimtus etatus:

Vidaus Reikalų Ministerijos etatai.

A. Centro įstaigos.

Ministeris	1
Vice-Ministeris	1
Ministerijos Reikalų Vedėjas	1
Juriskonsultas	1
Vyresnysis ypating. reik. valdininkas	1
Ypatingiems reik. valdininkas I rūš.	1

I. Ministerijos Kanceliarija.

Ministerijos Sekretorius	1
Sekretoriai	2
Sekretorių padėjėjai	2
Vertėjas (anglų ir prancūzų kalbų žinovas)	1
Archyvaras	1
Skyrių sekretoriai	2
Kvalifikuotos mašininkės	2
Registratorius	1
Kanceliaristai I rūšies	3
Kanceliaristai II rūšies	1
Egzekutorius	1
Šoferis	1
Telefonistės	2
Kurjeriai	2
Vežėjai	1
Šveicorius	1
Ruošėjos	2
Vaikas pasiuntinys	1

II. Bugalterija.

Vyriausias bugalteris	1
Bugalterio padėjėjas I rūš.	1

III. Statistikos skyrius.

Skyriaus viršininkas spec.	1
Sekretorius	1
Sąskaitininkai	2
Kvalifikuota mašininkė	1
Kanceliaristas I rūš.	1

Piliečių Apsaugos Departamentas.

Departamento Direktorius	1
Direktorius padėjėjas	1
Vyresn. ypating. reik. valdininkas	1
Ypating. reikalams valdin. I rūš.	2
Instruktoriai specialistai	3
Ypating. reikalams valdin. II rūš.	3
Skyriaus viršininkai spec.	4

Skyriaus viršininkai	1
Departamento Kanceliarijos vedėjas	1
Sekretoriai	2
Skyriaus sekretoriai	7
Kvalifikuotos mašininkės	2
Mašininkė I rūšies	1
Fotografas	1
Daktiloskopininkas	1
Kanceliaristai I rūšies	12
Registratorius	1
Kanceliaristai II rūšies	4
Bugalteris I rūšies	1
Bugalterio padėjėjas I rūš.	1
Sąskaitininkai	2
Kurjeriai	2
Vaikai pasiuntiniai	2

Savivaldybių Departamentas.

Departamento Direktorius	1
Direktorius padėjėjas	1
Vyr. ypatingiems reikalams vald.	2
Ypatingiems reikalams vald. I rūš.	2

I. Departamento Kanceliarija.

Departamento Sekretorius	1
Skyriaus sekretorius	1
Kvalifikuota mašininkė	1
Registratorius	1
Kanceliaristas I rūš.	1
Kanceliaristas II rūš.	1
Kurjeris	1
Vaikas pasiuntinys	1

II. Bugalterija.

Bugalteris I rūš.	1
Sąskaitininkas	1

III. Valsčių skyrius.

Skyriaus viršininkas	1
Sekretorius	1
Skyriaus sekretorius	1
Kanceliaristas I rūš.	1

IV. Miestų Skyrius.

Skyriaus viršininkas	1
Sekretorius	1
Skyriaus sekretorius	1
Kanceliaristas I rūš.	1

Sveikatos Departamentas.

Departamento Direktorius	1
Direktorius padėjėjas (gydytojas)	1
Vyresn. ypat. reik. vald. (gydytojas)	1
Farmaceutas-revizorius (ypat. reik. vald. I rūš.).	1

Skyrių viršininkai spec.	3
Departamento Kanceliarijos Vedėjas	1
Sekretoriai	5
Skyrių sekretoriai	4
Dezinfektoris instruktorius	1
Kvalifikuota mašininkė	1
Kanceliaristai I rūš.	2
Kanceliaristai II rūšies	1
Bugalteris I rūšies	1
Sąskaitininkas	1
Kurjeris	1
Vaikas pasiuntinys	1

Darbo ir Socialės Apsaugos Departamentas.

Departamento Direktorius	1
Vyresn. ypat. reik. vald.	1
Ypating. reik. vald. I rūšies	1
Skyrių viršininkai	3
Departamento sekretorius	1
Sekretorius	1
Skyriaus sekretoriai	2
Kanceliaristai I rūšies	2
Kvalifikuotos mašininkės	1
Bugalteris II rūšies	1
Vaikas pasiuntinys	1

Tikybų Departamentas.

Departamento Vedėjas—Skyriaus Viršininkas spec.	1
Sekretoriai	1
Skyriaus sekretoriai	2
Kanceliaristas I rūšies	1

B. Vietos įstaigos.

I. Apskričių Viršininkai.

Apskritis ir Miesto Viršininkai	3
Apskritis ir Miestų Viršininkų padėjėjai	4
Apskritis viršininkai	22
Apskritis viršininkų padėjėjai	3
Sekretoriai	25
Raštvedžiai	59
Kanceliaristai I rūšies	52
Kanceliaristai II rūšies	51
Sargai	25
Vaikai pasiuntiniai	1

II. Milicija.

Vilniaus Miesto Milicija.

Milicijos Vadas	1
Milicijos Vado padėjėjai	2
Raštinės Vedėjas	1
Raštvedžiai	2
Kanceliaristai I rūš.	3
Kanceliaristai II rūšies	2
Sargas	1
Nuovadų Viršininkai	8
Jų padėjėjai	32
Nuovadų raštvedžiai	8
Nuovadų raštininkai	16
Nuovadų sargai	8
Vyresnieji milicininkai	24
Milicininkai	353
Registracijos Biuro Vedėjas	1
Registracijos Biuro raštvedys	1
Registracijos Biuro raštininkai	3
Kriminalinio Skyriaus vedėjas	1
Kriminaliniai valdininkai	20
Kriminalinio Skyriaus fotografas	1
Šunų instruktorius	1
Kriminalinio Skyriaus raštininkai	2
Kriminalinio Skyriaus sargas	1

Gardino Miesto Milicija.

Milicijos vadas	1
Jo padėjėjas	1
Raštinės vedėjas	1
Raštvedžiai	2
Kanceliaristai I rūš.	2
Kanceliaristai II rūš.	2
Sargas	1
Nuovadų viršininkai	3
Jų padėjėjai	9
Nuovadų raštvedžiai	3
Nuovadų raštininkai	6
Nuovadų sargai	3
Vyresnieji milicininkai	10
Milicininkai	100
Registracijos Biuro vedėjas	1
Registracijos Biuro raštvedys	1
Registracijos Biuro raštininkas	1
Kriminalinio Skyriaus vedėjas	1
Kriminaliniai valdininkai	5
Fotografas	1
Kriminalinio skyriaus sargas	5

Kauno Miesto Milicija.

Milicijos vadas	1
Jo padėjėjas	1
Raštinės vedėjas	1
Raštvedžiai	2
Kanceliaristai I rūš.	2
Kanceliaristai II rūš.	2
Sargas	1
Nuovadų viršininkai	4
Jų padėjėjai	14
Nuovadų raštvedžiai	5
Nuovadų raštininkai	16
Nuovadų sargai	4
Vyresnieji milicininkai	14
Milicininkai	172
Registracijos Biuro vedėjas	1
Registracijos Biuro raštvedys	1
Registracijos Biuro raštininkai	2
Kriminalinio Skyriaus Vedėjas	1
Kriminaliniai valdininkai	10
Fotografas	1
Šunų instruktorius	1
Kriminalinio Skyriaus sargas	1

Apskričių Milicija.

Milicijos vadai	25
Nuovadų viršininkai	136
Nuovadų viršininkų padėjėjai	272
Nuovadų raštininkai	36
Vyresnieji milicininkai	234
Milicininkai	900
Kriminalinių punktų vedėjai	7
Kriminaliniai valdininkai I rūš.	7
Kriminaliniai valdininkai II rūš.	63
Kriminalinių punktų raštvedžiai	7

III. Apskričių medicinos personalas.

Apskričių gydytojai	28
Miestų gydytojai (Vilniuj, Kaune ir Gardine)	3
Apskričių felčeriai	28
Miestų felčeriai (Vilniuj, Kaune ir Gardine)	3
Apskričių akušerės	28
Miestų akušerės (Vilniuj, Kaune ir Gardine)	3
Dezinfektoriai	28

IV. Valstybinės Ligoninės.

1) Psichiatrinė ligoninė Tauragėje (80 lovų).

Gydytojas psichiatras	1
Gydytojas asistentas	1

Ukio vedėjas	1
Raštininkas	1
Vyresnieji slaugytojai	2
Slaugytojai	8
Darbininkai	2
Skalbėjos	2
Virėja	1
Indų plovėja	1
Gyvulių šėrėja prižiūrėtoja	1
Sargas	1

2) Valstybinė Kauno Ligoninė (200 lovų).

Vyresnysis gydytojas	1
Chirurgas konsultantas	1
Gydytojai ordinatoriai	3
Gydytojai internai	2
Rentgeno inst. asist.	1
Ukio vedėjas	1
Raštvedys	1
Raštininkas	1
Masažistė	1
Medicinos raštinės vedėja	1
Skalbinių prižiūrėtoja	1
Šeimininkė	1
Katalikų kunigas	1
Stačiatikių kunigas	1
Vyresnioji sesuo	1
Gailestingųjų seselių	13
Mokinių i gailest. seseles I rūš.	5
Mokinių i gailest. seseles II rūš.	5
Siuvėja	1
Virėjos	2
Slaugytojos	23
Skalbėjos	6
Indų plovėjos	4
Šaltkalvis	1
Stalius	1
Sveicorius	1
Pasiuntinys	1
Vyresnysis darbininkas	1
Rentgenotechnikas	1
Paprastieji darbininkai	4

V. Centralinis Valdžios Vaistų Sandėlis.

Sandėlio ir vaist. vyr. vedėjas	1
Sandėlio vedėjas	1
Vaistinės Skyriaus vedėjas	1
Bugalteris	1
Bugalterio padėjėjai	2
Provizorių padėjėjai	6
Laborantas	1
Kasieriai	2
Darbininkai	4
Kiemsargis	1
Panaktiniai	2

VI. Valstybinė Analitinė Laboratorija.

Laboratorijos Vedėjas	1
Laboratorijos vedėjo padėjėjas	1
Laboratorijos laborantas	1
Sargas	1

VII. Valstybinis Higienos Institutas.

Instituto Direktorius	1
Asistentas gydytojas	1
Ukio ir raštinės vedėjas	1
Laborantės	2
Laborantė mokinė	1
Tarnaitės	2
Sargas	1

VIII. Darbo ir Socialinės Apsaugos Inspekcija.

Apygardos Inspektoriai	19
Inspekcijos sekretoriai	3
Sargai	3

Pastaba. Šiuos etatus paskelbus Vidaus Reikalų Ministerijos etatai, paskelbti „Laikinosios Vyriausybės Žiniose“ Nr. 33, nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 11 d.

— 549 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 1 d. priimtą įstatymą:

Švietimo Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas.

Bendrųjų Reikalų Departamento etatai pakeičiami, išmetant:

Žydų mokyklų inspektorius	1
Bugalteris	1

papildant:

Departamento sekretoriaus padėjėjas	1
Vyresnysis bugalteris	1
Bugalteris II rūšies	1
Raštininkai	3
Kurjeris	1

Pradžios mokslo Departamento etatai pakeičiami taip:

Direktorius	1
Departamento sekretorius	1
Dalių Vedėjai	4
Sekretoriaus padėjėjai	2
Raštininkai	4
Mašinistės	2
Pradedamųjų mokyklų vizitatoriai	2
Vyr. ypatingiems reikalams valdininkas	1

Mokyklų Inspekcija.

Inspektoriai	3
Žydų mokyklų vizitatoriai	1
Vokiečių mokyklų vizitatoriai	1

Valstybės Centralinis Knygynas.

Knygyno valdytojo padėjėjas	1
Valstybės Centralinio Knygyno knygyninkas II rūš.	1
Mariampolės skyriaus vedėjas	1
Šiaulių skyriaus vedėjas	1
Raseinių skyriaus vedėjas	1
Telšių skyriaus vedėjas	1
Panevėžio skyriaus vedėjas	1
Švenčionių skyriaus vedėjas	1

Archeologijos Komisija
Kaune.

Archyvaras	1
Sargas	1

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 11 d.

— 550 —

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. vasario mėn. 22 d. priimtą įstatymą:

Valstybinio Šiaudų fabriko Žemuose Sančiuose pardavimo įstatymas.

§ 1.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidžiama parduoti valstybinį šiaudų fabriką, kuris yra Žemuose Sančiuose ant S. Fanstelio žemės, su jo trobesiu, kanalizacija, vandens įvoda, gidrantais ir visais mašinų įtaisymais.

§ 2.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui pavedama nustatyti nurodyto 1 § fabriko pardavimo sąlygas, einant bendrais Valstybės Turto pardavimo įstatymais.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 2 d.

— 551 —

Terminologijos Komisijos sudarymo įsakymas.

1. Prie Švietimo Ministerijos sudaroma Terminologijos Komisija visų mokslo sričių ir visų praktikos gyvenimo reikalų terminams nustatyti ir suvienodinti.

2. Terminologijos Komisiją sudaro 10 žmonių, kuriuos kviečia Švietimo Ministerija.

Pastebėjimas. Komisija, Švietimo Ministerijai sutinkant, gali kooptuoti naujų narių ir pasirinkti narių į atsisakiusių ir išėjusių vietas.

3. Terminologijos Komisija žiūri terminų sąrašus, kuriuos gamina atskiros komisijėlės, sudarytos atskirai nuo Terminologijos Komisijos. Šias komisijėles sudaro suinteresuotos Valstybės įstaigos.

4. Numatoma šios komisijėlės:

- a) filosofijos ir teologijos,
- b) fizikos - matematikos ir gamtos mokslų,
- c) technikos,
- d) medicinos,
- e) teisių mokslo,
- f) prekybos ir pramonės,
- g) žemės ūkio,
- h) karo,
- i) administracijos,
- ir j) meno.

5. Komisijėlės gali būti padalintos skyriais.

6. Atskiros komisijėlės sustato projektuojamųjų terminų sąrašus greta su paraleliniais rusų ir, jei galima, vienos vakarų Europos kalbos tekstais.

7. Komisijėlių terminų sąrašai įnešami į Terminologijos Komisijos posėdį. Tame posėdyje sprendžiamuoju balsu dalyvauja atatinamos komisijėlės nariai.

8. Terminologijos Komisija, apsvarsčiusi terminus, skelbia juos per Švietimo Ministeriją visuomenės žiniui, kad mėnesio laiku visi suinteresuotieji terminais žmonės ir organizacijos galėtų Terminologijos Komisijai atsiųsti savo pastebėjimų ir pasiūlymų.

9. Visi atsiųstieji pastebėjimai ir pasiūlymai svarstomi Terminologijos Komisijoje ir galutinai nustatoma terminų redakcija.

10. Visi Terminologijos Komisijos priimti terminai atiduodami «Švietimo Darbai» išspausdinti ir yra privalomi visoms Valstybės įstaigoms ir jų leidiniams.

11. Terminologijos Komisijos narių darbas apmokamas po 50 auks. už posėdį iš Švietimo Ministerijos knygų leidimo Komisijos kredito.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

K. Bizauskas
Švietimo Ministeris.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 14 dieną.

Skelbimai.

Telsių Apskritis Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 8 d. tapo įregistruoti Lietuvių Katalikų «Sodiečių Aidas» Draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 10).

Mariampolės Apskritis Viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 27 d. tapo įregistruoti Kalvarijos miesto Žydų tėvų sąjungos įkūrimui žydų progimnazijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 76).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 7 d. tapo įregistruoti Lietuvos taisyklingos medžioklės ir žūklės draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 70).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 7 d. tapo įregistruoti Draugijos Amatui ir žemės ūkiui žydų tarpe skleisti «Ort» įstatai (Draugijų rejestro Nr. 71).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 18 d. tapo įregistruoti Kauno kepyklų savininkų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 72).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 18 d. tapo įregistruoti Limonadų dirbtuvių savininkų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 73).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 18 d. tapo įregistruoti Kauno žemės ūkio draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 74).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 18 d. tapo įregistruoti Kauno apskrities žemės ūkio darbininkų profesinės sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 75).

Kauno miesto ir apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 18 d. tapo įregistruoti Žydų literatūrinės muzikos ir dramos draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 76).

Utenos Apskritis Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 9 d. tapo įregistruoti Utenos Žemės ūkio Draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 1).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kancelerijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14

Vyriausybės Žinios

— 552 —

Eiŉas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 22 d. priimtą įstatų papildymą:

Pramonės Įstatų papildymas.

Pramonės įstatai (Rusų Įstatymų Rinkinys XI—tomas 1906 metų laidos) papildomi šiais straipsniais:

105¹ §. Jeigu atsisakymas nuo sutarties įvyko iš samdytojo pusės ir be darbininko kaltės, tai jis privalo duoti priešingai pusei kompensaciją:

- a) už darbą ne mažiau kaip 3 mėn. be pakaitos, išskyrus pakaitą karo metu, — turi būti atlyginta už 2 savaiti;
- b) už darbą ne mažiau kaip 6 mėn.—už 3 savaites;
- c) ne mažiau kaip 1 metų—už 4 savaites;
- d) toliau už kiekvienus darbo metus ligi 20 pridedama po 2 savaiti, virš 20 metų po 3 savaites.

I p a s t a b a. Jeigu samdytojas atleido darbininkus arba tarnautojus be reikiamo perspėjimo, tai jis privalo išmokėti papildomąjį už 2 savaiti atlyginimą, skaitant atlyginimą už 8 valandų darbo dieną.

II p a s t a b a. Kompensaciją išmoka ir tiems darbininkams, kurie atlikdavo darbą įmonėje akordo būdu, skaitant vidutinį jo dienos uždarbį priešpaskutinio prieš atleidimą mėnesio.

III p a s t a b a. Darbams įmonėje sustojus iš gaivalinės nelaimės priežasties (gaisro, potvinio ir tt.) išmokama pusė kompensacijos.

105² §. Atleidžiant be teisėtos priežasties aprėžtam laikui arba tam tikram darbui atlikti pasamdytą darbininką, darbdavys privalo išmokėti atleidžiamam darbininkui ligi galo sutartą atlyginimą.

P a s t a b a. Jeigu darbininkas be piniginio atlyginimo gaudavo dar atlyginimą natūra (butas, kuras, šviesa, malkos, valgis, drabužis), tai atleidžiant jam privalo būti išmokėta už gaunamą natūrą atlyginimas pinigais, skaitant rinkos kainomis.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 23 d.

Vyriausybės Žinios

T U R I N Y S:

	Pusl.		Puls.
553. Savivaldybių rinkimų įstatymas	1	558. Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo įstatymas	10
554. Savivaldybių rinkimų įstatymui vykdyti instrukcija .	6	559. Teisingumo Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas	11
555. Valsčių ir Miestų Tarybų narių rinkimų dienų paskelbimas	10	560. Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	12
556. Aplinkraštis Terminų nustatymas «savivaldybių rinkimų įstatymui» vykdyti	9	Skelbimai	12
557. Dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymas	10		

— 553 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 metų kovo mėn. 11 d. priimtą įstatymą:

Savivaldybių rinkimų įstatymas.

A. Valsčiaus Tarybos narių rinkimai.

I dalis.

1 §. Valsčiaus Tarybos nariai renkami yra visuotinu, slaptu, lygiu ir tiesiu balsavimu, saugojant proporcingą rinkimų sistemą.

2 §. Valsčiaus Tarybos narių rinkimuose turi teisės dalyvauti visų tikybų ir tautų Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterys, kurie paskutinę rinkimų sąrašams sustatyti skirtą dieną: a) yra ne jaunesni, kaip 20 metų amžiaus; b) tame valsčiuje gyvena ir turi butą, tarnybą ar kitą kokį nuolatinį darbą.

3 §. Valsčiaus Tarybos nariais gali būti renkami Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterys, kurie paskutinę kandidatų sąrašams įduoti skirtą dieną bus pabaigę 24 metus amžiaus, neatsižvelgiant į tai, kur jie gyvena ir ar yra jie įtraukti į rinkimų sąrašą ar ne.

4 §. Negali nei rinkti nei būti išrinktais:

a) tie, kieno už tėvynės išdavimą arba kitą kurią sunkią kaltę teismo yra atimtos teisės, išskiriant iš šio skaičiaus svetimų valstybių teismų nuteistuosius už visokius politikos srities nusikaltimus;

b) tie, kurie yra teismo nuteisti už nusikaltimą, kuris žmogaus garbę plėšia (kaip antai: vagystę, prievartą, svetimo turto pasisavinimą, vogtų daiktų slėpimą arba pardavinėjimą, kyšių ėmimą, paleistuvystę ir kt.), už slapta degtinės varymą, už nusikaltimą prieš „Rinkimų Laisvės Apdraudimo Įstatymo“ 2, 5 ir 6 §§, jei jiems bausmė atlikus 3 metai dar nepraėjo;

c) teismo keliu pripažinti bepročiais ar nesveikpročiais;

d) teismo sprendimu globiami.

5 §. Valsčiaus Tarybos nariai renkami trejiems metams.

6 §. Valsčiaus Tarybos narių skaičius nustatomas toks, kad trims šimtams visų valsčiaus gyventojų tektų vienas atstovas.

Jei kuriame valsčiuje, taip skaitant, liks ne mažiau kaip 200 gyventojų, tai tam valsčiui tenka dar vienas atstovas.

Pastaba. Valsčiaus Tarybos narių skaičius negali būti mažesnis kaip 12 asmenų, kad valsčiuje ir nebūtų atatinamo gyventojų skaičiaus.

7 §. Rinkimų dieną skelbia Vidaus Reikalų Ministeris, kad prieš ją būtų ne mažiau kaip du mėnesiai laiko.

8 §. Kiekvienas valsčius sudaro vieną rinkimų apygardą.

Suskirstyti valsčių į kelias rinkimų apygardas negalima.

Balsams priimti Valsčiaus Taryba gali suskirstyti valsčių į kelias balsavimo apylinkes.

II dalis.

9 §. Rinkimam į Valsčiaus Tarybą rengti ir tvarkyti sudaroma yra Valsčiaus Rinkimų Komisija.

Tuose valsčiuose, kurie yra suskirstyti į kelias balsavimo apylinkes (8 §), sudaromos dar apylinkių Rinkimų Komisijos.

10 §. Valsčiaus Rinkimų Komisija sudaroma iš pirmininko, Apskrities Valdybos kviečiamo, ir 6 narių, Valsčiaus Tarybos renkamų iš rinkimų skaičiaus.

Apylinkės Rinkimų Komisija steigama kiekvienai apylinkei iš pirmininko ir ne mažiau kaip 2 narių, kuriuos kviečia Valsčiaus Rinkimų Komisija iš asmenų, dalyvaujančių tos apylinkės rinkimuose.

11 §. Į Valsčiaus Rinkimų Komisiją ir Apylinkių Rinkimų Komisiją turi teisės įstoti nariais atstovai tų kuopų, kurios bus įdavusios šio įstatymo nustatytuoju laiku savo kandidatų sąrašus, po vieną atstavą nuo kuopos.

12 §. Rinkimų Komisijų rašto darbams atlikti tų Komisijų pirmininkai gali kviešti Rinkimų Komisijų posėdžių raštvedžius.

13 §. Rinkimų Komisijos Pirmininkui pavaduoti Komisija išrenka iš savo narių tarpo pirmininko pavaduotoją.

14 §. Rinkimų Komisijų posėdžiai yra teisėti, dalyvaujant ne mažiau kaip pusei ir vienam Komisijos nariui.

Visus klausimus Komisija sprendžia paprasta balsų dauguma; balsams suskilus lygiom dalim, pirmininkaujančio balsas nusveria.

15 §. Rinkimų Komisijos posėdžiai yra vieši.

III dalis.

16 §. Rinkimams atlikti paruošiami valsčiaus rinkimų sąrašai.

Rinkimų sąrašus paskirtu laiku savivaldybės lešomis paruošia Valsčiaus Valdyba.

Rinkimų sąrašai paruošiami dviejuose egzemplioruose.

Valsčiuje, kuris suskirstytas apylinkėmis, rinkikų sąrašai paruošiami skyriumi kiekvienai apylinkėi.

17 §. Į valsčių rinkikų sąrašus įtraukiami visi piliečiai, kurie turi teisės dalyvauti rinkimuose į Valsčiaus Tarybą ir tame valsčiuje gyvena.

Kas atvyks ir apsigyvens valsčiuje, pradėjęs ruošti rinkikų sąrašus, tas gali būti įtrauktas į naujosios vietos sąrašą, jei pristatys raštą, kad jis išbrauktas iš senosios gyvenamosios vietos sąrašo, arba ten į sąrašą neįtrauktas.

18 §. Rinkikų sąrašė rašoma abėcėlės raidžių eile kiekvieno rinkiko pavardė ir vardas, amžius, užsiėmimas ir gyvenamoji vieta.

Rinkikų sąrašai gali būti paruošiami skyriumi kiekvienam kaimui, sodžiui, gatvei ir t. t.

Rinkikų sąrašus pasirašo Valsčiaus Valdyba.

19 §. Ne vėliau kaip už penkių savaitių prieš rinkimus rinkikų sąrašai duodami žiūrėti kiekvienam, kas nori žiūrėti, tuo būdu, kuriuo lengviausia jie peržiūrėti, atskleidžiant juos viešose vietose visiems susipažinti ir plačiai skelbiant valsčiaus gyvenamosios vietose.

Prieš šitų sąrašų atskleidimą Valsčiaus Valdyba skelbia visam valsčiui, kuriuo laiku ir būdu rinkikų sąrašai galima patikrinti, ir tame pat skelbime nurodo terminus ir tvarką skundams duoti dėl netikro sąrašų susistatymo.

20 §. Nuo sąrašų atskleidimo dienos Apskritis Viršininkas ir kiekvienas rinkikas penkiolikos (15) dienų laiku turi teisės pareikšti sustačiusiai sąrašus Valsčiaus Valdybai raštu arba žodžiu, kas į sąrašus neįtrauktas arba kas įtrauktas neteisėtai.

21 §. Valsčiaus Valdyba, pripažinus tokį pareikšimą teisėtu, patenkina jį, įrašydama praleistąjį asmenį į sąrašą, arba išbraukdama neteisėtai įrašytą ir praneša apie tai tiems, kurių teisė ginčijama yra, ir kas yra padavę skundą.

22 §. Praėjus minėtoms 20 § penkiolikai dienų, papildomasai sąrašas ne vėliau kaip per 3 dienas skelbiamas visų žiniai, nurodytu 19 § būdu.

23 §. Atmetuosius pareikšimus ir paduotuosius skundus Valsčiaus Valdyba privalo ne vėliau kaip per penkis (5) dienas su savo nuomone pasiųsti Taikos Teisėjui.

24 §. Taikos Teisėjas, gavęs skundus, privalo juos apsparstyti per penkis (5) dienas. Jo nutarimai turi būti įvykdyti, bet mėnesio laiku nuo jų paskelbimo gali būti apskūsti Apygardos Teismui.

Rinkikų sąrašai Taikos Teisėjo nutarimais papildyti turi būti viešai paskelbti ne vėliau kaip septyniomis dienomis prieš rinkimų dieną, nurodytu 19 § būdu.

IV dalis.

25 §. Šešiomis savaitėmis prieš rinkimų dieną Valsčiaus Rinkimų Komisija paskelbia visų žiniai, koks Valsčiaus Tarybos narių skaičius bus renkamas ir kviečia rinkikus įduoti Komisijai kandidatų sąrašus, nurodydama tame pat skelbime laiką, vietą ir įstatymų nustatytąją tvarką sąrašams pateikti.

26 §. Kiekviena rinkikų kuopa ne vėliau kaip už trijų savaitių prieš rinkimų dieną gali įduoti Valsčiaus Rinkimų Komisijai sąrašą tų asmenų, kuriuos ji siūlo Valsčiaus Tarybos nariais.

Pastaba. Paskutinę kandidatų sąrašams įduoti skirtą dieną Valsčiaus Rinkimų Komisija veikia nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro.

27 §. Kiekvieną kandidatų sąrašą privalo pasirašyti ne mažiau kaip dvidešimt (20) to valsčiaus rinkikų.

Pasirašiusieji sąrašą rinkikai privalo pažymėti savo užsiėmimą ir gyvenamąją vietą.

Kiekvienas rinkikas gali pasirašyti tik ant vieno kandidatų sąrašo.

28 §. Sąrašė turi būti kuopaiškiausiai įrašyta kiekvieno kandidato pavardė, vardas, amžius, užsiėmimas ir gyvenamoji vieta.

Kiekvienas kandidatas turi duoti raštu savo sutikimą būti renkamas.

Vienas ir tas pats kandidatas tame pat valsčiuje gali būti įrašytas tik į vieną kandidatų sąrašą.

29 §. Sąrašė kandidatų skaičius negali būti didesnis kaip du kartu, negu tenkas valsčiui atstovų skaičius.

30 §. Priėmusi sąrašą Valsčiaus Rinkimų Komisija duoda raštelį, kuriuo patvirtina, kurį mėnesį, dieną ir valandą ji yra priėmusi kandidatų sąrašą.

31 §. Įduodama kandidatų sąrašą partija arba kuopa privalo nurodyti Valsčiaus Rinkimų Komisijai asmenį, kurį ji įgalioja atstovauti jai Komisijoje įvairiais reikalais. Jei įgaliotinis nenurodytas, tai juo laikomas tasai, kuris pirmas yra pasirašęs sąrašą. Įgaliotinis, o jam nesant pirmasis pasirašęs sąrašą gali suteikti Komisijai jos esamoje vietoje savo adresą, tada skelbimai siunčiami į namus; o nesuteikus jam savo adresu, skelbimai iškabinami Komisijos bute.

32 §. Rinkikų kuopos, jei jos nori, kad jų atstovai dalyvautų Rinkimų Komisijos posėdžiuose, privalo nurodyti asmenis, kurie turi būti įrašyti į Komisijų narių skaičių (11 §).

33 §. Sąrašus gavus, Valsčiaus Rinkimų Komisija per 3 dienas turi reikalauti iš kuopų įgaliotinių pašalinti paduotųjų kandidatų sąrašų trūkumus. Tie trūkumai turi būti pašalinti liekant ne mažiau kaip 16 dienų ligi rinkimų dienos.

Tuo pat laiku kandidatai, įtrauktieji į kelis valsčiaus sąrašus, privalo pareikšti Valsčiaus Rinkimų Komisijai, kuriame sąrašė jie tinka pasilikti; nepareikškus, jie išbraukiami iš visų sąrašų.

34 §. Einant ginčui dėl teisių kurio kandidato, jo vieton 33 § nurodytu laiku gali būti statomas kitas kandidatas, jei tai pasiūlys ne mažiau kaip pusė sąrašą pasirašiusių rinkikų. Tuo pat laiku sąrašas gali būti papildytas naujais kandidatais sulig įstatymų leidžiamuoju skaičium.

35 §. Tinkamuosius kandidatų sąrašus Valsčiaus Rinkimų Komisija numeruoja iš eilės, kaip jie buvo įduoti, su tais Nr.Nr. paskelbia Komisijos bute ne vėliau kaip už dviejų savaitių prieš rinkimų dieną, suteikia juos Apylinkių Rinkimų Komisijoms, Valsčių Valdyboms kaimų seniūnams ir skelbia visų žiniai.

36 §. Rinkikų kuopos, įdavusios savo kandidatų sąrašus, gali pareikšti Valsčiaus Rinkimų Komisijai ne vėliau kaip už dviejų savaitių prieš rinkimų dieną, kad jos sujungia savo kandidatų sąrašus. Tokius pareikšimus privalo pasirašyti partijų ar kuopų įgaliotiniai arba sąrašus pasirašiusieji rinkikai. Apie kandidatų sąrašų sujungimą Valsčiaus Rinkimų Komisija tuojau skelbia visų žiniai. Tokie susijungę sąrašai laikomi už vieną.

Vienas kuris sąrašas negali dalyvauti keliuose susijungimuose.

37 §. Kai kandidatų sąrašai ir jungtiniai sąrašai paskelbti visų žiniai, jie nebegali būti paimti atgal.

38 §. Jei kuriame valsčiuje paduotas tik vienas kandidatų sąrašas arba keli, bet juose bendras kandidatų skaičius nėra didesnis už tenkamąjį valsčiui at-

stovų skaičių, arba jei kuriame valsčiuje nepaduota nė vieno kandidatų sąrašo, tai palieka senoji Taryba.

Tame valsčiuje ne vėliau kaip per tris mėnesius ir ne anksčiau kaip po 1 mėn. turi būti padaryti nauji rinkimai.

V d a l i s.

39 §. Rinkimai trunka dvi dienis. Visi darbininkai ir tarnautojai vieną rinkimų dieną turi būti paleidžiami nuo darbo balsams paduoti.

40 §. Balsų įdavimo vieta, diena ir valanda turi būti Valsčiaus Rinkimų Komisijos paskelbtos visų žiniui dviem savaitėm prieš rinkimų dieną.

41 §. Butą rinkimams atlikti duoda Valsčiaus Valdyba; butas turi būti erdvas.

Rinkimų bute geidžiama dar vienas kambarys, įeinamas tik per rinkimų kambarį, arba jei tokio kambario nėra, tai netoli Komisijos stalo turi būti pastatytas dar vienas ar du stali, kad rinkikas nematomai galėtų įdėti savo kortelę į voką.

Rinkimų bute turi būti taip pat prieinamoje vietoje padėti rinkimų įstatymai ir rinkikų sąrašai.

42 §. Rinkimai atliekami įduodant įdėtą į voką kortelę, kurioje turi būti pažymėta kandidatų sąrašo numeris (Nr.) arba sąrašo vardas.

43 §. Balsavimo kortelės turi būti baltos popieriaus, be jokių ženklų, vienodo didumo.

Vokai turi būti nepermatomi, vienokios spalvos, vienodo didumo ir be jokių ženklų, tik Valsčiaus Valdybos antspaudu pažymėti.

44 §. Reikalingąjį vokų ir kortelių skaičių paruošia Valsčiaus Valdyba valsčiaus lėšomis.

Pastaba. Balsuojant leidžiama naudotis rinkikų grupių paruoštomis ir atitinkamais Nr. Nr. ar vardais pažymėtomis kortelėmis, taip pat ir pačių rinkikų pasigamintomis kortelėmis, jeigu jos tokios pat formos, didumo ir spalvos, kaip kad Valsčiaus Valdybos paruoštosios.

45 §. Balsavimo kortelėms laikyti Valsčiaus Valdyba paruošia keturkampę dėžutę (urną) tokio didumo, kad joje tilptų visų rinkikų kortelės, ir su tokiu plyšiu, kad pro jį lįstų vokas su kortele.

Balsavimo metu dėžutė turi stovėti ant stalo, prie kurio sėdi Rinkimų Komisija.

46 §. Rinkimų dieną Komisijoje turi būti ne mažiau kaip pusė ir vienas jos narių; per rinkimus jų turi pasilikti ne mažiau kaip trys, jų tarpe pirmininkas ar jo pavaduotojas.

Pastaba. Jeigu rinkimų pradžioje reikalingo Komisijos narių skaičiaus nėra, tai Komisijos pirmininkas turi teisės Komisiją papildyti tų narių pavaduotojais, o jų nesant kuriais nors iš rinkikų.

47 §. Kalbų rinkimų bute ir per trisdešimt sieksnių aplink jį tarti neleidžiama, tik Komisijos nariai, rinkikui prašant, gali paaiškinti jam rinkimų tvarką.

48 §. Komisijos pirmininkas gali pašalinti kiekvieną, kuris ardo rinkimų tvarką. Prireikus, Komisijos pirmininkas gali kviesiti pajėgos tvarkai įvesti.

49 §. Rinkimai prasideda paskelbtą dieną 8 val. iš ryto.

Rinkimų Komisijos pirmininkas, patikrinęs, kad Komisijos nariai vietoje, skelbia, kad rinkimai prasideda, ir drauge su nariais patikrinęs, kad dėžutė tuščia ir turi tik vieną plyšį, užrakina ją, deda antspaudą ir kviečia atvykusius duoti savo balsus, saugojant eilės; no to dėžutė nebegali būti atidaroma.

50 §. Rinkikas, įėjęs į rinkimų kambarį, pasako savo pavardę, vardą, gyvenamąją vietą, parodo asmens liudymą, ir raštvėžiui pažymėjus rinkikų sąrašė jo pavardę, ima iš Komisijos nario rankos prie atskiros stalo voką su antspaudu, eina prie kito atskiros stalo (arba į atskirą kambarį, jei jis yra), įdeda niekam nematant savo kortelę į voką; priėjęs prie Komisijos stalo, įduoda užlipintą voką Komisijos pirmininkui; Komisijos pirmininkas rinkiko akyse įleidžia voką į dėžutę pro plyšį; tada rinkikas išeina.

Pastaba. Kiekvienas rinkikas privalo paduoti balsą pats be jokių tarpininkų. Jei kurios kūno dalies trūkumas kliudo rinkikui įdėti kortelę į voką ir įduoti voką pirmininkui, tai rinkikas gali pavesti tai padaryti Komisijos nariui.

51 §. Kortelė įdėta į voką be Valsčiaus Valdybos antspaudu, arba į voką su kokiu ženklu, grąžinama.

52 §. Vakare 8 val. balsų priėmimas baigiamas; po 8 val. priimami tik tų balsai, kurie į rinkimų butą įėjo prieš 8 val. Anksčiau šio laiko galima balsų priėmimas baigti, jei visi į rinkikų sąrašus įtrauktieji asmenys jau bus savo balsus padavę.

53 §. Jei kuriame Valsčiuje paaiškės, kad dėl vietos sąlygų ir nedidelio rinkikų skaičiaus rinkimų laikas (nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro) yra perilgas, tai Valsčiaus Rinkimų Komisija turi teisės paskirti trumpesnį laiką, tačiau ne trumpesnį kaip 6 valandų. Šitoki savo nutarimą Valsčiaus Rinkimų Komisija privalo paskelbti ne vėliau kaip už dviejų savaitių prieš rinkimų dieną.

54 §. Vakare balsų priėmimą pabaigus Komisijos pirmininkas uždengia dėžutės plyšį, deda antspaudą, užrakina rinkimų kambarį (arba kambarius), visiems išėjus deda antspaudą ant durų ir palieka sargybą.

Antrą dieną iš ryto Komisija patikrina, ar antspaudai ant durų nesulaužyti ir nuima juos toliau rinkimams tęsti; antros dienos vakare deda antspaudus tuo pat būdu, kaip pirmą dieną.

55 §. Rinkimams pasibaigus, vadinasi, trečią dieną 10 val. iš ryto Komisijos pirmininkas atidaro rinkimų buto duris ir su Komisijos nariais, o taip pat rinkikais, kurie bus atvykę, atidaro dėžutę, skaito, kiek vokų įdėta į dėžutę, neatplėšdamas vokų; jei vokų skaičius skiriasi nuo pažymėtų rinkikų sąrašė įdavusiųjų balsus skaičiaus, tad tai paaiškinama protokole, išrodant, kiek galima, to priežastis.

56 §. Tą darbą atlikus, vokai atplėšiami ir skaitoma, kiek balsų paduota už kiekvieną kandidatų sąrašą.

57 §. Pripažįstamos netikromis kortelės:

- a) kurios yra paženklintos,
- b) kuriose kas nors pažymėta už ar prieš kandidatus,
- c) kurių yra dvi arba ir daugiau su nevienodo turinio užrašais,
- d) kuriose rinkikas yra pasirašęs,
- e) kuriose nurodyti kelių atskirų kandidatų sąrašų numeriai ar vardai arba nurodytas toks kandidatų sąrašo numeris ar vardas, kuris nebuvo Rinkimų Komisijos paskelbtas,
- f) kuriose yra kas išskusta, jog nebegalima išskaityti, kas buvo manyta parašyti.

58 §. Klausimai dėl kortelių tikrumo svarstomi Rinkimų Komisijos.

59 §. Visam Rinkimų Komisijos darbui nuo pradžios ligi pabaigos rašomas protokolas, kuriame turi būti įrašyta: pirmininko įsakymai, rinkikų pasiskundimai, Komisijos nutarimai, stojusiųjų rinkikų skaičius, kiekvieno kandidatų sąrašo gautas balsų skaičius, pripažintų netikromis kortelių skaičius.

Protokolą pasirašo Rinkimų Komisija ir kurie nors rinkikų.

60 §. Valsčiuose, kurie buvo suskirstyti apylinkėmis, Apylinkių Rinkimų Komisijos ne vėliau kaip į antrą po rinkimų dieną pasiūnčia Valsčiaus Rinkimų Komisijai rinkimų protokolą su pridėtomis atskiruose iš eilės sunumeruotuose vokuose rinkikų kortelėmis, kurias svarstyti turėjo Apylinkės Komisija ir savo nutarimą protokole išdėstė; kitas korteles ir kitus dokumentus Apylinkės Komisija sudeda į ką patogiau, pridėda antspaudą ir taip pat pasiūnčia Valsčiaus Rinkimų Komisijai, kuri juos saugoja, kol rinkimai bus pripažinti teisėtais; Valsčiaus Rinkimų Komisija viešame posėdyje ne vėliau kaip per 3 dienas peržiūrėjus pridėtas prie Apylinkių Komisijų protokolų korteles, sprendžia, kurios kortelės tikros, kurios netikros, su skaito, kiek visame valsčiuje paduota balsų už kiekvieną kandidatų sąrašą, nustato atstovų skaičių kiekvienam kandidatų sąrašui ir sustato išrinktųjų Valsčiaus Tarybos narių sąrašą.

VI dalis.

61 §. Nustatydamą atstovų skaičių kiekvienam kandidatų sąrašui, Valsčiaus Rinkimų Komisija suskaičiuo, kiek balsų gavo kiekvienas kandidatų sąrašas visame valsčiuje, o paskui turėdama galvoje Valsčiaus Tarybos narių skaičių, padalina jį tarp paskelbtųjų kandidatų sąrašų proporcingai gautiems kiekvieno sąrašo balsams ir apie tat skelbia, kad visi žinotų.

62 §. Skirstant Valsčiaus Tarybos narių vietas kandidatų sąrašams, reikia Valsčiaus Tarybos renkamųjų narių skaičius padauginti iš paduotųjų už kiekvieną kandidatų sąrašą balsų skaičiaus ir gautasis dauginimo skaičius padalinti iš paduotųjų visame valsčiuje už visus sąrašus balsų skaičiaus; skaičius, gautas iš tokio dalinimo, parodys, kiek narių išrinkta iš kiekvieno kandidatų sąrašo. Jei dalinant bus gautos trupmenos ir todėl neprisirinks pilnas rinktinų narių skaičius, tai trupmenos reikia surašyt eilėn pagal jų didumą, pradedant nuo didžiausios, ir sąrašams, gavusiems didžiausias trupmenas, duodama po vieną narį, ligi tuo būdu bus sudarytas pilnas rinktinų narių skaičius.

63 §. Jei kuriam sąrašui tektų didesnis atstovų skaičius, negu jo kandidatų skaičius, tai atliekas nuo to sąrašo atstovų skaičius dalinamas yra tarp kitų kandidatų sąrašų kaip parodyta 62 §, tik tuo skirtumu, kad dauginimo skaičius dalinamas ne iš skaičiaus už visus sąrašus paduotų balsų, bet iš skaičiaus balsų, paduotų tik už tuos sąrašus, tarp kurių likutis dalinamas.

64 §. Susijungusieji kandidatų sąrašai laikomi yra už vieną sąrašą, del to atstovų skaičius skiriamas jiems, atsižvelgiant į jų gautąjį balsų skaičių. Tarp susijungusiųjų sąrašų atstovų skaičius skirstomas nurodytu 62 § būdu, jei tarp susijungusiųjų grupių nėra kitokios sutarties.

65 §. Įtrauktieji į sąrašą kandidatai eina į Valsčiaus Tarybos narius iš eilės, pradedant nuo pirmojo.

66 §. Valsčiaus Rinkimų Komisijos protokolų kopijos turi būti ne vėliau kaip per penkias (5) dienas pasiųstos Apskrities Viršininkui ir Apskrities Valdybai.

67 §. Valsčiaus Rinkimų Komisijai paskelbus išrinktųjų atstovų pavardes (61 §), kiekvienas rinkikas, o taip pat Apskrities Viršininkas gali paduoti tai Komisijai per septynias (7) dienas protestus del rinkimų trūkumų ir jų rezultatų.

Tuo pat laiku rinkimų aktai duodami žiūrėti kiekvienam rinkikui.

68 §. Valsčiaus Rinkimų Komisija, ištyrinėjusi protestą per tris (3) dienas, pasiūnčia su savo nuomone Taikos Teisėjui, kuris tą skundą išnagrinėja.

69 §. Taikos Teisėjas peržiūri skundus per septynias (7) dienas, skaitant nuo rinkimų bylos gavimo dienos.

Jeigu Taikos Teisėjas pripažins, kad kuris atstovas neteisėtai įtrauktas į išrinktųjų sąrašą, tai neteisėtai įtrauktas turi būti iš išrinktųjų sąrašo išbrauktas, o į jo vietą turi stoti tolesnis iš to paties kandidatų sąrašo.

Jei Taikos Teisėjas, patyręs, kad per rinkimus buvo imtasi papirkimo, prievartos, apgavimo ir kitų nusikalstamų darbų, kad rinkimų įstatymai nebuvo saugojami ir todėl rinkimų rezultatai iškreipti, pripažins Valsčiaus Tarybos narių rinkimus neteisėtai atliktus, tai Taikos Teisėjas rinkimus panaikina.

70 §. Taikos Teisėjo nusprendimai gali būti skundžiami Apygardos Teismui per mėnesį laiko nuo nusprendimo paskelbimo dienos.

71 §. Jeigu Apygardos Teismas panaikina Valsčiaus Tarybos narių rinkimus, tai ne vėliau kaip po vieno (1) mėnesio Vidaus Reikalų Ministeris skiria naujus rinkimus.

72 §. Valsčiaus Tarybos sprendimai, kurie įvyko dar negavus Valsčiaus Tarybai žinios apie rinkimų panaikinimą, yra teisėti, kad ir dalyvavo juose nariai, kurių rinkimai panaikinti.

Jaigu panaikinti visų Valsčiaus Tarybos narių rinkimai, tai Valsčiaus Tarybos išrinktieji tarnautojai palieka eiti pareigų, kol naujos Valsčiaus Tarybos bus išrinkti kiti.

73 §. Jei kas nustos buvęs Valsčiaus Tarybos nariu, tai į jo vietą stoja kitas iš to paties sąrašo, kaip eina kandidatų eilė. Nesant sąrašo kandidatų, Valsčiaus Tarybos nario vieta lieka liuosa.

74 §. Valsčiaus Taryba renkasi ne vėliau kaip per mėnesį po rinkimų dienos. Ją šaukia ir susirinkti dieną skiria Valsčiaus Valdyba.

B. Miesto Tarybos narių rinkimas.

VII dalis.

75 §. Miestų, kurie valdosi valsčiaus teisėmis, ir miestų, kurie valdosi apskrities teisėmis, Tarybos renkamos ta pat tvarka, kuria ir Valsčių Tarybos tik toms atmainomis, kurios įvedamos šio įstatymo 76, 77 ir 78 §§.

76 §. Miesto apskrities teisėmis Rinkimų Komisija sudaroma iš pirmininko ir 6 narių, Miesto Tarybos renkamų.

77 §. Miesto apskrities teisėmis Tarybos narių rinkimuose Apskrities Viršininko teisės, nurodytos šio įstatymo 20, 66 ir 67 §§, priklauso Miesto Viršininkui.

78 §. Miestams, kurie turi daugiau kaip 10.000 gyventojų, nustatomas šis Tarybos narių skaičius:

nuo 10.000—15.000 gyventojų į Miesto Tarybą renkami 35 nariai; nuo 15.000 iki 20.000—40 narių.

Pradedant nuo 20.000 iki 100.000 gyventojų kiekvienas 10.000 gyventojų renka dar 5 narius.

Pradedant nuo 100.000 gyventojų be aukščiau nustatytos normos kiekvienas 25.000 gyventojų renka dar 5 narius.

C. Apskritis Tarybos narių rinkimai.

VIII dalis.

79 §. Apskritis Tarybos nariai renkami visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu, saugojant proporcinę rinkimų sistemą.

80 §. Apskritis Tarybos narių rinkimuose dalyvauja visi Lietuvos piliečiai, kurie turi teisės dalyvauti Valsčiaus ar Miesto Tarybos narių rinkimuose.

81 §. Apskritis Tarybos nariu gali būti renkamas kiekvienas Lietuvos pilietis, kuris gali būti renkamas Valsčiaus ar Miesto Tarybos nariu.

82 §. Apskritis Tarybos nariai renkami trejiems metams.

83 §. Apskritis Tarybos narių rinkimuose visa apskritis sudaro vieną rinkimų apygardą.

Susikirstyti apskritį į kelias rinkimų apygardas negalima.

84 §. Vienas Apskritis Tarybos narys renkamas nuo 3.000 visų apskrities gyventojų.

Jei kurioje apskrityje, taip skaitant, liks ne mažiau kaip 2.000 gyventojų, tai apskričiai tenka dar vienas atstovas.

85 §. Apskritis Tarybos narių rinkimai atliekami tuo pat laiku, kuriuo ir Valsčiaus ar Miesto Tarybos narių rinkimai.

Rinkimų dieną skelbia Vidaus Reikalų Ministeris, kaip nurodyta 7 §.

86 §. Apskritis Tarybos narių rinkimams vadovauja Apskritis Rinkimų Komisija.

87 §. Apskritis Rinkimų Komisija steigama kiekvienai apskričiai iš pirmininko ir ne mažiau kaip 2 narių, Apskritis Tarybos renkamų iš rinkikų skaičiaus.

88 §. Už šešių savaičių prieš rinkimų dieną Apskritis Rinkimų Komisija paskelbia, kad visi žinotų, kuris Apskritis Tarybos narių skaičius bus renkamas, ir kviečia rinkikus įduoti Komisijai kandidatų sąrašus, tame pat skelbime nurodyma laiką, vietą ir įstatymų nustatytą tvarką sąrašams pateikti, taip pat ir rinkimų tvarką.

89 §. Kiekviena rinkikų kuopa ne vėliau kaip už trijų savaičių prieš rinkimų dieną gali įduoti Apskritis Rinkimų Komisijai sąrašą tų asmenų, kuriuos ji siūlo Apskritis Tarybos nariais.

Pastaba. Pasirašiusieji sąrašą rinkikai privalo pažymėti savo užsiėmimą ir gyvenamąją vietą ir pristatyti liudymą, kad jie apskrityje yra įtraukti į rinkikų sąrašą.

90 §. Tinkamuosius kandidatų sąrašus Apskritis Rinkimų Komisija numeruoja iš eilės, kaip jie buvo įduoti, su tais Nr. Nr. paskelbia Komisijos bute ne vėliau kaip už dviejų savaičių prieš rinkimų dieną, suteikia juos Valsčių ir Apylinkių Rinkimų Komisijoms, Apskritis Valdybai, Valsčių Valdyboms, kaimų seniūnams ir skelbia visų žiniai.

91 §. Apskritis Tarybos narių rinkimuose naudojamos tais pat rinkikų sąrašais, kurie ruošiami Valsčių ir Miestų Tarybų narių rinkimams.

92 §. Apskritis Tarybos narių rinkimai atliekami drauge su Valsčiaus ir Miesto Tarybų narių rinkimais.

93 §. Apskritis Tarybos narių rinkimai atliekami kitokios negu Valsčiaus ar Miesto Tarybos narių rinkimų spalvos kortelėmis; į vieną kortelę įrašomas pasiūlytų į Valsčiaus ar Miesto Tarybos narius kandidatų

sąrašo numeris (Nr.) ar vardas, į antrą kortelę įrašomas pasiūlytų į Apskritis Tarybos narius kandidatų sąrašo numeris (Nr.) ar vardas.

Abi kortelės (abu balsai) galima paduoti, įdėjus į vieną voką.

94 §. Kiek balsų paduota už kiekvieną kandidatų sąrašą Apskritis Tarybos narių rinkimuose, Valsčiaus Rinkimų Komisija skaito, nustatydama Valsčiaus Tarybos narių rinkimų rezultatus.

95 §. Visą Apskritis Tarybos narių rinkimų bylą Valsčiaus Rinkimų Komisija pasiunčia Apskritis Rinkimų Komisijai.

Tikros kortelės saugojamos Valsčiaus Rinkimų Komisijoje, kol rinkimai įsiteisėja.

96 §. Kai gauta iš visų valsčių Apskritis Tarybos narių rinkimų rezultatai, Apskritis Rinkimų Komisija nustato atstovų skaičių kiekvienam atstovų sąrašui ir skelbia apie tai visų žiniai.

97 §. Apskritis Taryba susirenka ne vėliau kaip per mėnesį nuo rinkimų dienos. Ją šaukia ir susirinkti dieną skiria Apskritis Valdyba.

98 §. Valsčiaus Tarybos narių rinkimų taisyklės, išdėstytos šio įstatymo 1–74 §§, turi būti taikomos ir į Apskritis Tarybos narių rinkimus, jei šio įstatymo 79–97 §§ nenustatyta kitų taisyklių, anoms priešingų.

IX dalis.

99 §. Šio įstatymo 79–98 §§ turi būti įvykdyti antrais Apskritis Tarybos rinkimais, būtent 1924 metais.

Iki to laiko palieka tokia tvarka:

- Apskritis Tarybą sudaro valsčių atstovai, Valsčių Tarybų renkami trejiems metams, laikantis kur tik galima proporcinės rinkimų sistemos, skaitant po vieną atstovą nuo 3.000 visų valsčiaus gyventojų ir dar po vieną nuo didesnio kaip 2.000 gyventojų likučio;
- Valsčiaus Taryba pirmame savo posėdyje renka atstovus į Apskritis Tarybą. Rinkimai atliekami slaptu balsavimu ir surašomas rinkimų protokolas, kurio nuorašas siunčiamas Apskritis Viršininkei;
- Apskritis Tarybos nariu gali būti renkamas kiekvienas asmuo, atsakas 3 ir 4 §§ reikalavimams. Jei išrinktasai nebuvo Valsčiaus Tarybos nariu, tai pačiu išrinkimu į Apskritis Tarybą jis tampa ir Valsčiaus Tarybos narys;
- Kai bent du trečdaliu visų apskritis valsčių jau bus teisėtai išrinkę savo atstovus į Apskritis Tarybą, tai Apskritis Valdybos pirmininkas šaukia Apskritis Tarybos suvažiavimą.

100 §. Rinkimų tvarkos smulkmenas nustato Vidaus Reikalų Ministeris atskiromis instrukcijomis.

101 §. Šiam įstatymui įgijus galios, Savivaldybių įstatymo (L. V. Ž. Nr. 14 iš 1919 m. spalio mėn. 27 d.) 35–71 §§ ir 114–117 §§ galios nustoja.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas

Savivaldybių rinkimų įstatymui vykdyti instrukcija.

§ 1. Vaduodamasis Savivaldybių rinkimų įstatymo § 100, šiuo nustatau šias rinkimų į savivaldybes smulkmenas.

§ 2. Rinkimai į savivaldybes atliekami Savivaldybių rinkimų įstatymu nustatyta tvarka. Renkant į savivaldybes reikia griežtai šios tvarkos laikytis.

§ 3. Einant Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 16 — 18, rinkikų sąrašai 2 egzemplioriuose ruošiami abėcėlės tvarka visam valsčiui; esant reikalui valsčių apylinkėmis padalinti, rinkikų sąrašai ruošiami kiekvienai apylinkės skyriui (I pavyzdys). Rinkikų sąrašai gali būti ruošiami skyriumi ir kiekvienam kaimui, sodžiui, gatvei (II pavyzdys). Sąrašuose turi būti pažymėta: pavardė ir vardas, amžius, užsiėmimas ir gyvenamoji vieta, laikantis šių pavyzdžių:

I pavyzdys.

valsčiaus rinkikų sąrašas.

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas	Amžius	Užsiėmimas	Gyv. vieta	Pastabos
1	Adomaitis Kazys	26	ūkininkas	Šilavoto k.	
2	Gavėnas Petras	20	siuvėjas	Paežerėlių k.	
3	Grigaitis Jonas	48	mažažemis	"	
4	Kalvaitis Juozas	22	bernas	Plikų k.	
5	Steponaitis Vincas	50	mokytojas	"	
6	Steponaitienė Ona	29	ūkininkė	"	
7	Steponaitytė Marija	20	ūkininkaitė	"	
	ir t. t.				

II pavyzdys.

kaimo

valsčiaus

• rinkikų sąrašas.

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas	Amžius	Užsiėmimas	Pastabos
1	Abraitis Juozas	40	ūkininkas	
2	Bliūdžius Adomas	29	bernas	
3	Petraitiienė Ona	31	tarnaitė	
	ir t. t.			

§ 4. Rinkimų dieną paskelbus, Valsčių Valdybos tuojau turi pradėti ruošti rinkikų sąrašus, žiūrėdamos taisyklių, išdėstytų Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 2, 4 ir 17.

Sąrašai turi būti pabaigti ne vėliau kaip 5 savaitėmis prieš rinkimų dieną ir atskleisti žiūrėti kiekvienam, kas norės patikrinti, ar jis yra įrašytas. Reikia žiūrėti, kad į sąrašus jokių būdu nepatektų svetimų valstybių piliečiai.

§ 5. Valsčių Valdybos privalo daboti, kad jokių būdu nebūtų praleisti skundams paduoti ir jiems spręsti terminai, ir jų rezultatus savo laiku skelbti visų žiniui, laikantis šio pavyzdžio:

Valsčiaus Valdyba, vaduodamasi Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 2, 4, 17, 19, 20, 21, 22, 23 ir 24 ir Vidaus Reikalų Ministerio š. metų ..... m. .... d. Nr. .... įsakymu (§ 7), skelbia visų žiniui, kad 19..... m. .... mėn. .... d. bus valsčiaus Tarybos narių rinkimai.

Valsčiaus Tarybos narių rinkimuose turi teisės dalyvauti visų tikybų ir tautų Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterys, kurie paskutinę rinkikų sąrašams sudaryti skirtą dieną: a) yra ne jaunesni, kaip 20 metų amžiaus, b) tame valsčiuje gyvena ir turi butą, tarnybą ar kitą kokį nuolatinį darbą.

Negali nei rinkti nei būti išrinktais:

a) tie, kieno už Tėvynės išdavimą arba kitą kurią sunkią kaltę teismo yra atimtos teisės, išskiriant iš šio skaičiaus svetimų valstybių teismų nuteisuosius už visokius politikos srities nusikaltimus.

b) tie, kurie yra teismo nuteisti už nusikaltimą, kuris žmogaus garbę plėšia (kaip antai: vagystę, prigravinimą, svetimo turto pasisavinimą, vogtų daiktų slėpimą arba pardavinėjimą, kyšių ėmimą, paleistuvystę ir kit.), už slaptą degtinės varamą, už nusikaltimą prieš „rinkimų laisvės apdraudimo įstatymo“ §§ 2, 5 ir 6, jei jiems bausmę atlikus 3 metai dar nepraėjo;

c) teismo keliu pripažinti bepročiais ar nesveikapročiais;

d) teismo sprendimu globiami.

Rinkikų sąrašai galima žiūrėti (patikrinti) Valsčiaus Valdybos raštinėje ..... kaime, kas dieną nuo ..... val. ryto ligi ..... val. po pietų.

Sąrašai galima žiūrėti (tikrinti) ligi ..... mėn. .... d. .... valand.

Skundai dėl netikro sąrašų sudarymo galima paduoti žodžiu ar raštu (§ 20) Valsčiaus Valdybai ligi ..... mėn. .... d. .... val. (§ 21).

Vėliau jokie pareiškimai dėl netikro sąrašų sudarymo nebebus priimami.

Valsčiaus Valdybos parašai.

19..... m. .... mėn.

d.

Kandidatų sąrašų ruošimas.

§ 6. Apskričių Valdybos privalo žiūrėti, kad savo laiku būtų pakviesti Valsčių Rinkimų Komisijų pirmininkai ir sudarytos Valsčių Rinkimų Komisijos (§ 10 I dal.) ir pranešti Valsčių Valdyboms, kad tuojau sušauktų Valsčių Tarybas 6 Rinkimų Komisijos nariams išrinkti ir valsčiaus padalinimo apylinkėmis klausimui išspręsti (§ 8).

Jei valsčius padalintas apylinkėmis, tai turi būti sudarytos apylinkių Rinkimų Komisijos (§ 10 II dal.).

7. Valsčių Rinkimų Komisijos žiūrėdamos rinkimų įstatymu nustatytų terminų ne vėliau kaip 6 savaitėmis prieš rinkimų dieną privalo paskelbti visų žiniui, kuris Tarybos narių skaičius bus renkamas, ir nurodyti laiką ir vietą sąrašams paduoti ir tvarką tiems sąrašams paruošti, laikantis šio pavyzdžio.

Skelbimas Nr. 2.

Valsčiaus Rinkimų Komisija, vaduodamasi Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 36 ir Vidaus Reikalų Ministerio š. m. .... mėn. .... d. Nr. .... įsakymu, skelbia visų žiniui, kad š. m. .... mėn. .... d. į Valsčiaus Tarybą bus renkama ..... atstovų.

Valsčiaus Tarybos nariais gali būti renkami Lietuvos piliečiai, vyrai ir moterys, kurie paskutinę kandidatų sąrašams įduoti skirtą dieną bus pabaigę 24 metus amžiaus, neatsižvelgiant į tai, kur jie gyveno ir ar yra jie įtraukti į rinkimų sąrašą ar ne.

Valčiaus Tarybos nariais negali nei rinkti nei būti išrinktais:

a) tie, kieno už Tėvynės išdavimą arba kitą kurią sunkią kaltę teismo yra atimtos teisės, išskiriant iš šio skaičiaus svetimų valstybių teismų nu-teistuosius už visokius politikos srities nusikaltimus;

b) tie, kurie yra teismo nuteisti už nusikaltimą, kuris žmogaus garbę plėšia (kaip antai: vagystę, prigavimą, svetimo turto pasisavinimą, vogtų dainų slėpimą arba pardavinėjimą, kyšių ėmimą, paleistuvystę ir kit.), už slapta degtinės varamą, už nusikaltimą prieš „rinkimų laisvės apdraudimo įstatymo“ §§ 2, 5 ir 6, jei jiems bausmę atlikus 3 metai dar nepraejo;

c) teismo keliu pripažinti bepročiais ar nesveikapročiais;

d) Teismo sprendimu globiami.

Dėlto Rinkimų Komisija kviečia rinkikus paduoti savo kandidatų sąrašus. Kandidatų sąrašai bus priimami ..... (nurodyti vieta) nuo ..... val. ryto ligi ..... val. po pietų (§ 25).

Paskutinis terminas kandidatų sąrašams paduoti ..... mėn. .... d. Tą dieną sąrašai bus priimami nuo 8 val. ryto ligi 8 val. vakaro (§ 26).

Kiekvieną kandidatų sąrašą turi pasirašyti ne mažiau kaip 20 rinkikų ir kiekvienas rinkikas gali pasirašyti tik vieną kandidatų sąrašą (§ 27).

Vienas ir tas pats kandidatas tame pačiame valsčiuje gali būti įrašytas tik į vieną kandidatų sąrašą (§ 26). Kandidatų sąrašė gali būti ne daugiau kaip ..... kandidatų ir sąrašas turi būti susta-
tytas paduotu pavyzdžiu.

Kandidatų sąrašas

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas.	Amžius.	Užsiėmimas.	Gyv. vieta.	Pastabos.
1—19					

Parašų pavyzdys.

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas.	Parašas.	Užsiėmi- mas.	Gyv. vieta.	Pastabos.
1	Skinkys Jonas ligi 20		Pirklys	Oželių k.	—

Paduodant Rinkimų Komisijai kandidatų sąrašus reikia pridėti visų kandidatų sutikimą raštu būti renkamais.

Partijos ar kuopos, paduodamos kandidatų sąrašus, privalo nurodyti Valsčiaus Rinkimų Komisijai

žmogo, kurį jos įgalioja atstovauti jai visokiais reikalais Komisijoje (§ 31).

Rinkikų kuopos ar partijos, įdavusios savo kandidatų sąrašus, jei nori, kad jų atstovai dalyvautų Rinkimų Komisijos posėdžiuose, privalo nurodyti žmones (po 1), kurie, Rink. Kom.-jai paskelbus rinkikų sąrašus, bus įrašyti į Komisijos narius (§§ 11, 32).

Einant Savivaldybių Rinkimų įstatymo § 36, ne vėliau kaip ligi ..... mėn. .... d. .... valand. kandidatų sąrašai gali būti sujungti. Apie sąrašų sujungimą gali pareikšti kuopų įgaliotiniai arba sąrašą pasirašiusieji rinkikai. Sujungti sąrašai laikomi vienu.

Jeigu Valsčiaus Rinkimų Komisijai nebus paduota nė vieno rinkikų sąrašo, tai pasilieka senoji Taryba dirbti (§ 38).

..... Rinkimų Komisija.
19..... metų
..... mėn. .... dien.

§ 8. Rinkimų Komisijos, rinkimų laisvei apdrausti, skelbia visų žiniai rinkimų laisvės apdraudimo įstatymą (L. V. Ž. Nr. 16).

§ 9. Rinkimai.

Skelbimas Nr. 3.

Rinkimų Komisija, vaduodamasi Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 35, 39, 42, 43, 47, 49, 50, 51, 52 ir 53 ir Vidaus Reikalų Ministerio įsakymu š. m. .... mėn. .... d. Nr. ...., šiuo skelbia, kad ..... mėn. .... d. bus Valsčiaus Tarybos narių rinkimai. Balsus galima paduoti ..... (nurodyti vieta) nuo ..... val. ryto ligi ..... val. vakaro. (§§ 49, 52 ir 53).

Rinkimai atliekami paduodant uždarytam konverte su Valsčiaus Valdybos antspaudu įdėtą kortelę, kurioje turi būti pažymėta kandidatų sąrašo Nr. arba sąrašo pavadinimas.

Kortelės, įdėtos į konvertą be Valsčiaus Valdybos antspaudu arba į konvertą kitokiu ženklu, bus gražinamos (§§ 42, 43 ir 51).

Rinkimų būte ir per 30 sieksnių aplink jį rinkimų dienomis neleidžiama tarti kalbų (§ 47). Rinkikas eidamas balsuoti turi turėti su savim asmens liudymą (§ 50).

Vieną rinkimų dieną darbininkai ir tarnautojai turi būti atleisti nuo darbo (§ 39).

Galima balsuoti tik už žemiau paduotus sąrašus (§ 35).

Nr. 1 ..... partijos
..... kuopos.

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas.	Amžius.	Užsiėmimas	Gyv. vieta.	Pastaba.

Toliau Nr. 2

ir t. t.

..... Valsčiaus Rinkimų Komisijos
narių parašai.

192... met.
..... mėn. .... dien.

Protokolo pavyzdys:

Protokolas.

19.....m. ....mėn. ....d. .... Valsč.
Rinkimų Komisija, dalyvaujant Komisijos Pirmininkui
nariams

(tokių ir tokių)

kuopų ir partijų atstovams, einant sekretoriaus pa-
reigas. .... pradėjo savo posėdį .... val. ryto
..... miestelyje (ar sodžiuje) ..... namuose.
Patikrinusi, kad viskas yra paruošta taip, kaip
reikalauja Sav. rink. įstatymo §§ 41, 45, 46 ir 49,
pradėjo priiminėti rinkikų balsus, ir tęsė ligi .... val.
vakaro. Atlikus visus formalumus, kurių reikalauja
sav. rink. įstatymo § 54, ir pastačius prie namo sar-
gybą, Komisija pertraukė posėdį ir balsų priiminė-
jimą ligi .... val. ryto kitos dienos.

Komisijos Pirmininkas

Nariai:

Sekretorius.

Kuopų ir partijų atstovai.

Antrą dieną ..... Valsčiaus Rinkimų
Komisija tokioje pat sudėtyje (komisijos sudėtyje įvy-
kus kokiai nors atmainai tai reikia pažymėti) patik-
rinusi, kad viskas yra tvarkoje, nuėmė antspaudus
ir .... val. ryto pradėjo priiminėti rinkikų balsus.
Balsų priiminėjimas .... val. buvo sutrukdytas (pažy-
mėti priežastį. Toks ar toks partijos atstovas iš
Kom. buvo prašalintas ir t. p.).

Atlikus visą tą, kaip ir pirmąją dieną, Komisija
pertraukė posėdį ligi 10 val. ryto kitos dienos.

Komisijos Pirmininkas

Nariai:

Sekretorius.

Kuopų ir partijų atstovai.

Trečią dieną 10 val. ryto ..... Rinkimų
Komisija tokioje pat sudėtyje, dalyvaujant kai ku-
riems rinkikams, patikrinusi, kad viskas yra tvar-
koje, atidarė rinkimų skrynute ir rado ..... konvertų.
Balsus padavė ..... žmonės. Skirtumas yra dėl to
(nurodyti priežastis)

Netikrų kortelių pripažinta ..... 1) ..... 2) .....
3) ..... Teko balsų Nr. 1 ..... Nr. 2 ..... Nr. 3 .....
Nr. 4 ir t. t.

Dėl to Taryboje vietų gauna Nr. 1 ..... Nr. 2 .....
Nr. 3 ir t. t.

Laikyti išrinktais reikia (išvardyti) .....

Posėdis baigtas ..... val.

Komisijos Pirmininkas

Nariai

Kuopų atstovai. Sekretorius.

19..... metų ..... mėn. .... d.

Kandidatų sąrašams vietų paskirstymas.

§ 10. Kad nustačius skaičių vietų Taryboje kiekvie-
nam kandidatų sąrašui, Valsčiaus Rinkimų Komisija
privalo suskaičiuoti kiekvieno sąrašo balsus ir imda-
ma domėn Valsčiaus Tarybos narių skaičių, pada-
linti tarp paskelbtųjų kandidatų sąrašų proporcingai

kiekvieno sąrašo balsams. Praktiškai daroma taip,
kaip nurodyta įstatymo § 62, tai yra sprendžiant
paprastąjį proporcingo dalinimo uždavinį.

I p a v y z d y s.

Reikia išrinkti 12 Tarybos narių. Paduota
5 kandidatų sąrašai; jie gavo balsų:

Sąrašas	Nr. 1	725	bals.
"	Nr. 2	650	"
"	Nr. 3	325	"
"	Nr. 4	240	"
"	Nr. 5	180	"

Viso 2120 balsų.

Tuomet gaus vietų:

Sąrašas	Nr. 1	725.12	=	8700	=	4	220
		2120		2120			2120
"	Nr. 2	650.12	=	7800	=	3	1440
		2120		2120			2120
"	Nr. 3	325.12	=	3900	=	1	1750
		2120		2120			2120
"	Nr. 4	240.12	=	2280	=	1	760
		2120		2120			2120
"	Nr. 5	180.12	=	2160	=	1	40
		2120		2120			2120

Iš to matyt kad:

Sąrašas	Nr. 1	gauna	4	vietas
"	Nr. 2	"	3	"
"	Nr. 3	"	1	"
"	Nr. 4	"	1	"
"	Nr. 5	"	1	"

Viso 10 vietų.

Lieka neužimtos dar dvi vietų. Dabar reikia
žiūrėti, kuri trupmena yra didesnė. Didžiausia trup-
mena yra sąrašo Nr. 3; reiškia sąrašas Nr. 3 gauna
dar vieną vietą. Antra pagal didumą trupmena yra
sąrašo Nr. 2—tas sąrašas gauna dar vieną vietą.

Tada vietos tarp sąrašų pasiskirsto taip:

Sąrašui	Nr. 1	tenka	4	vietos.
"	Nr. 2	(3+1)	4	"
"	Nr. 3	(1+1)	2	"
"	Nr. 4	1	"	"
"	Nr. 5	1	"	"

Viso 12 vietų.

II p a v y z d y s:

Paduota irgi 5 kandidatų sąrašai. Reikia iš-
rinkti 14 Tarybos narių.

Balsų gavo:

Sąrašas	Nr. 1	384	balsus
"	Nr. 2	945	"
"	Nr. 3	675	"
"	Nr. 4	793	"
"	Nr. 5	677	"

Viso 3474 balsų.

Tuomet gaus vietų:

Sąrašas	Nr. 1	384.14	=	5376	=	1	1902
		3474		3474			3474
"	Nr. 2	945.14	=	13250	=	3	2808
		3474		3474			3474
"	Nr. 3	675.14	=	9450	=	2	2502
		3474		3474			3474
"	Nr. 4	793.14	=	11102	=	3	680
		3474		3474			3474
"	Nr. 5	677.14	=	9478	=	2	2530
		3474		3474			3474

Iš to matyti kad:

Sąrašas Nr. 1	gauna	1 vietą
" Nr. 2	"	2 "
" Nr. 3	"	2 "
" Nr. 4	"	3 "
" Nr. 5	"	2 "
Viso 11 vietų.		

Lieka neužimtos dar 3 vietos. Todel reikia žiūrėti, kurių sąrašų trupmenos yra didesnės. 3 iš eilės didesnės trupmenos ir gaus dar po vieną vietą. Didžiausios trupmenos yra sąrašė Nr. 2, 5 ir 3. Del to jie gauna dar po vieną vietą.

Tada tenka:

Sąrašui Nr. 1	1 vieta
" Nr. 2 (3+1)	4 "
" Nr. 3 (2+1)	3 "
" Nr. 4	3 "
" Nr. 5 (2+1)	3 "
Viso 14 vietų.	

Sujungtų sąrašų pavyzdys:

III pavyzdys: Sujungus II pavyzdžio sąrašus Nr. 1 ir Nr. 4 gausime balsų:

Sąrašai Nr. (1+4)	384+793	1177 balsus.
" 2	945	"
" 3	675	"
" 5	677	"
Viso		3474 "

Tuomet gaus vietų:

Sąrašas Nr. (1+4)	$\frac{1177.14}{3474} = \frac{16478}{3474} = 4 \frac{2582}{3474}$
" Nr. 2	$\frac{945.14}{3474} = \frac{13230}{3474} = 3 \frac{2808}{3474}$
" Nr. 3	$\frac{675.14}{3474} = \frac{9450}{3474} = 2 \frac{2502}{3474}$
" Nr. 5	$\frac{677.14}{3474} = \frac{9478}{3474} = 2 \frac{2530}{3474}$

Liko neužimtos taip pat 3 vietos; skirstant jas didžiausiomis trupmenomis gauna: sąrašas Nr. 2—1, sąr. Nr. (1+4)—1 ir sąr. Nr. 5—1.

Tada tenka:

Sąrašams Nr. (1+4)	(4+1)	5 vietos
Nr. 2	(3+1)	4 "
Nr. 3	2	"
Nr. 5	(2+1)	3 "
Viso		14 vietų.

Rezultatai sujungimo sąrašų tokie:

Nesujungus (II pavyzdys) sąrašas Nr. 1 gavo 1 vietą, o 4 sąrašas—3 vietas, viso 1+3=4 vietas. Sujungus (pav. III) (1+4) sąrašai gaus iš viso 2+3=5 vietas, o sąrašas Nr. 3 gaus tik 2, reiškia vienos vietos neteko.

Susijungę sąrašai dalinasi vietas laikydamiesi § 64.

§ 11. Miesto Tarybos narių rinkimai turi būti atlikti einant Sav. rink. įstatymo § 75—78 ir laikan-tis to pat įstatymo išleistos instrukcijos.

§ 12. Rinkimai į Apskrities Tarybą 1921 m., turi būti atlikti einant Sav. Rinkimų įst. § 99.

§ 13. Jeigu Valsčiaus ar Miesto Tarybos narių rinkimai einant §§ 71, 75 būtų panaikinti, Apskr. Viršininkas privalo apie tai tuojau pranešti Vid. Reikalų Ministerijai.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

K. Degutis
Saviv. Dep-to Direktoris.

Kaunas, 1921 m.
balandžio mėn. 1 d.

Valsčių ir Miestų Tarybų narių rinkimų dienų paskelbimas.

Vaduodamasis Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 7 ir 75, šiuo skiriu ir skelbiu Valsčių ir Miestų Tarybų nariams rinkti š. m. birželio m. 12-tą ir 13-tą dienas.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

K. Degutis
Savivaldybių Dep-to Direktoris.

Kaunas.
1921 m. balandžio mėn. 1 d.

APLINKRAŠTIS.

Terminų nustatymas „Savivaldybių rinkimų įstatymui“ vykdyti.

Einant Savivald. rinkimų įst. §§ 7, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 33, 35, 36, 53 ir 74 savivaldybių rinkimų įstatymui vykdyti nustatomi šie terminai:

A. Rinkimų sąrašams paruošti:

1) gegužės mėn. 1 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas apie ruošiamus Valsčiaus Tarybos narių rinkimus paskelbti, kur, kuriuo laiku ir būdu rinkimų sąrašai galima patikrinti, ir apie terminus ir tvarką skundams dėl netikro sąrašų susistatymo („Sav. Rink. Įst.“ § 19 II dalis).

2) gegužės mėn. 7 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas rinkimų sąrašams paruošti („Sav. Rink. Įst.“ § 19 I dal.).

3) gegužės mėn. 8 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas rinkimų sąrašams atskleisti (§ 19).

4) gegužės mėn. 22 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pareiškimams ir skundams dėl netikro sąrašų susistatymo paduoti (§ 21).

5) gegužės mėn. 26 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas papildomąjį rinkimų sąrašą paskelbti (§ 22).

6) gegužės mėn. 27 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pasiųsti Taikos Teisėjui atmetuosius pareiškimus ir paduotuosius skundus (§ 23).

7) birželio mėn. 5 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas paskelbti Taikos Teisėjo nutarimais papildytus rinkimų sąrašus (§ 24).

B. Rinkimams atlikti:

1) gegužės mėn. 1 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas paskelbti, koks V. Tarybos narių skaičius bus renkamas, ir kviešti rinkikus paduoti Komisijai kandidatų sąrašus (§ 25).

2) gegužės mėn. 21 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas paduoti Valsčiaus Rinkimų Komisijai siūlomąjį kandidatų sąrašą į Valsčiaus Tarybos narius (§ 26).

3) gegužės mėn. 26 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas paduotųjų kandidatų sąrašų trūkumams pašalinti (§ 33).

4) gegužės mėn. 28 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pareikšti apie kandidatų sąrašų sujungimą (§ 36).

5) gegužės mėn. 29 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas kandidatų sąrašams, rinkimų laikui ir vietai paskelbti (§§ 35 ir 53).

6) birželio mėn. 12-13 dieną rinkimai.

7) liepos mėn. 12 d. — paskutinis terminas naujoms Valsčių ir Miestų Taryboms susirinkti.

Skipitis

Vidaus Reikalų Ministeris.

K. Degutis

Saviv. Dep-to Direktorius.

1921 m. balandžio m. 1 d.

— 557 —

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 22 dieną priimtą įstatymą:

Dvarų darbininkų samdymo ir atstatymo įstatymas

1 §. Dvaro valdytojas iki šių metų balandžio mėn. 23 dienos ir viso jo dvare esamų darbininkų skaičiaus privalo pasisamdyti tiek ordinarininkų, kad vienam išpultų ne daugiau 15 ha. I rūšies, arba 18 ha. II rūšies, ar 21 ha. III rūšies jo paties dirbamos žemės ir padaryti su jais metines sutartis sąlygomis neblogesnėmis, kaip buvusiomis jo dvare 1920 metais balandžio 23 dieną.

I pastaba. Dirbamąja žeme laikoma ariamoji žemė ir pūdymai.

II pastaba. Žemės rūšys nustatomos žemės mokescnio nustatytais uormomis.

III pastaba. Ypatingais atsitikimais, šias normas gali sumažinti ar padidinti komisija iš Darbo ir Socialinės Apsaugos inspektoriaus ir dviejų vietos savivaldybės atstovų.

V pastaba. Jei darbininkas atsisako būti ordinarininku, tai per vieną mėnesį privalo apleisti dvara.

2 §. Darbininkas, su kuriuo dvaro valdytojo nebus padaryta ordinarininko sutartis, gali pasilikti dvare ligi 1922 metų balandžio mėn. 23 d. šiomis sąlygomis:

a) naudoja si butu,

b) dvaras duoda tokios pat žemė ir tokio pat dydžio kaip kitiems darbininkams ordinarininkams taip pat ir inventorio jai įdirbti,

c) dvaras duoda teisės kiekvienam darbininkui laikyti tiek gyvulių, kiek kitiems ordinarininkams ir duoda jų gyvuliams pašaro ir ganiavos vienos rūšies su kitais to dvaro darbininkais,

d) darbininkas gauna kuŗo, kiek skiriama to dvaro ordinarininkams, taip pat ir arklis jam susivežti,

e) darbininkas, jo žmona ir vaikai ligi 10 metų, o lankantieji mokyklą ligi 14 metų ir tie šeimos nariai, kurie del ligos ar senatvės negali sau duonos pelnyti, gauna kasdien po vieną svarą rugių.

I pastaba. Rugiai atiduodami kas mėnuo.

II pastaba. Šis paragrafas netaikinas tiems darbininkams, kurie yra nevedę arba našliai be šeimos, t. y., be vaikų, brolių ir seserų ligi 14 metų arba senų negalinčių dirbti tėvų.

3 §. Paliktas 2 § sąlygomis darbininkas privalo atidirbti kas mėnuo: už butą 1 dieną, už kuŗą 2 dieni, už ganyklą ir pašarą gyvuliams 2 dieni, už žemę 2 dieni, už kiekvieną gaunamą grūdą, pūdą vasaros, rudens ir pavasario metu 2 dieni, žiemą 3 dienas.

I pastaba. Darbininkas atidirba dirbamas dienas kas mėnuo; dvaro valdytojas praneša darbininkui apie jas savaite anksčiau.

II pastaba. Metų dalys susideda iš trijų mėnesių, laikant žiemą nuo gruodžio mėn. 1 dienos.

4 §. Jei įvykinti minėtoms 1 § normoms dvare darbininkų trūksta, dvaro valdytojas privalo samdyti jų iš tų darbininkų, kurie kituose dvaruose palikti 2 § sąlygomis, pranešant apie tai Darbo ir Socialinės Apsaugos inspektoriumi.

Pastaba. Jei darbininkas atsisako keltis į kitą dvara, tai jis per vieną mėnesį nustoja visų duotų jam antrame paragrafe teisių.

5 §. Dirbdamas dvare darbininkas, nustojęs sveikatos del nelaimingo atsitikimo, ne del savo kaltės arba negalėdamas del senatvės toliau darbo dirbti, naudojasi dovanai to dvaro butu, kuŗu, pašaru ir ganykla vienai karvei ir dviem avim. Be to, kiekvienas negalis darbo dirbti šeimos narys ir vaikai ligi 10 metų, o lankantieji mokyklą ligi 14 metų gauna ligi 1922 metų balandžio mėn. 23 dienos per dieną po vieną svarą rugių ir po šimta kvadratinų sieksnių įdirbto lauko daržui ir bulvėms sodinti.

I pastaba. Šis paragrafas neatima iš darbininko teisės gauti atlyginimą už sveikatos nustojimą, einant bendrais civiliniais įstatymais. Jeigu darbininkas gauna atlyginimą teismo sprendimu, tai jis nustoja teisės gauti pašalpos, einant šio įstatymo 5-tuoju §.

II pastaba. Dvarų darbininkų našlės arba žmonos, kurių vyrai šio karo metu yra dingę, naudojasi dovanai pašalpa šio įstatymo 5-tame § nustatytais sąlygomis.

6 §. Darbininkas ordinarininkas gali būti iš dvaro pašalintas tam tikros komisijos, sudaromos vietoje kiekvieną kartą iš abiejų pusių po vieną atstovą, pirmininkaujant Darbo ir Socialės Apsaugos inspektoriumi.

Pastaba. Nusprendus komisijai darbininką pašalinti duodama jam vienas mėnuo laiko susirasti sau vietą.

7 §. Vidaus Reikalų Ministeris turi teisės leisti instrukcijas minėtų 6 § komisijų veikimui reguliuoti.

8 §. Darbo ir Socialės Apsaugos inspektorius prižiūri šio įstatymo vėkdymo ir jį peržengusius traukia atsakomybėn.

9 §. Dvaro valdytojas už šio įstatymo nesilaikymą baudžiamas teismo kėliu ligi 10.000 anksinų.

10 §. Nuo šio įstatymo pascelbimo dienos „Dvarų darbininkų atstatymo įstatymas 1920 metų liepos mėn. 15 d.“ (V. Ž. 40 Nr., eilinis 419 Nr.) nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo mėn. 30 d.

— 558 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 9 d. priimtą įstatymą:

Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo įstatymas.

1 §. Steigiamojo Seimo narys, pasišalindamas iš Steigiamojo Seimo narių sudėties, paduoda Steigiamojo Seimo Prezidiumui apie tai pareiškimą raštu.

2 §. Išstojusį ir naujai įstojusį Steigiamojo Seimo narį Prezidiumas skelbia Steigiamojo Seimo visumos posėdy.

3 §. Išstojusis Steigiamojo Seimo narys skaitosi nustojusiu Steigiamojo Seimo nario teisių, o naujai įsto-

jusis narys įgyja nario teisės nuo 2 § nužiūrėtos paskelbimo dienos.

4 §. Iš Steigiamojo Seimo sudėties įeina:

- a) asmenys, nustoję būti Lietuvos piliečiais;
- b) asmenys, kurie einant Lietuvos Steigiamojo Seimo rinkimų įstatymu 1919 m. lapkričio 20 d. (L. V. Ž. Nr. 16) 4-jo str. punktais a ir b, negali būti išrinkti Steigiamojo Seimo nariais.

5 §. Išėjusius ir naujai įėjusius Steigiamojo Seimo narius Steigiamojo Seimo Prezidiumas skelbia „Vyriausybės Žiniose“.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m.
kovo mėn. 21 d.

— 559 —

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 11 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą:

Teisingumo Ministerijos etatų

(L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 376)

papildymas ir pakeitimas.

A. Centralinės Įstaigos.

I. Ministerija.

Pirmasis (Bendrųjų Reikalų) Departamentas.

Raštininkai I-osios eilės	2
Sąskaitininkas	1
Registratorius	1

Kalėjimų Departamentas.

Departamento sekretoriaus padėjėjas	1
---	---

B. Vietos įstaigos.

I. Apygardų Teismai.

a) Kaune.

Nariai	7
Raštininkai I-osios eilės	2
Raštininkai II-osios eilės	2
Registratoriai	2
Mašinistės I-osios eilės	2
Kurjeris	1
Vyresnieji teismo kandidatai	5
Jaunesnieji teismo kandidatai	5

Pastaba. Teismo kandidatai leisti einant Teisingumo Ministerijos etatais 1920 m. gegužės mėn. 14 d. paskirstomi šiaip:

Vyresnieji teismo kandidatai	5
Jaunesnieji teismo kandidatai	15
Vyresniojo notaro mašinistė I-osios eilės	1
1 raštininkas II-osios eilės ir 3 Vyresniojo notaro sekretoriai iš Vyresniojo notaro etatų išleidžiama.	

Kauno Apygardos Teismo Valstybės Gynėjas.

Valstybės Gynėjo nuovad. padėjėjas	2
V. G. nuovad. padėjėjų raštvedžiai	2
Raštininkas I-osios eilės	1
Raštininkas II-osios eilės	1
Mašinistė II-osios eilės	1

Mariampolės Apygardos Teismas.

Mašinistė I-osios eilės	1
Archyvaras	1
Vyresnieji teismo kandidatai	3
Jaunesnieji teismo kandidatai	5

Pastaba. Teismo kandidatai leisti einant Teisingumo Ministerijos etatais 1920 m. gegužės mėn. 14 dienos paskirstomi šiaip:

Vyresnieji teismo kandidatai	2
Jaunesnieji teismo kandidatai	3
Apygardos ypotekos sekretorius	1
Raštininkas I-osios eilės	1
Sargas	1

II. Teismo tardytojai.

Kauno m. ir apskrities	1
----------------------------------	---

III. Taikos teisėjai.

a) Kaune.

Taikos teisėjas	1
Sekretorius	1
Raštininkas I-osios eilės	1
Raštininkas II-osios eilės	1
Sargas	1

b) vietose.

Taikos teisėjai	5
Sekretoriai	5
Raštininkai I-osios eilės	5
Raštininkai II-osios eilės	5
Sargai	5

IV. Namai suimtiesiems.

a) Kauno sunkiųjų darbų kalėjimas.

Felčeris	1
Bugalterio padėjėjas	1
Raštininkas I-osios eilės	1
Raštininkas II-osios eilės	1
Vyresnysis prižiūrėtojas	1
Jaunesnieji prižiūrėtojai	2

b) Šiaulių kalėjimas.

Jaunesnysis prižiūrėtojas	1
-------------------------------------	---

c) Apskričių arešto namai.

Apskričių arešto namai skirstomi į apskričių arešto namus I-osios rūšies (Alytaus, Ežerėnų, Raseinių ir Tauragės apskr.) ir apskričių arešto namus II-osios eilės (Biržų, Kedainių, Kretingos, Mažeikių, Rokiškio, Seinų, Šakių, Trakų, Utenos ir Vilkaviškio apskr.)

Apskričių arešto namuose I-osios rūšies:

Vyresnieji prižiūrėtojai	4
Apskričių arešto namų bendruose etatuose paliekama 116 jaunesniųjų prižiūrėtojų vietų 120.	

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. kovo m. 22 d.

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekės iš Lietuvos išvežti § 4 nuo 1920 m. kovo mėn. 4 dienos, nustatau už išvežamas iš Lietuvos prekes naują muito rinkliavą:

Už sūdytas žarnas	75 auks. už 100 klgr.
už galvijų pilvus (fliak)	24 " " 100 "
už klijų odą (mezdra)	30 " " 100 "
už raudon. dobilų sėklas	120 " " 100 "
už baltųjų ar švedų "	90 " " 100 "
už motiejukų sėklas	60 " " 100 "
už med. batams vineles	60 " " 100 "

Dobkevičius

Už Finansų Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

Kaunas,

1921 m. kovo mėn. 15 d.

Skelbimai.

Ištrauka

Iš protokolo visuotinio akcininkų susirinkimo garu varomo alaus bravoro akcinės bendrovės „Engelman“, įvykusio Kaune 1921 m. vasario 15 d.

Visuotinis susirinkimas svarstė nurodytus pakvietime klausimus ir vienu balsu nutarė:

a) Apyskaitą ir balansą 1920 m. sausio 1-ai dienai patvirtinti.

b) Pasirodė, kad pareikalautas, einant § 73, visuotiniame susirinkime, įvykusiame 1919 m. gruodžio 20

d., iš akcininkų primokėjimas yra įneštas tik už 250 akcijas, pristatytas visuotiniam susirinkimui šią dieną, ir delto likusios 450 akcijos, už kurias primokėjimas neįneštas, einant pastaba to pat įstatų paragrafo, pakeitus Valdybai jas naujomis, turi būti parduotos. Iš išrinktos nuo pardavimo šių akcijų sumos uždėti po 300 rub. akcijai, taip pat gautą primokėjimą už 250 akcijas išnaudoti bendrovės pagrindinio kapitalo papildymui, o 450 akcijas, už kurias primokėjimas nustatytu laiku ne buvo įneštas, laikyti panaikintomis.

c) Akivaizdoje to, kad po įsikūrimo Kaune Lietuvos Respublikos, vietoje rusų rublių, vartojama vokiečių valiuta, paskelbti akcinį kapitalą vietoje 350,000 rub. sumoje 700,000 vokiečių markių.

Išleisti 700 naujų akcijų po 1000 auks. kiekviena, ir pakeisti senas akcijas naujomis po 1000 auks. kiekviena, duodant kiekvienam akcininkui teisės, už kiekvieną seną akciją įsigyti vieną naują nominaline kaina.

Valdybos nariais išrinkti: J. B. Volfas, R. I. Tilmanas, N. A. Soloveičikas ir kandidatais prie jų: S. I. Volfas ir L. A. Soloveičikas.

Raseinių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo m. 3 dieną tapo įregistruoti „Raseinių miesto ir apskrities profesinės Sąjungos tarnautojų įvairių valstybinių ir savivaldybės įstaigų“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 6).

Ukmergės apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. spalio m. 10 d. tapo įregistruoti Ukmergės Miesto Laisvosios Gaisrininkų Draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 28).

Raseinių Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. kovo m. 3 dieną tapo įregistruoti „Jurbarko Piliiečių Klūbo“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 7).

Panevėžio Apskrities Viršininkas skelbia, kad 1920 m. liepos mėn. 9 d. tapo įregistruoti Naujamiesčio profesinės Sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 73).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kancelerijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
561. Priverstino Valstybinio Trobesių nuo ugnies apdraudimo įstatymas	1	569. Algos nustatymo kovai su galvijų maru (raguočių džuma) stoties Direktoriui įstatymas	6
562. Nuo įvežamų į Kauno miestą geležinkeliais ir vandens keliais krovinių miesto naudai rinkliavos įstatym.	3	570. Algų nustatymo Susisiekimo Ministerijos valdininkams ir tarnautojams įstatymo papildymas	6
563. Algų nustatymo kariams įstatymas	3	571. Lietuvos Kredito Banko įstatai	6
564. Amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymas	4	572. Užsienio Reikalų Ministerijos etatai	9
565. Įstatymo apie pridedamąjį valstybinį mokesnį nuo prekybos ir pramonės įstaigų papildymas	5	573. Finansų Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatai	11
566. Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymų papildymas	5	574. Respublikos Prezidento tarnautojų ir tarnų etatai	14
567. Atlyginimo už mokslo darbus Kalbos srityje Jonui Jablonskiui ir pensijos Tomui Žilinskiui nustatymo įstatymas	5	575. Krašto Atstatymo Komisarjato etatai	14
568. Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas	6	576. Valstybės Kontrolės etatai	15
		577. Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos etatai	15
		578. Ministerio be portfelio Gudų Reikalams Kancelarijos etatai	16
		579. Ministerio be portfelio Žydų Reikalams Kancelarijos etatai	16

— 561 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamoj Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamoj Seimo 1921 m. kovo mėn. 3 d. priimtą įstatymą:

Priverstino Valstybinio Trobesių nuo ugnies apdraudimo įstatymas.

I.

Pagrindinės apdraudimo taisyklės.

1 §. Visi privatiniai, valstybiniai, savivaldybių, tikybinių ir įvairių visuomenės organizacijų sodžių trobesiai apdraudžiami „Lietuvos Valstybinio Apdraudimo“ įstaigoje priverstinai, išskyrus: a) fabriku bei gamintuvių trobesius, b) netinkamus naudotis ir paskirtus sugriauti trobesius, c) trobesius nepabaigtus statyti, d) trobesius, kurie dėl savo padėties arba paskyrimo arba statymo būdo ypatingai bijosi ugnies, e) trobesius pastatytus ant sveimos arba užgintos pardavinėti žemės, f) visus maldos namus.

Pastaba. Išskirtieji šiame paragrafe iš priverstino apdraudimo trobesiai gali būti apdraudžiami, Apdraudimo įstaigai sutikus.

2 §. Trobesiai tų miestelių ir bažnytkiemų (Savivaldybių įst. 2 § pastaba 1), kurie neturi atskirų nuo valščiaus savivaldybių organų, gali būti priverstinai apdraudžiami, prašant Valščiaus Tarybai, kuriai priklauso miestelis, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymu Apdraudimo Reikalų Komiteto nustatytais pagrindais.

3 §. Už kiekvieną priimtą apdraudimą po įmokėjimo nustatyto mokesnio Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaiga atsako ne tik už nuostolius, padarytus tiesiog gaisro, žaibo, bet ir už nuostolius padarytus reikalingam perspėjimui gaisrui plėtotis ir gesinti. Įstaiga neatsako už tokių gaisro nuostolius, jeigu gaisro priežastis buvo žemės drebėjimas, karas, revoliucija arba kiti piliečių maištai.

4 §. Paimtieji apdraudimo atsakomybėn trobesiai paskirstomi atitinkamai rizikai gaisro atžvilgiu pagal trobesių pastatymą, naudojimą, medžiagą, padėjimą ir kitas gaisro pavojaus žymes. Trobesių skirstymą į rūšis nustato Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaiga.

5 §. Premijos (apdraudimo mokesčiai), imamos iš savininkų už apdraudimą, nustatomos atskirai kiekvienai gaisro pavojingumo rūšiai 4-uoju §. Premijos aukštumas tur būti nustatytas apdraudimo sumos %, pavirtintais Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio ir išspausdintais tam tikruose tarifuose.

II.

Apdraudimo ir įkainojimo sumos.

6 §. Kiekvienas priverstinai draudžiamas trobesys apdraudžiamas 50% jo įkainojimo sumos. Virš 50% apdrausti, toje pačioje įstaigoje ar kitoje draugijoje Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigai sutikus, leidžiama pridedamuoju apdraudimu.

7 §. Gavus pareiškimą iš apdraudėjo apie pridedamąjį apdraudimą virš 25% įkainotos sumos, trobesiai smulkiai įkainojami.

Pastaba. Smulkaus įkainojimo išlaidas apmoka apdraudėjas Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos nustatyta taksą.

8 §. Trobesiai įkainojami tikra jų verte apdraudžiamuoju metu imant statomosios medžiagos ir darbo kainas vietoje, kurioje trobesys pastatytas, atmetus iš tos vertės atitinkamą senumui ir sunaudojimui sumą. Įkainojant neatsižūrima į pastatymo vietą, žemės kainą, kurioje trobesys pastatytas ir pamatą, kurs yra žemėje.

9 §. Apdraudimo įstaigai duodama teisės bet kuriuo laiku peržiūrėti, o reikalui atsitikus, ir iš naujo įkainoti apdraustus trobesius. Jeigu peržiūrint paaiškėtų, kad pirmasis trobesių įkainojimas didesnis arba mažesnis už tikrą jo vertę, tai įkainojimas ir apdraudimo suma atitinkamai keičiami, o apdraudžiamoji premija nustatoma iš naujo; ne vėliau kaip kas 10 metų mediniai trobesiai perkainojami.

III.

Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos atsakomybės pradžia.

10 §. Atsakomybė už kiekvieną priimtą apdraudimą prasideda nuo 12 val. nakties tos dienos, kada išduotas kvitas apie premijos įmokėjimą.

IV.

Premijų (draudimo mokesčių) apmokėjimas.

11 §. Premijos už priverstinai apdraustus trobesius įmokamos visos už ištikus metus per sausio ir vasario mėnesius, bet ne vėliau kaip vasario mėnesio paskutinę dieną.

Pastaba. Pirmais priverstinio apdraudimo įvedimo metais apdraudimo premijų apmokėjimo laikas nustatomas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymu.

12 §. Premijos už pridedamai apdraustus trobesius įmokamos pirmais metais iš anksto, už likusius nuo apdraudimo dienos iki einančių metų galo mėnesius. Nepilnas mėnuo laikomas pilnu. Kitais metais premija už pridedamąjį apdraudimą įmokama kartu su priverstinu apdraudimu, jeigu apdraudėjas ne vėliau kaip gruodžio 1 d. raštu Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigai nepareikš savo atsisakymo nuo pridedamojo apdraudimo panaujinimo.

13 §. Nustatytu laiku į atitinkamas kasas neįmokėtos apdraudimo premijos išieškomos būdu nustatytu nesumokėtiems valstybiniams mokesniams išgauti.

Be to imama bauda 1% neįmokėtos sumos už kiekvieną mėnesį; nepilnas mėnuo laikomas pilnu.

14 §. Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaiga, gavusi 16-ju paragrafu pareiškimą dėl rizikos sąlygų pakitėjimo, gali pareikalauti sumokėti papildomąją premiją arba visai pertraukti apdraudimą, jeigu trobesys, remiantis šio įstatymo 1-ju paragrafu, neprivalo būti priverstinai apdraustas.

V.

Apdraudėjų prievolės.

15 §. Apie bet kokią pastatytą trobesį savininkas privalo ne vėliau kaip per mėnesį pareikšti raštu valsčiaus valdybai arba Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigai ir nurodyti: kur trobesys yra, kuriam reikalui skiriamas, kuri jo vertė.

16 §. Apdraustų trobesių savininkai privalo mėnesio laiku pranešti nustatytu 15 § keliu 1) apie apdraustų trobesių vertės pakitėjimą, kuris įvyko perstačius trobesį, trobesio dalį nukėlus ir kitus tokius darbus atlikus; 2) apie bet kokius trobesio paskyrimo ir ugnies pavojaus sąlygų pakitėjimus, įvykusius dėl jo arba kieno kito priežasties.

17 §. Savininkas per 48 valandas privalo pareikšti raštu vieštiniai milicijai ir apdraudimo įstaigai arba jos įgaliotiniui arba agentui apie gaisrą.

Jeigu apdraudėjas dėl susidėjusių svarbių priežasčių negalėtų paduoti reikalaujamo pareiškimo, tai 6 mėnesių laikotarpyje minėtas laikas per 48 valandas prasideda nuo priežasčių atpuolimo momento.

18 §. Jei aiškiai būtų matyti, kad trobesiui yra gaisro pavojus, apdraudėjas turi sunaudoti visas galimas priemones savo turtui išgelbėti, o po gaisro turi rūpintis kuo daugiausia trobesio medžiagos išgelbėti ir ją apsaugoti gaisro vietoje iki ji bus surašyta tam tikro apdraudžiamosios įstaigos atstovo. Apdraudėjas turi padėti surasti gaisro priežastis ir apskaityti nuostolių didumą.

VI.

Gaisro nuostolių atlyginimas.

19 §. Apdraudėjas nustoja teisės gauti gaisro atlyginimą:

- 1) jei sudegė trobesys, kurį tam tikra įstaiga buvo įsakiusi sugriauti;

- 2) jei savininkas nepranešė apie gaisrą per 6 mėnesius;
- 3) jei gaisro priežastis buvo pikta savininko valia arba jo neleistinas neatsargumas;
- 4) jei įsiteisėjusiu teismo sprendimu apdraudėjas pripažintas kaltas pranešęs apdraudimo įstaigai melagingų žinių;
- 5) ir apskritai jei savininkas nelna visų privalomų apdraustų trobesių savininkams taisyklių.

20 §. Jei trobesys visiškai sudegė, tai jo savininkui išmokama visa suma, kuria buvo apdraustas sudegęs trobesys.

Jeigu sudegė tik trobesio dalis, tai apdraudimo įstaiga savo nusimanymu nustato gaisro padarytų nuostolių sumą, atimdama iš trobesio įkainojimo sumos nesudegusios trobesio medžiagos vertę arba išskaičiuoja trobesio atstatymo išlaidas. Šiais atsitikimais gaisro nuostoliai atlyginami suma ne didesne kaip dalimi proporcingai santykiui apdraudimo sumos įkainojamai sumai.

21 §. 20-me §-fe nurodytu būdu apdraudėjas atlyginami nuostoliai už suardytus trobesius arba jų dalis neleidžiant gaisrui plėstis.

22 §. Apdraudimo valdytojas tvirtina galutinai gaisro nuostolių atlyginimo dydį, ir paliepia tą atlyginimą išmokėti.

23 §. Apskaitymas turi būti patvirtintas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo dienos, kurią Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaiga gavo visas reikalingas jai gaisro nuostoliams likviduoti žinias ir dokumentus.

24 §. Atlyginimas už apdraustuosius trobesius turi būti netrunkant išmokamas, išskiriant atsitikimus kada yra svarbių priežasčių manyti, kad gaisras atsitiko padegus trobesį arba iš piktos paties apdraudėjo valios (19 §, 3 punktas). Jeigu atlyginimą davus paaiškėtų, kad gaisro priežastis buvo padegimas, tai teismo keliu išieškoma iš kaltųjų visi padaryti įstaiagai nuostoliai be baudos, kuri nustatoma bendrais įstatymais.

25 §. Jei nuostolių atlyginimas nebus įstaigos išmokėtas 7 dienų laikotarpyje po nuostolių apskaitymo patvirtinimo, tai apdraudėjas turi teisės reikalauti nuostolių atlyginimo sumos su 4%.

26 §. Atlyginimas už gaisro nuostolius duodamas asmeniui, kuris gaisro metu yra trobesių savininkas, kuris privalo pristatyti Lietuvos Valstybinio Apdraudimo įstaigos nustatytus tam tikslui liudymus.

27 §. Suma, kurią apdraudėjas privalo gauti gaisro padarytiems nuostoliams atlyginti, išmokama iš karto, nieko neišskaitant, išskyrus nesumokėtas premijas su bauda. Nepilnamečių globėjams nuostolių atlyginimas išmokamas Apdraudimo Reikalų Komiteto nustatyta tvarka trobesiams atstatyti.

28 §. Jei sudegęs trobesys buvo kur nors įkeistas ir apie tai buvo pranešta apdraudimo įstaigai, tai atlyginimas išmokamas tik sutikus tam, pas ką trobesys įkeistas, kitaip išmokama tik trobesį atstatčius.

29 §. Jei apdraudėjas nesutinka su įstaigos apskaitytu apdraudimo atlyginimu, tai per vieną mėnesį nuo dienos gavimo apdraudimo įstaigos nutarimo jis gali skųstis per tą pačią įstaigą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui.

VII.

Gryno pelno paskirstymas.

30 §. Priverstinio Valstybinio Apdraudimo trobesių nuo ugnies grynas metų pelnas paskirstomas taip, kad būtų skiriama ne daugiau kaip 25% Valstybės

naudai, 10% gesinamųjų priemonių dauginimo ir tobulinimo fondui.

Likusioji dalis skiriama atsargos kapitalui sudaryti. Kai atsargos kapitalas užaugs toks, jog lyginis įmokamųjų metinių premijų sumai, imant vidutinišką trijų paskutiniųjų metų apyskaitą, tai toliau iš skiriamųjų atsargos kapitalui 50% eina apdraudžiamosioms premijoms pamažinti, o likusioji dalis labiau nuo ugnies nukentėjusiems ir pasenusiems trobesiams atstatyti pašalpos premijų fondui: paskatinti nedegamiems stilingiems trobesiams statyti ir aplamai už darbus statybą gerinant.

VIII.

Bendrieji nurodymai.

31 §. Šiam įstatymui vykdyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris turi teisės leisti instrukcijas.

32 §. Visi iki šiol galiąsiejie Lietuvoje priverstino nuo ugnies apdraudimo įstatymai nuo šio įstatymo paskelbimo dienos nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. kovo mėn. 23 d.

— 562 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 22 d. priimtą įstatymą:

Nuo įvežamų į Kauno miestą geležinkeliais ir vandens keliais krovininių miesto naudai rinkliavos įstatymas.

1 §.

Miesto rinkliava apdedami įvežami į Kauną ir jo priemiesčius geležinkeliais ir vandens keliais kroviniai.

2 §.

Rinkliava imama Kaune geležinkelio stotyje ir prieplaukose šiuo įstatymu nurodytomis normomis, nežiūrint į pervežimo tolumą.

3 §.

Vežant geležinkeliais nuo kiekvieno kilogramo krovinio, išskiriant 4 § nurodytus krovinis, rinkliava imama, einant geležinkelių tarifu:

I klasės	— 6, — sk.
II „	— 4, 8 „
III „	— 3, 6 „
IV „	— 3, 2 „
V „	— 2, 4 „
VI „	— 2, — „

4 §.

Nuo įvežamų geležinkeliais ir vandens keliais durpių imama po 3 auks. nuo kiekvienos tonos. Specialiu numažintu mokesniu apdedama žemiau nurodyta statybos medžiaga, būtent:

plytos — 2 auks.

degpadės — 4 „

įvairių rūšių kalkės, gipsas ir cementas — 5 auk.
stiklas langams — 10 auks., nuo vienos tonos.

Nuo rinkliavos miesto naudai atleidžiama smėlis, žvyras, statybos ir gatvėms grįsti akmenys.

5 §.

Bagazų vežamiems kroviniams miesto rinkliavos imama po 4 sk. nuo kiekvieno kilogramo.

6 §.

Kroviniai, įvežami vandens keliais Kauno ir jo priemiesčių garlaivių prieplaukose ir laivų sustojimo vietose, miesto rinkliava apdedami tokiu pat būdu, kaip ir geležinkeliais vežamos prekės.

7 §.

Už įvairių rūšių plukdomąjį mišką imama rinkliava miesto naudai po 5 auks. nuo tonos, skaitant 2 festm. lygiu vienai tonai.

Pastaba. Rąstai vežami geležinkeliais apdedami taip pat, kaip ir plukdomasai miškas, t. y. po 5 auks. tonai, skaitant 2 festm. lygiu vienai tonai.

8 §.

Nuo įvežamų geležinkeliais ir vandens keliais tiek sieliais, tiek ir laivais malkų imama rinkliavos miesto naudai po 1 auks. 50 sk. nuo kiekvienos tonos.

Pastaba. Malkos, kraunamos garvežių ir garlaivių katilų kurui ir iš viso jų reikalams kelyje ir vietoje stovint, miesto rinkliava neapdedamos.

9 §.

Miesto rinkliavos mokejimas privalomas visiems kroviniams, išskyrus valdžios ir Raudonojo Kryžiaus įstaigų krovinis, laivų reikalams skirtus krovinis, įvežamus savo tikslams, ir mašinas, kurias valdžia atleidžia nuo muto rinkliavos.

10 §.

Miesto naudai rinkliavos išieškojimo išlaidos padengiamos Kauno miesto savivaldybės.

11 §.

Nuo įvežamų į Kauno Miesto Krovinių Miesto Naudai Rinkliavos Įstatymas 1920 m. gegužės mėn. 14 d. šiuo įstatymu panaikinamas. (L. V. Ž. Nr. 31, eilinis Nr. 353).

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. balandžio m. 1 d.

— 563 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 22 d. priimtą įstatymą:

Algų nustatymo kariams įstatymas.

1 §.

Mėnesinė alga eiliniam kareiviam nustatoma 120 auks., grandiniui 130 auks., jaunesniam puskarininkui 150 auks., vyresniam puskarininkui 180 auks., viršylai 250 auks.

2 §.

Kareiviui dieninis cukraus davinyo nustatomas 10 zolotnikų.

3 §.

Karininkams už laipsnį ir pareigų ėimą nustatomas šis atlyginimas:

Už laipsnį	pagrindinė alga.	Už pareigų ėimą.	mėnesiui.
	mėnesiui.		
	Auks.		Auks.
Laipsnių pavadinimas.		Pareigų pavadinimas.	
Leitenantas	800	Jaunesnysis karininkas	
Vyr. Leitenantas	850	Komandos Viršininkas	350
Kapitonas	900	Kuopos vadas	500
Majoras	1.000	Neatskiro batal. vadas	600
Pulk. leitenantas	1.050	Atskiros batalion. vadas	900
Pulkininkas	1.100	Pulko vado padėjėjas	700
Generolas leitenantas	1.200	Pulko vadas	1.200
Generolas	1.250	Atskiros brigad. vadas	1.350
		Divizijos vadas	1.600
		Korpuso vadas	1.800

I pastaba. Leitenantas, vyr. leitenantas ir kapitonas, jei jis negauna atlyginimo už einamas pareigas, prie pagrindinės algos gauna priedą 200 auks.

II pastaba. Karo kunigai gauna algą einant šio paragrafo taisyklėmis.

4 §.

Karo ir laisvai samdomi valdininkai gavimui algų prilyginami prie atitinkamų karininkų etatinių vietų, bet pagrindinė alga, pradedant nuo kuopos vado kapitono, imama dviem laipsniais žemiau.

5 §.

Karo gydytojai pagrindinę algą už laipsnį gauna einant šio įstatymo 3 §. taisyklėmis, už pareigų ėimą sulys karo gydytojų tarnybos rušių, prilygintų prie atitinkamų karininkų etatinių vietų, butent:

- I rušis — prie divizijos vado,
- II rušis — prie brigados vado,
- III rušis — prie pulko vado,
- IV rušis — prie atskiros bataliono vado,
- V rušis — prie pulko vado padėjėjo.

Pastaba. Karo Gydytojų Tarnybos Rušių Įstatymas iš 1920 m. vasario mėn. 7 d. (V. Ž. Nr. 20) 2 § panaikinamas.

6 §.

Karininkai, karo gydytojai, karo bei laisvai samdomi valdininkai be šio įstatymo 2, 3, 4 ir 5 §§-ų nustatytos algos gauna po 100 auksinų priedo kas mėnuo kiekvienam vaikui ligi 14 metų amžiaus.

7 §.

Šiuo įstatymu panaikinami: 1 Įstatymas Algų Nustatymo Karininkams pagal Laipsnius ir Užimamas Vietas iš 1919 metų gruodžio mėn. 31 dienos (V. Ž. Nr. 20), 2 Karo Valdininkų Algų Nustatymas Sulyginant su Karininkų Algomis iš 1920 metų vasario mėn. 7 dienos (V. Ž. Nr. 20), 3. Karo gydytojų Tarnybos Rušių Įstatymas 2 § punktas 2 ir 3 1920 metų vasario mėn. 7 dienos.

8 §.

Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 metų kovo mėnesio 1 dienos.

A Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. balandžio mėn. 2 d.

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 22 d. priimtą įstatymą:

Amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymas.

1 §. Bendrų pajamų mokesnį moka visos amato, kredito, prekybos, pramonės įstaigos bei atskiri pirkliai ir pramonininkai.

2 §. Nuo bendrų pajamų mokesnio atleidžiama:

- a) visos valstybinės įmonės, kurios yra laikomos Valstybės lždo lėšomis ir neišnuomos privatiems žmonėms ar draugijoms,
- b) visos savivaldybių ir labdarybės draugijų įstaigos, neturinčios pelno tikslo.

3 §. Bendrų pajamų mokesnis imamas 1% bendrų pajamų sumoje valstybės naudai ir 0,2% bendrų pajamų sumoje savivaldybių naudai.

4 §. Pramonės, prekybos įstaigos, kurios gamina alkoholinius gėralus ar jais verčiasi, moką bendrų pajamų 1% Valstybės ir 1% savivaldybių naudai.

Pastaba: Prie krautuvų, kuriose tarp kitų prekių laikoma ir alkoholiniai gėralai, taikoma šio įstatymo 4 §.

5 §. Prekybos ir pramonės įstaigų bendromis pajamomis laikoma suma, gaunama už parduotas prekes ar darbinis gyvais pinigais, pasižadėjimais prekėmis ar medžiaga.

Pramonės įstaigų dirbančių tik joms pavedamą svetimą medžiagą, bendromis pajamomis laikomas gaunamas už atliktąjį darbą atlyginimas. Iš viso kredito ir draudimo įstaigų taip pat pinigų keitimo įstaigų nurodytas šio įstatymo 3 § mokesnis imamas iš tų įstaigų pelno brutto. Tarpininkavimo, komiso ir kitų rušių patarnavimo įstaigų, ar atskirų žmonių pajamomis laikoma gautas atlyginimas.

Pastaba: Vartotojų kooperatyvų sąjungos nuo prekių, kurias jos skirsto savo nariams — bendrovėms, moka mokesnį kaip ir kitos tarpininkavimo įstaigos 1% nuo pelno brutto.

6 §. Visi amato, prekybos, pramonės ir kredito įstaigų savininkai, atskiri pirkliai ir tarpininkai, kurie sąskaitybos knygų neveda, privalo vesti puslapius numeruotas knygas, į kurias kasdieną turi būti įrašoma visos pajamos už parduotas prekes, darbinis, ar atliktąjį darbą.

Pastaba: Asmenys, kurie neveda sąskaitybos knygų ar kasdieninių pajamų įrašymų neturi teisės skųsti Mokesnių Komisijos nustatytą mokesnio didumą.

7 §. Bendrų pajamų mokesnis įmokams į Valstybės lždą už kiekvieną išėjusį metų ketvirtį šiuo būdu: už I-įjį — ligi balandžio mėn. 15 d., už II-įjį ligi liepos mėn. 15 d., už III-įjį ligi spalio mėn. 15 d. ir IV-įjį ligi kitų metų sausio mėn. 15 dienos.

8 §. Kartu su mokesniu Valstybės naudai (3 ir 4 §§) į Valstybės lždą įnešama ir nustatytas 3 ir 4 §§-ais mokesnis ir apskričių savivaldybių naudai.

Pastaba: Bendrų pajamų mokesnis iš miestų, kurie valdomi apskrities teisėmis, skiriamas tų miestų savivaldybės naudai, o iš apskrities — apskrities savivaldybės naudai.

9 §. Bendrų pajamų mokesnis įnešamas į Valstybės lždą su tam tikrais Finansų Prekybos ir Pra-

monės Ministerijos nustatytos formos pranešimais, kuriose aiškiai pažymimos tikros žinios apie bendras pajamas, pelną ir atlyginimą (5 §).

10 §. Sąmoningai paslėpę bendras pajamas, pelną ar atlyginimą (5 §), kad mokesnį sumažinus arba nuo jo pasiliuosavus, baudžiami ligi 10 kartų didesne suma už neįmokėtą mokesnį. Kaltininkai gali būti traukiami atsakomybėn per 10 metų nuo dienos, kada turėjo būti įmokėtas mokesnis.

11 §. Mokesnių Komisijai pasiūlius, (Įstatymas apie Valstybės Mokesnių Įmąją Tvarą 14 § L. V. Ž. Nr. 17), Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris turi teisės dalinai arba visai atleisti nuo bendrų pajamų mokesnio.

12 §. Valsčių ir miestų valsčiaus teisėmis savivaldybės savo reikalams turi teisės apdėti amato, kredito, prekybos pramonės įstaigas ne aukščiau kaip 20% mokesnio paimto Valstybės naudai (1%).

13 §. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 m. balandžio 15 dienos.

14 §. Šiam įstatymui vykdyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris leidžia instrukcijų.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 30 d.

— 565 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 18 d. priimtą įstatymo papildymą:

Įstatymo apie pridedamąjį Valstybinį mokesnį nuo Prekybos ir Pramonės Įstaigų papildymas.

(L. V. Ž. Nr. 17).

Įstatymo apie pridedamąjį valstybinį mokesnį nuo prekybos ir pramonės įstaigų 2 § papildomas šiomis pastabomis:

I pastaba. Kartu su pridedamuoju valstybiniu mokesniu nuo prekybos ir pramonės įstaigų išieškomi ir įnešami į Valstybės Iždą 20%, valstybinio mokesnio sumos apskričių ir miestų apskričių teisėmis savivaldybių naudai.

Be to miestai apskričių teisėmis savo reikalams turi teisės patys imti nuo prekybos ir pramonės įstaigų dar iki 20% pridedamojo valstybinio mokesnio.

II pastaba. Valsčių ir miestų valsčių teisėmis savivaldybės savo reikalams turi teisės imti nuo prekybos ir pramonės įstaigų iki 20% pridedamojo valstybinio mokesnio.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. balandžio mėn. 2 d.

— 566 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 18 d. priimtą įstatymo papildymą:

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo iš 1920 m. balandžio mėn. 27 d. papildymas.

(L. V. Ž. Nr. 30, eilinis Nr. 344)

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos patarėjai specialistai	2.200	auks.
Kredito įstaigų ir kooperatyvų vyriausias inspektorius	2.000	"
Centralinio Statistikos Biuro direktorius	2.000	"
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos ir Finansų Departamento Kanceliarijos Viršininkas	1.700	"
Vyresnysis iždinių inspektorius	1.700	"
Kredito įstaigų ir kooperatyvų vyriausiojo inspektoriaus padėjėjas I rūšies	1.500	"
Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos ir Finansų Departamento kanceliarijos viršininko pavaduotojas	1.400	"
Atsargos iždininkas I rūšies	1.400	"
Atsargos iždininkas II rūšies	1.300	"
Kredito įstaigų ir kooperatyvų vyriausiojo inspektoriaus padėjėjas II rūšies	1.200	"
Vyresnysis sekretoriaus padėjėjas	1.100	"
Vyresnysis bugalterio padėjėjas	1.100	"
Ypatingiems reikalams valdininkas III rūšies	1.100	"

Pastaba. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. balandžio mėn. 2 d.

— 567 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 18 d. priimtą įstatymą:

Atlyginimo už mokslo darbus kalbos srityje Jonui Jablonskiui ir pensijos Tomui Žilinskiui nustatymo įstatymas.

1 §.

Jonui Jablonskiui nustatomas atlyginimas už mokslo darbus kalbos srityje po 3.000 auksinų kas mėnuo iki gyvos galvos.

2 §.

Tomui Žilinskiui nustatoma 1.500 auksinų pensijos kas mėnuo.

3 §.

Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 metų sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 30 d.

— 568 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 18 d. priimtą įstatymo papildymą:

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo iš 1920 m. balandžio mėn. 27 dienos papildymas.

(L. V. Ž. Nr. 30 eilinis Nr. 344)

Apygardos ypotekos sekretorius . . . 1.600 auks.
Apskrities arešto namų I eilės felčeris . 400 „
Apskrities arešto namų I eilės viršininkas 650 „

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 30 d.

— 569 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 11 d. priimtą įstatymą:

Algų nustatymo kovai su Galvijų Maru (raguočių džuma) Stoties Direktoriui įstatymas.

Kovai su galvijų maru (raguočių džuma) stoties direktoriui nustatoma 3.000 auksinų algos kas mėnuo.

Pastaba. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1920 metų gruodžio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 22 d.

— 570 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 11 d. priimtą įstatymo papildymą:

Algų nustatymo Susisiekimo Ministerijos valdininkams ir tarnautojams įstatymo papildymas.

Algų nustatymo Susisiekimo Ministerijos valdininkams ir tarnautojams įstatymas iš 1920 m. balandžio mėn. 27 d. (L. V. Ž. Nr. 32, eilinis Nr. 364) papildomas šiaip:

7 Pastaba. Telegrafiniai moką dirbti ant greitųjų telegrafo aparatų (Juzo, Bodo, Uitzozo ir kitų sistemų) skirstomi į dvi rūšis:

I rūšies telegrafiniai specialistai už specialybę gauna kas mėnuo . . . 200 auks.
II rūšies . . . . . 100 „

Pirmos rūšies specialistais laikomi telegrafininkai galį perduoti per vieną valandą ne mažiau, kaip 60-75 telegramų po 20 žodžių kiekviena.

Antros rūšies specialistais laikomi telegrafininkai, galį perduoti per vieną valandą ne mažiau, kaip 52 telegramas po 20 žodžių kiekviena.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 22 d.

— 571 —

Einąs Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Mažąjo Seimo 1921 m. sausio mėn. 15 dieną priimtus įstatus:

Lietuvos Kredito Banko įstatai.

I. Banko tikslas ir kapitalas.

1. Šiais įstatais yra steigiamas akcinis Bankas vardu „Lietuvos Kredito Bankas“.

2. Lietuvos Kredito Banko steigėjai yra Jonas Smilgevičius, Andrius Vosylius, Romanas Karuža.

3. Lietuvos Kredito Banko būstinė yra Lietuvos sostinės miestas, o jo skyriai atstovybės, kontoros ir agentūros gali būti atidaryti visoje Lietuvoje ir užsieniuose. Kai atidaromas naujas skyrius, Banko valdyba praneša apie tai Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai, už mėnesio prieš atidarant.

4. Lietuvos Kredito Banko tikslas yra steigti ir finansuoti visokios pramonės ir prekybos įstaigas, teikti kredito, ir apskritai, daryti visos bankinės operacijos.

5. Bankas turi antspaudą savo vardu „Lietuvos Kredito Bankas“.

6. Pagrindinis Banko kapitalas yra trys milijonai (3.000.000) auksinų, jis susidaro iš 3.000 akcijų po 1.000 auksinų kiekviena. Didėjant Bankui, pagrindinis kapitalas gali būti didinamas, leidžiant naujų akcijų tos pačios nomininės kainos. Jos leidžiamos visuotiniam susirinkimui nutarus ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidus. Akcijos skirstomos viešojo pasirašymo keliu. Pasirašant reikia įmokėti ne mažiau kaip 50% akcijų nomininės kainos, sudedant juos Valstybės lizde.

Pasirašymo termino galas turi būti paskelbtas ne vėliau kaip po 6 mėnesių paskelbus šiuos įstatus. Jeigu paskirtu laiku ne bus įmokėti pirmieji 50% visos akcijų nomininės kainos, tai bendrovė laikoma ne įvykusia. Antrieji 50% turi būti įmokėti valdybos paskirtu laiku ne vėliau kaip per metus nuo tos dienos, kurią L. K. Bankas yra pradėjęs darbą. L. K. Bankas pradeda darbą sumokėjęs pirmuosius 50% kapitalo.

7. Pirmenybę gauti vėlesnių laidimų akeių turi pirmesnių laidimų akcijų savininkai, proporcingai turimųjų akcijų skaičiui. Likusioms nepaimtomis akcijoms atidaromas viešas pasirašymas.

8. Įmokant pirmuosius 30% nomininės akcijų kainos duodami laikinieji žyminiai, kurie paskui pakeičiami akcijomis, sumokėjus likusiuos 50%.

9. Laikinieji žyminiai duodami asmeniniui — pirmojo leidimo akcijoms trijų steigėjų pasirašyti, o vėlesnių Valdybos Pirmininko ir sekretoriaus pasirašyti žyminiai galima perduoti kam kitam tik pažymėjus tātai Banko knygoje.

10. Jei pasirašytojas neįmoka antrosios įmokos nustatytu laiku (6), tai iš jo išieškoma Banko naudai

5% baudos, numeriai žyminių, kuriais nemokėta, skelbiami Vyriausybės oficioze ir dar bent viename laikraštyje, ir po dviejų savaitių paskelbus Bankas ima pardavinėti nemokėtus žyminius. Paskelbtieji nemokėtieji žyminiai, laikomi negalingais ir įgyjėjui duodami nauji tais pačiais numeriais, pažymint, kad jie yra duoti nemokėtų žyminių vietoj. Atsilyginus išlaidas, nuosimčius, baudą, ir neįmokėtą įmoką, liekana duodama neįmokėjusiam žyminio savininkui.

11. L. K. Banko akcijos yra vardinės, jos tegali būti parduodamos tik Banko Valdybai apie tai praknešus, kad pažymėtų knygoje apie perėjimą akcijų į kitas rankas.

12. L. K. Banko akcijos išrašomos iš tam tikrų knygų, kuriose lieka jų talonai.

13. Kiekvienas akcininkas atsako už Banko darbą tiktai savo akcijomis.

II. Banko operacijos.

14. Bankas daro šias operacijas:

- ima indėlius ir atidaro einamąsias sąskaitas,
- diskontuoja vekselius ir visokius prekybos dokumentus,
- duoda paskolų, imdamas įkaitu įvairius vertybinius procentinius popierius, dalis, akcijas, įkeičiamuosius raštus, geležinkelio apyrašus, garlaivių konosamentus, garantinius žyminius, transporto kantorų kvitus, brangiuosius metalus, prekes ir kitokį kilnojamąjį turtą,
- atidaro specialines einamąsias sąskaitas, imdamas įkaitu daiktus, pažymėtus punkte c,
- priima incasso vekselius ir kitokius termininius dokumentus ir procentinius popierius,
- perleidžia pinigus į visas vietas, kur yra Banko korespondentų, duoda akredityvus ir tratas, taip pat perka ir parduoda jas.
- pavedus pašaliniams žmonėms, perka ir parduoda visokių procentinių ir vertybinių popierių, taip pat visokių rūšių valiutos,
- perka ir parduoda savo lėšomis procentinius ir vertybinius popierius, taip pat visokių rūšių valiutas,
- perka ir parduoda, pavedus kam kitam, prekes ir brangiuosius metalus,
- įkeičia priklausančius bankui⁹ popierius kitose kredito įstaigose,
- įkeičia antru kartu kitose kredito įstaigose įkautus, priimtus iš privatinų žmonių arba įstaigų, jiems sutinkant ar antru kartu diskontuoja vekselius,
- diskontuoja solo vekselius, imdamas įkaitu ūkio gaminčius,
- ima laikyti visokius vertybinius ir procentinius popierius, dokumentus, brangumynus ir t.t.,
- steigia sandėlius.

15. Nuo visuotinio susirinkimo pareina pavesti kredito atidarymas valdybai ar išrinkt tam reikalui diskontuojamasis komitetas. Valdyba negali didinti komiteto nustatyto kredito didumo.

16. Vekselių ir įkeitimo operacijos daromos ne ilgiau kaip 9 mėnesiams, vekseliai turi būti pasirašyti ne mažiau kaip dviejų žmonių.

17. Leidžiama priimtinėti įkaitu ir įsigyti nuosavybės tie vertybiniai ir procentiniai popieriai, kurie yra leisti kotiruoti biržoje, o iš nekotiruojamųjų tarpo tik tie, kurių sąrašas yra patvirtintas Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos.

Draudžiama pirkti ir priimti įkaitu savosios akcijos. Taip pat draudžiama priimti įkaitu greit gendą daly-

kai. Įkaitai turi būti apdrausti ne mažiau kaip paskolintoji suma.

Priimant įkaitu prekes, procentinius popierius ir vertybinius popierius paskola negali būti didesnė kaip 75% jų vertybės.

18. Jeigu skolos nėra laiku sumokėtos, tai sudėtas įkaitu prekes ir popierius valdyba parduoda viešose varžytinėse už pasiulytą aukščiausią kainą. Varžytinėms nepasisekus, prekės ir popieriai šiaip parduodami. Nepritenkamoji suma abiem atsitikimais (parduodant viešai ir laisvai) išieškoma iš įkaito davėjo. Skelbimas apie šaukimą ir varžytines turi būti paskelbtas Vyriausybės oficioze ir dar bent viename laikraštyje ne vėliau 7 dienų prieš varžytines. Jei ligi išmokant skolą, duotą prekių ar vertybinių popierių įkaitu, kainos kris vis tiek, ar tai atsitiks ligi neišėjus skolos terminui, ar jau paskelbus varžytines ir įkaito davėjas pareikalautas nepristatys per tris dienas pridedamojo įkaito, tai bankas turi teisės netrukdomas parduoti įskoliną turtą dienos kursu.

19. Pirimamiems indėliams duodami tik asmeniniai dokumentai. Pamatys tokį dokumentą, Vyriausybės oficioze ir dar bent viename laikraštyje skelbimas pamestojo dokumento anuliavimas ir jo vieton duodamas naujas, išėjus trims mėnesiams nuo skelbimo dienos.

20. Procentus ir komiso atlyginimą kurie imami ir išmokami visokioms operacijoms, nustato Valdyba.

21. Jeigu, parduodant įkeistus daiktus, gaunamoji suma yra didesnė už įkaito skolą, % ir pardavimo išlaidas, tai liekana atiduodama skolininkui.

22. Priimant įkaitu asmeninius popierius, įkeitėjas duoda Bankui pareiškimu ir parašu, kurių reikia, kad tie popieriai būtų įrašyti Banko vardu.

23. Skolindamas, įkeičiant procentinius popierius, prekes, metalus ir t. t. bankas ima iš skolininko pasižadėjimą išpirkti įkaitą nustatytu laiku. Jeigu skolininkas to nepadaro, tai jis atsako bankui ne tik įkeistuoju, bet ir kitu savo turtu; jeigu įkeistųjų popierių ar daiktų biržos ar rinkos kaina nukrinta įkeitimo laiku, tai skolininkas privalo pasižadėti, bankui pareikalavus, atsilyginti pridedamuoju įkaitu ar sumokėdamas atatinamą skolos dalį.

24. Bendras banko įsiskolinimas indėliais ir einamosiomis sąskaitomis neturi būti daugiau kaip 10 kartų didesnis už pagrindinį ir atsargos kapitalus.

III. Banko valdymas.

25. L. K. Banko reikalus veda Valdyba, susidedanti iš 3 ar 5 narių ir 2 jiems kandidatų.

Pastaba. Valdybos narys privalo turėti savo vardu bent 25 L. K. Banko akcijas.

26. Valdyba iš savo tarpo renka Valdybos pirmininką, jo padėjėją ir sekretorių Tiesioginiams Banko reikalams vesti Valdyba iš savo tarpo paskiria atsakomąjį direktorių vedėją.

27. Algas Valdybos ir revizijos Komisijos nariams nustato visuotinis akcininkų susirinkimas.

28. Valdybos nariai ir kandidatai renkami trejiems metams, iš jų kasmetai išstoja perrenkamoji dalis šiuo būdu: pirmaisiais metais renkami yra visi valdybos nariai šitaip: vienas ar du nariu trejiems metams, vienas ar du nariu dvejiems metams ir vienas narys vieniems metams. Vėliau visi nariai renkami trejiems metams.

29. Jeigu kuris valdybos narys atsistatydina neišbuvęs savo laiko, tai jo vietą užima kandidatas, gavęs iš eilės daugiau balsų.

30. Valdybos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja bent trys valdybos nariai.

31. Valdyba priima iš steigėjų sąskaitas, pinigus ir visokius dokumentus liečiančius banko reikalus.

32. Valdyba renkasi esant reikalui, bet ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį.

33. Valdybos posėdžių nutarimai įrašomi į tam tikras nutarimų knygas.

34. Valdyba veda visus banko reikalus, operacijas ir tvarko kapitalus, eidama šiais įstatais. Valdyba daro visas operacijas ir imasi visų priemonių išieškoti sumos, kurios priklauso Bankui ir įkaitams parduoti, prižiūri, kad banko knygos ir sąskaitos būtų vedamos taisyklingai, skiria ir atstato visus tarnautojus, skiria jiems algas, vykdo Revizijos Komisijos ir visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimus. Apskritai, valdyba atstovauja Bankui.

35. Banko valdyba dirba, vaduodamasi visuotinio Banko narių susirinkimo nutarimais. Atskiri valdybos nariai gali dirbti valdybos vardu, turėdami tam tikrus įgaliojimus. Po tokiais įgaliojimais turi būti parašai bent trijų valdybos narių.

IV. Visuotiniai akcininkų susirinkimai.

36. Metiniai visuotiniai Banko narių susirinkimai šaukiami kas metai ne vėliau kaip gegužės mėnesį: a) išklausti Valdybos ir Revizijos Komisijos pranešimų; b) patvirtinti pereinamųjų metų apyskaitoms; c) patvirtinti sąmatomis ir darbo planui kitiems metams; d) rinkti Valdybos ir Revizijos Komisijos narius; e) paskirstyti grynajam pelnui; g) nustatyti Bankui taisykles ir paskirti atlyginimą Valdybos ir Revizijos Komisijos nariams; i) nutarti nekilojamą turto įgijimą Banko reikalams; k) nuspręsti Banko įstatų pataisoms; l) nutarti Banko kapitalo padidinimui; m) nuspręsti Banko reikalų likvidavimui; n) leisti instrukcijoms Valdybai.

37. Visi rinkimai visuotiniuose narių susirinkimuose atliekami slaptu balsavimu.

38. Nepaprasti visuotiniai akcininkų susirinkimai šaukiami Valdybos savo nuožiūra arba pareikalavus Revizijos Komisijai arba akcininkų grupei, turinčiai ne mažiau kaip 1/5 dalį visų akcijų.

39. Visuotiniai akcininkų susirinkimai yra teisėti, jei juose dalyvauja bent pusė sudėtojo kapitalo atstovų. Klausimams apie įstatų keitimą, pagrindinio Banko kapitalo padidinimą ir Banko likvidavimą, reikia, kad susirinkime dalyvautų bent 2/3 sudėtojo kapitalo atstovų.

40. Visi klausimai visuotiniuose susirinkimuose sprendžiami balsų dauguma, išskyrus 39 § nurodytus klausimus, kurie sprendžiami 2/3 susirinkusiųjų.

41. Visuotiniame akcininkų susirinkime kiekviena Banko akcija duoda vieną balsą. Niekas negali turėti daugiau kaip 1/5 dalį visų išleistų akcijų balsų.

Pastaba. Akcininkai, kurie patys negali dalyvauti visuotiniame susirinkime, gali paduoti savo balsus per įgaliotinius t. y. įgaliodami kitus Banko narius balsuoti jų vardu.

Tokie įgaliojimai turi būti atsiųsti ne vėliau trijų dienų prieš susirinkimą.

42. Visuotiniams susirinkimams pirmininkauja pirmininkas, išrinktas iš susirinkusiųjų akcininkų tarpo.

43. Visuotinių susirinkimų protokolus rašo sekretorius, pakviestas pirmininko iš susirinkusiųjų akcininkų tarpo. Protokolą pasirašo pirmininkas, sekretorius ir bent trys nariai, įgalioti visuotinio susirinkimo iš susirinkusiųjų tarpo.

44. Jei sušauktas visuotinis susirinkimas nevyktų dėl mažo susirinkusiųjų narių skaičiaus, po keturių dienų skelbiamas Vyriausybės Oficijoje ir dar bent viename laikraštyje antrasai susirinkimas, kuris privalo būti paskirtas ne anksčiau kaip per dvi savaites nuo dienos paskelbimo ir kuris yra teisėtas, nežiūrint susirinkusiųjų narių skaičiaus.

Tame susirinkime gali būti svarstomi tik tie klausimai, kurie nebuvo nuspręsti pirmajame, neįvykusiame susirinkime.

45. Visuotinio susirinkimo nusprendimai yra priivaloma Banko nariams tiek dalyvavusiems susirinkime, tiek nedalyvavusiems jame.

V. Revizijos Komisija.

46. Banko Valdybos darbams prižiūrėti, Banko apyskaitos balansui ir jo darbui patikrinti — visuotinis akcininkų susirinkimas renka trejiems metams Revizijos Komisiją iš trijų narių ir dviejų jiems kandidatų.

47. Revizijos Komisija kontroliuoja Valdybos darbą ir renkasi vieną kartą per mėnesį.

48. Revizijos Komisija prižiūri teisingą Banko atsiskaitymą ir kasos vedimą.

49. Revizijos Komisijos nariais negali būti žmonės, kurie turi bet kokią mokamą vietą Banke.

VI. Banko Apyskaita.

50. Banko darbo metai baigiasi kasmet gruodžio mėnesio 31 d.

51. Banko darbo metams pasibaigus, Valdyba suruošia smulkiai išdėstytą metinę apyskaitą ir įteikia ją Revizijos Komisijai, su kurios pastebėjimais įneša visuotiniam akcininkų susirinkimui. Be to, ne vėliau dviejų savaičių prieš susirinkimą, apyskaita turi būti išspausdinta ir kiekvienas narys gali gauti jos ekempliorių Banko kontoroje, Visuotinio susirinkimo patvirtinta apyskaita skelbiama laikraščiuose ir Vyriausybės Žiniuose. 4 jos ekemplioriai su protokolu siunčiami yra Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

VII. Pelnų paskirtymas.

52. Iš apskaityto grynojo pelno atskaičius visas išlaidas ir nuostolius, 5% skiriami atsargos kapitalui ir 15% labdarybės ir kultūros reikalams. Likusis pelnas paskirstomas visuotinio akcininkų susirinkimo nuožiūra.

53. Dividendo išmokėjimo laikas ir vieta skelbiama laikraščiuose ir Vyriausybės Žiniuose.

VIII. Atsargos Kapitalas.

54. Atsargos Banko kapitalas susidaro atskaitymais kasmet iš pelno (52) ir skiriamas operacijų nuostoliams atlyginti.

55. Atsargos kapitalas skiriamas išimtinai nenumatytiems išlaidoms atlyginti ir jis tegali būti vartojamas tik tai nutarus visuotiniam akcininkų susirinkimui. 50% atsargos kapitalo laikoma yra Valstybės procentiniuose popieriuose.

IX. Banko Likvidavimas.

56. Banko darbas likviduojamas visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus arba jeigu banko pagrindinis kapitalas sumažėtų ligi pusės.

57. Nusprendus likviduoti Banką, visuotinis susirinkimas išrenka likviduojamąją komisiją iš penkių narių, kuri ir veda likvidavimo darbą, eidama visuotinio susirinkimo duotais jai nurodymais.

X. Bendrieji Nuostatai.

58. Jeigu vykdant šiuos įstatus kiltų kokių nesu-
sipratimų, tai juos sprendžia Finansų Prekybos ir Pra-
monės Ministeris, Banko Valdybai pristačius.

Pastaba. Išleisus akcinių bankų norminius
įstatus, Lietuvos Kredito Banko įstatai turi būti pri-
taikinti prie norminių.

59. Jeigu kiltų klausimų, kurie nenumatyti Banko
įstatuose, tai Bankas eina bendruoju įstatymu apie ak-
cininkų draugijas ir prekybos bankus.

Stulginskis.

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius.

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. vasario mėn. 22 d.

— 573 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigia-
mojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo
Seimo 1921 m. kovo mėn. 11 d. priimtus etatus:

Užsienio Reikalų Ministerijos etatai.

Ministeris	1
Vice-Ministeris	1
Juriskonsultas	1
Stilistas svetimos kalbos	1
Patarėjas bažnytiniais reikalais	1
Konfidencialis sekretorius	1
Ypatingiems reikalams valdininkas	1
Šifruotojas ir slaptojo archyvo tvarkytojai	2
	9

I. Bendrasis Departamentas.

Direktorius	1
Namų prievaizda	1

1. Konsularinis ir diplomatinis pasų skyrius.

Vedėjas	1
Sekretorius	1

2. Bugalterijos skyrius.

Bugalteris	1
Bugalterio padėjėjas	1
Sąskaitininkas	1

3. Archyvų skyrius.

Dokumentų tvarkytojas	1
Tvarkytojo padėjėjas	1

4. Bendrosios raštinės skyrius.

Departamento sekretorius	1
Registratoriai	2
Diplomatinis kurjeris ekspeditorius	1
Kvalifikuoti vertėjai	2
Kvalifikuotos mašinistės	2
Mašinistė	1
Kanceliaristė	1
Soferis	1
Soferio padėjėjas	1
Sargai	2
Kurjeriai	2
	25

II. Rytų Departamentas.

Direktorius	1
Sekretoriai	2
Mašinistės	2
Kanceliaristė	1
Kurjeris	1
	7

III. Europos Centro Departamentas.

Direktorius	1
Sekretoriai	2
Mašinistės	2
Kanceliaristė	1
Kurjeris	1
	7

IV. Vakarų Departamentas.

Direktorius	1
Sekretoriai	2
Mašinistė	1
Kanceliaristė	1
Kurjeris	1
	6

Pastaba. Esant reikalui, Užsienio Reikalų
Ministerija turi teisės laikinai samdyti ir kitų tar-
nautojų.

Lietuvos Telegramų Agentūros „Elta“ etatų projektas.

A. Lietuvoje.

Centras.

Direktorius	1
Referentas	1
Bugalteris	1
	3

Užsienio skyrius.

Vedėjas	1
Departamento sekretoriai	2
Kvalifikuoti vertėjai	2
Kvalifikuotos mašinistės	2
Kanceliaristė I rūšies	1
	8

Vidaus skyrius.

Vedėjas	1
Departamento sekretoriai	2
Korespondentai	2
Mašinistės	2
Kanceliaristė I rūšies	1
	8

Technikos skyrius.

Archyvo tvarkytojas	1
Kanceliaristė II rūšies	1
Stenografistė	1
Telefonistė - stenografistė	1
Cyklostilistas	1
Kurjeriai	3
	8

B. Užsienyje.

Berlyne.

Skyriaus vedėjas ir politinis referentas	1
Korespondentas ir bugalteris	1
Korespondentas ir archyvaras	1
Mašinistė stenografistė	1
Mašinistė registраторė	1
	5

Korespondentai.

Korespondentas Londone	1
" Paryžiuje	1
" Rygoje	1
" Maskvoje	1
" Varšuvoje	1
" Ryme	1
" Vašingtone	1
	7

Lietuvos Atstovybės.

Berlyno Atstovybė:

Atstovas	1
Generalinis sekretorius	1
Konsuliario Skyriaus vedėjas	1
Politikos skyriaus reikalų vedėjas	1
Juriskonsultas	1
Kvalifikuotas sveimų kalbų sekretorius	1
Kvalifikuotas lietuvių ir vokiečių kalbos sekre- torius	1
Archyvaras	1
Bugalteris	1
Konsuliario Skyriaus sekretorius	1
Mašinistės	3
Buto prievaizda	1
Šoferis	1
Sargas kurjeris	1
Buto valytoja	1
Portjeras	1

Berlyno Prekybos Skyrius.

Skyriaus vedėjas (Attaché)	1
Korespondentas (ir bugalteris)	1
Korespondentas archyvaras	1
Mašinistė stenografistė	1
Mašinistė registratorė	1

Berno Atstovybė.

Atstovas konsulas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Kurjeris tarnas	1

Skandinavijos Atstovybė (Kopenhagoje).

Atstovas	1
Sekretorius vyresnysis	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Švedijos Konsulatas (Stogholme).

Konsulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas	1

Londono Atstovybė.

Atstovas	1
Konsulario skyriaus vedėjas	1
Prekybos attaché	1
Vyresnysis sekretorius	1
Jaunesnysis sekretorius	1
Mašinistės	2
Sargas kurjeris	1

Maskvos Atstovybė.

Atstovas	1
Konsulario skyriaus vedėjas	1
Patarėjas	1
Reikalų vedėjas	1
Vyresnysis sekretorius	1
Jaunesnieji sekretoriai	2
Mašinistės	3
Sargai kurjeriai	2

Paryžiaus Atstovybė.

Atstovas	1
Sekretorius ir konsulas	1
Patarėjas ir spaudos reikalų vedėjas	1
Sekretoriaus konsulo padėjėjas	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Rymo Atstovybė prie Kviralno.

Atstovas	1
Sekretorius	1

Mašinistės	2
Tarnas	1

Atstovybė prie Vatikano.

Atstovas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Kurjeris	1

Varšuvos Atstovybė.

Atstovas	1
Konsulario Skyriaus vedėjas	1
Vyresnysis sekretorius	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Vašingtono atstovybė.

Atstovas	1
Sekretorius	1
Mašinistė stenografistė	1
Sargas kurjeris	1

Talino (Revelio) ir Elsinkų Atstovybė.

Atstovas	1
Sekretorius	1
Sargas kurjeris	1

Elsinkų konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Sargas	1

Rygos Atstovybė.

Atstovas	1
Konsulario Skyriaus Vedėjas	1
Vyresnysis sekretorius	1
Jaunesnysis sekretorius	1
Mašinistės	2
Kanceliaristės	2
Sargai kurjeriai	2

Hamburgo Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Kurjeris	1

Liepojaus Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Karaliaučiaus konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Olandijos Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Naujorko Konsulatas

Konsulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Čikagos Konsulatas.

Kosulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Petrogrado konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorė mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Sibiro konsulatats.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Odesos konsulatats.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Sargas kurjeris	1

Šiam įstatymui įgijus galios, Užsienio Reikalų Ministerijos etatai iš 1920 m. gegužės mėn. 14 d. (L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 375) panaikinami.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 22 d.

— 573 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 1 d. priimtus etatus.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatai.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris	1						
Vice-Ministeris	1						
Specialistai patarėjai	2						
Ypatingams reikalams valdininkai	<table> <tr> <td>Vyresnysis</td><td>1</td></tr> <tr> <td>I rūšies</td><td>1</td></tr> <tr> <td>II rūšies</td><td>1</td></tr> </table>	Vyresnysis	1	I rūšies	1	II rūšies	1
Vyresnysis	1						
I rūšies	1						
II rūšies	1						
Juristkonsulas	1						

Viso . 8

1. Finansų Departamentas.

	Prie Depar- tamento	Fin., Pr. Pr. M-jos ir Fin. D-to kancel.	Skyriai					Rumų ad- min.	Autogaražo	Viso
			I	II	III	IV	V			
Depart. Direktorius	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Vice-Direktoriai	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kancel. Viršininkas	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Vyresnis Iždinių Inspektorius	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Skyrių viršininkai specialistai	—	—	1	1	1	1	1	—	—	5
Vyr. Ypatingiems reikalams valdin.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Vyr. Bugalteriai	—	—	1	1	2	1	1	—	—	6
Kanceliarijos viršininko pavaduot.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
I-os rūšies ypat. reikal. valdininkai	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
I-os rūšies bugalt.	—	—	1	3	6	2	3	—	—	15
Skyrių vedėjai	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Sekretorius	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
II rūšies ypating. reik. valdininkas	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
II rūšies bugalteriai	—	—	2	3	12	3	3	—	—	23
Atsargos iždininkai	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Vyr. sekretoriaus padėjėjai	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Vyres. bugalterių padėjėjai	—	—	1	1	4	1	1	—	—	8
III rūš. ypating. reikal. valdininkai	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kvalifikuotas vertėjas	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Archivavijus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sekretoriaus padėj.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2

	Prie Depar- tamento	Fin., Pr. Pr. M-jos ir Fin. D-to kancel.	Skyriai					Rumų ad- min.	Autogaražo	Viso
			I	II	III	IV	V			
I rūš. bugalterių padėjėjai	—	—	2	2	10	2	2	—	—	18
Skyrių sekretoriai	—	4	1	1	1	1	1	—	—	9
Sąskaitininkai	—	—	2	3	14	3	3	—	—	25
Kvalifikuotos mašinistės	—	2	1	1	3	1	2	—	—	10
I rūš. raštininkai mašinistai	—	3	3	2	8	2	3	—	—	21
II rūš. bugalterių padėjėjai	—	—	2	2	12	2	2	—	—	20
Rumų prievažda	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Telefonistės	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Šveicaros	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Pečkuriai	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Kiemsargiai	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Ruošėjos	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Auto garažo vedėj.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Soferiai mechanik.	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Soferis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Auto garažo sargai	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Kurjeriai	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Vaikai pasiuntiniai	—	1	—	1	1	1	1	—	—	5
Viso	14	21	17	21	74	20	23	14	6	210

Valstybės Iždinė Kaune.

Vyriausis Iždininkas	1
Vyresn. iždininko padėjėjas	1
Vyresnysis bugalteris	1
I-os rūšies bugalteriai	2
I-os rūšies kasininkai	2
II-os rūšies bugalteriai	2
II-os rūšies kasininkai	2
Sekretorius	1
I-os rūšies bugalterio padėjėjai	4
Sąskaitininkai	4
II-os rūšies bugalterio padėjėjai	4
I-os rūšies raštininkai	4
II-os rūšies raštininkai	3
Praktikantai	2
Vyresnieji pinigų skaitliuotojai	6
I-os rūšies pinigų skaitliuotojai	4
II-os rūšies pinigų skaitliuotojai	2
Sargas	1
	46

20 vietos iždinių.

Iždininkai	20
Vyresnieji bugalteriai	20
Kasininkai	24
Bugalteriai	20
Jaunesnieji bugalteriai	38
Sąskaitininkai	40
Raštvedžiai	50
P pinigų skaitliuotojai	45
Praktikantai	20
Sargai	20
	297

Viso Finansų Departamento žinioje 553

II. Prekybos ir Pramonės Departamentas.

	Esantieji prie Dep. valdinink.	Kanceliarija.	Skyriai.			Sandėliai.	Viso.
			I	II	III		
Departamento direktorius . . .	1	—	—	—	—	—	1
Direktoriaus padėjėjas . . .	1	—	—	—	—	—	1
Skyriaus viršininkai specialistai . . .	—	—	—	1	1	—	2
Ypating. reik. inžinierius . . .	1	—	—	—	—	—	1
Vyresnysis bugalteris . . .	—	—	1	—	—	—	1
Skyriaus viršininkas . . .	—	—	1	—	—	—	1
I rūš. ypat. reikal. valdininkas . . .	1	—	—	—	—	—	1
I rūš. bugalteris . . .	—	—	1	—	—	—	1
Inžinieriai . . .	—	—	—	5	—	—	5
II rūš. ypat. reikal. valdininkas . . .	2	—	—	—	—	—	2
Reikalų vedėjai . . .	—	1	—	1	—	—	2
Dalių vedėjai . . .	—	—	2	—	—	—	2
Biuro vedėjas . . .	—	—	1	—	—	—	1
II rūšies bugalteriai . . .	—	—	3	—	—	—	3
Prekybos agentai . . .	—	—	8	—	—	—	8
Sekretoriaus padėjėjas . . .	—	1	—	—	—	—	1
I rūš. bugalterių . . .	—	—	4	—	—	—	4
Prekybos agentų padėjėjai . . .	—	—	12	—	—	—	12
I rūšies technikai . . .	—	—	—	3	—	—	3
Sandėlių prievaizdos . . .	—	—	—	—	—	3	3
Skyrių sekretoriai . . .	—	—	1	—	1	—	2
Sąskaitininkai . . .	—	—	8	—	—	—	8
Vertėjai . . .	—	—	2	—	—	—	2
Vyresn. braižytojas . . .	—	—	—	1	—	—	1
II rūš. technikas . . .	—	—	—	1	—	—	1
Vyr. mašinistė . . .	—	1	—	—	—	—	1
Mašinistės . . .	—	3	—	—	—	—	3
Skyrių sekretorių padėjėjai . . .	—	—	1	1	1	—	3
Registratoriai . . .	—	1	—	—	—	—	1
Kanceliaristai . . .	—	2	7	1	2	—	12
II rūš. bugalterių padėjėjai . . .	—	—	6	—	—	—	6
Sandėlių prievaizdų padėjėjai . . .	—	—	—	—	—	6	6
Kurjeriai . . .	3	—	—	—	—	—	3
Sandėlių sargai . . .	—	—	—	—	—	10	10
Viso . . .	9	9	58	14	5	19	114

III. Rinkliavų Departamentas.

	Prie Depart. tamento.	Departam. kanceliarija.	Tiesioginių mokesnių skyrius.	Mokesnių inspekcija.	Viso.
Departamento Direktorius . . .	1	—	—	—	1
Vice-Direktorius . . .	1	—	—	—	1
Skyrių viršininkai specialistai . . .	—	—	1	—	1
Vyresn. rinkliavų revizorius . . .	—	—	1	—	1
I rūš. ypat. reik. valdininkai . . .	2	—	—	—	2
Rinkliavų revizoriai . . .	—	—	3	—	3
Bugalteris . . .	—	1	—	—	1
Inspektoriai . . .	—	—	—	24	24
Sekretorius . . .	—	1	—	—	1
Dalių vedėjai . . .	—	—	5	—	5
II rūš. ypat. reik. valdininkai . . .	2	—	—	—	2
Inspektorių padėjėjai . . .	—	—	—	12	12
Jaunes. mok. inspek. padėjėjai . . .	—	—	—	16	16
Inspektorių sekretor. I rūš. . .	—	—	—	12	12
Inspektorių sekretoriai II r. . .	—	—	—	12	12
Sekretoriaus padėjėjas . . .	—	1	—	—	1
Bugalteriai padėjėjai I rūš. . .	—	3	—	—	3
Skyrių sekretoriai . . .	—	—	5	—	5
Registratoriai . . .	—	1	—	—	1
Mašinistės . . .	—	5	—	—	5
Kanceliaristai . . .	—	10	15	—	25
Mokesnių insp. raštin. I rūš. . .	—	—	—	24	24
Mokesnių insp. raštin. II rūš. . .	—	—	—	12	12
Kurjeriai . . .	—	1	1	—	2
Mokesnių inspekt. sargai pasiuntiniai . . .	—	—	—	24	24
Viso . . .	6	23	31	136	196

IV. Akcųžės Departamentas.

Direktorius . . .	1
Direktoriaus padėjėjas . . .	1
Vyresnieji akcųžės revizoriai . . .	2
Bugalteris . . .	1
Akcųžės revizoriai . . .	4
Skyrių vedėjai . . .	3
Sekretorius . . .	1
Akcųžės kontrolieriai . . .	18
Sekretoriaus padėjėjas . . .	1
Bugalterio padėjėjai . . .	2
Skyrių sekretoriai . . .	4
Kvalifikuotos mašinistės . . .	2
Akcųžės kontrolieriams padėjėjai . . .	24
Kanceliaristai . . .	12
Pilstytuvės ūkio vedėjas . . .	1
Mašinistas monteris . . .	1
Akcųžės kontrolieriai fabrikuose ir dirbtuvėse . . .	60
Akcųžės kontrolieriai paskirtom sritims . . .	32
Kurjeriai . . .	3
Viso . . .	173

V. Muitinių Departamentas.

Departamento direktorius . . .	1
Direktoriaus padėjėjas . . .	1
Vyresnysis ypatingiems reikalams valdininkas . . .	1
Vyresnysis revizorius . . .	1
Tarifo ir konvencijos skyriaus viršininkas - specialistas . . .	1
Pasienio sargybos viršininkas . . .	1
Pasienio kontrolieriai . . .	2
I-os rūšies bugalteris . . .	1
Departamento sekretorius . . .	1
Sekretoriaus padėjėjai . . .	3
Vyresn. valdininkai peržiūrėtojai . . .	2
Kvalifikuota mašinistė — stenografistė . . .	1
Registratoriai . . .	1
Raštvedžiai . . .	10
Pasiuntiniai peržiūrėtojai . . .	4
Kurjeris . . .	1
Bugalteris II rūšies . . .	1
Raiti kontrolieriai (Latvijos pasieny) . . .	4
Viso . . .	37

Kauno muitinė I-os rūšies.

Muitinės viršininkas . . .	1
Valdininkai peržiūrėtojai . . .	2
Bugalteris . . .	1
Sekretorius . . .	1
Kasininkas . . .	1
Sandėlio prievaizda . . .	1
Sekretoriaus padėjėjas . . .	1
Bugalterio padėjėjas . . .	1
Raštvedžiai . . .	4
Pasiuntiniai peržiūrėtojai . . .	4
Kurjeris . . .	1
Ginkluotas milicininkas . . .	1
Viso . . .	19

Virbalio muitinė I-os rūšies.

Viršininkas . . .	1
Viršininko padėjėjas . . .	1
Vyresn. valdininkai peržiūrėtojai . . .	2
Jaunesnieji valdininkai peržiūrėtojai . . .	4
Kasininkas . . .	1
Bugalteris . . .	1
Sandėlio prievaizda . . .	1
Sekretorius . . .	1
Ekzekutorius . . .	1

Bugalterio padėjėjai (iš jų vienas valdininkas rink- liavų išskaitliavimui)	2
Sekretoriaus padėjėjas	1
Sandėlio prievaizdos pagalbininkas	1
Stoties prievaizda	1
Raštvedžiai I-os rūšies	2
Raštvedžiai II-os rūšies	8
Vyresnysis pasiuntinys	1
Pasiuntiniai	16
Ginkluoti milicininkai	3
Sargas	2
Praktikantas, užimantis spec. viet. valdin.	1
Moterys peržiūrėtojos	2
Pasiuntiniai peržiūrėtojai	10
Viso	63

Jurbarko muitinė I-os rūšies.

Viršininkas	1
Vyresn. valdininkas peržiūrėtojas	1
Jaunesnysis valdininkas peržiūrėtojas	1
Kasininkas	1
Bugalteris	1
Sandėlio prievaizda	1
Sekretorius	1
Raštvedžiai	3
Pasiuntiniai	4
Ginkluoti milicininkai	2
Sargas	1
Viso	17

Tauragės muitinė I-os rūšies.

Viršininkas	1
Vyresn. valdininkas peržiūrėtojas	1
Jaunesnysis valdininkas peržiūrėtojas	1
Kasininkas	1
Bugalteris	1
Sandėlio prievaizda	1
Sekretorius	1
Raštvedžiai	2
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2
Viso	13

Kretingos muitinė I-os rūšies.

Viršininkas	1
Vyres. valdininkas peržiūrėtojas	1
Jaunesnysis valdininkas peržiūrėtojas	1
Kasininkas	1
Bugalteris	1
Sandėlio prievaizda	1
Sekretorius	1
Raštvedžiai	3
Pasiuntiniai	7
Ginkluoti milicininkai	2
Sargas	1
Viso	20

Naujamiesčio muitinė I-os rūšies.

Viršininkas	1
Jaunesn. valdininkas peržiūrėtojas	2
Bugalteris sekretorius	1
Raštvedžiai	3
Pasiuntiniai	4
Ginkluoti milicininkai	2
Viso	13

Skuodo muitinė II-os rūšies.

Viršininkas	1
Jaunesn. valdininkas peržiūrėtojas ir kasininkas	2
Bugalteris sekretorius	1

Raštvedžiai	2
Pasiuntiniai	3
Ginkluoti milicininkai	2
Viso	11

Mažeikių muitinė II-os rūšies.

Viršininkas	1
Jaunesn. valdininkas peržiūrėtojas ir kasininkas	2
Bugalteris	1
Raštvedžiai	2
Pasiuntiniai	4
Ginkluoti milicininkai	2
Valdininkai peržiūrėtojai	2
Sekretorius	1
Sandėlio prievaizda	1
Raštvedžiai	2
Pasiuntiniai peržiūrėtojai	3
Viso	21

Joniškio muitinė II-os rūšies.

Viršininkas	1
Jaunesn. valdininkas peržiūrėtojas	1
Bugalteris sekretorius	1
Raštvedžiai	2
Pasiuntiniai	3
Ginkluoti milicininkai	2
Valdininkai peržiūrėtojai	2
Viso	12

Pilipavo muitinė II-os rūšies.

Viršininkas	1
Valdininkas peržiūrėtojas	1
Bugalteris sekretorius	1
Raštvedys	1
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2
Viso	8

Naumiesčio, Kaišėdorių, Gargždų ir Račkių muitinės II-os rūšies.

Viršininkas	1
Jaunesnysis valdininkas peržiūrėtojas	1
Sekretorius — bugalteris	1
Raštvedys	1
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2
4×8 viso	32

Turonto, Ežerėnų ir Ilaukės muitinės II-os rūšies.

Viršininkas	1
Valdininkas peržiūrėtojas	1
Raštvedys	1
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2
3×7 — Viso	21

Kybartų pereinamasis punktas.

Viršininkas	1
Viršininko padėjėjas	1
Raštvedžiai	2
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2
Viso	8

Paliekių pereinamasis punktas.
(veikia tik navigacijos laiku).

Viršininkas	1
Raštvedys	1
Pasiuntiniai	4
Ginkluoti milicininkai	2
Viso	8

Aisėnų, Slavikų, Ramoniškių, Pašvenčio, Žeimelio, Tauragės, Inkakių, Darbėnų, Žagarės, Milvydžių, Laižuvos, Kiemenų, Sartininkų, Degučių, Pastovų, Bakalarzevo, Prieraškio, Braslavo ir Vištyčio pereinamieji punktai su teisėmis muitinių II-os rūšies.

Viršininkas	1
Raštvedys	1
Pasiuntiniai	2
Ginkluoti milicininkai	2

19X6 — viso . 114

Viso Muitinių Departamento žinioje . . 417

VI. Centralinis Statistikos Biuras.

	Esantieji dep-to valdininkai	Suvestinių skyrius.	Leidimų skyrius.	Raštinė ir informacijos dalis.	Viso.
Departamento direktorius	1	—	—	—	1
Direktoriaus padėjėjas	1	—	—	—	1
Skyriaus viršininkai specialistai	—	1	1	—	2
Vyresnysis statistikos korektorius	—	—	1	—	1
I-os rūšies statistikos korektorius	—	—	1	—	1
I rūšies statistikos technikai	—	2	—	—	2
II rūšies statistikos technikai	—	2	—	—	2
Braižytojas	—	—	1	—	1
Sekretorius	—	—	—	1	1
I rūšies mašinistė	—	—	—	1	1
Vyresnieji statistikai	—	4	1	—	5
Vaikas pasiuntinys	—	—	—	1	1
Viso	2	9	5	3	19.

VII. Matų, Saikų, Svarstyklių ir prabavimo rūmai.

Rūmų viršininkas	1
Rūmų viršininko padėjėjas	1
Sekretorius	1
Inspektoriai	2
Monteriai	3
Kurjeris	1
Inžinieris chemikas ir probieris	1
Laborantas	1
Prie laboratorijos tarnautojas	1
Mašinistė I-os rūšies	1
Viso	13

Viso Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos žinioje 1,485

VIII. Kredito įstaigų ir kooperatyvų inspekcija.

Kredito įstaigų ir kooperatyvų vyriausias inspektorius	1
I rūšies inspektoriaus padėjėjas	1
II rūšies inspektoriaus padėjėjas	1
Kvalifikuota mašinistė	1
Viso	4

Šie Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatai įgyja galios nuo 1921 m. sausio mėn. 1 dienos.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos laikinieji etatai 1920 m. gegužės mėnesio 14 dienos panaikinami (L. V. Ž. Nr. 33 eilinis Nr. 379).

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas

D-ras K. Grinūs
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,

1921 m. kovo mėn. 21 d.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 21 d. priimtus etatus:

Respublikos Prezidento Tarnautojų ir Tarnų Etatai.

I. Respublikos Prezidento Tarnautojai.

Respublikos Prezidento sekretorius (kanceliarijos viršininkas)	1
Juriskonsultas	1
Kanceliarijos vedėjas	1
Bugalteris II rūšies	1
Adjutantas	1
Raštvedys	1
Mašinistė	1
Vaikas pasiuntinys	1

II. Tarnai.

Šoferis mechanikas	1
Kvalifikuotas tarnas	1
Šveicorius	1
Sargai	2
Tarnas	1
Virėja	1

Pastaba. Šiam įstatymui įgijus galios, Valstybės Prezidento Kanceliarijos tarnautojų ir Valstybės Prezidento tarnų etatai iš 1920 m. gegužės mėn. 14 d. (L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 386) panaikinami.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pitmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. balandžio mėn. 2 d.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 21 d. priimtus etatus:

Krašto Atstatymo Komisariato Etatai.

(V. Ž. Nr. 56, eilinis Nr. 530).

Komisaras	1
Komisaro padėjėjas statybos inspektorius	1
Dailininkas-architektorius	1
Vyresnysis ypatingiems reikalams valdininkas	1
Matininkas	1
Technikos skyriaus viršininkai specialistai	3
Skyriaus inžinieriai	3
Vyresnieji technikai	3
Vyresnieji braižytojai	2
Dalių vedėjai I-os rūšies	2
Kanceliarijos vedėjas departamento sekretorius	1
Kvalifikuotos mašinistės	2
Sekretorius registratorius	1
Skyriaus sekretoriai	3
Sargas	1
Vaikas	1
Apskrities technikai inžinieriai	24
Viso	51

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas

Kaunas,

1921 m. balandžio mėn. 1 d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 18 d. priimtus etatus:

Valstybės Kontrolės Etatai.

Valstybės Kontrolieris	1
Valstybės Vice—Kontrolieris.	1
Vyr. Ypat. reik. valdininkas	1
Ypat. reik. valdininkas I rūšies	1
Ypat. reik. valdininkas II rūšies	1
Juris konsultas	1

I. Valstybės Kontrolės Kanceliarija.

Kanceliarijos vedėjas	1
Sekretorius (Kanc. Vedėjo. padėjėjas)	1
Sekretoriaus padėjėjas	1
Raštininkai	2
Mašinistės	3
Registratorius	1
Archyvaras	1
Archyvaro padėjėjas	1
Telefonistas	1
Kurjeriai	4

II. Bugalterija.

Bugalteris I rūšies	1
Bugalteriai II rūšies	2
Bugalterio padėjėjai I rūšies.	3
Bugalterio padėjėjai II rūšies	2

III. Bendros revizijos departamentas.

Direktorius	1
Direktoriaus padėjėjas	1
Vyresnieji revizoriai	3
Revizoriai	6
Revizorių padėjėjai I rūšies	11
Revizorių padėjėjai II rūšies	11
Departamento sekretorius	1
Raštininkai	4

IV. Susisieikimo revizijos departamentas.

Direktorius	1
Direktoriaus padėjėjas	1
Vyresnysis revizorius	1
Revizoriai	5
Revizorių padėjėjai I rūšies	8
Revizorių padėjėjai II rūšies.	4
Sąskaitininkai I rūšies	2
Sąskaitininkai II rūšies.	2
Departamento sekretorius	1
Raštininkai	2

V. Krašto Apsaugos revizijos departamentas.

Direktorius	1
Direktoriaus padėjėjas	1
Vyresnieji revizoriai	2
Revizoriai	14
Revizorių padėjėjai I rūšies	13
Revizorių padėjėjai II rūšies.	8
Departamento sekretorius	1
Raštininkai	4

VI. Apygardų revizoriai.

Revizoriai	7
Revizorių padėjėjai I rūšies	8
Revizorių padėjėjai II rūšies.	8

Pastaba. Šiam įstatymui įgijus galios, Valstybės Kontrolės etatai iš 1920 m. gegužės mėn. 14 d. (L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 380) panaikinami.

A. Stulginskis.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius.
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. balandžio mėn. 2. d.

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn 21 d. priimtus etatus:

Lietuvos Valstybinio apdraudimo įstaigos etatai.

(V. Ž. Nr. 56, eilinis Nr. 528).

Valdytojas	1
Valdytojo pavaduotojas.	1
Juriskonsultas	1
Konsultantas inž. architektorius	1
Kurjeris	1
Sargas	1
Vaikai pasiuntiniai.	2

I. Apdraudimo nuo ugnies stotis.

Apdraudimo technikas	1
--------------------------------	---

A. Perdraudimo skyrius.

Skyriaus vedėjas specialistas.	1
Sąskaitininkas I rūšies	1
Kanceliaristas I rūšies	1

B. Korespondencijos skyrius.

Skyriaus vedėjas specialistas	1
Skyriaus vedėjo padėjėjas	1
Korespondentas I rūšies	1
Korespondentai II rūšies	2
Korespondentai III rūšies	2
Kvalifikuota mašinistė stenografistė	1
Kanceliaristas I rūšies	1

C. Kontrolės skyrius.

Skyriaus vedėjas specialistas	1
Vyr. Apd. kontrolieriai taksatoriai.	2
Apdr. kontrolieriai II rūšies	2
Apdr. kontrolieriai III rūšies.	2
Kanceliaristai I rūšies	2
Sąskaitininkai	2

D. Likvidacijos skyrius.

Skyriaus vedėjas specialistas	1
Vedėjo padėjėjas	1
Kanceliaristas I rūšies	1

E. Nepriverstino apdr. skyrius.

Skyriaus vedėjas specialistas	1
Vyr. Apdr. taksatorius kontrolierius	1
Kontrolierius II rūšies	1
Sąskaitininkas	1
Kanceliaristas I rūšies	1

II Inspekcija.

Vyriausis apdraudimo inspektorius (centre).	1
Inspektoriai organizatoriai	10
Vyres. ypatingiems reikalams valdininkas (centre).	1
Kvalifikuota mašinistė stenografistė	1
Kanceliaristas I rūšies	1

III. Gyvybės apdraudimo sritis.

Apdraudimo technikas	1
----------------------	---

Matematikos skyrius.

Vyresnysis matematikas	1
Apdr. matematikas I rūšies	1
Apdr. matematikai II rūšies	2
Sąskaitininkai	2

IV. Atsakomybės įstaigos.

Vyresnysis bugalteris	1
-----------------------	---

A. Apdraudimo nuo ugnies bugalterija.

Bugalteris I rūšies	1
Bugalteris II rūšies	1
Bugalterio I rūšies padėjėjas	1
Sąskaitininkai	4

B. Kasa.

Kasininkas	1
------------	---

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. balandžio mėn. 2 d.

— 578 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 21 d. priimtus etatus:

Ministerio be Portfelio Gudų Reikalams Kanceliarijos etatai.

Ministeris be portfelio Gudų Reikalams	1
Reikalų vedėjas	1
Juriskonsultas	1
Spaudos dalies vedėjas	1
Kultūros dalies vedėjas	1
Sekretorius	1
Bugalteris	1
Ypatingiems reikalams valdininkas I rūšies Gardine	1
Ypatingiems reikalams valdininkas II rūšies Gardino srityje	1
Ypatingiems reikalams valdininkas I rūšies Vilniuj	1
Ypatingiems reikalams valdininkas II rūšies Vilniaus srityje	1
Ypatingiems reikalams valdininkas II rūšies Ašmėnos mieste ir apskrityj	1
Ypatingiems reikalams valdininkas II rūšies Lydos mieste ir apskrityj	1
Susisiekimo valdininkai II rūšies	2
Vertėjas	1
Kanceliaristas I rūšies	1

Kanceliaristas II rūšies	1
Masnistės	2
Kurjeris	1
Sveicorius	1
	22.

Pastaba. Šiam įstatymui įgijus galios Ministerio be portfelio Gudų Reikalams etatai iš 1920 m. gegužės mėn. 14 d. (L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 382) panaikinami.

A. Stulginskis.

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas 1921 m. balandžio mėn. 2 d.

— 579 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 22 d. priimtus etatus:

Ministerio be Portfelio Žydų Reikalams kanceliarijos etatai.

Ministeris be portfelio Žydų Reikalams	1
Ministerio be portfelio Žydų Reikalams Kanceliarijos Reikalų Vedėjas	1
Juriskonsultas	1
Mokyklų skyriaus viršininkas specialistas	1
Socialinės pagalbos skyriaus viršininkas specialistas	1
Tautos savivaldybių (bendruomenių) skyriaus vedėjas	1
Spaudos skyriaus vedėjas	1
Tautos savivaldybių įstaigų (bendruomenių) revizoriai	2
Revizorių padėjėjai	2
Bugalteris II rūšies	1
Kvalifikuoti vertėjai	2
Skyrių sekretoriai	5
Svetimų kalbų korespondentas	1
Kvalifikuota mašinistė — stenografistė	1
Registratorius	1
Kanceliaristai I rūšies	4
Kanceliaristai II rūšies	1
Mašinistė I rūšies	1
Kurjeris	1
Sveicorius	1

30.

Šiam įstatymui įgijus galios „Ministerio be portfelio Žydų Reikalams etatai iš 1920 m. gegužės mėnesio 14 dienos“ (L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 381) galios nustoja.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. balandžio mėn. 1 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
580. Lietuvos Tarptautinio Banko įstatai	1	583. Valsčių ir miestų tarybų narių rinkimų dienų nu-	
581. Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdi-		kėtimas.	5
ninkams įstajymo papildymas	4	584. Aplinkraštis.	5
582. Tremtinių grąžinimo įsakymas	5	585. Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš lietu-	
		ros prekes.	5

— 580 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Mažojo Seimo 1921 m. sausio m. 15 dieną priimtus įstatus.

Lietuvos tarptautinio banko įstatai.

I. Banko vardas ir tikslas.

1. Šiais įstatais steigiamas yra Lietuvoje akcinis Bankas vardu Lietuvos Tarptautinis Bankas.

Pastaba: Banko steigėjai yra: Amerikos Lietuvių Prekybos Benrovė (Kaune) per savo įgaliotinį Joną J. Romaną, chemijos daktaras Jonas Šimkus ir Juozas Cunys.

2. Banko Valdybos būstinė yra Lietuvos sostinės miestas, o banko skyriai gali būti atidaromi ir kituose Lietuvos miestuose ir užsieniuose, einant šiais įstatais ir tų kraštų įstatymais, kur tie Banko skyriai atidaromi. Apie naujo Banko skyriaus atidarymą turi būti pranešta Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai mėnesį prieš atidarant.

3. Bankas turi tikslo palengvinti finansinį Amerikos lietuvių susižinojimą su tėvyne, kurti visokias pramonės ir prekybos įstaigas. lietuvių tarpe ir, apskritai, daryti visokias bankų operacijas.

4. Bankas turi antspaudą su parašu: Lietuvos Tarptautinis Bankas.

II. Banko pagrindinis kapitalas ir atsakomybė.

5. Sudėtinis banko kapitalas iš pradžios yra penki milijonai auksinų. Šis kapitalas susidaro išleidžiant penkis tūkstančius akcijų kiekviena po vieną tūkstantį auksinų. Visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui sutikus, sudėtinis kapitalas gali būti didinamas leidžiant naujas akcijas.

6. Bankas pradeda darbą ne vėliau kaip metams išėjus nuo to laiko, kada bus patvirtinti šie įstatai ir kada bus surinkto pusė akcinio kapitalo. Antroji akcinio kapitalo pusė turi būti įmokėta ne vėliau kaip per metus, pradėjus bankui dirbti.

7. Akcijos yra duodamos su pažymėtu numeriu, antspauda ir su steigėjų arba Valdybos parašais. Prie kiekvieno akcijos lapo yra kuponai dešimčiai metų pamečiui dividendui gauti. Visos akcijos turi būti iškirptos iš knygu, kuriose lieka jų talonai. Akcijos yra duodamos padirbtos tam tikruose banko spausdintuose blankuose. Už tokių popierių padirbimą kaltininkai baudžiami taip, kaip ir už Valstybės popierių padirbimą.

8. Banko akcijos yra nevardinės. Jų laikytojas yra laikomas savininku.

9. Bankas už savo operacijas atsako visais savo kapitalais.

10. Už visas banko operacijas kiekvienas akcininkas atsako tikslai akcijos didumu ir nieku daugiau.

III. Banko operacijos.

11. Bankas daro šias operacijas.

a) Priima visokius kapitalus tam tikram terminui ir be nustatyto termino išmokėti Lietuvoje ir užsieniuose visomis pasaulio valiutomis.

b) Diskontuoja vekselius, kurie turi būti išmokami Lietuvoje arba užsieniuose, diskontuoja visokius prekybos pasižadėjimus, iš naujo diskontuoja (perdiskontuoja) banko dokumentus, diskontuoja pasižadėjimus ir vekselius, dėdamas juose banko antrašą.

c) Dioda paskolos ir atidaro kreditą ne ilgiau kaip 9 mėnesiams: laiduojant procentiniais popieriais, dalimis, akcijomis, obligacijomis ir įkaitiniais lankštais ne aukščiau kaip 75% jų biržos kainos; į konosamentus, prekybos sandėlių žyminius (gvarantus), kvitus duotus transporto kontorių, geležinkelių ir laivų draugijų nelengvai gendamiems dalykams, ne aukščiau kaip 75% tų prekių vertybės, ta sąlyga, kad jos būtų apdraustos ne mažiau kaip 10% aukščiau už paskolą ir laikui bent vienu mėnesiu ilgesniam negu įkeičiamasis laikas, ar kad jų polisa būtų banko laikomi; priimant įkaitui nelengvai gendamas prekes, ne aukščiau kaip 75% jų vertybės, ta sąlyga, kad jos būtų sudėtos banko sandėliuose arba šiaip nepavojingose dėl ugnies ir geros banko valdybos nuožiūra vietose, ir kad būtų apdraustos nuo ugnies ne mažiau kaip 10% aukščiau už duotąją paskolą ir laikui bent vienu mėnesiu ilgesniam negu įkeičiamasis laikas ir kad polisa būtų laikomi banko, o taip pat, kad pinigai už vietą, kurioje tos prekės yra sudėtos, būtų užmokėti laikui bent vienu mėnesiu ilgesniam negu tasai, kuriam prekės yra įkeistos.

Pastaba. Visai banko valdybai vienu balsu nutarus, nepaprastais atsitikimais įkeistos bankui prekės gali būti paliekamos laikyti pas prekių savininką jo saugojamos ir jo atsakymu.

d) Gauna išmokėsius vekseliais ir kitokiais nustatyto termino dokumentais ir įduodamais bankui procentiniais popieriais.

- e) Lietuvoj ir užsieniuose, kur yra šio banko skyriai arba komisinininkai išmoka trečiųjų asmenų sąskaitas, ta sąlyga, kad tokie išmokėjimai būtų visai sumai iš anksto apdrausti ar einamosios to žmogaus banko sąskaitos pinigais ar įkaitais.

Pastaba. Minėti šiame punkte išmokėjimai, nepaprastoms aplinkybėms esant, gali būti atliekami ir be pažymėtųjų įkaitų, bet tai turi vienu balsu nutarti visi Valdybos nariai.

- g) Perka ir parduoda trečiojo asmens sąskaitas visokius procentinius ir vertybės popierius, akcijas, dalis obligacijų ir įkaitinius lakštus, kurių apyvarta Lietuvoj yra leidžiama.
- h) Perka ir parduoda prekes kooperatyvų, privačių žmonių ar įstaigų ir prekybos namų įgaliojimais ir už sutartą iš anksto komisinį mokesnį.
- k) Perka ir parduoda savo sąskaita arba įgaliojimais brangiuosius metalus gabalais ir pinigais ir asignavimais auksui gauti.
- l) Duoda vekselius, perlaides ir kreditus tiek į Lietuvoj esamas vietas, tiek į užsienius.
- m) Perka ir parduoda savo sąskaita arba įgaliojimais ratas, įsakytinius vietinius ir užsieninius vekselius, taip pat užsienių valiutą.
- n) Perka ir pardavinėja savo sąskaita valstybės procentinius popierius, akcijas ar obligacijas, kurios vyriausybės yra laiduojamos. Pirkti tų popierių galima tiek, kad neišeitų tam reikalui daugiau kaip pusė Banko sudėtinio kapitalo.
- o) Perka ir pardavinėja savo sąskaita obligacijas ir įkaitinius lakštus, kuriuos bus išleidę bankai, miestai ir akcijų draugijos, taip pat dalis, vyriausybės nelaiduotas akcijas, bet tik visai Valdybai vienu balsu nutarus tatal ir už tiek pinigų, kad tam būtų išleista ne daugiau kaip pusė sudėtinio kapitalo.
- p) Atidaro komisinius pasirašymus: žemės, miestų ir draugijų paskoloms, akcijoms, obligacijoms ir įkaitiniams lakštams, kuriuos vyriausybė bus sutikusi išleisti, bet ta sąlyga, kad jokie pasirašymai užsienių popieriams nebūtų daromi be Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos sutikimo.
- r) Ima laikyti už nustatytą mokesnį visokius procentinius popierius ir kitokias brangenybes.
- a) Ima indėlius nustatytam ir nenustatytam laikui, taip pat einamąją sąskaitą.
- t) Naujai įkeičia kitose kredito įstaigose paimtus įkaitui vertybės popierius ne aukščiau duotos į juos paskolos, taip pat naujai įkeičia prekes.

12. Procentinių popierių ir kitų kilnojamųjų turtų įkeitimas yra daromas visų kredito draugijų priimta tvarka, t. y. tie įkaltai tiesiai įduodami Banko Valdybai su savininko pasirašymu, pažymint, kad paskolos laiku neužmokėjus, Banko Valdyba turi teisės tuos popierius ar turtus nurodyta 18 § tvarka parduoti. Pardavus įkaitą, pirmučiausia atlyginama skola, % ir išlaidos, o kiti likusieji pinigai grąžinami jų savininkui.

13. Palūkanų aukštumą, vekselių ir paskolų diskontavimo sąlygas, taip pat indėlių ir einamųjų sąskaitų sąlygas Bankas nustato ir iš anksto skelbia.

14. Pirkimą ir pardavimą trečiojo asmens sąskaita ir visas daromas įgaliojimais operacijas Bankas atlieka už Valdybos nustatytą ir iš anksto paskelbtą tarpininkavimo atlyginimą.

15. Kitų asmenų sąskaita Bankas perka už sumą ne didesnę kaip ta kuri yra jų einamojo sąskaitoje.

16. Bankas diskontuoja vekselius arba kitus nustatyto laiko prekybos pasižadėjimus, kurie turi ne mažiau kaip du parašus. Vekselių vienu parašu Bankas gali diskontuoti tikėtai vienu balsu visai Valdybai nutarus.

17. Žmogui arba įstaigai, kurie yra davę laidą, Bankas atidaro kreditą, kurio didumą nustato Banko Valdyba.

18. Jeigu skolininkas laiku neišmokėjo Bankui skolos, tai antrą dieną siunčiamas jam pranešimas apie pailginimą 7 dienoms, ir už tą laiką jau imama bauda ne aukštesnė kaip pusė % nuo skolos. Jeigu skolininkas neišmokėjo skolos ir per tas 7 dienas, tai jo įkeisti vertybės popieriai, metalai ir kitokios prekės viešai parduodami pačiame Banke arba per biržos tarpininką. Aukso asignavimai pasilieka Banke ligi jais iš pinigyno galima bus gauti pinigų arba ligi juos patys skolininkai išpirks. Minėtoji pusė % baudos gali būti imama taip, kad nuo tos dienos, kurią baigiasi įkeičiamasis terminas, ligi dienos, kurią bankas gauna galutinę imoką, baudų susirinktų ne daugiau kaip 2 % visos skolos. Pavėlintais vekseliais išieškoma paprastuoju keliu.

19. Įgyti nekilnojamojo turto savo reikalams Bankas gali tikėtai visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus. Kad apsidraustų nuo nuostolių, Bankui leidžiama pirkti arba imti įkaitui nusigyvenusiųjų skolininkų nekilnojamieji turtai. Turtai tie pirkti, suipotekuoti ir įkeisti galima tikėtai Valdybai išvien nutarus. Įkeičiama tokiam laikui, kad jis nebūtų ilgesnis už banko diskontuojamų vekselių terminą. Išėjus įkeičiamajam laikui, Bankas būtinai turi išreikalauti skolą. Banko įgytas iš skolininkų nekilnojamas turtas yra parduodamas ne vėliau kaip per dvejus metus.

20. Įgyti savosios akcijos ir duoti į jas paskolų bankui draudžiama.

21. Pinigai, kurie yra įnešti bankan indėliais arba einamąją sąskaitą, negali būti sulaikomi arba sekvestruojami kitaip, kaip tik teismo nutarimu, pristatant kartu banko bilietus arba sąskaitas ir čekų knygetes.

22. Įkeisti bankui metalai ir kiti turtai, aukso asignavimai, transportų kontorių ir laivų draugijų komosamentai ir įvairūs vertybės popieriai negali būti sekvestruojami nei privatiniais, nei valdžios išieškojimams, jie negali būti įtraukti į konkursinę skolininko masę, kol bus išieškotos duotos į juos banko paskolos su priklausomomis bankui palūkanomis, pabaudomis ir išlaidomis.

23. Visas Banko ir jo skyrių turtas — priimtieji indėliai, einamosios sąskaitos antru kartu diskontuojami vekseliai ir visokie kitokie banko piniginiai pasižadėjimai — jokiū būdu negali būti daugiau kaip dešimtį kartų didesni už nuosavuosius sudėtinį ir atsarginį Banko kapitalus.

IV. Banko valdymas.

24. Banko reikalus veda visuotiniai akcininkų susirinkimai ir Valdyba.

Visuotiniai akcininkų susirinkimai.

25. Visi akcininkai gali dalyvauti visuotiniame susirinkime sprendžiamuoju balsu. Kiekviena akcija duoda 1 balsą. Bet niekas negali turėti daugiau kaip vieną dešimtąją balsų dalį. Nereikalaujama, kad akcijų savininkai parodytų jas visuotiniame susirinkime, bet dalyvauti jame tie turi teisės, kurių akcijos yra įrašytos į Banko knygas ne vėliau kaip už dviejų savaičių prieš visuotinį susirinkimą. Šios akcijos ligi susirinkimui pasibaigiant turi būti deponuotos valdyboje arba kitame akciniame banke.

26. Jeigu akcininkas, turįs teisės, nedalyvauja susirinkime, tai jis gali atiduoti savo balsą kitam akcininkui. Balsų įgaliojimai duodami laiško pavidalu. Šie laišškai turi būti įteikti Valdybai ne vėliau trijų dienų prieš visuotinį susirinkimą.

27. Prieš kiekvieną visuotinį susirinkimą daromas yra įsiregistravusiųjų akcininkų sąrašas. Šio sąrašo nuorašas yra duodamas pareikalavus kiekvienam akcininkui.

28. Visuotiniai susirinkimai esti paprastieji ir nepaprastieji. Pirmieji susirenka kasmet ne vėliau kaip gegužės mėnesį, o antruosius Banko Valdyba šaukia savo nuožiūra arba Revizijos Komisijai pareikalavus, apsvarstyti dalykams, kurie reikalingi visuotinio susirinkimo nutarimo. Jeigu akcininkai, kurie turi ne mažiau kaip 1/10 sudėtinio kapitalo, panorės kad būtų sušauktas visuotinis susirinkimas, valdyba turi tą jų reikalavimą įvykdyti per du mėnesius. Taip pat per du mėnesius turi būti įvykdytas ir Revizijos Komisijos reikalavimas sušaukti visuotinį susirinkimą.

29. Visuotiniai susirinkimai skelbiami Vyriausybės žiniuose ir bent dviejuose laikraščiuose ir ne vėliau dviejų mėnesių prieš susirinkimo dieną.

Tokiuose paskelbimuose tiksliai pažymima: a) susirinkimo diena ir valanda; b) vieta; c) kurie klausimai bus svarstomi.

30. Visuotinis susirinkimas yra teisėtas, jeigu jamė dalyvauja patys arba per įgaliotinius savininkai daugiausia kaip pusė visų Banko išleistų akcijų.

31. Jeigu susirinkimas dėl mažo balsų skaičiaus negali būti teisėtas, tai 7 dienų laikui skelbiamas antras susirinkimas, kuris privalo įvykti ne anksčiau kaip 14-tą dieną paskelbus jį. Antrasai susirinkimas jau bus teisėtas, nežiūrint susirinkusiųjų narių skaičiaus. Bet šiame susirinkime yra svarstomi ir nutariami tik tie reikalai, kurie buvo pažymėti neįvykusiojo susirinkimo dienotvarkėje. Sprendžiama paprastąja balsų dauguma.

Pastaba. Pagrindiniam kapitalui padidinti ar sumažinti, įstatams pakeisti ir Banko reikalams likviduoti sprendime turi dalyvauti bent pusė pagrindinio kapitalo akcijų savininkų.

32. Visuotinį susirinkimą atidaro Banko Valdybos pirmininkas ir kviečia susirinkimą išsirinkti pirmininką.

33. Visi reikalai į visuotinį susirinkimą turi būti įnešti per valdybą ir ne vėliau 7-nių dienų prieš susirinkimą. Valdyba šiuos reikalus privalo įnešti su savo nuomonės pareiškimu į susirinkimą.

34. Visuotinis susirinkimas privalo:

- priimti galutinai metų apyskaitą, paskirstyti grynąjį pelną ir patvirtinti būsimųjų metų sąmatą;
- nustatyti bankui taisykles ir paskirti atlyginimą valdybai ir revizijos komisijai;
- išrinkti valdybą ir revizijos komisiją;
- nutarti nekilnojamojo turto įgijimą banko reikalams;
- nuspręsti banko įstatų pataisas ir papildus;
- nutarti banko kapitalo padidinimą;
- nuspręsti banko reikalų likvidavimą;
- leisti instrukcijas valdybai.

35. Visuotiniame susirinkime balsuojama slapta, jeigu to pareikalaus bent vienas turys teisės balsuoti akcininkas.

36. Visuotinių susirinkimų posėdžiams vedamas protokolas, į kurį įrašoma, kuriuo balsu skaičiumi kuris klausimas yra priimtas ar atmestas. Protokolą rašo Valdybos sekretorius, o už protokolo turinį atsako susirinkimo pirmininkas. Protokolas turi būti patvirtintas šiais parašais: susirinkimo pirmininko ir sekre-

toriaus, bent 2 valdybos narių, dalyvaujančio susirinkime revizijos komisijos nario ir 2 akcininkų, dalyvaujančių tame susirinkime. Patikrinti protokolą nuorašai pareikalavus turi būti duodami kiekvienam akcininkui.

37. Visuotinio susirinkimo nutarimai yra privalomi visiems akcininkams, tiek dalyvavusiems jame, tiek nedalyvavusiems, tiek sutinkantiems su jais, tiek nesutinkantiems.

V a l d y b a.

38. Banko valdyba yra Lietuvos sostinėje. Valdyba susideda ne mažiau kaip iš 3 narių (direktorių), išrinktų visuotiniame akcininkų susirinkime 3 metams. Tame pat susirinkime ir tam pat laikui yra renkami 3 kandidatai valdybos nariams. Kuriam nariui išstojus iš valdybos dėl mirties, sunkios ligos, iškeliavus į užsienius ir t. t., kandidatas, gavęs per rinkimus daugiausia iš eilės balsų užima neįnančio pareigas Valdybos nario vietą ligi jam sugrįžtant.

39. Išrinktasis valdybos narys (direktorius) turi turėti savo vardu ne mažiau kaip dešimtį Lietuvos Tarptautinio Banko akcijų. Tos jo akcijos laikomos yra valdybos kasoje ligi visuotinis susirinkimas patvirtins apyskaitas viso laiko, kurį jis yra tarnavęs valdyboje.

40. Po metų iš valdybos ir kandidatų išstoja viena trečioji dalis, pirmąjį laiką traukiant burtus arba tarp savęs susitarus, o toliau pagal tarnavimo terminus. Išstojusieji nariai ir kandidatai gali būti renkami iš naujo.

41. Valdybos narys neturi teisės eiti mokamą tarnybą kitame privatiniame banke.

42. Valdybos narių susirinkimas renka Valdybos pirmininką ir sekretorių.

43. Valdyba daro posėdžius kas savaitę, o esant reikalui — ir dažniau. Valdyba gali daryti nutarimus ne mažiau kaip trims nariams dalyvaujant, išskyrus pažymėtus §§ atsitikimus, kuriais reikalaujamas vienbalsiškas visų valdybos narių nutarimas. Nutarimai daromi paprastąja balsų dauguma.

44. Valdyba priima nuo steigėjų sąskaitų knygas ir įmokėtus akcijoms pinigus, ir paskui priimdama nuo akcininku tolesnes įmokas akcijoms, pažymi jas steigėjų duotose žyminiuose. Kai akcijos bus visai išmokėtos, valdyba duoda akcininkams žyminių vietoj akcijas.

45. Valdyba dar privalo:

- vesti akcijų knygas;
- tvarkyti visus banko reikalus ir kapitalus, eidama šiais įstatais ir tam tikromis visuotinių susirinkimų instrukcijomis;
- įtaisyti banko raštinę;
- skirti ir atstatyti banko tarnautojus ir skirti jiems algas, eidama patvirtintąją sąmatą;

Pastaba. Skirti ir atstatyti tarnautojus valdyba gali pavesi taip pat vienam direktoriui nustatytomis jam taisyklėmis.

- paskirti banko korespondentus ir komisinius;
- nustatyti, kurio didumo sumos gali būti skiriamos įvairioms operacijoms, ir kiek pinigų nuolat turi būti kasoje, laikantis reikalavimo 20-ju § kredito įstatų (Sv. zak. t. XI, Ust. Kr. st. 20);
- spręsti, už kurias prekes ir procentinius popierius galima duoti paskolų, taip pat nutarti, kurių popierių bankas gali įsigyti; spręsti kam ir kiek iš banko galima duoti asmeninio kredito diskontuojant vekselius;
- nustatyti komisinius banko procentus ir atlyginimą;

- l) viešai paskelbti, kiek ir kieno parašų dedama banko pasižadėjimuose;
- m) nutarti, kada trečiojo asmens sąskaita galima išmokėti ir be pilno išmokamosios sumos garantavimo;
- n) pristatyti visuotiniam akcininkų susirinkimui revizijos komisijos peržiūrėtą sąmatą būsimiems metams, o pasibaigus metams pristatyti banko operacijų ir jo padėties apyskaitą;
- o) parengti visa, kas turi būti visuotinio susirinkimo svarstoma ir, apskritai, atlikti visus banko reikalus, kurie šiais įstatais nėra pavesti visuotiniam akcininkų susirinkimui.

46. Valdyba dirba visur banko vardu: atskiri valdybos nariai tegali dirbti banko vardu tik turėdami tam tikrą įgaliojimą. Įgaliojimas duodamas su visų valdybos narių parašais.

47. Valdybos nariai neatsako savo turtu už banko apsiėmimus ir pasižadėjimus; bet už banko nuostolius, kurie radosi dėl neteisingo padidinto įkainojimo, ir apskritai, dėl tokio veiksmo, kuris yra priešingas įstatymams, jie atsako savo asmeniu ir visu savo turtu, teismui nusprendus.

48. Banko valdybos nariai ir banke tarnaujantieji žmonės negali naudotis šio banko kreditu, nežiūrint jo pavidalo.

Revizijos Komisija.

49. Revizijos komisija renkama 3 metams, banko valdomiems organams kontroliuoti, visuotiniame akcininkų susirinkime slaptu balsavimu ne mažiau kaip trijų žmonių, kurie neįeina į valdybą.

50. Revizijos komisija privalo:

- a) daryti ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį vertybių, kasos ir knygų revizijas,
- b) patikrinti sąmatas ir metines apyskaitas,
- c) peržiūrėti visus visuotiniame akcininkų susirinkimui įnešamus klausimus ir pareikšti dėl jų savo nuomonę,
- d) išreikšti savo nuomonę dėl visų valdybos įnešamųjų klausimų,
- e) peržiūrėti įvairias Banko organams taisykles ir instrukcijas, kurias valdyba teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui patvirtinti,
- g) prižiūrėti, kaip yra vedami banko dalykai, ir, reikalui esant, sušaukti per valdybą nepaprastąjį visuotinį akcininkų susirinkimą,
- i) patikrinti visą banko turtą ne rečiau kaip 1 kartą per metus.

51. Revizijos komisijos skundai yra pranešami visuotiniam akcininkų susirinkimui, bet tik per valdybą, kuri privalo pranešti juos artimiausiam susirinkimui su savo paaiškinimais.

V. Apyskaitos.

52. Banko darbo metai skaitomi nuo sausio mėn. 1 d. ligi gruodžio mėn. 31 d.

53. Metinė valdybos apyskaita ir revizijos komisijos pastabos turi būti bent už dviejų savaičių prieš visuotinį susirinkimą išspausdintos ir išdalintos akcininkams pareikalavus, o paskui su visuotinio susirinkimo protokolu keturi jų egzemplioriai turi būti nusiųsti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai.

54. Metinės apyskaitos ištraukos yra skelbiamos „Vyriausybės Žiniuose“ ir kituose laikraščiuose.

55. Metinėse apyskaitose abejojamosios paskolos turi būti skaitomos apytikriai, o valstybiniai ir kiti procentiniai poperiai — ne aukščiau už tą kainą, kuria jie yra įgyti. Jeigu biržos kaina balanso nustatymo dieną yra žemesnė už perkamąją kainą, tai popierių vertybė reikia skaityti biržos kainomis.

VI. Pelno paskirstymas.

56. Grynasis metinis pelnas yra skirstomas šiaip:

- a) 5 % į atsargos kapitalą;
- b) 15 % labdarystės ir kultūros reikams;
- c) visas likusis pelnas skirstomas akcininkų nutarimu.

57. Dividendas dalinamas kuponais, išėjus mėnesiui nuo metinio susirinkimo dienos. Jeigu kas pasiūlytino laiku pasiimti dividendą, tai už tų dividendų pinigų gulėjimą palūkanų negalima reikalauti.

VII. Atsargos kapitalas.

58. Atsargos kapitalas, kuriuo gali būti atlyginami nuostoliai, sudaromas iš atidedamos kasmet tam reikalui sumos ir iš palūkanų tai sumai; to kapitalo sudarymas trunka tol, kol bus surinkta suma, lygi pusei pagrindinio kapitalo.

Pastaba. Ne mažiau kaip pusė atsargos kapitalo turi būti laikoma valstybės %%% popieriuose.

59. Jeigu kuriais metais Banko nuostoliams atlyginti reikėtų pasiimti lėšų iš atsargos kapitalo, tai paskiau visuotinio susirinkimo nustatytais būdais vėl reikia tasai kapitalas papildyti ligi normos.

60. Atsargos kapitalas yra sudaromas tam tikslui, kad reikalui esant galima būtų atlyginti banko nuostolius.

VIII. Banko darbo likvidavimas.

61. Banko darbas gali būti baigtas kiekvienu laiku visuotiniam akcininkų susirinkimui nutarus. Jeigu dėl nuostolių pagrindinis kapitalas sumažėjo ligi pusės, likvidacija būtina reikalinga.

62. Bankui nebegalint toliau gyvuoti, visuotinis susirinkimas paskiria vieną ar kelis administratorius ir nutaria likvidavimo būdą.

63. Paskyrus administratorius, banko valdyba nustoja savo teisių ir pareigų, o visuotinio susirinkimo teisės pasilieka vis tos pačios ligi galo. Visuotinis susirinkimas patvirtina likvidavimo sąskaitas ir kvitus.

IX. Bendrieji nuostatai.

64. Jeigu dėl šių įstatų vykdymo kiltų kokių nors nesutarimų, tai juos, banko valdybai pritačius, sprendžia Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija.

Pastaba. Išleisus akcinių bankų norminius įstatus, Lietuvos Tarptautinio Banko įstatai turi būti pritaikinti prie norminių.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. vasario mėn. 25 d.

— 581 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. kovo mėn. 18 d. priimtą įstatymo papildymą:

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstatygų valdininkams įstatymo iš 1920 m. balandžio mėn. 27 d. (L. V. Ž., eilinis Nr. 344) papildymas.

Ministerijų juriskonsultas . . . . . 1.900 auks.

Pastaba. Šio algų nustatymo centralinių ir

vietos įstaigų valdininkams ir tarnautojams įstatymo papildymas įgyja galios nuo 1920 m. gruodžio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. kovo mėn. 30 d.

— 582 —

Tremtinių gražinimo įsakymas.

Gražinant tremtinius į Vilniaus, Gardino, Minsko ir kitas gubernes, svetimų valstybių kariuomenės palintas, atsiųstus iš ten vokiečių okupacijos metu 1915—1917 metais į Suvalkų ir Kauno gubernes, įsakoma laikytis šios tvarkos:

1. Kiekvienas tremtinys paduoda prašymą apskrities viršininkui leisti jam sugrįžti į seniau jo gyvenamąją vietą, nurodydamas šeimos sudėtį, išvežamojo turto kokybę ir kiekybę.
2. Kiekviena tremtinių šeima gali išsivežti 10 pūdų javų, 1 arklį, 1 karvę, kiaules, ožkas ir avis.
3. Patikrinęs tą prašymą, apskrities viršininkas, siunčia Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamentui, nurodydamas turto kokybę ir kiekybę.
4. Darbo ir Socialinės Apsaugos Departamentas, susitaręs su Krašto Apsaugos ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijomis, gauna iš jų leidimą maistui ir turtui per demarkacijos liniją pervežti.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

R. Skiplitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas,
1921 m. balandžio m. 13 d.

— 583 —

Valsčių ir miestų tarybų narių rinkimų dienų nukėlimas.

Šiuo skelbiu, kad valsčių ir miestų tarybų nariams rinkti dienos š. m. birželio mėn. 12 ir 13 nukeliamos į š. m. birželio mėn. 19 ir 20 dienas.

P. Kerpė
Už Vidaus Reikalų Ministerį.

K. Degutis
Savivaldybių Departamento
Direktorius.

Kaunas,
1921 m. balandžio m. 26 d.

— 584 —

Aplinkraštis.

Aplinkraštis „terminų nustatymas Savivaldybių rinkimų įstatymui vykdyti“ (V. Ž. Nr. 62 eilinis Nr. 556) pakeičiamas šiaip:

A. Rinkimų sąrašams paruošti:

- 1) Gegužės mėn. 8 d. 8 val. ryto—paskutinis terminas apie ruošiamus Valsčiaus Tarybos narių rinkimus paskelbti, kur, kuriuo laiku ir būdu rinkimų sąrašai

galima patikrinti ir apie terminus ir tvarką skundams dėl netikro sąrašų susistatymo paduoti („Sav. Rink. Įst.“ § 19 II dalis).

2) Gegužės mėn. 14 d. 8 val. vakaro—paskutinis terminas rinkimų sąrašams paruošti („Sav. Rink. Įst.“ § 19 I dalis).

3) Gegužės mėn. 15 d. 8 val. ryto—paskutinis terminas rinkimų sąrašams atskleisti (§ 19).

4) Gegužės mėn. 29 d. 8 val. vakaro—paskutinis terminas pareiškimams ir skundams dėl netikro sąrašų susistatymo paduoti (§ 21).

5) Birželio mėn. 2 d. 8 val. ryto—paskutinis terminas papildomąjį rinkimų sąrašą paskelbti (§ 22).

6) Birželio mėn. 3 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pasiųsti Taikos Teisėjui atmetuosius pareiškimus ir paduotuosius skundus (§ 23).

7) Birželio mėn. 12 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas paskelbti Taikos Teisėjo nutarimais papildytus rinkimų sąrašus (§ 24).

B. Rinkimams atlikti.

1) Gegužės mėn. 8 d. 8 val. ryto—paskutinis terminas paskelbti, koks V. Tarybos narių skaičius bus renkamas ir kviešti rinkikus paduoti Komisijai kandidatų sąrašus (§ 25).

2) Gegužės mėn. 28 d. 8 val. vakaro—paskutinis terminas paduoti Valsčiaus Rinkimų Komisijai siūlomąjį kandidatų sąrašą į Valsčiaus Tarybos narius (§ 26).

3) Birželio mėn. 2 d. 8 val. vakaro—paskutinis terminas paduotųjų kandidatų sąrašų trukumams pašalinti (§ 33).

4) Birželio mėn. 4 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pareikšti apie kandidatų sąrašų sujungimą (§ 36).

5) Birželio mėn. 5 d. 8 val. ryto—paskutinis terminas kandidatų sąrašams, rinkimų laikui ir vietai paskelbti (§§ 35 ir 53).

6) Birželio mėn. 19—20 dieną rinkimai.

7) Liepos mėn. 19 d. — paskutinis terminas naujoms Valsčių ir Miestų Taryboms susirinkti.

P. Kerpė
Už Vidaus Reikalų Ministerį.

K. Degutis
Savivaldybių Departamento Direktorius.

Kaunas,
1921 m. balandžio mėn. 26 d.

— 585 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 1920 m. kovo mėn. 4 dienos, nustatau už išvežamas iš Lietuvos prekes šią muito rinkliavą:

už bulves	5 auksinus	už 100 klgr.
„ kiaušinius	20 skatikų	„ štuką
„ durpes	10 auksinų	„ toną
„ laužytą stiklą . . .	5 auks.	„ 100 klgr.
„ sėmenis	50 auks.	„ 100 klgr.

Dobkevičius

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

Kaunas, 1921 m. balandžio mėn. 14 d.

Skeibimai.

Eidama ratifikuota Lietuvos taikos sutartimi su Rusija, Vyriausybė išsiuntė į Rusiją tam tikrą Komisiją taikos sutarčiai su Rusija vykdyti. Tos Komisijos tiklas rūpintis ne tik valdžios, visuomenės ir luominių, bet ir privatinų įstaigų ir visų Lietuvos piliečių reikalais kaip antai: parvežti išvežtą iš Lietuvos pasaulinio 1914-1917 metų karo laiku privatinų įstaigų ir piliečių turtą, kaip tas yra taikos sutarties XI str. 1 p. IX str. 3 ir 2. p. nustatyta. Komisija rūpinsis atvežti į Lietuvą archyvus, bibliotekas, muzėjus, dailės kūrinius ir dokumentus, kurie turi Lietuvai žymios mokslo dailės arba istorijos reikšmės ir kurie buvo išvežti iš Lietuvos į Rusiją prieš pasaulinį 1914—1917 metų karą (Taikos sutarties IX str. 1 p. d.). Rinkti ir iš privatinų įstaigų ir Lietuvos piliečių medžiagą ir koncentruoti ją pavesta Ypatingam Skyriui Lietuvos taikos sutarčiai su Rusija vykdyti prie Užsienio Reikalų Ministerijos Rytų Departamento (Kaunas, Laisvės alėja 62, Ypatingasis Skyrius prie Užsienio Reikalų Ministerijos).

Visi Lietuvos piliečiai ir privatinės įstaigos (bendrovės, kompanijos ir akcinės bendrovės), norėdami grąžinti savo turtą, išvežtą pasaulinio 1914—1917 metų karo laiku, arba išgauti atgal auksčiau minėtos rūšies turtą, išvežtą prieš pasaulinį 1914—1917 metų karą, turi krepčties su pareiškimais (pareiškimai turi būti apmokėti žyminiu mokesniu 20 auks.) į Ypatingąjį Skyrių. Prie pareiškimo reikalinga pridėti savo nuorašą, jei jis yra išduotas prieš 1920 metų liepos mėn. 12 dieną, arba Vidaus Reikalų Ministerijos liudymą apie Lietuvos pilietybę. Toms privatinėms įstaigoms, kurios sudarytos pajų ar akcijų pagrindais, tik tuo atsitikimu turtas grąžinamas, jei jų akcijų ar pajų dauguma priklausė Lietuvos piliečiams tuo metu, kai buvo Rusijos Vyriausybės išleisti atitinkamieji nacionalizacijos dekretai; del to tokioms bendrovėms, kompanijoms ir draugijoms prie prašymo reikalinga pridėti visi, kuriuos tik ji gali suteikti, išrodymai, kad jų pajų arba akcijų dauguma priklausė Lietuvos piliečiams tuo metu, kada buvo Rusijos Vyriausybės išleisti tokių įstaigų atitinkamieji nacionalizacijos dekretai.

Pareiškimuose turi būti šios apie turtą žinios:

- 1) smulkus turto išvardymas (daiktų, įrankių, knygų, bylų, dokumentų),
- 2) išrodymai, kad tas turtas evakuotas į Rusiją ir kada (taip pat reikia kiek galima išrodyti, iš kurios vietos turtas išvežtas — miestas, miestelis, sodžius, dvaras).
- 3) išrodymas, kad tas turtas priklausė Lietuvos piliečiams,

4) nurodymai, kokioje vietoje Rusijoje yra tas turtas ir kas jį valdo ir globoja,

Visi išrodymai turi būti paremti dokumentais, padarytais dalyvaujant Valstybės ar visuomenės įstaigoms, nesant tokiems dokumentams, liudininkų parodymais su jų parašais, valdžios, savivaldybių įstaigų ar notaro paliudytais.

Išlaidos padarytos turto grąžinimui Lietuvos Komisijos taikos sutarčiai su Rusija vykdyti ar Valstybės lždo, turi būti atlygintos tų žmonių ar įstaigų, kurių pareiškimu tas turtas grąžinamas. Mokesnį nustato Užsienio Reikalų Ministerija ir skelbia visų žiniui.

Mokesnis įmokamas perduodant savininkui grąžintą turtą.

Apie laiką, kada galima bus paduoti pareiškimus del taupomųjų kasų indėlių depizito, užstato ir kitų sumų, sudėtų buvusiose Rusijos valdžios ir teismų įstaigose ir del visokio vardo indėlių ir sumų sudėtų Valstybės Banko skyriuose ir privatinėse kredito įstaigose (Taikos sutarties X str. 2 p.) bus paskelbta vėliau.

Jul. Zabielskis
Ypatingo Skyriaus Vedėjas.

Akcinės bendrovės garu varomo alaus bravoro ir salyklos dirbtuvės „Engelman“ valdyba šiuo praneša p. p. akcininkams, kad metinis visuotinis akcininkų susirinkimas paskirtas š. m. gegužio 24 dieną 6 val. po pietų Lietuvos Komercijos Banko bute (Laisvės Aleja 57).

Susirinkime bus svarstomi šie klausimai:

- 1) Peržiūrėjimas ir patvirtinamas 1920 metų apyskaitos ir balanso.
- 2) Vieno valdybos nario ir kandidato jam vietoje iš eilės išstojusių narių rinkimai.
- 3) Revizijos komisijos narių rinkimai.
- 4) Pagrindinio kapitalo padidinimo klausimas.
- 5) Einamieji reikalai.

Jeigu neatvyktų reikalingas akcininkų skaičius, antras susirinkimas skiriamas š. m. birželio mėnesio 7 dieną 6 val. po pietų tame pačiame bute, kuris, einant bendrovės įstatų § 65, bus laikomas teisėtu nežiūrint susirinkusių akcininkų skaičiaus.

Akcinės bendrovės garu varomo alaus bravoro ir salyklos dirbtuvės „Engelman“ Valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Laidžiama prie Ministerijų Kabineto kancelerijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
586. Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai	1	588. Nuolatinė statistikos komisija	4
587. Centralinis statistikos biuras	3	589. Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašas	4

— 586 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. balandžio mėn. 27 dieną priimtus etatus:

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai.

Ministeris	1
Vice-Ministeriai	2
Ministerijos patarėjas	1
Ministerijos juriskonsultas	1
Vyresnysis ypatingiems reikalams valdininkas	1
Ypatingiems reikalams valdininkas I eilės	1

I. Bendrųjų Reikalų Departamentas.

Departamento Direktorius	1
Departamento direktoriaus padėjėjas	1

Ministerijos ir Bendrųjų Reikalų Departamento Kanceliarija.

Kanceliarijos viršininkas	1
Departamento sekretorius	1
Ministerijos tarnautojų dalies vedėjas	1
Archyvaras ir knygininkas	1
Raštininkai I eilės	4
Raštininkas II eilės	1
Mašinistė I eilės	1
Mašinistė II eilės	1
Kurjeris	1
Sargai	2
Vaikas pasiuntinys	1

Statistikos skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas	1
Statistikos instruktorius	1
Statistikos sekretorius	1
Raštininkas I eilės	1

Valstybinių namų skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas	1
Inžinierius	1
Technikas	1
Skyriaus sekretorius	1

Baldų dalis.

Dalies vedėjas	1
Sekretorius	1
Agentas	1

Ministerijos centro ūkio dalis.

Ūkio dalies vedėjas	1
Kiemsargis	1
Panaktinis	1

Vežėjas	1
Šoferis mechanikas	1

Ministerijos bugalterijos skyrius.

Viršininkas specialistas	1
Bugalteriai instruktoriai	2
Registratoriai	1
Mašinistė I eilės	1
Bugalteris I eilės	2
Bugalterio padėjėjas I eilės	3
Sąskaitininkai	4
Raštininkai I eilės	4
Raštininkas II eilės	1

Apyskaitų skyrius.

Skyriaus vedėjas	1
------------------	---

a) Miškų apyskaitų dalis.

Dalies vedėjas bugalteris II eil.	1
Bugalterio padėjėjas I eilės	2
Sąskaitininkai	4
Raštininkai I eilės	6
Raštininkas II eilės	1

b) Žemės ūkio ir kitų departamentų ir įstaigų dalis.

Dalies vedėjas bugalteris II eilės	1
Bugalterio padėjėjas I eilės	1
Sąskaitininkai	3
Raštininkai I eilės	2
Raštininkas II eilės	1

c) Materialinė ir kontraktų dalis.

Dalies vedėjas bugalteris II eilės	1
Bugalterio padėjėjas I eilės	1
Sąskaitininkai	3
Raštininkai I eilės	2

č) Šamėtų dalis.

Dalies vedėjas bugalteris II eilės	1
Bugalterio padėjėjas I eilės	1
Sąskaitininkas	1
Raštininkas I eilės	1

II. Žemės Reformos ir kariškiams žeme aprūpinti komisija.

Komisijos pirmininkas	1
Komisijos nariai	3
Komisijos sekretorius	1
Sekretoriaus padėjėjas	1
Mašinistė	1
Raštininkai I eilės	3
Raštininkai praktikantai	2

III. Veterinarijos inspekcija.

Vyriausias veterinarijos inspektorius	1
Specialistai I eilės	2

Inspektorius sekretorius	1	Braižytojas I eilės	1
Raštininkai I eilės	3	Braižytojas II eilės	2
Mašinistė I eilės	1	Kanceliaristai I eilės	2
Sargas	1	Kanceliaristas II eilės	1
Apskrities veterinarijos gydytojai	20	Ekspluatacijos skyrius	
Mėšos apžiūrėtojų instruktoriai	5	Skyriaus viršininkas specialistas	1
Veterinarijos felčeriai	10	Skyriaus sekretorius	1
Sanitarai	10	a) Ekspluatacijos dalis.	
Kovai su gyvulių maru stotis.		Miškų technikai I eilės	2
Stoties direktorius	1	Kanceliaristai I eilės	3
Stoties direktoriaus padėjėjas	1	Kanceliaristas II eilės	1
Laborantai	2	b) Miško medžiagos gaminimo ir pristatymo dalis.	
Laboranto padėjėjas	1	Miškų technikai I eilės	3
Ūkio vedėjas	1	Miškų technikai II eilės	4
Raštvedys	1	Miškų technikai III eilės	6
Mašinistė I eilės	1	Kanceliaristai I eilės	2
Mechanikas	1	Kanceliaristas II eilės	2
Vyresnieji laboratorijos tarnai	4	c) Valstybinių lentpiuvių dalis.	
Jaunesnieji laboratorijos tarnai	8	Lentpiuvės inspektorius specialistas II eilės	1
Gyvulių prižiūrėtojai	10	Kanceliaristas I eilės	1
Sargai	2	Vietos įstaigos	
Dailidė	1	Inspektorius	5
Kalvis	1	Urėdai I rūšies	23
Vežėjas	1	Urėdai II rūšies	3
Veterinarijos gydytojai ir agronomai	20	Urėdai III rūšies (pavaduotojai)	21
Veterinarijos agronomijos studentai	10	Girinininkai I rūšies	75
Veterinarijos felčeriai	10	Girinininkai II rūšies	114
Veterinarijos sanitarai	20	Girinininkai III rūšies	23
Veterinarijos tarnai	40	Smėlynų tvirtinimo girinininkai	5
IV. Vandenių ir durpynų inspekcija.		Raštvedžiai I eilės Kaune	2
Vyriausias vandenių ir durpynų inspektorius	1	Raštvedžiai I eilės vietose	24
Specialistas geologas	1	Raštininkai I eilės Kaune	8
Hydrotechnikas	1	Raštininkai I eilės vietose	52
Braižytojas	1	Raštininkai II eilės Kaune	2
Raštininkas I eilės	1	Raštininkai II eilės vietose	28
Žuklystės skyrius.		Sargai	30
Skyriaus vedėjas specialistas	1	Eiguliai I rūšies	900
Raštininkas I eilės	1	Eiguliai II rūšies	1127
Durpynų skyrius.		Eiguliai III rūšies	224
Skyriaus vadėjas specialistas	1	Girinininkai praktikantai	50
Raštininkas I eilės	1	VI. Žemės tvarkymo ir matavimo departamentas.	
Vietos įstaigos.		Departamento Direktorius	1
Žuklystės rajonų prižiūrėtojai	5	Direktoriaus padėjėjas	1
Ežerams ir žuklystei prižiūrėti sargai rajonuose	15	Departamento raštinė.	
V. Miškų Departamentas.		Departamento sekretorius	1
Departamento direktorius	1	Raštininkai I eilės	4
Departamento vice-direktorius	1	Raštininkai II eilės	3
Departamento kanceliarija.		Mašinistės I eilės	2
Departamento sekretorius	1	Praktikantai	2
Departamento sekretoriaus padėjėjas	1	Žemės tvarkymo skyrius.	
Kanceliaristai I eilės	4	Skyriaus viršininkas specialistas	1
Kanceliaristai II eilės	2	Sekretorius	1
Kanceliaristai praktikantai I eilės	2	Specialistas I eilės	1
Mašinistė I eilės	1	Specialistas II eilės	1
Sargas	1	Žemės matavimo skyrius.	
Administracijos, apsaugos ir statistikos skyrius.		Skyriaus viršininkas specialistas	1
Skyriaus viršininkas specialistas	1	Sekretorius	1
Skyriaus sekretorius	1	Archyvaras I eilės	1
a) Administracinė dalis.		Archyvaras II eilės	1
Specialistas I eilės	1	Specialistas I eilės	1
Kanceliaristai I eilės	2	Specialistas II eilės	1
Kanceliaristas II eilės	1	Melioracijos skyrius.	
b) Miškų apsaugos ir statistikos dalis.		Skyriaus viršininkas specialistas	1
Specialistai II eilės	2	Specialistas I eilės	1
Statistikos korektorius I eilės	1	Specialistas II eilės	1

Technikinis personalas.

Hydrotechnikai I eilės	2
Hydrotechnikai II eilės	2
Hydrotechnikas III eilės	1
Matininkai I eilės	30
Matininkai II eilės	30
Matininkai III eilės	50
Praktikantai I eilės	40
Praktikantai II eilės	40
Braižytojai I eilės	5
Braižytojai II eilės	5
Sargas	1
Vaikas pasiuntinys	1

Apygardų matininkai.

Matininkai I eilės	6
Sekretoriai	6
Kanceliaristai I eilės	6
Sargai	6

VII. Žemės ūkio departamentas.

Departamento direktorius	1
Departamento vice-direktorius	1
Ypatingiems reikalams valdininkas I eilės	1
Ypatingiems reikalams valdininkas II eilės	1

Departamento raštinė.

Departamento sekretorius	1
Departamento sekretoriaus padėjėjas	1
Kanceliaristai I eilės	3
Kanceliaristas II eilės	1
Kanceliaristas praktikantas	1
Archyvaro padėjėjas II eilės	1
Mašinistė I eilės	1
Mašinistė II eilės	1
Sargas	1

Ūkio skyrius.

Ūkio skyriaus viršininkas specialistas	1
Agronomas specialistas I eilės	1
Dvarų dalių vedėjas	1
Skyriaus sekretorius	1
Raštininkas I eilės	1

Parceliacijos skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas	1
Agronomas II eilės	1
Skyriaus sekretorius	1
Sąskaitininkas	1
Raštininkas I eilės	1

Agronomijos skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas	1
Zootechnikos dalies vedėjas	1
Zootechnikos instruktorius I eilės	1
Linininkystės instruktorius I eilės	1
Sodininkystės instruktorius I eilės	1
Sekretorius	1
Raštininkas II eilės	1

Žemės ūkio švietimo skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas	1
Instruktorius	1
Periodinių leidinių redaktorius	1
Sekretorius	1
Raštininkas II eilės	1

Žemės ūkio ekonomijos skyrius.

Skyriaus viršininkas specialistas	1
Sėklos selekcijos žemės ir trąšų bandymo stoties vedėjas specialistas I eilės	1
Sekretorius	1

Vietos įstaigos.

Inspektorius Kaune	1
Inspektoriai apskrityse	6

Igaliotinis I eilės Kaune	1
Igaliotiniai I eilės apskrityse	14
Igaliotiniai II eilės apskrityse	6
Igaliotinio padėjėjas Kaune	1
Igaliotinių padėjėjai	22
Sekretorius Kaune	1
Sekretoriai	19
Bugalteris Kaune	1
Bugalteriai	19
Paštininkai I eilės Kaune	5
Raštininkai I eilės	32
Raštininkai II eilės	23
Sargai vežėjai Kaune	8
Sargai vežėjai apskrityse	47
Sodininkystės instruktorius I eilės	1
Sodininkystės instruktoriai II eilės	6
Bitininkystės instruktorius	1
Sodininkas I eilės	1
Sodininkas II eilės	4
Linininkystės instruktorius I eilės	1
Linininkystės instruktoriai II eilės	6
Gyvininkystės instruktoriai I eilės	2
Gyvininkystės instruktoriai II eilės	1
Pienininkystės instruktorius I eilės	1
Pienininkystės instruktorius II eilės	4
Sandėlių užvaizdos I eilės Kaune	2
Sandėlių užvaizdos I eilės apskrityse	3
Sandėlių užvaizdos II eilės apskrityse	14
Pardavėjas	1
Namų skyriaus vedėjas	1
Namų užveizda	1
Technikas mechanikas	1

Pastaba. Šiuos etatus paskelbus, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatai 1920 m. gegužės mėn. 14 dienos nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gegužės mėn. 9 d.

— 587 —

Centralinis statistikos biuras.

§ 1. Centralinis statistikos biuras/steigiamas statistikos darbams vykdyti.

§ 2. Centralinis statistikos biuras yra vyriausias Valstybinės statistikos organas ir dirba Finansų, Pramonės ir Pramonės Ministerijos prižiūrimas.

§ 3. Centralinio statistikos biuro tikslas yra:

- parengti planus statistikos srities darbams atlikti ir įnešti į nuolatinę statistikos komisiją peržiūrėti ir galutinai suredaguoti;
- sekti statistikos darbą ir mokslą užsienio literatūroje ir pritaikinti Lietuvos Valstybinei statistikai tikslingiausius jos metodus;
- rinkti, patikrinti ir tvarkyti statistikos medžiagą, skelbti atskiras žinias spaudoje ir leisti periodinius statistikos rinkinius;
- informuoti statistikos daviniais Valstybines įstaigas,
- ministeriui reikalaujant, atlikti atskirus darbus.

§ 4. Centralinio statistikos biuro parengtais ir nustatyta keliu patvirtintais planais privalo vaduotis visi statistikos skyriai.

Pastaba. Kiekviena įstaiga, norėdama susirinkti statistikos žinias, turinčias bendros reikšmės, prieš vykdymą pristato šių darbų planus centraliniam statistikos biurui peržiūrėti.

§ 5. Centralinis statistikos biuras susideda iš šių skyrių:

1. Suvestinių skyrius,
2. Laidimų skyrius,
3. Raštinė ir informacijos dalis.

§ 6. Centralinio statistikos biuro direktorius arba jo pavaduotojas pirmininkauja nuolatinėje statistikos komisijoje.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.
J. Dobkevičius

L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio pareigas.

Kaunas, 1921 m. gegužės mėn. 17 d.

— 588 —

Nuolatinė statistikos komisija.

§ 1. Statistikos žinioms rinkti ir tvarkyti, rinkimo ir tvarkymo būdams nustatyti ir įvairiose įstaigose statistikos darbų sistemai suvienodinti prie centralinio statistikos biuro steigiama nuolatinė statistikos komisija.

§ 2. Nuolatinei statistikos komisijai priklauso šie darbai:

- a) periodinius sąrašus ir kitus statistikos darbus svarstyti,
- b) peržiūrėjimas ir galutinės redakcijos nustatymas visų planų statistikos medžiagai rinkti ir metodams jos suvarkymui nustatyti,
- c) svarstymas projektų dėl sudarymo tam tikrų statistikos aparatų įvairiose įstaigose ir statistikai reikalingų specialistų ruošimas.

§ 3. Nuolatinės statistikos komisijos nutarimus jos pirmininkas duoda patvirtinti tam ministeriui, kurio darbo sritis tuo nutarimu palieista. Parašytosios tuo reikalu rezoliucijos pranešama komisijos žiniai.

§ 4. Nuolatinės statistikos komisijos sudėtis yra ši: Pirmininkas—Centralinio statistikos biuro direktorius,

Vice-pirmininkas—Centralinio statistikos biuro direktoriaus pavaduotojas.

Sekretorius—Centralinio statistikos biuro korespondencijos vedėjas,

Atskirų ministerijų statistikos skyrių vedėjai, arba tam tikslui paskirti į komisiją žmonės ir pakviesti žmonės—specialistai.

§ 5. Nuolatinė statistikos komisija susirenka centralinio statistikos biuro rūmuose, pirmininkui juos pakvietus.

§ 6. Dalyvavimas komisijos posėdžiuose laikomas tarnybos pareigų ėjimu ir privalomas visiems komisijos nariams.

§ 7. Komisijos posėdžiai yra teisėti, jei juose dalyvauja, neskaitant pirmininko, ne mažiau kaip pusė visų narių. Nutarimai daromi balsų dauguma. Balsams pusiau pasidalinus, nusveria pirmininko balsas.

§ 8. Komisijos nariai atskiرو atlyginimo už darbą negauna.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

J. Dobkevičius
L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerio pareigas.

Kaunas, 1921 m. gegužės mėn. 17 d.

— 589 —

Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo narių sąrašas.

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas išstojusių Steigiamojo Seimo narių	Rinkimu Apygarda	Išstojimo			Išstojimo prežastis	Atsisakiusieji iš eilės kandidatai	Skaitosi Steigiamojo Seimo nariais nuo dienos išstojimo buvusių narių
			metai	mėn.	d.			
1	Petrauskas Motiejus . . .	III	1920	birž.	23	atsisakė	nebuvo	Valius Jonas
2	Masiulis Jonas	V	"	liep.	6	"	"	Žygėlis Balyš
3	Kinderis Rudolfas	II	"	rugs.	15	"	"	Büchleris Oskaras
4	Lekeckas Kazys	IV	"	rugs.	12	"	"	Zubauskas Kazys
5	Volodkevičius Juozas . . .	I	"	rugs.	15	"	"	Bagdonas Mikas
6	Petkevičaitė Gabrielė . . .	V	"	rugs.	15	"	"	Škirpa Kazys
7	Purėnas Antanas	VI	"	spal.	13	"	"	Sukevičius Eduardas
9	Šaulys Pranas	III	"	spal.	20	"	"	Liasauskas Peliksas
8	Untulis Matas	IV	"	spal.	15	"	"	Pronckus Juozas
10	Valius Jonas	III	"	spal.	20	"	"	Liekis Juozas
11	Sidabras Kazys	IV	1921	saus.	17	"	"	Skabeika Klemensas
12	Lukoševičius Juozas . . .	III	"	saus.	55	"	"	Bortkevičienė Felicija
13	Andziulis Jonas	II	"	vasar.	4	atsisakė	"	Dr. Steponavičius Jonas
14	Matulajtis Antanas	V	"	saus.	17	mirė	"	—
15	Sirutavičius Vladas . . .	V	"	saus.	17	atsisakė	"	—

A. Stulginskis
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

P. Radzevičius
Steigiamojo Seimo Sekretorius.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

T U R I N Y S:

	Pusl.		Pusl.
590. Gamtos Tyrimo Stoties įstatymas	1	594. Valstybinių trobesių priežiūros taisyklės	2
591. Gamtos Tyrimo stoties etatai	1	595. Išstojusių ir naujai įstojusių Steigiamojo Seimo na-	
592. Įstatymas algų nustatymo valstybinio apdraudimo		rių sąrašas	8
įstaigos valdininkams	1	596. Įsakymas	4
593. Įstatymas brangenybės priedo centralinių ir vietos		Skelbimai	4
įstaigų valdininkams ir tarnautojams Kaune	2		

— 590 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gegužės mėn. 20 d. priimtą įstatymą:

Gamtos Tyrimo Stoties įstatymas.

1 §. Prie Švietimo Ministerijos nuo 1921 metų steigiama Gamtos Tyrimo Stotis.

2 §. Gamtos Tyrimo Stotis yra centralinė įstaiga Lietuvos gamtai tirti grynojo ir pritaikiamojo mokslo atžvilgiu; ji teikia žinių visiems Lietuvos gamtos tyrėjams, duoda jiems nurodymų ir galimybės darbuotis Lietuvos gamtos klausimų srityje.

3 §. Savo tikslui siekti Gamtos Tyrimo Stotis:

- a) laiko savo laboratorijų;
- b) organizuoja atatinkamos medžiagos rinkimą;
- c) organizuoja ekskursijas mokslo ir mokyimo tikslu;
- d) tyrinėja įvairius praktikos klausimus, iškeltus Lietuvos valstybinių įstaigų pritaikomojo mokslo srityje;
- e) organizuoja „Lietuvos Gamtos Muzejų“;
- f) organizuoja praktikos darbus ir paskaitas pavidagoginiam personalui ir moksleiviams, kad supažindintų juos su gamtos rinkimų technika;
- g) ruošia reikalingas gamtos mokslo priemonės mokykloms.

4 §. Gamtos Tyrimo Stoties valdininkai skiriami Švietimo Ministerijos, einant nustatytais etatais.

5 §. Prie Gamtos Tyrimo Stoties, darbui besilpčiant, steigiami atatinkami skyriai.

6 §. Lietuvos aukštąją mokyklą įsteigus, Gamtos Tyrimo Stotis pereina Aukštosios Mokyklos žinion ir atstoja Aukštosios Mokyklos gamtos skyriaus kabinetą ir laboratorijas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. birželio mėn. 7 d.

— 591 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. gegužės mėn. 20 d. priimtus etatus:

Gamtos Tyrimo Stoties etatai.

Gamtos Tyrimo Stoties direktorius	1
Zoologijos skyriaus vedėjas	1
Botanikos skyriaus vedėjas	1
Geologijos skyriaus vedėjas	1
Laborantas	1
Taksidormistras	1
Sargas	1

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. birželio mėn. 7 d.

— 592 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gegužės mėn. 24 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas algų nustatymo valstybinio apdraudimo įstaigos valdininkams.

(Žr. V. Ž. Nr. 56, eilinis Nr. 523).

Valdytojas 2.500

Pastaba. Valdytojas prie pagrindinės algos gauna 500 auks. mėn. važinėjimams ir 3/4% nuo gryno pelno priedą, ir gelžkelio bilietą.

Valdytojo padėjėjas 2.200

Pastaba. Valdytojo padėjėjas prie pagrindinės algos gauna 3/8% nuo gryno pelno priedą.

Apdraudimo technikas, vedąs gyvybės apdraudimo sritį 2.000

Pastaba. Apdraudimo technikas prie pagrindinės algos gauna 3% priedą nuo gryno gyvybės apdraudimo srities pelno.

Apdraudimo technikas vedąs apdraudimo nuo ugnies sritį 2.000

Pastaba. Apdraudimo technikas prie pagrindinės algos gauna 1/4% nuo gryno apdraudimo nuo ugnies srities pelno.

Pastaba. Vyresnysis inspektorius prie pagrindinės algos gauna 1/40-o nuo Valstybinio Apdraudimo Įstaigos gryo pelno priedą ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos taisyklėmis nustatytą atlyginimą už įgyimą naujų nepriverstinių apdraudimų nuo ugnies ir gyvybės.

Inspektorius organizatorius 1.800

Pastaba. Inspektorius organizatorius prie pagrindinės algos gauna 10/o nuo ugnies apdraudimo gryo pelno pavestam rajono priedą ir Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos taisyklėmis nustatytą atlyginimą už įgyimą naujų savanorių apdraudimų nuo ugnies ir naujų gyvybės apdraudimų.

Vyresnysis įstaigos bugalteris	1.800
Vyresnysis matematikas	1.800
Vyresnysis ypatingiems reikalams valdininkas	1.600
Skyriaus viršininkas specialistas	1.600
Apdraudimo matematikas I rūšies	1.500
Vyresnysis apdraudimo kontrolierius taksatorius	1.500
Skyriaus viršininko padėjėjas	1.400
Įstaigos kasininkas	1.400
Bugalteris I rūšies	1.400
Korespondentas I rūšies	1.200
Apdraudimo matematikas II rūšies	1.200
Bugalteris II rūšies	1.200
Apdraudimo įstaigos sekretorius	1.200
Apdraudimo kontrolierius II rūšies	1.200
Korespondentas II rūšies	1.000
Bugalterio padėjėjas I rūšies	1.000
Apdraudimo kontrolierius III rūšies	1.000
Sąskaitininkas I rūšies	900
Korespondentas III rūšies	900
Kvalifikuota mašinistė	850
Inžinieris architektorius konsultantas	800

Pastaba. Inžinieris architektorius konsultantas prie pagrindinės algos gauna Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos nustatytą atlyginimą už pavestus padaryti jam įkaininimus

Kanceliarininkas I rūšies	800
Teisių patarėjas ir bylų vedėjas teisme	800

Pastaba. Teisių patarėjas ir bylų vedėjas teisme prie pagrindinės algos gauna % nuo ieškimo sumos už išloštą teisme bylą teismo nustatyta taksa.

Kurjeris	550
Sargas	500
Vaikas pasiuntinys	300

I pastaba. Visi Valstybinio apdraudimo įstaigos valdininkai, kuriems šiuo įstatymu nėra paskirtas priedas, gauna 3% nuo gryo pelno. Metams pasibaigus ši suma skirstoma valdininkams proporcingai gaunami algai.

II pastaba. Kiekvieno valdininko ir tarnautojo gaunamas nuo gryo pelno nuošimčių priedas, negali būti didesnis negu gaunama alga.

A. Stulginskis.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 1 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas brangenybės priedo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams ir tarnautojams Kaune.

1 §.

Visiems centralinių ir vietos įstaigų valdininkams ir tarnautojams Kaune, išskyrus Krašto Apsaugos Ministeriją, prie pagrindinės algos nustatomas 200 auks. kas mėnuo brangenybės priedas.

I pastaba. Tiems Krašto Apsaugos Ministerijos mėsėsiniams darbininkams ir etatiniams tarnautojams Kaune, kurių neliečia algų nustatymo kariaus įstatymas (V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 563), brangenybės priedas išmokamas, erant šiuo įstatymu.

II pastaba. Valdininkai, bei tarnautojai, kurie gauna išlankymą, gauna brangenybės priedo pusę, būtent 100 auks.

2 §.

Šis įstatymas turi galios nuo 1921 m. kovo mėn. 1 dienos ligi 1921 metų gruodžio mėn. 31 dienos.

A. Stulginskis.

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius.
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 9 d.

— 594 —

Valstybinių trobesių priežiūros taisyklės.

§ 1.

Valstybinių trobesių priežiūra su esamu juose turto, tiek miestuose tiek kaimuose, išskyrus šių taisyklių § 3 nurodytus trobesius, priklauso Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamentui.

§ 2.

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamentas prižiūri visus tuos trobesius, kurie priklauso rusų valdžiai (Ist. rink. X t. I d. 406 ir 408 str. str. 1900 leid.; Ist. rink. VIII t. I d. kaz. obr. st. 1903 m. leid. Napoleono st. § 539) arba buvo pastatyti okupacinių valdžių ir apskritai visus valstybinius trobesius, išskyrus tuos, kurie numatyti šių taisyklių § 3.

§ 3.

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamento priežiūrai nepriklauso tie valstybiniai trobesiai, kuriuos valdo ir naudoja valstybinės įstaigos. Priešingu atsitikimu juos ima savo žinion Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamentas.

§ 4.

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamentas, eidamas esamais galioje įstatymais ir šiomis taisyklėmis daro:

- a) šių taisyklių § 2 nurodytų trobesių registraciją,
- b) perdavimą trobesių valstybinėms įstaigoms, visuomenės ir privatinėms organizacijoms ir atskiriems žmonėms,
- c) trobesių remontą,
- d) trobesių ūkio būdu eksploataciją,
- e) pripažintų nereikalingais trobesių likvidavimą.

§ 5.

Vietose valstybinius trobesius prižiūri Žemės ūkio Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotiniai, vaduoda-

miesi Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio patvirtintomis instrukcijomis. Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotiniai šioje srityje dirba Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamento prižiūrimi.

§ 6.

Perleidimo valstybinių trobesių įvairioms įstaigoms, jų išnuomavimo, kainos nustatymo išnuomojamiems ar perleidžiamiems trobesiams, taip pat jų taisymo ir likvidavimo klausimus sprendžia komisija šioj sudėtyj: Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotinis, vienas Vidaus Reikalų Ministerijos atstovas, kurį skiria apskrities viršininkas, vienas savivaldybės atstovas ir Valstybės Kontrolės atstovas. Komisijoje pirmininkauja Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotinis, jam nesant, Vidaus Reikalų Ministerijos atstovas.

I p a s t a b a. Sprendžiant klausimus dėl perdavimo trobesių valstybinėms įstaigoms, komisijoje dalyvauja ir suinteresuotos įstaigos atstovas.

I I p a s t a b a. Neišrėšti komisijoj klausimai įnešami į Ministerių Kabineta.

§ 7.

Visus komisijos nutarimus pirmininkas per 7 dienas pristato Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamentui patvirtinti.

§ 8.

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Bendrųjų Reikalų Departamentas privalo suregistruoti valstybinius trobesius. Registracija daroma visiems šių taisyklių §§ 2 ir 3 nurodytiems trobesiams, tiek esantiems visuomeninių įstaigų, privačių organizacijų ir atskirų žmonių žinioje, tiek ir ligi šiam laikui niekam neperduotiems trobesiams.

Žinias apie trobesius, kurie yra valdžios įstaigų žinioje, duoda pačios įstaigos Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai.

Smulkus registracijai atlikti nurodymai turi būti išdėstyti šių taisyklių § 5 numatytose instrukcijose.

Visi valdžios ir visuomenės įstaigų valdininkai

šiuo reikaluti privalo teikti įgaliotiniams reikalingos pagalbos.

§ 9.

Pirmoje eilėje trobesiai tam tikrais aktais perduodami valstybinėms įstaigoms be mokesnio.

§ 10.

Valstybės įstaigos neturi teisės perimtus trobesius išnuomoti ir nesant reikalui privalo juos grąžinti Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos įgaliotiniui.

§ 11.

Valstybiniai trobesiai savivaldybėms išnuomojami ligi 24 metų be varžytinių už nustatytą šių taisyklių § 6 numatytos komisijos mokesnį. Nuomos sutartį tvirtina Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

§ 12.

Likusieji valstybiniai trobesiai gali būti išnuomojami iš varžytinių, einant bendrais įstatymais, bet ne ilgiau kaip 24 metams. Valstybiniai trobesiai gali būti išnuomojami ir be varžytinių privatinėms organizacijoms ir atskiriems žmonėms; šiuo atsitikimu nuomos sutartį tvirtina komisija iš Teisingumo Ministerijos, Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos ir Valstybės Kontrolės atstovų.

§ 13.

Trobesių remontas daromas tų valstybinių įstaigų lėšomis, kurių žinioje jie yra.

§ 14.

Nereikalingus trobesius parduoti, susitarus su Valstybės Kontrole, leidžia Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris, eidamas šių taisyklių § 6, nurodytos komisijos pasiūlymu ir kitų valstybinių įstaigų pranešimu apie tų trobesių nereikalingumą.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

J. Aleksa

Žemės Ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 4 d.

Steigiamojo Seimo Prezidiumas, eidamas Steigiamojo Seimo narių išstojimo ir naujų įstojimo įstatymo § 5, skelbia šį įstojusių ir išstojusių Steigiamojo Seimo narių

S A R A Š A.

Eilės Nr.	Pavardė ir vardas.	Rinkimų apygarda.	Išstojimo data paskelbta St. Seimo plenumė.			Išstojimo priežastis.	Atsisakiusieji iš eilės kandidatai	Pavardė ir vardas naujai įstojusio St. Seimo nario	Įstojimo data paskelbta St. Seimo plenumė		
1	Matulaitis Antanas (pask. „Vyr. Žinioje“ Nr. 65)	V	1921	I	17	Mirė	nebuvo	Aleliunas Tadas	1921	IV	5
2	Deksnyis Jurgis	„	„	IV	5	Atsisakė	„	Mackevičaitė Veronika	„	„	29
3	Katilius Vincas	I	„	„	„	„	„	Kardišauskas Andrius	„	„	19
4	Sirutavičius Vladas (pask. „Vyr. Žinioje“ Nr. 65)	V	„	I	17	„	Daugėla Pelikšas Mažylis Pranas	Povylius Antanas	„	V	24
5	Rimka Albinas	„	„	V	25	„					

D-ras J. Staugaitis
už Steigiamojo Seimo Pirmininką

P. Radzevičius
Steigiamojo Seimo Sekretorius.

Kaunas, 1921 metų birželio mėn. 7 d.

I s a k y m a s.

Kauno Apygardos Teismo Nari pil. Mykolą Šurną skiriu nuo 1921 metų kovo 15 d. eiti Respublikos Prezidento Juriskonsulto pareigas, liekant jam Kauno Apygardos Teismo nariu.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Skelbimai.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti L. goninės kasos prie drbtuvės pīzo liejimo ir mašinų statymo „Nemunas“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 86).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Nešėjų ir Transporto Darbininkų Arieles Kaune įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 78).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Kauno miesto dešrų ir mėsos amato įstaigų savininkų ir darbininkų Draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 79).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Lietuvos Aukštųjų Kursų Klausytojų Medikų Draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 80).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Lietuvos Agronomų Sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 81).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Komiteto statymui naujos Žydų sinagogos Šančiuose įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 82).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Lietuvos Žydų Pjovikų Gyvulių Sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 83).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Pirmosios Kauno Gimnazijos mokinių Šelpiamosios Draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 84).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Baltgudžių Gramados įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 85).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėnesio 8 dieną tapo įregistruoti Žagarės Žydų literatūros ir dramos draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 65).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 8 dieną tapo įregistruoti Šiaulių srities darbininkų profesinės sąjungos biuro įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 63).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 8 dieną tapo įregistruoti Šiaulių ruožo geležinkelio darbininkų ir tarnautojų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 62).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 8 dieną tapo įregistruoti Radviliškio gelžkelių „Vilties“ mokslo platinimo mylėtojų tarp gelžkelių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 61).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. gruodžio mėn. 6 dieną tapo įregistruoti Kauno žemės ūkio gamintojų sąjungos „Prodról“ Šiaulių skyriaus įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 54).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. kovo mėn. 8 dieną tapo įregistruoti Kuršėnų Amatininkų Sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 64).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 2 d. tapo įregistruoti Mariampolės Žydų smulkių savininkų sąjungos įstatai (Draugijos rejestro Nr. 77).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 2 d. tapo įregistruoti Mariampolės apskrities tarnautojų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijos rejestro Nr. 78).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 27 d. tapo įregistruoti Mariampolės sporto sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 84).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 27 d. tapo įregistruoti Mariampolės „Žiburėlio“ draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 85).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 11 dieną tapo įregistruoti Tirkšlių valstiešius darbininkų švietimo klubo įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 6).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 11 d. tapo įregistruoti Mažeikių apskrities miestų darbininkų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 5).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 11 d. tapo įregistruoti Akmenės miesto ugnėgesių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 4).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 30 d. tapo įregistruoti „Pramonės ir Žemės ūkio Darbininkų Profesinės Sąjungos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 12).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 12 d. tapo įregistruoti „Žemaičių Teatro Rumų Telšiuose statymui piniginio fondo Komiteto“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 11).

Ežerėnų apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 26 dieną tapo įregistruoti „Ežerėnų apskrities Žemės ūkio Draugijos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 10).

Biržų-Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gegužės mėn. 21 d. tapo įregistruoti Kiburių apylinkės jaunimo draugijos „Kibirkštis“ įstatai (Draugijų rejestro N 40).

Biržų-Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gegužės mėn. 21 d. tapo įregistruoti Svobiškio jaunimo kuopos įstatai. (Draugijų rejestro N 43).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 23 d. tapo įregistruoti „Lietuvai pagražinti draugijos įstatai“. (Draugijų rejestro N 87).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 7 d. tapo įregistruoti „Baltgudžių susiburimo Kauno mieste“ įstatai. (Draugijų rejestro N 88).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

T U R I N Y S:

	Pusl.		Pusl.
597 Įstatymas butų mokesnio savivaldybių naudai . .	1	601 Įsakymas	3
598 Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas	2	602 Susisiekimo M-jos etatai	5
599 Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatų papildymas	2	605 Įsakymas	11
600 „Lietuvos“ Redakcijos etatų papildymas ir pakeitimai	3	604 Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	12
		Skelbimai	12

— 597 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gegužės mėn. 25 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas butų mokesnio savivaldybių naudai.

I.

1 §. Butų mokesnis imamas valsčių ir apskričių teisėms miestuose tų miestų savivaldybių naudai.

2 §. Butų mokesnį mokėti privalo butų šeimininkai, vis tiek, ar tie butai yra jų nuosavybės, ar nuomjami, ar veltui naudojami.

Pastaba. Buto šeimininkas yra tasai asmuo, kurio vardu butas yra laikomas.

3 §. Butų mokesnio nemoka:

- a) valstybės, visuomenės ir bažnyčios įstaigos;
- b) mokslo ir švietimo įstaigos;
- c) ligoninės, prieglaudos ir kitos labdarybės įstaigos;
- d) visų tikybų maldos namai ir vienuolynai;
- e) moksleivių bendrabučiai;
- f) tos prekybos ir pramonės įstaigos, kurių butai neturi gyvenamojo buto pobūdžio.

Pastaba. Šiame § įvardytose įstaigose esantieji privatiniai asmenys ir tarnautojų butai nuo butų mokesnio neatleidžiami.

4 §. Butų mokesnis imamas sulyg butų nuomos kainų, būtent:

Miestuose, apskričių ir valsčių teisėms, kuriuose yra ne daugiau kaip 50.000 gyventojų.	Miestuose, kuriuose daugiau kaip 50.000 gyventojų.	Buto nuomos kainos % imamas savivaldybių naudai.
---	--	--

Metinė buto nuomos kaina:

Nuo 600 iki 720 auks.	Nuo 960 iki 1140 auks.	
per 720 " 1080 "	per 1140 " 1680 "	2 %
" 1080 " 1500 "	" 1680 " 2340 "	3 %
" 1500 " 1980 "	" 2340 " 3120 "	4 %
" 1980 " 2520 "	" 3120 " 4020 "	5 %
" 2520 " 3060 "	" 4020 " 4980 "	6 %
" 3060 " 3600 "	" 4980 " 6000 "	7 %
" 3600 " 4800 "	" 6000 " 7200 "	8 %
" 4800 "	" 7200 "	9 %
		10 %

I pastaba. Be šiamo § nustatyto mokesnio, miestų tarybos nutarimais, miestų savivaldybių naudai gali būti imamas mokesnis nuo gyvenamųjų kambarių pertekliaus, skaitant pertekliumi tai, kas lieka paskyrus vienam asmeniui gyventi vieną kambarį. Už vieną atliekamąjį kambarį metams gali

būti imama iki 100 auksinų, už antrą—iki 300 auksinų, už trečią—iki 500 auks., už ketvirtą ir t. t. po 1.000 auks. už kiekvieną.

5 §. Buto nuomos kaina yra laikomas tikras to buto metinis nuomos mokesnis.

I pastaba. Jei buto nuomos kainoje pasilaitytas ir mokesnis kurui, tai butų mokesnis imamas tik iš 50% buto nuomos kainos.

II pastaba. Buto, kurį laiko patsai namų savininkas arba kurį namų savininkas yra atidavęs kam kitam veltui naudotis, nuomos kaina nustatoma arba sulyg nuomos kainos, kuri buvo gaunama, kai tasai butas buvo nuomojamas, arba palyginus su atitinkamų butų nuomos kaina tame pat miesto rajone.

6 §. Butų mokesnis apskaitomas kas metai sulyg kiekvieno buto praėjusių metų gruodžio mėn. 15 d. nuomos kainos.

7 §. Buto šeimininkui iki kovo m. 1 d. išsikėlus į kitą butą, tame pat arba ir kitame mieste, jo pareikimu butų mokesnis turi būti imamas sulyg naujo buto nuomos kainos, jei naujam butui tenka mažesnis mokesnis mokėti; šių pareikimų terminas — balandžio mėn. 1 d.

II.

8 §. Nustatyti kiekvienam mokėtojui butų mokesnio didumas pavedama miestų valdyboms arba miestų tarybų išrinktoms butų mokesnių komisijoms.

9 §. Kiekvienas namų savininkas ar jų valdytojas privalo kas metai ne vėliau kaip iki sausio mėn. 1 dienos pristatyti miesto valdybai arba butų mokesnių komisijai sąrašą visų esamų tuose namuose butų, tame pat sąraše nurodydamas butų šeimininkų vardus ir pavardes, kiekvieno buto nuomos kainą (5 §, I ir II pastaba) ir kiekvieno buto kambarių ir gyventojų skaičių.

I pastaba. Už nevykdymą šio § reikalavimų namų savininkai ar jų valdytojai baudžiami pinigine bauda iki 300 auksinų. Už žinomai netikrų žinių davimą namų savininkai arba jų valdytojai baudžiami pinigine bauda iki 1.000 auks.

II pastaba. Nurodytą šiame § baudą deda miesto valdyba arba butų mokesnių komisija. Jos nutarimas skelbiamas nubaustajam, kuriam duodama 2 savaitių laikas, skaitant nuo nutarimo paskelbimo dienos, baudai sumokėti. Tuo pat laiku nubaustasis turi teisės skusti miesto valdybos arba butų mokesnių komisijos nutarimą Taikos Teisėjui, bet skundas nestabdo baudos imokėjimo.

10 §. Patikrinusi ir papildžiusi gautąsias žinias, miesto valdyba arba butų mokesnių komisija nustato visiems butų mokesnio mokėtojams atitinkamus mokesnius, ir ne vėliau kaip iki kovo mėn. 1 dienos raštu praneša apie tai kiekvienam mokėtojui.

11 §. Kiekvienam butų mokesnio mokėtojui duodama teisės iki balandžio mėn. 1 dienos pareikšti miesto valdybai arba butų mokesnių komisijai dėl neteisėtai paskirto butų mokesnio.

12 §. Miesto valdybos arba butų mokesnių komisijos nutarimas atmesti duotąjį pareiškimą (11 §) — i dvi savaitės laiko nuo dienos to nutarimo paskelbimo gali būti apskųstas savivaldybių įstatymų nustatyta tvarka.

13 §. Skundas dėl neteisėto mokesnio paskirstymo (12 §) nestabdo mokesnio įmokėjimo.

III.

14 §. Butų mokesnis įmokamas, miesto tarybos nutarimu, arba i miesto savivaldybės kasa arba i vietos valstybės iždyne du kartu per metus: už pirmą pusę metų iki gegužės mėn. 1 d., o už antrą pusę metų iki lapkričio mėn. 1 dienos.

15 §. Nustatytu laiku (14 §) i miesto savivaldybės kasa ar i vietos valstybės iždyne neįmokėti mokesniai laikomi neįmokėta liekana.

16 §. Jei paskirti mokesniai nebus įmokėti i 10 dienų po termino (14 §), tai nesumokėjęs įprivalo mokėti pabaudą, pradedant termino diena, kas mėnuo 1% nuo mokesnių sumos. Išskaičiuojant pabaudas nepilnas šimtas laikomas pilnu šimtu, nepilnas mėnuo laikomas pilnu.

17 §. Neįmokėtoji liekana išieškoma priverstinu būdu, kaip ir valstybinių mokesnių neįmokėtoji liekana.

18 §. Miestų taryboms leidžiama ir po terminų atidėti mokėjimo terminą, paskirti kelius mokėjimo terminus, nedėti pabaudų (16 §), sumažinti mokesnį arba ir visai nuo mokesnio atleisti tuos mokėtojus ar atskiras jų kategorijas, kurie dėl savo šeimos sudėties, sunkios ligos, neturto, nedarbo ir kitų sunkenybių negali tų mokesnių pakelti.

19 §. Per virš įmokėti ir neteisingai išieškoti mokesniai grąžinami mokėtojams.

20 §. Vidaus Reikalų Ministeriui leidžiama reikalui esant nustatyti buto įkainojimo ir mokesnių ir baudų išieškojimo tvarką, taip pat leisti kitų reikalingų instrukcijų šiam įstatymui vykdyti.

21 §. Vidaus Reikalų Ministeriui duodama teisė, šį įstatymą vykdančioms teisėms atitinkamai pakeisti visus šio įstatymo nustatytuosius terminus.

22 §. Šiam įstatymui įsigalėjus, Valstybinio butų mokesnio įstatymas (Įstatymų Rinkinio V. t. V. sk.) 743—780 sk.) nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 28 d.

— 598 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 1 d. priimtą įstatymo papildymą:

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas.

Vidaus Reikalų Ministerijos Reikalų vedėjas 2.000
Krašto atstatymo komisaras 2.000

Krašto atstatymo komisaro padėjėjas 1.800
Kriminalinio skyriaus inspektorius specialistas, dailininkas 1.600

Kauno apygardos darbo inspektorius, Kauno apygardos socialinės apsaugos inspektorius, valstybės higienos instituto gydytojas — asistentas, vyresnysis centralinio valstybės vaistų sandėlio ir vaistinės vedėjas 1.400

Daktiloskopininkas, dezinfektorius — instruktorius, Panevėžio, Šiaulių, Mariampolės apskrities viršininko padėjėjas, miesto gydytojas, valstybinės analitinės laboratorijos vedėjas padėjėjas centralinio valstybės vaistų sandėlio vedėjas, centralinio valstybės vaistų sandėlio vaistų skyriaus vedėjas, centralinio valstybės vaistų sandėlio bugalteris 1.200

Kriminalinio punkto vedėjas, centralinio valstybės vaistų sandėlio provizoriaus padėjėjas, centralinio valstybės vaistų sandėlio laborantas, centralinio valstybės vaistų sandėlio bugalterio padėjėjas 1.000

Piliečių apsaugos departamento kriminalinio skyriaus fotografas, kriminalinis valdininkas I rūšies, Kauno miesto milicijos kriminalinis valdininkas, apskrities viršininko sekretorius, darbo ir socialės apsaugos inspektorius sekretorius, valstybės higienos instituto ūkio ir raštines vedėjas, valstybinės analitinės laboratorijos laborantas, Kauno miesto milicijos raštvedys sekretorius registratorius 900

Kriminalinis valdininkas II rūšies, Kauno miesto milicijos I rūšies kanceliaristas, Kauno miesto milicijos nuovados raštvedys, kriminalinio punkto raštvedys, valstybės higienos instituto laborantas, centralinio valstybės vaistų sandėlio kasininkas 800

Registracijos biuro raštvedys 750

Kauno miesto milicijos II rūšies kanceliaristas, Kauno miesto milicijos nuovados raštininkas, registracijos biuro raštininkas, apskrities felčeris, miesto felčeris, valstybės higienos instituto laborantas mokinyš 700

Apskrities akušerė, miesto akušerė, dezinfektorius, centralinio valstybės vaistų sandėlio darbininkas, kiemsargis ir panaktinis 500

Valstybės higienos instituto tarnaitė 350

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 28 d.

— 599 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 1 d. priimtą etatų papildymą:

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos etatų papildymas.

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos Miškų Departamento etatai papildomi šiaip:

Vietų įstaigos.

Girininkai I eilės 40
Girininkai II eilės 60
Girininkai III eilės 10

Eiguliai I eilės	400
Eiguliai II eilės	500
Eiguliai III eilės	100

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

— 600 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo-Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 1 d. priimtą etatų papildymą ir pakeitimą:

„Lietuvos“ Redakcijos etatų papildymas ir pakeitimas.

„Lietuvos“ redakcijos etatai papildomi šiaip:

Korespondentas reporteris	1
Spaudos korektorius	1
Skelbimų tvarkytojas	1
Ekspeditoriaus padėjėjas	1
Skelbimų ir klientų priiminėtojas	1

Iš „Lietuvos“ redakcijos etatų išleidžiama:

Kalbos taisytojas	1
Sąskaitų rašytojas, pinigų už sąskaitas ir iš pašto, bankų, išdinės ėmėjas	1
Bugalteris kasininkas ir skelbimų skyriaus vedėjas	1
„Vyriausybės Žinių“ ekspeditorius	1

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

— 601 —

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „d“ ir Teisingumo Ministerio pristatymu iš š. m. birželio mėn. 2 d. Nr. 4522, skiriu buvusįjį Vilniaus Apygardos Teismo Narį laikinai prikomandiruotą prie Kauno Apygardos Teismo Mykolą Romerį Vyriausiojo Tribunolo Nariu, nuo š. m. birželio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio m. 15 d.

— 602 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. gegužės 27 d. priimtus etatus:

Susisiekimo Ministerijos etatai.

Susisiekimo Ministeris	1
Vice-Ministeris (Vyresnysis Inspektorius)	1
	2

I. Inspekcija.

Ypatingiems reikalams inžinieriai	2
Juriskonsultas	1
	3

II. Ministerijos kancellerija.

Ministerijos reikalų vedėjas	1
Bugalteris	1
Kancellerijos sekretorius	1
Sekretoriaus padėjėjas	1
Archyvo ir bibliotekos vedėjas	1
Registratorius	1
Mašinistė stenografistė	1
Mašinistė I rūšies	1
Šoferis mechanikas	1
Kurjeriai	2
Šveicorius	1
	12

III. Geležinkelių valdyba.

Geležinkelių direktorius	1
Jo padėjėjas	1
	2

Geležinkelių valdybos direktoriaus Kancellerija.

Kancellerijos sekretorius	1
Kancellerijos sekretoriaus padėjėjas	1
Vertėjas	1
Raštininkas I rūšies	1
Mašinistė	1
Registratorius	1
Kurjeris	1
	7

Ekspedicija.

Raštininkas I rūšies	1
Kurjeris	1
Vaikas pasiuntinys	1
	3

Centralinė bugalterija, tarnybų sąskaityba ir kasa.

a) Centralinė bugalterija.

Vyriausias bugalteris, Centralinės Bugalterijos vedėjas	1
Jo padėjėjas	1
Raštvedybų vedėjai bugalteriai I rūšies	2
Raštvedybų vedėjai bugalteriai II rūšies	2
Vyresnieji sąskaitininkai	4
Sąskaitininkai	9
Raštininkai I rūšies	4
Raštininkai II rūšies	3
Registratorius	1
Mašinistė I rūšies	1
Kurjeris	1
	29

Vagonų ir garvežių statistikos važiuotės skyrius.

Skyriaus vedėjas specialistas	1
Jo padėjėjas korektorius I rūšies	1
Vyresnieji sąskaitininkai	2
Sąskaitininkai	2
Raštvedžiai	2
Registratorius	1
Raštininkai I rūšies	2
Raštininkai II rūšies	2
Kurjeris	1
	14

Sveikatos skyrius.

Vyriausias gydytojas (Skyriaus Vedėjas)	1
Vaistų ir dalies vedėjas (provizorius)	1
Reikalų vedėjas	1
Ruožų gydytojai	3
Dirbtuvių gydytojas	1
Vyresnieji felčeriai	10
Felčeriai	1
Priėmėjos (akuserės)	2
Tarna	3
	<u>23</u>

b) Kelio Tarnybos sąskaita.

Vyresnysis tarnybos bugalteris	1
Jo padėjėjas bugalteris II rūšies	1
Vyresnieji sąskaitininkai	2
Sąskaitininkai	5
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	1
	<u>11</u>

c) Vaziuotės Tarnybos Sąskaita.

Vyresnysis tarnybos bugalteris	1
Jo padėjėjas bugalteris II rūšies	1
Vyresnysis sąskaitininkas	1
Sąskaitininkai	2
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	1
	<u>7</u>

d) Traukos Tarnybos Sąskaita.

Vyresnysis tarnybos bugalteris	1
Jo padėjėjas bugalteris II rūšies	1
Vyresnieji sąskaitininkai	2
Sąskaitininkai	4
Raštininkas I rūšies	2
Raštininkas II rūšies	1
	<u>11</u>

e) Ūkio Tarnybos Sąskaita.

Vyresnysis tarnybos bugalteris	1
Jo padėjėjas bugalteris II rūšies	1
Vyresnieji sąskaitininkai	3
Sąskaitininkai	6
Raštininkas I rūšies	3
Raštininkas II rūšies	1
	<u>15</u>

f) Kasa.

Vyresnysis kasininkas	1
Kasininkai išmokėtojai	7
Kasininkai skaitytojai	2
Vyresnysis sargybinis	1
Sargybiniai	11
Kurjeris	1
	<u>23</u>

Ūkio Tarnyba.

Tarnybos viršininkas	1
Jo padėjėjas	2
Medžiagos užpirkimo agentai	2
Tarnybos sekretorius	1
Raštininkas I rūšies	7
Mašinistė I rūšies	1
Medžiaginės dalies vedėjas	1
Kuro dalies vedėjas	1
Kurjeris	1
	<u>17</u>

Sandėliai.

1. Centralinis sandėlis.

a) Medžiagos.

Prievaizda	1
Jo padėjėjas	1
Vyresnieji sankrovinninkai	3
Raštvedys II rūšies	1
Sąskaitininkai	2
Raštininkas I rūšies	3
Raštininkas II rūšies	3
Sargas	1
	<u>15</u>

b) Kuro.

Vyresnysis sankrovinninkas	1
Jo padėjėjas	1
Sąskaitininkas	1

2. Ruožuose.

Ruožų revizoriai	3
Jų raštininkas I rūšies	3
Kuro sandėlių prižiūrėtojai	4
Mašinistai prie motorinių piuklų	3
Dešimtinninkai prie kuro ruožo	15
Kuro sandėlių sargai	30
Medžiagos sandėlio prievaizdos	4
Padėjėjas	1
Vyresnieji sankrovinninkai	6
Jų padėjėjas	2
Raštininkas I rūšies	4
Raštininkas II rūšies	2
Sargai	14
	<u>109</u>

Blankų sandėlis.

Sandėlio prievaizda	1
Sąskaitininkas	1
Raštininkas I rūšies	1
Sargas	1
	<u>4</u>

Kelio tarnyba.

Tarnybos viršininkas	1
Viršininko padėjėjas	1
	<u>2</u>

a) Technikos skyrius.

Technikos skyriaus viršininkas	1
Tiltų inžinierius	1
Namų inžinierius	1
Kelių centralizacijos ir signalizacijos inžinierius	1
viršininko padėjėjas	1
Inžinieriai	3
Centralizacijos vyresnysis meisteris	1
Technikai	3
Braižyklos prievaizda	1
Braižytojai	3
	<u>15</u>

b) Tarnybos rašinė.

Sekretorius (raštinės vedėjas)	1
Raštvedžiai	2
Asmeninės dalies vedėjas	1
Raštininkas I rūšies	2
Raštininkas II rūšies	3
Mašinistė	1
Registratorius	1
Kurjeriai	2
	<u>13</u>

c) Nusavinimo skyrius.	
Nusavinimo agentas	1
Matininkai	3
	<hr/> 4

d) Linijoje.	
Ruožų viršininkai	6
Ruožų viršininkų padėjėjai	5
Vyresnieji kelio meisteriai	6
Technikai	6
Raštvedžiai	6
Sąskaitininkai	6
Sandėlininkai	6
Raštininkai I rūšies	6
Raštininkai II rūšies	12
Braižytojai	5
Sargai	6
	<hr/> 70

Tarnautojai keliams prižiūrėti ir remontui.

Kelio ministeriai	44
Kuopos seniūnai	176
Vyrėsnieji remonto darbininkai	176
Remonto darbininkai	704
I-mos rūšies išvėžių sargai	30
Tiltų ir tunelių sargai	10
Centralizacijos monteriai	11
Tiltų šaltkalviai	12
Kalviai	13
Kelio meisterių raštininkai	44
Plakėjai	13
	<hr/> 1233

Geležinkelių tarnautojai Valdybos namams prižiūrėti.

Namų prievaizda	1
Kiemsargiai	2
Šveicorius	1
	<hr/> 4

Tarnautojai trobesiams ir vandens įvadams prižiūrėti.

Namų prievaizdai	6
Kiemsargiai	17
Sodininkai	5
Staliai stikliai	18
Dailydės	18
Krosnininkai	12
Kaminkrėčiai	12
Kurikai	10
Vandentraukiai	7
Dengėjai	6
	<hr/> 111

Telegrafas ir telefonai.

Ašmeninės sudėties laikymas

Blokiravimo ir elektros signalizacijos inžinierius	1
Vyresnysis mechanikas	1
Mechanikai	6
Telegrafo dirbtuvės prievaizda	1
Telegrafo dirbtuvės (šaltkalviai) monteriai	3
Prievaizdos	16
Telegrafo darbininkai	32
	<hr/> 60

Važiuotės tarnyba.

a) Tarnybos valdymas centre

Tarnybos viršininkas	1
Jo padėjėjas	1
Vyresnysis revizorius	1
	<hr/> 3

b) Technikos skyrius

Skyriaus vedėjas	1
Jo padėjėjas	1

1) Technikos dalis

Raštvedys I rūšies	1
Raštvedys II rūšies	1
Raštininkas I rūšies	1
Braižytojas	1
Mašinistė I rūšies	1
Kopijuotojas	1

2. Tvarkymo Dalis

Vyresnysis tvarkdarys	1
Tvarkadariai	3
Raštininkai I rūšies	3

3. Keleivinė ir Karinė Dalis

Raštvedys I rūšies	1
Raštininkas I rūšies	1

4. Kontrolės Dalis

Raštvedys I rūšies	1
Raštvedys II rūšies	1
Raštininkas I rūšies	1
	<hr/> 20

c) Raštinė

Tarnybos sekretorius	1
Raštvedys	1
Raštininkas I rūšies	1
Mašinistė I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	1
Kurjeriai	2
Sargas	1

1. Asmeninė dalis

Asmeninės dalies vedėjas	1
Raštvedys I rūšies	1
Raštininkas I rūšies	1

2. Ūkio Dalis

Ūkio dalies vedėjas	1
Raštininkai I rūšies	2
Lempų meisteris	1

3. Telegrafo Dalis

Telegrafo dalies vedėjas	1
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	1
	<hr/> 18

d) Tarnybos valdymas pakelėi

Važiuotės revizoriai I rūšies I kategorijos	3
Važiuotės revizoriai I rūšies II kat.	4
Traukinių kontrolieriai I kat.	4
Traukinių kontrolieriai II kat.	10
Raštininkas I rūšies I kat.	1
Raštininkai I rūšies II kat.	2
	<hr/> 24

Stočių tarnyba

I klasės stočių viršininkas I kat.	1
II kl. stočių viršininkai II kat.	6
III kl. stočių viršininkai II kat.	9
IV kl. stočių viršininkai III kat.	42
V kl. stočių viršininkai III kat.	7
Atsarginių stočių viršininkai	2
I kl. stočių viršininkų padėjėjai I kat.	3
II kl. stočių viršininkų padėjėjai II kat.	15
II kl. stočių viršininkų padėjėjai III kat.	3
III kl. stočių viršininkų padėjėjai III kat.	16
IV kl. stočių viršininkų padėjėjai III kat.	76
V kl. stočių viršininkų padėjėjai III kat.	14
Atsarginių stočių viršininkų padėjėjai	6
Raštininkai I rūšies I kat.	6

Raštininkai I rūšies II kat.	10
Vagonų ženklintojai I kat.	3
Vagonų ženklintojai II kat.	12
Derintojai I kat.	6
Derintojai II kat.	17
Sukabintojai I kat.	6
Sukabintojai II kat.	17
Semaforistai I kat.	9
Semaforistai II kat.	45
Vyresnieji iešmininkai I kat.	3
Vyresnieji iešmininkai II kat.	18
Vyresnieji iešmininkai III kat.	3
Jaunesnieji iešmininkai I kat.	10
Jaunesnieji iešmininkai II kat.	48
Jaunesnieji iešmininkai III kat.	142
Kasininkai I rūšies I kat.	6
Kasininkai I rūšies II kat.	6
Kasininkai I rūšies III kat.	2
Kasininkai II rūšies I kat.	2
Kasininkai II rūšies II kat.	6
Kasininkai III rūšies I kat.	1
Pasienių stočių perdavimo agentai II kat.	2
Pasienių stočių perdavimo agentai III kat.	8
Pakgauzo prižiūrėtojas I kat.	1
Pakgauzo prižiūrėtojas II kat.	5
Kainotojas II kat.	1
Svėrėjai I kat.	4
Svėrėjai II kat.	19
Svėrėjai III kat.	2
Plombuotojas I kat.	1
Plombuotojai II kat.	6
Plombuotojas III kat.	1
Vyresnieji sargai I kat.	4
Vyresnieji sargai II kat.	21
Sargai I kat.	9
Sargai II kat.	30
Sargai III kat.	61
Svarstyklių meisteris I kat.	1
Svarstyklių meisteris II kat.	1
Svarstyklių šaltkalviai I kat.	2
Svarstyklių šaltkalviai II kat.	2
	<hr/>
	759

Traukinių aptarnavimas

Konduktorių brigadų sustatytojas I kat.	1
Konduktorių brigadų sustatytojas II kat.	1
Vyresnieji traukinių konduktoriai I rūš. I kat.	8
Vyresnieji traukinių konduktoriai I rūš. II kat.	12
Vyresnieji traukinių konduktoriai II rūš. I kat.	8
Vyresnieji traukinių konduktoriai II rūš. II kat.	10
Traukinių konduktoriai I rūš. I kat.	24
Traukinių konduktoriai I rūš. II kat.	40
Traukinių konduktoriai II rūš. I kat.	24
Traukinių konduktoriai II rūš. II kat.	32
Konduktoriai išdalintojai	14
	<hr/>
	174

Telegrafo ir telefono aptarnavimas.

Vyresnieji telegrafistai I rūš. I kat.	6
Vyresnieji telegrafistai I rūš. II kat.	12
Vyresnieji telegrafistai I rūš. III kat.	8
Telegrafistai I rūš. I kat.	18
Telegrafistai I rūš. II kat.	26
Telegrafistai I rūš. III kat.	6
Telegrafistai II rūš. II kat.	20
Telegrafistai II rūš. III kat.	10
Telefonistai I rūš. I kat.	7
Telefonistai I rūš. II kat.	7
	<hr/>
	120

Rinkliavų Skyrius.

Rinkliavų Skyriaus vedėjas	1
Stočių skaičiavėdų revizoriai	2

a) Kanceliarija.

Sekretorius	1
Registratorius	1
Archyvaras	1
Raštininkas I rūšies	1
Mašinistė I rūšies	1
Kurjeris	1

b) Blankų Sandėlis.

Sandėlio vedėjas	1
Sąskaitininkas	1
Raštininkas I rūšies	1

c) Krovinių dalis.

Krovinių dalies vedėjas	1
Taksininkai	6
Sąskaitininkai	7
Raštininkai I rūšies	2
Raštininkai II rūšies	2

d) Keleivių Dalis.

Keleivių dalies vedėjas	1
Taksininkas	1
Sąskaitininkai	12
Raštininkai III rūšies	4
Raštininkai II rūšies	5

e) Statistikos Dalis.

Statistikos Dalies vedėjas	1
Vyresnysis sąskaitininkas	1
Sąskaitininkas	1
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	2

f) Sąskaitybės Dalis.

Vedėjas—bugalteris II rūšies	1
Vyresnieji sąskaitininkai	2
Sąskaitininkai	4
Raštininkai I rūšies	3
Raštininkai II rūšies	2
	<hr/>
	71

Komercijos Skyrius.

Komercijos Skyriaus vedėjas	1
-----------------------------	---

1. Komercijos Dalis.

Raštvedys I rūšies	1
Vyresnysis sąskaitininkas	1
Sąskaitininkas	1
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	1

2. Konvencijos ir Pretenzijų Dalis.

Dalies vedėjas	1
Raštvedys I rūšies	1
Vyresnysis sąskaitininkas	1
Sąskaitininkai	2
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkai II rūšies	2
	<hr/>
	14

Traukos Tarnyba.

a) Tarnybos valdymas.

Tarnybos viršininkas	1
Jo padėjėjas	1

Raštinė.

Sekretorius	1
Asmeninės Sudėties vedėjas	1
Registratorius	1
Mašinistė I rūšies	1
Raštininkai I rūšies	4
Raštininkai II rūšies	2
Kurjeriai	2

Garvežių Skyrius.

Vyresnysis revizorius	1
Revizorius	1
Mašinistai instruktoriai	3
Raštininkas I rūšies	1
Šviesos ir svarstyklių vyresnysis revizorius	1

Vandenpumpiai ir ugniagesiai.

Revizorius	1
----------------------	---

Vagonų Skyrius.

Vyresnysis revizorius	1
Konvencijos vedėjas	1
Raštininkas I rūšies	1

Technikos Skyrius.

Skyriaus viršininkas	1
Technikiniams darbams inžinierius	1
Išmėginimui traukos tarnybos, medžiagos užsaky- mų, apžiūrėjimui ir dirbtuvių įtaisymui rev- izorius	1
Vyresnysis braižytojas	1
Braižytojai I rūšies	2
Technikas	1
	<hr/>
	32

b) Linija.

Ruožo viršininkai	3
Vyresnieji viršininko padėjėjai	3
Depo būdotojai padėjėjai	8
Depo viršininkai	7
Depo viršininko padėjėjas	1
Kurikai	27
Skaitliuotojai	3
Tabelistai	3
Raštvėdžiai	3
Raštininkai I rūšies	10
Raštininkai II rūšies	6
Depo sargai	45
Depo kambarių sargai	11
Sargai išnešiotojai	14
	<hr/>
	144

Garvežių valytojai ir katilų plovėjai.

Vyresnieji garvežių plovėjai	3
Garvežių plovėjai	7
Garvežių valytojai	8
	<hr/>
	18

Vandens įvadų tarnautojų laikymas.

Vandenpumpių mašinistai	32
Vandenpumpių kurikai	48
Vandenpiliai	16
Vandenpumpių prievaždos	4
Jų padėjėjai (vandenpumpių kalio šaltkalviai)	3
	<hr/>
	103

Vagonų laikymas.

Technikos agentai	9
Jų padėjėjai	9
Vagonų perdavinėjimo apžiūrėtojai	13
Traukinių vagonų apžiūrėtojai	43
Vyresnieji vagonų apžiūrėtojai	3
Perdavinėjimo kontoristai II rūšies	10
	<hr/>
	87

Vagonų priežiūra ir laikymas.

Vagonų apsaugos sargai	25
----------------------------------	----

Vagonų tepėjai.

Tepėjai	50
-------------------	----

Vagonų švara.

Valytojai, šildytojai ir palydovai	36
--	----

a) Traukos ruožo ir gražos depo dirbtuvės.

Monteriai mažo remonto garvežio meisteriai	3
Vagonų meisteriai	2
Instrumentalininkai	3
Nuolatinės mašinos mašinistai	4
Nuolatinės mašinos kurikai	4
	<hr/>
	16

b) Didžiosios dirbtuvės.

Dirbtuvės viršininkai	2
Dirbtuvės viršininkų padėjėjai	2
Braižytojai	4
Technikinių darbų inžinieriai	2
Raštvėdžiai	2
Skaitliuotojai	2
Vyresnieji tabelistai	2
Tabelistai	4
Raštininkai I rūšies	4
Raštininkai II rūšies	2
Vyresnieji skaitliuotojai	2
Sargai išnešiotojai	4
Surinkimo meisteriai	2
Jų padėjėjai	2
Surinkimo monteriai	2
Mechanikai meisteriai	2
Mechanikai monteriai	2
Katilų meisteriai	2
Kalvių meisteriai	2
Vagonų meisteris	1
Vagonų monteriai	2
Meisteriai liejikai	2
Tepėlis meisteris	1
Instrumentalininkai	2
Sandėlininkai	2
Nuolatinė mašinų kurikai	2
Tepėjai	2
Vyresnieji sargai	6
Cekų sargai	21
Gražos sandėlio kontoristai I rūšies	2
Kiemo garvežių mašinistai	2
Kiemo garvežių kurikai	2
Ašių revizorius (meisterio padėjėjas)	1
Svarstyklių meisteriai	2
Jų padėjėjai	2
Sandėlio išdavėjai	2
	<hr/>
	100

c) Dujų dirbtuvės.

Dirbtuvių vedėjas	1
Dujų mašinistai vedėjai	2
Reforfo kurikai	2
Dujotojai	2
	<hr/>
	7

IV. Siaurųjų gelžkelių tarnyba.

Tarnybos viršininkas	1
Jų padėjėjas	1
	<hr/>
	2

Raštinė.

Sekretorius	1
Raštvėdys I rūšies	1
Raštininkai I rūšies	2
Mašinistė I rūšies	1
Sargas kurjeris	1
Laiškininkas II rūšies	1
	<hr/>
	7

Bugalterija.

Vyresnysis tarnybos bugalteris	1
Jų padėjėjas bugalteris II rūšies	1
Asmeninės sudėties vedėjas	1

Vyresnysis sąskaitininkas	1	Jaunesnieji konduktoriai (stabdžių) II kat.	12
Sąskaitininkai	2	Biliėtų kontrolieriai II kat.	2
Raštininkai I rūšies	2	Biliėtų kontrolierius I kat.	1
	8	Konduktoriai brigadų sustatytojai II kat.	3
Ūkio dalis (Medžiagos stalas).			78
Dalies vedėjas	1	Telefonistai	8
Vyresnysis sąskaitininkas	1		8
Agentas sandėlininkas	1	Rinkliavų skyriaus viršininkas	1
Raštininkas I rūšies	1	Revizorius	1
	4	Dalių vedėjas (keleivių ir krovinių)	1
Eksploatacijos ir komercijos skyrius.		Taksatoris II kat.	1
Viršininkas	1	Taksatoris III kat.	1
Dalies vedėjas (inžinierius)	1	Raštininkas I rūš. I kat.	1
Technikas I rūšies	1		6
Technikai II rūšies	2	Traukos skyriaus viršininkas	1
Braižytojas I rūšies	1	Traukos revizorius	1
Raštininkas I rūšies	1	Ruožų meistris	1
	7	Mašinistas instruktorius	1
Kelio meistris I rūšies II kategorijos	1	Technikas I rūšies	1
Kelio meisteriai II rūš. II kat.	5	Raštvedys II rūšies	1
Kelio meistris II rūš. I kat.	1		6
Kelio meisteriai III rūš. III kat.	2	Mašinistai II rūš. I kat.	2
Tiltų meistris II kat.	1	Mašinistai II rūš. II kat.	12
Tiltų meistris III kat.	1	Mašinistai III rūš. I kat.	3
Sandėlių prievaizdos II kat.	3	Mašinistai III rūš. II kat.	24
Kuopos viršilos (seniūnai) I rūš. I kat.	2	Mašinistų padėjėjai I rūš. I kat.	2
Kuopos viršilos (seniūnai) I rūš. II kat.	16	Mašinistų padėjėjai I rūš. II kat.	10
Kuopos viršilos (seniūnai) II rūš. I kat.	2	Mašinistų padėjėjai II rūš. II kat.	3
Vyresnieji remonto darbininkai I kat.	15	Mašinistų padėjėjai II rūš. III kat.	24
Vyresnieji remonto darbininkai II kat.	120	Tepėjai I kat.	4
Vyresnieji remonto darbininkai III kat.	12	Tepėjai II kat.	27
Dailydės II kat.	4		111
Kelių sargai I kat.	4	Garvežių plovėjai II kat.	9
Kelių sargai II kat.	28	Įvadų mašinistai II kat.	5
Kelių sargai III kat.	7	Įvadų mašinistai I kat.	1
	224	Kurikai I kat.	5
Įvadų sargas I kat.	1		20
Įvadų sargai II kat.	4	Depo tarnautojai.	
	5	Depo viršininkai II kat.	2
Telefonų monteriai II kat.	4	Depo budėtojas I kat.	1
Ruožų viršininkas I rūš. I kat.	1	Depo budėtojas II kat.	3
Ruožų viršininkai I rūš. II kat.	4	Nuolatinių mašinų mašinistai II kat.	3
Ruožų viršininkai II rūš. III kat.	2	Vyresnysis vagonų apžiūrėtojas I kat.	1
Ruožų viršininkai III rūš. III kat.	3	Vyresnieji vagonų apžiūrėtojai II kat.	3
Raštvedžiai II rūšies II kat.	3	Kurikai I kat.	2
Raštvedžiai II rūšies I kat.	1	Kurikai II kat.	17
Raštininkai I rūšies II kat.	4	Vyresnysis sargas I kat.	1
Raštininkai II rūšies III kat.	4	Raštininkai II kat.	4
Važiutės revizorius I kat.	1		37
Važiutės tvarkdarys I kat.	1	Dirbtuvių tarnautojai.	
	28	Dirbtuvių viršininkas	1
Stočių viršininkas IV kl. I kat.	1	Jo padėjėjas	1
Stočių viršininkai IV kl. II kat.	9	Bugalteris II rūšies	1
Stočių viršininkai V kl. II kat.	16	Mechanikas	1
Stočių viršininkai IV kl. III kat.	6	Vyresnysis meistris	1
Stočių viršininkų padėjėjai IV kl. III kat.	8	Meisteriai	3
Stočių viršininkų padėjėjai IV kl. III kat.	2	Tabelistas	1
Vagonų suderintojai I rūš. II kat.	4	Jo padėjėjas	1
Sargai ir iešmininkai II kat.	34	Raštininkai I rūšies	2
Sargai ir iešmininkai III kat.	13	Raštininkai II rūšies	2
	93	Technikas	1
Vyresnieji konduktoriai I rūš. I kat.	2	Sandėlio prievaizda	1
Vyresnieji konduktoriai I rūš. III kat.	24	Vyresnysis mašinistas	1
Konduktoriai II rūš. II kat.	10	Instrumentų svarstyklių meistris	1
Jaunesnieji konduktoriai (stabdžių) III kat.	24	Centralizacijos monteris	1
		Diržininkas (rimorius)	1
		Mašinistas II rūšies	1

Mašinistai III rūšies	3
Katilų meisteris	1
Kuro sandėlio prievaizda	1
Vyresnysis sankrovininkas	1
Sankrovininko padėjėjas	1
Kurjeris	1
Vyresnysis sargas	7
Sargai	1
Felčeriš	1

Kiemsargiai	2
Soferis	1
Vyresnysis mechanikas	1
Mechanikas I rūšies	1
Mechanikai II rūšies	2
Priziūrėtojai I rūšies	3
Priziūrėtojai II rūšies	3
Darbininkas I rūšies	1

216

38

Telefono stotis Kaune.

Pašto telegrafo ir telefono valdyba.

Direktorius	1
Vice-direktorius	1
Vyresnysis bugalteris	1
Revizorius instruktorius	1
Administracijos skyriaus viršininkas	1
Tarnybų viršininkai	2
Bugalteris I rūšies	1
Dalių vedėjai	4
Skyrių vedėjai	7
Jų padėjėjai	4
Bugalteris II rūšies	1
Raštvėdžiai	7
Ypatingiems reikalams valdininkas II rūš.	1
Vertėjas	1
Kvalifikuotas braižytojas	1
Bugalterio padėjėjai I rūšies	2
Saskaitininkai	2
Kvalifikuota mašinistė	1
Mašinistės I rūšies	2
Registratoriai	3
Namų prievaizda	1
Raštininkai I rūšies	10
Raštininkai II rūšies	4
Kurjeriai	3

62

Vedėjas (vyresnysis mechanikas)	1
Mechanikas I rūšies	1
Priziūrėtojas I rūšies	1
Priziūrėtojai II rūšies	2
Monteriai	6
Darbininkai I rūšies	2
Darbininkai II rūšies	2
Vyresnės telefonistės	3
Telefonistės I rūšies	18
Telefonistės II rūšies	6
Raštininkas I rūšies	1
Raštininkas II rūšies	1
Pasiuntinys	1
Sargas	1
Tarnaitė	1
Vežėjas	1

48

Pašto-telegrafo įstaigos.

Gelžkelių stotyj Kaune.

Viršininkas	1
Valdininkai IV rūšies	3
Valdininkai V rūšies	4
Valdininkas VI rūšies	1
Laiškininkai I rūšies	4
Laiškininkai II rūšies	4
Sargai	7

24

Centralinė Dirbtuvė ir Centralinis medžiagos sandėlis.

Vyresnysis mechanikas	1
Elektro monteris	1
Telegrafo dirbtuvių meisteriai	2
Tekorius	1
Šaltkalvis	1
Stalius	1
Darbininkai I rūšies	2
Priziūrėtojas I rūšies	1
Raštininkas I rūšies	1
Darbininkas II rūšies	1
Vežėjas	1

13

Pašto telegrafo įstaiga II rūšies.

Viršininkas	1
Padėjėjas	1
Valdininkas I rūšies	1
Valdininkas II rūšies	1
Valdininkai III rūšies	3
Valdininkai IV rūšies	8
Valdininkai V rūšies	12
Valdininkai VI rūšies	8
Vyresnysis laiškininkas	1
Laiškininkai I rūšies	4
Laiškininkai II rūšies	4
Nešiotojai	2
Sargas	1
Vežėjas	1
Mechanikas I rūšies	1
Mechanikai II rūšies	2
Priziūrėtojas I rūšies	1
Priziūrėtojai II rūšies	2
Darbininkas I rūšies	1
Darbininkai II rūšies	2

57

Vienai įstaigai 57. Viso 2-m įstaigom . 114

Pašto telegrafo įstaiga III rūšies.

Pašto-Telegrafo įstaiga Kaune.

Viršininkas	1
Padėjėjai	2
Kauno pašto valdininkai ekspeditoriai	2
Valdininkai I rūšies	3
Valdininkai II rūšies	8
Valdininkai III rūšies	22
Valdininkai IV rūšies	45
Valdininkai V rūšies	45
Valdininkai VI rūšies	10
Vyresnysis laiškininkas	1
Laiškininkai I rūšies	20
Laiškininkai II rūšies	20
Nešiotojai	12
Sveicorial	2
Sargai	5
Valdytojas	1
Vežėjai	3

Viršininkas	1
Padėjėjas	1
Valdininkas II rūšies	1
Valdininkai III rūšies	2
Valdininkai IV rūšies	4
Valdininkai V rūšies	5
Valdininkai VI rūšies	3

Laiškininkai I rūšies	2
Laiškininkai II rūšies	2
Nešiotojai	2
Sargas	1
Vežėjas	1
Mechanikas II rūšies	1
Pržiūrėtojas	1
Darbininkas I rūšies	1
Darbininkas II rūšies	1
	<hr/>
	29

Vienai įstaigai 29. Viso 6-ms įstaigoms . . . 174

Pašto telegrafo įstaiga IV rūšies.

Viršininkas	1
Valdininkas III rūšies	1
Valdininkai IV rūšies	2
Valdininkai V rūšies	3
Valdininkai VI rūšies	2
Laiškininkai I rūšies	2
Laiškininkai II rūšies	1
Nešiotojas	1
Sargas	1
Vežėjas	1
Pržiūrėtojas II rūšies	1
Darbininkas I rūšies	1
	<hr/>
	17

Vienai įstaigai 17. Viso 16-kai įstaigų . . . 272

Pašto telegrafo įstaiga V rūšies.

Viršininkas	1
Valdininkas IV rūšies	1
Valdininkas V rūšies	1
Valdininkai VI rūšies	2
Laiškininkas I rūšies	1
Laiškininkas II rūšies	1
Pržiūrėtojas II rūšies	1
Sargas	1
	<hr/>
	9

Vienai įstaigai 9. Viso 20-čiai įstaigų . . . 180

Pašto telegrafo įstaiga VI rūšies.

Viršininkas	1
Valdininkas V rūšies	1
Valdininkas (telefonistė) VI rūšies	1
Laiškininkas II rūšies	1
Sargas	1
	<hr/>
	5

Vienai įstaigai 5. Viso 37-nioms įstaigoms . . . 185

Pašto telegrafo įstaiga VII rūšies.

Viršininkas	1
Valdininkas (telefonistas) VI rūšies	1
Laiškininkas ir sargas	1
	<hr/>
	3

Vienai įstaigai 3. Viso 60-čiai įstaigų . . . 180

Septyni telegrafo telefono rajonai.

I rūšies 2 rajonai—vyresniųjų mechanikų	2
II rūšies 3 rajonai—mechanikai II rūšies	3
III rūšies 2 rajonai—mechanikai III rūšies	2
	<hr/>
	7

Pašto telegrafo agentūros I, II ir III rūšies.

10 agentų I rūšies	10 asmenų
10 agentų II rūšies	10 "
10 agentų III rūšies	10 "
	<hr/>
	30 asmenų.

Plentų ir vandens kelių valdyba.

Direktorius	1
Direktoriaus padėjėjas	1
Technikos skyriaus vedėjas	1
Vyresnieji kelių inžinieriai	2
Jaunesnysis inžinierius	1
Technikai I rūšies	3
Vyresnieji braižytojai	2
Braižytojas I rūšies	1
Vandens kelių inspektorius	1
Administracijos skyriaus vedėjas	1
Dalių vedėjai	2
Sekretoriaus padėjėjai	2
Raštininkais I rūšies	2
Registratorius	1
Rašomųjų mašinelių mašinistės	3
Kurjeris	1
Sargas	1
Vyresnysis bugalteris	1
Bugalteris II rūšies	1
Bugalterio padėjėjas I rūšies	1
Sąskaitininkai	2
Garažo vedėjas	1
Auto garažo mechanikas	1
Šoferiai lengviems automobiliams	3
Šoferiai sunkiems automobiliams	2
Šoferių padėjėjai	1
Sargas	1
Centralinio sandėlio prievaizdos ir ūkio dalies vedėjas	2
Centralinio sandėlio prievaizdos padėjėjas.. . . .	1
Sandėlio sargai	3

Vietos įstaigos.
Plentų rajonai.

	Šiaulių,	Ukmergės,	Marijamp.	Alytaus.
Rajonų viršininkai	1	1	1	1
Technikas I rūšies rajono viršininko padėjėjas	1	1	1	1
Rajono raštinės vedėjas ir sąskaitininkas	1	1	1	1
Rašomųjų mašinų mašinistas I rūšies raštininkas	1	1	1	1
Tiltų rinkliavos kasininkai	2	2	4	—
Sargai ir kurjeriai	1	1	1	1
Šoferiai lengviems automobiliams	—	1	1	1
Šoferiai sunkiems automobiliams.	1	1	1	1
Tiltų meisteriai	—	—	—	1
Kelių dešimtlininkai	3	3	8	8
Plentručių mašinistai	1	1	1	1
Akmenskaldžių mašinistai	1	1	1	1
Kelių ir tiltų sargai	36	36	77	64
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	49.	50.	99.	85

Kauno vandens kelių rajonas.

Rajono viršininkas inžinierius	1
Technikinės dalies vedėjas (inžinierius)	1
Raštinės vedėjas	1
Vyresnysis sąskaitininkas ir sąskaitybės dalies vedėjas	1
Sąskaitininkas	1
Kasininkas I rūšies	1
Vandens transporto rinkliavos pržiūrėtojas	1
Raštininkas I rūšies	1

Rašomųjų mašinų mašinistas	1
Tiltų rinkliavos kasininkai	8
Kurjeris sargas	1
Vėžėjas	1
	<hr/>
	19

Materialinė dalis ir sandėlis.

Dalies ir sandėlio prievaizda	1
Medžiagos gaminių ir trobesių prievaizda	1
Darbininkai ir sargai	4
	<hr/>
	6

Gidrotechnikos įtvarai (nuolatinis remontas).

Darbu meistris	1
Darbu dešimtininkai II rūšies	2
Sargai	6
Tiltų sargai I kategorijos	8
Tiltų sargai III rūšies	6
	<hr/>
	23

Dugno gilinimo darbai.

Žemsemių vadas ir technikas I rūšies	1
Bagermeisteriai I rūšies	2
Vyresnieji kilnotojai	2
Viršilos	4
Mechanikai II rūšies	2
Mašinistai I rūšies	2
Mašinistai II rūšies	2
Pečkoriai	4
	<hr/>
	19

Tyrinėjimo partija prie žemsemių.

Gidrotechnikas I rūšies	1
-----------------------------------	---

Akmenų ir kelmų pašalinimo darbai

Kranų viršilos	2
--------------------------	---

Farvaterių pažymėjimas.

Ženklavimo seniūnas	1
Ženklavimo viršilos	6
	<hr/>
	7

Laivai.

Garlaivio 150,100 indikatorių jėgų komanda.

Vadas I rūšies (kapitonas I rūšies)	1
Vairininkas I rūšies	1
Mašinistas I rūšies	1
Mašinisto padėjėjas I rūšies	1
Pečkorys	1
	<hr/>
	5

Garlaivio „Klaipėda“ komanda.

Vadas kapitonas II rūšies	1
Vairininkas	1
Mašinistas II rūšies	1
Mašinisto padėjėjas I rūšies	1
Pečkorys	1
	<hr/>
	5

Motoriniai laivai.

Motoristas mechanikas	1
Motoristai I rūšies	2
	<hr/>
	3

Negariniai laivai.

Viršila	1
Sargai	3
	<hr/>
	4

Laivininkystės priežiūra.

Laivininkystės inspektorius	1
Laivininkystės prievaizdos	2
Pakrančių prievaizdos	2
Raštininkas I rūšies	1
Vandens kelių sargybos prievaizda	1
Vyresnieji sargybiniai	2
Jaunesnieji sargybiniai	25

Jaunesnieji sargybiniai navigacijai:

Kaune	11
Linijoj	22
Felčeriai	1
Krovinių ir laivų registratoriai (navigacijos)	2
Važinėlantieji kontrolieriai	2
	<hr/>
	72

Dirbtuvių įtaisymas ir užlaikymas.

Mechanikas II rūšies	1
Keliamųjų kranų mašinistai	3
Instrumentalininkas	1
Stalių meistris	1
Laivų meistris	1
Tabelistas	1
Kvalifikuoti darbininkai	2
Sargai	2
	<hr/>
	12

Pastaba. Šiuos etatus paskelbus, Susisiekimo Ministerijos etatai 1920 metų gegužės mėn. 14 d. panaikinami.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 28 d.

— 603 —

Įsakymas.

I.

Visos valdžios ir savivaldybių įstaigos privalo Valstybinio Apdraudimo įstaigai, apdraudžiant jai nuo ugnies trobesius, teikti reikalingos pagalbos.

II.

Valsčių savivaldybėms pavedama:

1. Valstybinio apdraudimo įstaigos nustatyta tvarka suskaičiuoti ir vesti visą valsčiaus trobesių sąrašą atskirais kaimais, vienkiemiais ir t. t.

2. Sudaryti kaiminamąsias komisijas iš 3 žmonių apdraudžiamųjų trobesių kainai nustatyti, kaiminamosios komisijos gali būti sudarytos atskiriems sodžiams ir seniūnijoms.

I pastaba. Kaiminamąsias komisijas sudaro valsčių tarybos.

II pastaba. Valstybinio Apdraudimo įstaigos Valdytojai pareikalavus, kaiminamosios komisijos turi būti perinktos.

3. Apdraudimo mokesnius (premijas) rinkti, juos tvarkyti ir į lėšą arba Valstybinio Apdraudimo įstaigos Valdytojai įsakius, kitą kredito įstaigą įnešti.

4. Nuostolių likvidacijoje dalyvauti, visų reikalingų priemonių Valstybinio Apdraudimo įstaigos reikalams apsaugoti imtis, taip pat nustatyta tvarka raštyvedybę vesti.

5. Valsčių savivaldybės, eidamos šiuo įsakymu nustatytas pareigas, vaduojasi Apdraudimo įstaigos Valdytojo instrukcijomis ir nurodymais.

Pastaba. Už šiuo įsakymu pavestų pareigų ėjimą valsčių savivaldybėms skiriamas kas metai iš apdraudimo mokesnių (premių) tam tikras atlyginimas, kurio didumas nustatomas Valstybinio Apdraudimo įstaigos įstatų § 16 ir 20 p. d. (Vyr. Žin. Nr. 56 eilinis Nr. 528) nustatyta tvarka.

Dr. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

J. Dobkevičius
L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio p.
Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 28 d.

— 604 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 1920 m. kovo mėn. 4, dienos už išvežamams iš Lietuvos uogas ir vaisius nustatau šią muito rinklavą:

už žalius obuolius po 10 — už 100 klg.	
„ „ kriaušes „ 12 — „ „ „	
už džiovintus obuolius po 30 — „ „ „	
„ „ kriaušes „ 35 — „ „ „	
„ žemuoges . . . . . 60 — „ „ „	
„ mėlynės . . . . . 20 — „ „ „	
„ bruknės . . . . . 25 — „ „ „	
„ agrastus . . . . . 25 — „ „ „	
vyšnios . . . . . 30 — „ „ „	
šlyvas . . . . . 25 — „ „ „	
sodo žemuogės . . . . . 70 — „ „ „	
avietes . . . . . 25 — „ „ „	

ir leidžiu išvežti be atskirų Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimų.

J. Dobkevičius

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerij.
Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 17 dieną.

Skelbimai.

Vaduodamasis įstatymo apie laikiną prekybą suvaržymą Lietuvos pasieniuose § 1 ir papildomas mano 1920 m. lapkričio mėn. 21 d. skelbimą, šiuo skelbiu, kad laisva prekyba sustabdoma Kretingos apskrities Palangos valsčiuje.

R. Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

R. Dulskis
L. e. Min-jos Reikalų Vedėjo p.
Kaunas. 1921 m. birželio m. 28 d.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. rugpiūčio m. 21 d. tapo įregistruoti Kauno žydų greitiosios pagalbos — draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 60).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. balandžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti papirosų ir gilzių fabrikos darbininkų profesinės sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 32).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1919 metų gruodžio mėn. 6 d. tapo įregistruoti Aukštųjų Mokslių draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 1).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. balandžio m. 10 d. tapo įregistruoti Lietuvos evangelikų liuteronų evangelijos draugijos įstatai (Draugijos rejestro Nr. 30).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. gegužios m. 12 d. tapo įregistruoti Lietuvos kooperacijos darbininkų profesinės sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 35).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. vasario mėn. 14 d. tapo įregistruoti Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 22).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. gegužios mėn. 20 d. tapo įregistruoti rusų partijos tarybos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 42).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1919 m. gruodžio mėn. 10 d. tapo įregistruoti Lietuvos esperantistų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 9).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. birželio mėn. 8 d. tapo įregistruoti Kauno žydų vaikų kolonijoms steigti draugijų įstatai (Draugijų rejestro Nr. 45).

Kauno Miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. vasario mėn. 21 d. tapo įregistruoti Lietuvos teisininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 25).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad 1919 m. gruodžio mėn. 15 d. tapo įregistruoti Kauno butų samdytojų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 6).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gegužės mėn. 30 d. tapo įregistruoti Kedainių miesto miestiečių ir ūkininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 46).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gegužės mėn. 30 d. tapo įregistruoti Kedainių bendros profesinės sąjungos įstatai (Draugijos reiestro Nr. 47).

Kedainių agskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. birželio mėn. 11 d. tapo įregistruoti Kedainių lietuvių inteligentų ratelio įstatai (Draugijos rejestro Nr. 48).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. birželio mėn. 3 dieną tapo įregistruoti Jurburko žydų bendrovės bibliotekos „Mendelė“ įstatai, (Draugijų rejestro Nr. 15).

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gegužės mėn. 28 d. tapo įregistruoti Švieksnos žemės ūkio draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 69).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
605 Pensijos D-ruį Jonui Basanavičiui nustatymo įstatymas	1	612 Nepaprasto Valstybės Išdo paskolos krašto gyny- mo reikalams 6 § pakeitimas	4
606 Įstatymo sekvestruoti privatiniam turtui valstybės reikalams karo metu str. 1 pakeitimo papildymas	1	613 Įstatymo apie algas kareiviams specialistams pagal laipsnį ir specialybę papildymas	4
607 Laikinojo Lietuvos teismų ir jų darbo sutvarkymo, civilinio ir baudžiamojo proceso įstatymų pakeiti- mas ir papildymas	1	614 Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdi- ninkams įstatymo papildymas ir pakeitimas	4
608 Pašto tarifo įstatymas	2	615 Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdi- ninkams įstatymo papildymas ir pakeitimas	5
609 Ministrų Kabineto Kanceliarijos etatų papildymas	3	616 Įsakymas	5
610 Lošiamųjų ir pasjanso kortų valstybinės monopoliz- acijos įstatymas	3	617 Valstybės Kontrolierio įsakymas ir skelbimai	5-6
611 Įstatymas Suvalkių fronto atsitikimų tardymo komi- sijai sudaryti	4		

— 605 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 15 d. priimtą pensijos nustatymo įstatymą.

Pensijos d-ruį Jonui Basanavičiui nustatymo įstatymas.

1. Laikraščio „Ausros“ įkūrėjui daktarui Jonui Basanavičiui už neužmirštamus lietuvių tautos atgimimo metu nuopelnus nustatoma iš Švietimo Ministerijos kreditų po 2.000 auksinių pensijos kas mėnuo ligi gyvos galvos.

2. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 m. sausio mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 8 d.

— 606 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 10 d. priimtą įstatymo pakeitimo papildymą.

Įstatymo sekvestruoti privatiniam turtui Valstybės reikalams karo metu str. 1 pakeitimo papildymas.

Įstatymo sekvestruoti privatiniam turtui Valstybės reikalams karo metu str. 1 pakeitimas papildomas šiaip:

Pastaba. Naujai statomieji namai ir visi namai ir butai, kurie nuo 1921 metų balandžio mėn. 22 d. del suirimo negyvenami, savininkams juos atremontavus, per 5 metus laikomi nesequestruojamais.

Namų ar butų savininkai, pradėję nuo nurodytos dienos remontą, įregistruoja trobesius Komendanturoje, kur jos nėra—pas Apskrities Viesininką.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 8 d.

— 607 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 15 d. priimtą įstatymų pakeitimą ir papildymą.

Laikinojo Lietuvos teismų ir jų darbo sutvarkymo, civilinio ir baudžiamojo proceso įstatymų pakeitimas ir papildymas.

1 §. Laikinojo Lietuvos teismų ir jų darbo sutvarkymo 5 § pakeičiamas šiaip:

Apygardos Teismas steigiamas kelioms apskrityms. Jo bustinę ir galios plotą nustato Teisingumo Ministeris. Kreditai tam reikalui gaunami paprastuoju keliu.

2 §. Laikinojo Lietuvos teismų ir jų darbo sutvarkymo 19 ir 29 §§ pakeičiami šiaip:

Apeliacinėse bylose kasaciniai skundai del Apygardos Teismų sprendimų ir nutarimų duodami Vyriausiajam Tribunalui.

3 §. Civilinio Proceso įstatymo 186 str. žodžiai „šimtas rub.“ pakeičiami žodžiais „du tūkstančiu auks.“. Ginčuose del nekilnojamo turto kasacija leidžiama visose bylose, nežiūrint ieškinio kainos didumo.

4 §. Civilinio Proceso įstatymo 190 str. žodžiai „dešimts rub.“ pakeičiami žodžiais „du šimtu auks.“.

5 §. Baudžiamojo Proceso įstatymo 174 str. papildomas šiaip: kasaciniai skundai neleidžiami, jeigu antrosios Teismo instancijos sprendimu yra uždėta bausmė ne didesnė, kaip 7 dienos arešto, arba pinigų.

ginė bauda ne didesnė, kaip 500 auks. ir jeigu reikalaujama atlyginimo už nuostolius suma arba civilinio ieškino kaina ne didesnė, kaip 2000 auks.

6 §. Baudžiamojo proceso įstatymo 177 str. žodžiai „dešimts rub.“ pakeičiami žodžiais „du šimtu auksinų“.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigimojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 8 d.

— 608 —

Einaš Respublikos prezidento Pareigas Steigimojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigimojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 22 d. priimtą įstatymą.

Pašto tarifo įstatymas.

I. Vidaus korespondencijos tarifas.

1 §. Paprasti laišakai:

Už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį . . . 100 sk.
galutinis svarumas 2 kilogramai.

2 §. Vietos laišakai.

už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį . . . 50 „
galutinis svarumas 300 gramų.

3 §. Atvirieji laišakai (atvirukai):

paprasti . . . . . 50 „
su atsakymu . . . . . 100 „
vietos. . . . . 40 „

4 §. Spausdiniai:

už kiekvienus 50 gramų . . . . . 30 „
galutinis svarumas 2 kilogramai.

5 §. Reikalų raštai:

ligi 150 gramų . . . . . 100 „
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų . . . 30 „
galutinis svarumas 2 kilogramai.

6 §. Prekių pavyzdžiai:

ligi 100 gramų . . . . . 40 „
ir už kiekvienus 50 gramų . . . . . 30 „
galutinis svarumas 350 gramų.

7 §. Spausdiniai neregiam:

už kiekvienus 500 gramų . . . . . 20 „

8 §. Vietos banderolės:

Spausdiniai:

už kiekvienus 50 gramų . . . . . 20 sk.

Reikalų raštai:

ligi 150 gramų . . . . . 60 „
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų . . . 20 „

Prekių pavyzdžiai:

ligi 100 gramų . . . . . 30 „
ir už kiekvienus sekančius 50 gramų . . . 20 „
galutinis svarumas toks pats kaip pažymėta punktuose 4, 5 ir 6.

9 §. Už kiekvieno siuntinio apdraudimą 100 sk.

10 §. Už perleidimą pinigų perlaidomis:

Paštu:

ligi 50 auksinų . . . . . 100 „
toliau už kiekvienus 50 auksinų . . . . . 50 „

I pastaba. Privatinių žmonių perlaidas nuolatoto susitarę tarp savęs Susisiekimo, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija ir Valstybės Kontrolė.

II pastaba. Valdžios įstaigų perlaidos priimamos be aprėžimų.

11 §. Už perleidimą pinigų perlaidomis telegrafu be pašto rinkliavos imamas dar pridedamasis telegrafo mokesnis:

ligi 300 auks. kaip už 20 žodžių telegramą, virš 300 auks. kaip už 25 žodžių telegramą.

12 §. Už vertybinius laiškus mokesnis susideda: iš svarumo rinkliavos už kiekvienus 20 gramų arba jų dalį . . . . . 100 sk.

Apdraudžiamoji rinkliava imama nuo sumos arba vertybės:

ligi 100 auks. . . . . 100 sk.
už kiekvienus sekančius 100 auks. . . . . 50 „
galutinis svarumas 10 kilogramų.

Galutinis vertybės laiško įkaininimas:

atvirųjų . . . . . 50.000 auks.
uždarytųjų . . . . . 1.000 auks.

I pastaba. Draudžiama siųsti vertybės laiškuose ost pinigai ir reichsmarkės.

II pastaba. Vertybės laiškuose pinigų gali siųsti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos įstaigos.

III pastaba. Valdžios įstaigų vertybės laiško įkaininimas neaprežtas.

13 §. Siuntiniai:

už persiuntimą pašto neįkainuotų siuntinių mokesnis imamas pagal svarumą:

ligi 1 kilogramo . . . . . 300 sk.
virš 1 kilogramo ligi 3 kilogramų . . . . . 600 „
virš 3 kilogramų ligi 5 kilogramų . . . . . 900 „
virš 5 kilogramų už kiekvieną sekančią kl-mą 150 „

Už įkainuotus siuntinius be to imama dar apdraudžiamoji rinkliava kaip už vertybės laiškus.

I pastaba. Už kiekvieno siuntinio siuntimą iš vienos pašto stoties į kitą, arba jo grąžinimą imamas pridedamasis pilnas svarumo mokesnis.

II pastaba. Siuntiniai adresuoti žmonėms, kurie gyvena pačiame mieste, saugojami 15 dienų be jokio mokesnio, o kurie gyvena užmiestyje—30 dienų nuo pakvietimo išsiuntimo dienos; išėjus šiam laikui už kiekvieną siuntinį, nežiūrint jo svarumo, imamas mokesnis po 50 skatikų už dieną.

14 §. Už persiuntimą korespondencijos užduetu mokesniu be bendro mokesnio imama:

ligi 10 auks. . . . . 100 sk.
virš 10 auks. už kiekvieną sekančią auksiną 5 sk.

15 §. Už korespondencijos gavimo pranešimą . . . . . 100 sk.

16 §. Už naudojimąsi abonentinėmis pašto dėžutėmis per metus:

Vilniuje ir Kaune . . . . . 120 auks.
Kitose vietose . . . . . 60 auks.

17 §. Už korespondencijos išdavimą bilietais: per metus . . . . . 25 auks.

18 §. Įvairiai korespondencijai paieškoti pareiškimams mokama pašto ženklais po . . . . . 100 sk.

19 §. Pareiškimai apie adresų pakeitimą, korespondencijos grąžinimą ar dasiuntimą apmokami pašto ženklais po . . . . . 200 „

20 §. Visokios rūšies valdžios ir savivaldybių korespondencija sustinėjama dovanai.

21 §. Kiekviena Ministerija sudaro sąrašą savo Ministerijos bei savivaldybių įstaigų, kurios turi teisės siuntinėti savo korespondenciją dovanai. Tie sąrašai siunčiami Susisiekimo Ministeriui patvirtinti.

22 §. Nurodyta 20 § valdžios ir savivaldybių korespondencija suprantama:

- 1) paprasti laišakai,
- 2) neįkainuoti siuntiniai ir
- 3) valstybės išdinių, muitinių ir valstybės banko; valstybės bonai, kuponai ir kiti popieriai, įvertintuose paketuose.

Pastaba. Nurodyta šiame straipsnyje korespondencija siuntinėjama tik valstybės viduje.

23 §. Kiekviena įstaiga, kuri siunčia korespondenciją sulig 20 straipsnio šio įstatymo, privalo turėti atskirą pašto korespondencijos knygą, kurioje pašto valdininkas, priėmęs korespondenciją, pasirašo.

24 §. Ant kiekvienos tokios korespondencijos, turi būti pažymėtas siunčiamas korespondencijos eilinis įstaigos numeris ir pridėta antspauda.

25 §. Karių laišakai karo metu paduoti karo lauko pašto įstaigose, kurios yra fronte, siunčiami nemokamai, jeigu ant jų (vokų) bus padėtas karinis antspaudas.

Visose kitose vietose už tokius laiškus mokama po 15 sk. už kiekvienus 20 gramų.

26 §. Karo metu pašto siuntiniai, ne sunkesni kaip 5 kilogramai, adresuoti į fronto dalis kariškiams, siunčiami dovanai.

II. Užsienio korespondencijos tarifas.

27 §. Paprasti laišakai:
ligi 20 gramų . . . . . 200 sk.
už kiekvienus sekančius 20 gramų . . . . . 100 "
galutinis svarumas 2 kilogramai.

28 §. Atviri laišakai (atvirukai):
paprasti . . . . . 100 "
su atsakymu . . . . . 200 "

29 §. Spausdiniai:
už kiekvienus 50 gramų . . . . . 40 "
galutinis svarumas 2 kilogramai.

30 §. Reikalų raštai:
ligi 250 gramų . . . . . 200 "
už kiekvienus sekančius 50 gramų . . . . . 40 "
galutinis svarumas 2 kilogramai.

31 §. Prekių pavyzdžiai:
ligi 100 gramų . . . . . 80 "
už kiekvienus sekančius 50 gramų . . . . . 40 "
galutinis svarumas 500 gramų.

32 §. Spausdiniai neregiamas:
už kiekvienus 500 gramų . . . . . 20 "

33 §. Už kiekvieno siuntinio apdraudimą 200 "

34 §. Už pranešimo (Avis de reception) gavimą 200 "

35 §. Pareiškimai apie adresų pakeitimą, korespondencijos grąžinimą ar dasiuntimą apmokami pašto ženklais po 400 "

36 §. Už paieškojimą įvairios korespondencijos pareiškimai apmokami pašto ženklais po 200 "

37 §. Už persiuntimą lengvųjų neįkainuotų siuntinių iš Lietuvos į Latviją: už kiekvieną siuntinį imama po 12 auksų.
galutinis svarumas 5 kilogramai.

III. Periodinių leidinių siuntinėjimo tarifas.

38 §. Už visų periodinių leidinių siuntinėjimą imama 10% nuo kiekvieno leidinio prenumeratos kainos bet mėnesiui už 1 ekempliorių ne mažiau kaip:

Galutinis
svarumas
gramų

1 kartą per dieną.	50	100
nuo period—1 kartą per savaitę	50	30
nuo leidinio, 3 kartus per savaitę	50	40
išeinančio 1 kartą per mėnesį	100	20
2 kartą per mėnesį	100	30

Perteklius mokama už kiekvienus 15 gramų po 3 skat. Šis įstatymas įgyja galios nuo š. m. liepos mėnesio 1 dienos.

Įstatymas apie pašto tarifą susižinoti krašte ir užsieniu 1920 m. vasario mėnesio 29 dienos „Laik. Vyr. Žin.“ 21 Nr.; įstatymo apie pašto tarifą 14 § papildymas 1920 metų balandžio mėn. 12 d. „Laik. Vyr. Žin.“ 28 Nr. eilinis Nr. 329 ir įstatymo apie pašto tarifą pakeitimas 1920 m. rugpjūčio mėn. 9 d. „Laik. Vyr. Žin.“ 43 Nr. eilinis Nr. 441 nustoja galios.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas,
1921 m. liepos mėn. 16 d.

— 609 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 30 d. priimtą etatų papildymą.

Ministerių Kabineto kanceliarijos etatų papildymas.

(L. V. Ž. Nr. 33, eilinis Nr. 373).

Ministerių Kabineto Juriskonsultas	1
Ministerijų Juriskonsultų Komisijos sekretorius ir kalbos taisytojas ir Ministerių Kabineto Juriskonsulto padėjėjas	1
Šveicorius	1

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 16 d.

— 610 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 7 d. priimtą įstatymą:

Lošiamųjų ir pasjanso kortų Valstybinės monopolizacijos įstatymas.

1 §. Įvedama lošiamųjų ir pasjanso kortų Valstybinė monopolizacija.

2 §. Draudžiama laisva prekyba lošiamomis ir pasjanso kortomis privatinėse įstaigose ir jų laisvas įvažimas ir išvežimas į užsienį.

3 §. Šis įstatymas vykdyti pavedama Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui, kuris monopolizuotas prekes ima Valstybės valdymui arba duoda privatinėms žmonėms ar firmoms monopolinę konsensiją.

4 §. Kaltininkai, nusizengę šiam įstatymui, baudžiami kaip už kontrabandos gabėnimą.

5 §. Šiam įstatymui vykdyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui duodama teisė leisti instrukcijų ir taisyklių.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 16 d.

— 611 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 22 d. priimtą įstatymą:

Įstatymas Suvalkų fronto atsitikimų tardymo komisijai sudaryti.

1 §. Ištyrimui Suvalkų fronto 1920 m. rugsėjo mėnesio atsitikimų sudaroma komisija iš trijų narių, Steigiamojo Seimo skiriamų. Jei komisija ras reikalingu, ji gali išplėsti tardymą į armijos vadovybę, į armijos aprūpinimą, į armijos sanitarijos stovį ir į kitas krašto gynimo įstaigas.

2 §. Komisijai leidžiama kviesti į bendradarbius dalykų žinovus vykdomos valdžios ir teismų valdininkus.

3 §. Komisija gali reikalauti iš valdžios ir teismų įstaigų visų reikalingų žinių, tų įstaigų atstovų parodymų, paaiškinimų, rašto dokumentų, neišskiriant slapčių, klausti liudininkų, daryti kratą.

4 §. Tuose atsitikimuose, kada komisija ras reikalingu, kad kaltininkai būtų patraukti tieson, komisija susižino su atitinkamais teismo organais betarpiu.

5 §. Komisija gali pavesti daryti tardymą atskiriems savo nariams arba pakviestiems bendradarbiams (2 §).

6 §. Komisija apie tardymo pasekmes daro pranešimus Steigiamajam Seimui.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 16 d.

— 612 —

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 15 d. priimtą paskolos pakeitimą:

Nepaprastos Valstybės lždo paskolos krašto gynimo reikalams 6 § pakeitimas.

Nepaprastos Valstybės lždo paskolos krašto gynimo reikalams (V. Ž. Nr. 50 eilinis Nr. 490) 6 § pakeičiamas šiaip:

Nepaprastai Valstybės lždo paskolai krašto gynimo reikalams traukiama 5.200 premijų sumoje 2.000.000 auksinų šiuo būdu:

2.000 premijų po	100 auksinų
2.000 " "	200 "
1.000 " "	500 "
150 " "	1.000 "
20 " "	5.000 "

15 " "	10.000 "
12 " "	25.000 "
2 " "	50.000 "
1 " "	100.000 "

Viso 5.200 premijų už 2.000.000 auks.

Pastaba. Premijų traukimo laiką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris. Premijų traukimas turi būti ne vėliau, kaip 1922 metų gegužės mėn. 1 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 16 d.

— 613 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 17 d. priimtą įstatymo papildymą.

Įstatymo apie algas kareiviams specialistams pagal laipsnį ir specialybę papildymas.

Įstatymas apie algas kareiviams specialistams pagal laipsnį ir specialybę (L. V. Žinios Nr. 22 eilinis Nr. 273) papildomas šiaip:

Pastaba. Šarvuotų automobilių šoferiai už specialybę gauna po 300 auksinų kas mėnuo.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 16 d.

— 614 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio 10 d. priimtą įstatymo papildymą ir pakeitimą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo (Vyr. Žinios Nr. 30 eilinis Nr. 344) papildymas ir pakeitimas.

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos patarėjas, Žemės Reformos Komisijos Pirmininkas	2.000
Vyriausias veterinarijos inspektorius, vyriausias durpynų ir vandenių inspektorius, kovai su galvijų maru stoties direktoriaus padėjėjas	1.800
Geologas, kovai su galvijų maru stoties laborantas	1.600
Žemės tvarkymo ir matavimo Departamento specialistas I eilės	1.500
Bugalteris instruktorius, sėklos selekcijos žemės ir trąšų bandymo vedėjas specialistas I eilės, apygardos matininkas, Žemės ūkio inspektorius, žemės tvarkymo ir matavimo Departamento specialistas II eilės	1.400

Svetimo instruktorius, žemės reformos komisijos sekretorius, statistikos instruktorius, žemės ūkio įgaliotinis I eilės, miškų technikas I eilės, lentpiūvių inspektorius specialistas II eilės	1.200
Miškų technikas II eilės, veterinarijos inspekcijos sekretorius, kovai su galvijų maru stoties laboranto padėjėjas, namų skyriaus vedėjas, Kauno įgal. žūklystės rajono prižiūrėtojas, veterinarijos ir agrenomijos studentai, kovai su gyvulių maru stoties raštvėdys, linininkystės instruktorius Kaune I eilės, gyvulininkystės instruktorius Kaune I eilės, sodininkystės instruktorius Kaune I eilės, žemės ūkio įgaliotinis II eilės, bitininkystės instruktorius Kaune I eilės	1.000
Archyvaras II eilės, mechanikas, įgaliotinio Kaune sekretorius, įgaliotinio Kaune buhalteris, Kauno ir Turžėnų urėdų raštvėdys, sodininkystės, linininkystės gyvulininkystės ir pienininkystės instruktorius I eilės, technikas vietoje	900
Miškų technikas III eilės, smėlyno tvirtinimo girininkas, urėdo padėjėjas (urėdas III eilės), įgaliotinio padėjėjas	850
Agentas, archyvaro padėjėjas, įgaliotinio Kaune raštininkas I eilės, Kauno ir Turžėnų urėdų raštininkas I eilės, sodininkystės, linininkystės, gyvulininkystės ir pienininkystės instruktoriai II eilės vietoje, urėdų raštvėdžiai, apygardos matininko sekretorius	800
Sandėlio prievaizda, įgaliotinio Kaune namų užvaizda	750
Mėsos prižiūrėtojas instruktorius	700
Apygardos matininko raštininkas I eilės, įgaliotinio Kaune raštininkas II eilės, Kauno ir Turžėnų urėdų raštininkai II eilės	650
Urėdų raštininkai I eilės vietoje, kalvis, sodininkas I eilės, vyresnysis laboratorijos tarnas, sandėlio prievaizda II eilės, įgaliotinio raštininkas II eilės	600
Sanitaras, matininkas praktikantas I eilės, raštininkas II eilės	550
Dailydė, galvijų prižiūrėtojas, sodininkas II eilės, pardavėjas, girininkas praktikantas, įgaliotinio Kaune sargas, tarnas, vežėjas, Kauno ir Turžėnų urėdų sargas	500
Matininkas praktikantas II eilės	450
Eigulis III eilės	100

I pastaba. Miškų urėdams ir jų padėjėjams prie pagrindinės algos pridėdama po 500 auksinų, o miškų girininkams po 250 auks. kas mėnuo atskaičiuojama laikyti.

II pastaba. Šis įstatymas įgyja galios nuo š. m. gegužės mėn. 20 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 16 d.

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 10 d. priimtą įstatymo papildymą ir pakeitimą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas ir pakeitimas.

Redakcijos Vedėjas	2.500
Redakcijos vedėjo pavaduotojas	1.800
Korespondentas reporteris	1.200
Laikraščių apžvalgos ir svetimų kalbų žinovas.	1.200
Karo korespondentas ir feljetoninkas	1.200
Spaudos korektorius	1.200
Agentas instruktorius	1.000
Skelbimų ir klientų priiminėtojas	1.000
Skelbimų tvarkytojas	800
Ekspeditoriaus padėjėjas	700
Buto prižiūrėtojas—kurjeris	550
Kurjeris	550
Ekspedicijos darbininkas	500

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 8 d.

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos valstybės konstitucijos § 8 p. „a“ ir pono Ministerio Pirmininko š. m. balandžio mėn. 7 dienos pristatymu, profesorį Joną Šimkų skiriu Krašto Apsaugos Ministeriu.

A. Stulginskis

Einas Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. balandžio mėn. 7 d.

Valstybės Kontrolierio įsakymas.

Faktinės revizijos darbui palengvinti ir jos rezultatus pagreitinoti, su Krašto Apsaugos Ministerija susitaręs, skiriu prie kiekvienos kariuomenės divizijos ir prie vietinės kariuomenės Brigados nuolatinius Valstybės Kontrolės atstovus („Valstybės Kontrolės N. divizijos revizorius“).

Divizijų revizoriai priklauso Valst. Kont. Krašto Apsaugos Revizijos Departamentui ir dirba jo duotais nurodymais. Valstybės Kontrolės atstovai skiriami prie divizijų štabų (adresas: N. divizijos štabas, Valstybės Kontrolės divizijos revizoriui).

Divizijų revizoriams pavedama:

1) nuodugniai divizijos dalių ūkio vedimą ir atskaitomybės tvarką pažinti; šiuo tikslu revizoriai privalo sekti dalių įsakymus, ūkio srities komisijų darbą ir jų aktus ir vietoje su ūkio aparato darbu susipažinti;

2) savo iniciatyvą arba gavus žinių ir nurodymų iš divizijos vado, einant bendru Valstybės Kontrolės įgaliojimu, daryti divizijos dalyse faktinas revizijas piniginio ir medžiaginio turto, patikrinant kasas, sandėlius, apyskaitų dokumentus, knygas ir visų ūkio šakų vedimą ir atskaitomybės tvarką;

3) atstovauti Valstybės Kontrolei sudarant sutartis varžytinėse, įvairiose ūkio srities komisijose, kurias sudaro divizijos dalių vadai ir kita karinė vyresnybė, produktams ar medžiagai priimti ar apžiūrėti, skiriamam perduoti, parduoti ar panaikinti turtui patikrinti ir p., taip pat dalyvauti išaiškinant kiekybę ir kokybę paimto iš priešo karo grobio.

Divizijų revizoriams duodama teisės:

1) priiminėti iš divizijos dalių ir įstaigų pranešimus apie projektuojamas sutartis, varžytines, apie skiriamas turtui patikrinti, perduoti, priimti ar panaikinti komisijas ir apie visus kitus sumanymus ir įvykius, apie kuriuos dalys, einant esamais įsakymais ir įstatymais privalo paduoti Valstybės Kontrolei žinių;

2) priiminėti iš dalių 1-me šio skyriaus punkte nurodytas sutartis, varžytinių ir komisijų aktų nuorašus, kurios kariuomenės dalys privalo siuntinėti Valstybės Kontrolei;

Pastaba. Gavus divizijos dalims žinią apie paskirimą tos divizijos revizoriaus, visus šio skyriaus 1 ir 2-me p.p. nurodytus pranešimus ir aktų nuorašus jos siunčia revizoriams. Šių pranešimų ir nuorašų nuo to laiko siuntinėti Valstybės Kontrolės Krašto Apsaugos Revizijos Departamentui nereikia, jam pasilieka, kaip ir ligi šiam laikui, siuntinėti įsakymų nuorašai;

3) gauti iš divizijos vado, divizijos dalių ir įstaigų viršininkų nuolatinių ir prikromanduotų divizijos dalių ir įstaigų sąrašą, su nurodymais jų būstinės ir kitokias žinias, kurios liečia revizoriaus darbo sritį, taip pat ir žinias apie divizijos dalių patikrinimą, padarytą divizijos intendanto arba kitų įgaliotų žmonių.

Padarytoms revizijoms divizijų revizoriai rašo protokolus, kurių originalus siunčia V. K. Kr. Aps. Rev. Departamentui, o nuorašus divizijos vadų žiniai. Apie atskirus dalių ūkyje pastebėtus netvarkos ar neteisėtumo faktus, divizijos revizorius praneša V. K. K. A. Rev. Departamentui; tokių pranešimų nuorašai siunčiami taip pat ir divizijos vado žiniai.

J. Zubrickas
Valstybės Kontrolierius.

Kaunas,
1921 m. liepos mėn. 7 d.

Skelbimai.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad Lietuvos Laisvės paskolos bonai tapo pavogti iš šių piliiečių:

1) Šimo Kuodžio, Alytaus apskrities, Mitraukos kaimo du bonai po 50 dolerių Nr. Nr. 17051 ir 17052.

2) Maksimo Kuodžio, Alytaus apskrities, Mitraukos kaimo 100 dolerių bonas Nr. B. 04525 ir trys bonai po 50 dolerių Nr. Nr. A. 10042, A. 00932 ir A. 15651.

Šiuos Lietuvos Laisvės Paskolos bonus laikyti neturintiesiems ir suradus juos pristatyti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijai arba atimiausiai Valstybės Išdinei.

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. birželio mėn. 15 d. tapo įregistruoti Tauragės gaisrinės draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 70).

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad 1919 m. spalio mėn. 10 d. tapo įregistruoti Ukmergės lenkų draugijos rėmimo privatinės vidurinės lenkų mokyklos Ukmergės mieste įstatai (Draugijų rejestro Nr. 32).

Šiaulių apskrities viršininkas skelbia, kad 1920 m. birželio mėn. 14 d. tapo įregistruoti „Žiburelio“ draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 22).

Panevėžio apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. gegužės mėn. 20 d. tapo įregistruoti Panevėžio miesto ugniagesių įstatai (Draugijų rejestro Nr. 22).

Biržų - Pasvalio Apskrities Viršininkas skelbia, kad š. m. vasario mėn. 7 dieną tapo įregistruoti Pasvalio Jau-nimo Draugijos „Vairas“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 29).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 27 d. tapo įregistruoja Lietuvių Krikščionių ūkio draugijos „Žagrė“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 43).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio mėn. 27 d. tapo įregistruoti neturtingiems Mariampolės Rygiškių Jono gimnazijos moksleiviams - ėms šelpti draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 75).

Ežerėnų apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. sausio 24 d. tapo įregistruotas Lietuvos Sionistų draugijos Dusetų skyrius (Draugijų rejestro Nr. 9).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 7 d. tapo įregistruoti „Kauno pramoninkų ir fabrikininkų draugijos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 89).

Panevėžio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 28 d. tapo įregistruoti aukštesniųjų, vidurinių mokyklų ir progimnazijų mokytojų šelpimas „Atsargos“ draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 19).

Panevėžio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 23 d. tapo įregistruoti Lietuvos girininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 31).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

Pusl.

Pusl.

618 Namų, butų ir kambarių samdymo miestuose ir miesteliuose įstatymo pakeitimas ir papildymas. . . . 1

619 Laikinių akcizės mokesnių įstatų papildymas ir pakeitimas 1
Skelbimai 2

— 618 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. birželio mėn. 30 d. priimtą įstatymo papildymą ir pakeitimą.

Namų, butų ir kambarių samdymo miestuose ir miesteliuose įstatymo (V. Ž. Nr. 45, eilinis Nr. 455) pakeitimas ir papildymas.

Įstatymas papildomas šiuo paragrafu: 1¹ §. Miestuose ir miesteliuose leidžiama kelti nuomos kainą butams prekybos ir pramonės reikalams ne aukščiau, kaip 8 (aštuonis) kartus už tas kainas, kurios buvo 1914 metų balandžio 23 d., skaitant rusų rublių lygiu dviem auksinam (osto markės).

7 §. Pirmą dalis pakeičiama šiaip: «Paprastas būtinai reikalingas buto remontas neduoda jo savininkui teisės kelti nuomos aukščiau nustatytojo maksimumo».

Įstatymas papildomas: 7¹ §: «Kapitalinis namų remontas duoda jų savininkui teisės kelti nuomos kainą aukščiau šio įstatymo 1 ir 1¹ §. nustatytojo maksimumo, bet ne daugiau, kaip du kartus. Ginčus šiuo klausimu sprendžia butų skyrius.

8 § papildomas: «II pastaba. Be savininko sutikimo nuomininkas neturi teisės perleisti butą kitam žmogui».

I 10 § įnešama pataisa: po žodžių «gali būti» įdėti žodį «nuomininkų».

Namų, butų ir kambarių samdymo miestuose ir miesteliuose įstatymas papildomas šiais § §.

19 §. Skundai dėl butų skyriaus sprendimų 2 savaitių laikui nuo sprendimo paskelbimo dienos gali būti duodami Taikos Teisėjui.

20 §. Šis įstatymas neličia naujai statomų ir naujai įrengtų ir šiais metais dar neapgyvendintų namų.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas

— 619 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 dieną priimtą akcizės mokesnių įstatų papildymą ir pakeitimą:

Laikinių akcizės mokesnių įstatų (L. V. Ž. Nr. 10 ir V. Ž. 43 eilinis Nr. 444) papildymas ir pakeitimas.

1 § papildomas žodžiais «ir arbatžolės».

2 § pakeičiamas šiaip: «Už vietinį spiritą imama akcizės mokesnio 40 auks. 65 skat. už gyno spirito literį, arba 500 auks. už gyno spirito kibirą, arba 5 auks. už kiekvieną gyno spirito laipsnį».

3 § pakeičiamas šiaip: «Už įvežamus iš užsienio vaisvynius akcizės mokesnio imama 120 auks. už kibirą, arba 9 auks. 76 sk. už kiekvieną literį».

Pastaba. Už įvežamąjį šampaną ir kitus šnypščiančius vynus imama akcizės mokesnio 40 auks. už butelį ne didesnę kaip 1 literis.

4 § pakeičiamas šiaip: «Už spiritą odekolonui ir parfumerijai mokama 50 % žemesnis akcizės mokesnis, spiritas medicinos reikalams parduodamas vaistinėms, ligoninėms ir įstaigoms, kurios gamina Galeno preparatus, taip pat mokslo įstaigoms, apmokama 25 % normalinio akcizės mokesnio; spiritas technikos reikalams apmokamas 12¹/₂% normalinio akcizės mokesnio; denaturuotas spiritas, skiriamas išimtinai deginiui — šviesai — apmokamas 6¹/₄% normalinio akcizės mokesnio».

5 § pakeičiamas šiaip: «Už užsienio spiritą ir įvežamus iš užsienio spirito dirbinius, degtinę, likerius, konjakus, nalivkas ir t. t. imama 75 auks. akcizės mokesnio už kiekvieną literį, nežiūrint spirito ir jo dirbinių stiprumo».

6 § pakeičiamas šiaip: «Visi degtinių dirbtuvių savininkai, atidarant jas, privalo gauti iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos liudymą ir išsipirkti banderoles į metus: Vilniuje, Kaune, Gardine už 60.000 auks. kitose vietose — už 30.000 auks. Liudyme nurodoma, kiek spirito leidžiama perdirbti į degtinę».

8 § pakeičiamas šiaip: Už spiritą duodama degtinės dirbtuvėms specialiniams gėrimams gaminti: nekatarui, džinui, likerui, konjakui, romui ir t. t. mokamas papildomasis akcizės mokesnis, dedant banderoles ant indų su tais gėrimais, bet ne mažiau kaip po 2 auksinu už duotąjį dirbtuvei spirito laipsnį.

a) Banderolės kainos nustatomos, žiūrint indų didumo, būtent:

ligi 1 literio įtalpos indui	8 auksinai.
ligi $\frac{1}{2}$ literio įtalpos indui	4 „
ligi $\frac{1}{4}$ literio įtalpos indui	2 „

b) Indams su vietine degtine nustatomos banderolės:

40 ^o laipsnių stiprumo ligi 1 literio	1 auks. — sk.
40 ^o laipsnių stiprumo ligi $\frac{1}{2}$ literio	— „ 50 „
40 ^o laipsnių stiprumo ligi $\frac{1}{4}$ literio	— „ 25 „
50 ^o — 60 laipsnių stiprumo ligi 1 literio	1 „ 50 „
50 ^o — 60 laipsnių stiprumo ligi $\frac{1}{2}$ literio	— „ 75 „
50 ^o — 60 laipsnių stiprumo ligi $\frac{1}{4}$ literio	— „ 38 „
90 ^o laipsnių stiprumo ligi 1 literio	2 „ 25 „
90 ^o laipsnių stiprumo ligi $\frac{1}{2}$ literio	1 „ 13 „
90 ^o laipsnių stiprumo ligi $\frac{1}{4}$ literio	— „ 57 „

12 § papildomas šiaip: „Akčyzės mokesnis už arbatžolės imama dedamomis ant arbatžolių pakelių banderolėmis šia kaina:

I rūšies — banderolė ligi 400 gramų	5 auks. — sk.
II rūšies — banderolė ligi 200 gramų	2 „ 50 „
I rūšies — banderolė ligi 100 gramų	1 „ 25 „
I rūšies — banderolė ligi 50 gramų	— „ 63 „
II rūšies — banderolė ligi 400 gramų	3 auks. — sk.
II rūšies — banderolė ligi 200 gramų	1 „ 50 „
II rūšies — banderolė ligi 190 gramų	— „ 75 „
II rūšies — banderolė ligi 50 gramų	— „ 38 „

Pastaba. Kainas arbatžolėms nustato ir reguliuoja Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, žiūrint valiutos kurso ir kitų rinkos sąlygų keitimosi.

17 § pakeičiamas šiaip: „Tabako ir jo dirbinių fabrikai turi mokėti:

1. Akčyzės mokesnį, einant pridėta prie šių įstatų lentelę, bet ne mažiau kaip 75.000 auks. per metus.

3. Vietose, kur yra akčyzės valdininkai, gali būti leidžiama dirbti papirosai iš apmokėtų akčyzės tabako ir gilzų, imant už kiekvieną tūkstantį tokių papirosų po 5 auks. akčyzės mokesnio, jeigu vartojamos papirosinės gilzės akčyzės neapmokėtos arba gaminamos toje pat dirbtuvėje, tai už kiekvieną tūkstantį tokių papirosų imama po 9 auks.

4. Už tabako dirbinius tiek krašte, tiek užsienyje pagamintus, akčyzės mokesnis mokamas dedamomis ant dėžių ar pakelių banderolėmis, kurių kainos nustatomos prie šio įstatymo pridėtu tabako dirbinių ir jų pardavimo kainų tarifu.

Laikinieji akčyzės mokesnių įstatai papildomi šiais naujais paragrafais:

30 §. Įvežamųjų iš užsienio tabako ir jo išdirbinių banderolėms, nežiūrint išdirbinių rūšies, nustatoma ši kaina:

a) kiekvienam kilogramui pagaminto piaustyti rūkymui tabako po 180 auks.,

b) kiekvienam 1.000 cigarų svarumo ligi 5 kilogramų, 1.000 auks.,

c) rūkomajai ir uostomajai makorkai nustatoma 12 auks. akčyzės mokesnio už svarą, parduodamoji kaina negali būti didesnė kaip 34 auksinai už svarą,

d) kiekvienam 1.000 papirosų su mundštukais — 141 auks. ir be mundštukų (sigarečių) — 195 auks., laikantis tiems dirbiniams svarumo normos, nurodytos 17 § 4 p. priede.

31 §. Įvežami iš užsienio su tam tikrais Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimais tabako lapai kaip medžiaga tabako fabrikams, nuo akčyzės mokesnio atleidžiami. Gaunant iš muitinių tokio tabako užrašoma į fabrikų ir sandėlio knygas tiek, kiek išleista iš muitinės.

32 §. Vietinio gaminimo akčyzės apmokėtos prekės, išvežant jas į užsienį, nuo akčyzės mokesnio atleidžiamos.

33 §. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris nustato šio įstatymo įvedimo tvarką ir turi teisės keisti tabako dirbinių kainas, žiūrint valiutos kurso ir kitų rinkos sąlygų keitimosi.

34 §. Laikinių akčyzės mokesnių įstatų papildymas (L. V. Ž. Nr. 22 eilinis Nr. 271), laikinių akčyzės mokesnių įstatų papildymas (L. V. Ž. Nr. 32 eilinis Nr. 369) ir laikinių akčyzės mokesnių įstatų papildymas ir pakeitimas (V. Ž. Nr. 42 eilinis Nr. 443) panaikinti.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 25 dieną.

Skelbimai.

Alytaus apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 14 d. tapo įregistruoti Alytaus miesto žydų meno ir mokslo draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 33).

Biržų - Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. gegužės mėn. 21 d. tapo įregistruoti Žemelio latvių apšvietos draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 42).

Biržų - Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. kovo mėn. 21 d. tapo įregistruoti Pasvalio gaisrininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 41).

Biržų - Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 4 d. tapo įregistruoti Biržų gaisrininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 45).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 9 d. tapo įregistruoti Jlaikių valsčiaus ir apylinkės darbo žmonių klubo įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 16).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinių Nr. 69 priedėlis.

— 619a —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą akcyzės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo priedą:

Laikiniųjų akcyzės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo § 17 p. 4 priedas.

Tabako dirbinių ir jų pardavimo kainų tarifas.

Tabako dirbinių ir jo rūšių pavadinimas.	Banderolės kaina	Pardavimo kaina su banderole.
Vietinis rūkomasis tabakas aukščiausios rūšies.		
1 svaras	48 auks.	} Laisvos.
$\frac{1}{2}$ "	24 "	
$\frac{1}{4}$ "	12 "	
$\frac{1}{8}$ "	6 "	

I-os rūšies.

1 svaras	40 auks.	96 auks.
$\frac{1}{2}$ "	20 "	48 "
$\frac{1}{4}$ "	10 "	24 "
$\frac{1}{8}$ "	5 "	12 "

II-os rūšies.

$\frac{1}{2}$ svaro	16 auks.	36 auks.
$\frac{1}{4}$ "	8 "	18 "
$\frac{1}{8}$ "	4 "	9 "

III-os rūšies.

$\frac{1}{4}$ svaro	6 auks.	14 auks.
$\frac{1}{8}$ "	3 "	7 "

Vietinė rūkomoji ir uostomoji makorka

$\frac{1}{4}$ svaro	1 a. 50 sk. }	} Laisvos.
$\frac{1}{8}$ "	" 75 " }	

Kiekvienam 1.000 vietinių cigarų svarumo ligi 5 kilogramų nustatoma 500 auks. akcyzės mokesnio.

Vietinės sigaretės (papirosai be mundštukų) aukščiausios rūšies (1.000 sveria ne daugiau kaip $2\frac{1}{2}$ svaro gryno tabako).

Už 100 sigarečių	13 auks. }	} Laisvos.
" 25 "	3,25 " }	
" 20 "	2,60 " }	
" 10 "	1,30 " }	

I-os rūšies.

Už 20 sigarečių	2,20 auks.	7 auks.
" 10 "	1,10 "	3,50 "

II-os rūšies.

Už 20 sigarečių	1,80 auks.	6 auks.
" 10 "	0,90 "	3 "

III-os rūšies.

Už 20 sigarečių	1,40 auks.	5 auks.
" 10 "	0,70 "	2,50 "

Vietiniai papirosai su mundštukais aukščiausios rūšies (1.000 sveria ne daugiau kaip $1\frac{3}{4}$ sv. gryno tabako).

Už 100 papirosų	9,40 auks. }	} Laisvos.
" 25 "	2,35 " }	
" 20 "	1,88 " }	
" 10 "	0,94 " }	

I-os rūšies.

Už 20 papirosų	1,60 auks.	7,00 auks.
" 10 "	0,80 "	3,50 "

II-os rūšies.

Už 20 papirosų	1,35 auks.	6,00 "
" 10 "	0,68 "	3,00 "

III-os rūšies.

Už 20 papirosų	1,04 auks.	5,00 auks.
" 10 "	0,52 "	2,50 "

Vietinės makorkos.

Už 20 papirosų	0,64 auks.	3,00 "
" 10 "	0,32 "	1,50 "

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto Kanceliarijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Vyriausybės Žinios

T U R I N Y S:

	Pusl.		Pusl.
620. Konvencija tarp Lietuvos ir Latvijos apie piliečių teises	1	nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių pakeitimas	6
621. Konvencija nustatyti sienoms tarp Lietuvos ir Latvijos vietose ir sutvarkyti pasienio gyventojų teisėms ir sienos perkirtojo nejudinamo turto padėčiai ir įstruktija mišriajai komisijai nustatyti sienai in su natura tarp Lietuvos ir Latvijos	2	628. Steigiamojo Seimo raštinės etatai	6
622. Laikinių Lietuvos muitinių įstatų pakeitimas	4	629. Algų nustatymo Steigiamojo Seimo raštinės valdininkams įstatymas	7
623. Lietuvos muitinių tarifo papildymas	4	630. Algų nustatymo centrinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas	7
624. Lietuvos Šaulių Sąjungos įstatymas	5	631. Algų nustatymo centrinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas	7
625. Tvarkomojo Teismų įstatymo 406 ^o ir 406 ^o str. str. pakeitimas	5	632. Amato, kredito, prekybos ir pramonės bendrų pajamų mokesnio įstatymui vykdyti instrukcija	7
626. Lietuvos gynimo paskolos įstatymas	6	634. Multo rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	8
627. Įstatymo apie Lietuvos Valstybės 5% paskola		634. Įstatymo butų mokesniui savivaldybių naudai terminų 1921 m. pakeitimas	8

620

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šią Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą Konvenciją tarp Lietuvos ir Latvijos apie piliečių teises.

Konvencija tarp Lietuvos ir Latvijos apie piliečių teises.

Lietuva iš vienos ir Latvija iš kitos pusės rado reikalingu sudaryti tarp savęs sekančią sutartį ir tam tikslui įgaliauo:

Latvijos Valdžia savo Užsienio Reikalų Ministerij p. Z. A. Meierovicz.

Lietuvos Valdžia savo Užsienio Reikalų Ministerij p. dr. Juozą Purickį.

Minėtieji įgalioti asmens, suėję Rygoje, patikrinę vieną kitą įgaliavimus ir pripažinę juos visai tvarkoje ir atitinkama forma susitartais, susitarė apie šiuos štai punktus:

I.

Lietuvos ir Latvijos pilietybė rišama sulig abiejų valstybių pilietybės įstatymų. Tačiau:

a) asmens, kuriuos abiejų valstybių įstatymai laiko savais piliečiais, turi teisę pasirinkti ar vieną ar kitą pilietybę. Minėtieji asmens negali būti traukiami atsakomybėn, nei baudžiami, nei prie jų taikoma koki nors išimtinis įsakymas dėl to, kad jie pasirinko kitą pilietybę arba dėl kylančių iš to pasirinkimo išdavinį.

b) asmens, priklausantieji teritorijai vienos, sutartį darančių valstybių, kurie ligi 1914 metų rugpiūčio mėn. 1 d. išgyveno ne mažiau 25 metų antrosios valstybės teritorijoje, gali reikalauti, kad jie būtų priimti tos valstybės pilietybėn.

Asmens, kuriems nepritaikomos raidės „b“ taisyklės, pripažįstami tos valstybės piliečiais, kuriai jie priklauso.

II.

Be § 1-mame ratde „b“ nurodytų asmenų, turinčių privalomos teisės pilietybei gauti abi valstybės pasilieka sau teisę suteikti savo pilietybę:

a) pirmojo § raidės „b“ minėtų asmenų vaikams,
b) ne saviems piliečiams, kurie ne mažiau 5 metų išgyveno jų valstybėje.

Vienos valstybės pilietė, kuri ištekdama už antrosios valstybės piliečio, įgijo tos valstybės pilietybę, per vienerius metus, jos moterystei pasibaigus, gali priimti senąją pilietybę.

Pilietybės suteikimo tvarką nustato katros valstybės vidaus įstatymai ir taisyklės.

III.

Pilietybės, vienoj, sutartį darančiųjų valstybių nustoja:

a) kas priima svetimą pilietybę,
b) kas tuo pat laiku yra dar kitos kurios valstybės pilietis.

IV.

Lietuviai, gyveną Latvijoje ir latviai gyveną Lietuvoj, turi teisės optuoti savosios tautos valstybės pilietybę, net ir tuomet, jeigu jau buvo priėmę gyvenamosios valstybės pilietybę.

Tie patys asmens turi teisę reikalauti, kad jie būtų priimti gyvenamosios valstybės pilietybėn, jei jie joje išgyveno ne mažiau 20 metų.

V.

Optacijos pareiškimas įteikiamas optuojamosios valstybės konsului. Konsulas sulig savo valstybės įstatymų ir įsakymų ir sulig šitos konvencijos priima arba atmeta optaciją.

Už nepilnamečius arba už keno nors globoj ir atsakomybėj esamus asmenis optaciją pareiškia jų globėjai ir atsakytojai.

VI.

Vyro optacija apima ir žmoną ir vaikus ligi 18 metų amžiaus.

Adoptuotiems ir legitimuotiems vaikams yra privaloma adoptavusių ir legitimavusių juos tėvų optacija.

VII.

Optuoti leidžiama per dvejetą metų, pasikeitus šios sutarties ratifikavimo raštais. Tam laikui išėjus pilietybė galima įgyti tikta sulig tos valstybės įstatymų ir taisyklių, kurios pilietybė norima įgyti.

VIII.

Kas yra optavęs kitą pilietybę, pasilaiko visas teises į savo judamąjį ir nejudamąjį turą savo senoj tėvynėj lygiai su tos pačios valstybės piliečiais.

Tačiau šitie asmenys per vienus metus nuo optelios pareiškimo dienos gali persikelti ton valstybėn, kurios pilietybę jie optavo ir turi teisę įsivežti visą savo judinamąjį turtą, kurį įsigijo savo ūky ir kurį įsigijo savo ūkio reikalams, nemokėdami nei maito nei kitų mokesnių arba ypatingų anėdėlių nei už išvežimą iš vienos valstybės nei už įvežimą kiton.

IX.

Kas yra nuolatai gyvenęs vienoj sutartį darančių valstybių ir jau seniau priėmęs antrosios valstybės pilietybę, tas per vienerius metus nuo pasikeitimo dienos šios sutarties ratifikavimo raštais, išsikeldamas savo tėvynėn, turi tas pačias teises savo turtui išsivežti, kaip ir optantai.

Asmenims, kurie sulig šios sutarties § 11-jo išvaromi, duodama tiek laiko prieš išvažiavimo dienos paskyrimą, kiek reikalinga likviduoti jų turtui, išvažiavimo laikas nustatomas išvarančios valstybės atatinamos įstaigos, susitarus su tos valstybės atstovu, kurios piliečių yra išvaromasai asmuo.

X.

Išsiveždami savo judamąjį turtą optavusieji ir sulig § 9 išvažiuojantieji žmonės privalo turėti iš savo konsulatų liudymus, kad jiems sulig § 8 ir 9 yra leista išsivežti turtas. Liudymai turi būti vizuoti gyvenamosios valstybės atatinkamų įstaigų.

XI.

Abi valstybės pasižada kita kitos valstybės piliečiams neginti atvažiuoti savo valstybėn, tenai būti ir nuolatai apsigyventi.

Tačiau abi valstybės pasilieka sau teisę neįsileisti savo teritorijon ir išvaryti tuos antrosios valstybės piliečius, kurie užsiima priešvalstybinu darbu, arba valstybei yra apsunkinimu, bet, antrajai valstybei užklausus, turi būti praneštos išvaymo arba neįsileidimo priežastys.

Antrosios valstybės piliečius, kurie jau daugiau kaip 5 metus be pertraukos gyvenon toj pat valstybėj, galima išvaryti tikrai kriminaliniu nusikaltimu.

Abi valstybės pasilaiko sau teisę nustatyti del kurhų kriminalinių nusikaltimų išvaymas įvykdomas.

XII.

Vienos sutarties valstybės piliečiai kitoje valstybėje civilinių teisių procesuose ir teisės apsaugojimo atžvilgiu yra visiškai sulyginami su tos pačios valstybės piliečiais.

Taip pat neleidžiama antrosios valstybės piliečiams uždėti kitus arba didesnius mokesnius, duokles arba kitas kiokias rinkliavas, negu saviems piliečiams, išėmus tikrai mokesnius nuo užsieninių pasų.

Prekybos ir pramonės srityse antrosios valstybės piliečiai turi tas pačias teises kaip ir saviieji piliečiai.

Įgyjimas nejudamojo turto ir sutvarkymas ir steigimas prekybos ir pramonės ir finansinių organizacijų ir kitų pelno siekiančių bendrovių ir draugijų višamas sulig ypatingųjų abiejose darančiose sutartį valstybėse veiklamųjų įstatymų ir taisyklių.

XIII.

Abi sutartį darančios valstybės patikrina savo teritorijoje gyvenantiems antrosios valstybės piliečiams, kaip ir savo piliečiams esantiems kitos tautybės valstybėj, netrukdyti ir leisti liuosai vystytis jų kultūriniai tautinėm organizacijom ir jom nedaryti jokių kliūčių nei varžyti jų daugiau už kitas savo valstybėj veikiančias organizacijas su panašiais tikslais.

XIV.

Ši konvencija galioja 5 metams, pradėdant nuo ratifikacijos raštais pasikeitimo dienos. Konvencijos veikimas savaimi pratęsimas kitiems 5 metams, jei vienus metus prieš jos laikui pasibaigiant, nebus nuo jos atsisakyta vienos arba antros valstybės.

XV.

Pabodamos artimų Lietuvos ir Latvijos ryšių abi susitariančios valstybės pareiškia, kad šitoje konvencijoje viena kita duodamos teisės negali nė vienei kitai valstybei duot pagrindo reikalauti sau tokių pat teisių.

XVI.

Šita konvencija turi būti kuotrupiausiu laiku ratifikuota. Pasikeitimas ratifikacijos raštais įvyks Rygoje.

XVII.

Konvencija surašyta lietuvių ir latvių kalbomis ir abudu tekstai yra autentiniai.

Ryga. 14 gegužės 1921 m.

(pasirašęs) Dr. J. Purickis.

(pasirašęs) Z. A. Meierovicz.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpiučio mėn. 3 d.

— 621 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šią Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėnesio 9 d. priimtą konvenciją.

Konvencija nastatyti sienoms tarp Lietuvos ir Latvijos vietose ir sutvarkyti pasienio gyventojų teisėms ir sienos perkirstojo nejudinamo turto padėčiai.

Lietuva iš vienos Latvija iš kitos pusės rado reikalingu sudaryti tarpu savęs sekančią sutartį ir tam tikslui įgaliavo:

Latvijos valdžia savo Užsienio Ministerį p. Zigfridą A. Meierovicz.

Lietuvos valdžia savo Užsienio Ministerį p. dr. Juozą Puryckį.

Minėtieji įgalioti asmenys suėję Rygoje, patikrinę vieni kitų įgaliavimus ir pripažinę juos pilnai tvarkoje ir atatinama forma sustatytus, susitarė apie šituos štai punktus:

I.

Latvijos Lietuvos Trečiųjų Teismo pirmininko prof. Simpsono sprendimo skiriamąją sieną tarp Latvijos ir Lietuvos nustato vietose tam tikra mišrioji komisija, į kurią įeina po tris narius iš katros pusės. Mišrioji komisija varo savo darbą sulig pridėtos instrukcijos; sulig minėtosios instrukcijos komisija viša visus klausimus, kurie kyla nustatant sieną vietoje.

Pastaba. Išlaidos, kurios pasidarys nustatant sieną, sulig mišriosios komisijos nusprendimo, patikrinus abiem valdžiom, abiejų valstybių nešamos pusiau.

Priedas. Instrukcija mišriajai komisijai sienai nustatyti tarp Latvijos ir Lietuvos.

II.

Siena pažimima aiškiai matomais ženklais. Be to abi pusės, bendrai apie tai susitariusios, arba jei negalima susitarti katra pusė atskirai, gali ar išilgai visą valstybės sieną ar tik kaikuriose vietose, kame tatai, dėl ypatingų priežasčių reikalinga, padaryti užtvartas.

III.

Sienai pereiti nustatomos muitinės ir perėinamieji punktai. Tas vietas nustato § 1 nurodytoji mišrioji komisija.

Gyvesniam tarp abiejų valstybių susisiekimui gali iškilti reikalas padauginti nustatytų punktų skaičių, tam reikalui abi pusės pasilaiko sau teisę atidaryti naujas muitines, apie ką antrai pusei reikia pranešti vieną mėnesį anksčiau. Nauji perėinami punktai atidaromi sulig bendro susitarimo.

Jeigu dėl epidemijų pavojaus ar dėl kitų svarbių priežasčių reikia uždaryti muitines arba perėinamuosius punktus, tai apie tai reikia antrai valstybei pranešti per tris dienas išanksto, nurodant kartu sienos uždarymo priežastis.

IV.

Pereit sieną kitose vietose, negu nustatytuose punktuose, draudžiama. Laikinos šio dėsno išimties nurodytos sekančiame šios konvencijos straipsnyje.

V.

Savininkai arba nuomotojai, kurių ūkiai yra sienos perkertami, taip pat ir jų namiškiai ir šeimyna bei darbininkai, turi teisę pereiti per valstybės sieną jų ūkių ežiuose ir gali neštis ir vežtis žemės ūkiui reikalingus įrankius, gyvulius ir ūkiui reikalingą medžiagą ir sėklą, taip pat laukų valymo metu gali vežtis visą savo ūkių derlių savo namuose, kol nebus likviduota antroji valstybė, pasilikusi dalis; tačiau nurodytieji asmenys, eidami per sieną privalo turėti su savim, tam tikrą tvarką išduotas, legitimacijos korteles.

VI.

Sienos perkirstų ūkių savininkai arba nuomotojai, kurie teismo nusprendimu nubausiti už varymą, laikymą arba slėpimą kontrabandos, nustoja penktame straipsnyje nurodytų teisių ir per 3 mėnesius nuo galutinio teismo nusprendimo dienos, privalo likviduoti tą savo ūkio dalį, kuri yra ne toji valstybėje, kurioje yra nuolatai gyvenamoji vieta.

VII.

Sienos perkirstų ūkių savininkai per 2 metus nuo dienos, kai vietoje nuvestoji siena abiejų valstybių valdžių bus patvirtinta, privalo savo ūkius tuo būdu sutvarkyti, kad jie būtų tiksliai vienoje valstybėje. Jei tokie ūkiai per nurodytą laiką nebus likviduoti, valstybė, kurios teritorijoje jie yra, juos nusavina sulig teisėto įkainavimo.

VIII.

Sienai vietose nuvesti paskirtoji komisija (§ 1) gali nutarti kai kuriuos ūkius, kurių vertybė nuo padalinimo labai sumažėtų, palikti kaip ūkio vienetą. Mišrioji komisija tokiems pat atvejais gali kai kuriems ūkiams pripažinti teisę naudotis savo antroji valstybėje esamomis pievomis ir miškais.

Perkirstosioms ūkių dalims abiejuose valstybėse atskirai vedama hipotekų knygos, už skolas padarytas ant tokių ūkių, abi ūkių dalys atsako solidariniai.

IX.

Visi planai ir aktai, taip pat archyvai ir visoki dokumentai, apie valstybės, privatinį asmenų ir bendrovių nuosavybės, kurie yra vienos arba antros valstybės įstaigose arba archyvuose, turi būti atiduoti tai

valstybei, kurios teritorijoje tų dokumentų liečiamoji nuosavybė pasilieka.

Jeigu toki dokumentai svarbų abiem valstybėms, juos palaiko ta pusė, kuri juos ligi šiol turėjo, bet antrai valstybei išduodama tokių dokumentų patikrinti nuorašai.

X.

Abi pusės principiniai pripažįsta, kad trečiųjų teismo nutarimu nuo vienos valstybės atidalintų ir antrą priskirtų vietų gyventojai yra tos valstybės piliečiai, kurios teritorijon nurodytos vietos dabar perejo. Tačiau tokiems piliečiams taikomi Latvijos Lietuvos konvencijos nustatymai apie optaciją.

XI.

Vaduojantis § 10, tuojau paliuosuojami iš kariuomenės mobilizuotieji nurodytųjų vietų gyventojai.

XII.

Kad padėti pasienio gyventojams pereiti ton valstybė, kurios jie yra tautos, abi valstybės pradža, kiek tātai galima, padėti savo tarpe pasikeisti Lietuvos gyvenantiems latviams su Latvijoje gyvenančiais lietuviams savo ūkiais. Tam tikslui abi valstybės pradža per dviejus metus nuo šitos konvencijos ratifikavimo dienos neimti tokiais atvejais mokesnių už nusavybės perrašymą žemės knygose.

XIII.

Šita konvencija turi būti kuo trumpiausiu laiku ratifikuota. Ratifikacijos raštais pasikeitimas įvyksta Rygoje.

XIV.

Konvencija sustatyta lietuvių ir latvių kalbomis le abudu tekstai yra autentiniai originalai.
Ryga, 14 gegužės 1921 m.

(pasirašęs) dr. J. Purickis.

(pasirašęs) Z. A. Meierovica.

A. Stulginskis.

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Orinius.

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Instrukcija mišriajai komisijai nustatyti sienai in natura tarp Lietuvos ir Latvijos.

1) Mišrioji sienų komisija paskiriama sulig konvencijos tarp Lietuvos ir Latvijos gegužės 13 d. 1921 m.

2) Mišriojon sienų komisijon įeina po 3 narius iš katros pusės. Bendruosiuose komisijos posėdžiuose pirmininkauja pasikeisdami abiejų dalyvių komisijų pirmininkai. Komisijos sudėtis papildoma ekspertais, kurių tarpe turi būti saperų viršininkas, kuris turi savo žinioje sienos pažymėjimui ir pastatymui reikalingus darbininkus, ir oipografijos skyrius su atitinkamu personalu (triangulatoriais, topografais, braižytojais) padirbti sienos žemėlapiui.

3) Komisija, vaduodamasi trečiųjų teismo sprendimu, nustato sieną vietoje, ir gali, abiem pusėm sutinkant, padaryti nedidelius vietinio pobūdžio pakeitimus tikslu ištiesti sieną, nuvesti ją sulig gamtos sienų, sujungti trečiųjų teismo linijos perkirstus ūkius ir geriau išnaudoti susisiekimo priemones.

4) Teritorialiniai nusileidimai, keičiant sieną sulig 3 punkto, daromi kompensacijos pagrindu. Jei negalima tais klausimais susitarti, trečiųjų teismo nustatyti siena lieka nekeista.

Pastaba. Atskiri namai prie pat sienos galima sulig savininko prašymo reciprokumo pamatu priskirti antrajai valstybei, jei tatai nespriešma šios instrukcijos trečio punkto nustatymams.

5) Komisija privalo pasistengti nustatyti aiškią sieną, kuri lengvai galima būtų patikrinti ir kuri gamtos įtaka nesikeistų. Tuo atžvilgiu pageidaujama, kad siena būtų kiek galima tiesi ir kad punktai, kuriuose siena kreipiasi, būtų nustatyti sulig triangulio tinklų, tiesiakampių ir poligonalių, išmatuojant linkymų kertes teodolitu, o tolumus juosta.

6) Nustatomoji siena turi būti galutinai. Jei dar būtų joje nepatogumų arba neaiškumų, tai mišrioji komisija juos turi pašalinti, apvaikščiodama sieną.

7) Apvaikščiudama sieną, mišrioji komisija provizoriais ženklais pažymi svarbiausias sienos kryptis. Reikia tuo tikslu pasirinkti tokios vietos, kad pasidarytų kiek galima ilgos tiesios linijos. Svarbesnieji laikini kampiniai punktai komisijos aprašomi žodžiais. Tuos punktus galutinai pažymi matininkų skyriai.

8) Visi svarbieji kampiniai, tai yra sienos linkimų punktai, pažymimi, sukasantioj vietoj kaupas — vieno sieksnio diametro ir dviejų aršinių aukštumo. Sukastoj žemėje pusantro aršino žemiau kaupo paviršiaus įkasama nepunančios medžiagos įmurinamas plytų centre; ant šio centro pastatomas geležinis stulpas, aplink kurį supilama cementu ir akmenimis apmūrytas žeme apibertas kaupas. Aplink kaupą įkasamas mažas griovius. Ant stulpo viršūnės iškeliamas valstybės vėliava, o po ją parašoma sienos stulpo numeris. Sieną tiesiama tiesia linija nuo kaupo iki kaupui. Tarp kaupų siena pažymima 2 aršinių pločio sienos grioviu. Panašius aprašymus geležinius stulpus su kaupais statoma taip pat ir prie didelių kelių, upių ir vietose, kur skiriama pareinamoji sienos vieta. Sienos linijos statoma po vieną kilometrą atstu nuo vienas kito kaupai su mediniais stulpais, akmeniniu, cemento sulietu pamatu aplink stulpą sukasama žemė ir iškasama griovius. Upių viduryje siena pažymima perpendikulinėmis iš abiejų upės krantų rodančiomis poligonalinėmis magistralių linijomis. Ežiai tarp stulpų, kur galima, pažymima užkasu ir grioviais abejose pusėse. Miškuose pagal sieną iškertama 6 sieksnių pločio ruožai. Naujajai sienai nupiešti naudojamosi trigonometrinių tinklų, atskiri punktai išskaičiuojami sulig koordinatų. Pirmajam kartui sieną nupiešti žemėlapy rengiama mensulinė nuotrauka mastabu pusė versto coly, kurioj pažymima nustatytieji sienos punktai ir kampai, taip pat 250 sieksnių pločio juosta su visais detaliais abipusiai pagal sieną.

Pastaba. Miškuose, iškirstųjų pagal sieną ruožų malka padalinama pusiau abiem valstybėm.

9) Nauji sienos žemlapiai susstatomi mastabe pusė versto vienam coly specialiai išmatuotų poligono punktų — pagrindu išskaičiavimo koordinatais ir mensuliu. Prie žemėlapių pridedama ženklų braižiniai ir paaiškinimai ir smulkus apylinkės aprašymas, kuriame ypatingai pažymėtini kampai, išėjus užrašus ir sienos ženklų aprašymą, žemėlapių tekstas privalo būti latvių ir lietuvių kalbomis. Katrai valstybei turi būti pagaminti po du žemėlapių ant geriausio popierio ant kurių, kaip originalų valstybės sutarčiai ir ratifikacijai pasirašo mišriosios komisijos nariai.

10) Kai siena bus pažymėta ženklais ir pasienio juosta išmatuota ir nubraižyta žemėlapy, sienos komisija apvaikščioja ir priima sieną. Sienos planai suligymami su apylinke ir neaiškumai tuoj pataisomi. Apvaikščiojus sieną, susstatoma galutinai protokolas.

11) Sienos statymo ir matavimo išlaidas padengia abi valstybės pusiau.

12) Kol nebus ratifikuota sutartis ir patvirtinta naujos sienos žemėlapiai, pasienio sargams sulig ypatingų mišriosios sienų komisijos nurodymų, ir paskirstymo pavedama saugoti pastatytieji sienos ženklai. Išlaidos sienos ženklų apsaugojimo padengiamos abiejų valstybių pusiau.

13) Mišriai sienų komisijai duodama įvykinti Latvijos ir Lietuvos sienų konvencijos 8 straipsnis.

(pasirašęs) Dr. J. Purickis.

(pasirašęs) Z. A. K. Meierovicz.

Ryga, 14 gegužės 1921 m.

— 622 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėnesio 9 d. priimtą muitinių įstatų pakeitimą.

Laikiniųjų Lietuvos muitinių įstatų pakeitimas.

Laikiniųjų Lietuvos muitinių įstatų (L. V. Ž. Nr. 6) 61 § pakeičiamas šiaip:

a) prekės konfiskuotos einant šių įstatų 57 ir 59 § (muitinėje jas peržiūrint), eina muitinės žinion ir parduodamos viešai; gauta už konfiskuotas prekes pinigų suma dalinama šiaip: $\frac{1}{3}$ — žmogui, kuris prekes sulaukė, $\frac{1}{3}$ muitinės tarnautojams ir likusis $\frac{1}{3}$ į Valstybės lėdą.

b) prekės, konfiskuotos einant šių įstatų 56 § (sulaikytos pasienio sargybos arba kitų žmonių ne muitinės rajone) eina muitinės žinion ir parduodamos viešai; gauta už parduotas prekes pinigų suma, išskaičius iš jos kontrabandos prekių pristatymo išlaidas ir $\frac{1}{3}$ į Valstybės lėdą, dalinama dovanoms šiaip: $\frac{5}{6}$ kontrabandą sulaikiusiems žmonėms ir $\frac{1}{6}$ muitinės tarnautojams proporcingai gaunamai algai.

Pastaba. Jeigu kontrabanda sulaikyta tik pasienio sargybos, tai skiriama davanoms suma siunčiama pasienio sargybos skyriui, kontrabandą sulaikiusiems žmonėms paskirstyti.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas.
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 8 d.

— 623 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 7 d. priimtą muitinių tarifo papildymą.

Lietuvos muitinių tarifo papildymas.

(Vyr. Žin. Nr. 52, eilinis Nr. 502).

Lietuvos muitinių tarifo V skyrius papildomas šiaip: "augalų aliejus"

Lietuvos muitinių tarifas papildomas nauju IX skyriumi:

Finansų Prekybos ir Pramonės Ministerių, Ministerių Kabinetai leidus, duodama teisės laikinai drausti kai kurių prekių įvežimą į Lietuvą.

1 pastaba. Iš užsienio įvežti uždraustoms prekėms Finansų Prekybos ir Pramonės Ministerija turi teisės: tų pačių Valstybės viduje išdirbimų pramonės produktų urmo kainas kontroliuoti ir Valstybės ūkio bei visuomenės nuo išnaudojimo apsaugojimo reikalų atsižūrint jas normuoti.

II pastaba. Ministerių Kabinetas privalo ne vėliau, kaip per mėnesį laiko, įnešti Seimui uždraustųjų prekių įvežti įstatymo projektą, kad įstatymo keliu būtų tasai uždraudimas patvirtintas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius.

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

— 624 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos m. 7 d. priimtą įstatymą.

Lietuvos Šaulių Sąjungos įstatymas.

1 §. Lietuvos Šaulių Sąjungos tikslas — stiprinti ir didinti valstybės gynimo pajėgas.

2 §. Sąjungos nariais gali būti visi Lietuvos piliečiai ir pilietės, kurie stovi ant pamato nepriklausomos demokratinės Lietuvos Respublikos, kurie nebuvo baudžiami už kriminalinius bei tėvynės išdavimo ar kokius kitus nusikaltimus ir nusižengimus, atimančius visas arba kaikurias piliečių teises.

Pastaba. Piliečiai, nebaigę 17 metų, turi pristatyti tėvų sutikimą.

3 §. Tam tikslui vykinti Sąjunga:

- a) auklėja pilietinę sąmonę ir krašto gynimo dvasią;
- b) tobulina savo fizines pajėgas ir vikrumą bei moko karo mokslo;
- c) reikalaujant valdžios ir visuomenės organams, eina jai pagalbon šiais atvejais:

- 1) ieškant, suimant bei dabojanč Respublikos įstatymams nusikaltusius asmenis;
- 2) saugojant valstybės turtą ir jos gerovę,
- 3) ištikus visokioms visuomenės nelaimėms.

Pastaba. Šauliai neturi teisės savarankiai imtis administracijos pareigų.

d) karo ir karo padėties metu sąjunga gali būti Krašto Apsaugos Ministerijos pašaukta prie valstybės gynimo fronte ir kariuomenės užpakalyje ribose šio įstatymo ir Šaulių Sąjungos statuto.

4 §. Sąjunga priklauso Krašto Apsaugos Ministerijai, kuri teikia jai instruktorius, duoda nurodymus ir kontroliuoja jos veikimą.

5 §. Sąjungai leidžiama įsigyti ir laikyti savo žinioje visų rūšių ginklai, kariškoji medžiaga ir prietaisai. Jų vartojimas kontroliuojama Krašto Apsaugos Ministerijos instrukcijomis ir nurodymais.

6 §. Šauliai, eidami Valstybės gynimo darbą, naudojasi visomis karių teisėmis bei privilegijomis, nukentėję ar žuvę fronte, ar teikdami pagalbą valdžios ar savivaldybių organams naudojasi pašalpomis ir pensijomis kaip kariai.

Pastaba. Šis § taikinama nuo to laiko, ka Krašto Apsaugos Ministerija Šaulių Sąjungos įstatus patvirtino (1919 m. rugpjūčio mėn. 15 d.).

7 §. Sąjunga yra juridinis asmuo.

8 §. Sąjungos iešos susidaro iš jos pajamų ir valstybės asignavimų.

Pastaba. Valstybės asignavimas tegali būti duotas per Krašto Apsaugos Ministeris, Šaulių Sąjungos Centro Valdybai patiekus išlaidų ir pajamų samatą.

9 §. Vidaus Sąjungos organizacijai ir tvarkai nustatyti Ministerių Kabinetas leidžia jai įstatūs, remdamasis šiais įstatymais.

10 §. Sąjunga nustoja veikusi arba savo nutarimu statute numatytu būdu arba valdžiai uždarius.

11 §. Nustojus gyvuoti, Sąjungos fartas pereina valdžios žinion.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

— 625 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Tvarkomojo Teismų įstatymo 406⁹ ir 406¹⁰ str. str. pakeitimas.

1 §.

406⁹ straipsnis pakeičiamas šiaip: „Gaunami liudymai turi būti apmokami šiuo mokesniu:

- a) 1,000 auksinų per metus — liudymai vesti bylas paš Taikos Teisėjus ir, kaip apelacijos instancijoje, Apygardos Teisme;
- b) 1,875 auksinai per metus — liudymai vesti bylas Apygardos Teisme, kaip pirmoje instancijoje ir
- c) 1,875 auksinai — liudymai vesti bylas Vyriausiąjame Tribunale.

Pastaba. Liudymus leidžiama imti iš kelių teismų, apmokant kiekvieną liudymą atskirai.

2 §.

406¹⁰ straipsnis pakeičiamas šiaip: „Gaunusiam liudymą prašant, už liudymus leidžiama mokesnį įmokėti du kartu: pirmą pusę — sausio mėnesio pradžioje, antrą — liepos mėnesio pradžioje. Gaunąs liudymą tarp liepos mėnesio ir kitų metų sausio mėnesio pirmųjų dienų moka tik už pusę metų“.

3 §.

Šis teismų tvarkomojo įstatymo pakeitimas įgyja galios nuo 1921 m. liepos mėn. 1 dienos. Tie kurie yra gavę liudymą nuo š. m. sausio mėn. turi dėti skirtumą už pusmetį nuo liepos mėn. 1 dienos 1921 m. tarp seno ir naujo mokesnio.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą įstatymą.

Lietuvos Gynimo paskolos įstatymas.

1) Lietuvos laisvei apginti ir krašto ūkiui atstatyti užtraukiama nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių 5 % paskola pusantro milijono dolerių sumoje dešimčiai metų nuo 1921 metų gruodžio m. 1 dienos.

2) Ši paskola vadinasi „Lietuvos Gynimo Paskola“. Ji leidžiama bonais kupiūrų 50 ir 100 dolerių.

3) Paskola garantuojama visu Lietuvos valstybės turtu ir jos pajamomis.

4) Palūkanos išmokamos vieną kartą per metus už išėjusį gruodžio mėnesio 1 dienos kuponą arba nuo tos dienos per 10 metų. Lietuvoje 0 % 0 % išmoka Valstybės išdinės auksiniais Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos nustatytu dienos dolerio kursu. Amerikoje 0 % 0 % ir patys bonai apmokami tose įstaigose ar bankuose, kuriems jų apmokėjimą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija bus pavedusi ir apie tai paskelbusi.

5) Nuo visokių valstybinių rinkliavų ir mokesnių ši paskola atleidžiama. Paskolos bonai Lietuvos Valdžios įstaigose priimami įkaitu ir jų savininkams reikalaujant valstybės išdinėse laikomi dovanai.

6) Kupiūrų formas, atskaitomybės ir visą realizavimo ir apmokėjimo tvarką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

7) Šiai paskolai realizuoti Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Finansų Departamentui leidžiamas 2.400.000 auksinių kreditas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą įstatymą apie Lietuvos Valstybės paskolą pakeitimą.

Įstatymo apie Lietuvos Valstybės 5¹/₂% paskolą nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių pakeitimas.

Laikinosios Lietuvos Vyriausybės įstatymas apie Lietuvos Valstybės 5¹/₂% paskolą nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių 1919 metų spalio mėn. 2 dienos pakeičiamas šiaip:

1) Lietuvos Valstybė užtraukia nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių 5¹/₂% paskolą sumoje 5 milijonų dolerių penkiolikai metų nuo 1920 metų liepos mėnesio 1 dienos;

2) paskola vadinasi: „Lietuvos Valstybės paskola Amerikoje“ ir leidžiama bonais kupiūrų 50, 100 ir 500 dolerių;

3) paskola garantuojama visu Lietuvos Valstybės turtu ir jos pajamomis;

4) palūkanos išmokamos vieną kartą per metus už išėjusį liepos mėnesio 1 dienos kuponą, arba nuo tos dienos per 10 metų. Paskutiniais metais % apmokami kartu su pačiais bonais. Lietuvoje % apmoka Valstybės išdinės auksiniais Finansų, Prekybos

ir Pramonės Ministerijos oficialniai nustatytu dolerio kursu. Amerikoje % ir patys bonai apmokami doleriais tose įstaigose ar bankuose, kuriems jų apmokėjimą Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija bus pavedusi;

5) nuo visokių valstybinių rinkliavų ir mokesnių ši paskola atleidžiama. Šios paskolos bonus Lietuvos Vyriausybė priima įkaitu oficialiniai nustatytu kursu ir savininkams reikalaujant, laikomi Valstybės išdinėse dovanai;

6) kupiūrų formą, atskaitomybės ir visą realizavimo ir apmokėjimo tvarką nustato Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris.

7) Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos, Finansų Departamentui leidžiamas 3.600.000 auksinių kreditas šiai paskolai realizuoti.

Pastaba. Įstatymas apie Lietuvos Valstybės 5¹/₂% paskolą nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių iš 1919 metų spalio mėn. 2 dienos, pridėlis prie Laik., Vyr. Žin. Nr. 13 panaikinamas, o šis įstatymas įgyja galios nuo 1919 metų spalio mėnesio 2 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šiuos Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 7 d. priimtus etatus.

Steigiamojo Seimo raštinės etatai.

Raštinės direktorius	1
Protokolininkų Biuro vedėjas	1
„Steigiamojo Seimo Darbų“ redaktorius	1
Protokolininkai	2
Stenografininkai I rūšies	3
Stenografininkai II rūšies	3
Raštinės sekretorius	1
Bugalteris	1
Raštinės sekretoriaus padėjėjas	1
Rūmų prievaizda ir kasininkas	1
Raštinės skyriaus vedėjas ir knyglininkas	1
Antstolis	1
Raštinės skyriaus vedėjai	2
Registratoriai	2
Kvalifikuotos mašininkės	4
Mašininkės I rūšies	2
I rūšies kanceliarininkas	1
Kurjeris	1
Sveicorius	1
Sargai	3
Kiemsargis	1
Pasiuntinys	1

I pastaba. Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 m. sausio mėn. 1 dienos.

II pastaba. Įstatymas „Steigiamojo Seimo raštinės etatai“ (V. Ž. Nr. 40. eilinis Nr. 422) panaikinamas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Eiŉas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia űj Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 7 d. priimtą įstatymą.

Algų nustatymo Steigiamojo Seimo raštinės valdininkams įstatymas.

Raštinės direktorius	2.200 auks.
Protokolininkų biuro vedėjas	1.500 "
„Steigiamojo Seimo Darbų“ redaktorius	1.500 "
Protokolininkas	1.400 "
Stenografininkas I rūšies	1.600 "
Stenografininkas II rūšies	1.400 "
Raštinės sekretorius	1.400 "
Bugalteris	1.400 "
Raštinės sekretoriaus padėjęjas	1.200 "
Rūmų prievaizda ir kasininkas (su butu, kuru ir űviesa)	1.200 "
Raštinės skyriaus vedėjas ir knygininkas	1.200 "
Antstolis	1.200 "
Raštinės skyriaus vedėjas	1.000 "
Registratorius	1.000 "
Kvalifikuota mašininkė	1.000 "
Mašininkė I-os rūšies	850 "
I rūšies kanceliarininkas	850 "
Kurjeris (su butu, kuru ir űviesa—150 a.)	700 "
űveicorius (su butu, kuru ir űviesa—150 a.)	700 "
Sargai (su butu, kuru ir űviesa—150 a.)	700 "
Kiemsargis	600 "
Vaikas pasiuntinys	550 "

I pastaba. Stenografininkai gauna algą skaitant normaliai 2 posėdžiu į savaitę, už sekantį posėdį mokama tiek, kiek apmokamas normalis posėdis.

II pastaba. űis įstatymas įgyja galios nuo 1921 m. sausio mėn. 1 dienos.

III pastaba. Įstatymas „Steigiamojo Seimo raštinės etatai“ (V. ű. Nr. 40 eilinis Nr. 422) dalyje, kuri liečia algų nustatymą panaikinamas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Eiŉas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia űj Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą algų nustatymo įstatymo papildymą.

Algų nustatymo centralinių įstaigų valdininkams įstatymo papildymas.

Ministerių Kabineto Juriskonsultas	2.500 auks.
Ministerių Juriskonsultų Komisijos sekretorius ir kalbos taisytojas ir Ministerių Kabineto Juriskonsulto padėjęjas	1.700 "
Gamtos tyrimo stoties direktorius	1.800 "
Zoologijos skyriaus vedėjas	1.400 "
Botanikos skyriaus vedėjas	1.400 "
Laborantas	1.000 "
Taksidermistai	1.000 "

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Eiŉas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia űj Steigiamojo Seimo 1921 m. liepos mėn. 9 d. priimtą algų nustatymo įstatymo papildymą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas. (L. V. ű. Nr. 30, eilinis Nr. 344).

Centralinio statistikos biuro technikas I rūšies	1.400 auks.
Centralinės statistikos biuro technikas II rūšies	1.200 "

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 3 d.

Amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymui vykdyti instrukcija.

1. Bendrų pajamų mokesnis įmokamas be tam tikrų pakvietimų už kiekvieną išėjusį metų ketvirtį amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymo § 7 nurodytais terminais.

2. Mokesnis įnešamas į Valst. lėdinę su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos nustatytos formos pranešimais (forma Nr. 1). Pranešimai gaunami vietos mokesnių inspektoriams raštinėje. Mokesniui patikrinti Valstybės lėdinę pranešimo atkarpą siunčia mokesnių inspektoriui.

3. Metų pabaigoj, ar reikalui esant, mokesnių inspektoriui turi teisės pareikalauti iš prekybos ir pramonės įstaigos ar atskiros űmogaus űskaitybos knygu. Įsitikinus űsmoningame bendrų pajamų mokesnio stėpime, su mokesnio mokėtoju elgiamasi, einant amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymo § 10.

4. Tikrinant įstaigos, atskirų pirklių ar tarpininkų pajamas, kaip nurodyta įstatymo § 6, apie mokesnio didumą sprendžia mokesnių inspektorius, vaduodamasis perűniuruotomis pajamų knygomis (jei tokios knygos yra), į kurias kasdien įrašoma bendros kasos pajamos grynais pinigais, prekėmis, ar kuo kitu.

5. Prekybos ir pramonės įstaigos, ar kiti mokesnio mokėtojai, kurie veda űskaitybos knygas (bugalteriją) ar pajamų knygas, kuriose įrašoma bendros įstaigos ar űmogaus pajamos, turi teisės nustatyti jiems mokesnio didumą skūsti įstatymo apie valstybinių mokesnių įmają tvarką §§ 14 ir 16 nustatyta tvarka.

Su tomis įstaigomis ir űmonėmis, kurie nė űskaitybos, nė pajamų knygu neturi, elgiamasi, einant űio įstatymo § 6 pastaba.

Pastaba. Tikrinant mokesnių inspektoriui űskaitybos knygas, įstaigai sutikusi ar pareikalavusi, gali dalyvauti vietos mokesnių komisijos narys ir inspektorius pakviestas ekspertas.

6. Bankai ir kitos panaűios įstaigos, kurios veda bugalterijos knygas, ar spaudoje privalo savo apyűkalta skelbti, einamais metais turi teisės laikinai mokėti mokesni pagal išėjusių metų űskaitybą. Pada-

rius einamųjų metų balansą, per 15 dienų nuo apyskaitos patvirtinimo dienos įstaiga bendrų pajamų mokesnį privalo sulyginti; neįmokėtą mokesnio dalį į valstybės lėšinę įnešti, permokėtą mokesnį inspektorius įskaito į artimiausio metų ketvirčio bendrų pajamų mokesnį.

7. Ir tos įstaigų ar amatininkų kategorijos, kurios, einant rusų esamais galioję įstatymais, nuo pagrindinio ir pridedamojo valstybinio mokesnio buvo atleidžiamos, einant amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymų, privalo kalbamą mokesnį mokėti.

Pastaba. Šis punktas netaikomas toms įstaigoms, kurios nurodytos amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymo § 2 p. a. ir b.

8. Privatinės ir visuomeninės, labdarybės ir doros platinimo įstaigos, kurios be labdaringumo turi ir kitų tikslų, pavyzdžiui: spaudos leidinių pardavinėjimą, nekilnojamo turto įgijimą, prekybos ir pramonės įstaigų atidarymą ir t. t., privalo bendrą pajamų mokesnį mokėti.

Pastaba. Šiais atsitikimais suinteresuotai įstaigai prašant ir vietos mokesnių komisijai sutikus, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeria, eidamas amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymo § 11, gali teikti jai palengvinimų.

9. Jeigu įstaiga sudaro sutartį ne su vietiniu (užsienio, pirkliu, kuris moką visus valstybinius mokesnius, tai galūtinis su paskutiniu atsiskaitymas vykdomas, prisiacius jam mokesnių inspektorius pažymėjimą apie įmokėjimą bendrų pajamų mokesnio.

Pastaba. Šiuo atsitikimu už neišieškojimą mokesnio atsako įstaiga, kuri yra padariusi sutartį.

10. Esant reikalui mokesnių inspektorius metų pabaigoj, ne vėliau kaip 15 dienų mokėjimo terminams išėjus, praneša vietos mokesnių komisijai apie kiekvieno metų ketvirčio atskirų žmonių ar įstaigų sumokėtus nuo bendrų pajamų mokesnius. Atsiradus tarp komisijos ir inspektorius nesutikimams dėl bendrų pajamų įmokėto mokesnio, inspektorius savo ir komisijos motyvuotas nuomones siunčia Rinkliavų Departamentui spręsti. Priešingu atsitikimu, bendrų pajamų mokesnio išieškomas, einant amato, kredito, prekybos ir pramonės įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymo § 10.

11. Mokesnių inspektorius dėl bendrų pajamų mokesnio, eidamas įstatymo apie Valst. mok. įmąją tvarką § 15, šaukia mokesnių komisijos posėdžius, į kuriuos be Mokesnių Komisijos narių kviečiami bendrovių, kooperatyvų, įvairių rūšių prekybos ir pramonės įstaigų atstovai patariamuoju balsu.

12. Kredito įstaigos, kai jų bruto pelną sudaro % ne tik iš aktyvinių operacijų, bet ir iš korespondentų, bendrų pajamų mokesnio bruto pelno turi įmokėti per 15 dienų, gavus korespondentų apyskaitas.

13. Bendrų pajamų mokesnio mokėtojai, neįmokėję mokesnį amato, kredito, prekybos ir pramonės

įstaigų bendrų pajamų mokesnio įstatymo § 7 nurodytu terminu, moka įstatymo apie Valstybinių mokesnių įmąją tvarką nustatytą baudą.

J. Dobkevičius

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

M. Bliudžius

Rinkliavų Departamento Vice-Direktorius.

Kaunas, 1921 m. liepos mėn. 27 d.

— 633 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 1920 m. kovo mėnesio 4 dienos, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią naują muito rinkliavą:

1) už suaugusius galvijus gyvus	po 100 auks.	už 100 kg.
2) „ galvijieną ar avieną	„ 200 „	„ 100 „
3) „ gyvas kiaules	„ 160 „	„ 100 „
4) „ kiaulieną be riebalų	„ 120 „	„ 100 „
5) „ kiaulieną su riebalais	„ 200 „	„ 100 „
6) „ įvairias dėšras	„ 150 „	„ 100 „
ir 7) už vėžius	„ 4 „	„ kapą

J. Dobkevičius

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerį.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 5 d.

634 —

Įstatymo butų mokesnio savivaldybių nau-dai (Vyr. Žin. Nr. 67 elinis Nr. 597) ter-minų 1921 m. pakeitimas.

Vaduodamasis įstatymo butų mokesnio savivaldybių naudai § 21, skelbiu 1921 metams šį kalbamam įstatymui vykdyti terminų pakeitimą:

1. Butų mokesnis savivaldybių naudai gali būti imamas tik už antrą 1921 metų pusmetį.
2. Butų mokesnis apskaitomas š. m. birželio m. 15 d. nuomos kainomis (§ 6).
3. Išsikėlusieji į kitą butą ligi š. m. rugsėjo mėn. 1 d., paduoda apie tai pareiškimus tik ligi spalio m. 1 d. (§ 7).
4. Visas žinias, nurodytas § 9, namų savininkai privalo suteikti ligi rugsėjo mėn. 15 d. (§ 9).
5. Apie nustatytą mokesnį miesto valdyba arba butų komisija praneša kiekvienam mokėtojui raštu ligi lapkričio mėn. 1 d. (§ 10).
9. Pareiškimai dėl neteisėtai paskirto mokesnio paduodami tik ligi lapkričio mėn. 15 p. (§ 11).
7. Butų mokesnis įmokamas ligi gruodžio mėn. 1 d. (§ 14).

Kerpė

Už Vidaus Reikalų Ministerį.

K. Degutis

Saviv. Dep-to Direktorius.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 10 d.

Vvriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
635. Lietuvos Steigiamojo Seimo Statutas	1	641. Aplinkraštis. Terminų nustatymas „Savivaldybių rinkimų įstatymui“ vykdyti	6
636. Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklės	5	642. Įsakymas	7
637. Šaulių Sąjungos karinės organizacijos dėsniai . .	5	643. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas	
638. Įsakymas	6	644. Stačių medžių takso pakeitimas	
639. Įsakymas	6	645. Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	7
640. Papildomų valsčių ir miestų tarybų narių rinkimų dienų paskelbimas	6	646. Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	7
		Pranešimai, paklaidų atitaisymas ir skelbimai . . .	8

— 635 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Lietuvos Steigiamojo Seimo Statutą:

Lietuvos Steigiamojo Seimo Statutas.

Steigiamojo Seimo priimtas 1920 m. gegužės mėn. 18 d. papildytas liepos m. 9 d.

I. Laikinasis Steigiamojo Seimo Prezidiumas.

1 §. Valstybės Prezidentui atidarius Steigiamąjį Seimą, sudaromas laikinasis Steigiamojo Seimo Prezidiumas. Pirmininko vietą užima seniausias amžiu atvykusiųjų Steigiamojo Seimo narių. Jam dėl kokios nors priežasties atsisakius pirmininkauti, pirmininko vietą užima sekantis seniausias amžiu narys.

Pirmininkas pasikviečia iš esamųjų Steigiamojo Seimo narių sekretorių.

2 §. Šisai Prezidiumas vadovauja Steigiamajam Seimui iki normaliam Prezidiumui tam tikrais rinkimais įsikūrus.

II. Atstovų mandatų patikrinimas.

3 §. Atstovų mandatams patikrinti Steigiamasis Seimas pirmomis savo veikimo dienomis skiria tam tikrą Komisiją. Komisijon turi teisės siųsti atstovų kiekviena frakcija, prisilaikant proporcingos normos taisyklių.

Ši Komisija veikia visą Steigiamojo Seimo gyvavimo laiką.

4 §. Protestai dėl rinkimų teisėtumo gali būti paduodami Mandatų Patikrinimo Komisijai per 10 dienų: a) po visuotinių rinkimų nuo Steigiamojo Seimo atidarymo dienos, b) po papildomųjų nuo rinkimų pabaigos. Vėliau jau joki protestai nepriimami.

5 §. Steigiamojo Seimo atstovai, dėl kurių rinkimų teisėtumo kyla abejotimų arba yra pareikšta protestų naudojasi visomis atstovų teisėmis, kol rinkimų neteisėtumas bus išparodytas.

6 §. Abejotinam Steigiamojo Seimo nariui dera teisė ginti savo reikalus Mandatų Komisijoje ir dėl jos sprendimų apeliuoti į Steigiamojo Seimo visumą.

Apeliacija turi būti įteikta Steigiamojo Seimo Prezidiumui ne vėliau trijų dienų nuo Mandatų Komisijos oficialio abejotinam nariui pareiškimo, kad jo išrinkimas yra neteisėtas.

Antru kart bylai peržiūrėti Steigiamasis Seimas skiria ad hoc kita tokios pat rūšies Komisiją, kurion

negali įeiti nė vienas nuolatinės Mandatų Komisijos narys. Šios Komisijos darbas pavedamas Steigiamojo Seimo visumai galutinam žodžiui šiuo reikalu tarti.

7 §. Pasitraukusiojo atstovo vietą užimant sekantis iš eilės tame sąraše, kuriame buvo paduotas balsuoli kalbamas kandidatas.

III. Prezidiumas.

8 §. Steigiamojo Seimo Prezidiumas susideda iš 7 narių: pirmininko, 2 vicepirmininkų (pirmojo ir antrojo) ir 2-jų sekretorių. (pirmojo ir antrojo) su sprendžiamuoju balsu ir 2-jų sekretorių su patariamuoju balsu.

9 §. Steigiamojo Seimo Pirmininkas, vicepirmininkai ir sekretoriai renkami kiekvienas skyrium slapto balsavimu, paduodant balsuojamuosius raštelius.

10 §. Jeigu pirmą kart padavus raštelius nieks negautų daugiau kaip pusę visų dalyvavusiųjų balsavime balsų, tai rašteliai paduodami dar kartą ir išrinktu lakomas tas, kuris gavo antrą kartą balsuojant daugiausia balsų.

11 §. Jeigu antrą kartą balsuojant keli asmenys gaus lygų balsų skaičių, tai išrinktas sprendžiamas traukiant burtus.

12 §. Pirmasis Steigiamojo Seimo Prezidiumas renkamas keturioms savaitėms ir eina savo pareigas iki bus išrinktas naujas Prezidiumas visai sesijai.

13 §. Steigiamojo Seimo Pirmininkas pirmininkauja Steigiamojo Seimo posėdžiuose ir atstovauja Steigiamajam Seimui.

14 §. Steigiamojo Seimo Vicepirmininkas pavaduoja pirmininką eilėje 8 § nustatytoje.

Pastaba. Pavadavimo tvarka nustatoma visam laikui slapto balsavimu.

15 §. Steigiamojo Seimo Sekretoriatas laiko savo žinioj Steigiamojo Seimo Prezidiumo ir visumos posėdžių protokolus ir Steigiamojo Seimo raštinę.

16 §. Steigiamojo Seimo valdininkai skiriami Steigiamojo Seimo Prezidiumo.

IV. Steigiamojo Seimo Komisijos.

17 §. Steigiamasis Seimas įvairiems reikalams gali daryti nuolatinės ir laikinias Komisijas.

18 §. Komisijų posėdžiai teisėti, susirinkus ne mažiau, kaip pusei Komisijos narių.

19 §. Kiekviena komisija renka iš savo tarpo Komisijos pirmininką ir sekretorių.

20 §. Komisijos iš savo tarpo gali sudaryti Komisijėles. Jų sudarymo būdas pareina nuo pačios Komisijos.

21 §. Steigiamojo Seimo Prezidiumo nariai gali dalyvauti Komisijų posėdžiuose patariamuoju balsu. Kiti Steigiamojo Seimo nariai kiekvieną kartą tiksliai Komisijai leidžiant.

22 §. Steigiamojo Seimo narys, pirmas pasirašęs po pareiškimu, dėl kurio yra kilęs Komisijai pavestasis dalykas, dalyvauja Komisijoje patariamuoju balsu, jei jis nėra jos narys.

23 §. Komisijos gali kviesti į savo posėdžius ekspertų.

24 §. Ministerių Kabineto nariai arba jų atstovai gali dalyvauti Komisijose patariamuoju balsu. Apie Komisijų posėdžius, taip pat jų dienotvarkę reikia pranešti Ministeriui Pirmininkui, jei norima, kad Vyriausybės atstovai duotų paaiškinimų.

25 §. Komisijos apsvarstytieji arba paruoštieji įstatymų projektai atiduodami Steigiamojo Seimo Prezidiumui.

26 §. Komisijos pranešime privalo būti siūlomas Steigiamajam Seimui nutarimas ir jojo pamatavimas.

27 §. Kiekvienas Komisijos narys turi teisės raštu išdėstyti savo atskirą nuomonę, kuri kartu su Komisijos pranešimu įnešama Steigiamojo Seimo svarstymui.

28 §. Komisija renka vieną ar kelius pranešėjus paruošti pranešimą raštu ir pateikti paaiškinimų Steigiamojo Seimo visumai.

29 §. Komisijos pranešimai pateikiami Steigiamajam Seimui raštu ir paduodami jos nariams bei ministeriams.

30 §. Dešimt Steigiamojo Seimo narių gali daryti interpelaciją dėl Komisijų darbų.

31 §. Prezidiumui pareikalavus, Komisijos privalo duoti jam žinių apie jos pavestųjų darbų eigą.

V. Frakcijos ir Seniūnų Sueiga.

32 §. Trys Steigiamojo Seimo nariai gali sudaryti atskirą Steigiamojo Seimo frakciją.

33 §. Kiekviena frakcija turi įsiregistruoti Prezidiume, įsakmiai paduodama savo narių sąrašą.

34 §. Sekmingiau Steigiamajam Seimui dirbti yra steigama Seniūnų Sueiga.

35 §. Seniūnų Sueiga susideda iš frakcijų atstovų ir Steigiamojo Seimo Prezidiumo.

36 §. Kiekviena frakcija Seniūnų Sueigon skiria savo narių: didesnės frakcijos nuo 10 narių siunčia po vieną atstovą. Likučiai, didesni kaip 5, skaitomi pilna dešimtimi.

37 §. Frakcijos, turinčios mažiau negu 10 narių Seniūnų Sueigon siunčia po vieną narį.

38 §. Seniūnų Sueiga renka sau prezidiumą iš trijų narių, kurie veda Seniūnų Sueigos darbus.

VI. Įstatymų sumanymų svarstymas.

39 §. Visi įstatymų sumanymai su paaiškinimais ir atatinckama medžiaga įteikiami Prezidiumui raštu.

Jei įstatymų sumanymas teikiamas Seimo narių, tai paduodama šia tvarka: jei įstatymo sumanymas yra pasirašytas 8 Seimo narių, tai jis turi būti įneštas į Seimo plenumą; kitais atvejais sumanymas tegali būti įneštas tik į atatinckamą komisiją, kuri savo nuožiūra įneša sumanymą plenuman, arba atmela.

Prezidiumas Steigiamojo Seimo visumoje posėdžio pradžioje paskelbia apie įstatymų sumanymų gavimą ir visumą sutinkant, perduoda juos atatinckamoms Komisijoms.

40 §. Įstatymų sumanymai svarstomi toj tvarkoj, kokioj jie buvo įnešti. Steigiamojo Seimo visuma ne-

gali su taja tvarka apsilenksti, jeigu tam prieštarauja penkta dalis atvykusių posėdin Steigiamojo Seimo narių.

41 §. Kiekvienas įstatymo sumanymas skaitomas tris kartus.

42 §. „Tarp pirmojo ir antrojo, antrojo ir trečiojo svarstymo turi būti bent vieno posėdžio tarpas. Steigiamasis Seimas gali svarstyti įstatymo sumanymą ir neprisilaikydamas šių taisyklių, jei tam neprieštarauja daugiau kaip penkta dalis atvykusių posėdin narių.

43 §. Prieš pirmąjį skaitymą visiems Steigiamojo Seimo nariams turi būti pateiktas įstatymo sumanymo tekstas. Išlausius pranešėjo (pranešėjų) pranešimo ir paaiškinimų atidaroma bendroji diskusija dėl viso sumanymo esmės taip pat jojo dalių ir skyrių. Pataisos nepriimamos. Diskusijai pasibaigus, gaunažodį pranešėjas. Pranešėjui pabaigus kalbėti, Steigiamasis Seimas nutaria:

- a) ar įstatymo sumanymas ir toliau svarstytinas ar nesvarstytinas;
- b) jeigu svarstytinas, tai ar galima jį ir toliau svarstyti tokioje formoje, kurioje komisijos buvo įteiktas, ar reikalinga jį gražinti komisijai, kad parengtų antrajam skaitymui;
- c) jeigu yra tuo pačiu klausimu du ar daugiau įstatymo sumanymų, tai kurį įstatymo sumanymą reikia priimti pamatan tolimesniame svarstymui.

Tuo ir baigiasi pirmasis skaitymas.

44 §. Pirmą kartą paskaičius, Steigiamasis Seimas gali paskirti antrojo skaitymo laiką.

45 §. Prieš antrąjį skaitymą kiekvienam Steigiamojo Seimo nariui turi būti pateiktas spausdintas sumanymo tekstas. Kiekvienas įstatymo straipsnis balsuojamas skyrium, bet Steigiamajam Seimui nutarus, tam tikra įstatymo straipsnių grupė gali būti ir svarstoma ir balsuojama iškart. Pataisos įteikiamos Pirmininkui raštu svarstymui einant ir laike pertraukos.

Pasibaigus antrajam svarstymui, Pirmininkas drauge su sekretorium sutraukia Steigiamojo Seimo sprendimus vienon vieton ir toji santrauka lieka trečiojo svarstymo pagrindu.

Jei einant antrojojo skaitymu įstatymo sumanymas keičiamas esmės dalykuose, tai trečiajam skaitymui jisai turi būti naujai pateiktas. Kada sumanymas turi būti naujai pateiktas — sprendžia Prezidiumas.

46 §. Įstatymo sumanymas po pirmojo ir antrojo skaitymo perduodamas atatinckam komisijon ir drauge Bendrosios Teisės Komisijon.

Po antrojo skaitymo Teisės Komisija apsvarsčius gražina jį pamatinei komisijai su savo pataisomis.

Įstatymų sumanymai, kurie paliečia įvairių komisijų darbo sritį (pav. Krašto Apsaugos ir Finansų), prieš pirmąjį skaitymą turi būti pateikiami interesuotosioms komisijoms.

47 §. Kiekvieno svarstymo momentu įstatymas gali būti atiduotas Komisijai.

47½ §. Antrojojo skaitymu Steigiamojo Seimo priimtas įstatymo sumanymo tekstas per tris dienas turi būti išdalintas visiems Steigiamojo Seimo nariams ir pasiūstas Ministerių Kabinettui.

Trečiajam skaitymui pataisos turi būti pateiktos ne vėliau, kaip per 48 valandas prieš posėdį, kuriame įstatymas svarstomas. Pataisos pateiktos vėliau, arba trečiajam skaitymui einant nebalsuojamos; tokiais atvejais gali būti taikomas Steigiamojo Seimo Statuto 47 §.

48 §. Trečią kartą įstatymas pradedamas skaityti bendra diskusija dėl pagrindinių įstatymo dėsnių. Toliau svarstomi atskiri įstatymo straipsniai. Nubalsavus kiekvieną įstatymo straipsnį skiriam, statomas balsavimui visas įstatymas. Pataisa priimama svarstyti tik 6 nariams pasirašius.

49 §. Redakcijos pataisos nebalsuojamos, bet atiduodamos redakcijos Komisijai.

49¹ §. a) Krašto Apsaugos Ministerijos etatai ir samata karo metu svarstomi ir patikrinami tam tikros Steigiamojo Seimo išrinktos komisijos, b) nurodytos punkte a) komisijos nutarimai Steigiamojo Seimo plenumo tvirtinami be smulkios apsvastyto ir netaikant statuto 40 ir 46 §§, c) tos Krašto Apsaugos Ministerijos etatų ir samatos dalys, kurias Komisija ras galimu pasiūlyti plenumui smulkiai svarstyti ir tikrinti, Steigiamojo Seimo plenumo svarstomos ir tvirtinamos bendra tvarka.

50 §. Pasiūlimai, kurie neturi įstatymo sumanymo reikšmės, reikalingi tik vieno svarstymo ir balsavimo.

50¹ §. Del visų įstatymų projektų, kurie per Steigiamojo Seimo plenumą bus patekę komisijoms, komisijos visuomet turi daryti pranešimą plenumui, kad jos įstatymo projektus ir rastų nesvarstytais.

Del tolimesnio projekto likimo visuomet turi būti Steigiamojo Seimo sprendimas.

VII. Interpelacijos ir paklausimai.

51 §. Interpelacija Ministerijų Kabinetai privalo būti tiksliai formuluota. Ją privalo pasirašyti ne mažiau, kaip 8 Steigiamojo Seimo nariai. Jei interpelacija siūloma priimti skubotai, tai del jos skubotumo tame pat posėdyje, kuriame ji buvo paduota, duodama kalbėti ne daugiau kaip po 10 minučių vienam už, kitam prieš. Interpelacija, pripažinta skubota, svarstoma tame pat posėdyje ar ji priimta ar ne. Kalba vienas už, kitas prieš.

Neskubotoji interpelacija eina Seimo visumon parastą tvarką.

Interpelacija Ministerijų Kabineto turi būti atsakyta ne vėliau 10 dienų.

Apsvarstęs Vyriausybės atsakymą į interpelaciją, Steigiamasis Seimas priima rezoliuciją.

52 §. Kiekvienas Steigiamojo Seimo narys turi paklausimų teisę. Paklausimai privalo būti paduoti raštu Steigiamojo Seimo Pirmininkui, kuris praneša apie tai Ministerijai Pirmininkui. Paklausimas privalo būti atsakytas ne vėliau kaip į tris dienas. Atsakius Ministerijų Kabineto atstovui į paklausimą, paklausėjas turi teisės vieną kartą prašyti Ministerijų Kabineto atstovą papildymų, kalbėdamas ne ilgiau 5 minučių. Ministerijų Kabineto atstovui atsakius, klausimas laikomas baigtu.

VIII. Steigiamojo Seimo sesijos.

53 §. Steigiamojo Seimo sesijos daromos Steigiamajam Seimui nutarus.

54 §. Sesijas šaukia Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

IX. Darbo tvarka visumos posėdžiuose.

a) Kvorumas.

55 §. Steigiamojo Seimo posėdis teisėtas, susirunkus pusei ir vienam Steigiamojo Seimo nariui.

b) Dienotvarkė.

56 §. Kiekvienos sesijos pradžioje Steigiamojo Seimo Pirmininkas patiekia pirmojo posėdžio dienotvarkę, o savo kalboje nurodo svarbiausius sesijos darbus.

57 §. Inešamieji, sesijai einant, pasiūlymai svarstomi pabaigus pažymėtuosius sesijos pradžioje darbus, jei Steigiamasis Seimas nenutars juos svarstyti anksčiau.

58 §. Kiekvieno posėdžio gale Steigiamojo Seimo Pirmininkas siūlo sekamojo posėdžio dienotvarkę.

59 §. Prieš posėdį atidarant, Steigiamojo Seimo ir Ministerijų Kabineto nariams turi būti patiekta dienotvarkė raštu.

60 §. Steigiamojo Seimo Pirmininkas gali papildyti dienotvarkę naujais neatidėtiniais klausimais.

61 §. Kiekviename posėdyje Steigiamojo Seimo Prezidiumas praneša Steigiamajam Seimui apie įteiktuosius jam įstatymų sumanymus, pasiūlymus bei pareiškimus. Įstatymų sumanymai, pasiūlymai bei pareiškimai, įteiktieji Steigiamojo Seimo Prezidiumui dar posėdžiui neprasidėjus, Prezidiumo pranešami pradžioje kiekvieno posėdžio.

62 §. Pasiūlymai pakeisti svarstomųjų klausimų eilę daromi einant prie kito klausimo svarstymo ir statomi balsuoti, išklausius vieno kalbėtojo už ir vieno prieš pasiūlymą.

63 §. Steigiamojo Seimo narys, norėdamas padaryti Steigiamajam Seimui neatidėtiną pranešimą, kuris nereikalauja svarstymo, praneša apie tai posėdyje pirmininkaujančiam, pirmininkaujantis savo nuožiūra gali duoti pranešėjui žodį be eilės.

c) Posėdžiai.

64 §. Steigiamojo Seimo posėdžiai yra vieši. Steigiamojo Seimo Pirmininko arba 10 narių pasiūlymu daroma uždara posėdį, kuriame pirmiausia reikia nuspręsti uždarojo posėdžio pasiūlymas.

Pastaba. Kiekvienas Steigiamojo Seimo narys tokiomis atsitikimais reiškia savo sutikimą išlaikyti paslaptį. Nesutinkantieji negali dalyvauti posėdyje.

65 §. Posėdį atidaro ir uždaro Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

66 §. Kito iš eilės posėdžio laikas nustatomas Steigiamojo Seimo nutarimu. Pirmininkas praneša artimiausio posėdžio dieną ir valandą.

67 §. Jei paskirtam laikui neatvyksta reikiamas narių skaičius, tai pusei valandos praėjus, posėdis skelbiamas neįvykusiu.

Naujam posėdžiui laiką skiria Steigiamojo Seimo Prezidiumas.

č) Posėdžių protokolai.

68 §. Trims dienoms po posėdžio išėjus, protokolai uždaromas. Tik tų trijų dienų bėgyje Steigiamojo Seimo nariai gali įnešti pastabą ir pataisą.

69 §. Protokole turi būti:

1. Priimtųjų nutarimai žodis žodin,
2. interpelacijos žodis žodin,
3. pirmininko pareiškimai pareigas einant,
4. frakcija, darydama pareiškimą raštu, turi teisės reikalauti, kad jis būtų pridėtas prie protokolo.

70 §. Jei prieš protokolo formulavimą pakeltas protestas, kursai neprašalinamas tą protokolą vedančio sekretoriaus pasiūlykimu, tai tas protestas dėstomas raštu ir įteikiamas pirmininkui, kuris paklausia visumos. Jei protestas pripažintas teisėtu, tai dar tame pačiame posėdyje turi būti patiekta naujas tos vietos formulavimas.

71 §. Protokolas tvirtinamas pirmininko ir abiejų sekretorių.

d) Kalbų tvarka.

72 §. Nieks negali kalbėti negavęs Pirmininko leidimo. Apie norą kalbėti pranešama Pirmininkui raštu.

73 §. Niekas negali kalbėti daugiau kaip du kartu vienu klausimu.

74 §. Jeigu Pirmininkas nori kalbėti del klausimo esmės, jis užsirašo eilėn ir laike savo kalbos paveda pirmininkauti vicepirmininkui.

75 §. Ministerijų Kabineto narys arba jam atstovaujantis gali naudotis žodžiu svarstomuoju klausimu kiekvieną kartą jam pareikalavus.

76 §. Jei atėjus eilei kalbėti užsirašiusiojo nėra posėdžių salėje, tai jo pavardė nukeliama kalbėtojų sąrašo galan.

77 §. Užsirašiusieji kalbėti gali pasimainyti eile, pranešę apie tai Pirmininkui.

78 §. 6-šių Steigiamojo Seimo narių pasiūlymu, gali būti pastatytas klausimas dėl sutrumpinimo kalbėjimo laiko ligi 5 minučių ar dėl baigimo kalbėtojų užrašo.

79 §. 6-šių Steigiamojo Seimo narių pasiūlymu gali būti pastatytas klausimas apie kalbamojo klausimo svarstymo baigimą.

80 §. Jei prieš nurodytus 78 ir 79 §§ pasiūlymus balsuos ne mažiau 20 narių, tai pasiūlymas yra atmestas.

81 §. Pranešėjas gauna žodį, pasibaigus kalbėtojų eilei.

82 §. Jei diskusijoms pasibaigus, Ministerių Kabineto atstovas paimtų savo žodį, tai diskusija laikoma išnaujo atidaryta.

83 §. Kalbas skaityti galima tiktai Prezidiumui leidus. Leidžiama skaityti užrašas ir ištraukas.

84 §. Asmens klausimu duodamas žodis, pasiūlymus klausimo svarstymui, ne daugiau kaip 5 min.

85 §. Kiekvienas Steigiamojo Seimo narys gali prašyti žodžio be eilės, jei apsilenkta su statutu.

86 §. Kiekvienam Steigiamojo Seimo nariui, prašančiam žodžio be eilės dėl klausimo svarstymo tvarkos, Pirmininkas duoda savo nuožiūra.

87 §. Kiekvienu momentu kiekvienas Steigiamojo Seimo narys gali prašyti kvorumo patikrinimo. Kvorumas tikrinamas tiktai kalbai pasibaigus.

88 §. Jeigu kalbėtojas nutolsta nuo kalbamojo dalyko, Pirmininkas kviečia jį grįžti prie svarstomojo klausimo. Jei po dviejų pastabų kalbėtojas vis tik nutolsta nuo kalbamojo dalyko ar nuo dienotvarkės, tai trečią pastabą darydamas, Pirmininkas gali kalbėtojų atimti žodį.

89 §. Išklačius visus kalbėtojus, Pirmininkas paskelbia, kad pereinama prie balsavimo.

90 §. Kalbėtojas, išskyrus pranešėjus, negali kalbėti daugiau, kaip valandą. Ilgiau kalbėti Prezidiumas gali leisti tik Steigiamajam Seimui sutikęs.

e) Klausimų statymas.

91 §. Svarstomojo sumanymo autorius, kol Steigiamasis Seimas nepadaro dėl jo sumanymo savo nutarimo, gali jį atsiimti, tuomet jis visai išimamas iš dienotvarkės, kad ir kas nors Steigiamojo Seimo narių ir pasisakytų jį palaikęs.

92 §. Paskelbus, kad ginčai pabaigti, nepriimami joki nauji pasiūlymai ir nestatomi balsuoti.

93 §. Pirmininkas stato klausimus. Dėl klausimo pastatymo galima prašyti žodžio.

94 §. Kiekvienas Steigiamojo Seimo narys gali reikalauti klausimo padalinimo.

95 §. Klausimas, kurį stato Pirmininkas balsuoti, privalo būti taip išreikštas, kad jis galima būtų atsakyti žodžiais „taip“ arba „ne“.

96 §. Pasiūlymai liečiantieji dalykų bėgį, būtent: atidėti svarstymas, grąžinti sumanymas komisijon, pareikalauti papildomų žinių ir t. t. balsuojami pirmiau, negu esmės klausimai.

97 §. Balsuojant skaičius, balsavimas prasideda nuo mažiausio.

98 §. Balsuojant posėdžių ar dalykų svarstymo laiką, artimesnis laikas balsuojamas pirmu.

99 §. Pataisos balsuojamos anksčiau už pačius punktus ar straipsnius, prie kurių jos duodamos.

100 §. Jeigu teikiama keliatas pataisų, tai balsuojama toji, kuri labiausia nutolsta nuo pagrindinio su-

manymo. Jeigu tokio skirtumo tarp jų nėra, tai jos balsuojamos į teikimo eilę.

101 §. Esant kelioms perėjimo formuloms, jos balsuojamos į teikimo eilę.

102 §. Balsuojant perėjimą prie dienos tvarkos, paprastasis perėjimas balsuojamas pirma motyvuojamojo.

103 §. Vienos iš teikiamųjų formulų priėmimas pašalina kitas.

104 §. Balsavimui teikiamosios rezoliucijos paduodamos prezidiumui raštu.

f) Balsavimas.

105 §. Kiekvienas Steigiamojo Seimo narys balsuoja tik už save.

106 §. Steigiamojo Seimo nutarimai balsuojami atvirai; slapta balsuojama tiktai pareikalavus ne mažiau kaip 10 narių.

107 §. Rinkimai atliekami atviru balsavimu; slapta balsuojama pareikalavus bent vienam Steigiamojo Seimo nariui.

108 §. Ne mažiau kaip vienam ketvirtadaliui narių pareikalavus, balsuojama pavardžiu.

109 §. Balsuojant pavardžiu, kiekvienas Steigiamojo Seimo narys turi paduoti raštelį su savo parašu, pažymėjęs „taip“ ar „ne“.

Balsuojančių pavardės ir jų balsavimas įtraukiamas protokolon.

110 §. Jeigu, balsuojant klausimą, balsai pasidalija lygiai, klausimas laikomas išristu neigiamai.

111 §. Visi klausimai sprendžiami paprastąja balsų dauguma jei pamatiniais laikinosios konstitucijos dėsniais arba statutu nenustatoma kvalifikuotoji dauguma.

112 §. Balsuojant atviru balsavimu, prieš pradedant balsavimą, atskiro Steigiamojo Seimo nario arba grupės gali būti padaryti pranešimai dėl balsavimo motyvų. Pranešimai negali tęstis ilgiau kaip 5 minutes. Dėl tų pranešimų neleidžiami joki ginčai.

X. Tvarkos taisyklės.

113 §. Steigiamojo Seimo narį suimti arba iškraityti galima tiktai $\frac{2}{3}$ balsų nutarus.

114 §. Steigiamojo Seimo narys, atvykęs sesijon, praneša apie tai Steigiamojo Seimo Raštinėn, paduodamas savo adresą. Kiekvienas adreso permainymas privalo būti raštinėn praneštas.

115 §. Atėjęs posėdin Steigiamojo Seimo narys privalo pasirašyti tam tikrame lape.

116 §. Kiekvienas Steigiamojo Seimo narys turi teisės raštu įteikti prezidiumui dėl neteisėtų pirmininkaujančiojo pasiūlymų pareiškimą, kuris privalo būti pridėtas prie protokolo.

117 §. Pirmininkas tvarko posėdį. Pastabos dėl jo nurodymų neleistinos. Pirmininkas turi teisės įdėti į protokolą savo pasiteisinimą dėl paduotojo protesto.

118 §. Jeigu kalbėtojas vartoja savo kalbą Steigiamojo Seimo ir Vyriausybės ar atskirųjų narių garbės įžeidžiamus žodžius ar stengiasi padaryti posėdyje netvarką, tai Pirmininkas gali pašaukti kalbėtoją prie tvarkos ir, jei kalbėtojas nežiūri pirmininko nurodymų, tai atimti jam žodį, o ypatingais atsitikimais pasiūlyti Steigiamajam Seimui pašalinti tokį narį nuo 1 iki 10 posėdžių. Tokia pat tvarka gali būti iš posėdžių pašalinti ir tie Steigiamojo Seimo nariai, kurie iš vietos daro posėdyje netvarką.

119 §. Tokie pirmininko pasiūlymai balsuojami be debatų, bet kaltinamasai Steigiamojo Seimo narys turi teisės duoti pasiaiškinimą, kalbėdamas ne ilgiau kaip 5 minutes.

120 §. Steigiamojo Seimo narys, negalįs dėl svarbių priežasčių dalyvauti posėdžiuose, privalo raštu gauti leidimą nelankyti posėdžių.

Ne ilgiau kaip savaitel Steigiamojo Seimo nari paleidžia Pirmininkas, ilgesniam laikui Steigiamojo Seimo visuma.

121 §. Svarbiomis priežastimis, duodančiomis teisės nedalyvauti posėdžiuose, laikomos:

- a) liga, neleidžianti atvykti posėdin, mirties arba sunki šeimos narių liga;
- b) užsiėmimai, sujungti su Steigiamojo Seimo darbu;
- c) neatidėtinai asmens reikalai.

122 §. Išvažiuosiemis Steigiamojo Seimo nariams ir nariams neatėjusiems posėdin vedami tam tikri sąrašai.

123 §. Jei visumos posėdyje kiltų neramumo, triukšmo, Pirmininkas gali pertraukti posėdį kuriam laikui, arba jį visai atidėti.

Jei Pirmininko neklausoma, tai jis prisidengia savo galvą ir tuo pertraukiama posėdis vienai valandai.

124 §. Kas publikoje per posėdžius reiškia pritarimo ar papeikimo ženklus arba šiaip nelaiko tvarkos gali būti tuoju pašalintas.

125 §. Jei publikoje kyla trukšmo, tai Pirmininkas gali įsakyti tuoju visą publiką pašalinti.

XI. Statuto peržiūrėjimas.

126 §. Del Steigiamojo Seimo statuto peržiūrėjimo, atmainymo arba papildymo reikia paduoti pareiškimas raštu su parašu ne mažiau kaip 10 narių.

127 §. Minėtasai pareiškimas atiduodamas tam reikalui išrinktai komisijai ir Steigiamojo Seimo nesvarstomas, kol nebus komisijos pranešimo.

128 §. Komisijos pranešimas svarstomas Steigiamojo Seimo visumoje lyginai, kaip ir kiti įstatymo projektai.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 14 d.

— 636 —

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklės.

§ 1.

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų skaičius veterinarijos studentams nustatomas 10.

§ 2.

Stipendijomis gali naudotis veterinarijos studentai 3, 4 ir 5 kurso, kurie eina veterinarijos mokslus Aukštųjų Mokslo Kursų Veterinarijos Skyriuje, arba užsienio universituose, institutuose ir akademijose, jei jie sveikata atsako karinės tarnybos reikalavimams, žiūrint ligų ir kūno trukumų sąrašo („A“ — kareiviams).

§ 3.

Stipendijos gali būti duodamos ne daugiau kaip per 3 metus. Stipendininkus, iš tarpo norinčių stipendiją gauti, parenka Krašto Apsaugos Ministerija pagal konkursą iš anksčiau išėito žemesniuose kursuose mokslo. Pirmenybė duodama mokantiems lietuvių kalbos.

§ 4.

Stipendininkai, eidami veterinarijos mokslus Aukštųjų Mokslo kursų Veterinarijos Skyriuje, arba užsienio universituose, institutuose ar akademijose, gau-

na kas mėnuo po 600 auksinių rikluotės — kareivio algą ir išlaikymą, Karo Veterinarijos Kursuose — karo mokyklos mokinio išlaikymą.

Pastaba. Krašto Apsaugos Ministerijos stipendininkams, einant jiems mokslo karo veterinarijos kursuose ir atliekant rikluotės stažą, stipendija neduodama.

§ 5.

Už nurodytas šių taisyklių § 4 stipendijas, stipendininkai, įgiję veterinarijos gydytojų diplomus, tarnauja kariuomenėje veterinarijos gydytojais už metus ėmimo stipendijos — pusantrų metų.

Pastaba. Jei stipendija buvo imta mažiau, kaip pusę metų, tai atitarnavimas reikalaujamas kaip už pusę metų ėmimo stipendijos.

§ 6.

Krašto Apsaugos Ministerijos Veterinarijos Skyrius, patikrinęs paskaitų klausymą ir sėkmingą mokslo ėjimą, stipendiją išmoka kas mėnuo.

§ 7.

Krašto Apsaugos Ministerija moka Aukštesiems Mokslo Kursams, universitams, institutams, ar akademijoms už savo stipendininkus už lekcijų klausymą.

§ 8.

Stipendininkai raštu duoda pasižadėjimą atitarnauti už stipendiją šių taisyklių § 5 nustatytą laiką.

§ 9.

Krašto Apsaugos Ministerija leidžia reikalingas instrukcijas,

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

D-ras J. Šimkus.

Krašto Apsaugos Ministeris.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 11 d.

— 637 —

Šaulių Sąjungos Karinės organizacijos dėsniai.

Einant Steigiamojo Seimo 1921 metų liepos mėnesio 7 d. priimtu Lietuvos Šaulių Sąjungos įstatymu, vaduotis šiais pagrindiniais Šaulių Sąjungos karinės organizacijos dėsniais:

1. Esančiąją Lietuvos teritorijoje Šaulių Sąjungą Krašto Apsaugos Ministeris laiko savo žinioj per jo skiriamą vyriausią Šaulių Sąjungos Karo Instruktorių.

2. Vyriausias Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus privalo rūpintis:

- a) karinės šaulių jėgos ištyrimu;
- b) kariniu mokymu;
- c) karo veiksmų instruktavimu;
- d) karine šaulių šudėtimi ir visų rūšių jų ginklų registracija.

3. Visus įsakymus Vyriausias Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus vykdo per Šaulių Sąjungos Centro Valdymą, eidamas gautomis direktyvomis.

4. Vyriausias Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus kontroliuoja Šaulių Sąjungos karinį veikimą.

5. Vyriausio Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus pavestoms pareigoms pildyti jo žinion skiriamas reikalingas karininkų ir puskarininkų skaičius.

6. Šaulių Sąjungos skyriai turi atitikti apskričių riboms.

7. Kiekvienas Šaulių Sąjungos skyrius yra Rajoninio Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus kontrolėje.

8. Karo metu visos Šaulių Sąjungos formacijos ir dalys paskirtos karo veiksmams ir karo uždaviniais lai-

komos Krašto Apsaugos Ministerio žinioj per Šaulių Sąjungos Karo Instruktorius, barų vadus, komendantus ir t. t.

9. Visos esančios karo zonoje šaulių organizacijos pilnai priklausio kariuomenės vadui.

10. Kiekvienam šauliui Šaulių Sąjungos Gentro Valdyba išduoda atskirą asmens liudymą su Sąjungos parašu ir antspaudu. Šis liudymas turi galios tik pasirašius apskrities karo komendantui ir pridėjus pasą. Turinčių ginklus šaulių liudyme turi būti pažymėta ginklo rūšis ir Nr. Šaulių sąrašus karo komendantas pristato Rajoniniam Karo Instruktoriui.

I pastaba Žmonės, neturintieji aukščiau nurodyto liudymo su karo komendanto parašu, neškaitomi šauliais.

II pastaba. Einant į kautynes, žvalgybą arba sargybą, šauliai savo liudymą palieka artimiausiame instruktoriaus arba skyriaus štabe.

11. Ginklus ir karo medžiagą Šaulių Sąjunga įgyja ir jų atsargą laiko Vyriausio Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus kontrolėje, prisilaikydama bendros karo tvarkos.

12. Ginklų nešiojimo atžvilgiu šauliai prilyginami kariuomenei, prisilaikant Vyriausio Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus nurodymų.

13. Visus nesusipratimus tarp Šaulių Sąjungos ir Vyriausio Šaulių Sąjungos Karo Instruktoriaus arba karo komendantų riša Krašto Apsaugos Ministeris.

Šie Šaulių Sąjungos Karinės Organizacijos dėsniai Ministerių Kabineto priimti — 1921 metų rugpjūčio mėnesio 23 dieną.

Dr. K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

J. Šimkus
Krašto Apsaugos Ministeris.

— 638 —

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. «d» ir Teisingumo Ministerio pristatymu š. m. rugpjūčio mėn. 4 d. N 6520, skiriu Kretingos apskrities Kretingos nuovados Teismo Tardytoją Joną Staškevičių Kauno Apygardos Teismo nariu.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 29 d.

— 639 —

Įsakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. «d» ir Teisingumo Ministerio pristatymu š. m. liepos mėn. 23 d. Nr. 6128, skiriu buvusįjį Suvalkų nuovados Taikos Teisėją, laikinai prikomandiruotą prie Mariampolės Apygardos Teismo ir elnantį Mariampolės Apygardos Ypotekos Sekretoriaus pareigas, Vilhelmą Grosą Mariampolės Apygardos Teismo nariu, nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 d.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

V. Karoblis
Teisingumo Ministeris.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 29 d.

— 640 —

Papildomų valsčių ir miestų tarybų narių rinkimų dienų paskelbimas.

Vaduodamasis Savivaldybių rinkimų įstatymo §§ 38 ir 71, šiuo skirliu ir skelbiu Merkinės, Simno ir Antnemunio valsčiuose Alytaus apskr. Antazavės val. Ežerėnų apskr., Beisogalos val. Kedainių apskr., Pakenunės ir Pažaislio val. Kauno apskr. Mikališkio val. Mariampolės apskr., Kupiškio ir Viešintų val. Panevėžio apskr., Kražių val. Raseinių apskr., Kučinių, Veisėjų ir Punsko val. Seinų apskr., Kvedarnos ir Bataklų val. Tauragės apskr., Telšių ir Alsėdžių val. Telšių apskr., Gelvonių val. Ukmergės apskr. Lekėčių val. Šakių apskr., ir Raudėnų val. Šiaulių apskr. valsčių ir miestų tarybų nariams rinkti š. m. lapkričio mėn. 20 ir 21 dienas.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

J. Kaunas

Už Saviv. Departamento Direktorių.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 21 d.

— 641 —

APLINKRAŠTIS.

Terminų nustatymas „Savivaldybių rinkimų įstatymui“ vykdyti.

A. Papildomų rinkimų sąrašams paruošti:

1) spalio mėn. 9 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas aple ruošiamus papildomus Valsčiaus Tarybos narių rinkimus paskelbti, kur, kuriuo laiku ir būdu rinkikų sąrašai galima patikrinti, ir apie terminus ir tvarką skundams dėl netikro sąrašų susistymo (Sav. Rink. Įst. § 19 II dalis).

2) spalio mėn. 15 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas rinkikų sąrašams paruošti („Sav. Rink. Įst.“ § 19, I dal.).

3) spalio mėn. 16 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas rinkikų sąrašams atskleisti (§ 19).

4) spalio mėn. 30 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pareiškimams ir skundams dėl netikro sąrašų susistymo paduoti (§ 21).

5) lapkričio mėn. 3 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas papildomąjį rinkikų sąrašą paskelbti (§ 22).

6) lapkričio mėn. 4 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pasiūsti Taikos Teisėjui atmetuosius pareiškimus ir paduotus skundus (§ 23).

7) lapkričio mėn. 13 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas paskelbti Taikos Teisėjo nutarimais papildytus rinkikų sąrašus (24).

B. Papildomiems rinkimams atlikti:

1) spalio mėn. 9 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas paskelbti, koks V. Tarybos narių skaičiaus bus renkamas ir kviesti rinkikus paduoti komisijai kandidatų sąrašus (§ 25).

2) spalio mėn. 29 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas paduoti valsčiaus rinkimų komisijai siūlomąjį kandidatų sąrašą į valsčiaus tarybos narius (§ 26).

3) lapkričio mėn. 3 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas paduotųjų kandidatų sąrašų trukumams pasalininti (§ 33).

4) lapkričio mėn. 5 d. 8 val. vakaro — paskutinis terminas pareikšti apie kandidatų sąrašų sujungimą (§ 36).

5) lapkričio mėn. 6 d. 8 val. ryto — paskutinis terminas kandidatų sąrašams, rinkimų laikui ir vietai paskelbti (§§ 35 ir 53),

6) lapkričio mėn. 20—21 dieną rinkimai,

7) gruodžio mėn. 20 d. paskutinis terminas naujoms valsčių ir miestų taryboms susirinkti.

Skypitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

J. Kaunas

Už Sav. Departamento Direktorių.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 21 d.

— 642 —

Įsakymas.

Eidamas priverstinio valstybinio trobesių nuo ugnies apdraudimo įstatymo § 11 pastaba, šiuo nustatau, kad priverstinio trobesių nuo ugnies apdraudimo premijos už 1921 m. privalo būti įmokėtos ne vėliau kaip per mėnesį nuo apdraudimo kvito išrašymo dienos. Iš neįmokejusiųjų nustatytu laiku jos išieškomos priverstinio keliu, priverstinio valstybinio trobesių nuo ugnies apdraudimo įstatymo § 13 nurodyta tvark.

J. Dobkevičius
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

Feterauskas
Valstybinio Apdraudimo Įstatgos
Valdytojas.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo m. 1 d.

— 643 —

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio įsakymas.

Eidamas laikinųjų akcųžės mokesnių įstatų papildymo ir pakeitimo § 12 pastaba (Vyr. Žin. Nr. 69 eilinis Nr. 619), arbatžolėms nustatau šias parduodamąsias kainas:

arbatžolėms II rūšies pakeliuose ligi 400 gr. 16 auks.
" II " " " 200 gr. 8 "
" II " " " 100 gr. 4 "
" II " " " 50 gr. 2 "
I rūšies arbatžolių parduodamoji kaina laisva.

Galvanauskis
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

A. Narkevičius

E. Akcųžės D-to Direktorius p.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio m. 12 d.

— 644 —

Stačių medžių taksos pakeitimas.

Komisija iš Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos, Susisiekimo Ministerijos ir Valstybės Kontrolės atstovų, Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriui pirmininkaujant, eidama medžių taksos įstatymo § 7 (Vyr. Žin. Nr. 16), nuo 1921 metų rugsėjo mėnesio 15 dienos pakeitė, medžių taksas (Vyr. Žin. Nr. 16) šiaip:

a) kaina visų veislių ir rūšių, žaliame padariniam medžiui pakeliama 50%;

b) kaina visų veislių ir rūšių žalioms malšoms — 100%;

c) kaina sausiems, išvirtusiems ir sugedusiems medžiams nustatoma 50% pigiau kaip naujai nustatyta kaina žaliame miškul.

Dalinimas taksų pagal rūšis ir aukštumą pasilieka galioje.

Bilevičius

Už Komisijos Pirmininką ir
Ž. Ū. ir V. T. Ministerį.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 3 d.

— 645 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 1920 m. kovo mėn. 4 dienos, už leidimus prekėms iš Lietuvos išvežti nustatau šią muito rinkliavą:

1) už sviestą . . . po 450 auks. už 100 kilogramų;
2) „ lietuvišką surį . . 100 „ „ 100 „
3) „ varškę . . . „ 50 „ „ 100 „ ir
4) už šviečiarijos arba golandijos surį po 300 auks. už 100 kilogramų.

J. Dobkevičius
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 3 d.

— 646 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 1920 metų kovo mėn. 4 dienos, už leidimus prekėms iš Lietuvos išvežti nustatau šią muito rinkliavą:

1) už kalakutus . . . po 18 auksinų — už kiekvieną
2) „ žąsį . . . po 12 auksinų — „ „
3) „ antį . . . po 7 auksinų — „ „ ir
4) „ išdirbtą odą padams po 60 auksinų už kilogra.

J. Dobkevičius
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 12 d.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos pranešimas.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija, vaduodamasi Valstybės lždo paskolos lakštų (serijų) įstatymu (Vyr. Žin. Nr. 46 eilinis Nr. 459) ir Valstybės lždo paskolos lakštų (serijų) įstatymo pakeitimu (Vyr. Žin. Nr. 55 eilinis Nr. 523), skelbia visuomenės žiniai, kad nuo 1921 metų rugpjūčio mėn. 11 dienos visose Valstybės lždinėse (Kaune, Alytuje, Vilkaviškyje, Šakiuose, Seinų-Lazdijuose, Trakų-Kašedoryse, Ežerėnu-Dušetiuose, Šiauliuose, Rokiškyje, Pasvalyje, Panevėžyje, Utėnoje, Mažeikiuose, Kretingoje, Tauragėje, Kedainiuose, Telšiuose, Ukmergėje ir Marlampolėje) parduodami Valstybės lždo Paskolos lakštai. Kiekvienas lakštas turi 8 metinius 4.80% kuponus, apmokamus 1921—1929 metų gruodžio 31 dieną, arba per dešimtys metų nuo pažymėtos kuponuose datos. Kupūnams apmokėti lakštai su nenukirptais kuponais pristatomi į Valstybės lždines, kurios pačios atsikerpa juos nuo lakštų.

Valstybės lėdinės, parduodamos paskolos lėkštus ir išskaitydamos nuošimčius, einamąjį mėnesį laiko pilnu, priimdamos lėkštus, mokant valstybinius mokesnius, einamojo kupono nuošimtį laiko už pilnai išėjusius mėnesius.

Valstybės lėdo paskolos lėkštai apmokami per dešimt metų pradedant 1929 metų sausio 1 diena, arba ir neišėjus šiam laikui nuo 1925 metų Valstybės lėdo nužiūrėjimu.

Piliečiai, kurie turi Valstybės lėdo Paskolos lėkštus, visumet gali jais mokėti valstybinius mokesnius.

Paskolos lėkštai visose Valstybės įstaigose priimami įkaitu. Paskolos lėkštai garantuoti visu Lietuvos Valstybės turtu ir jos pajamomis. Paskolos lėkštai Valstybės lėdinėse laikomi dovanai ir nuo visokių valstybinių rinkliavų atleidžiami.

Visi Paskolos lėkštai yra nevardiniai; jie gali būti perleidžiami kitiems žmonėms be jokių formalių. Paskolos lėkštų turėtojas laikomas jų savininku, jam išmokami nuošimčiai ir pati suma.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija, leidama Valstybės lėdo Paskolos lėkštus, tikisi, kad piliečiai visus savo sutaupytus skatikus, kurie dabar pas juos guli be jokios apyvartos ir neduoda jokių nuošimčių, pakeis Valstybės Paskolos lėkštais ir tuo padarys sau didelę naudą ir be to prisidės prie mūsų Valstybės tolimesnio kurimo ir jos sutvarkymo.

Galvanauskis

Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Dulskis

Finansų Departamento Direktorius.

Kaunas, 1921 m. rugpjūčio mėn. 11 d.

Paklaidų atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 70 eilinė. Nr. 627 įstatymo apie Lietuvos Valstybės 5½ % paskolą nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių pakeitime atitaisyti šios paklaidos:

§ 1 išspausdinta: „Lietuvos Valstybė užtraukia nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių 5½ % paskolą“
ir § 2—paskola vadinasi: „Lietuvos Valstybės paskola Amerikoje“

turi būti § 1: „Lietuvos Valstybė užtraukia nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių 5 % paskolą“.

§ 2 „paskola vadinasi: „Lietuvos Laisvės paskola Amerikoje“.

Skelbimai.

Finansų Departamentas skelbia, kad grįžtant iš Amerikos Maksui Kuodžiui, tapo pavogtas einamosios sąskaitos Nr. 9, išduotas valstybės lėdinės Kaune, p. Jono Vileišio pasirašytas, čekas Nr. 1672, kurį laikyti neturintį vertės.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 23 d. tapo įregistruoti Šančių savanorių gaisrininkų bendrovės įstatai (Draugijos rejestro Nr. 99).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 23 d. tapo įregistruoti Lietuvos žemės ūkio draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 101).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 23 d. tapo įregistruoti Kauno žydų draugijos mokslams ir tautiniam auklėjimui skleisti įstatai (Draugijų rejestro Nr. 100).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 23 d. tapo įregistruoti Palestinos pamatinio fondo (Keren Rajesvd) draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 103).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 23 d. tapo įregistruota Kauno šachmatininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 104).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 23 d. tapo įregistruoti batsiuvių meisterių draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 102).

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 29 d. tapo įregistruoti Ukmergės moksleivių šelpimo draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 136).

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 8 d. tapo įregistruoti Ukmergės miesto ir apylinkės inteligentų klubo įstatai (Draugijų rejestro Nr. 33).

Mariampolės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 26 d. tapo įregistruoti Mariampolės pravoslavų parapijos tarybos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 93).

Rokiškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėnesio 7 d. įregistruoti Abelių savanorių gaisrininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 5).

Rokiškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 7 d. tapo įregistruoti Rokiškio miesto gaisrininkų draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 4).

Biržų Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 29 d. tapo įregistruoti Biržų žemės ūkio draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 51).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 23 d. tapo įregistruoti Plungės ūkio draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 14).

Telšių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugpjūčio mėn. 23 d. tapo įregistruoti Plungės savanorių ugnagesių bendrovės įstatai (Draugijų rejestro Nr. 13).

Kretingos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 29 d. tapo įregistruoti Palangos ugnagesių draugijos įstatai (Draugijos rejestro Nr. 11).

Kretingos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. balandžio mėn. 19 d. tapo įregistruoti „Salantų savanorių ugnagesių“ draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 2).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
647. Karininkams aukštąjį karo mokslą užsienyje eiti įstatymas	1	650. Respublikos Prezidento įsakymai	2
648. Meteorologijos stotis	1	651. Mūto rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	2
649. Centralinis Valstybės Archyvas	1	Skelbimai ir paklaidų atitaisymas	3

— 647 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. rugsėjo mėn. 30 d. priimtą karininkams aukštąjį karo mokslą užsienyje eiti įstatymą.

Karininkams aukštąjį karo mokslą užsienyje eiti įstatymas.

1 §. Karo mokslo žinioms įgyti ir kariams prirengti Krašto Apsaugos Ministerija kas metai savo lėšomis siunčia iki 10 karininkų į svetimų valstybių aukštąsias karo mokyklas karo mokslą eiti. Pinigai šiam tikslui gaunami sąmatos keliu.

2 §. Šio įstatymo 1 § minimieji karininkai komandiruotės į užsienį metu gauna iš Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijas, kurių didumą nustato Ministerių Kabinetas kas metai, žiūrint valstybės, kurioj karininkai eina mokslą, gyvenimo brangumo ir reikalingų mokslui eiti išlaidų didumo.

I pastaba. Žiūrint kandidato materialinės padėties, gali būti duodama pilna stipendija, ar pusė jos.

II pastaba. Kandidatams, gali būti leista eiti mokslus užsienyje ir savo lėšomis.

III pastaba. Karininkas, gaudamas stipendiją, nustoja teisės gauti atlyginimą už užimamą vietą.

3 §. Stipendininkus skiria Krašto Apsaugos Ministeris iš Lietuvos piliečių, kurie atatatinka visiems šiems reikalavimams:

- yra baigę aukštesniosios bendro lavinimo mokyklos kursą;
- gerai moką be lietuvių dar anglų, ar prancūzų, ar vokiečių kalbos;
- turį ne daugiau kaip 35 metus amžiaus;
- nekliaudingai tarnauja Lietuvos kariuomenėj ne mažiau kaip 2 metu ir ne žemesnėje kaip kuopos vado vietoje;
- tinkamai atestuoti.

4 §. Stipendininkas privalo pilnai atsiduoti tam darbui, kuriam jis yra pasiūstas į užsienį ir kas pusmetį privalo duoti Krašto Apsaugos Ministerijai žinių apie savo mokymąsi ir apie atliktus praktikos darbus.

5 §. Kiekvienu laiku Krašto Apsaugos Ministeris gali atšaukti stipendininką dėl jo nesekmingo mokymosi ar įsitikinęs, kad paskutinis nusižengė reikalavimams, kuriais yra duodama stipendija.

6 §. Karininkas duoda raštu pasižadėjimą už kiekvieną pusę metų mokymosi užsienyje atitarnauti taikos metų 1½ metų kariuomenėje.

Pastaba. Mokymosi užsienyje laikas įskaitomas į tarnybos laiką kariuomenėje.

7 §. Karininkai, nebaigę užsienyje mokslo, arba ir baigę, bet neištarnavę kariuomenėje šio įstatymo 6 § nustatyto laiko atleisti iš kariuomenės drausmės keliu ar išmesti iš jos teismo, privalo ne vėliau kaip per penkis metus duotą stipendiją grąžinti.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 12 d.

— 648 —

Meteorologijos stotis.

§ 1. Švietimo Ministerija steigia centralinę meteorologijos stotį ir antraeiles meteorologijos stotis.

§ 2. Meteorologijos stoties tikslas yra:

- oro atmainas tirti;
- žinių apie oro atmainas teikti;
- paiškinimus apie nepaprastas oro atmainas ir apsirėškumus skelbti;
- oro atmainų statistikos žinias rinkti ir jų periodus nustatyti.

§ 3. Laikiniai meteorologijos stoties etatus nustato Švietimo Ministerija sąmatos keliu.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

K. Bizauskas
Švietimo Ministeris.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 30 d.

— 649 —

Centralinis Valstybės Archyvas.

1 §. Prie Švietimo Ministerijos steigiamas Centralinis Valstybės Archyvas.

2 §. Centralinis Valstybės Archyvas:

- laiko visų buvusių valstybinių ir savivaldybių įstaigų archyvus ir inia visus einamajam darbui nereikalingus nurodytų įstaigų archyvus;
- priima ir saugoja dokumentus, aktus, raštus ir rankraščius, kurie turi valstybinio, visuomeninio ir mokslinio pobūdžio;

- c) perima likviduojamų visuomeninių organizacijų archyvus, jei joms besilikviduojant nebus nurodytas kitoks jų paskirimas;
- d) ima saugoti ir globoti privatinų žmonių archyvus, paimtus einant Valstybės Archaiologijos Komisijos įstatymo § 2 (Laik. Vyr. Žin Nr. 11);
- e) laikinai perima ir laiko reevakuojamus iš Rusijos turtus, tiek valstybinius tiek visuomeninius ir privatinus, išskyrus auksą, sidabrą, platiną, brangiuosius akmenis, pinigų ir procentinius popierius, kurie perduodami Valstybės Išdui, ir technikos įmonių įrankius, mašinas ir žaliąją medžiagą.

Pastaba. Perėmimo akto nuorą Valstybės Išdas siunčia Centraliniam Valstybės Archyvu.

3 §. Reevakuojamo iš Rusijos turto perdavimas atliekamas Centralinio Valstybės Archyvo būte.

4. Reevakuoto iš Rusijos valstybinių įstaigų turto ir archyvų perdavimą Centralinis Valstybės Archyvas atlieka susitaręs su atitinkama įstaiga.

Pastaba. Valstybinių įstaigų archyvai ar jų dalys perduodami atskiroms įstaigoms tik tuo atsitiktumu, jei yra reikalingi einamajam tų įstaigų darbui.

5 §. Privatinų žmonių turtų sąrašas skelbiamas „Lietuvoje“; suinteresuoti žmonės privalo kreiptis į Centralinį Valstybės Archyvą.

6 §. Perduodamajam turtui sudaromas smulkus sąrašas ir įkaininimas gaunančio žmogaus ar įstaigos lėšomis. Surištos su turto reevakuacija išlaidos, įmokamos į Valstybės Išdą nustatyta norma.

Pastaba. Išlaidos apskaitomos žiūrint Valstybės Išdą išlaidų taikai su Rusija vykdytinant, turtų vežimo, saugojimo, globojimo ir t. t.

7 §. Centralinis Valstybės Archyvas, saugodamas ir priimdamas saugoti turtą, privalo turėti sąrašus ir rodykles esantiems Archyve dokumentams ir turtui.

8 §. Slaptieji dokumentai Centraliniame Valstybės Archyve laikomi skyriumi ir negali būti išduodami be atitinkamos įstaigos, kurią kalbami dokumentai liečia, sutikimo.

9 §. Archyvų perėmimo tvarkos, darbo valandų, naudojimosi būdo ir Centralinio Valstybės Archyvo vidaus tvarkos smulkesnias instrukcijas tvirtina Švietimo Ministerija. Instrukcijų projektą paruošia Centralinio Valstybės Archyvo Direktorius su Valstybės Archaiologijos Komisija.

10 §. Centralinis Valstybės Archyvas turi savo antspaudą ir tiesioginiai susisiekti su atskiromis įstaigomis.

11 §. Centralinio Valstybės Archyvo Direktojų skiria Švietimo Ministeris.

12 §. Lėšos Centraliniam Valstybės Archyvu laikyti gaunamos samatos keliu.

K. Blauskas
Švietimo Ministeris.

L. Daukša
Departamento Direktorius.

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 19 d.

Respublikos Prezidento įsakymai.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. skiriu Romą Dulskį Vidaus Reikalų Ministerijos Reikalų Vedėju.

A. Stulginskis
Einas Respublikos Prezidento Pereigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. skiriu Kazimierą Degutį Savivaldybių Departamento Direktoriu.

A. Stulginskis
Einas Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. skiriu gydytoją Juozą Bagdoną Sveikatos Departamento Direktoriu.

A. Stulginskis
Einas Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. skiriu Aleksandrą Šostaką Darbo ir Socialės Apsaugos Departamento Direktoriu.

A. Stulginskis
Einas Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. skiriu inžinierį Tomą Šulcą Lietuvos Atstatymo Komisarų.

A. Stulginskis
Einas Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. birželio mėn. 15 d.

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 1920 m. kovo mėn. 4 dienos, už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo š. m. spalio mėn. 5 dienos, nustatau šią muito rinkliavą:

- 1) už gyvas kiaules . . . po 240 auks. už 100 kgr.
- 2) už kiaulieną su riebalais „ 280 „ „ 100 „
- 3) už sėmenis . . . „ 14 „ „ puodą.
- 4) už bulves . . . „ 7,50 „ „ 100 kgr.
- 5) už raudonųjų dobilų sėklas . . . „ 150 „ „ 100 „

6) už baltųjų ar švedų do- bilų sėklas	120	"	"	100	"
7) už motiejukų sėklas.	75	"	"	100	"
8) už medienos batams vi- neles	40	"	"	100	"
9) už lešiukus.	120	"	"	100	"
10) už sėmenų aliejų.	240	"	"	100	"
11) už vikius	60	"	"	100	"
12) už peliūškas	66	"	"	100	"
13) už rapso sėmenis	80	"	"	100	"
13) už išdirbtus šerius	600	"	"	100	"
15) už ašutus	480	"	"	100	"
16) už kietąjį muilą	150	"	"	100	"
17) už gyvą ožką	50	"	"	100	"
18) už avies išdirbtą kailį be vilnos	300	"	"	100	"
19) už ožkos išdirbtą kailį	450	"	"	100	"
20) už raguotų gyvulių odą žalią 240 auks. sausą.	600	"	"	100	"
21) už arklio odą žalią 200 auks. sausą.	500	"	"	100	"
22) už avies kailį žalią 200 auks. sausą.	500	"	"	100	"
23) už veršio kailį žalią 280 auks. sausą.	700	"	"	100	"
24) už ožkos kailį žalią 280 auks. sausą.	700	"	"	100	"
25) už žuvis	1,5	"	"	klgr.	"
26) už arklius	750	"	"	už kiekvieną.	"
27) už rugius	100 auks.	"	"	už 100 klgr.	"
28) už kviečius.	150	"	"	100	"
29) už žirnius	120	"	"	100	"

J. Dobkevičius.

Už Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerij.

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 6 d.

Skelbimai.

Šiuo skelbiama, kad 1921 m. gruodžio m. 4 dieną šaukiamas Amerikos lietuvių akcinės bendrovės „Rūbas“ visuotinis akcininkų susirinkimas.

Susirinkimas įvyks Kaune Laisvės al. Nr. 26 Šaulių Sąjungos bute, Susirinkimo pradžia 10 valandą ryto.

Dienotvarkė:

- 1) susirinkimo atidarymas ir pirmininko rinkimas,
- 2) bendrovės steigėjų pranešimai,
- 3) valdybos ir revizijos komisijos narių rinkimai,
- 4) pagrindinio kapitalo padidinimo klausimas,
- 5) pinigų paskirstymas pramonei,
- 6) algų administracijos tarnautojams nustatymas,
- 7) visuotinio susirinkimo uždarymas.

A. Karsokas.

Utėnos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 30 d. tapo įregistruoti Mackėnų apylinkės (Aluntos val.) jaunimo draugijos „Vilties“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 9).

Utėnos apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. spalio mėn. 1 d. tapo įregistruoti Utėnos žydų „Švietimo“ draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 10).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 7 d. tapo įregistruoti klūbo „Bijūnas“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 3).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio mėn. 28 d. tapo įregistruoti „Virbalio mūtinės ir gelžkelio darbininkų sąjungos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 4)

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 25 d. tapo įregistruoti draugijos „Švietimas“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 6).

Vilkaviškio apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 22 d. tapo įregistruoti „Kybartų miesto pirklų sąjungos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 5).

Trakų apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 30 d. tapo įregistruoti žemės ūkio draugijos „Baras“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 25).

Siaulių apskrities viršininkas skelbia, kad š. metų rugpjūčio mėn. 3 d. tapo įregistruoti sporto draugijos „Makabbi“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 123).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 2 d. tapo įregistruoti draugijos Kražių vidurinei mokyklai užlaikyti įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 24).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 2 d. tapo įregistruoti Sėdos labdarių draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 22).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 4 d. tapo įregistruoti Raseinių r. — katalikų tarnų, tarnaičių ir darbininkų draugijos „Dievo Globa“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 15).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. liepos mėn. 16 d. tapo įregistruoti žydų gimnazijai Raseiniuose steigti ir laikyti draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 15).

Tauragės apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. rugpjūčio mėn. 2 d. tapo įregistruoti Tauragės dailės draugijos „Lyra“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 77).

Biržų — Pasvalio apskrities viršininkas skelbia, kad 1921 m. liepos mėn. 16 d. tapo įregistruoti Pumpėnų Jaunimo draugijos „Spindulys“ įstatai (Draugijų rejestro Nr. 49).

Paklaidų atitaisymas.

Vyriausybės Žinių Nr. 66 eilin. Nr. 590 Gamtos Tyrimo Stoties įstatymo § 6 išspausdinta:

„Lietuvos Aukštąją Mokyklą įsteigus, Gamtos Tyrimo Stotis pereina Aukštosios Mokyklos žinion ir atstoja Aukštosios Mokyklos Gamtos Skyriaus kabinetus ir laboratorijas.“

reikia:

„Lietuvos Aukštąją Mokyklą įsteigus, Gamtos Tyrimo Stotis pereina Aukštosios Mokyklos žinion.“

Vyriausybės Žinių Nr. 71 eilin. Nr. 646 Muito rinkliavos nustatymo už išvežamas iš Lietuvos prekes p. 4 išspausdinta:

„už išdirbtą odą padams po 60 auks. už kilogramą.“

reikia:

„už išdirbtą odą padams po 60 auks. už 100 kilogramą.“

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
652. Muzikos mokyklos įstatymas	1	660. Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams ir tarnautojams įstatymo pakeitimas . . .	4
653. Ypatingų Valstybės Apsaugos įstatų papildymas ir pakeitimas	2	661. Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams ir tarnautojams įstatymo papildymas . . .	5
654. Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių pakeitimas . . .	2	662. Įsakymas	5
655. Užsienio Reikalų Ministerijos etatų pakeitimas . . .	2	663. Lietuvos pliečių giminės Rusijoje siuntiniams siūsti taisyklės	5
656. Užsienio Reikalų Ministerijos etatų papildymas ir pakeitimas	3	664. Lietuvos Valstybės % popierių kurso nustatymas . . .	5
657. Teisingumo Ministerijos etatų papildymas	4	665. Nepaprastos Valstybės lėdo paskolos krašto gynybai reikalingam premijų frankimo dienos nustatymas . . .	6
658. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų papildymas	4	666. Muito rinklavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	6
659. Algų nustatymo Susisiekimo Ministerijos valdininkams ir tarnautojams įstatymo papildymas	4		

— 652 —

Elnas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. spalio mėn. 14 d. priimtą muzikos mokyklos įstatymą.

Muzikos mokyklos įstatymas.

1 §. Muzikos mokyklą steigia ir laiko Švietimo Ministerija.

2 §. Muzikos mokyklą veda Švietimo Ministerijos skiriamas direktorius. Mokslo dalykus tvarko mokytojų taryba. Mokytojus kviečia mokyklos direktorius, tvirtina Švietimo Ministerija.

3 §. Muzikos mokykloje dėstomi specialiniai dalykai, kurių vienas mokiniams pasirenka ypatingai studijuoti, ir bendrieji dalykai, kuriuos kiekvienas mokiniams privalo išėti, nežiūrint jo pasirinktosios specialybės.

4 §. Specialiniai dalykai yra šie:

- a) dainavimas,
- b) fortepijonas,
- c) smulkas,
- d) violončelė,
- e) vargonai,
- f) mediniai ir variniai pučiamieji instrumentai,
- g) kompozicijos teorija.

Pastaba. Vargonininkams be to dar dėstomi šie dalykai: gregorianiškas giedojimas, liturgika ir lotynų kalba.

5 §. Bendrieji dalykai yra šie:

- a) pradedamoji muzikos teorija,
- b) solfedžio,
- c) harmonija,
- d) muzikos enciklopedija,
- e) fortepijonas,
- f) instrumentavimas,
- g) dainavimas chorų,
- h) muzikos metodika,
- i) muzikos istorija.

6 §. Specialinių dalykų mokymasis (4 §) dalinasi: fortepijono ir smuiko į 3 kursus, dainavimo, kompozicijos teorijos, vargonų ir violončelės į 2 kursus, kiti instrumentai turi tik vieną kursą. Kiekvienas kursas galima išėti per du metus.

7 §. Mokiniai priimami du kartu per metus, nuo rugpjūčio 1 iki 15 d. ir nuo sausio 1 iki 15 d.

8 §. Iš stojančių į muzikos mokyklą reikalaujama mokėti skaityti, skaičiuoti ir rašyti, pažinti gerai

gaidas ir jų padalinimą, turėti gerą muzikalinę klausą ir šiek tiek pažinti pasirinkto instrumento techniką. Norintieji mokytis dainavimo privalo be geros klausos turėti atitinkamą iš prigimties balso medžiagą. Mokiniai priimami ne jaunesni kaip 10 metų amžiaus.

9 §. Muzikos mokyklos mokiniai dalinasi į kandidatus, tikruosius mokinius ir laisvuosius klausytojus. Visi mokiniai pirmu du pusmečiais yra laikomi kandidatais ir tame laiko tarpe gali būti pašalinti iš mokyklos dėl gabumo stokos. Parodę ypatingą gabumą, mokiniai gali būti ir anksčiau įrašyti į tikrąjį mokinių skaičių. Tikraisiais mokiniiais yra tie, kurie eina visus nustatytus mokyklos programą kurso dalykus. Laisvaisiais klausytojais yra laikomi tie mokiniai, kurie lanko ne visus muzikos mokyklos programą nustatytus dalykus.

Pastaba. Laisvieji klausytojai priimami vietai esant.

10 §. Kiekvienas kursas pradeda darbą ne mažiau kaip 5 mokiniams įsirašius. Vienaime kurse negali būti daugiau kaip 20 mokinių. Atsiradus didesniai mokinių skaičiui, Ministerijai sutikus, atidaromos lygiagrečios klasės.

11 §. Mokinių darbo pasekmės patikrinamos kas pusę metų. Išėjusiems visą kursą daromi egzaminai ir duodami pažymėjimai, dalyvaujant Švietimo Ministerijos atstovui.

Baigę muzikos mokyklą ir turį ne mažiau 4 klasių bendro išsilavinimo gauno aukštesniųjų mokyklų muzikos mokytojo teises.

12 §. Už mokslą kiekvienas mokiniams moka po 600 auks. į metus. Mokesnis imamas kiekvienos pusės metų pradžioje ir negrąžinamas. Nepasiturį ligi 10% visų mokinių, mokytojų tarybos sprendimu, gali būti atleidžiami nuo mokesnio.

Didesniai skaičiai atleisti reikalingas Švietimo Ministerijos sutikimas.

13 §. Mokiniai, mokytojų tarybos sprendimu, gali būti pašalinami.

14 §. Už darbą muzikos mokykloje atlyginimas nustatomas sąmatos keliu.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Už Ministerį Pirmininką

Dr. J. Puryckis

Užsienio Reikalų Ministeris

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 29 d.

— 653 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. spalio mėn. 14 d. priimtą Ypatingų Valstybės Apsaugos įstatų papildymą ir pakeitimą.

Ypatingų Valstybės Apsaugos įstatų papildymas ir pakeitimas (L. V. Ž. Nr. 5).

Ypatingų Valstybės Apsaugos įstatų 8 § papildomas šiaip:

„5. Bausti už šaunamojo ginklo slėpimą, nešiojimą ir laikymą be tam tikro valdžios leidimo“.

Ypatingų Valstybės Apsaugos įstatų 14 § 7 p. panaikinamas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Už Ministerį Pirmininką.

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 29 d.

— 654 —

Einaš Respublikos Prezidento pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. spalio mėn. 14 d. priimtą leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių pakeitimą.

Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių pakeitimas. (L. V. Ž. Nr. 12)

Leidimų ginklams laikyti davimo taisyklių 11 § antra dalis pakeičiama šitaip:

„Karo stoviui esant, už nurodytus čia nusikaltimus baudžiama, einant Ypatingų Valstybės Apsaugos įstatų 8 §“.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Už Ministerį Pirmininką

Dr. J. Puryckis

Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 29 d.

— 655 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą Užsienio Reikalų Ministerijos etatų pakeitimą.

Užsienio Reikalų Ministerijos etatų (Vyriausybės Žinių Nr. 63, eilinis Nr. 572) pakeitimas.

Lietuvos Atstovybės.

a) Berlyno Atstovybė.

Atstovas	1
Generalinis sekretorius	1
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	1
Konsuliarinio skyriaus sekretorius	1
Juriskonsultas	1
Kvalifikuotas svetimų kalbų sekretorius	1
Archyvaras	1
Kanceliaristai	2
Mašinistės	2
Šoferis	1
Telefonistė	1

Sargai kurjeriai	3
Buto valytojas	1
Portjeras	1

b) Berlyno Prekybos Skyrius.

Skyriaus vedėjas (attaché)	1
Skyriaus vedėjo padėjėjas	1
Sekretorius	1
Bugalteris	1
Vyresnysis korespondentas	1
Korespondentų archyvaras	1
Ekspeditorius	1
Mašinistės	2

Berno Atstovybė ir Konsulatas.

Atstovas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Kurjeris tarnas	1

Skandinavijos Atstovybė (Kopenhagoje).

Atstovas	1
Sekretorius vyresnysis	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Londono Atstovybė.

Atstovas	1
Patarėjas	1
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	1
Sekretorius vyresnysis	1
Sekretorius jaunesnysis	1
Mašinistės	2
Tarnas kurjeris	1

a) Maskvos Atstovybė.

Atstovas	1
Patarėjas	1
Sekretorius vyresnysis	1
Sekretorius jaunesnysis	1
Kanceliaristai	2
Mašinistės	2
Registratorius (visų skyrių)	1
Šoferiai	2
Tarnas kurjeris	1

Pastaba. 1 šoferis laikinai ligi 1921 m. gruodžio mėn. 31 d.

b) Maskvos Konsulatas.

Konsultas	1
-----------	---

c) Maskvos Juriskonsulatas (laikiniai).

Juriskonsultas	1
Padėjėjas	1
Sekretorius	1
Kanceliaristas	1
Archyvaras	1
Mašinistė	1

d) Tremtinių, belaisvių ir kitų piliečių grąžinimo skyrius (laikiniai).

Skyriaus vedėjas	1
Padėjėjas	1
Sekretorius	1
Tremtinių liudymų vizuotojas	1
Kanceliaristas	1
Mašinistė	1

e) Ūkio kasos skyrius (laikiniai).

Skyriaus vedėjas	1
Bugalteris	1
Sandėlininkas	1
Kanceliaristas	1
Kurjeriai	3

Paryžiaus Atstovybė.

Atstovas	1
Patarėjas ir spaudos reikalų vedėjas	1
Sekretorius konsulas	1
Sekretorius konsulo padėjėjas	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Rymo Atstovybė prie Kvirinalo.

Atstovas	1
Sekretorius ir spaudos biuro vedėjas	1
Mašinistė	1
Tarnas kurjeris	1

Rymo Atstovybė prie Vatikano.

Atstovas	1
Sekretorius mašinistas	1
Tarnas kurjeris	1

Rygos Atstovybė.

Atstovas	1
Sekretorius vyresnysis	1
Juriskonsultas	1
Kasininkas bugalteris	1
Sekretorius jaunesnysis	1
Kanceliaristai	3
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	1
Konsuliarinio skyriaus sekretorius	1
Kanceliaristė pabėgėlių reikalams	1
Mašinistės	2
Sargai kurjeriai	3

Vašingtono Atstovybė.

Atstovas	1
Patarėjas juriskonsultas	1
Sekretorius	1
Kanceliaristas	1
Mašinistės	2
Raštininkas	1
Sargas kurjeris	1

Olandijos Atstovybė ir Konsulatas.

Atstovas	1
Sekretorius	1
Tarnas kurjeris	1

Talino (Revelio) ir Helsinkų atstovybė.

Atstovas	1
Sekretorius mašinistas	1
Tarnas kurjeris	1

Hamburgo Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius mašinistas	1
Sargas kurjeris	1

Liepojaus Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius mašinistas	1
Kurjeris sargas	1

Karaliaučiaus Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Mašinistė	1
Sargas kurjeris	1

Naujorko Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Sargas kurjeris	1

Čikagos Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Sargas kurjeris	1

Helsinkų Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius mašinistas	1
Sargas kurjeris	1

Petrogrado Konsulatas.

Konsulas	1
Juriskonsultas	1
Sekretoriai	2
Kanceliaristai	2
Mašinistė	1
Tarnai kurjeriai	2

Švedijos Konsulatas (Stokholme).

Konsulas	1
Sekretorius mašinistas	1
Sargas	1

Sibiro Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius mašinistas	1
Sargas kurjeris	1

Odesos Konsulatas.

Konsulas	1
Sekretorius	1
Sargas kurjeris	1

Šiam įstatymui įgijus galios, Užsienio Reikalų Ministerijos etatų „Lietuvos Atstovybių“ skyrius (V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 572) panaikinamas.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Purickis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas,

1921 m. lapkričio m. 5 d.

— 656 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą Užsienio Reikalų Ministerijos etatų papildymą ir pakeitimą.

Užsienio Reikalų Ministerijos etatų (V. Ž. Nr. 63, eilinis Nr. 572) papildymas ir pakeitimas.

Bendrojo Departamento etatai papildomi šiaip:

Sekretoriai	2
Vyresnysis bugalteris	1
Bugalteris II rūšies	1
Telefonistės	2

Iš Bendrojo Departamento etatų išleidžiama:

Bugalteris I rūšies	1
---------------------	---

Rytų Departamento etatai papildomi šiaip:

Vice direktoris	1
Sekretorius	1
Kanceliaristas I rūšies	1
Pasiuntinys	1

Šis įstatymas įgyja galios nuo 1921 m. birželio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 657 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamoj Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamoj Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą etatų papildymą.

Teisingumo Ministerijos etatų papildymas.

(L. V. Ž. 33 Nr., eilinis Nr. 376).

Teisingumo Ministerijos Vyriausiojo Tribunolo etatai papildomi šiaip:

Narys	1
Sekretoriaus padėjėjas	1
Raštininkas I-os rūšies	1
Raštininkas II-os rūšies	1

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamoj Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 658 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamoj Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamoj Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą etatų papildymą.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų papildymas.

(V. Ž. 63 Nr., eilinis Nr. 573).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Multinių Departamento etatai papildomi šiaip:

Rašti kontrolieriai 2

Matų, Saikų ir Svarstyklių rūmų etatai papildomi šiaip:

Revizorius 1

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamoj Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 659 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamoj Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamoj Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą įstatymo papildymą.

Algų nustatymo Susisiekimo Ministerijos valdininkams ir tarnautojams įstatymo papildymas.

Algų nustatymo Susisiekimo Ministerijos valdininkams ir tarnautojams įstatymas (L. V. Ž. 32 Nr., eilinis Nr. 364 ir L. V. Ž. 63 Nr., eilinis Nr. 570) papildomas 8 pastaba:

a) pašto-telegrafo valdininkai, kurie gerai moka prancūzų ir vokiečių arba anglų kalbas gauna priedo kas mėnuo po 100 auksinų, kurie moka visas tas tris kalbas 200 auks.

b) pašto-telegrafo įstaigų viršininkai apskričių miestuose (vietose, kur yra Valstybės Iždinė), kurie turi piniginę atskaitomybę ne mažiau, kaip 5 pašto-telegrafo įstaigų, gauna kas mėnuo po 100 auks. priedo.

c) valdininkai ir žemesnieji pašto-telegrafo įstaigų tarnautojai, kurie lydi paštą traktais, gauna dienpinigių per parą: valdininkai po 10 auks., žemesnieji tarnautojai po 6 auks.

Para skaitoma 24 valandos nuo išvažiavimo laiko. Nepilna para laikoma pilna, jei kelionėje išbūta daugiau, kaip 6 valandos.

Šis įstatymo papildymas įgyja galios nuo 1921 m. rugpiučio mėn. 1 dienos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamoj Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 660 —

Einąs Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamoj Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamoj Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo (L. V. Ž. Nr. 30, eilinis Nr. 344) pakeitimas.

Vyr. Tribunolo Pirmininkas	4.000
Vyr. Tribunolo Valstybės gynėjas	3.500
Apygardos Teismo pirmininkas	3.300
Vyr. Tribunolo narys	3.300
Apygardos Teismo pirmininko padėjėjas	3.200
Apygardos Teismo valstybės gynėjas	3.000
Apygardos Teismo narys	3.000
Teismo tardytojas ypatingai svarbioms byloms	2.400
Teismo tardytojas svarbesnioms byloms	2.100
Teismo tardytojas Kaune	2.000
Teismo tardytojas	1.900
Valstybės Gynėjo padėjėjas	2.200
Taikos Teisėjas Kaune	2.300
Taikos Teisėjas	2.100
Vyresnysis notaras	2.400
Apygardos hipotekos sekretorius	2.300
Vyriausiojo Tribunolo sekretoriaus padėjėjas	1.000

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamoj Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 661 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. spalio mėn. 28 d. priimtą įstatymo papildymą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymas (L. V. Ž. Nr. 30, eilinis Nr. 344) papildomas šiaip:

Inžinierius chemikas ir probierius	1.600
Laborantas	1.200
Matų, saikų, svarstyklių ir probavimo rūmų revizorius	1.200

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 662 —

Į s a k y m a s.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos § 8 p. d. skiriu p. Petrą Kerpę Vidaus Reikalų Vice Ministeriu.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Už Ministerį Pirmininką.

Kaunas, 1921 m. spalio mėn. 26 d.

— 663 —

Lietuvos piliečių giminėms Rusijoje siuntiniams siųsti taisyklės.

§ 1.

Kiekvienas Lietuvos pilietis savo giminėms Rusijoje gali siųsti siuntinius.

§ 2.

Žmogus, kuris siunčia siuntinį į Rusiją giminėms, tokį pat siuntinį—dublikatą turi siųsti Rusijos badaujantiems šelpti.

§ 3.

Siuntinius priima nustatytomis dienomis ir valandomis Lietuvos Raudonasis Kryžius, Rusijos Atstovybės Lietuvoje ir Kauno muitinės atstovams dalyvaujant.

§ 4.

Vienas žmogus gali siųsti siuntinius į Rusiją ne sunkesnius, kaip 16 kilogramų ir ne dažniau, kaip 2 kartu per mėnesį.

§ 5.

Siuntiniuose galima siųsti: maisto produktai (kruopos, sausainiai, biskvitai, galetai, cukrus, lašiniai, rūkyta mėsa, mėsos ir žuvų konservai, kondensuotas pienas, kava, kakao, arbata, džiovinti vaisiai), dažnai vartojami

daiktai (galanterija, muilas ir kt.), pasifūti drabužiai, baliniai ir medikamentai.

Pastaba. Negalima sudaryti siuntinių iš vieno dalyko, pavyzdžiui: iš cukraus, sausainių ir t.t. Kiekvieno atskiro maisto dalyko svarumas negali būti didesnis kaip 2 kilogr. Visas siuntinys turi būti taikomas pačiam adresatui vartoti.

§ 6.

Už kiekvieną siuntinį įvairioms išlaidoms padengti imama po 30 auksinų, be to siuntėjas apmoka ligi Rusijos sienai persiuntimo išlaidas. Siuntinio dublikatą persiunčiamas nemokamai.

§ 7.

Siuntinys nuo mokesnio už jo vežimą Rusijos teritorijoj atleidžiamas.

§ 8.

Visi Lietuvos Raudonojo Kryžiaus priimti siuntiniai ir dublikatai su jų sąrašais perduodami Rusijos Atstovybei Lietuvoje, kuri savo priežiūra ir pradedant Rusijos siena savo lėšomis pristato juos į Rusiją su tais pačiais sąrašais: siuntinius—Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įgaliotiniams, dublikatus—Centraliniam Komitetui badaujantiems šelpti prie Visos Rusijos Centralinio Vykdomojo Komiteto, paimdama parašus, kad siuntiniai ir dublikatai gauti. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įgaliotiniai siuntinius išsiuntinėja adresatams Rusijos paštu be mokesnio, apie dublikatų paskirstymą badaujantiems gauna žinias iš Centralinio Komiteto badaujantiems šelpti.

Pastaba. Visus kalbamus siuntinius ir dublikatus Lietuvos muitinė išleidžia iš Lietuvos be mūto mokesnio.

Dr. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 8 d.

— 664 —

Lietuvos Valstybės % popierių kurso nustatymas.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeris, Valstybės Kontrolierius, Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Finansų Departamento Direktorius ir Kredito įstaigų ir kooperatyvų Inspektorius, vaduodamiesi nepaprastos Valstybės lėdo paskolos krašto gynimo reikalams § 3 (Vyr. Žin. Nr. 50 eilinis Nr. 490), Valstybės lėdo paskolos lakštų (serijų) § 4 (Vyr. Žin. Nr. 46 eilinis Nr. 459), Lietuvos gynimo paskolos įstatymo § 5 (Vyr. Žin. Nr. 70 eilinis Nr. 626) ir įstatymo apie Lietuvos Valstybės paskolą nuo Amerikoje gyvenančių Lietuvos piliečių pakeitimo § 5 (Vyr. Žin. Nr. 70 eilinis Nr. 627), 1921 m. rugsėjo mėnesio 24 dieną nustatė Lietuvos Valstybės % popieriams įkaitu priimti šį kursą:

1. pirmosios vidaus paskolos bonai priimami visose Valstybės lėdinės įkaitu jų nominaline kaina,
2. Valstybės lėdo paskolos lakštai — 95% jų nominalinės kainos,
3. nepaprastos Valstybės lėdo paskolos krašto gynimo reikalams kvitai — 85% jų nominalinės kainos,

4. Lietuvos Laisvės ir Lietuvos gynimo Amerikoje realizuotų paskolų bonai priimami įkaitu Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos nustatytu dolerio kursu.

J. Dobkevičius
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

J. Zubrickis
Valstybės Kontrolierius.

J. Dulskis
Finansų Departamento Direktorius.

J. Jazdauskas
L. e. Kredito įstaigų ir kooperatyvų
Inspektorius p.

Kaunas, 1921 m. rugsėjo mėn. 24 dieną.

— 665 —

Nepaprastos Valstybės lždo paskolos krašto gynimo reikalams premijų traukimo dienos nustatymas.

Vaduodamasis nepaprastos Valstybės lždo paskolos krašto gynimo reikalams 6 § pakeitimo pastaba (Vyr. Žin. Nr. 68 eilinis Nr. 612) šiuo nustatau 1922 m. vasario mėnesio 16 d. premijoms traukti.

Visi, kurie įgyjo nepaprastos Valstybės lždo paskolos kvitus ligi 1922 m. vasario mėn. 1 d. dalyvauja premijų traukime.

Galvanauskis
Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministeris.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 5 d.

— 666 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4 (Laik. Vyr. Žin. Nr. 21), už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo 1921 m. lapkričio mėnesio 8 dienos nustatau šią muito rinkliavą:

1) už bulves	po	15	auks. už	100	klgr.
2) „ sėmenis	25	„	„	pūdą	
3) „ žirnius	150	„	„	100	klgr.
4) „ kiaušinius	1	„	„	kiekvieną	
5) „ suaugusius galvijus gyvus ir avis	150	„	„	100	klgr.
6) „ galvijėnų ir aviėnų	250	„	„	100	„
7) „ gyvas kiaules	300	„	„	100	„
8) „ kiaulieną be riebalų	300	„	„	100	„
9) „ kiaulieną su riebalais	360	„	„	100	„
10) „ raudonųjų dobių sėklas	250	„	„	100	„
11) „ baltųjų ar švedų dobių sėklas	200	„	„	100	„
12) „ motiejukų sėklas	100	„	„	100	„
13) „ lešiukus	180	„	„	100	„
14) „ vikius	100	„	„	100	„
15) „ peliūškas	100	„	„	100	„
16) „ rapso sėmenis	100	„	„	100	„
17) „ išdirbtus šerius	750	„	„	100	„
18) „ ašutus	500	„	„	100	„
19) „ avies išdirbtą kailį be vilnos	400	„	„	100	„
20) „ ožkos išdirbtą kailį be vilnos	500	„	„	100	„

J. Dobkevičius
Už Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerį.

Kaunas, 1921 m. lapkričio mėn. 12 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Vyriausybės Žinios

T U R I N Y S:

667. Baudžiamojo Proceso įstatymų 545 str. papildymas
668. Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsieniuose tarnautojams įstatymas . . . . .

669. 1919 m. gruodžio mėnesio 31 dienos valstybės Iždo balansas . . . . .
670. Civilinio Proceso įstatymų 169 str. pancitimas . . . . .
Skelbimai . . . . .

— 667 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio mėn. 4 d. priimtą Baudžiamojo Proceso įstatymų 545 str. papildymą.

Baudžiamojo Proceso įstatymų 545 str. papildymas.

Baudžiamojo Proceso įstatymų 545 str. papildomas šiaip:

Pastaba. Ta pat tvarka leidžiamos bylos apie karą metu ar karo stoviuui esant, einant mobilizacijai nestojusius į kariuomenę (Baudžiamojo Statuto papildymas ir Karo Baudžiamųjų Įstatų XXII knygos 140¹ str. papildymo (L. V. Ž. Nr. 13) panaikinimas (Vyr. Žin. Nr. 54, eilinis Nr. 511) ir apie nusikaltimus, padarytus spaudos keliu, nežiūrint įstatymų nustatytos už tuos nusikaltimus bausmės didumo.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis.

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas,
1921 m. lapkr. mėn. 12 d.

— 668 —

Einas Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas selbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio mėnesio 4 d. priimtą algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsieniuose tarnautojams įstatymą.

Algų nustatymo Lietuvos atstovybių užsieniuose tarnautojams įstatymas.

Berlyno Atstovybė

Atstovas	4500 auka.
Reprezentacijai atsiskaitytinai	2000 "
Butui atsiskaitytinai	2000 "
Genaralinis sekretorius	3000 "
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	2500 "
Konsuliarinio skyriaus sekretorius	1800 "
Juriskonsultas	2200 "
Kvalifikuotas svetimų kalbų sekretorius	1800 "
Archyvaras	1500 "
Kanceliaristas	1500 "
Mašinistė kvalifikuota	1700 "
Mašinistė	1400 "
Telefonistė	1000 "
Soferis	1800 "

Sargas kurjeris	700 "
Buto valytojas	700 "
Portjeras	200 "

Berlyno Prekybos Skyrius.

Skyriaus vedėjas (attaché)	3500 auka.
Butui atsiskaitytinai	1500 "
Skyriaus vedėjo padėjėjas	2500 "
Sekretorius	1600 "
Bugalteris	1800 "
Vyresnysis korespondentas	1800 "
Korespondentas archyvaras	1400 "
Ekspeditorius	1400 "
Mašinistė	1400 "
Tarnas kurjeris	700 "

Berno Atstovybė ir Konsulatas.

Atstovas	1200 fr.
Reprezentacijai	600 "
Sekretorius	500 "
Mašinistė	400 "
Kurjeris tarnas	300 "

Skandinavijos Atstovybė (Kopenhagoje).

Atstovas	1200 kr.
Reprezentacijai	400 "

Butas valstybės namuose.

Sekretorius vyresnysis	1000 "
Mašinistė	400 "
Sargas kurjeris	250 "

Londono atstovybė.

Atstovas	125 sv.
Reprezentacijai	50 "
Patarėjas	90 "
Sekretorius vyresnysis	80 "
Sekretorius jaunesnysis	70 "
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	90 "
Mašinistė	25 "
Tarnas kurjeris	20 "

Paryžiaus Atstovybė.

Atstovas	2500 fr.
Reprezentacijai	1000 "
Patarėjas ir spaudos reikalų vedėjas	1800 "
Sekretorius konsulas	1800 "
Sekretorius konsulo padėjėjas	1200 "
Mašinistė	800 "
Sargas kurjeris	700 "

Rymo Atstovybė prie Kvirinalo.

Atstovas	3000 litų
Reprezentacijai	1500 "
Sekretorius ir spaudos biuro vedėjas	1800 "
Mašinistė	900 "
Tarnas kurjeris	500 "

Rymo Atstovybė prie Vatikano.

Atstovas.	3000	lirų
Reprezentacijai	1500	"
Sekretorius mašinistas	1800	"
Tarnas kurjeris	450	"

Vašingtono Atstovybė.

Atstovas.	500	dol.
Reprezentacijai	100	"
Patarėjas juriskonsultas	350	"
Sekretorius	300	"
Kanceliaristas.	200	"
Mašinistė	200	"
Raštininkas	200	"
Sargas kurjeris	80	"

Olandijos Atstovybė ir Konsulatas.

Atstovas	800	guld.
Reprezentacijai	400	"
Sekretorius	500	"
Sargas kurjeris	300	"

a) Maskvos Atstovybė.

Atstovas	3500	auks.
Reprezentacijai	1500	"
Patarėjas	3500	"
Sekretorius vyresnysis	2500	"
Sekretorius jaunesnysis	2000	"
Kanceliaristas.	1200	"
Mašinistė	1000	"
Registratorius.	1000	"
Soferis	1200	"
Tarnas kurjeris	800	"

b) Maskvos Konsulatas.

Konsulas	2400	auks.
----------	------	-------

c) Maskvos Juriskonsulatas.

Juriskonsultas	2400	auks.
Padėjėjas	2400	"
Sekretorius	2000	"
Kanceliaristas.	1200	"
Archyvaras	1000	"
Mašinistė	1000	"

d) Tremtinių, belaisvių ir kitų piliečių grąžinimo skyrius (laikiniai).

Skyriaus vedėjas	2400	auks.
Jo padėjėjas	2000	"
Sekretorius	1500	"
Tremtinių liudymų vizuotojas	1200	"
Kanceliaristas.	1200	"
Mašinistė	1000	"

e) Ūkio—kasos skyrius.

Skyriaus vedėjas	2400	auks.
Bugalteris	1800	"
Sandėlininkas.	1500	"
Kanceliaristas.	1200	"
Kurjeris	800	"

Rygos Atstovybė.

Atstovas	3000	auks.
Reprezentacijai	2000	"
Butui	1500	"
Sekretorius vyresnysis	2500	"
Juriskonsultas	2000	"
Kasininkas bugalteris	1000	auks.
Sekretorius jaunesnysis	1500	"
Kanceliaristas vyresnysis	1000	"
Konsuliarinio skyriaus vedėjas	1800	"
Konsuliarinio skyriaus sekretorius	1200	"
Kanceliaristas pabėgėlių reikalams.	900	"
Kanceliaristas.	900	"

Mašinistė	800	"
Sargas kurjeris	500	"

Talino (Revelio) ir Helsinkų Atstovybė.

Atstovas.	3000	auks.
Reprezentacijai	1500	"
Sekretorius mašinistas	1800	"
Sargas kurjeris	400	"

Švedijos Konsulatas (Stokholme).

Konsulas	1200	kr.
Sekretorius mašinistas	400	"
Sargas	250	"

Hamburgo Konsulatas.

Konsulas	2500	kr.
Sekretorius mašinistas	1800	"
Sargas kurjeris	600	"

Liepojaus Konsulatas.

Konsulas	2500	auks.
Sekretorius mašinistas	1800	"
Kurjeris sargas	500	"

Karaliaučiaus Konsulatas.

Konsulas	3000	auks.
Butui	500	"
Sekretorius	1800	"
Kurjeris sargas	700	"

Naujorko Konsulatas.

Konsulas	400	dol.
Sekretorius	250	"
Kurjeris sargas	100	"

Helsinkų Konsulatas.

Konsulas	6000	suomių
Sekretorius mašinistas	2500	"
Sargas	1200	"

Čikagos Konsulatas.

Konsulas	400	dol.
Sekretorius	250	"
Kurjeris sargas	100	"

Petrogrado Konsulatas.

Konsulas	2500	auks.
Juriskonsultas.	2400	"
Sekretorius	1800	"
Kanceliaristas.	1200	"
Mašinistė	1200	"
Tarnas	800	"

Sibiro Konsulatas.

Konsulas	2500	auks.
Sekretorius mašinistas	1800	"
Kurjeris sargas	500	"

Odesos Konsulatas.

Konsulas	2500	auks.
Sekretorius	1800	"
Kurjeris sargas	500	"

A. Stulginskis

**E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.**

Dr. J. Purickis

**Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.**

II.

Sąskaitos, kurios neįeina į balansą.

Sanskaitų pavadinimas.	1919 m. gruodžio mėn. 31 d. liekasi.	
	Auks.	sk.
Vidaus paskalos bonų s-ta . . .	17.873.650	—
Žyminių ženklų . . .	3.312.708	50
Teatro markių . . .	472.301	—
Vekselių blankų . . .	38.746	75
Iš viso. . .	22.697.406	25

I. Dobkevičius

L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerio p.

I. Dulskis

Finansų Departamento Direktorius.

— 670 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio mėn. 4 d. priimtą civilinio Proceso Įstatymų 169 str. pakeitimą.

Civilinio Proceso Įstatymų 169 str. pakeitimas.

Civilinio proceso įstatymų 169 str. pakeičiamas šiaip:

Apygardos Teisme privatiniai skundai svarstomi, nešaukiant šalių, bet atvykusioms į Teismą šalims leidžiama duoti paaiškinimai. Esant laiku paduotam skundui dėl skubaus vykdymo, Taikos Teisėjas tą vykdymą sustabdo.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dr. J. Puryckis

Ministerio Pirmininko Pavaduotojas
Užsienio Reikalų Ministeris.

Kaunas,
1921 m. lapkr. mėn. 12 d.

Skelbimai.

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruoti Lietuvos odos dirbtuvių savininkų sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 91).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruoti Vilkijos žydų jaunimo sąjungos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 92).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruoti Kauno savanorių gaisrininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 93).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruoti žemdirbių žydų sąjungos Lietuvoje įstatai (Draugijų rejestro Nr. 94).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruoti Vilijampolės žydų Liaudies knygyno ir skaityklos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 95).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruota Lietuvos Rymo-Katalikų susivienijimo konstitucija (Draugijų rejestro Nr. 96).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 11 d. tapo įregistruoti „Ruomavos“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 97).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. birželio m. 28 d. tapo įregistruotas Lietuvos klišbo statutas (Draugijų rejestro Nr. 98).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 7 d. tapo įregistruoti draugijos kovai su venerinėmis ligomis įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 105).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 7 d. tapo įregistruoti nepartinės Lietuvos gynimo draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 106).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 7 d. tapo įregistruoti Kauno profesinės sąjungos „Adata“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 107).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 7 d. tapo įregistruoti Lietuvos prekybinių įmonių savininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 108).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo m. 7 d. tapo įregistruoti kepėjų, konditorijų ir saldainininkų Kauno apskrities sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 110).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 7 d. tapo įregistruoti Lietuvos „Jacht Kliūbo“ įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 112).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo m. 21 d. tapo įregistruoti Lietuvos spiritinių vartyklių degtinės ir likerių dirbtuvės įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 113).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. rugsėjo mėn. 21 d. tapo įregistruoti Lietuvos baltgudžių valstiečių sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 114).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti restoranų, traktyrių ir alinių savininkų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 116).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti vokiečių pavaldinių Lietuvoje draugijos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 117).

Kauno miesto ir apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 5 d. tapo įregistruoti statybos darbų darbininkų profesinės sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 118).

Alytaus apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. spalio mėn. 5 d. tapo įregistruoti Alytaus miesto butų samdytojų sąjungos įstatai. (Draugijų rejestro Nr. 48).

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas: Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
671 Pasų įstatų papildymo ir pakeitimo įstatymas.	1	678 Žemės nusauginimo reikalams tvarkyti įstatymas.	2
672 Laikinojo įstatymo apie namus suimtiesiems V skyriaus papildymas.	1	679 Įsakymas.	4
673 Susisiekimo oru įstatymas.	1	680 Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.	4
674 Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų papildymas.	2	681 Vieškeliams ir paprastiems keliams taisyti ir laikyti taisyklės.	4
675 Algų nustatymo centrinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas.	2	682 Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo pakeitimas.	5
676 Valstybinės elektros stoties Žemutiniuose Sančiuose pardavimo įstatymas.	2	683 Valdininkams ir tarnautojams papildomojo atlyginimo įstatymas.	5
677 Optantų grąžinimo išlaidoms padengti įstatymas.	2	Skelbimai.	6

— 671 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio mėn. 22 d. priimtą įstatymą.

Pasų įstatų papildymo ir pakeitimo įstatymas.

(L. V. Ž. Nr. Nr. 18 ir 28, eilinis Nr. 321, V. Ž. Nr. 40, eilinis Nr. 420, V. Ž. Nr. 55, eilinis Nr. 522).

Pasų įstatų 9-tas § papildomas šiaip:

II Pastaba. Pasai išduodami tik tiems asmenims, kurie Lietuvos pilietybę įrodys šiais dokumentais:

- a) senais rusų pasais;
- b) Ob-Osto pasais;
- c) rusų laikų bendromis gyventojų sąrašų knygomis;
- d) gimimo ar jungtųjų metrikais.

Pasų įstatų 17-as § pakeičiamas šiaip:

Pasai reikia išimti ligi 1922 m. kovo mėn. 31 d. Nuo tos dienos visi kitoki pasai ir asmens liudymai nustoja galios.

I pastaba. Neišėmusieji paso ligi 1922 m. kovo mėn. 31 d. baudžiami pinigine bauda ligi 50 auksinų.

II pastaba. Atvažiavusieji į Lietuvą po 1922 m. kovo mėn. 31 d. Lietuvos piliečiai turi tuoj užsirašyti milicijoje ir gauna ne ilgiau kaip vienam mėnesiui laikiną asmens liudymą, o pasui pasą įstatymo nustatyta tvarka.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius.

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 3 d.

— 672 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio mėn. 25 d. priimtą laikinojo įstatymo apie namus suimtiesiems V skyriaus papildymą.

Laikinojo įstatymo apie namus suimtiesiems V skyriaus papildymas.

Laikinojo įstatymo apie namus suimtiesiems V-tas skyrius (L. V. Ž. Nr. 7) papildomas šiaip:

22¹ §. Namų suimtiesiems viršininkai, jų padėjėjai ir prižiūrėtojai turi uniformą, kurią tvirtina Teisingumo Ministeris. Uniforma ir batai įgijami Valstybės lėdo ar savivaldybių lėšomis, atsižvelgiant į tai, kieno lėšomis šie namų suimtiesiems tarnautojai yra išlaikomi. Uniforma duodama ir vartojama tam tikromis Teisingumo Ministerio instrukcijomis.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 3 d.

— 673 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. lapkričio m. 29 d. priimtą susisiekimo oru įstatymą.

Susisiekimo oru įstatymas.

1 §.

Lietuvos teritorijoje oro erdvė yra Lietuvos Valstybės žinioje.

2 §.

Susisiekimą oru Lietuvos sienose ir su užsieniu tvarko Susisiekimo Ministerija, kuri šiam reikalui nustato taisykles ir leidžia instrukciją.

Pastaba. Karo metu ar karo stoviui esant Susisiekimo Ministeris susisiekimo oro reikalais dirba su Krašto Apsaugos Ministeriu susitaręs.

3 §.

Tarifą už vežiojamą pašto korespondencijos, keleivių ir bagažo ir kitus surištus su orlaivininkyste mokesnius ir orlaivių registraciją nustato Susisiekimo Ministeris.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 10 d.

— 674 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 2 dieną priimtą etatų papildymą:

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos etatų papildymas.

(Vyr. Žin. 63 Nr., eilinis Nr. 573).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos Prekybos ir Pramonės Departamento etatai papildomi šiaip:

Vyresnysis technikos inspektorius	1
Technikos inspektoriai	3
Kandidatas į technikos inspektorius	1

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 10 d.

— 675 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 2 d. priimtą įstatymo papildymą.

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymo papildymas.

(Laik. Vyr. Žin. 30 Nr. eilinis Nr. 344).

Algų nustatymo centralinių ir vietos įstaigų valdininkams įstatymas papildomas šiaip:

Vyresnysis technikos inspektorius	1800
Technikos inspektorius	1400
Kandidatas į technikos inspektorius	1200

Pastaba. Kiekvienas technikos inspektorius be pagrindinės algos gauna kas mėnuo po 300 auks. be atsiskaitymo raštinės išlaidoms padengti.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 10 d.

— 676 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 6 d. priimtą įstatymą:

Valstybinės elektros stoties Žemutiniuose Šančiuose pardavimo įstatymas.

1 §.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui leidžiama parduoti valstybinę elektros stotį, kuri yra Žemutiniuose Šančiuose ant S. Fanstelio žemės, su jos trobėsiais, kanalizacija, vandentraukiu, mašinomis ir visais jų įtaisymais.

2 §.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriui pavesta nustatyti, nurodytos 1 § elektros stoties parda-

vimo sąlygas, parduodant ją iš varžytinių arba Valstybės Kontroluiui sutikus, laisvu susitarimu, jeigu šią elektros stotį norėtų įsigyti savivaldybės.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 16 d.

— 677 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 7 d. priimtą įstatymą.

Optantų gražinimo išlaidoms padengti įstatymas.

1 §.

Iš grįžtančių į Lietuvą valstybės lėšomis optantų jų pervežimo, laikymo ir apsaugos išlaidoms padengti imamas atlyginimas.

Atlyginimo normą nustato Vidaus Reikalų Ministeris.

2 §.

Atlyginimas turi būti įmokėtas į Valstybės lėšas ne vėliau kaip per dvejus metus nuo optanto atvykimo į Lietuvą dienos.

3 §.

Šiam įstatymui vykdyti taisyklės leidžia Vidaus Reikalų Ministeris, susitaręs su Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministeriu.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

Dras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 16 d.

— 678 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 2 d. priimtą žemės nusausinimo reikalams tvarkyti įstatymą:

Žemės nusausinimo reikalams tvarkyti įstatymas.

1 §.

Kiekvienas, kuris nori nusausinimu pagerinti savo žemę, turi teisės nuleisti iš jos per svetimą žemę vandenį, jeigu:

- a) vanduo svetima žeme jau nuteka;
- b) vandens kitokiu būdu negalima nuleisti, arba jo nuleidimo išlaidos būtų didesnės kaip laukiamoji iš žemės pagerinimo nauda.

2 §.

Nurodytu 1 § teise galima naudotis tik gavus Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos leidimą. Žemės nusausinimas daromas Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos patvirtintu planu. Savininkai, per kurių žemę reikia nuleisti vanduo, negali daryti kliūčių planui sustatyti ir jam vykdyti, jeigu šitie darbai atliekami Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijai leidus arba jai įsakius.

3 §.

Vanduo gali būti nuleidžiamas atviru arba dengtu taku (kanalais arba laidais).

4 §.

Žemės savininkai, kurių žemė, einant šio įstatymo 1 § p. a, vanduo nuleidžiamas, negali reikalauti iš žmogaus, nuleidžiančio vandenį, atlyginimo už nuostolius, kurių gali būti taisant senąjį vandens taką.

Už nuostolius, padarytus šio įstatymo 1 § nustatytais atsitikimais, atsako tie žmonės, kurie iš nusausinimo turi naudos.

5 §.

Jeigu vandens taką sutvarkant, būtų duodama galimybės žemę pagerinti ir kaimynams, tai ir jie vistiek, ar nori savo žemę pagerinti ar ne, verčiami yra prisidėti prie išlaidų projektui sustatyti ir vykdyti proporcingai numatomi jiems naudai.

6 §.

Šio įstatymo 5 § numatytais atsitikimais žmogus, sumanęs pagerinti savo žemę nusausinimu ir negalėdamas susitaikinti su kaimynais, gali kreiptis į Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministeriją, prašydamas sustatyti melioracijos projektą ir duoti technikus darbams prižiūrėti.

7 §.

Naudos ir nuostolių didumą (4 ir 5 §§) nustato komisija šioj sudėtyj: apskrities savivaldybės atstovas, valsčiaus savivaldybės atstovas ir melioracijos skyriaus atstovas.

Jeigu melioracijos projektas liečia daugiau kaip vieną apskritį ir valsčių, tai į kalbamą komisiją įeina iš kiekvieno apskrities ir valsčiaus po vieną savivaldybės atstavą. Komisijoje pirmininkauja apskrities savivaldybės atstovas.

8 §.

Šio įstatymo 7 § numatyta komisijas naudos didumą nustato šiuo būdu.

Žiūrint pagerinimų ir laukiamosios iš jų naudos, einant projektu, žemės plotas skirstomas į tris rūšis:

1 ha žemės	I rūš.	naudos įskaitoma	3=	gubai.
" " "	II " "	" "	2=	"
" " "	III " "	" "	1=	"

Ir einant šiais santykiais paskirstomos visos su projekto sustatymu ir vykdymu surištos išlaidos ir pareigos.

9 §.

Kaimai, kurie besiskirstydami viensėdžiais yra nutarę bendromis lėšomis nusausinti savo žemę, bet dėl karo ar kitos priežasties šio darbo nėra pradėję, baigę arba yra netikslingai jį atlikę, nors vienam suinteresuotam žmogui pareikalavus privalo išpildyti savo nutarimą bendromis lėšomis pagal Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos išdirbtą melioracijos planą.

10 §.

Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija atsižvelgdama į darbų svarbumą:

- be atlyginimo duoda melioracijos projektui išdirbti ir darbams prižiūrėti reikalingų technikų;
- dėl karo nukentėjusiose arba šiaip labai nuvargintose vietose, taip pat atsitikimais, kur melioracijos darbai apima didesnę žemės plotą ir turi visai apylinkei reikšmės, gali skirti negražinamos pašalpos ligi 50% visų reikalingų projektui įvykdyti išlaidų.

Pastaba. Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministeris šią pašalpą skiria iš melioracijos fondo.

11 §.

Padaryti melioracijos įtaisymai (kanalai, tiltai, slūžės, ir t. t.) einant šiuo įstatymu visų suinteresuotų žmonių laikomi bendrai, proporcingai numatyti naudai (5, 7 ir 8 §§), išskyrus 9 § pažymėtus atsitikimus, kuriais šie darbai atliekami tam tikrais nutarimais. Jei šis klausimas nutarimais nėra nustatytas, tad išlaikymo išlaidos ir kitos pareigos paskirstomos šio įstatymo 7 ir 8 §§ nustatyta tvarka.

Pastaba. Melioracijos skyrius, dalyvaujant vietos milicijos nuovados viršininkui, privalo ne rečiau kaip vieną kartą per metus vietoje apžiūrėti, ar šio § reikalavimai yra pildomi.

12 §.

Atsisakius kam nors eiti šio įstatymo 5, 6, 8, 9 ir 11 §§ nustatytas pareigas, Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija turi teisės, išėjus 15 dienų nuo įteikimo per miliciją jam pranešimo, atlikti visus jam privalomus darbus melioracijos fondo lėšomis, pavesdama išieškoti apskričių mokesnių inspektoriams iš atsisakiusiųjų to darbo išlaidas.

Išieškota suma įnešama į Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos melioracijos fondo depozitą.

Pastaba. Mokesnių inspektorai išieško kalbamas išlaidas einant įstatymu apie Valstybės Mokesnių Imamąją Tvarką 1919 m. lapkričio m. 14 dienos (L. V. Ž. Nr. 17).

13 §.

Visų Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerijos priežiūroje sutvarkytų vandens takų, kurie liečia daugiau kaip vieno savininko žemę, melioracijos skyrius įrašo į tam tikras „Vandens Knygas“. Jose turi būti pažymėta: vandens tako pavadinimas, kieno ir kada jis sutvarkytas ir laikomas, kokioje vietoje jis yra ir jo padėtis.

14 §.

Draudžiama be melioracijos skyriaus išduoto ir Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerio patvirtinto leidimo susiaurinti, suseklinti ir užtventki vandens taką ar kitokiū būdu sulaukyti jame vandenį, nežiūrini kokiems reikalams (susisiekiimo, žvejybos, pramonės ir t. t.) tai būtų daroma, jei tas takas leidžia nutekėti daugiau kaip vieno savininko žemės vandeniui.

15 §.

Už nusižengimus prieš šio įstatymo 14 § baudžiama nuo 100 ligi 1.000 auks. ir išieškoma iš kaltininko išlaidos vandens takui pataisyti.

16 §.

Visus skundus dėl šio įstatymo 1, 4, 7, 8 ir 9 §§ vykdymo sprendžia pirmoje instancijoje Apygardos Žemės Tvarkymo Komisija, o galutinai sprendžia Vyriausioji Žemės Tvarkymo Komisija, bet ginčai nesulaiko 12 § vykdymo.

Pastaba. Apygardų ir Vyriausioji Žemės Tvarkymo Komisija daro savo sprendimus, laikydamasi nustatytos žemės tvarkymo darbams tvarkos.

17 §.

Šį įstatymą vykdo Žemės ūkio ir Valstybės Turtų Ministerija.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

— 679 —

Isakymas.

Vaduodamasis Laikinosios Lietuvos Valstybės Konstitucijos 8 § p. „d“ ir p. Ministerio Pirmininko pristatymu iš 1921 m. gruodžio mėn. 12 d. 2604 Nr. Užsienių Reikalų Ministerį dr. Juozą Purickį, jam pačiam prašant, atleidžiu nuo užimamos vietos.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius

Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio m. 14 d.

— 680 —

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių priėmęs iš Lietuvos išvežti § 4 (Laikin. Vyr. Žin. Nr. 21), už išvežamas iš Lietuvos prekes nuo 1921 metų lapkričio mėnesio 22 dienos nustatau šią muito rinkliavą:

1) už sėmenis	35 auks. už pūdą
2) „ raudonųjų dobilų sėklas. 300	„ „ 100 kgr.
3) „ baltųjų ar švedų dobilų sėklas.	240 „ „ „ „
4) „ lešiukus	200 „ „ „ „
5) „ vikius	120 „ „ „ „
6) „ peliuškas.	120 „ „ „ „
7) „ kalakutus.	25 „ „ kiekvieną
8) „ sviestą.	600 „ „ 100 kgr.
9) „ lietuvišką sūrį	150 „ „ „ „
10) „ šveicarų ar olandų sūrį 350	„ „ „ „
11) „ džiovintus grybus . . 150	„ „ „ „

Pastaba. Nuo 1921 metų lapkričio mėnesio 22 dienos ruginiai juodmilčiai (sėlenos) i užsienį išvežti draudžiama.

J. Dobkevičius

L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerio p.

Kaunas,
1921 m. lapkričio mėn. 25 d.

— 681 —

Vieškeliams ir paprastiems keliams taisyti ir laikyti taisyklės.

Vidaus Reikalų Ministeris, vaduodamasis bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymo § 6 (Vyr. Žin. Nr. 59, eilinis Nr. 547), vieškeliams ir paprastiems keliams taisyti ir laikyti nustato šias taisykles:

§ 1. Einant bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymo § 2, savivaldybėms pavesta laikyti ir taisyti šie keliai:

- vieškeliai ir paprastieji keliai,
- vieškelių ir paprastųjų kelių tiltai, išskyrus tuos, kurie eina per bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymo priede nurodytas upes jų plukdymo vietose.

Pastaba. Vieškeliais laikomi visi bendro naudojimos keliai, kurie prieš karą buvo bendrai natūralinės prievolės būdu taisomi. Visi kiti bendro naudojimos gruntiniai keliai laikomi paprastaisiais keliais.

§ 2. Be to, savivaldybės privalo duoti Susisiekimo Ministerijai dirbamų jėgų ir vežimo priemonių (pastočių), kurios yra reikalingos vieškeliams ir paprastiems keliams ir jų tiltams per šio įstatymo priede nurodytas upes jų plukdymo vietose ir kitiems įtvarams, kaip pasakyta šio įstatymo § 1 pastaboje ir § 2 I pastaboje, taisyti ir statyti.

§ 3. Paprastieji keliai gali būti priskirti prie vieškelių apskrities tarybos nutarimu.

Šį apskrities tarybos nutarimą tvirtina Vidaus Reikalų Ministeris.

§ 4. Tiltus, kurie yra ilgesni kaip 10½ metrų ir turi apskričiai didesnės reikšmės ir technikos žvilgsniu svarbesnius keliuos, laiko apskrities savivaldybės. Keliuos ir tiltus, kurie turi būti laikomi apskrities savivaldybės, nurodo apskrities taryba.

§ 5. Visus kitus keliuos ir tiltus, kurie yra pavesti savivaldybėms laikyti ir taisyti laiko valsčiaus savivaldybės. Valsčiaus taryba sprendžia, kuriuos keliuos ir tiltus turi laikyti valsčius ir kuriuos seniūnijos ar atskiri gyventojai.

§ 6. Keliuos ir tiltus, kurie eina dviejų apskričių siena, taiso tų apskričių savivaldybės bendrai; šių kelių taisymo priuošiamiesiems ir kitiems darbams tvarkyti ir prižiūrėti sudaroma komisija iš kiekvienos suinteresuotos apskrities savivaldybės po vieną valdybos narį ir techniką.

Visus nesusipratimus, kurie gali kilti kalbamoje komisijoje, sprendžia Savivaldybių Departamentas galutinai.

§ 7. Vieškelius, paprastus keliuos ir jų tiltus, kurie bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymu pavesti savivaldybėms laikyti, savivaldybės gali taisyti priverstinio keliu, arba savo lėšomis (laisvai darbininkus samdyti).

§ 8. Priverstinio darbo pareiga dedama valsčiaus gyventojams proporcingai jų valdomam žemei ir miško plotui ar kitam turtui ir pelnui.

I pastaba. Nuo šių pareigų atleidžiami:

- pelkės, smėlynai, šventoriai, kapynai, jaunėsi kaip 20 m. miškai, labdarybės ir kitos visuomenės įstaigos, vedamos ne pelno tikslais;
- Valstybės ir savivaldybių įstaigų tarnautojai ir dvasininkai, jei jiems tos pareigos nereikia dėl jų valdomos žemės ar kito turto atlikti.

II pastaba. Keliuos ir tiltus, kurie eina per Valstybės žinioje esamus miškus, taiso savivaldybės.

Už šį darbą savivaldybės gauna atlyginimą šių taisyklių § 20 nustatyta tvarka.

§ 9. Apskrities taryba sprendžia, kokie darbai gali būti atliekami priverstinio keliu ir kokie savivaldybių lėšomis; valsčiaus taryba, apskrities tarybai sutikus, gali priverstinį darbą pakeisti laisvai samdomuoju ir jį valsčiaus lėšomis atlikti.

§ 10. Apskrities taryba, sprendžama klausimą, kokie keliai turi būti priverstinio keliu taisomi ir kokie savivaldybių lėšomis, vaduodami šiais dėsniais:

- pilnai ar dalinai laisvai samdomuoju darbu taisomi technikos žvilgsniu svarbesnieji keliai (ypatingai vieškeliai) ir tiltai ilgesni, kaip 10½ metrų;
- priverstinio darbu laikomi tie keliai ir tiltai, kurių taisymas, sfatymas, ar prižiūrėjimas nereikalingas ypatingo techninio sumanumo, pavyzdžiui: tiltai trumpesni kaip 10½ metrų;
- vienas ir tas pats kelias ar tiltas gali būti laikomas (taisomas, statomas) ir vienu ir antru keliu pavyzdžiui: taisomas laisvai samdomuoju darbu, bet naudojamasi pastotėmis.

§ 11. Valsčiaus taryba nustato normalinę kainą, kuria kiekvienas gyventojas gali nuo priverstinio darbo išsipirkti. Kaina turi būti nustatyta tokia, kad jos užtektų į išsipirkusio vietą kitą darbininką pasamdyti neatliktam darbui pabaigti. Šiuo keliu surinkti pinigai turi būti sunauduoti tam pat tikslui ir tais pat metais.

§ 12. Priverstinio darbo pareigų didumą kiekvienam gyventojui nustato valsčiaus taryba.

Pastaba: Skirstant šias pareigas valsčiaus taryba į savo posėdį kviečia kaimų seniūnus patariamuoju balsu.

§ 13. Prieš skirstant atskiriems ūkiams ar gyventojams kelių taisymo pareigas, visi keliai turi būti išmatuoti.

§ 14. Skirstant kelius reikia žiūrėti, kad kiekvienam gyventojui tektų keltas ar tiltas taisyti jo lauko sienose arba bent arčiau jo gyvenamos vietos.

§ 15. Kelių ir tiltų paskirstymo sąrašai duodami seniūnams ir vietos milicijai. Kiekvienam gyventojui vietą ir plotą jam paskirto kelio ir tilto taisyti praneša seniūnas.

§ 16. Skundai dėl neteisingo kelių taisymo pareigų paskirstymo gyventojams duodami apskrities valdybai per dvi savaites nuo paskirimo paskelbimo dienos.

§ 17. Kelių ir tiltų taisymo laikas nustatomas tarp vasaros sėjos ir šienapiūtės pavasaryje ir nuvalius javus nuo laukų—rudenyje. Ypatingais atsitikimais gyventojai gali būti verčiami kelius ir tiltus taisyti ir kitu laiku.

§ 18. Kelių ir tiltų laikymą (taisymą) prižiūri apskrinių ir valsčių valdybos ar kelių komisijos. Kelių komisiją sudaro: pirmininkas—apskrities valdybos narys, nariai—kelių technikas ir miškų urėdijos atstovas.

§ 19. Paskirtu laiku nesutaisytus kelius taiso savivaldybės nepataisiusių jį žmonių lėšomis.

Šios išlaidos išieškomos iš pataisiusių kelių žmonių.

Iš atsisakiusių įmokėti šias išlaidas, jos išieškomos telmo keliu.

§ 20. Už kelių taisymą, kurie eina per valstybinius miškus, savivaldybėms atlygina valstybiniai miškai (Bendro naudojimos kelių ir tiltų įstatymo § 2 II pastaba).

Nustatant kainą žiūrima kelio stovio, taisymo medžiagos ir darbo jėgų kainų.

Kainą nustato komisija, kurią sudaro savivaldybių, Miškų Departamento ir Susisiekimo Ministerijos atstovai.

Pastaba. Žinios imamos iš vietų savivaldybių.

§ 21. Smulkias taisykles keliams ir tiltams laikyti su apskrities komisija susitarus, leidžia apskrities taryba.

§ 22. Žmonės, paskirtu laiku neatlikę šia instrukcija pavesų jiems pareigų, baudžiami, einant bendrais valstybės įstatymais.

Skipitis
Vidaus Reikalų Ministeris.

K. Degutis
Savivaldybių Departamento Direktorius.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 15 d.

— 682 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 13 d. priimtą įstatymo pakeitimą.

Steigiamojo Seimo narių atlyginimo įstatymo (L. V. Ž. 37 Nr., eil. Nr. 408) pakeitimas.

3 § pakeičiamas šiaip:

Steigiamojo Seimo nariai už dalyvavimą komisijų posėdžiuose gauna atlyginimą po 75 auksinus už posėdį.

Šis įstatymo pakeitimas įgyja galios nuo 1921 m. rugsėjo mėnesio 1 dienos.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.
D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 17 d.

— 683 —

Einaš Respublikos Prezidento Pareigas Steigiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 13 d. priimtą įstatymą.

Valdininkams ir tarnautojams papildomojo atlyginimo įstatymas.

1 §. Ministerių Kabinetas įgaliojamas išmokėti iš algų kreditų civiliniams valstybės tarnautojams, kariškiams ir valstybės šelpiamųjų mokyklų mokytojams, kurie iki 1921 metų gruodžio mėnesio 31 dienos bus išbuvę be pertraukos valstybės tarnyboje ne mažiau kaip pusę metų, vienkartinį 1921 metų papildomąjį atlyginimą pagrindinės mėnesinės algos didumo, bet ne daugiau pagrindinės kaip 1.000 auksinų kiekvienam.

2 §. Tiems 1 § minėtiems tarnautojams, kurie gauna iš valstybės visą išlaikymą (maistą, butą ir drabužius) išmokama papildomojo atlyginimo 25% mėnesinės pagrindinės algos, bet ne daugiau kaip 250 auksinų.

Tiems, kurie gauna iš valstybės ne visą išlaikymą (maistą ir butą) išmokama atlyginimo 50% mėnesinės pagrindinės algos, bet ne daugiau kaip 250 auksinų.

Tiems, kurie gauna dovanai iš valstybės maisto davinį, papildomojo atlyginimo išmokama 50% pagrindinės mėnesinės algos, bet ne daugiau kaip 500 auks. kiekvienam.

Pastaba. Neišbuvę pusės metų tarnyboje gauna pusę atatinamo papildomojo atlyginimo, išmokamo einant šio įstatymo 1 ir 2 §§.

3 §. Valstybės šelpiamųjų mokyklų mokytojams papildomasis atlyginimas išmokamas iš pašalpų kreditų.

4 §. Pagrindinės algon neįskaitoma išlaikymas, reprezentacijos sumos, kelionės pinigai, brangenybės ir visi kiti priedai surišti su užimamąja vieta.

Nustatant kariam papildomąjį atlyginimą, pagrindinė alga laikomas atlyginimas už laipsnį.

5 §. 1921 metų papildomojo atlyginimo išmokėjimo tvarką nustato Ministerių Kabinetas.

A. Stulginskis
E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 17 d.

Skelbimai

Ukmergės apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 25 d. tapo įregistruoti lenkų draugijos išlaikymo vidurinėsios mokyklos Ukmergėje įstatai (Draugijų rejestro Nr. 41).

Mažeikių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 10 d. tapo įregistruoti Vieksnių galsrininkų draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 28).

Kedainių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 10 d. tapo įregistruoti Kedainių pavargėlių šelpimo draugijos įstatai (Draugijų rejestro Nr. 60).

Raseinių apskrities viršininkas skelbia, kad š. m. lapkričio mėn. 29 d. tapo įregistruoti platinimui tarp Jurbarko miesto ir jo apylinkės žydų vidurinio mokslo draugijos įstatai (Draugijos rejestro Nr. 31).

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad Pirmos Valstybės paskolos boną I serijos Nr. 9952 kupiūros 250 auks. reikia laikyti neturintį vertės ir jį radus įteikti artimiausiai Valstybės Išdinei.

Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerija skelbia, kad Lietuvos laisvės Paskolos Amerikoje realizuotus bonus po 50 dolerių Nr. A. 16381 ir Nr. A. 05064 reikia laikyti neturintį vertės ir juos radus įteikti artimiausiai Valstybės Išdinei.

Šiuo skelbiama, kad Lietuvos Tarptautinio Banko visuotinis metinis akcininkų susirinkimas įvyks 1922 m. sausio mėn. 19 d. 17 val. Kaune Lietuvos Tarptautinio Banko bute, Laisvės Aleja Nr. 60.

Dienotvarkė.

- 1) išėjusių metų apyskaitos patvirtinimas,
- 2) gryo pelno paskirstymas,
- 3) 1922 metų sąmatos patvirtinimas,
- 4) valdybos ir revizijos komisijos nariams atlyginimo paskirimas,
- 5) valdybos ir revizijos komisijos rinkimas,
- 6) nekilnojamojo turto banko reikalams įgijimas,
- 7) banko įstatų papildymas ir pakeitimas,
- 8) banko kapitalo padidinimas.

Lietuvos Tarptautinio Banko Valdyba.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.

Vyriausybės Žinios

TURINYS:

	Pusl.		Pusl.
684 Laikiniųjų akcizės mokesnių įstatų papildymas ir pakeitimas	1	686 Muito rinkliavos nustatymas už išvežamą iš Lietuvos miško medžiagą	3
685 Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklių papildymas	3	687 Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes	3

— 684 —

EiŃas Respublikos Prezidento Pareigas Stelgiamojo Seimo Pirmininkas skelbia šį Steigiamojo Seimo 1921 m. gruodžio mėn. 13 d. priimtą įstatų papildymą ir pakeitimą.

Laikiniųjų akcizės įstatų mokesnių papildymas ir pakeitimas.

(L. V. Ž. 10 Nr., V. Ž. 43 Nr. eilinis Nr. 443, V. Ž. 69 Nr. eilinis Nr. 619).

Laikinieji akcizės mokesnių įstatai papildomi ir pakeičiami šiaip:

1 §. Įvedamas akcizės mokesnis nuo spirito, degtinės, alaus, midaus, degtukų, tabako, cigarų, papirosų, papirosinių gilzių, papirosinio poperio, arbatžolių ir krašte gamintų ir užsienio presuotų duonos mielių.

2 §. Už krašte gamintą spiritą imama akcizės mokesnis 60 auksinių 98 skatikai už gryno spirito literį, arba 750 auksinių už gryno spirito kibirą arba 7 auksinai 50 skatikų už kiekvieną gryno spirito laipsnį.

3 §. Už įvežamus iš užsienio vaisvynius akcizės mokesnis imamas dedamomis ant indų su vaisvyniais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indams ligi 1 literio . . . 20 auksinių

" " $\frac{3}{4}$ " . . . 15 "

" " $\frac{1}{2}$ " . . . 10 "

" " $\frac{1}{4}$ " . . . 5 "

I pastaba. Už įvežamąjį iš užsienio šampaną ir kitus šnypščiančius vynus banderolių kaina padidinama 4 kartus.

II pastaba. Už įvežamus iš užsienio vaisvynius bačkose akcizės mokesnis imamas grynais pinigais po 20 auksinių nuo 1 literio; šie pinigai įskaitomi, banderolės perkant, vaisvynius į butelius pilstant.

4 §. Spiritas medicinos reikalamis parduodamas vaistinėms, ligoninėms ir įstaigoms, kurios gauna Galeno preparatus, apmokamas 25% normalinio mokesnio, denatūruotas specialniais būdais spiritas, kuris yra skiriamas mokslo reikalamis apmokamas 25%, technikos reikalamis — 12½% normalinio akcizės mokesnio; bendros denaturacijos spiritas skiriamas išimtinai deginimui—šviesai, apmokamas 6¼% normalinio akcizės mokesnio.

5 §. Už užsienio spiritą ir įvežamus iš užsienio spirito dirbinius, degtinę, likerius, konjakus ir t. t. akcizės mo-

kesnio imama: už kiekvieną literį spirito, nežiūrint jo stiprumo 75 auksinus grynais pinigais, o už spirito dirbinius dedamomis ant indų su dirbiniais banderolėmis, kurių kaina yra ši:

indams ligi 1 literio . . . 80 auksinių

" " $\frac{3}{4}$ " . . . 60 "

" " $\frac{1}{2}$ " . . . 40 "

" " $\frac{1}{4}$ " . . . 20 "

I pastaba. Už sulaikytą ir konfiskuotą muftinėse spiritą akcizės mokesnis imamas kaip už ir krašte gamintą spiritą.

II pastaba. Ministerijų Kabinetai duodama teisės leisti į Lietuvą užsienio spiritą įvežti įmokėjus normalinį akcizės mokesnį, kaip už krašte gamintą spiritą, jeigu vietinės dirbtuvės negalėtų reikalingą krašto aprūpinimui spirito kiekį pagaminti.

6 §. Ministerijų Kabinetas turi teisės keisti tabako dirbinių kainas, žiūrint valiutos kurso ir kitų rinkos sąlygų keitimosi, proporcingai keičiant ir banderolių kainas.

12 §. Už pardavinėjimą, laikymą krautuvėse arbatžolių be banderolių, arba su nuplėstomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, taip pat ir už palaidų arbatžolių pardavinėjimą, nusikaltusieji baudžiami teismo keliu kalėjimu ligi 3 mėnesių ir pinigine bausme ligi 5.000 auks. ir įmoka dešimteriopą akcizę už arbatžoles be banderolės arba su netikra banderole. Arbatžolės su netikromis banderolėmis konfiskuojamos; Už arbatžolių pardavinėjimą brangiau nustatytos kainos baudžiama pinigine bausme ilgi 5.000 auksinių.

14 §. Patentinis mokesnis imamas pagal šią lentelę:

1) Už degtinės bravorą:

a) patentinis pagrindinis mokesnis ligi 500.000 laipsnių — 1.500 auksinių;

b) pridedamasis patentinis mokesnis imamas už kiekvieną tūkstantį laipsnių pagamintų be pirmųjų 500.000 po penkis auksinus.

2) Už sausų mielių dirbtuvę, nevarant degtinės, 200 auksinių, už bravorą prie mielių dirbtuvės atskirai mokesnis imamas šio § 1 ir 3 punktuose nustatyta norma.

3) Už alaus bravorą:

a) patentinis pagrindinis mokesnis - 1.500 auks., kuris duoda teisės perdirbti 3.000 pūdų salyklos;

b) pridedamasis patentinis mokesnis už kiekvieną tūkstantį pūdų perdirbtos salyklos be pirmųjų 3.000 pūdų — po 500 auksinių. Nepilnas tūkstantis pūdų laikomas pilnu.

- 4) Už midaus virtuvę:
a) kuri turi katilą ligi 25 kibirų—100 auksinų;
b) už didesnį kaip 25 kibirų katilą už kiekvieną 10 kibirų po 50 auksinų;
- 5) Už įvairių rūšių degtinės dirbtuves:
a) patentinis pagrindinis mokesnis 5000 auks.,
b) pridedamasis patentinis mokesnis imamas už kiekvieną gryno spirito 1.000 laipsnių, paimto į dirbtuvę — po 25 auks.
- 6) Už likerio, politūros, kvėpalų ir deginamųjų degtinės liekanų dirbtuves:
a) pagrindinis patentinis mokesnis—400 auks.
b) pridedamasis patentinis mokesnis imamas už kiekvieną gryno spirito 1.000 laipsnių, paimtų į dirbtuvę po 20 auksinų.
- 7) Už degtinės, spirito ir kitų svaiginamųjų gėrimų didmenų sandėlius patentinis mokesnis imamas:
a) pagrindinis — 4.000 auksinų;
b) pridedamasis už kiekvieną 1.000 laipsnių gryno spirito, paimto į sandėlį po 20 auks.
- 8) Už alaus ir midaus sandėlius — 600 auksinų;
- 9) Už svaiginamųjų gėrimų krautuves:
a) išnešimui (be gėrimo vietoje)
Kaune . . . . . 3.000 auks.
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 2.000 "
kitose vietose . . . . . 1.000 "
b) Už leidimą gerti vietoje pridedamasis patentinis mokesnis:
Kaune . . . . . 4.000 "
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 3.000 "
kitose vietose . . . . . 2.000 "
- 10) Už traktierius (karčiamas, smukles ir t.t.):
Kaune . . . . . 7.000 auks.
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 5.000 "
kitose vietose . . . . . 3.000 "
- 11) Už alines pardavinėjančias alų midų ir porterį:
a) išnešimui ir gėrimui vietoje:
Kaune . . . . . 2.000 auks.
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 1.500 "
kitose vietose . . . . . 1.200 "
b) tik išnešimui Kaune . . . . . 800 "
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 200 "
kitose vietose . . . . . 100 "
- 12) Už atidaromus vaidinimo ir pasilinksminimo laiku prie teatrų ir kitų pasilinksminimo vietų bufetus:
Kaune . . . . . 3.000 auks.
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 2.000 "
kitose vietose . . . . . 500 "
garlaiviuose . . . . . 2.000 "
kluubuose Kaune . . . . . 3.000 "
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5000 gyventojų . . . . . 2.000 "
kitose vietose . . . . . 1.000 "
Gelžkelių stotyse . . . . . "
Kaune ir Virbalyje bufetuose:
I ir II klasės . . . . . 6.000 "
III klasės . . . . . 3.000 "

Radviliškyje Šiauliuose ir Mažeikiuose bufetuose:
I ir II klasės . . . . . 4.000 auks.
III klasės . . . . . 2.000 "
Kitose stotyse
bufetuose I ir II klasės . . . . . 2.000 "
bufetuose III klasės . . . . . 1.000 "

13) Už bufetus, kurie atidaromi laikinai teatruose, prekymečiuose, turguose, pasilinksminimuose, rengiamuose labdarybės ar visuomenės tikslams, imama už kiekvieną prekybos dieną:

Kaune . . . . . 200 auks.
apskričių miestuose ir tuose miestuose, kurie turi daugiau kaip 5.000 gyventojų . . . . . 100 "
kitose vietose . . . . . 50 "

18 §. Akcizė už dektukus imama banderolėmis, dedamomis ant degtukų pakelių šia kaina:

a) už Lietuvoje dirbamų dektukų 10 dežučių pakelį (ligi 75 degtukų) po . . . . . 1 auks.
b) už užsienių dektukų 12 dežučių pakelį (ligi 75 dektukų) po . . . . . 1 auks. 80 sk.

29 §. Už gaminamus pardavinėti krašto (ne užsienio) vaisvynius akcizės mokesnis imama dedamomis ant indų su vaisvyniais banderolėmis šia kaina:

indui talpumo ligi $\frac{1}{4}$ lit. banderolė $\frac{2}{3}$ auksino
" " " $\frac{1}{2}$ " " 5 "
" " " 1 " " 10 "

30 §. Už vaisvynių dirbtuves patentinis mokesnis imama po 200 auksinų per metus, kuris duoda teisės vaisvynius gaminti ir betarpiškai iš dirbtuvės juos pardavinėti.

Už vaisvynių gaminimą parduoti be patentu nuskaltusieji moka trigubą patentinį mokesnį ir baudą ligi 200 auksinų. Už pardavinėjimą arba laikymą krautuvėse ir traktieriuose vaisvynių be banderolių arba su nuplėštomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, nusikaltusieji moka dešimteriopą akcizę už vaisvynius be bandrolės arba su netikra banderole ir baudą ligi 100 auksinų. Visi vaisvyniai su netikromis banderolėmis konfiskuojami.

31 §. Akcizės mokesnis už mieles imamas dedamomis ant mielių pakelių banderolėmis šia kaina: pakeliui ligi 400 gr. krašte pagamintų 4 auks., užsien. 8 auks.

100 " 1 " 2 "
Už pardavinėjimą arba laikymą krautuvėse mielių be banderolių, su nuplėštomis arba jau kartą vartotomis banderolėmis, nusikaltusieji baudžiami teismo keliu kalėjimu ligi 3 mėnesių ir pinigine bauda ligi 5.000 auks. ir įmoka dešimteriopą akcizę už mieles be banderolės ar su netikra banderole. Visos mielės su netikromis banderolėmis konfiskuojamos.

32 §. Už spirito rektifikacijos įstaigą patentinis mokesnis imama:

a) pagrindinis . . . . . 200 auksinų
b) pridedamasis po 20 auksinų už kiekvieną milijoną laipsnių gryno spirito žaliame pavydalyje, paimto rektifikuoti. Nepilnas milijonas laikomas pilnu.

33 §. Ši laikinųjų akcizės mokesnių įstatų papildymą ir pakeitimą paskelbus, akcizės mokesnių įstaigų 309 ir 310 str. str. (įst. rink. V t.) nustoja galios.

A. Stulginskis

E. Respublikos Prezidento Pareigas
Steigiamojo Seimo Pirmininkas.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklių papildymas.

Krašto Apsaugos Ministerijos stipendijų veterinarijos institutų, fakultų ir akademijų studentams taisyklės (Vyr. Žin. Nr. 72 eilinis, Nr. 676) papildomas šiaip:

§ 4.

II pastaba. Krašto Apsaugos Ministerijos stipendininkai, kurie eina veterinarijos mokslą užsienyje, nuo 1921 metų lapkričio mėnesio 1 dienos be stipendijos gauna po 300 auksinų kas mėnuo brangenybės priedo.

§ 7.

Be to Krašto Apsaugos Ministerija moka:

- a) už praktikos darbus (bakteriologijos, anatomijos, operatyvinės anatomijos, operatyvinės chirurgijos ir t.t.),
- b) už klinikų lankymą,
- c) už imatrikuliaciją,
- d) už teises užsienyje gyventi,
- e) kelionės išlaidas į užsienį ir atgal (geležinkelio bilietas III klasės).

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

D-ras J. Šimkus
Krašto Apsaugos Ministeris.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 28 d.

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamą iš Lietuvos miško medžiagą.

I.

Už išvežamąjį iš Lietuvos medį ir medžio dirbinius nuo 1921 metų lapkričio mėnesio 1 dienos nustatoma ši muito rinkliava:

už lentas ir kitą apdirbtą medį, išskyrus pabėgius šliperius ir klepkas	18 auks. už festm.
už pabėgius, šliperius ir klepkas	30 " " "
už neapdirbtas egles ir pušis	40 " " "
už popermedį neilgesnį kaip 1 metr. 80 cm. ir ne storesnį kaip 18 cm.	15 " " "
už sparamedį	25 " " "
už neapdirbtus ažuolus, uosius, skroblus ir kitus lapuotus medžius, ...	75 " " "
už neapdirbtus beržus, alksnius ir drebulės.	25 " " "

II.

Laikiniai leidžiama miško medžiagą, išskyrus pabėgius ir malkas, vežti ir plukdyti be atskirų Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerijos leidimų.

D-ras K. Grinius
Ministeris Pirmininkas.

J. Dobkevičius
L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės Ministerio p.

Muito rinkliavos nustatymas už išvežamas iš Lietuvos prekes.

Vaduodamasis laikinųjų dėsnių prekėms iš Lietuvos išvežti § 4, už išvežamas iš Lietuvos prekes nustatau šią muito rinkliavą:

1) už sėmenis.	210 auks. už 100 klgr.
2) raudonųjų dobilų sėklas	300 " " 100 "
3) baltųjų dobilų sėklas	240 " " 100 "
4) motiejukų sėklas.	100 " " 100 "
5) vikių sėklas	120 " " 100 "
6) peliūškas	120 " " 100 "
7) lešiukus.	200 " " 100 "
8) rapsą.	100 " " 100 "
9) kanapes (sėklos)	180 " " 100 "
10) " raigras"	36 " " 100 "
11) " kmynus.	54 " " 100 "
12) aguonas	150 " " 100 "
13) svogūnus	300 " " 100 "
14) žirnius	150 " " 100 "
15) kviečius.	180 " " 100 "
16) rugius	240 " " 100 "
17) kvietinius miltus.	150 " " 100 "
18) ruginius miltus	180 " " 100 "
19) bulves	15 " " 100 "
20) kiaušinius	1 " " kiekv.
21) kalakutus	25 " " "
22) žąsis.	12 " " "
23) antis.	7 " " "
24) vištas	3 " " "
25) už žuvis visokiame pavydalyje	be muito
26) vėžius	" " " "
27) sėmenų aliejų.	240 auks. už 100 klgr.
28) džiovintus grybus	150 " " 100 "
29) raguočius nejaunesnius kaip 2 metų ir avis.	150 " " 100 "
30) jautieną (galvijieną) ir avieną	250 " " 100 "
31) gyvas kiaules	300 " " 100 "
32) kiaulieną be riebalų (kumpiai)	300 " " 100 "
33) kiaulieną su riebalais (lašiniai)	360 " " 100 "
34) įvairias dešras	150 " " 100 "
35) mėsos konservus ir mėsos liekanas	120 " " 100 "
36) ožkas (gyvas)	50 " " 100 "
37) sviestą	600 " " 100 "
38) lietuvišką surį	150 " " 100 "
39) šveicarų arba olandų surį	350 " " 100 "
40) varškę	50 " " 100 "
41) išdirbtus (sortuotus) šerius	750 " " 100 "
42) ašutus	300 " " 100 "
43) šerių atmatas	90 " " 100 "
44) plaukus (arklių ir raguočių)	120 " " 100 "
45) išdirbtą padams odą	60 " " 100 "
46) virves (kanapines ir linines)	330 " " 100 "
47) gijas (siulus)	150 " " 100 "
48) durpes	10 " " toną
49) laužytą stiklą.	5 " " 100 "
50) skarmalus	36 " " 100 "
51) skarmalines pakulas	48 " " 100 "
52) žąsų ir kitų paukščių plunksnas	be muito
53) už plytas.	20 auks. už kiekv. 1000 plytų

Kaunas, 1921 spalio mėn. 2 d.

54) už dokaukas . . . 30 auks. už kiekv. 1000 dokaukų		
55) už drenažą (mo- liniai vamz.) did. 33, 02, 5, 175 cent. 30 " " " 1000 drenažų		
56) už dides. dren. 50 " " " 1000 drenažų		
57) „ degtukų šiaudelius . . . 8 auks. už 100 klgr.		
58) „ medinius šifitus (vi- nutes batams). . . . 40 " " 100 "		
59) „ gontus . . . . . 2,5 " " kapą		
60) „ eglės žievę . . . . 9 " " 100 "		
61) „ paprastą muilą . . . 150 " " 100 "		
62) „ popieros atmatas . . 8 " " 100 "		
63) „ gyvulių žarnas, pil- vus, pusles ir mezdrą . . . be muito		
64) „ lapės kailius . . . . 3600 " " 100 "		
65) „ kiaunės . . . . . 10200 " " 100 "		
66) „ šeško. . . . . 2100 " " 100 "		
67) „ stirnos . . . . . 300 " " 100 "		
68) „ zuikio. . . . . 650 " " 100 "		
69) „ vydros . . . . . 3000 " " 100 "		
70) „ barsuko . . . . . 600 " " 100 "		
71) „ žebenkšties kailius . 1920 " " 100 "		
72) „ voverės . . . . . 750 " " 100 "		
73) „ kraliko . . . . . 100 " " 100 "		
74) „ vilko . . . . . 450 " " 100 "		
75) „ avies odą (išdirbtą be vilnos) . . . . . 300 " " 100 "		
76) „ ožkos odą (išdirbtą be vilnos) . . . . . 450 " " 100 "		
77) „ avies kailį žalią . . . . 200 auks. sausą 500 auks. už 100 klgr.		
78) „ ožkos kailį žalią . . . . 280 " " 700 " " 100 "		
79) „ raguočio odą žalią . . . . 240 " " 600 " " 100 "		

80) „ arklio odą žalią . . . . 200 " " 500 " " 100 "		
81) „ veršio odą žalią . . . . 280 " " 700 " " 100 "		
82) „ džiovintus obuolius . . 30 auks. už 100 klgr.		
83) „ džiovintas kriaušes. . . 35 " " 100 "		
84) „ obuolius (žalius). . . . 10 " " 100 "		
85) „ kriaušes . . . . . 12 " " 100 "		
86) „ žemuoges . . . . . 60 " " 100 "		
87) „ mėlynės. . . . . 20 " " 100 "		
88) „ bruknės . . . . . 25 " " 100 "		
89) „ agrastus . . . . . 25 " " 100 "		
90) „ vyšnės . . . . . 30 " " 100 "		
91) „ slyvas . . . . . 25 " " 100 "		
92) „ avietes . . . . . 25 " " 100 "		
93) „ arklius . . . . . 750 auks. už kiekvieną		
94) „ seną geležį . . . . . 26 " " 100 klgr.		

I pastaba. Kaločių ir sėlenų išvežimas draudžiamas.

II pastaba. Muito rinkliavos nustaty-
mas už išvežamas iš Lietuvos prekes (Laikin.
Vyr. Žin. Nr. 21, eilinis Nr. 262, Vyr. Žin.
Nr. 54, eilinis Nr. 520, Vyr. Žin. Nr. 58, eilinis
Nr. 543, Vyr. Žin. Nr. 62, eilinis Nr. 560, Vyr.
Žin. Nr. 64, eilinis Nr. 585, Vyr. Žin. Nr. 67,
eilinis Nr. 604, Vyr. Žin. Nr. 70, eilinis Nr. 633,
Vyr. Žin. Nr. 71, eilinis Nr. 645, Vyr. Žin. Nr. 71,
eilinis Nr. 646, Vyr. Žin. Nr. 72, eilinis Nr. 651,
Vyr. Žin. Nr. 73, eilinis Nr. 666, Vyr. Žin. Nr. 74,
eilinis Nr. 680) panaikinamas.

J. Dobkevičius

L. e. Finansų, Prekybos ir Pramonės
Ministerio p.

Kaunas, 1921 m. gruodžio mėn. 22 d.

Vyriausybės Žinių kaina metams 30 auks., pusmečiui 15 auks., vienas numeris 1 auks. Administracijos adresas
Kaunas, D. Totorių g-vė 14.

Leidžiama prie Ministerių Kabineto kanceliarijos.

Kaunas, Valstybės Spaustuvė, Totorių g-vė Nr. 14.